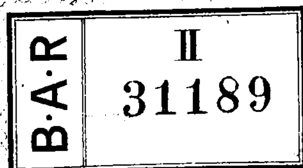


DOCUMENTE BÂRLĂDENE

VOLUMUL II

Actele de proprietate ale Casei Obştiei Târgului Bârlad

Urmate de 2 documente în facsimile şi 2 închipuiri de hărţi

de

PREOTUL IOAN ANTONOVICI
Econom-Stavrofor. Licenţiat în Teologie. Profesor de Religiune.
Membru în Consistoriul Superior Bisericesc

BÂRLAD
TIPOGRAFIA NECULAI P. PEIU
1912



DOCUMENTE BÂRLĂDENE



DOCUMENTE BÂRLĂDENE

VOLUMUL II

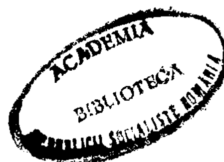
Actele de proprietate ale Casei Obştiei Târgului Bârlad

Urmate de 2 documente în facsimile şi 2 închipuiri de hărţi

de

PREOTUL IOAN ANTONOVICI

Econom-Stavrofor. Licenţiat în Teologie. Profesor de Religiune. Membru în Consistoriul Superior Bisericesc





BÂRLAD
TIPOGRAFIA NECULAI P. PEIU
1912

PREFAȚA

Imprimând, în acest volum, documentele Casei Obștiei, din orașul Bârlad, cred necesar a da aici câteva lămuriri asupra lor, pentru a se puteà cunoaște împrejurările ce au contribuit la înființarea acestei Case.

Toate actele de proprietate ale Casei Obștiei, până la anul 1905, s'au păstrat de epitropi într'o l ă d i ț ă sigilată; de atunci însă au fost scoase și, prin d-l Nicolai Nicorescu, au fost depuse la Academia Română, spre o mai sigură păstrare.

Cel mai vechiu document al Bârladului, unicul din veacul al XV, este hrisovul din anul 1495. Prin acest act, Marele Ștefan, în interesul râdicării și a susținerii orașului Bârlad, pe de o parte înseamnă și hotărăște ocolul cu satele ce trebuiau să fie sub ascultarea acestui oraș,—pe întinderea dela râul Tutova și spre răsărit, probabil, până deasupra comunei de astăzi a Epurenilor, și dela satul Drujăști, comuna Bacani, spre miază-zi până unde cade Jăravățul în Bârlad,—iar pe de alta încuviințează Bârlădenilor și anumite privilegii, zicând: „Și într'aceea ne-am mai gândit și am miluit pe șoltuzii și pe pârgarii și pe toți oamenii săraci din târgul nostru din Bârlad și le-am întărit obiceiul lor cel vechiu, ca nici unul din oamenii ce trăesc în Bârlad, să nu plătească vama cea mică acolo la Bârlad, dela nici o marfă, afară de cei ce vor cărà pește; aceștia să dea dela maje un pește, iar dela o căruță tot un pește; alt ceva nimic.“ [1].

---

1). Vol. defață, p. 1—3.

Din veacul al XVI Bârladul nu are nici un document; din al XVII—numai 6 și o listă cu 9 rezumate de acte; iar din al XVIII și XIX,— dispune de cele mai multe.

Unii din Domnitorii veacurilor XVI și XVII, nerespectând hotarnica și privilegiile acordate Bârladului de Marele Ștefan, au dăruit siliști și moșii, rând pe rând, din hotarul acestui oraș, pe la mai mulți boeri, răsplătindu-i pentru diferite servicii făcute de dânșii Domniei și Țării.

In anul 1711, Tatarii, revărsându-se cu o groaznică furie asupra Moldovei de-jos, au prădat și au ars cumplit și orașul Bârlad. Cu acest trist prilej au perit documentele Bisericilor [1]) și ale orașului, între care și amintitul hrisov dela Marele Ștefan[2]).

Darurile Domnești cu bucăți de loc din hotarul Bârladului s'au urmat și în veacul XVIII,—înfingându-se cu ele nu numai în coastele, dar și în inima orașului. Așă, Constantin Vodă Racoviță, în anul 1752, dăruește vel armașului Dediu Côdrianu moșia Dealu-mare [3]); și tot acest Domn peste 5 ani, în 1757, afierosăște mănăstirii sf. Samoil, din Focșani, moșia din prejurul Bârladului, ce servià locuitorilor acestui târg pentru pășunatul vitelor, pentru sămănături și pentru fânațuri [4]). Bieții Bârlădeni suferise cum suferise dezbrăcările dinainte, dar aceasta de pe urmă, atingându-i în existența zilnică, îi îngrozì cu totul. De astă dată, ne având vre-un hrisov cu care să se apere și fiindu-le teamă ca nu cumva administrația mănăstirii să-i supere cu încasarea adetiului, au trimis la Iași pe câți-va dintre ei, să se jăluiască lui Vodă, arătând Măriei Sale că dânșii „se află la loc greu, în drumul cel mare, unde nu puține greutăți și supărări întimpină în toată vremea“, înțelegând, prin aceste, podvoadele, caii de olac, găzduirile, și multe altele. Domnul, ținând seamă de aceste plângeri, prin Carte de apărare din 12 Martie 1757, hotărăște: „De case (Bârlădenii) să nu de nici un ban chirie, nici de piv-

---

1) *Doc. Bârl.* I, pag. 1-3.

2) Vol. defață p. 78, 330—332.

3) Lucrarea mea, *Frații Gheorghie și Neculai Roșca Codreanu*, Bârlad, Tip. G. V. Munteanu, 1908, *Documente*, p. 11.

4) Volumul defață, p. 32.

nițile lor, cum nici din grădini să nu-i zăciuiască, ce num din țarini și din fânețe și din prisăci, dela câmp, să-și dee zăciuiala"....

Bârlădenii însă, în temeiul dreptului de stăpânire și a obiceiului din vechiu, nu voiau să plătiască nimic; din care pricină au urmat în curs de peste o jumătate de veac neîncetate judecăți cu stăpânii moșiei din prejurul orașului.

Dar, nu le-au fost deajuns Bârlădenilor necazul cu înstreinarea moșiei dinprejur, la 25 Noemvrie 1784 li s'au adaos o supărare și mai mare: Alexandru Constantin Mavrocordat Voevod dăruește căminariului Iordachi Balș însăși vatra târgului, hotărând anume și venitul ce aveà să iee dela locurile de case, dela vânzătorii de vin și rachiu, cum și dela vitele ce să vor vinde la zilele de târg și la iarmaroace [1]. Vestea despre această danie, căzând ca un trăsnit asupra târgoveților Bârlădeni, i-a făcut să cerceteze acum cu o extraordinară sirguință, pentru a oblicì pe unde s'ar putè găsì scrisorile sau documentele pierdute ale orașului. Și cu ajutorul lui Dumnezeu dânșii, între alte ispisoace de moșii, au dat în Bugeag de însuși hrisovul dela Ștefan-cel-Mare [2], pe care l'au găsit la un tătar, Râgep Mârza, care erà bine cunoscut boerilor din Divanul Domnesc [3]. De acest hrisov târgoveții s'au și folosit în procesul ce l'au avut cu căminariul Balș, în ziua de 11 August 1793, pentru vatra târgului [4]. In cursul dezbaterilor acestui proces, întrebați fiind Bârlădenii că, dacă au avut un asemenea hrisov, de ce nu s'au apărat cu el în potriva daniei din 1757 și au recurs la Carte de apărare din 12 Martie acelaș an,—dânșii au răspuns: „Că sau dat la mâna lor (acea Carte de apărare) în vreme când ei ispisocu lui Ștefan Vodă nu l'au avut la mâna lor, nici l'au știut unde este, fiind răsărit dela dânșii; căci de l'ar fi avut putè în toată vreme să să apere" [5].

---

1) Vol. defață, p. 176 și 328—333.

2) A se vede hrisovul în facsimil, la urma acestui volum.

3) Volum. defață, p. 176—180.

4) Ibidem.

5) Vol. defață p. 331. Răspunsul acesta ne dovedește că hrisovul și celelalte documente au fost răpite de Tatarii din 1711, cari au luat și **documentele Bisericilor, nu de acei din 1758.**

In procesul dintre Bârlădeni și Balș, Divanul, văzând la amândouă părțile hrisoave Domnești, a lăsat curmarea chestiunei la chibzuirea Domnului [1]. Acesta desigur că a dat dreptate Bârlădenilor, de oarece aceștia n'au mai fost supărați pe viitor de către nimeni, pentru vatra târgului.

Nu tot așà de repede s'a putut isprăvì și cu moșia din jurul târgului,—urmându-se ne încetate judecăți între Bârlădeni și stăpânitorii moșiei până la anul 1815, când totul a luat sfârșit prin cumpărarea acestei moșii de către cei dintăi cu suma de 180,000 lei vechi. Apoi, tot în acel an, coproprietarii târgoveți, întocmindu-și un Regulament pentru administrarea moșiei, au ales și o epitropie compusă din 6 persoane: 2 boeri și 4 neguțitori [2]. Iată deci cum și pentru ce s'au înființat Casa Proprietății sau a Obștiei în târgul Bârladului.

Cu acest prilej, aduc respectoasele și călduroasele mele mulțumiri tuturor acelora cari au binevoit a mă sprijinì la imprimarea acestui volum.

Econ. I. Antonovici

Bârlad, 27 Decemvrie 1912.

---

1) Vol. de față, p. 332.
2. Id. pag. 201—207.

DOCUMENTE BÂRLĂDENE

Actele de proprietate ale Casei Obştiei Târgului Bârlad.

I.

1495. *Ştefan cel Mare, Domnul Moldovei, hotărăşte întinderea moşiei ce din veacuri s'a ţinut de Târgul Bârladului; cumpără însăşi o silişte cu 100 zloţi tătărăşti şi o dă să se ţie de acelaş hotar; şi întăreşte locuitorilor Bârlădeni ca nici unul să nu plătiască vama cea mică pentru ori-ce marfă, afară de cărătorii de peşte, cari au să dee de fie-care maja ori căruţă câte un peşte.*

† **Din mila lui Dumnezeu noi Stefan Voevod, Domnul Ţării Moldovei.** Facem cunoscut prin această carte a noastră tuturor celor ce se vor uità la dânşa sau o vor auzì cetindu-se, că aceşti adevăraţi şoltuzi şi pârgari şi toţi târgoveţii noştri din târgul Bârladului, aşişderea şi toţi oamenii săraci din toate satele ce se ţin de acel târg şi sânt aşezaţi pe hotarul lui, au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boerilor noştri Moldoveneşti şi ne-au rugat pe noi să le cercetăm hotarul lor cel vechiu, care din veacuri s'a ţinut de acel târg al Bârladului. Deci noi le-am cercetat lor şi le-am însemnat pe unde au fost şi (cât) s'a ţinut (de ei) din vechime: începând din sus din malul Bârladului, dela o salce şi dela o movilă săpată şi peste şes la dealul cel mare, la movila

săpată; de acolo peste câmp la movila săpată şi iarăş peste câmp la altă movilă săpată ; deacolo la marginea dumbrăvii, la doi stejari îngemănaţi şi însemnaţi ; deacolo tot prin dumbravă, din stejar în stejar, câţi sânt însemnaţi, până la marginea făgetului, în vârful dealului din faţa Lipeneştilor ; de acolo din vârful dealului în jos tot prin făgetul Leahului, dealungul opcinei, până la drumul ce trece dela câmpul lung la Trestiana, apoi pe acest drum la răspântie ; apoi iarăşi pe drumul ce merge între Brădeşti şi între Lieşti, în jos până la marginea pădurii lângă dumbravă, unde este o groapă săpată ; şi apoi iarăşi peste dumbravă şi peste drumul ce merge dela Brădeşti la Lieşti, până la un stejar însemnat ; deacolo tot pe lângă dumbravă şi mai jos de Şuşneşti spre câmp până la un stejar ce este singur ; deacolo drept peste câmp la movila săpată ce să află mai sus de Cehani ; de acolo drept la...... la movila săpată şi la Jeravăţ şi pe matca cea veche a Jeravăţului la vale din jos de Hrăneşti, până unde se varsă Jeravăţul în Bârlad ; apoi drept peste Bârlad la movila săpată ce este pe malul Bârladului ; deacolo drept peste şes şi peste drum la movila săpată ; deacolo drept spre deal la dumbrava roşie, la un stejar însemnat, şi peste dumbrava roşie drept la ruptură şi la malul Tutovei, la movila săpată, din jos de Roşcani ; de acolo tot pe matca Tutovei, pe apă în sus, până la gura pârăului Crângului, la movila săpată ; deacolo peste câmp la deal până la o dumbravă, la un stejar însemnat ; deacolo pe dumbravă în sus până la capul râdiului şi până la capul ţarinilor Periianilor, la doi stejari îngemănaţi şi însemnaţi; apoi pe sub marginea pădurei şi pe vârf(ul dealului) Periianilor la un stejar însemnat ; deacolo prin valea Seacă la deal la doi stejari însemnaţi ; deacolo prin Secşoara la un stejar însemnat ; deacolo drept la Smila şi peste Smila la o fântână ce să află între Portari şi între Drujeşti, şi la movila săpată ; apoi peste ceretei la deal la movila săpată ; deacolo peste câmp la movila săpată ; deacolo drept peste câmp şi peste drum şi peste şes şi peste Bârlad la salcea din malul Bârladului, de unde am început întâiu. Acesta este intreg hotarul târgului Bâr-

ladului şi al tuturor satelor şi seliştilor ce sânt sub ascultarea târgului Bârladului. Şi într'aceea au mai venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boerilor noştri moldoveneşti Anuşca şi sora ei Muşa, fetele lui Mihăilă Tudor, fiul lui Petru Tudor, şi nepoţii lor Ivanco cu surorile sale Oliuşca şi Drăgălina, copii lui Jurja, şi verii lor Isaico cu fratele său Silion şi cu sororile sale Neagşa, şi Drăgălina, copiii lui Ivanco, aşişderea şi vărul lor Cârstea cu surorile sale Podoleanca şi Stana şi Nastea şi Neagşa, copiii lui Coste Danovici, toţi nepoţi lui Petru Tudor, de bună voea lor, de nimenea nesiliţi nici asupriţi, şi şi-au vândut dreapta lor ocină din uricul lor cel drept, din uricul moşului lor Petru Tudor şi din hrisovul ce a avut acela dela moşul nostru, dela Alexandru voevod, o selişte pe Tutova, anume Ivancea dela Tătarca, care selişte e aşezată în afară de hotarul târgului mai sus scris, şi au vândut acea selişte însăşi domniei mele pentru 100 zloţi tătăreşti. Şi am plătit domnia mea toţi aceşti 100 zloţi tătăreşti în mânile tuturor celor ce-i scriem mai sus, înaintea tuturor boerilor noştri moldoveneşti. Şi dupăce am plătit tot deplin, domnia mea am dat şi acea selişte, ca să se ţie de târgul nostru al Bârladului. Iar hotarul acelei selişti să fie după hotarul cel vechiu, pe unde din veac au lăcuit. Şi într'aceea ne-am mai gândit şi am miluit pe şoltuzii şi pe pârgarii şi pe toţi oamenii săraci din târgul nostru din Bârlad şi le-am întărit obiceiul lor cel vechiu, ca nici unul din oamenii ce trăesc în Bârlad să nu plătească vama cea mică acolo la Bârlad, dela nici o marfă, afară de cei ce vor cără peşte ; aceştia să dea dela maje un peşte, iar dela o căruţă tot un peşte; alt ceva nimic.

Şi spre aceasta este credinţa domniei noastre mai sus scrisului Ştefan voevod şi credinţa prea iubiţilor fii ai domniei noastre *Alexandru şi Bogdan-Vlad*, şi credinţa boerilor noştri, credinţa dumnealui *Duma* pârcălabului, credinţa dumnealui *Boldor* vornicului, credinţa dumnealui *Hărman*, credinţa dumnealui *Ştefül*, credinţa dumnealui *Muşat*, credinţa dumnealui *Toader* pârcalabului de Ho(tin).... (restul e rupt).

NOTE Documentul e scris în slavonă pe pergament, având înălţimea de 25 c. m. 5 m. m. şi lăţimea de 55 c. m. 5 m. m.; partea de jos cu numele unui număr de boeri martori, cu data şi c. l. lipseşte. Il imprimăm după traducerea făcută şi publicată de d-l I. Bogdan, profesor de limbele slave la Universitatea din Bucureşti, în Convorbiri Literare, No. 1, Ianuarie, 1907, sub titlul de Hotarnica Bârladului. Domnia sa însoţeşte această traducere şi de mai multe note din care reproducem următoarele: «Documentul prin care «Ştefan cel Mare statorniceşte hotarele oraşului Bârlad erà cunoscut până «acum din două copii ale unei traduceri ce nu pare să fie mai veche «decât sec. XVIII: una e publicată de d-l Gh. Ghibănescu în broşura «Din domnia lui Ştefan cel Mare» (Iaşi 1904 extras din «Arhiva»), p p. 59—61, «fără o indicaţie bibliografică mai precisă, alta de d. N. Iorga în «Studii şi «documente cu privire la Istoria Românilor», vol. VII (Bucureşti, 1904), p p. «206—208, cu indicaţia «copie de pe la 1790» (din hârtiile familiei Canta). «Că ambele copii au acelaş izvor, se vede atât din titlu, care este aproape «identic în amândouă, cât şi din text care, cu toate deosebirele, presupune «aceeaşi traducere primitivă. In nici una nu se dau boerii martori.

«Originalul acestui document l-am găsit printre hârtiile Obştiei ora«şului Bârlad ce se păstrau până acum un an (1906) în Casa Obştiei, «într'o lădiţă ale cărei peceţi nu fuseseră desfăcute de multă vreme 1). El va «intra în colecţia de documente interne ale lui Ştefan cel Mare, pe care o «pregătesc. Aci dau numai o traducere cu câte-va note necesare pentru «înţelegerea ei, deoarece traducerea cunoscută prin publicaţiile d-lor Iorga «şi Ghibănescu nu e nici exactă, nici completă.

«Nefiind completă, şi lipsindu-i mai ales boerii martori, pe cari tra«ducătorul nu i-a putut ceti în original, ea n'a putut fi datată precis; nefiind «exactă, ea ar putea să dea naştere la interpretări greşite asupra unor fapte «interesante din organizaţia noastră municipală veche, dacă cineva s'ar în«cercà să scoată tot ce se poate scoate dintrînsa.

«D. Ghibănescu nici n'a încercat s'o dateze; d. Iorga, găsind între «martori pe Bogdan-Vlad, fiul lui Ştefan, a pus'o cu drept cuvânt în «1481 «sau anii următori». Având acum o parte din lista martorilor (Duma păr«calabul, Boldor vornicul, Hărman, Şteful, Muşat şi Toader părcalabul «de Hotin; restul nu s'a păstrat, de oare-ce documentul e rupt la «sfârşit), noi putem preciza mai de aproape această dată: ea trebue «să fie 1495, de oare-ce numeroase documente ale lui Ştefan cel Mare din «acest an, mai ales din Ianuarie, Februarie şi Martie, au întocmai aceeaşi «listă de boeri. In Ianuarie 1496, aceeaşi listă prezintă oare cari schimbări, «ce se menţin şi în documentele ulterioare. Afară de aceasta, toate docu«mentele din 1495 citează printre martori, ca şi hotarnica Bârladului, pe cei doi fii ai lui Ştefan, Alexandru şi Bogdan-Vlad.

---

1). Al. Papadopol Calimah, care a scris o monografie asupra Bârladului (Notiţă istorică despre Bârlad, 1889), n'a cunoscut cuprinsul acestei lădiţe.

«Asupra datei 1495 cred, aşa dar, că nu mai poate încăpea îndoială.
»Cât pentru importanţa documentului, ea e foarte mare. El ne arată «lămurit diferitele clase de populaţiune ale unui oraş vechiu moldovean: a) «*şoltuzii* 1) şi *pârgarii* în frante, b) *târgoveţii* sau *orăşenii*, adecă locuito«rii târgului sau oraşului, c) *săracii*, adică locuitorii satelor ce se aflau sub «ascultarea târgului; el ne dă o dovadă preţioasă de întinderea cea mare «a teritoriilor sau *ocoalelor* orăşeneşti în sec. al 15-lea şi de unele privilegii «comerciale ale lor; ne arată modul de hotărnicie al oraşelor care nu se «deosebia de acel al satelor; ne dă ştiri asupra neamului lui Petru Tudor «şi Coste Danovici, boeri cunoscuţi din vremea lui Alexandru cel Bun şi «Ştefan cel Mare, ş. a. m. In sfârşit, documentul acesta e important şi prin «faptul că e cea mai veche hotarnică de oraş, păstrată în limba slavă, şi «cel mai vechiu act privitor la viaţă municipală a Bârladului (v. N Iorga, «Studii şi documente cu privire la Istoria Românilor, Vol. VI, p. 12 şi «531: un act dela 1590), după cel publicat de mine în «Documente mol«doveneşti din arh. Braşovului,» Buc. 1905, p. 60—61 (c. 1434—1437).
«Din traducerea noastră se va vedea cât de nesigure sânt traduce«rile vechi şi cu câtă precauţiune trebuesc ele utilizate, în lipsa originalelor».

II.

1637 (7145) Aprilie 7. *Vasilie Vodă Lupu dărueşte lui Palade vel vameşul o silişte Cetăţuia cu vad de moară pe părăul Bârladului şi cu locuri de iazuri pe părăul Trestiana, ce este în ţinutul Bârladului, ocolul Bârladului.*

† **Cu mila lui Dumnezeu Noi Ion Vasilie Voevod Domn ţării Moldovei.** Facem ştire cu această carte a noastră tuturor celor ce se vor uită pe dânsa sau cetindu-se o vor auzi, adecă acest adevărat şi credincios boeriul Nostru Păladie vel vameş au slujit cu dreptate şi cu credinţă altor mai înnainte răposaţi Domni, ce au fost mai înnainte de Noi, iar astă-zi slujăşte şi Domnii Meli şi ţării Noastre cu dreptate şi credincioasă slujbă. Drept aceea, văzând Noi a lui dreaptă şi credincoasă slujbă cătră Noi, i-am dăruit lui, miluindu-l cu deosebită a Noastră milă, şi i-am dat, şi i-am întărit, şi l'am miluit dela Noi în pământul nostru al Moldovei cu o silişte anume *Cetăţuia*, cu vad de moară pe pârăul Bârladului şi cu locuri de iazuri pe pârăul Trestienii, ce iaste în *ţinutul Bârladului*, care acest sat mai înnainte au fost drept al nostru Domnesc *de ocolul târgului nostru*

1) Unul în funcţiune şi ceilalţi foşti şoltuzi.

al Bârladului. Drept aceae, această de mai sus scrisă silişte anume Cetăţuia, cu vad de moară pe pârăul Bârladului, şi cu locuri de iazuri pe pârăul Trestianei în gura Trestienei, să-i fie dela Domnie Mea, de mai sus scris, boeriului nostru lui Păladi vel vameş, driaptă danie şi miluire, şi ocină şi moşie, şi întăritură şi uric cu tot venitul, lui, şi feciorilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor lui, şi tot neamu lui, cine să va alege mai de aproape, neclătit nici o dinioară în veci veacilor. Hotarul de mai sus scris sat anume Cetăţuia să fie din toate părţile după hotarul cel vechiu, pe unde au umbla din veci. Şi la aceasta iaste credinţa Domniei Noastre det mai sus scris, Noi Ion Vasile Voevod, şi credinţa a prea iubitului fiiu al Domniei Mele, Ioan Voevod, şi credinţa boerilor noştri: credinţa d-sale lui Savin Prăjescul vel vornic ţărei de jos, credinţa d-sale Dumitraşco Şoldan vel vornic ţării de sus, credinţa d-sale Gavril hatman şi Părcalab Sucevei, credinţa d-sale Petriceico părcalab Hotinului, credinţa d-sale Zamfirachi părcalab Niamţului, credinţa d-sale Dumitraşco părcalab Romanului, credinţa d-sale Grigori Urechi spatariul, credinţa d-sale Apostol Catargiului postelnicul, credinţa d-sale Gheorghie paharnicul, credinţa d-sale Iordachi visternicul, credinţa d-sale Grama stolnicul, credinţa d-sale Dumitraşco comisul, şi credinţa tuturor alor noştri Moldoveneşti boeri a mari şi a mici. Iar după viiaţa Noastră şi Domnie cine va fi Domnu din fiii Noştri sau din niamu Nostru, sau iarăşi cari pre cine Domnul Dumnezeu va alege să fie Domn pământului Nostru al Moldovei, acela să nu strice a Noastră danie, şi miluire, şi dires, ci să aibă a întări, pentru că-i iaste lui driaptă danie şi miluire şi slujitură; cine se va ispitì a stricà pe acest al Nostru dires, acela să fie blăstămat şi proclet de Domnul Dumnezău, făcătoriul ceriului şi al pământului, şi de pre sfânta lui Maica, şi de 12 sfinţi mai marilor Apostoli, şi de 4 Evanghelişti, şi de 318 sfinţi părinţi din cetatea Nicheii, şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie cel de trei ori blăstămat, întru ne sfârşiţii veci şi munci, amin. Iar pentru mai mare tărie şi întăritură, tuturor de mai sus scrise, am poroncit credincios şi cinstit boeriului nostru d-lui Gavrilaş vel logofăt ca să scrie, şi a Noas-

tră pecete să o spânzure de această adevărată scrisoare a Noastră. Lt, 7145 Ap. 7.

S'au scris, în Iaşi, de Ionaşco Mânje.

Ion Vasilie Voevod.

Gavrilaş vel Logofăt.

NOTĂ. După o veche truducere, sub care se află următoarea însemnare: «S'au poslăduit şi s'au găsit întocmai cu cel sârbesc la 7 Aug. 1813» *Ionianui* tălmaciu

III.

1667 (7175) Iunie 9. *Ilieş Alexandru Voevod, în urma hotarnicei făcută de Bejan Gheuca, întăreşte stăpânirea comisului Ştefan Cerchez asupra Fruntişănilor şi Balumireştilor.*

Suret scos de pe ispisocul dela Ilieş Alexandru VVod, din let. 7175 Iunie 9.

Adecă au venit înaintea noastră şi înaintea alor noştrii Moldoveneşti boeri, a mari şi a mici, boerul nostru Ştefan Cerchez comisul, şi au cerşut la noi hotarnic să-i aleagă şi să-i stâlpiască hotarul satului său Frunteşanilor, despre hotarul târgului Bârladului; şi iarăş să mai aleagă şi alt hotar ce este lui danie dela Duca Voevod şi dela Domniia mea. Deci Domniia mea, dinpreună cu tot sfatul nostru, am ales pe boerul nostru *Bejan Gheoca*, ce-au fost pitar mare, şi l'am trimes acolo de au strâns preoţi, şi boeri, şi orăşeni din târgu, din Bârlad, şi oameni buni de ţară şi di prin prejur megieşi, anume: *Gavriil preot Domnesc, din Bârlad*, şi *preotul Chiriac*, iarăş din Bârlad, şi *Mihai*, şi *Proca*, şi *Toma starostele*, şi *Necoară căpitanul de Covurluiu*, şi alţi oameni buni. Şi au ales acele hotare şi le-au stâlpit cum au fost pe dreptate: mers'au doi oameni bătrâni cu *brazda în cap* pe unde au ţinut *Roşca cel bătrân* hotarul Frunteşănilor, şi precum scrie zapisul cel de danie şi de miluire dela Duca VVod şi dela Domniia mea. Hotarul se începe întâiu danie despre hotarul târgului Bârladului, şi despre hotarul *Fruntişănilor*, din *valea Trestienii* până în hotarul *Cetăţuei*, dela podul lui Clefaş în gios pe Trestiana până în hotarul Cetă-

ţuei, unde este o movilă, şi lângă movilă o vălce ce se cheamă Dumbrăviţa ; şi din vălcea la deal peste drumul ce merge la târgul Bârladului în sus spre *Odăile Vinteştilor*, pe lângă odăile lor despre răsărit, şi în sus până în *hotarul Popenilor*, până în obârşia *Vârlezului*, unde este un păr, din gios de *drumul târgului Fălciului* ; şi de acole în gios iarăş spre Odăite Vinteştilor, şi în gios pe muchea dealului, în zarea dealului despre răsărit ; şi de acole la vale, în *Valea Balumireştilor*, şi trece peste vale pe din gios de un *iaz bătrân*, ce au fost acolo, şi ie la deal până într'un păr ; şi de acole cu semne prin copaci pre la capetele unor pământuri ce vin despre Odăile Vinteştilor în sus şi în gios ; şi de acole la deal până unde s'au pus semne ; şi de acole iarăş spre vale pe deasupra *Brehnei*, mai la vale de zarea dealului, spre matca Brehnei până iar la podul lui Clefaş ; iar de acole în sus să începe hotarul Frunteşănilor, dela podul lui Clefaş în sus, alăture cu cestea semne ce s'au hotărât despre hotarul târgului Bârladului şi despre hotarul Frunteşănilor şi a Popenilor. Iar hotarul Frunteşănilor s'au ales deosebi de acela hotar ce este alăture cu dania comisului, până unde au început a să hotărî din *drumul cel mare*, din obârşia *Iabălnii*, precum ne-au arătat şi scrisoarea mărturie dela hotarnicul iscălită şi pecetluită cu pecetea târgului Bârladului. Crezut-am şi Domnie me şi dela noi încă-ş am dat şi am întărit boeriului nostru, lui Ştefan comisul, aşà precum mai sus scrie în semne, că să-i hie şi dela Domnie me ocină, şi moşie, şi danie, şi miluire, lui şi giupânesei lui, şi cuconilor lui şi nepoţilor, strănepoţilor, şi uric şi întăritură, neclătit, ne ruşâit nici odinioară în veci.

Let. 7175 Iunie 9.

NOTĂ. Dedesubt are această însemnare : «Suret întocma scos de pe cel adevărat hrisov». 1813 Săpt. 10. Ioan Jora spatar.

IV.

1696 (7205) Septemvrie 1, Iaşi. *Antioh Constantin Voevod miluește pe marele vornic Vasilie Costache cu un vad de moară în apa Bârladului, mahalaua Podeni, pentru slujbele cu credinţă şi dreptate ce a făcut Domniei şi Ţării.*

† **Ion Antioh Constantin Voevoda bojiiu milostiiu gospodar zemli Moldavscoi.** Adecă Domnia Me socotindu pre al Nostru adevărat cinstit și credincios boeriu dumnealui Vasilie Costache mareli vornic, slujindu Domnii Meli cu credință și cu dreptate și ț(ă)râi, Domniia Me încă-ș dintra a Noastră osebită milă m'am milostivit și l'am miluit c'un *vad de moară* într'apa Bârladului ce-i la *Podeni*, în hotarul târgului Bârladului, ca să-i fie dela Domniia Me driaptă ocină și moșie, danie și miluire, dumisali în veci, și giupânesăi dumisale, și cuconilor, și nepoților, strănepoților, și a toată săminție cini să va aleagi mai aproape, neclătită și ne rușăită; iară după a Noastră viiață și Domnie, pre cine Dumnezău va aleagi Domnu a fi țărâi Moldovei din frații Noștri sau dintr'alt niam, pohtim pre Domnia Sa ca să li îndemne milostivul Dumnezău mai vârtos a dà și a întărì a Noastră danie și miluire, precum și Domniia Me am dat și am întărit miluirili altor răpăosați Domni, ce-au fostu mai înainte de Noi, iară n'am stricat nici am râsâpit.

U Ias lt. 7205 Săpt. 1.

(L. S. D.)

Ion Antioh Constantin VVod.

† *Vasilie Rugină pisl.*

V.

1697 (7206) Septemvrie 26. *Invoiala și așezarea făcută între vel stolnicul Ilie Enachi și vel vornicul Vasilie Costachi, pentru morile lor de pe Bârlad.*

† Ilie Enachi vel stolnic scriu cu acest zapis al meu, precum, după moltă gălceavă ce-am avotu cu dumnialui Vasilie Costachii vel vornic pentru morile mele ce-su din sus de târgul Bârladului, așè ne-am învoitu și ni-am așezatu cu dumnialui vornicul Vasilie: se-mi așezu eu morile meii și să fie trii rote, iar a patra rotă se o lipsiascu; și dumnia lui încă și-au pogorât iazul dumisali mai gios, și s'au pusu boru (bouru) Domnescu la stâlpii läptocilor morilor meli; deci se n'aibă dumnialui vornicul sau fiii dumisali a ezì ia-

zul dumisali mai înaltu, ca să nu agiungă apa dela morili dumi sali la morile meli; se înnece borul dela morile meli, ce aşè ni-am aşezat, aceste trii rote a meli se n'aibă înnecătură despre morile dumisali nici odată nimic, şi aşè se îmble şi a dumisali şi ale meli, şi acmu se n'aibă dumnialui despre mine nici o nevoe, nici o gâlceavă.

Şi această aşezari şi tocmală s'au făcot denainte dumilorsale : Ştefan Scârlet armaş, Dabijii vel clucer, Pavăl Bujranul biv vel sulger, Ionu Păl(a)dii biv tvori lugfăt, Coste Adam tvori lugfăt, Toader Boj(oranu) vornic. Şi pentru credinţa am iscălit şi eu, şi aceşti boeri, să se ştie.

U Bârlad. lt. 7206 Sep. 26.

Az Ilii Enachi vel stolnic.

Ştefan Scârlet armaş iscăl. Az Dabija vel clucer. Pavăl Buj(oranu) biv sulger. Ion P(a)l(a)di biv logofăt. Az Coste Adam vtori logofăt iscal. *Az Todir Bjoranu vornic. Solomon comis. A(z) Vasilie vornic iscal. Toader Abăgeru.* Dumitraşco Pascul. Gavril Mandre. † *Bejenuci am iscălit.* (Nedescifrabil). (Un nume cu litere greceşti nedescifrabil).

NOTĂ. După actul original, pe a cărui margine scriitorul a adăogat : «Inse înblându morili s'au pos (pus) borul (bourul)». Semnăturile cu propriul condeiu s'au subliniet.

VI

1697 ~~1769~~ **(7206) Decemvrie 2**. *Invoiala dintre fraţii Toader şi Vasilie Costache pentru vadurile de moară ce le aveau pe Trestiana.*

† Adecă eu, Toader Costachi, scriem (scriu) şi mărturisăscu cu acestu adevărat zapis al meu, cum milostivindu-să Măria sa Antioh Costantin Vodă de au dat un vad de moară în locul târgului Bârladului dumisali mai marelui fratelui nostru *Vasilie Costache vel vornic* şi, avându şi eu un vad de moară mai gios de acela, în *Trestiana*, l'am învoit pre dumn(ia)lui *badea vornicul* să-şi facă dumn(ia)lui moară în vadul unde i-au dat Măria Sa Vodă ; căci, şi noi rămâindu mici săraci de părinţi, mi-au purtat de grije dumn(ia)lui şi nu m'au ales din cuconii dumisali, deci şi eu am învoit dumisale cu acestu vad ; iară noi, când ne va ajunge prilejul a face

moară, să facem în capul hotarului, ca să îmble şi moară dumisale; şi cându mi s'ar tâmplà şi mie a faci moară, ca să aibă dumn(ia)lui badea vornicul a-m da agiutor la făcutul morii din cât l'ar agiunge prilejul pe dumn(ia)lui. Şi acest zapis l'am făcut dinainte dumisale *badii Lupului Costache biv vel vist*, şi a dumisale *badii lui Solomon şetrariul*, şi dinainte dumisale lui Coste Adam vtori logofăt, şi a lui *Vasilachie vornicului de Bârlad*, şi a Pascului deacolo, şi altora cari mai gios s'au iscălit. Şi pentru mai mare credinţă am iscălit noi şi dumn(ia)lor, cari sînt în zapis, ca să se ştie. U Ias, lt 7206 Dechemvrie 2.

Toader Costachie iscal.

Lupu Costachi biv vel vist iscal. Ivaşco Razu vel sulger.

Azi Costi Adam vtori logofăt. Az Vasilie vornic iscal.

† Pas[illegible]cul ot Bârlad.

NOTĂ. După actul original. *Badea*, bădiţa, bădia, îi vorbă ce se adresează de fratele mai mic celui mai mare, de unde rezultă că ordinea în care s'au născut fraţii aceştia Costăcheşti, feciori a lui Gavriliţă Costache, îi aceasta: Vasilie, Lupu, Solomon şi Toader. Trestiiana,—sat, ce se află pe atunci în dreptul Cetăţuei, spre răsărit, deci lângă apa Bârladului, în care se află şi vadul de moară a lui Toader Costache.

VII.

1698 (7207) Decemvrie 3. *Antioh Constantin Voevod dărueşte lui aga Gheorghie o bucată de loc din hotarul târgului Bârlad.*

Suret scos asemine cu ispisocul cel adevărat.

† **Noi Antioh Costandin Voevod boj. milostiiu gospodar Zemli Moldavscoi.** Adecă Domnia me socotind că răposaţii Domni ci au fost mai înnainte de noi ş'au miluit pe ai lor boerini şi credincioasă slugi, Domnia mea încă am miluit pre al nostru credincios boerin d-lui Gheorghie aga, pentru căci, slujind Domnii meli cu dreptate şi cu credinţă şi ţării, m'am milostivitu Domnie me şi i-am dat o bucată de loc din hotarul târgului Bârladului. Care locu să începe din apa Bârladului, pe apa Trestienii, alăturea cu locul lui Toader, ficiorul răposatului Gavril vornicul, şi merge pe apa Trestienii spre soare-răsare până la un loc ce să

chiamă *Lotegiune*, ce să împreună cu hotarul mănăstirei Grăjdenilor; iar în gios pe Bârlad, în frunti, să începe din *vadul Ghiunoii*, unde-i *vadul morilor hrâniştii*, ce au fost a *Floreştilor călugăreşti*, şi cu vad de moară în Bârlad să-şi facă; şi de acolo mergi alăture cu *hotarul călugăresc*, tot din semne în semne şi din piatră în piatră, până în zare dealului, şi acolo să împreună cu *hotarul călugărilor de Bursuci*; şi de acolo pe deal mergi păn la nişte nuci deasupra *Lotegiunei* şi pogoară drept în *Lotegiune*. Şi s'au măsurat locul din vadul morii lui Toader în gios până în *vadul* Floreştilor (şi) s'au aflat o mie şi opt zăci de stânjâni, pentru acee ca să-i hie dumisale lui Gheorghie aga dela Domnie me dreaptă ocină şi miluire în veci; iar după a noastră viaţă şi Domnie pre cine Dumnezău va alegi a fi Domn, din fiii noştrii sau din fraţi sau cine va fi, pohtimu Domnie sa ca să nu strâce nici să răpască a noastră danie şi miluire, precum nici Domnie noastră n'am strâcat daniile şi miluirile răposaţilor Domni ci au fostu mai înnainte de noi, ce mai vârtos să aibă a dà şi a întărì, ca pentru pomană veşnică să hie. Toe pisămu.

Lt: 7207 Dech. 3.

(L. P. D.)

Noi Antioh Constandin Voevod.

NOTĂ După o veche copie, sub care se află următoarea notiţă: »Eu sângur l'amu scris din cuvântu în cuvântu.« Ioan Sturza spatar. Cine să fie Gheorghie aga?

VIII

Fără dată. *Scrisori pentru un vad de moară din târgu Bârladului.*

1659 (7167) Iunie 7. Carte dela Gheorghie Ghica VVod, precum au miluit pe *Ilie Şăptilici, vel vor de ţara de gios*, cu un vad de moară pe Bârlad, mai sus de târgu Bârladului, unde au fost vadul cel bătrân, care vad au fost drept Domnescu.

1670 (7178) August. 12. Carte dela Duca VVoda către șoltuzul i pârgarii și la toți târgoveții, din târgu Bârladului, precum au jăluit boeriul Măriii Sale Enachi paharnicul al doilea, pentru rândul morilor çe are acolo, din sus de târgul Bârladului, zicându *că vin oameni cu cară de aduc la moară să-și macine, iar voi târgovețâi luați carăle oamenilor dela mori și le trüimeteți în podvoadă, care podvoadă sânteți voi datori să le rădicați, și faceți multă sminteală oamenilor*, și poroncești : *podvoadile ce vin asupra târgului să le rădicați voi târgovețâi, precum au fost obiceiu, iar dela mori să nu mai iei carăle oamenilor.*

1679 (7188) Noem. 12. Carte dela Stefan Petru VVoda, întăritură lui Enachi cluceru cel mare pe a sa driaptă ocină și cumpărătură pe un vad de moară, ce este în apa Bârladului, pe locul târgului Bârladului și mai sus de târgu, care vad de moară au fost danie vornicului Șeptilici dela Ghica Vodă, și apoi feciorii lui Șeptilici vornicu l'au vândut lui Enachi vel clucer, după zapisul de cumpărătură ce-au arătat și ispisoace de întăritură dela Ilieș Vodă și dela Duca Vodă.

1679 (7205) Iulie 10. Carte gospod dela Antiohie Constantin VVoda către Vasâlie Costachi vel vornic, precum au jăluit dumnialui Ilie stolnicul cel mare pentru morile ce ai făcut d-ta în Bârlad, din gios de morile d-sale, zicându că agiungi apa, din iazul d-tali de înniacă morile d-sali, și încă să sue apa și pe *lăptoace*, și poroncești : de este cu putință să pogori iazul mai gios, să nu înnece morile d-sale, bine ; de nu, să tai d-mneta iazul să margă apa, să nu aibă nevoe de morile d-sale, că așà ț'am zâs d-tale, când te-ai apucat de mori acolo, și d-ta ai zâs că nu vor avè nevoe nici să face pagubă la morile d-sale.

1696 (7205) Sept. 10. Ispisoc dela Antiohi Constandin VVod de miluire și întăritură lui Ilie Enachi vel stolnic pe a lui driaptă ocină și moșie, un vad de moară, ci este într'apa Bârladului, pe din sus de târgu Bârladului, undi au fost *vadu cel bătrân* a târgului Bârladului, ce-au fost drept Domnesc, și răposatul Domn Ghica Vodă au dat da-

nie lui Ilie Şăptilici, ce au fost vornic mari, şi Ana, giupăneasa lui Ilie Şăptiliciu vornicul, înpreună cu feciorii ei: Grigoraş comis şi Dumitraşcu, şi cu alţi feciori a ei, au vândut acest vad de moară lui Enachi ce-au fost clucer mare, părintele (lui) Ilie vel stolnic, drept.... lei, precum au arătat Ilie stolnicul şi ispisocu dela Ghica Vodă, de danie lui Şeptilici vornicul, cum şi zapisul dela Ana, giupâniasa lui Şeptilici vornicul, şi dela feciorii ei, şi ispisocu dela Ilieş Alexandru Vodă, i dela Duca Vodă, şi dela Ştefan Pătru Vodă.

1696 (7205) Aug. 5. Carte dela Antiohi Costandin VVoda, prin care dă volnicie Dabijăi vel cluc. şi lui Avran post. ca să margă la morile vorn. Vasâlie ce li-au făcut mai gios de morile stolnicului, într'apa Bârladului, şi să aibă a le pogorâ pără a scădea apa dela morile stolnicului, *să pogoare apa supt lăptoace,* precum au fost şi mai înnainte vreme ; iar de or unblà şi morile vornicului, bine; de nu, să nu le hi făcut, că aşà i s'au zâs.

1697 (7206). Săpt.... Carte dela Antioh Constandin VVod cătră Mitre Apostul vel vornic, precum au venit Ilie stolnicul cu mărturie dela d-ta, arătând că ai aflat 2 roate înnecate dela morile lui Ilie stolnicu şi că ai tăet iazul vorn. Vasâlie şi s'au diznecat morile stolnicului, şi precum ai întrebat pe morarii vornicului Vasâlie ca, de s'a pute să pogoară morile vornicului mai gios şi să poată înblà, să nu agiungă apa iazului vornicului la morile stolnicului, să înneci, şi au dat samă că să va putè, şi cum că Vasâle vornicul au arătat Mării sale că are loc să pogoare şi să nu agiungă apa iazului dumisale la morile stolnicului, şi poronceşti lui Mitre Apostul vel vornic : să margă sângur la morile stolnicului Ilie, fiind acùm diznecate, şi *să facă bouri într'un stâlpu a lăptoacilor în faţa apii,* şi să margă să pue morarii vornicului şi ispravnicii d-sale să-şi pogoare morile cum vor socotì ei şi să prindă apa iazului şi, de nu s'a suì apa s'agiungă la morile stolnicului, să înnece semnul Domnesc, să fii morile d-lui vornicului şi să înble, iar de să va suì apa să innece sămnul ce-i pune, a

tunce să tai morile vornicului până în pământ şi să se strâce să nu mai fie. Şi să faci mărturie la mâna stolnicului Ilie.

1697 (7206) Săpt. 26. Scrisoare lui Vasilie Costachi vel vor, fiind întărită şi cu iscăliturile veliţilor boeri, precum după multă gâlceavă ce au avut cu Ilie stolnicul pentru morile d-sale, ce sânt din sus de târgul Bârladului, ni-am învoit şi ni-am aşăzat cu d-lui, şi ni-am pogorât iazul mai gios şi s'au pus bour Domnescu în stâlpii lăptoacilor morilor stolnicului, în faţa apii, când inblà morile. Deci să n'aibu eu a ezì mai sus ca să nu agiungă apa iazului meu să innece bourul ce-i la morile stolnicului. Şi aşà ni-am aşăzat: să înble la mini 2 roate, iar la d-lui, Ilie stolnicul, să fie 3 roate, iar a patra roată să lipsască; aşijdere morile fraţini-meu, lui Toader, care au fost în gârlă, să n'aibă morile d-lui stolnicului nici o nevoe nici de morile fraţini-meu, căci eu m'am aşăzat cu frati-meu. Si această tocmală s'au făcut dinainte lui *Ştefan Scărlet armaşul*, şi a *Dabijăi Scărlet vel clucer*, şi a lui *Pavăl Băjoranu sulgeriul*, şi *Ion Păladi logoătul*, şi *Costea Adam vt. togofăt*, şi *Toader Băjoranu vornic.*

1696 (7205) Sept. 1. Carte dela Antiohi Constandin VVoda, precum au miluit pe d-lui Vasâle Costache vel vornic, ca să-şi facă (moară) într'apa Bârladului pe locul Domnescu a târgului Bârladului, în Podine (Podeni), iar Ilie vel stolnicul au dat jalobă precum că are mori din sus de târgul Bârladu, într'apa Bârladului, în vadul cel vechiu Domnescu, ce-au fost a târgului Bârladului, şi l'au dat danie Ghica Vodă, arătând întărituri şi dela alţi Domni. Pentru acee hotărăşti : vadul cel bătrân să nu să strâce, după danie Domnilor, şi să nu fie volnic Vasâle vornicul să facă mori în Podine (Podeni), să innece morile lui Ilie stolnicul; iar de nu or innecà şi nu or avè morile stolnicului Ilie nevoe de morile ce va face Vasâle vornicul, atunce să fie volnicu a-şi face mori pe danie ce i-am dat ; iar innecându vadul cel vechiu, să fie volnic Ilie stolnicul a le tăè, ca să n'aibă stricăciuni morile d-sale.

IX.

1704 (7212) Aprilie 27. *Constantin Coliţe, tocmindu-se*

cu soacra sa, Anastasia Gurioae, ca să-i dee 15 lei, declară că nu va avè treabă cu casele și pivnița și nici cu nimica alta.

† Adecă eu Costanti(n) Colițe, ginereli Anastasii Guroi, scriu la mâ(na) dumisali cu această scrisoarea adevărată a mea pecum m'am tocmit cu dumneei să-mi de cenci sprăzeci lei, iar eu să nu aib trèbă cu casăle nici cu nemic, nici cu pivnița, cu nimica ce-ar hi, și alteli. Și m'am tocmit denainte lui Gavrilă Mandrea, și Vasile Ceornei, și Vasilie Praj(a), Iordachii snâ Praj(a), Gavril Siva, Ion sin Siva, Toader Siva, Ștefan Miftoadi. let 7212 Mes. Ap. 27.

Gav ril. Vasi lii. Vasili Praja. Iordachi Praja. Gav rel Siva. Ion Siva. Toader Siva. Ște fan Miftoadi.

† *Popa Ignat ot Bârlad.*

† *Popa Simion am scris zapisu.*

(Dos. No. 444, fila 69).

X.

1708 (7214) Martie. *Zapisul lui Aftanasie, egumenul mănăstirei Bursucii, prin care adeverește că cu prețul de 205 lei 10 potronici întoarce boerului Ioan Pălade siliștea Cetățuia sau Trestiana, ce o cumpărase dela Iordachi Toma Cantacuzino cu 170 lei.*

Adică eu Aftanasie, egumenul de mănăstirea Bursucii, mărturisesc cu zapisul meu la mânele d-sale Ioan Paladi vel vist, precum să se știe c'am fost cumpărat eu o moșie anumi sâliște *Cetățue*, care se numește *Trestiiana*, în ținutul Tutovii, cu vad de moară în apa Bârladului, și cu loc de heleșteu, și cu vad de moară în apa Trestienii, și cu tot venitul,—dela d-lui Iordachi Toma Cantacuzino, nepotul d-lui, drept 170 lei. La care vânzare ne intâmplându-se d-lui Ion Paladi vist într'acee vreme in țară, și agiungând pe d-lui Iordachi Toma o nevoe, au venit de au căzut la mine ș'am fost cumpărat acel sat, care s'a pomenit mai sus, într'acei bani 170 lei bătuți ; după aceea au venit și d-lui Ion Paladi vel vist și, fiind această moșie a moșilor săi vândută la mine,

m'au tras la giudecată. Deci, eu văzând cum fiind ace moşie de pe unchiul d-sale, Gavril Pălade biv vel sulger, fratele părintelui d-lui, Toader Pălade biv vel vornic, singur am socotit că am fost cumpărat fără cali această moşie, că nu mi s'au căzut să încap, ci, cunoscând cum este giudecata după lege ţării, că mai volnic au fost d-lui să cumpere, fiind niam mai de aproape a lui Gavril Pălade sulger, şi la giudecată n'am mai eşit, ci de bună voe m'am învoit cu d-lui Ion Pălade vel vist de ş'au răscumpărat moşie aceasta dela mine, şi mi-au dat banii deplin, capite şi cu dobândă cu tot 205 lei 10 potronici, bani gata, precum ne-am aşăzat dinnainte dumilor-sale boerilor celor mari şi a mici, anume: Ion Buhuş biv vel logofăt, Antiohi Jora biv vel logofăt, Lupu Costache vel vornic, Iordachi Rosăt biv vel vornic, Dumitrachi Racoviţă hatman, Manolachi Costache biv vel vornic, Manolache Rosăt vel vornic, Neculai Rosăt vel postelnic, Dediul vel spatar, Ion Sturza vel paharnic, Gavril Miclescu biv vel paharnic, Dabija Scarlat biv vel paharnic, Gheorghie biv vel paharnic, Preda Păladi biv stolnic, Ionaşcu Isăcescu biv medelnicer.

Aftanasie Egumen mănăstirei Bursucii.

(urmează semnăturile boerilor de faţă).

NOTĂ. După o copie adeverită de Mitropolitul Venianim al Moldovei la 27 Ghenerie 1814.

XI

1708 (7216) Martie 20. *Vornicii de Bârlad, pe temeiul mai multor mărturii, adeveresc pentru un loc, din oraşul Bârlad, că este Domnesc, şi că nu-i proprietatea lui Lupaşc Ţiganul şi nici a lui Toader Abăgerul.*

† Preacum au vinit înnainte noastră, vornicilor de Bârlad, Lupaşco Ţiganul cu cinstită Carte Mării sali lui Vod*(ă)*, scriindu la noi ca să lia luăm sama pentru o casă, ce are Lupaşco făcută de dânsul în târgu în Bârlad şi zicând Toader Abăgerul că acel loc esti a lui, cumpărat dela Baboiu Ţiganul. Deci noi, pe cinstită poronca Mării sali lui Vodă, am chemat orăşeni bătrâni ş-am întreabat de acel loc p(e)-

cum esti ; ş-au mărturisit Gavril Mandrea, şi Mihai, şi *Mărtin* Gherghel, şi Vasilii Prajia, şi Toader Chirănuş, şi Toma starostia, şi alţi orăşeni, cum acel loc n'au fostu a lui Baboiu, că esti loc Domnescu, nici încapi Ţiganul să vânză, că Ţiganul n'ari moşii. Deci noi, văzându aceşti oameni că mărturisăscu într'acesta chip, am făcut această mărturii la mâna lui Lupaşco cum Toader n'ari triabă cu locul, că esti loc Domnescu ; şi lui Toader încă i-am pus zi să-şi aducă zapisul şi zua (ziua) au trecut şi zapisul n'au adus. Noi am iscălit ca să fii de creadinţă, am iscălit. (let) 7216 Mart 20.

† Popa Simion martor cum..(rupt) grăit Mandre şi Miha.

† Noi vornicei ot Bârladu. Vasile K... (rupt) ata. Gavril Mandre. Vasilii Praja. Mărtin Gherghel. Miha. Toader Kirănuş.

† Lupaşcu Cimbala iscal. Lupul Ţăfârdan am scris.

(L. P. T. B.)

(Din pach. No. 33).

XII

(**Fără dată, probabil 1710**). *Nastasia Gurioae, fata Ducăi, face danie mănăstirii Răchitoasa (Jud. Tecuciului) o casă cu două dughene şi cu o pivniţă dinaintea casei, ce sânt în târgul Bârladului.*

† Adecă eu Nastasiia Gurioae, fata Ducăi de Bârlad, fac această scrisoare a mea precum de nime silită nici asuprită, ce de a mea bună voe am dat ş-am dăruit sfintii mănăstiri Răchitoasii, ce iaste pre apa Zeletinului pe o despărţitură, unde iaste hramul Uspeniiai Maicii Preaceste, am dat danie o case cu dooă dugheani, ce-s în păreateli casii, şi cu pivniţe dinnaintea casii,—careli sintu în târgu în Bârladu, în faţa târgului. Aceaste case le-am datu ca se-mi fie pomenire în veaci la sfinteli Leturghie, mie şi părinţilor mei, anume: Simionu Duca şi maica mea, Antimiia, şi cu tot rodul meu. Ori pe cini or milui Dumnezeu a fi stăpânitor, egumen, la acea sfântă mănăstiri Răchitoasa ş-alţi părenţi toţi să fie datori a ne pomenirea în veaci la sfântul Jertăvnic(sic) ; aşijdereli şi din featele meale, şi din ginerei mei,

și din nepoții mei, și din strenepoții mei, nime să n'aibă triabă a se amestecarea după săvârșeniia mea ; iar carei s'ar ispiti a se amestecà a face vro gâlceavă să fie trecleatu și procleatu, și aforisit de 318 oteți carii s'au strânsu în Nichiia, și să-i fie pârâșă Maica Preacistă înainte înfricatului giudeț. Și (la) această tocmală, când am dat ș-am dăruit, s'au tâmplatu mulți oameni buni, târgoveți, și înaintea șoltuzului cu 12 pârgari, și dinaintea preuților domnești, și dinaintea *vornicilor de Bârlad*, ș-alți oameni buni, carii mai gios s'au iscălit, și s'au pus și peciatea târgului.

(L. P. T. B.)   *Popa Ignat ot Bârlad is(cal).*

Λημως πρων Βωρνηκος τȣ Στυπȣλατηȣ μαρτηρας.

Az Gavril Silicariu iscal. Erei Lupul.... martur iscal.

Χαζη Γιοργις δασκαλες (nediscifrabil).

(Dos. No. 444, fila 65).

XIII.

Iași, 1711 Ianuarie 12. *Dimitrie Cantemir Voevod întărește dania făcută mănăstirii Răchitoasa de către Nastasia Gurioae ce constă într'o casă cu două dughene și o pivniță.*

† **Dimitrie Cantemir Voevod bj. milost. zemli Moldavscoi.** Adecă au venit înnainte noastră rugătoriul nostru egumenul și cu tot săborul dela svnta mănăstire Răchitoasa, de pe apa Zeletinului, unde iaste hramul Adormirea svntei Preacistii, și ni-au arătat un zapis cu peceatea târgului Bârladului, cu mărturie a șoltuzului de acolo, și cu 12 pârgari, și cu iscălituri a preuți domnești, și a vornicilor de Bârlad, și altor oameni buni și de frunte ; sciiindu și mărturisindu întru acel zapis precum au venit înnaintea lor Nastasiia Gurioae, fata Ducăi de Bârlad, de nime silită, nici asuprită, ce de a ei bună voe au dat danie svntei mănăstiri Răchitoasăi o casă cu două dughiiane, ce-s în păreatele casăi, și cu pivniță denainte casăi ; carile sintu în târgu în Bârlad, în fața târgului, ca să-i fie pomenire în veaci la svntele Leturghii, ca să o pomenească și pe dânsa și părinții ei, anume Simion Duca, și Antimiia, și pe tot rodul lor; și cu mare blăstăm au legat ca să n'aibă, după moartea ei

a să amestecarea la această danie nici dintre feciorii ei, nici dintru nepoții și strănepoții ei, ce ca să fie svntei mănăstiri moșie în veaci.

Pentru aceaia și noi, dacă am văzut acel zapis încredințat cu atâte mărturii, și cu ispisoc de întăritură dela Domniia lui Mihai Racoviță Vodă, am crezut, și am dat și am întărit svntei mănăstiri Răchitoasăi pre acea casă cu doaă dughiiane și cu pivnița ce s'au pomenit mai sus, din târgu din Bârlad, în fața târgului, ca să le fie și dela noi deriaptă ocină, și moșie, și danie, și ispisoc, cu tot venitul stător(nic) în veaci. Și altu nime să nu să ameastice peste Carte noastră.

U Ias, lt. 7219 Gen. 12.

(Dimitrie K. Voevoda). (L. P. D.)

Gligori diiac.

(Dos. No. 444/1842, fila 66).

XIV

Iași, 1729 (7237) Iulie 8. *Grigorie Ghica Voevod scrie biv vel medelnicerului Vasile Sturza, ca să cerceteze jăluirea ce i s'a făcut de către Neofit, egumenul dela Răchitoasa, pentru un loc din târgul Bârladului, pe care Constantin, ginerile Nastasiei Gurioaei, își făcuse o casă pe ne drept.*

Ion Grigorie Ghica Voevoda boj. milost. Gpdară zemli Moldavscoi. Scrie Domnie mea la boeriul nostru dumnalui Vasilie Sturzea biv vel med(elnicer), sănătate. Facem știre că Domnii meli jelui rugătoriul nostru Neofit egumănul de Râchitoasa și cu tot săborul pe un Constantin, ginerile Nastasiii Gurioae, zicând că ș-au făcut casă pe niște locu a mănăstirii din târgu din Bârlad, ce au danie dila soacra lui Constantin pe zapis ci ni-au arătat.

Deci să cauţi dumn(a)ta să le iai sama şi, hiind aşi cum jiluiră, să dai a înţălegi acelui Constantin să se aşezi cu egumănul, ori să-i întoarcă egumenul cheltuiala casăi ce ar hi dreptu să ţie ial, ori să-şi rădice casa di pe acel locu, cum a hi dreptu să-i aşezi dumnata acolo. Aceasta scriem.

U Ias, let 7237 Iuli 8.

(L. P. D.)

(Dos. No. 444, fila 63).

XV

Bârlad, 1730 (7238) August 29. *Ispravnicul de Bârlad, din porunca lui Vodă, alege o casă cu pivniţă a mănăstirii Răchitoasa de o altă casă, tot într'un părete, a nepoţilor Nastasăei Guroaia.*

† Facem ştiri cu această scrisoari a noastră că pârându-să difaţi Niofit egumănul di Răchitoasa cu Constantin Diaconul şi cu frati-său Toadir, nepoţii Nastasâii Guroaia, înnaintea Mării sali lui Vodă, şi dându-i Mărie sa rămaşi, şi cu tot sfatul Mării sali, pentru o casă cu pivniţi, cari au avut Nastasâia Guroia aici în târgul Bârladului, şi au fost-o dat danie stâi (sfintei) mănăstirii Răchitoasăi, şi au fost făcut şi zapis di danie răpăosatului Viniamin egumănul di Răchitoasa ; deci acmu s'au sculat părintili egumănul di Răchitoasa anumi Niofit, ş-au mersu la luminatu D i v a n u l Mării sali lui Vodă, şi s-au pârât difaţi la Divan cu nipoţii Nastasâiai Guroaia, carii mai sus s'au pomenit, şi arătând egumănul zapisul cil di danie dila Nastasâia Guroaia Mării sali lui Vodă, Mărie sa au socotit ş-au giudicat pi sfânta pravilă ca să ţiia egumănul acil loc di casă, cari au fostu dat acea pomenită Nastasâia Guroaia, să-şi stăpâniască locul cu paci,—şi ni arătă şi Carti di rămas dila Mărie sa Vodă; iar Costantin Diiaconul şi cu Toadir, fratili său, nepoţi Nastasâii Guroaia, jăluind Mării sali lui Vodă că au doao locuri di casă şi cu loc di pivniţă, şi egumănul cu locul casăi şi cu a pivniţiii li înpreasoară şi locul casăi lor; şi ni adusără o luminată Carti Mării sali lui Vodă, întru cari ni porunceşti Mărie sa ca să chiemăm pi părintili egumă-

nul di Răchitoasa şi pi alţi orăşini bătrâni, de aici din Bârlad, să mergem şi să alegem danie mânăstirii, casa cu pivniţa, şi să aligem şi locul casăi ci avi aceşti nipoţi ai Guroial Ci noi pi luminată porunca Mării sali lui Vodă am mersu dinpreaună cu părintele egumănul, şi cu preauţi di aici din Bârlad, şi cu mulţi orăşini bătrâni, la aceli casă, ş-am găsit doao casă făcuti pi acil locu şi groapa pivniţii la cornul casăi disprea răsărit, ş-am măsurat locul casăi Nastasâi Guroe picum au dat samă oameni bătrâni, ş-am găsit 2 casă făcuti într'un păreti : o casă dispre răsărit s'au aflat pi locul Nastasâi Guroe cu pivniţa, iar o casă, cari esti dispre apus, **s'au aflat (pe) locul Domnescu,** —cari rămânea părinte(le) egumănul de Răchitoasa stăpănitor pi casa disprea răsărit şi pi locul pivniţâi. Deci, noi toţi târgoviţii, văzându că rămâni părintili egumănul să stăpânească acea casă cu pivniţa, şi vrând să scoaţi pi nipoţii Nastasâi Guroia din casă, şi văzându sărăcie lor, am căzut noi cu rugămin(t)i la părinlii, şi părintili s'au milostivitu şi i-au lăsat tot în casă să şad(ă), să-şi stăpâniască casa, şi cu acea casă părintili triabă să n'aibă ; iar din streaşăna casăi disprea răsărit şi pi dinainte pivniţii şepte stânjâni şi giumătati, în frunte, şi şepti stânjâni şi giumătate în curmezăş, să-şi facă sfinţie sa părintili pivniţă şi casă pi pivniţă, şi să-şi stăpâniască moşie după giudecata Mării sali lui Vodă şi după arătarea noastră târgoveţilor. Şi la această scrisoarea s'au tâmplat mulţi preoţi şi orăşeni bătrâni de aici din târgu din Bârlad, carii mai gios ş'au iscălit. iar carii n'au ştiut carti ş-au pus digituli, ca să să crează. U Bârlad lt 7238 Avg. 29.

(*Ion. . . . .* lat, *ispravnic ot Bârlad.*)

(Eu preot Grozav potropop) mă am tânplat fațe.
(Eu preu(tu)l Ion sin Toader Siva) m'am tlat (tâmplat).
Eu Toma soltuz ot Bârlad. Panait zăt Crâstii otam fați. *Ermonah Isaie ot Florești m-âm tâplat față.* Eu Lupul Praja. Eu Iftemie Siva. Eu Gavriliți Tuduri. *Eu Nica zet....* Eu Mihă iță Unguru. Eu Ursul Curărarulu. Eu Vidră Siva. Eu Proca Calinu.

(Dos. No. 444 fila 67).

XVI

1743 (7251) Martie 1. *Târgoveții Bârlădeni dăruesc un loc de casă lui Ion Abagiu, fost beșleagă, pentru că de multă vreme trăește între ei și au luat parte împreună la nevoile pământului.*

Din zilili Mării sali Ion Constantin Nicolae Voevoda, cu mila lui Dumnezeu Domnu țărâi Moldovii.

† Adecă noi bătrânii orășeni de târgu de Bârlad, dinpreună și cu alții cari mai gios nom (ne vom) iscăli, făcut-am această adevărată scrisoare a noastră la mâna lui Ion Abagiu, carei au fostu și beșliagă, precum tâmplându-i-să traiul aici de multă vriame între noi, și trăgându..... la nevoile pământului, neavând loc nicăiure în târgu ca să-și facă casă, să-și chivirnisască viiața, au căzut cu rugăminte, ca să i să dia un loc pe loc gpd să-și facă ; deci și noi am socotit și i-am dat un loc după casă Vântului, care casă au dat'o Vântul fiatii ei Paraschivii, și i-am dat șesă stânjini, despre răsărit, în frunte ; si 8 stânjini, dinapoi, spre....., Și, făcându-și casă, despre noi nici o supăr(are) să n'aibă, să trăiască cu pace ; iar de s'ar sculà cinevà dintre noi, ca sa-i facă vro supărare pre la vro giudecată, să nu să ție

în samă, căci noi așiă i-am datu, și așè am socotit, să să ȏdihniască cu pace. Și noi pentru credința am iscălit.

Lt 7251 Martie 1.

† E(u) preot Grozav biv potropop m'am tlăplat. Ion Nica biv vor(nic) ot Bârlad. Neculaiu Boulu biv vor(nic) ot Bârladu.

† Toma Starosti de soronari. Și eu Arsăni Negrul martur zet popa Grozav. Gavril Tudori vor(nic). Iliaș sin Pendazi. Dumitrașcu staroste de cibotari. Ion zet Chirițoe martur. *Eu Lupul zet Tomii vornicul martur. Vasili sin Stati Pizdan. Ștefan zet Vrabie. Neculaiu Mandre.* Eu Constantin *Mandre. Preotul Lupulu ot Podeni. Preot Vârlan ot Poden(i). Și eu preutul Panhilu ot biserica Pascului. Eu Crâste soltuzul am iscălit. Eu Lupul Vântul iscal. Eu preutul Ion sin Toader Siva ot Bârlad iscal. Eu diiacon Constantin sin Br..... ot Bârlad. Și eu G(a)vâril sin popii lui Ion Bostan am fost față cându au dat.*

Și eu Manolache Co.... vornic o(t) Bârlad am fostu față. Eu Constantin Praj(a) starosti sopunari m'am iscălit.

(Din pach. No. 33).

XVII

1744 (7252) Maiu 22. *Lupul sin Lupul Vântul vinde un stânjin de loc lui Ion Abăgerul drept 5 lei bătuți.*

† Adică eu Lupulu sin Lupulu Vântului ot Bârladu, făcut-am zapisul meu la mâna lui Ion Abăgerului ot Bârladu, cumu să știe că am vândut dumisali 1 stânjânu de locu din gios de o casă, ce au șăzut Uzun Mehmet, a Vântului, și din sus de casa Vântoe a Nastasiii, ca să-i fie dumisale moșie, și ficiorilor, și nepoților, și strănepoților. Și i-am vândut deareaptu 5 lei bătuți. Și la tocmala nostră au fostu mulți omeni buni, cari mai gios s'au iscălit. Și pentru mai adevărată creadință me-mu pusu și iscălitura mai giosu ca să să crează. *Și eu preutul Ioniță protopop m'am tâmplat.*

Let 7252 Maiu 22.

† Eu Lupul sin Vântulu depreună cu soțul meu Nastasie iscal ●.

Nica Vor(nic) ot Bârladu.

† Neculai Siva iscal. **Stăvăr ● sin Iliiaș Pandazi martur și am pus și degitulu.**

† *Eu Costantin Praja starostile de sopunari martur.*
(Din pach. No. 33).

XVIII

1744 (7252) Iunie 26. *Sandul sin Lupașcu Țiganu staroste în Bârlad vinde un loc cu casă și pivniță lui Ioniță Mâțăblândă drept 16 lei, bani noi.*

† Adecă eu Sandul sin Lupaşcu Ţiganu staroste ot Bârlad, făcut-am acestu adevărat zapis al nostru la mâna d(umisale) Ioniţi Mâţiblândă precum să (să) ştii că em (i-am) vân(du)t un loc cu casa (şi) pivniţi dela părintele meu, drept lei 16, bani noi. Şi am vândut eu Sandul sin Lupaşcu cu ştere tuturor fraţilor mei, să-i fie lui dreptă ocină şi moşie, şi copiilor, şi nepoţilor şì strănepoţilor, în veci. Iar cine s'ar sculà dintre fraţii mei urmând pâră asupra dumisali să aibu-i a da banii (nedescifrabil) la vro giudecată cătă cheltuială să fii a noastră. Şi pentru credinţa me-m pus degetul ca să să creză. 7252 Iunie 26.

Și eu popa Ion Hrițcu. Popa Done am scris zapisul. Eu ● Sandul sân Lupașcu. Și eu ● Toader zăt Lupu Pușcă am fost față.

Eu Neculai Boul vornic m'am tâmplat. Eu ● Constantin Vidră. Eu ● Ion sin Enache.

(Din pachetul No. 33).

XIX

1754 (7262) Aprilie 10. *Ion Mâțăblândă vinde un loc lui Chiriac Țiganu drept 12 lei.*

Adecă eu, Ion Mâţăblândă, făcut-am adevărat zapisul meu la mâna lui Chiriac Ţiganu vătav şi Ionii, fâmèi lui, precum să să ştie : că, cu(m)părându eu o casă cu pivniţă dela Sandulu, ficiorul lui Lupaşcu Ţiganu, şi, tâmplându-să de s'au stricat casa, au rămas locul şi pivniţa ; dar, agiungându-mă pe mine nevoe, am vândutu acel loc lui Chiriac Ţiganu drept 12 lei, bani, ca să-i fie lui driaptă ocină şi moşi(e), lui, şi feceorilor lui, în veci, pentrucă alţii nu încăpè să cumpere, fiindu Chiriac nepot lui Lupaşcu Ţiganu. Şi,

când am vândutu, s'au tâmplat mulţi oameni bătrini şi preuţi, cari s'or iscăli în gios. 7262 Ap. 10.

Eu Ion Mâţăblândă am vândut

Eu Gavril sin Mâţăblândă

† *Erei Dimofti*. Eu Sandul slug(a) Vlădicăi. Eu Antohi sin Gligorăşoi rezăş am primit cu voe me.

Şi eu preutul Manole protopop am scris.

Eu Barbul logof. m'am tâmplat la această toc(mală).

(Pe contra pagină).

Acestu zapis l'am întărit şi eu cu iscălitura me. după ci s'au măsurat locul despre Antohii. *Vasâle Duca* is(pravnic) târgului. La velet 7266 Iuli 21 din.

XX

1757 (7265) Ianuarie 13. *Constantin Mihai Cehan Racoviţă voevod, însărcinând pe Ştefan Popăscul, vornicul de poartă, şi pe Andreiu Cozma, mazil, cu măsurarea vetrei târgului Bârladului, le determină şi semnele pe unde trebue să meargă.*

† **Ion Constandin Mihai Cehan Racoviţă VVod boj milost gpod. zemli Moldavscoi.** Dupăcum s'an socotit să se hotărască vatra târgului cu aceste semne: începândи întăiu din sus de târgu, din malul Bârladului, unde cade matca vâlcelei ce vini dela gura văi Perienilor; şi vălceaua la deal spre apus, pe din sus de Biserica gpd, şi tot vălceaua la dial până în *drumul cel mari*; şi apoi drumul cel mare în gios până în dreptul *Bisericii Ungureşti*; şi apoi drept spre răsărit, pin Biserica Unguriască, până în malul Bârladului; şi apoi apa Bârladului în sus până în gura vălcelii, unde s'au început dintăiu. Volnicim Domnie Me pe numiţii hotarni(ci) pe aceste semne să hotărâţi vatra târgului. Aceasta poruncim. Vlet 7265 Ghenarie 13.

(L. S. D.)

XXI

1757 (7265) Fevruarie 20. *Hotarnicii Ştefan Popăscu, vornicul de poartă, şi Andriiu Cozma, mazil, aleg şi hotărăsc*

locul Domnesc dinprejurul târgului Bârlad, dăruit mănăstirii sfân-țului proroc Samuil, din Focșani, de Costantin Mihai Cehan Racoviță voevod.

† Facem știre cu această mărturie hotarnică, că, din Luminată poronca a Pre Inălțatului și Luminatului Domnului nostru Măria sa Ion Costandin Mihai Cehan Racoviță voevod, orânduindu-ne pe noi cu Luminata Carte Mării sale, întru care ni s'au poroncit ca să mergem la târgu la Bârlad și să aleagem tot locul domnescu cât iaste împregiurul târgului, și să-l hotărâm de către alte locuri și moșii, ce sânt înpregiur ; deci noi, pe Luminata porunca Mării sale am vinit la târgu la Bârlad ș-am chemat pe toți târgoveții cei mai bătrâni și preuți și, arătându-le Luminată porunca Mării sale, ca să ne arăte tot locul domnescu cât iaste, au mărsu toți depreună cu noi și cu alți megieși di pe înprejur, carii s'au tâmplat, și ni-au arătat tot locul cât iaste loc domnesc înpregiurul târgului. Și, făcând noi o fune de 20 de stânjini și stânjinul de opt palme domnești, am început a măsurà locul : întâi de către apus, începând din sus, din Gura-Smilii, drept din apa Bârladului, din hotarul dumilor sale numiților Pălădești, unde am pus o piatră hotar, drept lângă hotarul Pălădeștilor, în malul Bârladului ; și, dintr'această piatră, am purces a măsurà cu fune dreptu de curmezișu peste șesu, în spre apus, și drept peste o moviliță, unde iaste piatră hotar a Pălădeștilor ; ș-am mai mărsu tot peste șesu până în drumul cel mare, ce merge pe lângă costișe, și s'au aflat 39 de funi, și acole am pus o piatră hotar, drept lângă drum și supt costișe, mai din sus de ruptură ; și iar am purces tot de curmeziș peste piscu, și acolea în muchea piscului s'au găsit o piatră hotar a Palădeștilor ; ș-am mersu tot de curmeziș peste vălceaoa Sohodueșului, și deacole la di l până în zarea dialului, unde s'au găsit iar o piatră hotar a Pălădeșilor ; ș-am mai mărsu tot de curmeziș până în matca Văii Săci, care vale vine dela Perieni, și până acolea s'au aflat 54 funii, și acolea drept în matca Văii Săci am pus o piatra hotar lângă drum ; și acolea iar am purces tot de curmezișu asupra Crângului, și tot alaturea cu moșie dumilor sale Pălădeștilor, și până în drumul ce merge la Bogești, pe

lângă zare dialului, și s'au aflat 36 funi, și acolea, lângă drum, iar am pus o piatră hotar; și iar am purces peste dial și pănă în Valea Țărinii, și am aflat 15 funii, și iar am pus o piatră hotar drept în matca Văii Țarinii, în dreptul unui ulmu; și iar am purces la dial până în marginea Crângului, unde am găsit iar o piatră hotar a Pălădeștilor, și am mersu de curmeziș piste dialul Crângului și până în matca Văii Crângului, și s'au aflat 32 funi, și acolea drept în matca Văii Crângului iar am pus o piatră hotar; și iar am purces la dial tot de curmeziș peste Crângu până ce-am eșit în Dumbravă, unde am găsit o piatră hotar vechiu, în colțul locului acestuia, unde să tâlnește cu locul Ceucanilor a dumisale Ion Bogdan vel logofăt, și s'au aflat 14 stânjini [1]), și acolea, în colțul locului, iar am pus o piatră hotar, drept lângă hotarul cel vechiu; și așia s'au aflat această margine pe din sus, alăturea cu locul dumnilor sale numiților Pălădești, care din apa Bârladului, de unde am început a măsurà, și până în locul Ceucanilor au cuprins 190 funi, iar stânjini fac 3800, curmezișul acest pi din sus; și dintr'această piatră, din colțul locului, am început a măsurà lungul locului în gios, alăturea cu moșiia dumisali Bogdan vel logofăt, pe muchia dialului pin Dumbravă și pănă într'un drum ce merge pe muchia dialului, și s'au sflat 27 funi, și iar am pus o piatră hotar lângă drum; și iar am purces tot pe muchia dialului în gios, tot alăturea cu moșiia dum. vel logofăt, și am mărsu 14 funi, și iar am pus o piatră hotar lângă drum în muchia dialului; și de acolea tot zarea dialului am mărsu pănă la Pietrile lui Cantimir, unde am găsit un hotar vechiu iar a d-sale vel logofăt Bogdan, în fundul văii ce să cheamă Valia Ilii, și s'au afat 51 funi, și acolea, drept lângă drum, iar am pus o piatră hotar, lângă hotarul cel vechiu, fiind colțul locului din gios;—care, din colțul locului din sus și până în acest colțu, dela aceste Pietre a lui Cantimir, au cuprinsu 92 funi, iar stânjini fac 1840, lungul locului pe despre apus; și de acolea am purces a măsurà drept la vale

1) Aci trebue cetit funii cum îi Hrisovul respectiv.

pe matca Văii Ilii pin pietrile ce sint hotară vechi, a d-sale vel logofăt Bogdan, şi până la gura Văii Ilii, în şesul Bârladului, şi s'au aflat 87 funi, şi acolea iar am pus o piatră hotar, lângă piatra ce este veche a d-sale vel logofăt Bogdan; şi de acolea am măsurat drept de curmeziş peste şesul Bârladului, şi tot alăture cu locul d-sale vel logofăt Bogdan, şi până în malul apii Bârladului, şi s'au aflat 44 funi, şi iar am pus o piatră hotar în malul Bârladului, în colţul locului din gios şi despre răsărit; care dela Pietrele lui Cantemir şi până într'această piatră din malul Bârladului au cuprinsu curmezişul acestui loc pi din gios 131 funi, iar stânjini fac 2620; şi de acole am purces a măsură lungul locului în sus, alăture cu apa Bârladului, pe şesu, şi până în vatra târgului, drept *Bisărica Ungurească*, şi s'au aflat 125 funii; iar stânjini fac 2500, lungul locului din gios de târgu şi despre apus; şi iar am purces a măsură lungul locului ce iaste din sus de târgu, începând din vatra târgului, din vălceoa ce este hotar, şi până în hotarul dumilor sale Palădeştilor, drept Gura-Smilii, în moviliţă, şi s'au aflat 82 funii, iar stânjini fac 1640, lungul locului din sus de târgu, alăture cu apa Bârladului pe despre apus,—şi aşià s'au incheiat tot locut cât s'au aflat Domnescu despre apus; şi încă l'am măsura-şi pe mijloc de curmeziş, adică din vatra târgului din *drumul cel mare, ce merge pi din dial de Bisărica Domniască*, şi până în hotarul dum. vel logofătului Bogdan, şi s'au aflat 133 funi, iar stânjini fac 2660 curmezişul pe mijlocul locului; aşijderea am măsurat locul iarăş Domnescu cât s'au aflat despre răsărit, începând cu măsura din locul dum. sărdariului Dediului Codrianul, drept din apa Bârladului, şi dintr'o movilă, în care movilă am pus o piatră hotar, drept în vârful movilii; şi de acolea am măsurat alăturea cu locul sardariului Dediul până în gura vălcelii ce vine dela *olărie*, şi s'au aflat 23 funii, şi acolea iar am pus o piatră hotar drept la gura vălcelii lângă piatra sărdariului Dediului; şi de acolea am măsurat pe vâlcea la dial în spre răsărit şi până în zarea dialului, unde să tâlneaşte locul acesta cu moşiia mănăstirii Grăjdenilor, în piatra ce este în colţul locului

sărdariului Dediul din gios şi-n dial, şi s'au aflat 32 funii, şi acolea iar am pus o piatră hotar în colţul locului din sus şi despre răsărit, care, din apa Bârladului şi până într'această piatră, au cuprinsu 55 funii, iar stânjini fac 1100, marginea pe din sus; şi de acolea am măsurat drept în gios lungul locului, pe dispre răsărit şi pe dial alăture cu moşiia Grăjdenilor şi până în moşia dumilor sale Pălădeştilor ce este din gios de târgu, de către răsărit, şi s'au găsit 43 funi, şi acolea am pus o piatră hotar, lângă piatra ce este hotar a dum. Pălădeştilor; şi de acolea am purces drept de curmeziş în spre apus, alăture cu moşie a dum. Pălădeştilor, şi în zarea dealului, din sus de un nuc, am pus piatră hotar; ş-am mersu tot curmezişu la vale şi peste şesu până în apa Bârladului, drept moara dum. Pălădeştilor, şi s'au ăflat 43 funii, iar stânjini fac 860, marginea locului pe din gios de curmeziş, şi iar am pus o piatră hotar lângă drum în *dreptul morii*; şi de acolea am măsurat lungul locului în sus, pe lângă apa Bârladului pe şesu şi până iar în locul sărdariului Dediul, în movilă, de unde s'au început a se măsurà, şi s'au aflat 68 funi, iar stânjini fac 1360, lungul locului pe şesu pe lângă apa Bârladului; şi aşià s'au încheiat această bucată de locu Domnescu ce s'au aflat de către răsărit, în care loc au întrat şi *Podenii* în măsură; şi-ncă l'am mai măsuràt acest loc şi pe mijloc de curmeziş, adică din apa Bârladului, dela capul *podului Domnescu* şi până în moşiia mănăstirii Grăjdenilor, şi s'au aflat 75 funii, iar stânjini fac 1500, curmezişul pe mijloc. Care acestu loc, cât s'au aflat pe de amândoâ părţile de apa Bârladului şi împregiurul târgului, l'au dat Mărie sa Vodă danie sfintii mănăstiri a Mării sale dela Focşeni, unde să prăznueşte sfântul proroc Samoil, care loc este osăbit de vatra târgului, care n'au întrat în măsurătoarea locului de mai sus arătată. Aşijderea am măsurat şi vatra târgului Bârladului după luminată poronca şi ţidula ce ni-au dat cu pecetea Mării sale, arătând în siamne cât să rămâe vatra târgului, care să nu între în măsurătoarea locului mănăstirii, şi am pus pietre în cute-patru colţurile locului, ca să să ştie până

unde este locul mănăstirii, şi-ntăi am pus o piatră în malul Bârladului, din sus, în gura vălcelii, ci vini di pi din sus de Biserica Domniască, şi dela gura *Văii-Săci*, ce vine dela Perieni; şi altă piatră am pus în marginea drumului celui mare, ce merge pi din dial de Biserica gd.,—şi iar în malul vălcelii, în colţul dela dial şi din sus; şi altă piatră am pus în colţul din gios şi dela dial, îndreptul *Bisericei Ungureşti* - şi altă piatră drept în malul Bârladului, din vale de Bise; rica Ungurească. Şi aşià s'au încheiat vatra târgului Bârladului, care l'au lăsat Marie sa Vod(ă) ne dat nemărui. Deci noi, pe luminată poronca Mării sale lui Vodă, am ales ş-am hotărât tot locul cât s'au aflat Domnescu, pe unde au arătat târgoveţii ce-i bătrâni.

Şi la această hotărâre s'au tâmplat: Vasilie Duca, ispravnicul târgului Bârladul, şi Toader Boul, căpitanul de mezil ot Bârlad, şi preutul Andreiu Brăescul, protopopu ot Bârlad, şi preutul Manole, biv potropop, şi preutul Ion Siva ot Bârlad, şi Preutul Timoftie ot Bârlad; şi târgoveţii anume: Gavriliţe Tudori, şi Vasilie Ghizdan, şi Ion Colea, şi Ştefan Tătarul, şi Ion Călămaz, şi Neculai Armanu, şi Ştefan Vraghie, şi Vasilie Buliche, şi Vasilie Chirinuş, şi Martin Ungurul, şi Grigoraş Andor, şi Ioniţi zet Magdii, şi Ştefan Abrihan, şi Stancul Bărbier, şi Toader Prajea, şi Lupan Raţea, şi Văsile Pârţul, şi Pătraşco sin Dumitraşco Ciobotar şi Toader Chiper, şi Lupul Pinteleiu, şi Andrii Grigoraş, şi Ioniţă Pârţul, şi Todosie, şi Stahie Ilicel, şi Ion şoltuzul ot Bârlad, şi Ion Siva, şi alţi târgoveţi, toţi câţi s'au tâmplat, carii pentru credinţă au pus şi pecetea târgului Bârladului şi preuţii s'au iscălit depreună cu noi, şi cu alţi boeri mazili carii s'au iscălit. Ot Bârlad, lt. 7265 Fevr. 20.

Ştefan Popăscul vornic de poartă hotarnic. Andreiu Cozma mazil hotarnicu. Vasile Duca ispravnic târgului Bârladului. Toader Bo l căpitan de mezel ot Bârlad. Vasile Constantin vameş. † Erei Andriiu Brăescul protopop. † Erei Manole proin protopop. † Erei Tănasă Buciumaş ot Bârlad. † Erei Timofti ot Bârlad. Erei Vasile Pascul ot Bârlad m'am tâmplat. Eu Erei Ion sin Toader Siva. Erei Constantin.



Şi noi toţi târgoveţii de Bârlad, înpreonă cu şoltuzul de Bârlad anumi *Ion*, ni-am tâmplat şi am pus pecete târgului în loc de iscăliturile noastre.

NOTĂ. Hotarnica îi scrisă pe o coală de hârtie riglată. Pecetea îi imprimată cu cerneală neagră şi-i compusă din 2 cercuri concentrice, având cu chirilice în cercul dela margine: † PECETEA TÂRGULUI BÂRLADULU. Figura dela mijloc nu se poate distinge. Această pecete, dupăcum se vede, nu seamănă cu nici una din cele date în facsimile de d-l Pap. Calimah în Notiţa istorică despre Bârlad, pag. 82 şi 83.

XXII

1757 (7265) fără lună şi zi. *Constantin Mihail Cehan Racoviţă Voevod dărueşte moşia dinprejurul târgului Bârlad mănăstirii sfântului prooroc Samuil din Focşani.*

† **Ion Constandin Mihail Cihan Racoviţi Voevod bjiiu milostiiu gospodar zemli Moldavscoi.** Dat-am Domnia Me ş'am întărit cu acest hrisov al Domnii Meale *sfintii şi dumnăzăeaştii noastre mănăstiri a sfântului proroc Samuil, din Focşani,* pre a sa driaptă moşie dela târgu Bârladului ot ţinutul Tutovii, care moşie fiind drept loc Domnesc, Domnie Mea l'am dat şi l'am afierosât, cu hrisovul Domnii Mele, aceştii sfinte mănăstiri. La care am trimis de s'au şi hotărât locul pre boerii noştrii: Ştefan Popăscul, vornicul de poartă, şi Andrian Cozma, mazil. Dela carei au venit mărturie hotarnică, întru care sânt iscăliţi şi capetile târgului Bârladului, cum şi târgoveţii de Bârlad, şi preoţi, ş'au pus pecete târgului, anume: Vasile Duca, ispravnicul de Bârlad,

şi Toader Boul, căpitanul de mezâl [1]), şi Vasilie Constantin mazil, vameşul de Bârlad, şi protopopa Andrei Brăescul, şi protopopa [2]) Manole, şi preutul T i m o f t•i e, şi preutul Vasilie Pascul, şi preutul Tanasie Buciumaş, şi preutul Ion Siva, şi preutul Constantin, şi *Ion şoltuzul de Bârlad, şi toţi târgoveţii.* Scriind numiţii hotarnici, Ştefan Popăscul vornecu şi Andrian Cozma, că au mărsu cu toţii di-au hotărât tot locul cât s'au găsit dreptu Domnescu, de giur-înpregiur, cu fune de doaî zăci de stânjini, şi stânjânul de optu palme gpd,—începându-se hotarul întăiu dispre apus dreptu din stâlpul hotar ce-au pus în malul Bârladului, din sus de gura Smilii, unde acole, lângă hotarul ce-au pus, este şi hotarul moşiii vornicului Ion Palade, ce desparte moşie sa de locul acesta care au fost Domnescu; şi de acole, din malul Bârladului, merge hotarul drept deacurmezişu piste şăsu spre apus şi piste o moviliţă, unde este hotar a vornicului Pălade, de acolo tot înnainte şi pe şăsu în *drumul cel mare* ce merge pe lângă costişe, şi s'au aflat 39 funi, şi acole au pus piatră hotar, lângă drum şi supt costişe, mai din sus de *ruptură*; de acole tot diacurmeziş piste piscu, şi acole s'au găsit in muche piscului o piatră hotar a vornicului Pălade; de acole tot diacurmeziş piste *Vâlceaoa Sohodueşului,* şi la dial până în zare dialului în piatra hotar a vorn. Pălade; de acolo tot deacurmeziş pănă în matca *Văii Seci,* ce vine dela *Perieni,* şi până acole s'au găsit 54 funi, şi acole, drept în matca Văii Seci au pus hotar lângă drum; de acole tot diacurmeziş asupra *Crângului,* tot alăture cu moşie vorn. Pălade şi până în *drumul ce merge la Bogeşti,* pe lângă zare dialului, şi s'au găsit 36 funii, şi acole lângă drum iară au pus piatră hotar; de acole piste dial şi până în *Vale Ţarinilor,* şi s'au aflat 15 funii, şi au pus hotar în matca Văii Ţarenii, în dreptul unui ulmu; de acole la dial până în margine Crângului, la hotarul moşiei vorn. Pălade; de acole tot deacurmeziş piste *dialul Crângului* şi până în matca *Văii Crângului,* şi s'au găsit 32 funi, şi acole dreptu în matca Vai Crângului au pus piatră; deacole la dial tot diacur-

1) Poştă 2) Proin protopop.

meziş peste Crângu până esă în *Dumbravă* la o piatră hotar, ce iaste în colţul locului acestue, unde să tâlneşte cu locul *Ceucanilor*, moşie dumisale Ion Bogdan vel logofăt, şi s'au găsit 14 funi, şi acole în colţul locului s'au pus hotar alăture cu hotarul cel vechiu. Aceste sunt hotarăle ale părţii pe din sus, alăture cu moşie vornicului Pălade, care, din apa Bârladului, de unde au început întăi, şi până în hotarul Ceucanilor, au cuprinsu o sută noaî zăci de funi, iar stânjini fac 3800, curmezişul locului pe din sus. Deci, din colţul locului au măsurat lungul locului în gios, alăture cu Ceucanii dumisale vel logofăt, pe muche dialului prin *Dumbravă* şi până drumul ce merge pe muche dialului, şi s'au găsit 27 funi, şi au pus hotar lângă drum; deacole tot pe muche dialului în gios, alăture cu Ceucanii, până unde s'au plinit 14 funi, unde acole iară au pus hotar lângă drum în muche dialului; deacole tot zarea dialului până la *Pietrele lui Cantemir*, unde au găsit hotar vechiu a Ceucanilor, *în fundul văi ce se chiamă Vale Ilii*, şi s'au găsit 51 funi, şi acole lângă drum au pus hotar lângă hotarul cel vechiu, fiind colţul locului din gios. Care din colţul locului din sus şi până într'acest colţu, dela aceste Pietre a lui Cantimir, s'au găsit 92 funi, iară stânjâni fac 1840, lungul locului pe dispre apus. Iară deacole drept la vale pre matca Văi Ilii prin hotarăle vechi a dumisale lui Bogdan vel logofăt şi până la gura Văi Ilii, în şesul Bârladului, şi s'au găsit 87 funi, şi acole iară au pus hotar, lângă hotarul ce s'au găsit vechiu; deacole dreptu deacurmeziş piste şăsul Bârladului, şi tot alăture cu hotarăle moşiii lui vel logofăt, şi până în malul apii Bârladului, şi s'au găsit 44 de funi, ş'au pus hotar în malul Bârladului, în colţul locului din gios şi dispre răsărit. Care dela Pietrele lui Cantemir şi până într'această piatră hotar, din malul Bârladului, au cuprinsu curmezişul acestui loc al marginei moşiei pe din gios 131 funi iară stânjâni fac 2620. Şi deacole au măsurat lungul locului în sus, alăture, cu apa Bârladului, pe şăsu şi *până în vatra târgului*, drept *Biserica Ungurească*, şi s'au găsit 125 de funi, iar stânjini fac 2500, lungul locului din gios de

târgu şi dispre apus. Şi iară au măsurat lungul locului ce este din sus de târgu, începând din vatra târgului, din vălceaoa ce este hotar şi până in hotarul moşii vornicului Ion Palade, drept gura-Smilii, în moviliţe, şi s'au găsit 82 funi, iar stânjini fac 1640, lungul locului din sus de târgu, alăture cu apa Bârladului, şi pe dispre apus.

Şi aşè s'au încheet tot locul cât s'au aflat Domnescu dispre apus şi l'au măsurat şi pe mijloc deacurmeziş, adecă din vatra târgului, din drumul cel mare ce merge pe din dial de Biserică Domnească şi până în hotarul Ceucanilor a dumisale lui Ion Bogdan vel logofăt şi s'au găsit 133 funi, iară stânjini fac 1660, curmezişul pe mijlocu locului. Aşijdere au măsurat locu iarăş Domnescu cât s'au aflat dispre răsărit, începând cu măsura din hotarul *Dediului Codrianul sărdar*, drept din apa Bârladului din piatra hotar ce-au pus într'o movilă; de acole, alăture cu moşie Codrianului, până la gura vălcelii ce vine dela *Olărie*, şi s'au găsit 23 funi, ş'au pus piatră hotar dreptu la gura vălcelii lângă hotarul moşii Dediului sărdar; deacole pe vălcè la dial, spre răsărit, şi până în zare dialului, unde să înpreună locul acesta cu hotarul moşiei mănăstirii Grăjdenilor, în piatra ce este în colţul moşii Dediului sărdar, din gios şi în dial, şi s'au gásit 32 funi, ş'au pus hotar în colţul locului din sus şi dispre răsărit. Care, din apa Bârladului şi pănă într'această piatră, au cuprins 55 funi, iară stânjini fac 1100, margene pe din sus. Şi deacole dreptu în giosu, lungul locului, pe dispre răsărit şi pe dial alăture cu moşie Grăjdenilor şi până în moşie vornicului Pălade, ce este din gios de târgu, de cătră răsărit, şi s'au găsit 43 funi. ş'au pus hotar lângă hotarul cel vechiu a vornicului Pălade; deacole drept deacurmeziş n spre apus, alăture cu hotarul vornicului Pălade, şi în zare dialului, din sus de un nuc, au pus hotar; deacole tot curmeziş la vale şi piste şesu până în apa Bârladului dreptu *moara vornicului Pălade,* unde până aice s'au găsit 43 funi, iară stânjini fac 860, margine locului pe din gios deacurmeziş, s'au pus hotar lângă drum, în dreptul morii. Şi deacolo au măsurat lungul locului în sus, pe lângă apa Bârla-

dului pre şesu până în hotarul Dediului sărdar, la movilă, de unde s'au început a să măsură, unde s'au găsit 68 funi, iară stânjini fac 1360, lungul locului pe şesu pe lângă apa Bârladului. Şi aşè s'au încheet şi această bucată de loc Domnescu, ce s'au aflat dispre răsărit, în care loc au întrat şi *Podeanii* în măsură. Şi iarăş au mai măsurat locul acesta şi pre mijloc diacurmeziş, adecă din apa Bârladului, dela capul *podului Domnescu*, şi până în moşie mănăstirii Grăjdenilor, şi s'au găsit 75 funi, iară stânjini fac 1500, curmezişul pre mijloc. Care acest loc gsd cât s'au aflat pe deamândoao părţile de apa Bârladului şi împregiurul târgului, aşè cu aceste semne de sus scrise l'au hotărât.

După aceasta au măsurat şi *vatra târgului Bârladului*; după ţidula cu pecete gospod, ce li-am arătat înscris, încât să rămăe vatra târgului, care loc să nu între în hotarâle mănăstirii noastre: şi întăi au pus o piatră în malul Bârladului din sus în gura vălcelii ce vine pe din sus de Biserica Domniască, şi dela gura *Văii-Seci* ce vine dela Perieni; şi alt hotar au mai pus în margine drumului celui mare, ce merge pe din dial de Biserica Gsd, şi iară în malul vălcelii în colţul dela dial şi din sus; şi alt hotar au pus în colţul din gios şi dela dial în dreptul *Bisericei Ungureşti*; şi alt hotar drept în malul Bârladului, din vale de Biserica Ungurească. Şi aşè s'au încheet vatra târgului Bârladului, care s'au lăsat ne dat mănăstirii noastre.

Drept aceasta, dupăcum s'au ales şi s'au hotărât, Domniia Me încă am întărit cu Hrisovul acesta stăpânirea sfintii şi dumnăzăeştii noastre mănăstiri, ca să-i fie driaptă ocină şi afierosâre cu tot hotarul cu tot vinitul locului în semnele cum s'au ales. Şi spre aceasta este credinţa Domnii Mele de mai susu scrisu, Ion Constandin Mihail Cihan Racoviţi Voevod, şi credinţa a cinstiţi şi credincioşi boerii Domnii Mele cei mari ai Divanului, dumnealor: Radul Racoviţi biv vel logofăt, i Ion Bogdan vel logofăt, i Manolache Costache vel vornic de ţara di giosu, i Iordache Balşe vel vornic de ţara de sus, i Dumitraşco Palade vel vist., i Aristarho vel spat., i Vasilie Razul hat. i părcalab Sucevii, i

Antohie Genet vel post., i Ioniţe Cantacuzino vel ban, i Constandin Sturze vel pah., i Iordache Costache vel stol., i Iordache Bălăsache vel cămănar, i Iordache Hrisosculeo vel comis, şi credinţa tuturor boerilor a mari şi mici.

7265 Iuna.

Ion Constandin Voevod. (L. P. D.)

Ion Bogdan vel logofăt. Ştefan Buhăescul 3 logofăt, procitoh.

XXIII

1757 (7265) Martie 12. *Carte de apărare dela Constantin Racoviţă Voevod, prin care târgoveţii Bârlădeni sunt scutiţi de chirie pentru case şi pivniţe, cum şi de zăciuele din grădini, obligaţii fiind însă a dà zăciuială mănăstirii sf. Samuil din Focşani numai din ţarini, din fânaţe şi din priseci, dela câmp.*

† **Ion Constandin Mihail Cihan Răcoviţi VVoda boj. milostiiu gospodar zemli Moldavscoi.** Facem ştire cu această Carte a Domnii Mele pentru *târgoveţii din târgu de Bârlad*: că, dupăce am dat Domniia Me şi am afierosât locul Domnescu, ce s'au găsât la Bârlad, sfintii şi dumnăzăeştii noastre mănăstiri sfântului slăvitului proroc Samuil, din Focşeni care loc s'au şi hotărât în semne cu vornici de poartă, cum pe largu arată Hrisovul Domnii Mele hotarnec,—viind câţiva din târgoveţi la Divan ni-au dat răvaş de jalobă, arătând că poate să se supere dispre călugării dela această mănăstire şi pentru casăle lor, să nu cumvà să le cee şi de casă obiceiul ce au mănăstirile de iau de casă dela alţi lăcuitori ce şăd pe moşâile mănăstireşti şi să-i zăciuiască şi din grădini ce au pe lângă case. Ce dară, ca să fie ei bine-încredinţaţi că nu vor fi supăraţi cu de acest fel ce-au jăluit, iată că li s'au dat această Carte a Domnii Mele prin care hotărâm: de casă să nu de nici un ban chirie, nici de pivniţile lor, cum nici din grădini să nu-i zăciuiască, ce numai din ţarini şi din fâneţe şi din priseci, dela câmpu, să-ş de zăciuiala, fiindcă şi când erà locul gd nu să dejmue cu de acest fel, *de vreme ce sint şi ei lăcuitori la un loc ca acesta*

în drumul cel mare înpărătescu. Şi cum poruncim aşè să sè urmeze, într'alt chip să nu fie.

Aceasta înştiinţăm. 7265 Mart 12.

(L. P. D.) *Procit 3 logofăt.*

XXIV

1757 (7265) Maiu 20. *Preotul Ion Siva, înpreună cu preutcasa sa, Maria, dăruesc un loc de dugheană, în mijlocul târgului, finului lor Dămian şi soţiei acestuia, Ilinca.*

Adecă eu preutul Ion sin Toder Siva şi înpreună cu preutasa me, Marie, făcut-am zapisul nostru la mâna dumisale finului Dămiian şi a nepotă noastră, Ilincăi, finii, pecum să să ştie : că i-am dat danie un loc de dugheană în mijlocul târgului, între locul lui Iftime Sivii, spre ameză-zi ; şi spre meză-noapte pără în locul lui Microu; şi spre apus până în drum; şi spre răsărit pănă în uliţă. Şi acestu lo(c)esti, în sus şi în gios, trii stânjini şi doa palme, şi stânjânul câte optu palme; şi l'am dat să-i fie draptă ocină şi moşie în veci, lui şi copiilor lui, şi a nepoci (nepoţi), şi a strănepoţi. Măcar căi acestu loc erà dat de părinţii mei, la morte lor, tot nepotă-me, Ilincăi, dar şi eu m'am milostivit şi n'am stricat zisa părinţilor mei, şi l'am dat ca, după morte me, să stăpânască cu pace ; iar de s'ar râdicà cineva din namul meu peste zapisul meu şi peste diiata părinţilor mei, să fie suptu blăstămul lui Dumnezău şi suptu blăstămul nostru ; dar finul, Dămiian, ş cu fina, Ilinca, nepota noastră, după morte lor, să-l de fiică sa Mariei, ce este botezată de mine. Şi cându am dat s'au tâmplat omi(ni) buni, preuţi, care mai gios să vor iscălì.

7265 Maiu 20.

Erei Ion sin Toder Siva preut gospod iscălit şi am dat cu voe me şi a soţului meu, Mar(i)e.

† Erei Andreiu Brăescul potropop m'am tâmplat.

Şi eu preutul Manole sin Lupului Praje, am scris cu zisa preutului Ion Sivii şi a preutesei Mariii.

† Eu preutu Timofte m'am tâmplat faţe.

Şi eu preutu Vasile Praja.

Eu Vasil(e) Calteș munah m'am tâmplat fațe. Eu Vasile Buzinschie sin Ion, m'am tâmplat față. Eu Necula Abagiu m'am tâmplat față. Eu Vele Abagiu m'am tâmplat față
(Din pach. 33).

XXV

1758 (7266) Iulie 15. *Scarlat Grigorie Ghica voevod întărește stăpânirea sfintii mănăstiri a proorocului Samuil, din Focșani, asupra locului ce s'au aflat Domnesc la târgul Bârladului, afierosât acelei mănăstiri de câtre Constantin Vodă Racoviță.*

Noi Scarlat Grigori Ghica Voevod bojiiu mlostiiu gpdar zemli Moldavscoi. Facem ştire cu acestu hrisov a Domnii mele tuturor cui să cadi a ştì, pentru sfânta şi Dumnezeiasca mănăstire a sfântului proroc Samuil din Focşeni, dila care mănăstire viindu părinţâi călugări au arătat un hrisov dela Domnie sa Costantin Vodă Racoviţă din velet 7265, întru care scrie: că, dupăce au săvârşit sfânta mănăstire de tot lucrul, i-au dat danie ş-au miluit pe sfânta mănăstire cu tot locul cât s'au aflat Domnescu la târgul Bârladului, ot ţinutul Tutovii, afierosându-l sfintii mănăstiri cu hrisovul Domnii sale; la care au trimis de s'au şi hotărât locul pre boerii noştri, Ştefan Popăscu vornicul de poartă şi Andrian Cozma mazâl, dela care hotarnici au trimisu mărturie hotarnică cu iscăliturile tuturor căpiteniilor din târgul Bârladului, pe care hotarnică au întărit şi Domnie sa cu ispisocul Domnii sale, în cari mai pre largu arată toate sămnile locului anume. Drept aceia şi Domnie me dacă am văzut hrisovul Domnii sale Costantin Vodă Racoviţi, Domnie me încăş am dat şi am întărit cu hrisovul Domnii mele stăpânire sfintii mănăstiri pe tot locul cât s'au aflat Domnescu, care l'au dat şi l'au afierosât sfintii mănăstire în toate sămnile precum s'au ales şi s'au hotărât de numiţii hotarnici; şi să-i fie sfintii mănăstiri driaptă ocină şi moşie cu tot vinitul, şi cu tot hotarul, nerușiit, stătător în vecu. Şi spre aceasta esti credința insumi Domnii mele, Noi Scarlat Grigorii Ghica VVod, și credința a pre iubiți fij Domnii mele, Alixandru VVod, şi Mihai VVod, şi Niculai

VVod, și Grigorii VVod, și Ghiorghii VVod; și credința a cinstiți și credincioși boerii Domnii mele, cei mari, Ion Bogdan vel iogofăt, Lupul Balș vel vor de țara-de-gios, Vasâle Rusăt vel vor de țara-de-sus, Vasâle Razul hat, părcălabu Sucevii, Alixandru vel post, Ion Paladi vel vist, Filip Catargiu vel spat, Costandin Sturza vel ban, Neculai Rusăt vel pah, Ianacachi vel cămănar, Vasâle Costachi vel stol, Costachi Muruz vel comis; și credința a tuturor boerilor Domnii mele, mari și mici. Și s'au scris hrisovul acesta în orașu Eșilor, la scaunul Domnii mele la anii, velet 7266 Iuli 15.

(L. P. D.) *Ion Bogdan vel logofăt.*

Manolache Bogdan 3 logof. procit.

XXVI

1758 (7266) Iulie 27. *Chiriac Țiganul cu soția sa, Ioana, și cu feciorii lor, vând un loc logofătului Ilie drept 25 lei.*

Adec(ă) eu Chiriac Țiganul cu femeia mea, Ioana, și cu feciorii noștri, făcut-am adevărat zapisul nostru la mâna dumisale log. Ilie sânt dumisale Sandului văt(av), precum să să știe: că, având noi un loc aici în târgu în Bârlad, care loc și noao ne-a fost cumpărătură dela Ion Mâțăblândă, precum arată și zapisul lui cel vechiu de cumpărătură, ce avem noi dela dânsu, și pe noi agiungându-ne nevoe și ne trebuindu-ne nici locul, l'am scos vânzătoriu; si am întrebat pe rezeșii noștri ca să-l cumpere, ei au zis că n'or da prețulu care ceiu eu; deci, aflându-să dumnialui log. Ilie a ne dà prețul, i-am dat locul dumisale drept doaozăci și cinci lei. Și s'au măsurat locul de dum. giupânul Vasâle Duca ispravnic târgului i de dum. Toader Boul căpitan, între mulți oameni, și s'au aflat, în lung zeace pol stânjeni gpd, și în lat, zeace stânjini. Și să hotărăște din gios cu *Tuchilă*, și din sus cu Lupul Bunda, despre răsărit cu Ion Mâțăblândă i Antohii sânt Gligoroșoae, despre apus *drumul cel mare al Țarigrad(ului)*. Deci, văzând plata deplină în mânule noastre, i-am dat acest adevărat zapis la mâna dumisale, dinpreună cu ceale vechi zapise, să fie dreaptă ocină și moșie, d-sale, și feciorilor dumisale, în veci cu pace să stăpânească. Și

când s'au vândut locul acesta s'au tâmplat mulți eameni bătrâni și tineri, preoți și răzăși Bârlădeni, și alții carii mai gios s'au iscălit. Și pentru dreapta credință ne-am pus și degeteli. leat 7266 Iuli 27.

Eu Chiriac Țiganu am vândut.

Eu Ioana femeae lui.

† Erei Manole protopop m'am tâmplat.

† Erei Constantin. Eu Ierei Dima am scris zapisul.

Eu Ionețe zăt Magdei Eu Lupul staroste de cizmari Eu Glegorașcu Bălbuzan Eu Antohi sint Glegoroșoai *Teader Boul m'am tâmplat.* Eu *Andrei* sin Glegorășoai *Gheorghie Boul m'am întâmplat.* Eu Roman sin Glegorășoae Eu Sirbul Popoiul m'am tâmplat. Eu Crâste sin Gligorășoae. *Vasâle Duca is(pravnic) târgului. Enachi Nica.*

XXVII

1759 (7267) Fevruarie 3. *Ioan Teodor voevod întărește stăpânirea sfintei mănăstiri a proorocului Samoil, din târgul Focșanilor, asupra moșiei Bârladului, ce i se afierosâse de Constantin Vodă Racoviță.*

Cu mila lui Dumnezău Noi Ioan Teodor Voevod Domn țărâi Moldovei. Facem știre cu acestu hrisov al Domnii meli tuturor cui să cadi a ști, pentru sfnta și Dumnezăiasca mănăstire a sfântului prorocu Samuil din târgul Focșenilor, și la care mănăstire viind rugătoriul nostru (loc alb) egumenul au arătat un hrisov dela Domnie sa Scarlat Ghica Vodă, făcut după hrisovu Domnii sale Costantin Vodă Racoviță, la velet 7266, întru care scrie: că, dupăce au săvârșit sfânta mănăstire di tot lucrul, făcându-să din temeiu de Domnia sa Costantin Vodă, i-au mai dat danie și au mai miluit pe sfânta mănăstire cu tot locul cât s'au aflat dreptu Domnescu la târgul Bârladului, în ținutul Tutovii. La cari au trimes Domnia sa de s'au și hotărât locul pre boerii noștri, Ștefan Popăscul vornicul de poartă și Andrian Cozma mazâl, dela cari hotarnici au trimes mărturie hotarnică cu iscăliturile tuturor capiteniiloru din târgul Bârladului; pe care hotarnică au întărit și Domnie sa Cos-

tantin Vodă cu ispisocul Domniii sale, în care mai pre larg arată toate semnile locului anume. Drept aceia dar şi Domnie me dacă am văzut acest hrisov a Domnii sale Scarlat Vodă, făcut pe hrisovu Domnii sale Costantin Vodă Racoviţă, Domnie me încă asămene am dat şi am întărit, cu hrisovul Domnii mele, stăpânire sfintii mănăstiri pe tot locul cât s'au aflat Domnescu, cari l'au dat şi l'au afierosât sfintii mănăstiri în toati sămnile, precum li s'au ales şi s'au hotărât de numiţâi hotarnici; şi să-i fie sfintii mănăstiri driaptă ocină şi moşie cu tot vinitul şi cu tot hotarul, neclătit, ne ruşiit, stătător în vecu. Şi spre aceasta esti credinţa însumi Domnii meli, Ioan Teodor VVod, şi credinţa a pre iubiţi fiii Domnii mele, Grigorii VVod, Alixandru VVod; şi credinţa a cinstiţi şi credincioşi boerii Domnii mele: Ion Bogdan vel logofăt (loc alb) vel vor. de ţara de gios, i (loc alb) vel vor de ţara de sus, i Ştefan Rusăt hatman i părcalab Sucevii, i Mihalachi vel postelnic, i Ioniţă Cantacuzino vel spatar, i (loc alb) vel visternic, Andrunachi vel ban, Ioniţă vel paharnic, (loc alb) vel căminar, Constantin Cogălniceanu vel stolnic, Ianacachi vel comis; şi credinţa a tuturor boerilor mari şi mici. Si s'au scris hrisovu acesta în oraşu Eşilor, la scaunul Domnii meli, de Ion Ghindă logofăt.

Ia vlet 7267 Fevr. 3.

Noi Ioan Voevod. (L. P. D.)

Dumitraşc 3 logofăt procit. S'au trecut la condică.

XXVIII

1760 (7268) Iunie 1. *Ioan Teodor Voevod întăreşte lui Ilie, fecior Sandului vătavu, stăpânirea asupra unui loc, din oraşul Bârlad, cumpărat dela Chiriac Ţiganu şi soţia sa, Ioana, în preţ de 25 lei.*

Cu mila lui Dumnezău Noi Ioan Teodor Voevoda Domnu ţărâi Moldovii. Facem ştire cu acestu hrisov a Domnii mele tuturor cui să cade a şti: că iată au venit înainte Domnii mele şi înnainte a tot sfatul nostru Ilie, ficiorul Sandului vatav, şi ni-au arătatu-ne un zapis din

let 7265 Iulie 27, dela un Chiriac Ţiganu şi dela femeia sa, Ioana; în care am văzut şi pre alţi oameni buni şi preuţi iscăliţi marturi, puindu-şi numele şi degetele lor, anume: preutul Manole proin protopop, din târgulul Bârladului; şi preotul Costantin otam; şi preutul Dima, care au scris şi zapisul; şi Toader Boul căpitan din Bârlad; şi Gheorghei Boul; şi Vasile Duca, ispravnic târgul Bârladului; şi Enachi Nica; şi Ioniţi, ginerile Magdii; şi Lupul, starostile de cizmari; şi Grigoraşco Balbuzan; şi Antohie sin Grigoraş, şi Andrei sin Grigoraş; şi Roman sin Grigorăşoaii; şi Sirbul Popoiu; şi alţii. Scriind, precum ei de bună voe lor, de nimeni siliţi, nici asupriţi, având ei un loc în târgu Bârladului şi scoţându-l vânzător, întăi au întrebat pe toţi răzăşii, şi nice unora trebuindu-le, ca să-l cumpere, şi, găsindu-se acestu Ilie, ficior Sandului vatav, i li-au vândut făcându-i plata deplină în mânule lui, 25 de lei. Care loc şi lor le-au fostu cumpărătură dela Ioan *Mâţăblândă*, dupăcum s'au văzut şi zăpisâle cele vechi. Şi s'au măsurat locu di Vasile Duca, ispravnicul târgului, şi de Toader Bou căpitan, fiind şi alţi oameni; şi s'au aflat în lungu zece stânjini şi giumătate gpd, şi în lat zece stânjini; şi să hotărăşte din gios cu Tuchilă, şi din sus cu Lupul Bunda; iar despre răsărit cu Ion Mâţăblândă i Antohie sin Grigorăşoai; despre apus *drumul cel mare a Ţarigradului*; şi aşà s'au încheiat măsura acestui loc. Drept aceia şi Domnie me dacă am văzut acestu zapisu de vânzare, iscălit de acei marturi, ce s'au zisu mai susu, am crezut, şi dăm dela Domnia me şi întărim lui Ilie sin Sandul vatav mazil pe acel loc cu tot hotar ce s'au zis mai sus; ca să-i fie şi dela Domnie me driaptă ocină şi cumpărătură, şi uric de întărituri, neclătit, şi ne ruşiit nici o dânâoară în veci, lui, şi ficiorilor lui, şi nepoţilor, şi strănepoţilor; şi alţii să nu să amestice peste acestu hrisov a Domnii meli. Şi spre aceasta este credinţa a însu-mi Domnii mele, Noi Ioan Teodor VVoda, şi credinţa a pre iubiţi fiii Domnii mele Grigorie VVoda, şi Alexandru VVoda, şi credinţa a tuturor boerilor Domnii mele a mari

și mici. Și s'au scris hrisov(u) acesta în Eși de Simion Burghele. Vlet 7268 Iuni 1.

(L. P. D.)

Vel logof. procit.

(Din pach. No. 33)

XXIX

1760 (7268) Iunie 15. *Toader sin Ion Abăgeru și Toader Prodan vând un loc de casă Ilincăi Tuchiloaei în preț de 91 lei.*

Adică eu Toader sin Ionu Abăger, și eu Toader Prodan, făcut-am zapisul nostru la mâna dumisale Ilincăi Tuchiloai, precum să să știi, că, având noi un loc di casă, rămas dila tatăl nostru, cu pivniți, și rămânând Toader Prodan la o datorie adică Ilincăi Tuchiloai cu 56 pol lei di pe o buți de vin, și preutului Ion Hrițcu cu 20 lei, cari să fac 76 pol (lei), și mai dându-mi și mii 15 lei bani gata, au stătut la paci și i-am dat locul acel de casă, ca să nu-i mai fii frati-mieu, Toader Prodan, datoaru nici cu un ban, nici d-sali, nici preutului Ioanu Hrițcu, tot dumniei să-l plătească. Dar locul este de mari opt stânjâni lungul și șepte deacurmezișul, dupăcum răspundu și zapisăle celi vechi, și atata i-am dat și noi; iar din opt stânjâni cât rămân pân în casa Tacului Mandrii să n'aibă trebă, fiind loc Domnescu, s'au dat lui Prodan, ca să-și facă casă, de târgoveți; și noi cât răspunde zapisile tătâni nostru i-am dat de bună voia noastră dumisali, ca să-i fie dumisali driaptă ocină moșii în veci. Și pentru credința ne-m și iscălit mai gios, ca să să crează. 7268 Iuni 15.

Eu Toader Banu. Eu Toader Prodan.

Erei Manole protopop. Ștefan Vraghie. Lupul Penteleu staroste. Constantin Rață. *Enachi Nica. Eu Vasili Pizdan star. m'am tâmplat. Vasile K(e)vav staroste.*

Și eu *Vasâle Duca ispravnic târgului* am iscălit, priimindu-si și o parti și alta.

(Din pach. 50).

NOTĂ. Constatăm că Ilinca Tuchilă, care a făcut Biserica ce-i poartă numele, erà văduvă pe la 1760. Că s'a făcut Biserica după ce i-a murit bărbatul sau pe când el trăia şi anume la ce an, iată o chestie de discurcat.

XXX

1760 (7268) Iulie 19. *Stanciul, ginerile lui Lupaşc, împreună cu femeia sa, Maria, dau zapis la mâna starostelui Chiriac, pentru un loc de casă.*

Adecă eu Stanciul, ginerile lui Lupaşcu, din Bârlad, împreună cu femeia me, Mariia, dat-am zapisul nostru la mâna starostelui Chiriac, precum să să ştie că, dându-i noi un loc de casă, ce-au fost a părinţilor noştri, aici în târgu în Bârlad, ca să-şi facă casă pe dânsul, care loc fiind cumpărat de un Ion Mâţăblândă drept şepte-spre-zece lei. Şi niau fost tocmala între noi ca să de banii lui Mâţăblândă înnapoi, dar să grijască şi pe parinţii noştri. Şi, dând Chiriac banii lui Mâţăblândă, au luat locul la stăpânire lui ; dar acum viind noi aici, la Bârlad, şi înştiinţându-ne cumcă Chiriac numai banii lui Mâţăblândă au dat, dar pe părinţii noştri nu i-au pomenit după tocmala ce am avut, *l'am tras la giudecată înainte d-lui giupînului Vasile Ducăi, isp. târgului, şi d-lui ni l'au dat pe Chiriaca rămas,* şi ni-am învoit dinainte d-sale pentru grije(le) morţilor noştri şi mi-au dat şepte lei, adi(că) 7. Şi de acum înainte Chiriac sau nevasta lui, Ioana, să n'aibă treabă cu grija morţilor noştri, fiindcă, după învoiala ce ne-am învoit, ni-au dat toată cheltuiala în mâna noastră, şi de acum noi să ne grijim morţii, iar Chiriac să-şi stăpâniască locul cu pace de cătră tot niamul nostru. Şi pentru credinţa ni-am pus şi degetile mai gios.

Lt. 7268 Iuli 19.

Iar de s'ar sculà cinevà din fraţii mei sau din surori sau din niamul meu, ca să facă vr'o supărare lui Chiriac sau să-l tragă la vr'o giudecată, să nu li să ţie în samă, ce să şi caute cu mine, iar Chiriac să aibă pace, fiindcă, când am făcut aşăzare aceasta şi am luat banii dela Chiriac în mâna me, s'au tâmplat şi alţi oameni carei s'au iscălit mai gios.

Eu Stanciul, zăt Lupaşcu, ot Bârlad.

Eu Marie, fata lui Lupaşcu.
Eu Ion Călămaz, martur Eu Todosie Tăbăcar, martur.
Eu Lupul Penteleiu st(a)roste, martur Eu Verga Ţoş, martur.
Eu Neculiţa Cimbală, martur *Enachi Nica.*
(Din pach. 33)

XXXI

1761 (7269) Iunie 16. *Ion Ţăfărdan, înpreună cu soţia sa, Aniţa, vând un loc de dugheană, ce-l aveau în oraşul Bârlad, la uliţă, lui Ivan Microu drept 37 lei.*

† Adică eu, Ionu Ţăfărdan, înpreună cu soţul meu, Aniţa, şi cu fii mei, Toader i Neculai, scriem şi mărturisim cu acest încredinţat zapis a nostru, precum având noi un locu de dughian(ă) aici în târgu in Bârladu, *la uliţă,* între dughiana lui Neculai Blănar(u) sân Crâstii şi între dughiana preutului Ionu Sivii, care loc ne erà noaă dat zestre dela soacră-me, Catrina Microiasa, şi, agiungându-nea nevoe, căzând la grea datorie, şi viindu-ne om gpd ca să pliniască dila noi, şi ne având noi nici o putinţă ca să plătim ace datorie, ce erà asupra noastră, am scos acestu locu, de mai sus arătat, vânzător; şi fiind acest loc di pe nevasta-me, Aniţa, s'au aflat cumpărător cumnatul meu, Ivan Microu, fratele soţului meu, Aniţa, şi învoindu-ne noi la tocmală dinainte a mulţi oamini şi neguţitori, i-am vândut acest locu de mai sus arătat, cumnatului Ivan Microu, drept trei-zăci şi şepte de lei; şi, dându-ne banii deplin în mână noastră, i-am dat şi noi această (scrisoare) la mâna cumnatului Ivan şi a cumnatei An(i)ţăi, ca să-i fie driaptă ocină şi moşie dumilor sale, şi fiilor dumilor sale, nepoţilor şi strănepoţilor, în veci; iar cine s'ar sculà din ficiorii noştri sau din rudeniile noastre, ca să facă vr'o supărare cumnatului Ivan, ori la ce giudecată s'ar tâmplà, să nu le să ţie în samă, de vremi că noi am vândut de bună voe de ni-am scos laţul de datorie din grumazi Şi, la această tocmală, s'au tâmplat

mulţi târgoveţi şi pre(uţi) cari s'au şi iscălit mai gios; şi pentru mai bună credinţă ni-am pusu şi degitile.

Lt. 7269 Iuni 16.

Eu Ion Ţifârdan am vândut *† Erei Andrei Brăescul proin protopop.*

Eu Aniţa am vândut *Erei Manole proin protopop m'am tâmplat.*

Eu Toader Căldărar mart(ur) *Lupulu zet Tomii martur.*

Eu Ioniţi Aprodu mart(ur).

Eu Verga Ţoşu martur *† Erei Ghiorghi Bră(escu).*

Eu Neculaiu Arman martur. *Ierodiacon Inochint Ivancul.*

(Comunicat de d-l Gh. P. Iordan, funcţionar la Casa Obştiei).

XXXII

1772 Octomvrie 25. *Gligoraş sin Andor cu soţia şi fiul său dăruesc 7 stânjini de loc boerului Iordachi Iamandi.*

† Adecă eu Gligoraş sin Andor, înpreună cu soţul meu, Câte, şi cu fiiul meu, Ion, adeverim cu această scrisoare a noastră, pentru că din parte noastră de moşie, din târgul Bârladului, ce-am avut di pe maică-me, Magda, sora Frangolei, ce ni s'au vinit patru-spre-zece stânjini, în frunte, despre uliţă, şi înapoi iar patru-spre-zece stânjini păn în locul lui Frangole; dintr'aceşti patru-spre-zece stânjini am dăruit şi am dat danie parte me şepte stânjini, în frunte, d-sale cuconului Iordache Iamandi vt. pah. ca să-i fie d-sale ocină, şi moşie, şi giupânesăi d-sale, cuconilor, şi nepoţilor, strănepoţilor, în veci. Şi această moşie să hotăreşte, din gios, cu cinci stânjini de loc a târgului, adecă loc Domnesc; iar din sus, să hotăreşte cu şepte stânjini, parte fraţilor mei. Care această moşie ne este noao baştină dila moşii şi dila părinţii noştri; şi de aici înainte să fie d-lui stăpânitor pe această parte, atâta în frunte locului, cum şi înapoi, după-cum scrie mai sus. Şi la această danie s'au tâmplat mulţi oameni, megieşi şi boeri şi peuţi, cari s'au iscălit mai gios Şi noi pentru mai bună credinţa am pus degitile.

Lt. 1772 Oct. 25.

Eu Gligoraş Andor, nepot Frangolei.

Eu Câte Eu Ion sin fecior lui Gligoraş.

Ban Lupu Costachi martur. Ion Negu martur. Ştefan Duca martur.

(Patru semnături nediscifrabile).

Şi eu Enachi Nica căpit(an) am scris acestu zapis cu zisa lui Grigoraş sin Andor şi a femeii lui, Câtei, şi a fiiusău, lui Ion, şi am şi iscălit.

Enachi Neca căpitan.

(Din pach. 50).

NOTĂ. Iordachi Iamandi a avut fecior pe Gavril Iamandi.

XXXIII

1774 Fevruarie 11. *Cinci târgoveţi vând un loc de casă* $4^1/_2$ *stânjini, faţa, giupânului Vasile, nepot Ducăi, în preţ de 46 lei.*

Adică eu Iorge Tudosă, şi iau Lupan Raţe, şi iau Lupaşcu Raţe, şi iau Ghiorghia Raţe, şi iau Vasile Raţe, cari mai gios ne-am iscălit, dat-am adevărat zapisul nostru la mâna d-sali giupânului Vasile, nepot Ducăi, precum să să ştiia că am vândut noi un loc de casă patru pol stânjeni, faţa, despre soare-apune, întru care să hotărăşte, din gios cu starostile Lupul Bunda şi, din sus, să hotărăşte cu Câte, fata lui Balent, şi înapoi sint optu stânjeni din frunte locului. Şi noi am vândut de bună voia noastră, ca să-i fiia dreaptă ocină şi moşiia, dumisale, şi feciorilor dumisale în veci de veci; însă cumpărătoare locului iaste cumpărat şi am dat bani drepţi 46 lei, adică patru-zăci şi şasă lei. Şi, pentru mai adevărată credinţa noastră, ne-am (pus) numele şi degitili, ca să fiia de adeverinţe.

Eu Iorge Tudosă.

Eu Lupan Raţe. Eu Lupaşcu Raţe.

Eu Gheorghiia Raţe.

Eu Vasile Reţe ne-am pus degetile.

Şi iau Costandin Arsăni am scris cu zisa lor, sânt martur, Bârlad.

(Din pach. 50),

XXXIV

1774 Februarie 20. *Patru târgoveţi vând un loc de casă, 4 1/2 stânjeni, faţa, lui Ioniţă Tudosă.*

Adecă eu Lupan Raţe, şi eu Lupaşcu Raţe, şi eu Gheorghie Raţe, şi eu Vasile Raţe, dat-am adivărat zapisul nostru la mâna dumisal(e) Ioniţi Todosâi, precum să să ştii că i-am vândut noâi un locu de casă 4 pol stânjin(i), faţa, despre sore-apun(e), şi lungul înapoi spre sore-răsar(e), si stânjini 8, adică optu stânjini. Şi noâi am vândut cu voe noastră, să fii lui Ioniţă ocenă moşâi, feciorilor, strănepoţilor, tin veci neclătit. Şi, când s'au făcut acestu zapis, s'au întâmplat mulţâ oamini bătrâ(ni) şi tener(i) târgoveţi, car(i) maâi gios i-amu iscălit şi i-am pusu şi degitel(i).

Let 1774 Fevr. 20

Eu Ion Ghizdan m'am întâ(mplat) şi amu pu(s) degetul
Eu Gheorghii Zâneca Eu Ştefan Barbul
Eu Stancu Vraghii Eu Crâste Gligoraş
Eu M(i)haiu Epuri

Eu Crâste Bode vornicul am scris cu zisa lor. Şi tocmala i-au fostu bani 30 lei, adică trii zăci lei.

(Din pach. 50).

NOTĂ. Pe foaia a doua a actului, ce servă de învălitoare, să află notele: 1). «Zapisul lui Lupan Raţe şi alţii, cu care vând 4 1|2 stj. lui Ioniţă Tudosă, 1774»; 2). «Ioniţe Raţe şi Toma Raţe' dau danie Bis. sf. Neculai Eşeni».

1775 Ianuarie 28. *Târgoveţii Bârlădeni dăruesc 3 stânjeni pol loc, în faţă, lui Stancu Vraghii, pentrucă a fost trăitor şi a luat parte cu dânşii la toate nevoile pământului şi la îndeplinirea poroncilor Domneşti.*

Adecă noi, târgoveţâi Bârlădeni, dat-am adevărată scrisor(e) noastră la mâna (lui) Stancu Vraghii, precum să să ştii că, fiind el trăitor cu noi la to(a)t(e) nevoile pământului şi la poroncile Domneşti, au cerşut dela noi ca să-i arătăm o bucăţă de loc; i-am arătat trii stânjâni pol în faţă, alăture cu Prăngate, pe din gios, iar înapoi cât stăpâneşti şi Lupul Bode. Şi, pentru mai bună încredinţare, am dat a-

ceastă scrisore la mâna Stancului Vraghii şi a soţului său, că să le fii drapâtă ocin(ă) moşii, şi feciorilor, şi nepoţâlor, şi strănepoţâlor, în veci, neclătet. Şi am şi iscălit mai gios ca să să crază. Let 1775 Gnr. 28.

† Eu Neculeţa Eu Ştefan Siva Vornecu
† Eu Costanden Raţă
Eu Gavlă (Gavrilă) Cândageu
† Eu Ghiorghie Zâneca Eu Ion(i)ţă Tudosă
† Eu Toder Cheper Eu Costin Chiper
† Eu Ghiorghii Enache Eu Gheorghii Neculeţa
† Eu Şărban Blănar Eu Crăste Ciocan
† Eu Once Raţă Eu Sandul Pârţul
† Eu Toader Călămaz † Eu Andriiu Pârţul

Şi am scris eu Constandin Căpit(an) cu zâ(sa) lor a târgoveţâlor.
(Din pach. No. 33).

XXXVI

1776 Iunie. 30. *Todor Bărbieriu închiriază o dugheană dela stolnicul Iordachi (Iamundi) cu 18 lei pe an.*

Dat-am scrisoarea me la cinstită mâna d-sali coconului Iordachie (Iamandi) stolnicu, precum să să ştie că am loat o dugheană cu chirie într'un an şi am tocmit'o cu d-lui lei opt-spră-zăce; şi cu aceştii bani s'a pus zi pe lună câte un leu pol. Şi pentru credinţa, ne ştiind carte, am pus degetul.

Let 1776 Iuni 30.

Eu Todor Bărbieru platnic.
(Din pach. 50)

NOTĂ. Pe contra pagină se află însemnările: «1 leu 20 păr. mi-au dat pe luna Iulii, 25»; şi mai jos: «Zapisul lui Todor Bărbieru de chirie dughenii, 1776 Iunie 30, 18 lei pe an».

XXXVII

1777 Iunie 3. *Catinca, fata Grozii, fimeia lui Dumitru Văcaru, vinde un loc de baştină din descălecătoare jicnicerului Mihalache Cerchez, pe uliţa cea veche, drept 3 lei.*

Adică eu Catrina, fata Grozii, fimeia lui Dumitru Vă-

caru, dat-am adivărat zapisu meu la mâna dumisale jic. Mihalachi Cerchez, ispravnicu de ţânut. Tutovii, precum să să ştii că, având un loc di baştină *den descălecătoare,* pe din sus di locul mătuşi-me, Câtii, dispre amiazi-zi, pe *uliţa ce vechi,* în târgul Bârladului, de a me bună voe, ne silită de nime, l'am vândut dumisali drept trii lei. Care loc măsurându-să pe uliţa ce veche, în faţa târgului, a eşit trii stânjini curmezişul ; şi la celalant capăt, despre soare-apuni, iar trii stânjini ; şi lungul doă-zăci stânjini ; care să potriveşte lungul acestui locu cu curmezişul locului ce l'au vândut mătuşi-me, Câta, iarăşi dumisale, pe din gios di locul meu, şi s'au făcut masă. Şi aceşti bani de mai sus arătaţi i-am luat toţi deplin în mâna me. Deci, dumnalui şi cuconii dumisali, câţi îi va dărui Dumnezău, să aibă a stăpâni acest locu, ocină în veci, cu bună paci de către noi şi de către tot niamul nostru, ori ce-i va fi voe să facă pe locul acesta. Şi, când s'au făcut acest zapis, au fost şi alţi migieşi faţi, cari s'au iscălit mai gios. Şi pentru mai adivărată credinţi ni-am iscălit şi noi, şi câţi s'au aflat din niamul nostru, punindu-ne şi degitile în loc de pecete, ca să să crează.

1777 Iunie 3.

Eu Dumitru Văcaru am vândut de bună voe.

Eu Catrina, fata Grozăi, fimeia lui Dumitru, nepoată Câtii.

Eu Aniţa, mumă Catrinii vânzătoarii.

Eu Gheorghi fratile vânzătoarii.

Eu nepotul Catrinii, ficiorul lui Gheorghi.

Eu Neculiţă Cimbală m'am tâmplat faţi şi sânt martur.

Eu Gheorghi a Zinicăi martur.

Eu Ioniţi Mandre martur. Eu Toader Chiper martur.

Eu Ştefan Sava martur. Eu Gheorghi Proca martur.

Eu Gavril Raţi martur.

XXXVIII

1777 Iulie 27. *Alegerea unui loc de casă şi de dugheni cu pivniţă a mănăstirei Răchitoasa, danie dela Nastasia Guroaia.*

Din poronca d-sale pah(arnicului) Costand(in) Paladi i

a d-șali jâc(nicerului) Mihălache Cerchez, ispravnici ținutului Tutovii, ce ne-au rânduit dumnilor ca, după porunca Mărei sale lui Vod(ă), ce le-au dus sfinția sa părintele Partene Sculi, egumen sfintii mănăstiri Rachitoasa, ca să i să aliagă un loc de casă și de dugheni i cu priviță de aicea din târgului Bârladului, carele loc l'au dat cu zapis di danie sfintei mănăstiri Răchitoasâi Nastasâia Guroae pentru pomenire suflitilor lor. Noi, după poroncă, am mersu la numitul loc cu toți bătrânii târgului și, dupăcum am științu starea locului și arătarea zapisului de danie, făcând stânjân Domnescu, am măsurat fața locului, spri soari-răsare, 7 pol stânjâni, iar înapoi, spri soari-apune, iarăși 7 pol stânjâni. Iar fața locului să hotărăști cu d-lui spat. Manolachi Bogdan, iar pe din gios să hotărăște cu d-lui pah. Alixandru Rășcan, careli acestu locu l'am și însemnat. Și pentru credința și mai bună adiverință am dat și noi această mărturia la mâna sfinței sali egumenul ca să-i fei di credință. 1777 iuni 27.

Constantin staroste de negustori am iscălet fiindu orânduit de dumnelor ispravnicii.

Erei Grigori m'am tâplat la hotărâtu acestui loc.

Eu Neculiță Cimbala mart(ur). Eu Ioniță Mandrea mart(ur) Eu Dima Ceucan mart(ur). *Costandin logofăt. Coste Bode m'a(m) întâmplat.*

(Dos. No. 444 fila 64).

XXXIX

1777 (fără lună și zi). *Câta și fiiul său, Ion, vând un loc de casă, în târgul Bârladului, pe ulița veche, biv vel jăcnicerului Mihalache Cerchez, ispravnic de ținutul Tutovei, în 30 lei,*

Adecă eu Câta, înpreună cu fiu mieu, Ion, dat-am adevărat zapisu nostru la mâna dumisale Mihalachi Cerchez biv vel jâc(nicer), ispravnic de ținut. Tutovii, precum să să știe că, având noi un loc de casă de baștină, din *dăscălicatoare* aici în târgul Bârladului, pe *ulița cea veche*, între Toader Piper și între locu Catrinii, fetii Grozii, fâmeia lui Dumitru Văcaru, de a noastră bună voe și ne sâliți dă nimeni, l'am

vândut dumisale în trei-zeci lei. Care loc măsurându-să au eşit în faţa târgului pe *uliţa cea veche,* dăspre soare-răsare, lungul 23 stânj. Domnnşti ; şi din dos, dăspre soare-apune, lungul, iarăşi 23 stânj. şi în curmeziş, şi la un capăt şi la altu, 20 stânjâni. Şi aceşti bani de mai sus arătaţi i-am luat toţi deplin în mânile noastre; şi d-lui de acum înainte să aibă a stăpânì acest loc ocină în veci, atât d-sale, cum şi cocoanii dumisale, câţi Dumnezeu îi va dăruì, cu bună pace de cătră noi şi de cătră tot neamul nostru, ori ce va fi voia dumisale să facă pe acest loc. Şi, când s'au făcut acest zapis, au fost şi alţi megiiaşi faţă, cari s'au iscălit mai jos. Şi, pentru mai adivărată credinţă, ne-am iscălit şi noi şi din neamul nostru câţi s'au aflat aice, puindu-ne şi degitile în loc de pecete ca să să crează. 1777.

Eu Câta am vândut.

Eu Ion sân Câta am vândut.

Eu Catrina, sora Câtii, cu voe me au vândut acest loc.

Eu Ursachi, vărul Câtii, cu voe me am vândut acest loc.

Eu Neculai Cimbala am fost faţă şi sânt martur.

Eu Toader Chiper am fost faţi şi sânt martur.

Eu Ştefana Sava am fost faţi şi sânt martur.

Eu *Vasile Vidră* am fost faţi şi sânt martur.

XL

1777 Iulie 2. *Stancul Vraghie vinde 4 stânjini de loc, pe uliţa nouă, cumnatului său Constantin Popicâi drept 60 lei.*

Adică eu, Stancul, din târgul Bârladului, scriu şi mărturisăsc cu acest adivărat zapis al mieu : precum eu de nime silit, nici asuprit, ci di a noastră bună voia, am vândut a mea dreaptă ocină şi moşie, un loc de dugheană, dumisale cumnatului Costantin, şi la carile luând drept lei 60, bani gata. Carea loc iaste pă *uliţa noă,* parte despre răsărit, alăture cu Lupul Bode blănariul, din sus, şi lângă Pragati, din gios ; şi locul iasta patru stânjâni, la uliţă, iar înapoi, spre răsărit, şăpte stânjini, şi stânjinul de opt palme bărbă-

teşti de mijloc. Deci, văzând şi deplină plată în mânule meale, bani gata, am dat deala mâna mea această scrisoare dumisale mai sus numitului, cumnatului Costantin Popicăi, ca să-i fie dreaptă ocină şi moşie, şi giupânesăi dumisale şi coconilor dumisale, care i-a dărui Dumnezeu. Şi, când am vândut acel loc, am întreabat pre toate neamurile mele şi prea răzăşii miei, şi nimene nu s'au aflat să cumpearea, carii s'au şi iscălit mai gios; şi s'au întâmplat şi alţi oameni buni şi preuţi, carii s'au şi iscălit, şi încă am pus degetul; şi i-am dat şi zapisul cel vechiu, ce avè de danie deala târgoveţii bătrâni, ca să fie mai de bună credinţă.

Let 1777 Iulie 2.

Eu Stancul Vraghie am vândut cu voia mea şi am pus şi degetul.

Şi eu Catrina am vândut cu voia mea şi am pus şi degetul.

(Loc alb ca 20 c. m. în linie verticală).

Eu Diia(co)n Ion am scris cu zisa dumnilor sale.

(Din pach, No. 33).

XLI

1777 August (fără zi). *Grigorie Ghica Voevod întăreşte lui Mihalache Cerchez biv vel jitnicer stăpânirea a două locuri în oraşul Bârlad pe uliţa cea veche, unul cumpărat dela Câta şi feciorul ei Ion, şi celalalt dela Catrina (fata Grozii) şi dela Dumitru Văcariu, bărbatul ei.*

Cu mila lui Dumnezeu Noi Grigori Alexandru Ghica VVod Dom ţerăi Moldaviii. Facem ştire cu acest hrisov al Domnii Mele tuturor cui se cade a şti că, viind înnaintea Domnii Mele şi a tot sfatul nostru credincios boeriul nostru Mihalache Cerchez biv vel jitnicer arătatu-ni-au un zapis a Câtii şi a lui Ion fecior Câtei, vânzătorii, din lt 1777, fiind puse mai gios numele a câţiva oameni, ce s'au tâmplat faţă, marturì, anume: Catrina, sor Câtei, care scrie că cu voe iai au vândut, şi Ursache, văr Câtei, cu voe lui au vândut, şi Necolai Cimbala martur, i Toader Chiper, martur, i Ştefan Sava martur, i Vasile Vidră martur, prin

care arată numiţii vânzători, Câta şi feciorul său Ion, că din bună voe lor au vândut lui Mihalache Cerchez biv vel jitnicer, un loc din târgul Bârladului ce au avut iai de baştină pe *uliţa cea veche,* între Toader Piperiu şi între locul Catrinei, fata Grozii, femeia lui Dumitru Vacariu. Acesta l'a vândut drept 30 lei, care i-au şi luat în mâna lor. Şi arată că acest loc măsurându-se, au eşit în faţa târgului pe uliţa cea veche, dinspre răsărit, lungul, 23 stânjini gospod; şi din gios, dinspre apus, lungul, iarăş 23 stj. gospod, şi în curmeziş şi la un capăt şi la altul 20 stânjini gospod. Aşijderea ni-au mai arătat Mihalache Cerchez biv vel jitnicer şi alt zapis dela Catrina, fata Grozii, femeia lui Dumitru Vacariu, şi dela Dumitru Vacariu, bărbatul său, din let 1777 luni 3, fiind puse mai gios şi numele a câţi-va oameni, ce s'au tâmplat faţă, marturi, şi anume: Aniţa, muma Catrinei, vânzătoarii, i Gheorghie, frate vânzătoarii, i nepotul Catrinii vânzătoarii, feciorul lui Gheorghie, i Neculiţi Cimbală, i Gheorghie a Zenicăi, i Ioniţe Mandre, i Toader Chiper, i Ştefan Sava, i Gheorghie Proca, i Gavril Raţi; prin care zapis arată, numiţii vânzători, că din bună voe lor au vândut, lui Mihalache Cerchez biv vel jitnicer, un loc din târgul Bârladului ce au avut ei de baştină, pe uliţa cea veche, în târgul Bârladului, pe din sus de locul mătuşi-sa Câtii, despre amează-zi. Acesta l'au vândut drept 3 lei. Care loc, măsurându-se au eşit, pe uliţa cea veche în faţa târgului, trei stânjâni curmezişul, şi la celalalt capăt, despre apus, iar trei stânjâni; şi lungul doozăci stânjâni, care se potriveşte, lungul acestui loc cu curmezişul locului ce l'au avut mătuşi-sa Câta, pe din gios de locul acesta.

Deci, cerşind Mihalache Cerchez biv vel jitnicer ca să i se facă întăritură Gospod, şi văzând Domnie Mea aceste zepise încredinţate şi iscălite de atâţa oameni marturi, am crezut, pentru aceaia iată, printr'acesta hrisov al Domnii Mele, întărim credincios boeriului nostru Mihalache Cerchez biv vel jitnicer, ca, după zapisele mai sus arătate, să aibă a-şi stăpânì locurile din Bârlad, precum se cuprind la zapise deplin, în bună pace, ial şi ficiorii şi neam din

neamul său. Şi să-i fie hrisov de întăritură, ne clintit şi ne ruşiit nici odinioară în veci, puind şi a Noastră Domniască iscălitură şi pecete. Anii 1777 August.

Grigorie Ghica VVod. (L. P. D.)

Ioan Balş vel logofăt procitohu.
(Nediscifrabil)

XLII

1778 Iunie 21. *Mai mulţi locuitori din Grăjdeni şi de pe aiurea dau o mărturie încredinţată la mâna Egumenului schitului Grăjdenii, prin care adeveresc hotarele pe unde au stăpânit, acest schit, în Dumbrăviţa şi în Fruntişeni.*

† Aducându-ne sfinţia sa părintele Egumenu Kir Iosâf dela mânăstirea Grăjdenii, dintr'acest ţinut al Tutovii, Carte de blestem a Preosfinţiei sale părintelui Mitropolitului, ca să mărturisâm adevărul, dupăcum ştim, pentru moşia Tresiiana a d-sale pah. Costandin Palade, ce-au hotărât'o anţărţu şi, la hotărâtu aceştei moşii, ar fi trecut piste moşia *Dumbrăviţa* a mănăstirei, până în drumul cel mare, şi ar fi luat patru pietre hotară vechi : adică *Dumbrăviţa cea mare* şi *Dumbrăviţa cea mică tufoasă*, şi *Movila Pascului*, şi până la *drumul cel mare*, unde au fos Cruce. Noi, cari mai gios ne-am iscălit, dupăcum ştim şi am apucat din bătrâni stăpânind tot numita mănăştire, văzând Carte de blestem, mărturisim în frica lui Dumnezeu cu sufletele noastre : cumcă mănăstire au stăpânitu până în *drumul velneţii* cel vechiu, ce este părăsâtu, care este faţi şi o piatră hotar veche, şi până la nuc, şi până la Movila Pascului, şi până la Cruce, dupăcum arată şi hotarnica a mănăstirei ; iar nu numai până în drumul cel mare, până unde s'au întinsu d-lui pah. care piste aceste petre ce au sărit d-lui pah. de s'au întinsu de au luat din moşia mănăstirii cu greşală s'au luat ; căci noi aşà am apucat din bătrâni stăpânind totu mănăstire, care şi dijmă am dat mănăstirii dupe acest locu. Aşijdire şi despre Fruntişăni iarăşi ştim că au stăpânit mănăstire, din Movilele Gemine, ce este hotar vechiu, până în drumul Balomireştilor ce au fost un păr cu bouri gospod, şi de

acole purcede drumul în gios până la *Iazu Comisoaei.* Și, dupăcum știm stăpânire veche aceștei moșii, arătăm în frica lui Dumnezeu, și pentru credința am dat această mărturie la mâna sfinției sale Egumenului Iosâf ca să-i fie de îndreptare. 1778 Iuni 21.

Eu Vasâli sân Manoli ot Grăjdeni, ce am fost dijmuitor, martur

Eu Iordache sân Lemnar ottam tij dijmuitor, martur

Eu Vasâli sân Dumitru ottam tij dijmuitor, martur

Eu Neculai Ilie ot Dealu-mare, om de 70 ani, martur

Eu Toader Călmaz, om de 61 ani, martur

Eu Lupul sân Lazăr ot Grăjdeni, om de 59 ani, martur.

Eu Arhirie Râpan, om de 60 ani, martur

Eu Gheorghie Chiperiu, om de 62 ani, martur

Eu Costandin *Dumnișor* (?), om de 72 ani, martur

Eu Costandin sân Manole om de 72 ani, martur

Eu preut Vasile Praja știu că am dat dijma Egumănulu(i) pe ace bucăță de loc.

† Eu preutul Ion ot D(e)alul mare așă (totastfel) știm.

Eu preutul A(n)donii sin popa Vârlan am dat dijmă pe ace bucăță di moșii.

(O adeverire a celor 2 ispravnici de Tutova).

Acești oameni ce sânt iscăliți într'această mărturie au venit cu toții înnaintea noastră și au mărturisit cu sufletele lor că tot mănăstirea au stăpânit acea bucată de moșie, dupăcum arată în mărturie, și am iscălit și noi.

Costantin Catargiu vel spatar. Mihalachi Cerchez jicnicer

XLIII

1779 Iulie 4. *Constantin Dimitrie Moruz Voevod poruncește lui Iancu Greceanu, ispravnicul de Tutova, și lui Iordachi Gheuca, ca să cerceteze pricina dintre Iosaf Egumenul schitului Grăjdenii și pah. Const. Palade, pentru o parte de moșie Dumbrăvița.*

Noi Costandin Dimitrie Muruz VVoda boj. mil. gosp. zemli Moldavscoi. Credincioși boerii Domnii Mele, Iancul Greceanu biv vel paharnic, ispravnic de ținutul Tutovii, i d-ta lor

dachi Gheuca biv vel medelnicer, să face ştire d-voastră că prin jaloba ce a dat Domniei mele Iosaf, egumenul dela schitul Grăjdenii, a arătat cumcă schitul acesta, acolo la ţinutul Tutovii, are o moşie anume Dumbrăviţa, care se mărgineşte alăture cu o moşie a d-lui paharnicului Costandin, Păladi anume Trestiana, şi, cu hotărâtura ce-a făcut, în anul trecut, d-lui pah. Păladi moşiei Trestiana, cu mare nedreptate s'ar fi luat o bucată de loc din driapta moşia schitului, trecând peste patru 4 petre hotare; apoi prin cercetare ce a făcut egumenul, după carte de blăstăm, prin megieşii deacolo, au luat mărturii de pe la toţi aceia în care măturisesc că s'au făcut împresurare, cu hotărâtura de atunci, şi mai ales şi mărturia hotarnică a mănăstrei ar fi dovedind înpresurare acie, fiind arătate anume hotarâle şi semnele moşii. Deci, cerând acmu egumănu dreptate, iată dar scrimu-vă d-voastră să mergeţi la stare moşiilor şi, strângând la locul de pricină pe toţi răzăşii şi alţi înpregiuraşi, după scrisori hotarnice şi alte dovezi încredinţate ce vor fi, atât la d-lui pahanicul şi la egumănu, de iznoavă să faceţi cercetare cu amăruntul ca să aflaţi şi să dovediţi de s'au făcut hotărâtur. acie cu dreptate ce s'au căzut, ori de s'au făcut vreo grea şală precum arătă egumenu; şi, în ce chip veţi aflà adevărul şi dreptate, cu mărturia d-voastre pe largul să înştiinţaţi pe Domnia Me, ca, după mărturia d-voastre, dupăce se vor cerceta aice cu Divanul Domniei Mele pricina, în ce chip se va cunoaşte că iaste cu dreptu să se hotărască, ca să nu mai rămâe pricină de gâlceavă nici la o parte. Şi, pentru ca să nu se facă lungire cu cercetarea aceasta, d-lui pah. i s'au pus soroc ca, la sfârşitul lunei aceştia, Iulie, negreşit să se afle cu scrisorile d-sale acolo la stare moşiilor; deci, la soroc, viind d-lui pah., d-voastre veţi face căzuta cercetare precum poroncim Domnia Me. Aceasta scrimu-vă.

1772 Iulie 4

(L. P. D.) Procit. *vel logofăt.*

S'au trecut la condică.

XLIV

1780 Aprilie 1. *Catrina, fata Grozii, şi cu soţul ei, Dumitru Giurcanu, vând un loc, în oraşul Bârlad, preoţilor Grigori Angheluţă şi Constantin Bostan, drept 18 lei.*

Adică eu Catrina, fata Grozii, dinpreună cu soțul meu, Dumitru Giurcan, dat-am adevărat zapisu nostru la mâna sfințiilor sali părintelui Grigori Angheluți i a părintelui Costandin Bostan, precum să să știi că di nimini siliți, nici asupriți, ci de a noastră bună voi am vândut driaptă ocină și moșii; carele loc este alăture cu locu d-lui jâc(nicerului) Mihalachi Cerchezu, di(n) gios; carile loc este: în frunte 4 stânjâni adică patru stânjâni, și înapoi doă-zăci și doi stânjâni, spre sore-apuni. Și l'am vândut dreptu optu-spră-zeci lei. Și, văzându și noi plata în mânile noastre, am dat sfințiilor sale ca se le fii driaptă ocină și moșii în veci neclătit, sfințiilor sali, și fiilor și nepoților și strănepoților sfințiilor sali, în veci neclătit. Dar, de s'ar sculà cin(e)va din niamurile noastre ca să întorcă, să fie de noi ne ertat. De cari s'au mai întâmplat și alți oameni buni, bătrâni și tineri, care mai gios s'au iscălit, și cari n'au știut carte au pus degetul. Și, pentru mai adevărată credința, am pus și noi degetile.

1780 April 1.

Eu Catrina fata Grozii am pus degetul.

Eu Dumitru Giurcan am pus degetu.

Eu Coștantin staroste de negustori martur.

Erei Costantin proi(n) prot(opop). Costandin logof.

Staroste Dumitru de blănari. Gheorghie Proca martur.

XLV

1780 Iunie 18. *Jicnicerul Mihalache Cerchez vinde un loc pe ulița veche cu 11 perechi de dughene, tot sub un acoperemânt, lui Moscu Pop Ion, căpitan de Puțeni, în preț de 1500 lei.*

Adeverez cu acestu adivărat zapis că, având 26 stânjini di loc în târgul Bârladului, pe *ulița veche*, dupecum mai pi largu arată zapisâle vânzătorilor și *hrisovul de întăritură a vrednicului întru pominiri Mării Sali răposatului Grigorii Ghica Vodă*, prin careli locu cu a me cheltuială am făcut 11 perechi de dughene tot supt un acoperemânt; deci, aceste de mai sus arătate dughene, cum și locul, de a me bună voe li-am vândut întru una mie cinci sute de lii d-sali Moscului Pop

Ionu căpitan de Puţeni, şi dumnealui mi-au plătit toţi banii deplin. Şi de acum înainte să aibă a stăpânì cu aciste zapise în veci, nestrămutat, atât d-lui, cât şi fii d-lui, şi niam din niamul d-lui, şi niminea din niamurile mile, atât frate-meu, cât şi din niamurile, să nu fie volnici a răscumpără fiindcă sânt cu a me cheltuială. Şi pentru credinţa am iscălit, puindu-mi şi pecete me.

1780 Iuni 18.

(L. P.) *Mihalachi Cerchez Jăcnicer.*

Erei Manolachi Boul prot(opop) martur. (Două semnături nediscifrabile)

Νηκολας τρητος ποστελνηκος μαρτηρας. Neculiţa Cimbala vornic Bârladului martur.

Μανθος Δημιτρηȣ μαρτηρς. Eu Andrii Grigoraş martur.

Νηκολας Κωνσταντηνȣ μαρτηρος. Eu Costandin Raţi martur (nedescifrabil).

Χριστος Σακαρογλȣ μαρτηρος. Irimie Eşanu martur.

Eu Leon brat Bunda martur. Gheorghie Nacu martur.

Costandin Bungenu martur.

Şi eu Costandin Pireţenu logof. am scris zapisul cu zisa d-lui jăc. Mihalachi şi sânt martur.

XLVI

1780 Iunie 22. *Maria femeia lui Neculai Frangulea, împreună cu fiii săi, vinde 7 stânjini de loc, în frunte, pe uliţa nouă, biv vel stolnicului Iordache Iamandi drept 60 lei.*

Adecă eu Maria, fimiia lui Neculai Frangulii, înpreună cu ficiorii miei, anume Ion, i Niculai, i Catrina, Ilinca, dat-am adivărat zapisul nostru la cinstită mâna dumisale coconului Iordache Iamandi biv vel stolnic, precum să să ştie că di nimini sâliţi, nici asupriţi, ci de a noastră bună voe am vândut d-sale a noastră dreptă ocină şi moşie, ci avem pe *uliţa noă,* 7 stânjâni adică şapte stânjini, în frunte, şi înapoi 12 stânjini, spre soare-răsari, până în loculu lui Andor Grigoraş, drept 60 lei adică şasă-zici-lii, carile acist loc ni este noăa dupi barbatul mieu Neculai, ficor lui Frangulii, frate cu Magda şi Iancul, ungurii; carile acistu locu să ho-

tărăşti, din sus, cu dughinili lui Vasâle Vidră şi, din gios, cu 7 stânjini, dughini, ci sânt a dumisale stolnicului Iordachi Iamandi, ci-i sântu danie date de Grigoraş sân Andoru şi de fâmeia lui, Câte, şi de Ion fiiul lor. Care acistu Grigoraş Andoru este ficior Magdii, sor răp(osatului) Frangulii. Dici, văzând şi noi această bună plată în mâinile noastre, am dat acistu zapis al nostru la mâna dumisale cuconu Iordache Iamandi, şi a d sale *cucoanii*, şi a cuconilor d-sale, şi a nipoţilor dumisale, ca să li fie în veci ocină şi moşie neclătită; iar oricini să va sculà din fraţii mii, sau din rudili mele, cu mini să-şi caute, iar dumn-alui să fii în paci. Şi, când am făcut acestu zapis, s'au întâmplat mulţi boeri şi oamini de cinsti, cari mai gios s'au iscălit. Şi, pentru mai adivarată credinţă, ni-am pus digitili mai gios ca să să criază.

1780 Iuni 22.

Eu Mariia, fimiia lui Niculai Frangulii, am vândut

Eu Ion, sân Mariia Frangulesei, am pus degitul

Eu Niculai, sân Marii Frangulesei, am pus digitul

Eu Catrina, sân Marii Frangulesei, am pus digitul

Eu Ilinca, sân Marii Frangulesei, am pus digitul

Eu Catrina, soţ lui Ioniţă sân Milii, fată Iancul(ui) ce a fost frate cu Frangule cel bătrân, martur

Eu Câti, fimiia lui Grigoraş Andor, nepoată lui Frangule, martur

Iordachi Cuza biv vel med.

Văzând şi eu că di a lor bună voi au vândut şi au luat plată deplină, pentru ca să să creazi amu iscălit.

Costantin Paladi pah. martur.

Erei Manolachi Boul prot(opop) martur. Erei Panaite martur

Eu Neculiţa Cimbală vornic di Bârlad martur.

Eu Costandin Raţă martur

Eu Gheorghi Enachi martur

Eu Vasâle Vidră martur Eu Leon Pintilii martur

Eu Neculai Gaşpar martur

Eu Ioniţă Tudosă martur

Eu Lupul Chiper martur

Costandin logofăt am scris cu zisa vânzătorilor şi sânt şi martur.

(Din pach. 50).

XLVII

1781 Aprilie 11. *Safta, soția lui Ilie Prăngati, dinpreună cu feciorii săi, vinde 10 stânjini loc în frunte, la uliță, lui Constantin Șlicariul drept 85 lei.*

Adică eu, Safta, soțu lui Ilie Prăngati, dinpreună cu feciorii miei anume Ghiorghi și Todosie, dat-am adivărat zapisul nostru la mâna d-sali giupânului Costantin Șlicariului precum să să știe ca de nime asupriți nice siliți, ci de a noastră bună voe am vândut a noastră driaptă ocină și moșie aice în târgul Bârladului; carele loc iasti la ulița din gios dispre răsărit, și să hotărăști din sus cu Bunda, și din gios cu locul lui Tuchilă, iar despre răsărit cu Ion Mâțăblândă; dar locul iaste în frunte, la ulițe, zece stânjâni, iar în lungu zeci și gumătati gpd, dupăcum arată și în hrisovul gpd și într'alti zapise de cumpărătură. Dar noi, când am vândut d-sali, am întrebat toate niamurile noastre și răzășii, și nu s'au aflat nime să cumpere; atunci s'au aflat d-sa cumpărătoriul și l'am vândut d-sali drept optzeci și cinci, lei; și, văzând și noi plata în mânile noastre deplinu, l'am dat d-sali ca să-i fie d-sali ocină și moșie în veci neclătit, d-sali, și giupânesii d-sali, și feciorilor dumisali, și strănepoților dumisali. Dar, di s'ar sculà din noi, sau din feciorii noștri, sau din nepoții noștri, ca să întoarcă, să nu fie volnici; sau și la vreo giudecată de vor mergi, să nu li să ție în samă. Și, când am făcut acestu zapis, s'au întâmplat mulți oameni buni, tineri și bătrâni, și preoți, care s'o și iscăliti și care nu au știut carte ș-au pus degetu. Velet 1781 Apr. 11.

Eu Safta soț lui Ilie Prăngati am vândut

Eu Ghiorghi sin lui Ilie Prăngati am vândut

Eu Todosie, fata lui Ilie Prăngati, am vândut

Eu Dumitrașcu Prangati, frati lui Ilei Prangati m'am iscălit.

Erei Grigori m'am tâmplat. Κἀγὼ ὁ Διονύσιος ἱερομονάχος μαρτυρῶ τὰ ανωθεν

Erei Ștefan m'am tâmplat. (și eu Dionisie ieromonahul întăresc cele de mai sus).

Eu Vasile sin Popa Calu m'am întâmplat.

Eu preotul Grigoraș am scris cu zisa lor.

(Din pah. No. 33.)

XLVIII

1783 Iunie 27. *Mănăstirea Răchitoasa dă vel logofătului Ioan Contacuzino un vad de moară pe apa Bârladului, primind n schimb o dugheană cu cămara ei în târgul Tecuciului.*

Gavriil Mitropolit Moldaviei.

Incredințăz cu acestu zapis al mieu la cinstită mâna dumisale Ioan Kant. vel logofăt, să să știe că, având mănăstirea Răchitoasa un vadu de moară pe apa Bârladului, în ținutul Tutovii, din sus de târgul Bârladului, care vadu au fost dat mănăstirii dela Ilie Enache vel spatar, ctitorul mănăstirii Răchitoasei, și fiindcă mănăstirea într'atâta somă de ani n'au avut nici un folos de acel vadu, că de l'ar fi ezit nu erà cu putință a-l ținè din pricina Bârladului, dipecum și în alte rânduri s'au ezit și fără zăbavă s'au rupt iazurile și s'au pricinuit marea pagubă mănăstirii. Am socotit pentru folosul mănăstirii și, învoindu-mă cu dumnealui de bună voia mea, am cerșut cu sfatul celoralalți frați Egumeni Vatopedeni, ca să-m dea dumnealui schimbu o dughiană din dughenile ce are în târgu Tecuciului și, primindu-să dumnealui, am făcut schimbu vu voia și primirea a îmbea părțile. Și i-am dat dumisale, acest vadu de moară ce să arată mai sus, ca să-i fie dumisali, și coconilor și nepoților d-sale, moșie vecinică, și să le stăpânească dumnealui și tot neamul d-sale despre m-re cu pace ; și d-lui încă au dat supt stăpânirea m-rei schimbu pentru acest vad de moară *o dugheană cu cămara ei*, cea mai dela margine, din dughenile ce are în târgul Tecuciului. Și am dat și toate zapisâle și întăriturile Domnești, ce are m-re pe acestu vadu, în mâna d-sale.

Deci, pentru mai adivărată credința, ca să să știe că acest schimbu s'au făcut cu bună voința și priimirea noastră, pentru mai mult folosul mănăstirii, am dat acest adevărat zapis al mieu de schimbu la mâna d-sale, ca să aibă dumnealui, după zapisul acesta, a-și face și întărituri Domnești Și am iscălit cu mâna și slova mea. It. 1783 luni 27.

(L. P. M. R. Hram. Adormire Maicii D-lui).

Ρεκητόασαν Παρθένεος ὑπέγραψα.

Σεραφὶμ αρχιμδ. ὁ τὶς Μίρας μάρτις
Ιωακὴμ ὁ τῆς Βζυαντιας άμρτυς.
᾿Αλεξανδρȣ μάρτυς.
᾿Ιωακεὶμ Πρέτζιστα μάρτυς.
Gr. Leon pah. martur.

(Pe contra pagină).

Fiind schimbul acesta cu bună priimire de imbe părţile, spre mai bună încredinţare am adeverit cu ale noastre iscălituri. 1783 luni 28 dn. *N. Roset vel vornic.*

Acest zapis l'am scris cu zisa păr. egumen de Răchitoasa Kir Partenie. *Iordachi cap. mart.*

XLIX

1784 Iulie 14. *Antohi, feciorul Gligoroşoaei, împreună cu soţia şi cu fii săi, vinde un loc de casă giupânului Constandin Slicariul în preţ de 10 lei.*

Adică eu Antohi sân a Gfigoroşoia, înpreună cu soţul meu şi înpreună cu fiii mei anumi Dămiian şi Cole, şi cu fiicele mele, având eu un loc di casă, din dosul locului lui Prăngati, despre răsărit, din locul lui Prăngate, şăpti stânjâni în spre răsărit şi opt stânjâni lungul, în sus, am vândut dumisale giupânului Costantin Slicariul, ni siliţi şi ne asupriţi di nimi, ci de a noastră di bună voia am vândut dumisale în 10 lei, să-i fie dumisale dreptă ocină şi moşie, baştină în veci, să fie a dumisale. Şi la această vânzare s'au întâmplat mulţi bătrâni şi tineri, anume: eu Neculiţa Cimbala, şi eu Gh(e)orghi Proca, şi eu Andriiu a Gligoroşoia, şi eu Gh(e)orghi a Zinicăi, şi eu Gh(e)orghi Enachi, şi eu Costantin Ţangul, şi eu Nicula Gaşpar, şi eu Vasile Vidră, şi eu vornicul Costin Chiper, ne-m întâmplat la această vâ(n)zare şi am măsurat şi locul dipecu(m) arată mai sus.

Eu Antohi vânzătoriul m'am iscălit şi am pus şi degitul înpreună cu feciori mei, anumi: Damiian vânzător i Cole vânzător Let 1784 Iulie 14

Şi eu dascal(u) Andriiu ot bisărica Ducăi am scris cu ziza dumilor sale.

(Din pach. 33).

L

1785 Noemvrie. *Ispravnicii de Tutova, Iordachi Lambrino paharnic și Gh Costandachi stolnic, cercetează pricina dintre baba Câte și stolniceasa Todosâica, soția răposatului Iordachi Iamandi, pentru un loc de 7 stânjini din târgul Bârladului.*

† După luminată Carte Pre înălțat Domnului nostru Mărie sa Alexandru Ioan Mavrocordat VVod, ci ni-au adus baba Câtea unguroanca, prin care ni să poronceşte că, după jalba ci au dat Mării sali lui Vodă, au arătat că aice, la târgul Bârladului, dela acest ținut al Tutovii, are şapti stânjini de loc rămas clironomiia dela niamurile sali; pe care loc, din oareş-care pricină dela câtâva vremi, l'ar fi luat la stăpânire dumneaiei stolniceasa Todosâica a răposatului stolnic Iordachi Iamandi, şi ni să poronceşti ca să facim de ştire d-sali stolnicesei, ca să-şi triimată vichil să ste defață la cercetare ci vom faci. După luminată poronca Mării sale lui Vodă, viind defați vichilul d-sali stolnicesei, şi defați fiind şi numita jăluitoare, baba Câtea, s'au întrebat pe vichilu d-sali stolnicesii ci ari a răspundi şi cu ci întemeiari ține la stăpâniri acel loc; ne-au arătat mai întâiu un zapis din leat 1772 Noemvrie 25, dela Grigoraş sân Andor şi dela soțul său însuşi baba Câtea, şi fiiul lor, Ioan, prin cari scriu şi mărturisăsc că de a lor bună voie au dat danie dintr'a lor dreaptă moşie şapti stânjini de loc, frunte, şi patrusprăzăci stânjini, înapoi, bez şapti stânjini, iarăş frunte, ci au rămas la frații ei; şi diosăbit că este încredințat cu iscăliturili a câțiva boeri şi oameni de cinste, dar şi însuşi baba Câtea n'au tăgăduit şi au arătat adevăr că este bini dată; al doile iarăş ne-au mai arătat vichilu d-sali stolnicesei şi alt zapis din leat 1780 Iunie 22, dela Mariia, fămeia lui Neculaiu Frangolii, şi dela fiii săi Ioan, i Neculaiu, i Catrina, şi Ilinca, prin carili scriu şi mărturisăsc că de a lor bună voe au vândut a lor dreaptă moşie, şapte stânjini de loc frunte, şi doisprăzăci stânjini înapoi, spre soare-răsare, la *ulița noă,* pi din sus, alăture cu cii şapti stânjini, danie dila Grigoraş Andor şi baba Câtea, în care zapis sânt iscăliți vânzătorii cu pecețile lor, şi încredințat şi cu iscăliturile altor oameni de credinți,

dinpreună şi cu însuşi baba Câtea. După a cărora încredinţate zapise s'au cerut babii Câtei să ne arăte de mai ari cevà a răspundi; ea ne-au arătat, fiindcă răposatul stolnic Iordachi Iamandi au cumpărat acel loc, afară de şapti stânjini danie lor dela neamul său, di cinci ani, dela care vremi şi până acum şi-a fi întorsu banii cu care au cumpărat locul, şi fiind ea rudinii să-l ia la stăpânire iai. S'au întrebat de au fost vândut acel loc, sau cu vre un chip de amanet, au arătat adevăr că neamul său l'au vândut de istov, şi ncă fiind ea faţi, precum s'au şi iscălit la zapis, dar fiind de la rudinia ei să protimisăşti a-l stăpânì mai mult ea. După a căria curgeri di pricină am judecat: de vremi că acel loc dumneei stolniceasa îl are cumpărături cu zapise, undi nici baba Câtea n'au tăgăduit, şi mai ales fiind şi însuşi baba Câtea iscălită la zapis, şi di au avut a cumpără, să fi cumpărat atunci, fiind faţă, iar nu acmu, când pe locu acela s'au făcut dugheni cu atâta cheltuială; ci dumneei stolniceasa să-şi stăpânească locu în paci di cătră baba Câtea, precum au cumpărat dela vânzători cu voia şi primiire a tuturor răzăşilor, şi mai ales că având danie locu, ci s'au arătat mai sus, dila baba Câtea, alăture cu acel cumpărat, după dreptate i s'au căzut protimisire de a-l cumpără dumneei stolniceasa. Şi, după cercetare ci s'au făcut, s'au dat şi de cătră noi această adeverinţi. 1785 Noembrie

Iordachi Lambrino pah. Gh. Costand(ache) stolnic.

(Din pach. 50)

NOTĂ. Pe foaia de deasupra, ce serveşte de învălitoare, se află următoarea însemnare: «Carte de giudecată cu baba Câtea pentru un loc din Bârlad, 1785, prin cari să dă dreptate stolnic. Todosâicăi Catargiu».

LI

1786 Ianuarie (fără zi). *Spatarul Iordachi, luând in schimb moşia Bârladului dela mănăstirea sfântului Samoil, din Focşani, o dă iarăşi în schimb surorei sale, Catrina Cantacuzini, pentru alte moşii dela ţinutul Hârlăului, dând aceştia şi 1000 lei şi 4 sălaşe de ţigani; în acelaşi timp cumpără dela soră-sa şi un loc în Iaşi cu preţ de 250 lei.*

Gavriil mitropolit Moldaviei.

Adeverez printr'această scrisoare de învoială şi aşezare ce-am făcut cu prea iubita sora me, dumneei spătăreasa Catrina Cantacuzini, că având dumn. trebuinţă pentru o moşie mai aproapi de casa dumneei şi găsind moşie Bârladului, la ţinutul Tutovii, împrejurul târgului, a poorocului Samoilă, ce iaste mitoc mănăstirii sfântului Spiridon den Iaşi; care moşie socotind'o dumneei, fiindu-i aproape de casă, că-i va fi de folosul şi odihna dumneeii, m'au rugat ca să mă silesc cu chipul ce voiu puteà ca numai să o iau dela mănăstire şi să o dau dumneei şi dumneei, pentru această moşie, să-mi dea schimb alte părţi de moşie, ce le are dumn. zestre şi depărtate de casa dumneei, de unde nu poate aveà folosul ce poate să-l aibă dela moşie aceasta, fiindu-i aproape de casă. Deci, după rugămintea şi cerirea dumneii, am făcut schimbătură cu mănăstire sfântului Spiridon şi am dat m-rei o moşie dreaptă a mea părinţască, şi m-re mi-au dat moşie Bârladului; şi eu încă am dat'o suri-me, dumn. Catrinii Canta, şi dumn. încă mi-au dat mie schimb părţile de moşii, anumi: Feteştii, Trăistenii, şi Doine mândre, şi Nelipeşti, ce sânt la ţinutul Hârlăului. Şi osăbit, ca pentru să nu mai fie de acum niciodată între noi pricină sau cerire unul dela altul mai mult nici odinioară, încă i-am mai dat dumneii surori-me una mie lei bani gata şi patru sălaşe de ţigani piste schimbul moşiilor.

Deci după această aşăzare şi învoială ce-am făcut între noi, să avem fieşte-carele a ni stăpâni lucrurile sale cu bună pace, ne mai supărând, nici mai cerşând unul dela altul nemic; aşijdire şi pentru optu stânjâni de loc ce-au avut dumneii danie dela unchiul nostru Iosaf Canta, care loc iaste în Iaşi, lipit de locul unde sânt dughenile mele, m'am aşăzat şi pentru locul acesta şi l'am cumpărat drept doao sute cinci zeci de lei, ca să-şi cumpere la Bârlad alt loc, fiindcă acesta, *ingustându-să din pricina podului*, nu erà de nici o trebuinţă. Şi aşà printr'această scrisoare s'au încheiat toate pricinili între noi, ne mai rămâind a mai cere unul dela altul nici odinioară nemică. Şi pentru credinţa am iscălit.

1786 Ghen.

Iordache Canta spatar.
Iacob Episcop Huşului. D. Sturza vel logofăt.
(Două semnături ne descifrabile).
Grigore pit am scris acest zapis şi sânt şi martur.

LII

1786 Maiu 10. *Scrisoarea de învoială făcută din partea a şease delegaţi Bârlădeni cătră Spătăreasa Catrina, privitoare la pământul din jurul târgului, ce eră de trebuinţă târgoveţilor pentru arături, fânaţuri, case şi imaşuri.*

Adică noi toţi târgoveţii, din Bârlad, făcut-am această scrisoare a noastră de învoială la mâna d-sale spăt. Catrinii, precum să se ştie că moşie din pregiurul târgului Bârladului, care este a d-sale, luată cu schimbu dela fratele d-sale spatariul Iordachi Cantacuzino, care şi d-lui au luat'o iarăş cu schimbu dela mănăstire proorocului Samuil, din Focşani, ce iaste mitoh sfântului Spiridon, care, fiindu-ne noao trebuitoare pentru hrana noastră şi a vitilor noastre, din însuşi bună voia noastră, fără a nu mai avè cuvânt de răspunsu nici odininoară, sau a trece piste această scrisoare de învoială ce dăm, cum şi dumnaei să nu rămâe păgubaşă de drept venitul moşiei sale, ca o stăpână ce iaste moşii, ni-am aşăzat cu dumnaei spăt. într'acestaş chip : pentru *arăturile* şi *fânaţul* ce vom face pe moşie dumisale să dăm dijma obicinuită, după ponturi ; *casăle,* câte vor fi pe moşie d-sale, afară din vatra târgului, ce iaste hotărâtă, să aibă a-şi da adetiul după ponturi ; iar pentru *imaşul vitilor* noastre, pentru ca să fie ştiut locul păn(ă) unde să se pască, de vite, şi pentru ca să nu i se pricinuiască d-sale păgubire mai multă cu călcare vitelor, după cât loc va socoti d-lui vornicul Costandin Păladi că va fi pentru trebuinţa imaşului vitelor noastre, şi va pune semne, pe atâta să avem a călcà şi a nu plăti nimică d-sale spătăresii ; iar de vor trece mai mult piste locul cât îl va însămnà d-lui vornicul Costandin Păladi, atunce să avem a plăti stricăciune şi paguba cee ce s'a face d-sale spătăresii. Şi, fiindcă acest imaş ce-l va însemnà d-lui vornicul Constandin Păladi, dumnaei spăt. Catrina îl lasă şi să păgu-

beşti a nu luà nimică dela noi, *numai pentru trebuinţa vitilor noastre a târgoveţilor, iar nu şi pentru a altora streini,* pentru aceasta dar şi noi: să nu fim volnici a luà vite streine a boeri sau a mazili cu nume că ar fi a noastre şi să le paştim pe imaşul acesta, ce ni l'au lăsat dumnaei pentru trebuinţa vitilor noastre, ce numai drepte vitile noastre a târgoveţilor să aibă a să păşunà, iar nu altele streine. Şi când să va dovedì cum că s'au priimit de cătră noi niscaiva vite a altora streini, au boereşti, au neguţitoreşti, ori a cui ar fi şi s'au amestecat prin vitile noastre cu nume de a târgoveţilor, atunce pe aceli vite streine, ce să vor dovedì, să avem noi a plătì păşunatul acelor vite, şi să fim şi noi vinovaţi de certare, ca unii ce n'am urmat după tocmala aceştii scrisori, şi ca unii ce n'am cunoscut binile ce ne face dumnaei spăt. Catrina, de nu ne ia nimica pentru imaşul vitilor noastre. Şi, spre încredinţare a tuturor acestor de mai sus arătate, am dat această scrisoare a noastră înnainte d-sale vel logofătului, ca să fie de credinţă la mâna d-sale spătărăsii, în care ni-am şi iscălit, puindu-ne şi degitile cu bună voe şi preimire noastră ca unii ce sântem din parte tuturor târgoveţilor treimeşi. *La suhaturi şi la loc de stâni să nu întrăm cu arături,* ca să se păgubasca dumnaei.

1786 Maiu 10.

Costandin căpitan am iscălit ● Eu Gheorghie Proca am pus degitul cu voe me. ● Eu Toader Calamaz tij am pus degitul cu voe mea, ● Eu Costandin Ţangul tij am pus degitul cu voe mea. ● Eu Gheorghie Zinica tij cu voe mea. ● Eu Şărban Blănariul am pus degitul cu bună voe şi priimire noastră şi a tuturor târgoveţilor.

(O însemnare)

Această scrisoare de învoială, dându-o târgoveţii, din Bârlad, înnainte me cu bunăvoe şi primire lor, am încredinţat'o şi cu a me iscălitură. G. Sturza vel logofăt.

(O altă însemnare)

Această scrisoare de învoială am scris'o cu voe şi preimirea târgoveţilor de mai sus numiţi. *Vasile Racliş diac.*

LIII

1786 Maiu 13. *Alexandru Ion Mavrocordat Voevod poronceşte vel vornicului Const. Pălade ca să meargă la moşia dinpregiurul târgului Bârladului şi să aleagă, cât va socotì şi precât va fi şi cu voia spătăresei Catrinei Sturzoaei, o parte de loc pentru imaşul vitelor Bârlădenilor, pentru care aceştia n'au a plătì nici o dare.*

Noi Alexandru Ioan Mavrocordat VVoda boj. milost. gosp. Zem. Moldavscoi. Cinstit şi credincios boeriul Domniei Mele d-ta Costandin Păladi vel vornic, sănătate. Fiindcă, după multe jalobe ce-au dat Domniei Mele târgoveţii din Bârlad, arătând multe pricini pentru moşie din prejurul târgului Bârladului, ce iaste a d-sale spăt. Catrinij Sturzoaei, luată cu schimbu dela fratele d-sale, spăt. Iordachi Cant., care şi d-lui a luat'o iarăşi cu schimbu del mănăstirea proorocului Samuil din Focşani, ce iaste metoh sfântului Spiridon, din Iaşi, cu care jalbe a lor fiind rânduiţi la al Nostru cinstit şi credincios boeriu, d-luì Gheorghie Sturza vel logofăt, după toată cercetarea ce s'au făcut de către d-lui pricinilor acestora, fiind faţă şi d-lui spat. Iordachi Cant., vechil din partea surorei d-sale spat. Catrinei, pentru toate alte pricini s'au hotărât în ce chip să se urmeze, după scrisorile de învoială ce au dat înnaintea d-sale vel logofătului amândouă părţite, una la mâna altia; *iar cât pentru imaşul vitelor, cerându târgoveţii ca să nu fie supăraţi a plăti, la care cerere a lor nici d-nii spăt. n'au mai pricinuit ca să plătiască, dar au cerut ca să fie deosebit şi ştiut locu de imaş, pentru ca nu cu cuvânt de imaş să se calce moşia toată, să se pricinuiască d-sale spăt. mare păgubire, căci destul că dumnaei să păgubeşte de acel venit al păşunatului vitilor lor dar nu şi mai mult.* Pentru care iată scriem dumitale, mergând acolo la stare locului, să faci cercetare şi, pentru cât loc vei socotì d-ta ca să fii pentru imaşul vitilor lor şi va rămâne mulţămită şi d-nei spăt., să-l însemnezi cu sămne hotar, ca să se ştie cât iaste, poroncind târgoveţilor cà piste sămnele ce vei pune d-ta, mai mult să nu treacă cu vitile

nici să facă d-sale spăt. întru nimic supărare. Şi, după alegere ce-ţi vei face, să dai la mâna d-sale spăt. şi mărturie iscălită de dumneta cu arătare semnelor ce vei pune.

Aceasta scriem. 1786 Maiu 13.

NOTĂ. După porunca originală, care a fost îndoită, aşà că deasupra se află scrisă următoarea adresă: «Cinst. şi credincios boerul Domniei Mele, d-lui Costandin Pălaji vel vornic. D-lui spăt. Iordachi Cant.» Apoi «S'au trecut la condică. Andrei Condicar».

LIV

1787 Maiu 28. *Anton Croitoru cu soţia sa, Măriuţa, vinde o casă cu chivniţă şi cu ogradă şi cu grădină din dosul casei, ne având treabă pentru moşie (locul de sub ele), lui dascalul Gheorghie, în preţ de 65 lei.*

Adică eu, Anton Croitoru, cu soţia mea, Măriuţa, datam adevărat şi încredinţat zapisul nostru la cinstită mâna dumisali dascalului Gheorghie, precum să să ştie că i-am dat d-lui o casă, cu chivniţă, şi cu ogradă, şi cu grădină din dosul casăi, care casă este lângă Sandul Boul şi lângă căpitanul Nastase; însă numai casa şi cu celi mai sus numite i-am vândut, iar pentru moşie eu nu am triabă. Şi i-am vândut-o de bună voia noastră, ne siliţi, nici asupriţi de nimeni, ci de a noastră bună voe. Şi i-am vândut'o drept şaizeci şi cinci de lei, cari bani i-am luat toţi deplin în mâinele noastre. Şi d-lui să aibă a stăpâni cu pace, şi copii de copii d-sale, în veci neclătit, ca pe o driaptă ocină şi moşie a dumisali. Şi, când s'au făcut acestu zapis, au fostu şi alţi oameni, cari mai gios să vor iscăli. Insă nimeni din niamul nostru să na fie volnic a să sculà ca să întoarcă cumpărătura înapoi, fiindcă am vândut'o cu ştirea tuturor înprejuraşilor. Şi pentru credinţa ne-am pusu degitile.

1787 Mai 28.

Eu Anton Croitoru am vândut.
Eu Măriuţa, soţia lui Anton, am vândut.
Eu Pavăl Croitoru m'am tâmplat.
Eu Neculai Huidul m'am tâmplat.
Eu Eno Vasiloulu m'am tâmplat.

Şi acestu zapis s'au scris de mine cu zisa dumisale lui Anton Croitoru, şi am şi iscălit. *Toader dascal*

NOTĂ. «Iar pentru moşie eu nu am treabă» înseamnă ca pentru locul de sub acarete trebue să se plătească bezmau proprietarului.

LV

(Fără an, desigur 1787) Iunie 8. *Todosiică Catargiu stolniceasa, soţia răposatului Iordachi Iamandi, se jălueşte Mării sale lui Vodă asupra babei Câte unguroanca pentru nişte loc de dughene.*

Jăluesc Mării tale că cu cinci-spre-zăci ani mai înainte, trăind răposatul soţul meu, stolnicu Iordachi Iamandi, am avut daţi danii şapti stânjâni de loc în târgul Bârladului dela un Gligoraş sân Andor şi fimeia lui, Câtea, unguri, şi cu opt ani în urma aceştii danii mai viind o Mariia, fimeia lui Checliiu Frangulii, cumnată acistor ce-au dat daniia, au scos vânzători şi alţi şapti stânjâni de loc, alăture cu cei daţi danii şi cumpărându-i iarăş soţul mieu. Şi acum în anul trecut, după moartea soţului mieu, m'am îndatorit cu mulţi bani şi am plătit herăstè, şi am dat bani la meşteri, să fac dugheni pi acel loc ; iar acum să râdică ace Câte unguroanca şi-mi popreşti acei şapte stânjâni de loc, ci-i am cumpăraţi cu zapis, în cari zapis de vânzari esti şi însuşi iscălită, fiind faţă la ace vânzare. Mă rog, milostive Doamne, să mi să facă o luminată Carte Mării tali dumnalor boerii Ispravnici, dela acest ţinut al Tutovii, ca să cerceteze această pricină aice la stare locului, unde este şi locul şi pricinuitoare faţi şi, dupăcum vor cunoaşti cu dreptati, să să dea şi mărturie, cu cari, mai rămâind pricină, să ni putem căutà şi la luminatul Divan.

Prea plecată la mila Mării tali,
Todosâica Catargiu stolniceasă.
Mergi la d-lui vel logofăt. (Ne descifr.) Iunie 8
(Din pach. 23).

NOTĂ. Ţinând seamă că dania, de care se vorbeşte mai sus, s'a **făcut în 1772 Oct. 25 (Doc. XXXII),** iar Iordachi Iamandi a murit în 1786, **am dat jalobei defaţă veleatul 1787.**

LVI

1787 Iunie 10. *Alexandru Ioan Ipsilant Voevod poruncește Ispravnicilor de ținutul Tutovei, ca să cerceteze pricina dintre stolniceasa Todosiica Catargiu și Câtea unguroanca pentru niște loc de dughene.*

Noi Alexandru Ioan Ipsilant VVoda boj. milost. gpodar zemli Moldavscoi. Cinstiți și credincioși boerii Domnii mele d-voastre Manolachi Conache biv vel ban i Costachi Crop biv vel clucer, ispravnici de ținutul Tutovii, sănătate. Dumneii Todosiica Catargiu stolniceasa prin jaloba ce au dat Domnii mele, au arătat că, din patru spre zece stânjâni de loc ce ari acolo, în târgului Bârladului, adică șapte stânjâni danie dela un Grigoraș, ungur, i dela femeia lui, Câte, și șapte cumpărătură dela Mariia, femeia lui Neculai Frangulii, s'ar fi sculând acum acea Câtea unguroanca, dupăce a plătit cherestea și au dat bani și la meșteri, ca să-și facă dughene, și oprește acei șapte stânjâni de loc ce-i are cumpărătură dela numita mai sus cu zapis, întru care ar fi iscălită și ea. Pentru care, cerșând dela Domniia mea dreptate, scriem d-voastre să aduceți pe acea Câte unguroancă față, unde fiind și vechilu stolnicesei, și prin giudecată, dupăcum a fi drept, să le hotărâți, dând și carte de giudecată la partea ce s'ar cădea ; iar când, cu hotărârea d-voastre, vre o parte nu să va mulțămi, cu mărturie de curgirea pricinii pre largu și prin zi de sorocu să-i trimiteți la Divan ca de aicea, dupăcum a fi drept, să li să hotărască. 1787 Iuni 10.

(Din pach. 50).

NOTĂ. Pe foaia a doua, ce servă de învălitoare, se află adresa: «Cinst. credincioși boerii Domnii mele, d-lui Manolache Conache biv vel ban i Costache Crop biv vel clucer, ispravnici de ținut. Tutovii. Și la coțul din dreapta, jos: Todosiica Catargiu stolniceasa».

LVII

1790 August 21. *Cartea de judecată a Isprăvniciei prin care să dă rămasă pe baba Câte, după înfățișarea ce a avut cu Gavril Iamandi.*

Difață înaintea noastră s'au judecat d-lui Gavril Iamandi și cu baba Câte unguroanca de aici, din târgul Bârdului, pentru șapti stânjini de loc ci sânt pe *ulița nooa* despre răsărit, pe carili loc îl are cumpărat di răposatul părintili d-sale, stolnicul Iordachi Iamandi, dila Mariia, fimeia lui Neculai Frangului, înpreună și fii săi, Ion, i Neculai, și fetili sali, Catrina și Ilinca, cu 60 lei, bani gata, dupăcum și prin zapisul de vânzări, ci iasti la mâna d-sali Gavril Iamandi din let 1780 Iunie 22, să arată, în carili zapis de vânzari iasti iscălită și Câte fiind față; apoi la let 1785, sculându-să baba Câte au tras la giudecată pe d-neei stoln. Todosâica, maica d-sali, arătând cumcă în cinci ani de când ari locul la stăpâniri ș-a fi scos acei bani ci au dat, și ea, ca o rudenie, să protimisăști a-l luà pe loc la stăpânire sa; deci d-lor boerii ispravnici, d-lui Iordachi Lambrino biv vel paharnic și d-lui stolnicul Gheorghii Costandachi, văzând o ceriri a babii Câtii cu totul fără cali, pen trucă ea bani n'au dat spre răscumpărare locului, fiind de față la vânzari și mai ales s'au și iscălit în zapisu de vânzari, și s'au dat rămasă pe baba Câte, rămâind bună stăpânitoare d-mneei stolniceasa Todosâia. După carile giudecată s'au dat și carti de giudecată la mâna d-mneii stolniciasei, ci iasti față; acum de iznoavă, iarăș sculându-să baba Câte, au cerut giudecată și, viind înainte noastră, s'au întrebat ci ari să răspundă; ea au arătat că în zăci ani de când iasti acel loc la stăpânire d-sali Gavril Iamandi ș-a fi întorsu acei bani ci au dat răposatul părinte d-lui, și acum i să cadi să rămâi locul acela la stăpânire ei. S'au mai întrebat di cătră noi di mai ari cevà a răspundi și di ari vre o scrisoari la mână pentru pricina aceasta; ea ni-au arătat ca alt răspunsu dicât acesta, ci să arată mai sus, nu ari altul, cum și nici o scrisoare. Deci, văzându-să și de cătră noi că cerire babii Câtii iasti fără nici o cali, fiindcă răposatul stolnic Iordachi Iamandi, părintile d-sali Gavril Iamandi, au cumpărat acel loc cu bani pi carili au făcut și binà, și într'atâța ani, de când îl are la stăpâniri, baba Câte n'au cerut ca să de bani și să ia pi loc; și mai ales că chiar di ar da și banii, acei

60 lei, n'ari nici o dreptati, căci ea au fost faţă la vânzari şi s'au şi iscălit în zapisul de vânzari, şi atunce n'au zîs nimică. Şi, văzându-să di cătră noi, atât scrisorile ce sânt la mâna numitului Gavril Iamandi, cât şi stăpâniri de atâţa ani, am gasât cu dreptul ca să fii şi de acum bun stăpânitor, dupăcum au fost şi până acum. Şi, după hotărâre ce am dat pricinii, am dat şi această adiverinţă. 1790 Av. 21.

(Nedescifrabil)

(Din pach. 50).

LVIII

1792 Iuli 9. *Porocicu Vasilie Eşanu este desărcinat de îngrijirea ce o aveà asupra unei mori din Bârlad.*

D-sali porocinicu Vasâli Eşanu sănătate. Fiindcă moara din Bârlad am vândut'o la soltan-mezat d-sali jăcn. Necolai, iată te înştiinţez că de acum înainte să nu te mai amestici la moară, ce să o faci teslem la mâna d-sali jăcnicerului. De bine voitori. Ваѕ (nediscifr.) (17)92 Iuli 9.

LIX

1792 August 9. *Anaforaua către Măria Sa Vodă din partea boerilor divanişti prin care arată că, întrucât prin hrisovul Domnului Costantin Mihail Cehan Racoviţă s'a dăruit m-rei sf. Samoil din Focşani moşia din jurul târgului Bârladului, şi tot de acest Domn, prin hrisov, Bârlădenii au fost scutiţi mai pe urmă de orice dări pentru case, pivniţi şi grădini, lasă ca ne înţelegerile ivite între ei şi spătăreasa Catrina Sturzoaea, stapâna de acum a moşiei, potrivit dovezilor la cercetarea pricinei, să se rezolveze de cătră însuşi Măria Sa.*

Prea Innălţate Doamne,

La Innălţimea Ta au dat jalobă toţi lăcuitorii târgoveţi, dela târgul Bârladului, arătând că atât vatra târgului cât şi moşia de pinpregiur dintru început au fost domnească, şi încă dela Domnul Ştefan VVod bătrânul au fost dată pe seama târgoveţilor, ca să se hrăniască pe dânsa, dupăcum ar fi arătând ispisocul ce au dela pomenitul Domn. Şi în sumă de multă curgere de ani tot de cătră târgoveţi s'ar fi

stăpânit, până în domnia răposatului Domn Costandin Mihail Cehan Racoviță VVod, care Domn apoi locul di pe înpregiurul târgului, după hotărâtura ce s'au făcut, l'au afierosit mănăstirii sfântului proroc Samoil din Focșani; hotărându-se osebit și vatra târgului cât să fie și lăsându-o ne dată nimărui, dupăcum ar fi arătând hrisovul ce s'au dat la mănăstire. Și atuncea, fiind îngrijați târgoveții ca pe urmă să nu se supere de către Egumeni cu luarea *adetiului* de casă și cu *dijmă* din grădini, ar fi venit de au jăluit pomenitului Domn și le-ar fi dat și lor osăbit hrisov : *ca pentru case i pivnițe și pentru grădini, să nu fie supărați cu nimica.* Și, în câtă vreme au fost moșia la stăpânirea mănăstirii, s'ar fi păzit nestrămutat după acea hotărâre, ne fiind ei supărați ; iar de vro șease ani încoace, de când moșia aceia a întrat cu schimbu la stăpânirea d-sale spat. Catrina Sturzoae, ne urmând hrisovului ce au, în tăriia d-sale, în câtevà rânduri, s'au ispitit și să ispitește a-i supărà cu multe chipuri, până în Domnia Mării Sale Alexandru Ion Mavrocordat VVod, fiind ei siliți a venì de au jăluit, și cu a lor jalobă rânduindu-se la răposatul Gheorghie Sturza, fiind vel logofăt, pe acei ce ar fi putut să dè răspunsu i-ar fi izgonit, și oprind numai pe cari s'au socotit a fi mai proști, și îngrozindu-i cu închisori s'ar fi luat o scrisoare din partea lor în chip de învoială către d-mneii spăt. ca să-i dè adet, dupăcare scrisoare d-mneii acum și mai mult i-ar fi supărând. *Și fac rugăminte să te milostivești Inălțimea Ta asupra lor, fiindcă se află la loc greu, în drumul cel mare, unde nu puține greutăți și supărări întimpină în toată vremea : că, dupăcum din vechiu nu s'au supărat, cum și în vremea ce s'au stăpânit moșia de numita mănăstire, să nu fie supărați nici de către d-mneii spăt., înnoindu-li-se și hrisovul ce zic că au, și ne poruncești ca să cercetăm și cu anaforà să înștiințăm.*

După a Innălțimii Tale poroncă, fiind de față scoși cu vechilu d-sale spăt. innaintea noastră, s'au făcut întrebare vechilului ce are să răspundă în potriva jalobei târgoveților, și vechilul au arătat:

Intăi, hrisovul dela răposatul Domn Costandin Mihail

Cehan Racoviță VVod, din 7265, prin care arată în ce chip s'au hotărât, de hotarnicii ce să rânduise, locul gospod, din pregiurul târgului Bârladul, pe care l'a afierosit mănăstirii sfântului proroc Samoil, și arată în ce chip s'a hotărât și vatra târgului, care au rămas ne dată.

Al doilea, o scrisoare din 1786 Maiu 8, dela câți-và târgoveți din Bârlad, încredințată fiind și cu iscălitura răposatului logofăt Gheorghie Sturza, prin care arată că a făcut învoială cu d-mneii spăt. într'acest chip, adică moșia dinprejurul târgului Bârladu, care este a d-mneii spăt. luată cu schimbu dela fratile d-sale, d-lui spăt. Iordachi Canta, care și d-lui a luat'o iarăș cu schimbu dela mănăstirea sfântului proroc Samoil, și fiindu-le trebuitoare pentru hrana lor și a vitelor, din însuși a lor bună voie, fără a nu mai avè cuvânt de răspuns niciodinioară sau a trece peste scrisoarea aceasta, și pentru ca să nu rămâe d-mneii păgubașă de drept venitul moșiei d-sale, s'au așezat ca *pentru arăturile* și *fânațul* ce vor face pe moșie să dè dijma obicînuită după ponturi; *pentru casâle câte vor fi pe moșia d-sale, afară din vatra târgului ce iaste hotărâtă, încă să aibă a dà adetiul după ponturi*; iar imașul vitelor, pentruca să fie știut locu până unde să se pască, și pentru ca să nu se pricinuiască păgubire mai multă cu călcarea vitelor, să fie dupăcât loc va socoti d-lui vornicul Costandin Păladi, și pe acel loc de imaș să nu plătiască nimică la d-mneii spăt; iar trecând mai mult, să plătiască stricăciune ce se va face, legându-se ca numai vitele lor să pască, iar nu și altele streine. Al treilea, o carte gospod din 1786 Maiu 13, dela Măriia Sa Alexandru Ioan Mavrocordat VVod, poroncitoare cătră d-lui vornicu Palade cà, după învoiala ce s'au făcut între târgoveții de Bârlad, și între d-mneii spăt. Catrina, să margă la fața locului, să socotiască cât loc le va trebuì pentru imașul vitelor, și să-l însemneze cu semne hotare.

Al patrulea, scrisoare dela d-lui vornicu Costandin Păladu tot dintru acelaș an, Iunie 26, întru care arată că, după poroncă, au mărsu la fața lucului și au socotit locul pentru imaș; că în partea de gios iaste îndestul până la

Puțul lui Ciocârlie ; iar în sus până la *Balta Oii* ; iar spre apus le-au rămas foarte puțin loc, fiindcă în zarea dealului sântu țarinile târgoveților, cum și spre răsărit, până în hotarul *sărdăresii Catrinii Codreniții* ; însă, din Balta Oii și până în apa Bârladului, numai șăsul iar nu și dealurile

Al cincilea, o înștiințare către Innălțimea Ta dela d-lui Aga Alecu Iancu Leu, ispravnic de Tutova, din 28 a trecutii luni Iulie, întru care arată că după cartea Innălțimei Tale ce i-au dus d-mneii spăt. Catrina, că unii din târgoveți în țăriia lor ar fi întrat pe driaptă moșiia d-sale de și-au făcut case, și-i calcă și moșiia cu vitile, poroncindu-i-se ca să cerceteze și ce a fi drept să îndepliniască după punturile visteriei ; iar fiind pricina într'alt chip și, ne putându-i așeză acolo, cu mărturie și cu zi de soroc să-i trimită la Divan ; arată că i-au chemat de față și au cercetat, și văzând dovezile, și la o parte și la alta, cum și răspunzind târgoveții că mai înnainte le-au fost casele și mai afară de vatra târgului de cum sânt acum, precum se cunosc și temeliile, și nici odată supărați de către Egumenii dela prorocul Samiol n'au fost, fără numai au dat dijmă la câmp, dupăcum le hotărăște hrisovul, și, cerându-se ca să vie la Divan, d-lui altă hotărâre acolo n'au făcut.

S'au întrebat și pe târgoveți, cu ce cuvânt nu plătescu adetiul de casele ce sânt făcute pe locul ce iaste afară din vatra târgului ; ei au răspuns că niciodată n'au plătit, arătând spre dovadă :

Iatăi, un suret de pe un ispisoc dela Domnul Ștefan VVod bătrânul, pentru care arată în ce chip s'au hotarât locul târgului Bârladului, și mai cumpărând dela niște răzăși o siliște pe Tutova, anume Ivancea dela Tătarca, a lasat și acea siliște ca să fie iarăși supt ascultarea târgoveților din Bârlad.

Al doilea, o carte din 7265 Mart 12, dela răposatul Domn Costandin Mihail Cehan Racoviță VVod, întru care arată că, după ce au afierosit locul domnesc, ce s'au găsit la Bârlad, sfintii și dumnezeeștii mănăstiri prorocului Samoil din Focșani, care loc s'au și hotărât în sămne cu

vornici de poartă, cum pre larg arată hrisovul hotarnic, viind câțiva din târgoveți la Divan de au dat jalobă, arătând că poate să se supere despre călugării dela această mănăstire și pentru casile lor să nu le cumva cee și de casă obiceiul ce au mănăstirile de iau de casă dela alți lăcuitori ce șăd pe moșiile mănăstirești, și să-i zăciuiască și din *grădini ce au pe lângă casă,* și ca să fie ei bine încredințați că nu vor fi supărați cu de acest fel ce-au jăluit, le-au dat cartea aceasta prin care hotărăște: *de casă să nu dè nici un ban chirie, nici de pivnițile lor, cum nici din grădini să nu-i zăciuiască, ce numai din țarini, din fânațe și din prisăci, dela câmp, să-și dè zăciuială,* **fiindcă și când erà loc. gospod nu se dijmuia cu de acest fel, de vreme ce sânt și ei lăcuitori la un loc ca acesta, în drumul cel mare împărătesc.**

Al treilea, un râvaș de jalobă ce-au dat la venirea Măriei Sale Alexandru Ioan Ipsilant VVod, pentru supărarea ce li să făcea de către d-mneii spăt. Catrina, poroncind în dosul răvașului către ispravnicii de Tutova ca, după hrisov și obiceiul ce au avut târgoveții și când erà moșiia supt stăpânirea mănăstirii, iarăș asemene să se urmeze, și să nu îngăduiască pe d-mneii spăt. să le facă mai multă supărare; iar având mai mult a răspunde să vie la Divan, intărind poronca și cu pecetea Măriei Sale.

Pre Innălțate Doamne, aceasta fiind jaloba târgoveților și dovezile ce au, cum și răspunsurile i dovezile d-mneii spăt. Catrinii Sturzoae, precum arătăm mai sus, și fiindcă Domnul ce au afierosit cu hrisov locul dinpregiurul târgului, la mănăstirea sfântului proroc Samoil, tot acelaș Domn, prin deosebită Carte ce dă târgoveților în urmă, hotărăște ca să nu fie supărați întru nimică pentru case, i pivnițì și grădini, de către noi nici o hotărâre nu se poate face asupra acestii pricini, fiind hrisoave Domnești și la o parte și la alta, ce hotărâre rămâne la Pre înnalta înțelepciunea Innălțimii Tale, și înștiințăm. 1792 Avgust 9.

A Inălțiunii Tale pre plecate slugi.

(2 Semnăturii de vel logofeţi şi 2 semnături de vel vornici, ne descifrabile). *Manolache Conache vel vornic.*

LX

1793 Ianuarie 4. *Spatarul Gheorghie Costandachi răspunde vel vornicului Iordachi Cantacuzino că, în pricina moşiei spatarului Costantin Paladi, ce să hotărăşte cu moşia târgului Bârladului, a făcut cu adevărat o hotărnicie din poronca lui Grigore Ghica Vodă, dar despre partea moşiei târgului nu s'a arătat atunci nimene să răspundă.*

Cu frăţască dragoste şi cu plecăciuni mă închin dumitali arhon vel vist.

Pentru pricina moşiii d-sali spăt. Costandin Paladi, ci esti aici la ţinutu Tutovii, ci să hotărăşti cu moşie târgului Bârladului, adivărat eu am fostu rânduit hotarnicu în anii trecuţi din poronca răposatului Domn Grigorii Ghica Vodă, înpreună cu răposatul spatar Costandin Sturza şi, dinpreună cu noi, erà şi d-lui spatarul Costandin Paladi, fiind că d-lui adusăsă poroncă ca să-i hotărâm moşie d-sali dispri parte moşiii mănăstirii Grăjdenii. Şi, dipicum am hotărât, am dat şi carte hotarnică, luând oamini bătrâni din satu Grăjdenii; şi pi undi au mărturisit acii oamini că ţin hotarâli, am mersu şi noi cu trăsurili, dar dispri parte moşii târgului, ci să numè atunci a svântului Samoilă, vichil nu erà ca să răspunză. Şi, dipicum imi aducu aminti, aşa înştiinţăzu pe d-ta. Şi sântu al d-tali ca un frati şi slugă. 1793 Ghen. 4.

Gheorghi Cost(andachi) spatar.

NOTÀ. Pe foaia ce serveşte de invălitoare ii următoarea adresă: «Cinstit al meu mai mari ca un frati d-sali Iordachi Cantacuzino vel vist cu frăţască dragoste şi cu plecăciuni». Tot pe învălitoare mai este şi următoare insemnare: «Carte spat. Costandachi că nu s'au văzut scrisorile Bârladului la hotărat.»

LXI

1793 Maiu 17. *Mihail Constantin Suţu Voevod întăreşte stăpânirea biv vel jicnicerului Neculai Linciul asupra a nişte mori cu vadul lor, din apa Bârladului, cumpărate prin sultan*

mezat dela casa lui Mateiu Cantacuzino.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Mihail Constandin Suțul VVoda Domn țării Moldaviei. Innaintea Domniei mele, viind al nostru credincios boeriu d-lui Neculaiu Linciul biv vel jicnicer, s'au rugat Domniei mele ca să i să facă întăritură pe niște mori cu vadul lor din apa Bârladului, lângă târgul Bârladului, ci li-au cumpărat prin sultanmezat dela casa d-sali Mateiu Càntacuzino. Asupra cărora mori, înpreună cu zapisul de vânzare, ni-au arătat și scrisorile vechi și noao, ce i s'au dat de către vânzătoriu, adecă:

Intăiu o Carte gospod dela răpousatul Domnul Gheorghi Ghica VVod, din anii 7167 Iunie 3, întărită cu iscălitura și pecetea gospod, prin care arată Domniia sa că au miluit pe Ilie Șeptilici, vornicul cel mare de țara de gios, cu un vad de moară pe Bârlad, mai sus de târgul Bârladului, unde au fost vadul cel bătrân, care vad au fost drept Domnesc, pe care vad îi întărești stăpânire în veci.

I altă Carte gospod dela răpousatul Domnul Duca VVod, din anii 7178 Avgust 12, ce scrie la Șoltuz și la Pârgari și la toți târgoveții din Bârlad, ca să nu să ia la podvoadă carăle ce vin cu pâine să maceni la morile de sus arătate, ci podvezăle să le rădice târgoveții, precum au fost obiceiul din vechi, și mai mult să nu îndrăzniască a supăra, că apoi să vor pedepsi.

I altă Carte gospod dela răpousatul Domnul Ștefan Petru VVod, din anii 7181 Noemvrie 19, întărită cu iscălitura și pecete gospod, prin care arată Domniia sa că au dat și au întărit unui Enachi, cluceriul cel mare, pre a sa driaptă ocină și cumpărătură, pre un vad de moară ci iasti în apa Bârladului, pre locul târgului Bârladalui, și mai sus de târgu; care vad de moară au fost danie vornicului Șeptilici dela Ghica VVod, și ficiorii lui Șeptilici l'au vândut acelui Enache vel cluceriu; dela care s'au văzut atuncea și zapis de vânzare și ispisoaci de întăritură dela Ilieș VVod și dela Duca VVod, după care și Domniia sa îi întărește stăpânire în veci.

I altă Carte gospod dela Antiohie Costandin VVod, din

anii 7205 Iulie 10, ce scrie cătră Vasile Costachi marile vornic, prin care arată că s'au jăluit Ilie stolnicu cel mare, că numitul vornic Costachi şi-ar fi făcut mori în Bârlad, din gios de morile stolnicului Ilie, şi agiunge apa de inneacă morile stolnicului, încât merge apa de să sui şi pe *lăptoace*, pentru care îi poronceşti de să poate să-şi pogoare iazul mai gios, să nu înneci morile stolnicului, iar de nu iaste alt chip să tai d-lui iazul, căci aşà arată ca iar fi zis Dnmniia sa şi din gură, când s'au apucat de mori, cum pre larg arată aceiaşi Carte.

I altă Carte gospod tij dela Antiohi Costandin VVod, prin care arată că, dupăce Domniia sa au miluit pe Vasilie Costachi vel vornic ca să-şi facă mori în apa Bârladului, pe loc Domnesc a târgului Bârladului, în Podeni, au venit la Domniia sa Ilie vel stolnic cu jaloba că, având el mori din sus de târgul Bârladului, în apa Bârladului, în vadul cel vechiu Domnescu, ce au fost a târgului Bârladului şi l'au fost dăruit Ghica VVod, şi în urma Ghicăi ar fi arătat stolnicul întărituri dela câţi-va Domni de danii şi de întăritură părintelui său, Enachi cluceriu, pentru care Domnia sa au socotit vadul cel bătrân să nu să strâce şi daniia Domnilor; şi fiindcă vornicul Vasilie Costachi au făcut mori în Podeni, mai gios de morile stolnicului Ilie, înneacă vadul stolnicului cel vechiu, au poroncit Domniia sa să nu fie volnic, Vasilie Costachi vornicu a-şi face mori ca să înnece şi să strâce morile stolnicului Ilie ; iar înnecând, volniceşte pe stolnicul Ilie ca să aibă a tăià morile sali ce sânt vechi şi danie şi miluire dela Domnii ce-au fost înnaintea Domniei sali, cum pre larg arată aceiaşi Carte ce s'au văzut întărită cu pecetea gospod.

I altă Carte gospod, tij dela acelaş Domnu Antiohi Costandin VVod, din anii 7205 August 5, data de volnicie boerilor Domniii sali: Dabijăi vel cliucer şi Avram postelnicul, ca să fie tari şi puternici cu Carte Domniii sali, a mergi la morile vornicului Vasile, ce li-au făcut din gios di morile stolnicului, şi să aibă a le pogorâ păr a scădè apa dela morile stolnicului să pogoare apa supt lăptoace, precum au

fost din vechiu, i din ispisocu tij dela Antiohie Costandin VVod, din anii 7205 Septemvrie 10, întărit cu iscălitura şi pecetea Domnii sali ; prin care arată că au dat şi au întărit lui Ilie Enachi vel stolnic pre a lui driaptă ocină şi moşie, un vad de mori, ci este în apa Bârladului, dinsus de târgul Bârladului, unde au fost vadul cel bătrân al târgului Bârlad, care acest vad de mori au fost drept Domnesc şi răposatul Domn Ghica VVod l'au dat danie lui Ilie Şaptelici, ce au fost vornic mari ; apoi Ana, giupâneasa lui, înpreună cu ficiorii săi, Grigoraş comisul şi Dumitraşc, au vândut acest vad de mori lui Enachi ce au fost cliucer mari, tatăl lui Ilie vel stolnic, după care şi Domniia sa au dat şi au întărit stăpânire în veci.

1 Caltă arte gospod, tij dela acelaş Domnu, Antiohi Costandin VVod, din anii 7206 Septemvre, întărită cu pecete gospod, ce scrie la Mitria Apostol vel vornic că Ilie stolnicul au arătat înaintea Domniii sali o mărturie dela acel Mitrea că, după a Domniii sali poroncă, au mers şi au cercetat morile stolnicului şi li-au aflat înnecate doă roate, şi precum au tăet iazul vornicului Vasile şi s'au scurs apa di s'au deznecat morile stolnicului ; şi arată Domniia sa că, viind înnaintea Domniii sali Vasilie vornicu, au zis că are loc să pogoare şi să nu agiungă apa iazului său la morile stolnicului şi poronceşti ca, de va fi aşà, să aibă voe să înble morile stolnicului, iar de se va sui apa să înneci morile stolnicului, poronceşti lui Mitrea să margă la morile vornicului şi să le tai pără în pământ şi să strâci să nu mai fie acolo mori, nici în zâlele Mării sali, nici în urmă ; căci fiind vad vechiu şi danie vechi, Domniia sa n'au voit să de să facă vad nou şi să să strâce cel vechiu ; şi-i scrie cu hotărâre ca să nu mai aştepti altă Carte sau alt răspunsu, fără de cât poronceşti Domniia sa cu atâta giudecată să obârşască, cum pre largu arată aceiaşi Carte gospod.

In urma cărora scrisori vechi au arătat şi un zapis din anii 1783 Iunie 27, dela Precuvioşiia sa Parthenie Sculi, egumen mănăstirii Râchitoasăi, întărit cu pecetea aceiaşi mănăstiri şi adiverit cu iscălitura răpousatului Gavriil Mitro-

polit Moldaviei, și marturi iscăliți, Serafim, arhimandrit și egumen de mănăstire Miera, i Ioachim, egumen mănăstirii Vizantiei, i Ioachim, egumen de mănăstirea Precista, i Grigoraș Leon paharnic și, mai gios, adeverită de d-lui Neculai Roșăt, biv vel logofăt, fiind atuncea vel vornic; întru care scrie că, având mănăstire Răchitoasa un vad de moară în apa Bârladului, în ținutul Tutovii, din sus de târgul Bârladului, care vad arată că au fost dat mănăstirii dela Ilie Enachi vel spatar, ctitor mănăstirii, și, findcă mănăstire într'atâta sumă de ani n'au avut nici un folos dela acel vad, au socotit și sfatul celorlalți egumeni Vatopedinei, pentru folosul mănăstirii, și au făcut schimbu cu răpousatul logofăt Ioan Cantacuzino într'acestaș chip, adecă: datu-i-au mănăstire vadul de moară, ce să arată mai sus, de istov în veci ; și răpousatul logofăt au dat schimbu o dugheană cu camara ei din dughenile ci avè în târgul Tecuciului, cei mai din margine, pre care arată că au și luat'o mănăstire în stăpânire, dând mănăstire și toate zapisâle și întăriturile Domnești, ce avè mănăstire pe acel vad, în mâna răpousatului logofăt, cum mai pre largu arată acelaș zapis.

Apoi, în urma acestor tuturor scrisori, ni-au arătat acum d-lui jăcniceru Nicolai și zapisul de vânzare cu carele au cumpărat dela sultan-mezat morile ce au fost făcut răpousatul logofăt Ion Cantacuzino în vadul acesta cu a sa cheltuială cu vad cu tot ; care zapis s'au văzut scris din anul trecut 1792 Iulie 9, adeverit cu pecete d-lui vist. Mateiu Cantacuzino, i cu pecete și însuși iscălitura Domniții Ralu Calimahi, i cu pecete și iscălitura d-li Ivan Severin general consul al Rosiei, și încredințat cu iscălitura Preosvințiisale Părintelui Mitropolit Moldaviei Kir Iacov, i cu iscăliturile cinstiților și credincioși veliților boeri a Divanului Domniei meli, întru care zapis așà arată numiții vânzători : că, scoțând la sultan mezet o moară cu vadu ei ce avè în apa Bârladului, la ținutul Tutovii, din sus de târgul Bârladului, care, strâgându-să la sultan-mezat în destulă vremi și, ne mai adăogând alții, au rămas cu cel mai de pre urmă preț 3500 lei, adecă trei mii cinci sute lei, asupra d-sali jâcniceriului

Neculaiu, cu care preţ mulţămindu-să i-au vândut de istov moara aceasta cu vadul ei ; şi d-lui jâcniceriul, făcând plată deplin preţul de sus arătat, au dat acel zapis de vânzare înpreună cu toate scrisorile vechi ce au avut pe acè moară, prin care zapis îl volniceşti ca să o stăpâniască în veci cu pace, cum pre larg arată acelaş zapis, care s'au văzut şi de Domniia me.

După care iată şi Domniia me, prin acest al nostru Domnesc Hrisov, dăm şi întărim stăpânire credincios boeriului Domniei meli, d-sali Neculaiu Linciul biv vel jâcnicer, pe aceli mori din apa Bârladului pe de îmbe părţile, din sus de târgu, cu tot locul lor precum au fost din vechiu. Pe care să aibă a le stăpâni cu bună pace în veci, atât d-lui cât şi urmaşii clironomi, asupra căriia Hrisovul Domniei meii acesta să i fie de întăritură stătători neclătit şi ne ruşiet niciodinioară în veci. Care Hrisov s'au întărit cu a noastră Domniască iscălitură şi peceti.

S'au scris la Scaonul Domniei meli în oraşul Iaşii, întru ce dintăi Domnie a noastră la Moldaviia, de Costandin Popovici diiac. Anii 1793 Maiu 17.

Noi Mihail Suţu VVod.

(L. P. D.) . . . . Vel logof. procitoh.

Iordache 3 logofăt procitoh.

S'au trecut în condica de Hrisoave.

Matei Costiţi condicar.

LXII

1793 Decemvrie 10. *Scrisoarea lui Costa Ghianu pe care o dă la mâna Arhimandritului Anania, egumenul mănăstirei sfântului Dimitrie din Galaţi, şi a biv vel postelnicului Celibi Aleco Enculeu, pentru nişte dughene din târgul Bârladului.*

Adiverez cu aceată încredinţată scrisoare a mea pentru unsprezăce dugheni, din târgul Bârladului, a lui Giani Hagi Teodoru, ce li-au avut amanet la răpousatul fratile meu Nicola Capitan drept patru sute lei, din cari luând răpousatul frate-meu o somă de bani, câţi mai rămăsăsă i-am luat eu acum pe toţi deplin dela svinţiia sa părintile arhimandritul

*A*nania egumenu mănăstirii svântului Dimitrie din Galaţi şi dela d-lui Celibi Aleco Enculeu biv vel post. Şi am dat zapisul de datorie a lui Giani, cum şi alte scrisori pentru stăpânire dughenilor, i un hrisov pentru locul dughenilor, la svinţia sa părintele arhimandritul şi la d-lui post(elnicul), ca la unii ce au rămas dughenile amanet pentru această datorie, având şi d-lor osăbită datorie la numitul Giani. Şi spre încredinţare m'am iscălit insu-mi. 1793 Dech. 10.

Κοστα γιανȣ *αδελφος τȣ μακαριτȣ καπιταν* Νικολα *καὶ κλιρονομȣς δεδεονο τα κατωθεν* (Costa Ghianu fratele răposatului căpitan Nicola şi clironom întăresc cele mai de sus).

Τα *ανȣ ειριμενα ασπρα τα εδωσεν ολα ο αρχων ποστελνικος* Αλεξανδρος Ιανγȣλεως *καὶ εδοσα της ευγενεια τȣ ολα τα γραμματα τον εργαστιριον ενεχειρα* Αρχιμανδριτης Ανανιας (Banii zişi mai sus i-au dat toţi boeriul postelnic Aiexandru lanculeu şi a dat nobleţei sale scrisorile tuturor dudghenilor Arhimandritul Anania).

Cu zisa numitului Costa, fratele şi clironomul răpousatului Nicola Căpitan, am scris şi sânt martur. (Nedescifr.)

LXIII

1795 Iulie 21. *Alexandru Ioan Calimah Voevod, Domnu Moldovii, scrie isrpavnicilor de Tutova că, până va veni neguţitorul Pransin, din Galaţi, ca să se apuce de dres iazul morilor cumpărate de boerii Ştefan şi Ion Sturza, dânşii să rânduiască pe cinevà ca să vadă ce stricăciuni are acel iaz şi ce meremet îi trebue.*

Noi Alexandru Ioan Calimah VVoda cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei.

Credincioşi boerii Domnii meli, d-lui Costandin Carageà biv vel comis i d-lui Gheorghi Bogdan biv vel caminar, ispravnici de ţinutul Tutovii, sănătate. Prin jaloba ce au dat către Domnia me, d-lui banul Ştefan Sturza i d-lui caminar Ioan Sturza au arătat cumcă cu mezat au cumpărat nişte mori în apa Bârladului dela medelnicerul Necolai, pe care mori avându-le în *orândă*, pe un an de zile, un Pransin, neguţitor din Galaţi, şi acela fiind îndatorit a întocmì ezătura

morilor dupăcum se cade, nu l'au smintit boerii cumpărători din orânda lui până i se va înplinì vadeaoa ; dar, fiindcă acela n'ar fi având purtare de grijă ca să vie să întomiască ezetura, dupăcum iaste legat, şi vadeaoa se apropie, şi boerii cumpărători cer siguranţia d sale, ca nu pe urmă să nu li se întâmple vreo păgubire, s'au scris Cartea Domniei meli cătră d-lui *părcălabul de Galaţi*, ca să poroncească acelui neguţitor să vie să întocmiască morile. Dar, pentru ca să nu fie mai măltă pricină în urmă, după ce va veni el sau îşi va trimite vechil, d-voastre mai întăi să rânduiţi pe cine veţi socoti, oameni cu înţelegere, ca să vadă ce stricăciuni are iazul şi ce meremet îi trebue, şi în ce chip este îndatorit acel neguţitoriu ca să-l tocmiască, şi să-i arătaţi cà întocma să urmeze după legătura lui, să nu încurce numai lucrul cu chip că se va mântuì; căci, dacă nu va urmà după legătura lui şi în urmă se va pricinui păgubire boerilor cumpărători, el va fi îndatorat a răspunde la acè păgubire. Şi, în ce chip va luà pricina aceasta sfârşit, să daţi d-voastre şi adeverinţă la partea ce se va cădè. 1795 Iulie 21.

NOTA. Pe partea de dinafară a poruncii, în afară de pecetea Domnească în ceară roşie şi de «Procit, vel logofăt, cum şi de «s'au trecut la condică, M. Condicar»,—se află şi adresa: «Credincioşi boerii Domniei meli, d-lui Constandin Carageà biv vel comis i d-lui Gheorghi Bogdan biv vel caminar, ispravnici de ţinut. Tutovii, cu sănătate să se dè»; şi mai jos: «D-lor banul Stefan Sturza şi Ioan Sturza caminar».

LXIV

1795 August 12. *Isprăvnicia Tutovii însărcinează pe mai mulţi târgoveţi ca să aleagă şi să hotărască trei locuri, ce sânt în târgul Bârladului, dăruite mănăstirii Răchitoasa de Câte unguroanca.*

D-ta Mateiu Merar, i d-ta căpitan Costantin Buleche, i d-ta Iordachi Boule, sănătate; înpreună cu d-voastră să luaţi pe Gheorghie Proca, pe Calamaz, i pe Costantin Ţangul, i pe Leon Pintelei, i pe Gaşpar, şi pe alţi bătrâni ai târgului; şi să mergeţi să ale(ge)ţi şi să hotărâţi trei locuri ce sintu aice în târgu Bârladul, careli locuri sintu a Câtei unguroancei, şea (sic) pârintele egumenu de Răchitoasa ne-au

arătat ca sint date danie sfintei mănăstiri Răchitoasa de Câte pentru pomenire ei; şi cere părintele egumenu ca să(se) aliagă şi să să hotărască acele trei locuri, dupăcum le va arătà Ioan, feciorul Câtei; şi să faceţi cercetare cât locu este dreptu al Câtei, şi cine a făcut binà pe acele locuri, şi cu ci tocmală au avut cu Câte; şi, făcându cercetare pentru loc cât va fi dreptu ai Câtei, care este dat danie sfintei mănăstiri Răchitoasăi, să măsuraţi cu stânjânul şi să daţi mărturie iscălită de d-voastre şi de bătrânii târgului; care mărturie, fiind făcută cu rânduială şi cu preimire celor ci să răzăşescu cu acele locuri, să o iscălem şi noi. Să faceţi cercetare şi pentru cei ce au făcut binale pe acele locuri şi cu cât bezmen pe an, şi să înştiinţaţi întru adevăr. 1795 Av. 12.

(Nedescifrabil)

(Dos. No. 444, fila 70)

LXV

1795 Octomvrie 9. *Raportul comisiunei numite de Isprăvnicie pentru a alege un loc a postelnicului Alexandru Ianculeu, ce-l aveà cumpărat dela banul Mihalache Cerchez, iar a cesta dela Catrina Grozoaia.*

Din cinstită poronca dumilor sali ispr. di ţinut. Tutovil fiind orânduiţi ca se facem cercetare a trii stânjeni di locu ce-au fostu vândut di Catrina Grozoia, fimeia lui Dumitru Văcariul, prin care pe largu se arată prin zapisu de vânzari ce-au dat în mâna dumisali banului Mihalachi Cerchez, când i l'au vândut la let 1777 Iulie 3; cari locu iaste din gios de locul mătuşii sali Câtiuai, ce-l vândusă mai înainte tot dumisali banului Cerchez, în vreme ce iarà dum. Mihalachi Cerchez zimnicer, di pi cari zapis s'au făcut şi hrisovu gospod dum. banu dila Măria sa răposatul Gligori Alexandru Ghica VVod, la let 1777 Avgust 1. Deci noi, după poronca dumilor sali boerilor, am mersu în faţa locului cu pricina şi, făcând stânjenu di opt palme gospod, după putere zapisului şi a hrisovului, am măsurat acei trii stânjeni tocma, şi s'au dat în stăpânire dumisali postelnicului Alexandru Ianculeu, fiindcă acesti locuri di mai sus arătate sânt toate cumpărate

di dum. dila dumnealui banu Mihalachi Cerchez. Diosăbit s'au mai măsurat trii stânjeni iarăş gospod, cari s'au lăsat la stăpânire babii Catrina Grozoia; dar, dila aceşti trei stânjeni în gios, *mai sânt trii stânjeni îngrădiţi în ograda babii, căruia loc, făcându-să cercetare, aceşti trii stânjini s'au găsit înpregiuraţi cu nedreptate cu gardul babii; pentru care noi am socotit a fi cu cali ca se se strice gardul di pi numitul locu şi să îndrepte locul la uliţă, spre folosul obştei, dupăcum au fost şi mai înainte acel loc tot slobod.* Şi, după cercetare ce-am făcut, n'am lipsit a înştiinţa pe d-voastre; dar, ce de pe urmă hotărâre rămâne la înţelepciune dumnilor voastri.

let 95 Oct. 9.

Crâstu pol(covnic) Μανθος Δημιτρης. *Costandin Iaşanu căpitan.*
(Nedescifrabil) *Ioniţă Popa. Sandu Bou.*

Dela isprăvnicia ţinutului Tutovei

După această cercetare ce s'au făcut de rânduiţii, ce sânt iscăliţi în mărturie, spre mai bună pliroforie şi aflare a adevărului, am mersu şi însuşi la faţa locului şi, făcând de iznoavă cercetare pricinii şi scrisorilor acestor trei stânjâni, am pus de au şi măsurat spre alegire, atât acestor 3 stânjâni a d-lui post. Aleco, ce are cumpărătură, cât şi a celor trei stânjâni ce ari numita Catrina Grozoia, alăture cu aceşti trei stânjâni a d-sali post.; şi osăbindu-să, după putere scrisorilor şi arătare împregiuraşilor, s'au dat în stăpânire d-sali post. ca să-i stăpânească cu pace de către numita Grozoae, aceşti trei stânjâni cumpăraţi de d-lui postelnicul.

Costachi Caragea

LXVI

1796 Ianuarie 26. *Preotul Constantin Bostan, dinpreună cu fiul său, Dumitrachi, vând o bucată de loc, din târgul Bârladului, biv vel postelnicului Alecu Ianculeu, în 40 lei.*

Adică eu preotul Costandin Bostan, dinpreună cu fiul meu, Dumitrache, dat-am adevărat şi încredinţat zapisul nostru la cinstită mâna d-sali cuconului Alecu Ianculeo bev vel post(elnic), precum să să ştii că în târgul Bârladului, alăture

cu locul ce au fost mai denainti a d-sali banului Mehalachi Cerchez şi acum să stăpâneşti de d-lui postelnicul, avem şi noi o bucată de locu din partea de gios, ce să hotărăşti cu drumul despre amiază-zi, ce ne este cumpărat cu zapes dela Dumitru Giurcanu i dela Catrina, fata Grozoi, cari loc faţa, despre răsărit, este patru stânjâni gpod, şi dosul, despre apus, doa-zăci şi doi de stânjâni gpod. Pentru cari de a noastră bună voi l'am vândut d-sali post(elnicului) în 40 lei, dându-i şi zapesul de cumpărătură, cum şi hotarnica a d-sali ispravnicului din velet 1795, deci să aibă d-lui a-l stăpânì, fiindu-i ocină în veci. Şi, pentru mai adevărată credinţă, ni-am iscălit atât noi, cum şi alţi megieşi, de martori. 1795 Ghen. 26.

Ereu preotu (sic) Çostantin Bostan adeverez. Dumitrachi Popa adeverez.

LXVII

1797 Iulie 24. *Stefan Sturza ban şi Ioan Sturza caminar, roagă pe Domn să se facă o Carte către Ispravnicii de Tutova şi către pitarul Vasile Potlog, carii să cerceteze şi să curme pricina ce o au cu vornicul C. Păladi, pentru nişte mori de pe apa Bârladului.*

Pre Inălţate Doamne,

Jăluim Mării Tale că la târgu Bârladului, în apa Bârladului, avem o moară şi, din gios de această moară, are moară şi d-lui vornicul Constandin Pălade, care moară, ne lăsându-o în măsurile ce au fost mai înnainte, au râdicat-o mai mult decât au fost trebuinţă şi ne înneacă morile. Căruia într'atâte rânduri i-am zis ca să scoboare morile în măsurile ce au fost; d-lui ne poartă tot cu prelungiri, zicând uneori că le-au scoborât, uneori că va trimete vechil să scoboare, şi nici într'o lucrare nu pune, ce numai ne păgubeşte, de care, Măria Ta, nu mai putem suferì o păgubire şi o strâmbătate ca aceasta ce ni să pricinueşte de către d-lui vornicu. Ne rugăm Măriei Tale să ni se facă o Carte către d-lor Ispravnicii şi cătră d-lui pitarul Vasile Potlog, ca să meargă să cerceteze, cumpănind şi apa, ca să se vază ce strâmbătate tragem de către d-lui; poroncindu-se prin Carte ca să ri mată şi d-lui vechil să fie faţă, şi când nu se va mulţămì

pen cercetare ce vor face boerii, atunce, pen zi de soroc, să venim la Divan să ne giudecăm. 97 Iulie.

A Măriei Tale prea plecate slugi, *Stefan Sturza Ban*, *Ioan Sturza Cam(inar)*.

(Rezoluția) D-lui vel logofăt. Să se scrie Carte.

(Nedescifr.) logof. 97 Iulie 24.

LXVIII

1800 Ianuarie 11. *Diata lui Constantin Șlicariul prin care regulează cum să i se înpartă averea, după moarte, între soția, fiicele și rudele sale.*

Eu Costantin Șlicariul, fiind în viață, am făcut diiată între niamurile mele, la mâna soții mele; Marie, și fiicii mele, Măriucăi, precum să să știi în ce chip să să clironomisască toati ali mele, după ducere mea din lumea aceasta, dupăcum sufletul meu au rânduit, și limba me au grăit, și mân(a) me mai gios va iscăli. Dupăce să vor arătà toati, cari printr'această diiată să vor cuprinde, atât toati părțile arătati celi ce li-am dat soții mele, și fiici mele, și niamurilor, cum și celi ce am să dau și cele ce am să iau, dupăcum în gios arăt. 1800 Ghenar 11.

2 dugheni în ulița dela pod în gios, unde șediam, li-am dat soțului meu, Marie.

2 dughene, (ce) sânt alăturia, li-am dat fiicii mele, Măriucăi, zestre.

1 dughiană, alăturia cu a fiicii mele, am dat-o fini-me Măriuța, zestre.

2 dughene, ce sânt tot într'acest rând, cu pivniță sub dânsele, să fie pentru grija mia asupra soțului meu.

2, ce mai- sânt, din gios de a lui Antohi Blănar, ginere(?)lui Vasile Eșanu, între locu lui Ene sân Gheorghe Abageru, aceste doă li-am dat niamurilor mele.

1 cum și o parte de moșie anume Murgenii, ce să află în ţânutul Vasluiului, pe din sus de Mânzești, ce esti hotărâtă de mine cu toată cheltuiala mea, cu hotarnica și zapisul defață, partea mea ce să alege, să fie a niamurilor.

4 boi i-am dat fiicii mele, Marii, zestre.

4 vaci am dat fiicii mele, Marii, zestre.

1 vacă am dat finii mele, Măriuţa, zestre.

1 vacă roşie am dat-o argatului, Dumitru, hacul lui.

1 cal ce este asupra soţului meu.

7 vase vin li-am lăsat asupra soţului meu, să fie pentru grija mea şi pentru datorie.

Şi toate ale casăi, strae, arămuri, li-am dat asupra soţii mele şi a fiicii mele.

Marfă ce am la Păun lăsată cu (loc alb) preţ:

20 cuşme leşeşti cu fundul de postav.

14 cuşme leşeşti cu plisă.

3 cuşme mocăneşti, negre.

2 cuşme cu fundul de chele.

Aceste de sus arătate sânt la Păun, să să vânză, să să dia la datorie.

Marfă ce am la Gheorghi Mocanu:

1 Malotia di şal cu sângep alb.

6 Misăzi di pântece de sângep alb, şi aceasta să să vânză, să să dea la datorie.

2 locuri pe *uliţa veche*, între Năstasă Pârţul şi între locul Bisericii gospod, unul să fie a Bisericii gospod, ce l-am uat zestre, iar unul, ce l-am cumpărat, să fie a sfântului proroc Ilie.

Cele ce am să iau:

Lei	
453	La logofătu Costantin Tăutu după zapisu ce am la mine.

Ce am să dau pe la unii pe la alţii:

Lei	
60	La Păun Blanariu.
40	La părintile prot(opop) Ioanu cu sânetul meu.
250	La părintele Igumenu Greceanu.
300	La dum. cucoana Catrina Sturzoi.
5	La Ioniţi Popa.
2	La Baş-Bulubaş Ianachi.
2 păr. 20	La fratili meu Toader.
30	La Ioniţi Vârlan, bez zece lei ce am să dau chiria casăi.
689	

Toati acesti di sus arătati, întru această diiată, ce am lăsat-o la mâna soţii mele şi a fiicei mele, să să păzască nestrămutat până la al doile venire; să aibă a-şi stăpâni fieşte-carili după cum li-am împărţit; şi nimine din niamurile mele să nu aibă a trage pâră sau giudecată cu soţul meu sau fiica mea; iar care din neamurile mele să vor scula, să nu li să ţie în samă; şi încă de mine să fie ne ertaţi, şi de Dumnezeu. Şi când am făcut această diiată s'au întâmplat şi părinţii cari mai gios să vor iscălì, cum şi niamurile mele, cum şi eu am iscălit cu mâna me.

Eu Consta(n)tin Şlicarul. 1800 Ghenar 11

Eu Catrina, sor d-sale adeverez. *Manolachi (Cocu) erei am fostu faţă. Ion Praja (erei) am fostu faţă,* Ghenar 11. *Ioniţi Fele erei am fost faţă. Costantin erei o(t) Ibăneşti am fost faţă. Costantin erei am fost faţă.* Şi eu am scris cu zisa d-sale şi sânt martur, Gheorghi......

Şi la facere acestii diiaţi fiind faţe şi văzând că cu amândurora părţile este priimire am întărit şi cu a noastre iscălituri.

Matheiu prot(opop). Ioan prot(opop).

(Din pachetul 33).

NOTĂ. Matheiu prot. poate să fie preotul Matheiu Brăescu; cât despre Ioan prot. cunosc, după scrisoare, că-i preotul Ioan Damian; că şi unul şi altul erau *protopopi* pe la anul 1800, nu pot încă afirma. Preotul Ioan Damian a fost desigur protopop oraşului Bârlad şi deci ţinut. Tutova de la 1802—1824; nu ştiu însă dacă dânsul a fost în această slujbă de pe la 1800. Cât despre preotul Matheiu Brăescu că a fost protopop şi încă unde nu ştiu nimic; atât ştiu până acum că acesta a fost ca preot la Dealu-Mari şi că trăia pe la 1794 (Doc. Bârl. I, p. 310 şi 369).

LXIX

1800 Septemvrie 12. *Constantin Alexandru Ipsilant Voevod rândueşte pe boerii Vasile Botianu biv vel stolnic şi pe Gavril Iamandi biv vel medelnicer, să cerceteze pricina de impresurare a moşiei Bârladul, a d-neii spătăresei Catrina Sturzoaii, de către moşia Trestiana, a d-lui Const. Paladi biv vel vornic.*

Ion Constandin Alaxndru Ipsilant VVoda cu mila

lui D-zeu Domn ferei Moldaviei. Credincioşi boerii Domnii meli, d-lui Vasâli Botian biv vel stolnic i d-lui Gavril Iamandi biv vel medelnicer, fiindcă dumneii spătăreasa Catrina Sturzoai au făcut arătare prin jalobă, cumcă moşia d-sale *Bârladul* să împresoară de către moşia *Trestiana*, a d-sale Constandin Paladi biv vel vornic, şi au făcut cerire ca să să dezbată de subt împresurare, iată dar vă poroncim Domnie me să mergeţi la faţa locului, unde fiind defaţă atât vechilu d-sale spătăresii i vechilu d-sale vornicului Paladi cu scrisorile numitelor moşii, şi alţi megieşi, să faceţi cu amăruntu cercetare pricinii aceştia în frica lui Dumnezeu (fiind şi Carte de blăstăm spre descoperire adevărului). Şi, dacă din scrisori sau din mărturii a oameni vrednici de credinţe veţi aflà că moşiia d-sali pătimeşte vre-o împresurare, să o desbateţi de subt toată împresurare şi, pe la locurile ce va fi trebuinţe şi-i va dà dreptate, să puneţi şi pietre hotară; şi, după alegere şi hotărâre ce veţi face, să daţi şi mărturie hotarnică la mâna d-sale spătăresii întru care pre larg să arătaţi suma stânjânilor în lung şi în curmeziş, cum şi semnile hotară pe la ce locuri s'au pus, şi cum s'au deosebit moşia d-sali spătăresii de către moşia d-sali vornicului; aşijdere şi cu ce moşie să megieşeşte de către fişte-care parte, întrucare iscălindu-să, să se iscălească şi megieşii şi alţii ce se vor întâmplà; cà, aducându-să aice şi cercetându-să de d-lui vel logofătul, de va fi făcută cu dreptate şi făr de asupreala nimărui, să să facă d-sale spătăresii întăritură dela Domnie me, iar dacă la hotărât ar naşte vre-o pricină între megieşi, atunce pietre hotară la parte ce va fi cu pricină să nu puneţi, ci, făcând hartă închipuită de stare locului şi mărturie înscris de toată curgere pricinii, să să de la parte ce să va cădè, ca, viind la Divanul Domnii meli, să să dè hotărâre dupăcum se va cunoaşte a fi cu dreptate. 1800 Săpt. 12,

(L. S. D.)

Procit, vel logofăt. S'au trecut, M. Condicar.

LXX

(Fără dată, probabil 1800) Iunie 4. *Spatarul Mihalachi Cerchez scrie unui boeriu ca să intervină la spătăreasa Catrina Sturza, proprietara moşiei Bârladului, spre a nu fi lipsit de dreptul de protimisis asupra acaretului ce are, întrucât dumneii îşi primeşte bezmănul pe locul respectiv.*

Cu bună dimineaţa mă închin dumitali arhn. spat.

Am înţăles celi ce-mi scrii dumneta. D-ta însuşi ai văzut că eu n'am vândut moşâe dum., ce am vândut protimisâs, din care protimisâs ori eu oi face casă, ori oi dărui protimisâsa altue, luându-şi dumneii cucoana Catrina bezmânul, mi se pare că nici Mărie sa Vodă nu m'a popri. Apoi dumneii cu ci cuvânt să mă păgubască de binaoa casăi cari mi-au râsâpit-o mahalagiii târgoveţi, ne având om ca s'o păzască. Apoi, găsindu eu om, ca să nu mă păgubăscu de ace bină, cu ci cuvânt voeşte dumneii ca să mă păgubască, când eu de interesul nu mă ating, lipon a să catandisască triaba, ca pentru acest pont să dau jalubă, şi nădăjduesc că-m voiu găsâ dreptate dela milostivul stăpân. Eu mă rog ca să arăţi d-mneii: *ca ori dumneii să-m de aceşti bani, ori dumneii să-l de altui om locul, numai eu să nu mă păgubăscu; căci, luându-şi bezmănul ori dela mine, ori dela altul, nu poate să popriască, şi numai cât o să nască vorbă,* **şi poate să să jăluiască şi alţii de asămine pricini.** Şi eu mă rog d-tali să vorbiţi cu d-mneii ca să să pue la cale şi să am răspunsul cel desăvârşit, ca să ştiu şi eu cum mă voiu puni la cale. Şi sânt al d-tali ca un frate şi slugă. Iunie 4.

Mih(alachi Cerchez) spat.

LXXI

(Fără dată, probabil 1800) Iunie 5. *Spatariul Mihalachi Cerchez roagă pe spătăreasa Catrina Sturza ca să nu fie oprit de dreptul de a-şi face un acaret cu plată de bezmen, pe locul proprietatea ei, şi pe care dânsul avusăse mai înainte o casă.*

Cu plecăciune sărut cinstită mâna d-tali cucoană Catrino spăt.

Cu plecăciune am priimit scrisoare d-tali și, din scrisoarea d-tali, înțălegând că pricina au arătat d-tali; într'alt chip pricina este, dupăcum arăt d-tali mai gios. Intăi, că cine au arătat d-tali că Iurașcu n'au avut casă acolo deosebită de a Vântulesâi, și mai mari încă decât a Vântulesâi, și casă au fost pănă în anul trecut, în care casă am avut un țigan al meu, anume Dragne, de o pază, și, fugindu țiganul, ne având pe cini să puiu înnăuntru, au fost închisă; mahalagiii, după obiceiu lor, furând astăzi un lemn, mâine altul, fiind eu lipsit de acasă, când m'am trezit în anul trecut, dupăce am venit dela Galați, am găsit numai *costoroavile* înșârate și 6 *căpriori*; și acel lemn l'am dat unui țâgan, anumi Vasâli, a d-lui căminariului Iordache Giurge, și în câtă vremi au șăzut țiganul meu în casă, dela let 1791, ce am luat eu casa dela Iurașcu, țiganul meu a plătit bezmăn pe tot anul omului d-tali; apoi iată dar că Vântuleasa au arătat minciuni d-tali că ia plătești bezmăn pe locul casăi iai cât îi cuprins; iar locul lui Iurașcu este afară din ograda ei, și altă temelie de casă, dupăcum este hotărât încă din isprăvnicie pah. Ioniță Negre, cari sânt defață, și cu însuși răvașul d-lui, care și acela este defață, și Vântuleasă, făcându-și ogradă acum pe urmă, au intrat într'o bucățică de loc a casăi lui Iurașcu. D-ta îmi scrii că eu aș fi făcut schimb cu Iurașcu casa cu locul eĭ, cu moșie cu tot, că așa să înțălegi că au arătat'o d-lui; eu cu Iurașcu am făcut schimbu, dându-i două pogoane de vie la Nicorești, și *el mi-au dat casa lui, binaoa și protimisâs, adică discălicătura lui, iar nu moșâe;* asămine și eu am vândut Chițâgăi protimisâs, ca unul ce am avut casă pe moșia d-tali, și bezmănul să-l plătească; care iată copie după zapisul vânzării, ce am făcut, îl trimesăiu dumitali, din care te vei încredința d-ta că eu nicicacum nu mă atingu de interesul dumitali. Apoi să giudece însuși înțelepciunea d-tali: dând eu sau altul bezmănul d-tali, să cade să mă poprești d-ta să nu-mi fac eu casă, ori să nu dau altue? în vremi când și eu sânt unul din lăcuitorii Bârladului, supărându-mă mai mult și de cât alți boeri, ci lăcuescu în Bârladu, dupăcum d-tali este știută. Apoi, găsindu eu un om ci-m plătești binaoa casăi ce am

prăpădit'o, nu să cade să mă păgubești d-ta. Și mă rog pliroforisește-te d-ta din copia zapisului vânzării ci triimăt dumitale, și nădăjduescu că însuși d-ta vei cunoaște datorie ci mi-am păzât eu; și, de nu-ți va fi d-tali cu supărare, când vei avè vremi d-ta, să-m poroncești ca să viu și să arăt d-tali toate scrisorile, și vei cunoaște d-ta însuși că nici o scrisoare nu se atinge de interesul d-tali, și nădăjduescu că însuși d-ta îmi vei găsâ dreptate, și sânt al d-tali mai mic slugă.

Iunie 5.

Mih(alache Cerchez) spat.

(Cevà mai jos:) „Protimisăs de descălecătoare".

LXXII

1801 Aprilie 23. *Lupul sân Toader Chiper vinde biv vel vornicului Alexandru Ianculeu un loc cu 2 dughene într'un părete, în târgul Bârladului, drept 165 lei.*

Adică eu Lupul sân Toader Chiper, di aice, din târgul Bârladului, înpreună cu copiii mei, adiveresc cu acest zapis al meu la cinstită mâna d-sali boeriului Alixandru Ianculeu biv vel vornic, precum să să știi că am vândut d-lui driaptă ocină și moșie a me un loc cu doă dugheni într'un păreti, aice, în târgul Bârladului; ci să hotărăști pi din gios cu locu dughenilor d-sali boeriului, și, pi din sus, cu locu frățini-meu, Costin Chiper; care loc este, în frunte, trii stânjâni și un șfert, cu *stânjânu târgului*, și înapoi, spre apusul soarealui, doă zăci stânjâni (pi cari loc îl am și eu baștină dila tatăl meu, Toader Chiper), drept una sută șasă zăci și cinci lei, cari bani i-am luat toți diplin în mânile meii; și fiind de nimine sâlit, nici asuprit, ci cu bună priimirea mea și a copiilor mei, și a tuturor niamurilor meli. I-am datu acestu zapis cu cari să aibă d-lui a stăpânì locul ci i-am vândut, cu pace, ca pi o driaptă (moșie) și ocină a d-sali; și oricari din niamurili meli să va sculà cu protimisâri, să nu li să ție în samă, fiindcă vânzare aceasta a me au fost cu știre și voia tuturor. Și pentru mai adivărată credință mi-am pus degitu, atât eu, cât și copiii mei, fiind și alți oamini cinstiți fați. 1801 Apr. 23.

Eu Lupul sân Toader Chiper adiverez.

Eu Aniţa fimee lui Toader Chiper, mama Lupului, adiverez.

Eu Gheorghi sân Lupul Chiper adiverez.

Eu Neculai sân Lupul Chiper adiverez.

Eu Maria fimeia mortului Costin Chiper, dinpreună cu copiii mei, adiverez fiind cu voia me.

Ioniţi Popa martur. (O semnătură nedescifrabilă).

Dela Isprăvnicia Tutovii

Pe toţi aceşti din zapisul acesta iscăliţi, aducându-să şi înainte noastră, pe care întrebându-să, cu toţii au arătat că cu bună primire lor au vândut, pentru acee am încredinţat şi cu a noastre iscălituri. 801 Apr. 26.

(Nedescifrabil)

LXXIII

1801 Aprile 24. *Teodosie, egumenul schitului Grăjdenii, roagă pe Măria Sa Vodă ca, cu prilejul hotărnicici ce urmează a se face moşiei Catrinei Sturzoaei de către banu Gavril Iamandi şi stolnicul Vasile Boteanu, să se facă cercetare de aceşti boeri şi asupra înpresurării ce moşia schitului sufere din partea vornicului C. Paladi şi a spătăresei Sturzoaei.*

Pre Innălţate Doamne,

Jăluesc Mării Tale că schitul Grăjdenii, dela ţinutul Tutovii, are o moşie Dumbraviţa, care pe de o parte, se hotărăşte cu o moşie a d-sale vorn. Costandin Palade, pe de altă parte cu o moşie a d-sale spătăresei Catrinii Sturzoai; şi fiindcă d-mneii spătăreasa acum a luat Carte Domnească cătră d-lui banu Gavril Iamandi şi cătră d-lui stolnicul Vasile Boteanu, ca să-i hotărască moşie d-sale, mă rog, fie mila Măriei Tale, să se scrie Domneasca Carte tot cătră aceşti boeri să facă cercetare; că moşia schitului se aflâ supt înpresurare despre moşie d-sale vorn. Costandin Palade şi despre moşie d-sale spătăresei Catrinii Sturzoae. Şi când, după hotarnica ce avem acolò, nu vom rămânè odihniţi, să venim la Divan cu mărturii şi cu harta ce ne vor da, ca să se de hătărâre.

Rugătoriul Măriei Tale
Teodosie, Egumenu dela schitul Grăjdeni, ținutu Tutovii.
(Rezoluția). Megi la d-lui vel logofătul. 801 Apr. 24.
(Nedescifrabil).

LXXIV

1801 Maiu 29. *Spătăreasa Catinca Canta roagă pe Domn să rânduiască un vornic de poartă și alți boeri spre a-i hotărî moșia din pregiurul târgului Bârladului, dându-se sfârșit pricinei de împresurare ce pătimește din partea vornicului Pălade.*

Pre Innălțate Doamne,

Moșia, ce este înpregiuru târgului Bârladului, este a me, luată cu schimbu dela Sfete Samoilă, care moșie la o margine se hotărăște despre răsărit, peste apa Bârladului, cu d-lui vornicul Constantin Păladi, cu o moșie a d-sale Trestiana, cu care moșie a d-sale îmi face o mare înpresurare, luându-mi o bucată de loc din moșia me, atât despre răsărit de apa Bârladului, cât și despre apus de apa Bârladului. Pentru care, la luna trecută Septemvrie, am jăluit Innălțimei Tale, ca să mi se rânduiască hotarnici, ca să-mi hotărască pricina aceasta a înpresurărei ce-mi face vornicul și, dând carte la boerii rânduiți, ban Gavril Iamandi și stolnicul Vasile Boteanu, d-lor au scris Carte către d-lui vornicul ca să-și trimată vechilu cu scrisorile să stè la cercetare și, păr acum, n'a mai trimes, și eu trag o mare pagubă. Mă rog Innălțimei Tale să mi se rânduiască un vornic de poartă, dinpreună cu boeri rânduiți, să vie să-mi hotărască moșie, poroncindu-se și d-sale vornicului Păladi cà numaidecât să-și trimată vechil cu scrisorile la fața locului, ca să se cerceteze și să-mi aflu dreptate, și ce a fi mila Măriei Tale.

Pre plecată la mila Măriei Tale. *Catinca Canta spătărase.*
(Rezoluția) D-ta vel logofăt să arăți d-sale vornicului ca să-și treimată vechil cu scrisoarei la fața locului, ca să se de sfârșit. 1801 Mai 29.
(Nedescifrabil).

LXXV

1801 Iunie 7. *Maria, fata Grozii, vinde boeriului Alecu*

Enculeu un loc baştină de pe maică sa, cu preţ de 120 lei.

Adecă eu Maria, fata Grozii, fâmeia lui Ursachi, din târgul Bârladului, dat-am adevărat şi încredinţat zapisul meu la cinstită mână d-sali Alecu Encoliu biv vel vornic, precum să să ştii că eu aice, în târgul Bârladului, am un loc de baştină părinţesc, de pe maică-me, Catrina Grozoi; cari loc, pe din sus, să hotărăşte cu locul dughenilor dela dial şi mergi în *uliţă,* iar despre răsărit, faţa, să hotărăşte cu *uliţa vechi,* şi despre apus să hotărăşti iar cu locul d-sali şi cu drumu ce vini dela deal; pentru cari loc de sus numit, nefiindu-mi trebuitoriu, m'am socotit şi de a me bună voi, de nimeni silită, nici asuprită, l'am vândut d-sali boerului, fiind şi răzăş, cu preţ de 120 lei, cari bani toţi deplini i-am luat dela d-lui în manuli meli; şi de acum înainte să aibâ d-lui a-l stăpânì în veci, ne supărat de cătră nimini, ca pi o driaptă ocină şi moşii a d-sali. Şi pentru mai adevărată credinţă, ne ştiindu carte, am pus numili şi degetili.

1801 Iuni 7.

Eu Mariia, fata Grozii, vânzătoare, înpreună cu copiii mei.

(Două semnături nedescifrabile). *Ioniţi Popa martur.*

Şi eu am scris cu zisa ei şi sânt martur. *Ion Chicoş diiac.*

Dela Isprăvnicia Tutovii

Viind şi înainte Isprăv. au dat acest zapis cu bună priimire ei şi s'au încredinţat cu ali noastri iscălituri.

801 Iuni 7.

(Nedescifrabil).

LXXVI

1801 Decemvrie 1. *Invoiala lui Vasile sân Ştefan Duca cu giupânul Ilie Băcalul pentru o parte de loc, ce era din sus de dugheana acestuia.*

Adică eu Vasile sân Ştefan Duca, dat-am adivarat şi încredinţat zapisu meu la mâna dum. giupânului Ilii Băcalul, precum să să ştii că e-m dat parte de loc din susu dughenii dumisali, ci este slobod, din gardul meu şi păn în grajdiu, i l'am dat dumisale supt stăpânire să fii, la care dumnialui



ș-au făcut și *umblător(i)* pe ace parte de loc. Și bezmăn să aibă dumnialui a-mi da pe tot anul câte doi lii, și d-lui să aibă a-l stăpânì ca pe locu d-lui, cât și nem de nemul d-lui; er când eu voi avè a face cevà pe acè parte de loc, ce i l-am dat, eu să aibu a-i da dumisale, pentru bucățica ace de loc, un stânjân Domnescu din grajdiu, din dosul dughenii dumisale, și d-sa să aibă a-mi da tot câte doi lii pe tot anul. Și d-lui să stăpâniască cu pace, nesupărat dĕ nimine; er, având vre'o supărare despre cinevà, să aib a răspunde eu. Și pentru mai adivărată credință am iscălit cu mâna me.

1801 Dech. 1.

Vasile Duca.

Și eu *dascalu Verga* am iscălit cu zisa dumnilor sale.

LXXVII

1801 Decemvrie 7. *Alexandru Nicolae Suțu Voevod, la cererea și jăluirea târgoveților Bârlădeni, hotărăște că adunările de târg în orașul Bârlad, pentru sare, făină lemne și alte lucruri, să se facă în medianul de lângă Biserica sf. Dimitrie și Biserica Domneasca, și în medianul de lângă Biserica Ducăi (Vovidenia); iar pentru vite în ocolul de lângă movilă. Deasemene poroncește ca vameșii, mortasapii și beșleaga să numai îndrăzniască a luà fără plată dela acei ce aduc spre vânzare pește proaspăt, raci, verdețuri, legume verzi și uscate, hereste și altele ca aceste.*

Cu mila lui Dumnezău Noi Alexandru Nicolae Sutu VVoda Domnu țării Moldaviei. Inștințare să faci prin acest Hrisov al Domniiai mele că, după multă pricină de neinvoială ce au avut dela o vreme încoace locuitorii târgoveți, din târgul Bârladului, dela ținut. Tutovii, pentru adunările de târg ci să fac acolo, jăluindu uneori cei din parte de gios și cerând să să facă adunarea vitelor și a carălor i a altor lucruri ci să duc la vânzare, în partea dispre dânșii: alte ori jăluind cei din partea de sus și cerându să să facă adunările de târgu la alte locuri; cu care cerire ci făceà unii în potriva altora, deapururea umblà cheltuindu-să și perzându-și vremea cu venirea la Iași să jăluiască. Și, după jalobile ci ni-au dat numiții târgoveți, vrând Domniia mea

ca să ne încredințăm de a lor pricină, și să aflăm și chipul cel mai cuviincios spre punerea lor la cale, ca să fie cu odihna și mulțămirea tuturor, s'au rânduit de către Domniia mea pe al nostru cinstit și credincios boer dumnalui Manolachi Dimachi biv vel spatar, ca să margă la târgul Bârladului să facă cercetare și să umble și piste tot locul să vadă în ce chip este starea târgului și la ce locuri încă acum să fac adunările di târg, și precum va cunoaște că este mai di folos și di odihna tuturor, de a puteà toți a face alijveriș să ieà mărturie înscris, și să facă și hartă de starea locului cu sămni arătătoare la ci parte de loc să să facă adunarea carălor și a altor lucruri ce vin de vânzare. Unde, mergând dumnalui și cercetându cu amăruntul, au făcut mărturiia înscris și hartă de starea locului în sămni și le-au dat la mâna târgoveților; cu carea viind aicea amândoă părțile din târgoveți, adecă cei din parte din gios și cei din parte de sus, li s'au făcut întrebare de sânt priimiți și mulțămiți după cercetare și alegirea ci s'au făcut de către d-lui spataru pentru adunările de târg în ce chip să să urmeză; și ei au arătat toți că acea socotială este făcută cu a lor bună priimire și mulțămire. Care hartă cercetându-să și de către al nostru cinstit și credincios boer dumnalui Grigoraș Sturză vel vist. și socotind că locurile ci sânt alese prin semne de a să faci adunările de târg, atât pentru vite cât și pentru cară, sint cu cali, că le cade cu lesnire tuturor a agiunge și a-și faci alijverișul trebuincios; și, văzându-să și priimirea și mulțămirea amândoror părților, și că n'au mai rămas pricină între dânșii, pentru aceia iată și Domniia mea prin acest al nostru Domnesc Hrisov întărim și hotărâm: ca adunările de târg de aice înnainte să să facă ni strămutat la locuriie ci mai gios să arată, care s'au primit și de către târgoveți; adecă carăle cu *sarea* i cu *făină*, i cu *legumi* și cu orice altă, și alte lucruri, ci să vor duce de vânzare, să să adune în medianurile ci sânt la mijlocul târgului, pe lângă Bisărica sfântului Dimitrie și pe lângă Bisărica gospod, și în meideanul dela Bisărică Ducăi, în partea târgului din sus; iară adunarea vitelor să să făcă unde au fost *oco-*

ul din vechiu, lângă Movilă din sus, în partea târgului din gios, stricându-să şi o bucată de gard cu care este cuprinsă Movila, ca să rămâe tot locul acela deşchis; şi să să facă ocolul vitelor pe dinafara dughenilor şi a casilor ci sânt pe acel loc, ca să rămâe acele casă şi dugheni în lăuntrul ocolului; şi alte casă sau dugheni acolo în lăuntrul nimine să nu fie volnici nici într'un chip de aicea înnainte a mai face, ci numai acele ce s'au aflat în vreme de acum, să rămâe bine făcute şi statornice. Şi la ocolul vitelor să să lasă numai trii porţi, la locurile ci să vor socotì că a fi trebuinţă, iar nu mai multe; şi nici să fie volnici nìmine a mai deşchide vre-o poartă sau portiţă pe din dosul dughenilor i a casilor ce sânt în lăuntru, *ca să nu să pricinuiască vre o păgubire vămii. Insă acei cu casile şi cu dughenile din lăuntrul ocolului să dea şi scrisoare iscălită şi cu chizăşie la mâna vamişilor di Bârlad că nu să vor abate nici cu un chip a metahirisì vre un vicleşug cu care să aducă pagubă slujbii vămii;* şi că oricând să vor dovedì că au făcut niscaiva agiunsături şi chipuri de vicleşug cu cinevâ, nu numai să aibă a răspundi şi a plătì, ci încă să să şi pedepsască. Nimine din neguţitorii târgoveţi din Bârlad să nu îndrăznească *a scoate mărfuri de prin dughenile lor la zile di târg, dupăcum unii pără acum au fost obicĭnuit, ci fieşte care să-şi facă alijverişul prin dughenile lor*; *cum nici de pin crâşme să nu fie iarăşi nimine volnici a scoate vin şi a duce la adunarea târgului, ci fieşte cari, acei cu crâşmă, să-şi vândă vinul la pivniţa şi crâşma lui.*

Osăbit au mai jăluit târgoveţii Domniei meale că *vameşii* şi *mortasipii*, cum şi *beşleaga*, la adunările di târg ci să fac, s'au obicĭnuit de (i)eu de la cei ci vin de aduc de vânzare *peşte proaspăt, raci, i verdeţuri*, şi *alte legumi verzi şi uscate*, şi din *cherestele*, şi altile ca aceste, *din toate cum pot fără de nici o plată cu chip de vamă şi mortasipie;* cu care urmări nu numai că pricinuesc lăcuitorilor supărare şi păgubire, dar să faci şi înpedecare lăcuitorilor că nu aduc celi trebuincioasă di vândut. Care, şi la această arătare a lor, socotind Domniia mea că aceste urmări ce să fac, sint numai apucături şi chipuri de *jac*; căci, pe acile lucruri ce să

arată mai sus, care sânt din țară, nu este să plătiască nimine nici vamă, nici mortasipie, ci vameșii au să ia numai vama de pe celi ci să cuprindu prin Catalogu vămii, și mortasipii au să ia iarăș numai mortasipia di pe vitele ci să vând la zile de târg și la iarmaroace, iară alta n'au să ia dela nimine nimică.

Pentru aceia hotărâm prin Hrisovul acesta a Domniiai mele ca de aice înnainte și acestea urmări să lipsască și să conteniască cu totul; și nici vameșii, nici mortasipii, nici beșliaga, să nu îndrăzniască a mai supărà și a luà dela cinevà lucru de un ban măcar fără de plată din cele arătate ce vor aduce lăcuitorii de vânzare.

Și pentru ca să să păzască această rânduială și hotărâre, ci s'au făcut spre odihna tuturor târgoveților, li s'au dat acest hrisov al Domniiai mele la mână, întărit cu a noastră Domniască iscălitură și pecete, ca să le fiia întăritură statornică și nestrămutată nici odinioară în veci.

Deci poroncim Domniia mea și dumnilorvoastre Ispravnici de ținutul Tutovii, ca să fiți cu privighere și cu purtare de grijă ca deapururе să să păzască întocma de către toți precum mai sus prin Hrisovul acesta să hotărăște.

Scrisu-s'au Hrisovul acesta la Scaonul Domniiai mele în orașul Iașii, întru cea dintăi Domniia a noastră la Moldaviia în anul dintăi. *La anul 1801 Dechemvrie 7.*

Alexandru Sutu VVod. (L. P. D.)

Gr. Sturza vel vist procit.

S'au trecut la condica visteriei. *Costandin Veisa ot vist.*

LXXVIII

1802 Iunuarie 27. *Alexandru Neculai Suțu Voevod scrie biv vel vornicului Gavril Conachi, ca să cerceteze pricina de împresurare ce pătimește moșia Bârladul a d-sali spătăresei Catrina Sturzoae, din partea moșiei vornicului Constandin Palade și a altor moșii megieșite.*

Noi Alexandru Neculai Sutu VVoda cu mila lui Dumnezău Domn țării Moldaviei. Cinstit credincios boeriul Domnii meli d-lui Gavril Conachi biv vel vornic, să-

nătate. Prin jaloba ce-au dat cătră Domnie me dumneii spătăriasa Catrina Sturzoae au făcut arători că, la ţânutul Tutovii, ar fi avându o moşie anumi Bârladul, cari s'ar fi înpresurându atât de cătră moşie d-sali vornicului Costandin Paladi, cum şi dispre alte moşii megieşite, şi cercetându să i să scoată de supt inpresurari. Iată scriem d-tali să mergi la faţa locului, unde, strângându defaţă pe toţi megieşii, după osăbită Carte Domnii meli ce li s'au scris, faţă fiindu şi dumneii spătăriasa sau vechilul d-sali, fieşte cari cu toate scrisorile ce vor fi având, să faci cercetari pre cu amărunt şi, dovedindu-să că numita moşie s'ar fi înpresurând dispre vre o parti, să îndreptezi, scoţând-o de supt toată înpresurare. Şi, de nu va rămâne nici o pricină, să pui şi pietri hotară, după care să dai şi mărturie hotarnică iscălită pe obiceiu, adiverită şi de dumneii, cu arătari în sămni şi în stânjâni ; iar dacă acolo cu cercetare d-tali va rămâne vre o parte nemulţămită, sau la hotărât va naşte pricină, pietri hotără, la locul de pricină, să nu să pui, ci cu mărturie şi *hartă* să vie la Divan. 1802 Ghen. 27.

(L. P. D.)

(Pe contra pagină, jos :) S'au trecut. *Mt. Cond.*

LXXIX

1802 Fevruarie 20. *Logofătul Paşcanu scrie surorei mai mari sau leliţei sale, Catrina Sturza, în privinţa celor ce eră rugat despre vornicii Konachi şi Paladi.*

Cu plecăciune sărut cinstita mâna d-tali,

Scrisoare d-tali am luat şi cele ci-mi scrii am văzut, şi cât dela d-lui vornicu Konachi, iată răspuns îţi triimet ; iar pentru d-lui vornicu Paladi, au dat răspuns că d-lui tot ari să vii intr'acolo şi, având vremi, va vinì şi la pricina cererii d-tali. Şi sânt al d-tali frate mai mic şi slugă.

1802 Fevr. 20.

Paşcanu logof.

NOTĂ. Pe foaia a doua, ce se-vă de învălitoare, se află următoarea însemnare: «Cinst. a me mai mare sor d-neii leliţii Catrinii Sturza spăt. cu plecăciune». Alăture de aceasta se mai află şi altă însemnare : «Carte logof. Paşcan pentru venirea lui Paladi».

LXXX

1803 Ianuarie 6. *Alexandru Constantin Muruz Voevod poruncește Ispravnicilor de ținutul Tutovei ca să pună la cale în privința celor reclamate de spătăreasa Ecaterina Cantacuzini asupra casapilor și a altor târgoveți, cari își pasc vitele pe moșia ei, și încă într'un număr mai mare decât se cuvinè și fără a-i plăti venitul.*

Noi Alixandru Constandin Muruz VVod cu mila lui Dumnezău Domn țării Maldaviei. Credincioși boerii Domnii meli dumnevoastre Ispr. ținutului Tutova, sănătate. Dumneii spat. Ecaterina Cantacuzini prin jaloba cătră Domnie me au făcut arătare pentru strâmbătate și păgubire ci i să pricinuește moșii d-sale de cătră târgoveții și lăcuitorii din târgu Bârladului: *întâi, că acii ci șed pe locu Domnesc, vitele ci au le pascu pe moșie dumisale*; *al doile, că casapii nu aduc numai câte 50 sau câte 100 oi pentru tăet, ci fac stâni câte 1000 și 2000 oi, și calcă moșie dumisali fără a să învoi; al triile, că lăcuitorii târgului acelue, afară di vitile ce țin pentru trebuința lor, aduc unii câte 50 și câte 100 vite tamazlâcu și pasc și acie altă bucată mare di loc*; pentru cari au cerșut ca, după dreptate și după obiceiu pământului, să să facă de aice punire la cale. Pentru cari scriim d-voastre ca îndată să trimiteți doi-trii din fruntașii târgului ca cu chip ci să va socoti, unde, atât dum. spatariasa să nu i să pricinuiască păgubire, cât și lăcuitorilor să nu li să facă vre o asuprire, să pue la cale. 1803 Ianuarie 6.

LXXXI

1803 Aprilie 8. *Constantin Todosâi dinpreună cu soția și cu feciorii săi dau un loc de casă giupânului Ivan Vâlniolu și feciorului acestuia, Mihalache.*

Adecă eu Constandinu Todosâi dinpreună cu soțul meu Marie, și cu ficiorii mei, Todor și Grigoraș și cu Dumitra, și cu cei ce s'or naște mai pe urmă, precum să să știe că am dat un loc de casă în grădină, din dosul casăi mele; și, pentru încredințare ca (să) să știe, i-am dat zapisu nostru la mâna d-sali giupânului Ivanu Vâlniolu, și la ficioru

nostru (sic), Mihalachi, sân lui Ivanu Vâlniolu; şi i-am dat de bună voe noastră, de nimene siliţâ şi asupriţi, şi să-i fie loc bun dat de a noastră voie; şi n'aibă nici de fraţii noştri, şi nepoţii noştri, a să sculà ca să cei din loc cât de puţânu. Şi pentru încredinţare, ne ştiind carte, am pus numile şi degitile, şi marturi. 1803 Apr. 8.

Eu Costantinu Todosâi am dat de bună voe me.

Eu Marie soţul lui Costantinu am dat de bună voe me.

Eu Costantinu Potolica nepot lui Costantinu Todosâi.

Eu Gavrilă Ursanu m'am întâmplat faţă.

Eu Radu Dulghiaru m'am întâmplat faţă.

Eu Andrica Sârbul m'am întâmplat faţă.

Eu Gheorghi Iaşanu am scris cu zisa lor de mai sus arătaţi.

LXXXII

1804 Martie 1. *Alexandru Costantin Muruz Voevod porunceşte Ispravnicilor de ţinutul Tutovei ca să pună la cale în privinţa celor reclamante de spătăreasa Ecaterina Cantacuzino asupra casapilor şi altor târgoveţi din Bârlod, că nu i-ar fi plătind adetiul moşiei.*

Noi Alexandru Constandin Muruz VVoda cu mila lui Dumnezău Domn ţării Moldaviii. Credincioşi boerii Domniii mele d-voastre Ispravnici de ţinutul Tutovei, sănătate. Domnii mele prin jalubă ne-au făcut arătare dumneei spat. Ecaterina Cantacuzino, cumcă dispre cei ce şăd pe moşie d-mneii, care iasti o parte din locul târgului Bârladului, i s'ar fi pricinuind multă păgubire şi stricăciune: *întăi, că casapii, ce sânt acolo într'acel târgu, vitile ce li-ar fi strângând pentru tăet şi alijverişul lor le-ar fi ţâind pe moşiia d-sali fără nici o învoială; al doilea, toţi acie care sânt cu lăcuinţa în vatra târgului, îşi pascu vitele iarăş fără a da adetiul moşii; şi al treilea, că şi acei şăd pe moşiia d-sali ar fi ţâind vite mai multe piste trebuinţa lor;* şi cerşând ca pentru toate acestea să să pui la cale. Scriem d-voastre să-i înfăţoşaţi pe toţi acie şi, cercetând, să puneţi la cale, ca să nu să păgubiască dumniei spătăriasa de drept vinitul moşii d-sali,

învoindu-i cu mulţămirea amândurora părţâle; iar de va rămâne vre o parte nemulţămită, pre largu să înştiinţaţi aice, ca să să facă punere la cale. 1804 Mart 1.

NOTĂ. Pe foaia a doua a coalei, ce servă de învălitoare, se află pecetea domnească în ceară roşie cu data 1793.

LXXXIII

1804 Apriil 6. *Gavril Ungureanu vinde o casă în mahalà, cu 150 lei, lui Neculai Alde.*

Adecă eu, Gavril Ungureanu, dat-am adevărat şi încredinţat zapisul meu la mâna d-lui giupânului Neculai Alde, precum să să ştie că em (i-am) vândut o casă în mahalà, lângă Paraschiv Gălăţanu, cu locul ei înpregiur, cu preţ 150 lei adecă o sută cinci şi cinci zăci lei, care casă este a mea dreaptă şi ne fiind silit nici asuprit de nimine, ci de a me bună voe i-am vândut'o şi cu voe frăţi-ni-meu Nica. Şi d-lui să aibă a stăpânì fără nici o supărare de nimene; iar, întâmplându-se a se sculà cineva cu vre o judecată, atunci să aibu a răspunde eu ori la ce judecată va fi. Şi, pentru mai adevărată credinţa, am pus numele şi degetul.

1804 April 6.

Eu Gavril Ungureanu, adeverez.
Eu Nica, brat lui Gavril, martur şi am pus degetul.
Eu Vasile Ciupescu, martur.
Eu Ştefan Băcalu, martur.
Eu Criste Bacalu, martur.
Şi eu am scris (Nedescifrabil).

LXXXIV

1804 Iunie 16. *Dumitru Conduragiu cu soţia sa, Cununa, vând un loc de casă giupânului Gheorghie Crâstian, cu 25 lei, pe care loc are să plătiască însă bezmân spătăresei Catrina Sturzoae.*

Adică eu, Dumitru Coduragiu, dinpreună cu soţul meu, Cununa, dat-am adivărat zapisul nostru la mâna d-sali giupânului Gheorghii Crâstiianu pentru ca să să ştii că, având eu un loc di casă aice în târgu, între Gavril Huiudul şi în-

ri Zaharia Blănariul, din dosul casâi lui Negoiţe, l-am vândutu dumisali cu bani, şi cu tocmală în 25 lei, şi banii am luat deplinu în mânili meii, iar pi cari loc ari d-lui să plătiască bezmă(n) d-sali spătăresâi Catrina Sturzoi. Şi di astăzi înainti să aibă d-lui a-l stăpâni în paci; iar întâmplându-se, când ar vre dumnialui să-şi facă casă şi sculându-să cineva ca să nu-l lasă, să fiu eu răspunzătoriu. Şi, pentru mai adivarată credinţa, am şi iscălit. 1804 Iuni 16.

Eu Dumitru am vândut şi eu Cununa soţii.

Şi eu am scris cu zisa lor. *Gavrilaş.*

LXXXV

1804 Iunie 30. *Spătăreasa Catrina Sturza se jelueşte Domnului despre împresurarea ce pătimeşte moşia sa din pregiurul Bârladului de către moşia Trestiana a vornicului Palade, şi-L roagă să fie rânduită a se înfăţişă cu numitul în giudecată la Divan. Divanul îngădue vornicului de a face o nouă măsorişte şi o hartă închipuitoare de starea locului, după care numai, de va mai fi trebuinţă, se va urmă cu judecata.*

Pre Inălţate Doamne,

La o moşie ce am înpregiurul târgului Bârladului, mi se face o mare înpresurare de către d-lui vornicul Costandin Paladi, de către o moşie a d-sale, Trestiana, ce se megieşeşte cu moşia me, care în multe rânduri am jăluit către alţi luminaţi Domni, şi am scos boeri hotarnici, ca să hotărască şi să-mi scoată înpresurare ce mi s'a făcut de d-lui şi, din pricină că d-lui nicidecum n'a vrut ca să vie la faţa locului, n'au putut boerii rânduiţi ca să hotărască, şi moşia mea stă tot sub înpresurare, păgubindu-mă de venit. Pentru care mă rog Innălţimei Tale ca să fiu rânduit la Divan ca să mă giudece, să-mi aflu dreptate, căci nu mai pot suferi paguba ce mi se pricinueşte, şi ce a fi mila Măriei Tale.

A Innălţimii Tale, pre plecată. *Catrina Sturza spăt.*

(Rezoluţia) No. 252. D-lui vel vornic de aprozi, prin cercetare dumilor sale veliţilor boeri să se pue la cale.

1804 Iunie 30 (Nedescifrabil)

(Hotărâre Divanului) S'au înfăţoşat la Divan innaintea

noastră d lui spat Stefănachi Sturza, vechil fiind din partea d-sale spătăresei, cu d-lui vornicul Cost. Paladi, şi arătând d-lui vornicul că harta ce-a scos d-lui spat. nu este închipuită şi potrivită după stare locului, şi pentru aceia nici un răspuns nu poate să dè în protiva jalobei d-sale spătăresei; şi însuşi d-lui vornicu şi-a pus vade înaintea noastră cà, la stârşitul viitoarei luni Septemvrie, negreşit va merge singur d-lui la faţa locului cu *ingineriu* şi închipuind hartă întocma după stare locului, în stânjini şi în semne, după scrisori ce au de imbe părţile; şi apoi vor eşì în cercetarea giudecăţii (dacă nu se vor puteà învoì acolo la faţa locului) şi, precum va da dreptate, aşà se va urmà şi stăpânirea între d-lor; şi, fiind această vade priimită de imbe părţile, s'au încredinţat şi de către noi. 1804 Iulie 12.

Balş vel vornic (şi alte patru semnături nedescifrabile).

LXXXVI

1804 Iulie 14. *Ştefan Sturza, vechil spătăresei Catrinei Sturzoaei, roagă pe Maria Sa Vodă ca să rânduiască pe Gavril Iamandi şi pe Ioan Jora, spre a luà parte la cercetarea ce se va face în chestia încălcărei moşiei Bârladului de către moşia Trestiana, ceia-ce Măria Sa încuviinţază.*

Pre Inalţate Doamne,

După giudecata ce am avut înnaintea Divanului, din poronca Innălţimei Tale, cu d-lui vornicul Costandin Paladi pentru o bucată de loc, ce înpresoară cu moşia d-sale Trestiana, din moşia Bârladului, a d-sale spătăresei Catrinei Sturza, s'a hotărât, puindu se vadè, ca la Săptemvrie să margă la faţa locului însuşi d-lui vornicu sau vechil, ca să cerceteze pricina. Mă rog Innălţimei Tale ca să se rânduiască hotarnic pe d lui ban Gavril Iamandi i pe pah. Ioan Jora, să margă la faţa locului ca să cerceteze pricina aceasta, şi, cum vor găsì cu cali, să dee mărturie înscris.

A Innălţimei Tale pre plecată slugă, *Ştefan Sturza,* vechil spătăresei Catrinei Sturzoaii.

(Rezoluţie). Mèrgi la d-lui vel logofăt de ţara de gios.

(Nedescifrabil).

Noi Alexandru Costandin Moruz VVod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldavii. Cinstiți credincioși boerii Domnii meli, d-ta Gavril Iamandi biv vel ban, i d-ta Ion Jora biv vel paharnic, sănătate. Din jaloba aceasta pre larg veți înțeiege arătarea și cererea d-misali spătăresii Ecaterina Sturza; deci, fiindcă la înfățoșarea ce au avut înnainte d-sali veliților boeri, prin vechil, d-lui spataru Ștefan Sturza, fiiul d-sali, cu d-lui vornicul Costandin Păladi, pentru înpresurarea ce-ar fi pătimind moșia Bârladului a d-sale spătăresii,. de cătră moșia Trestiana a d-sali vornicului Păladi; și arătând d-lui vornicu că harta nu este închipuită după stare locului, însuși d-lui vornicu și-a pus vadè ca la sfârșitul viitoarei luni, Săptemvrie, negreșit va merge singur la fața locului cu inginer și, închipuind hartă întocma după stare locului, în stânjâni și în semni, după scrisorile ce au de îmbi părțile, după aceea vor eșì în cercetarea giudecăței (dacă nu se vor putè invoí acolo la fața locului) și, precum va dă dreptatea, așà le va urmà și stăpânirea între d-lor. Și, fiindcă d-voastre sânteți cerșuți din partea dumneii spătăresei să fiți față la aceiași cercetare, drept aceia vă rânduim și vă poruncim că, la arătata vadè, să mergeți la fața locului și, înpreună cu d-lor boerii ce vor fi rânduiți din partea d-lui vornicului, să faceți cerșuta cercetare în frica lui Dumnezău și fără părtinire și, unindu-vă la cercetare, veți iscălì dimpreună harta și mărturia ce ve-ți da; iar neunindu-vă, apoi d-voastră veți dà osebită mărturie, precum veți cunoaște întru adevăr, și veți închipuì și hartă cu bună înțelegire, întocma după stare locului, cu care prin zi de soroc, vor venì la Divan, de unde vor luà hotărâre precum va fi drept. 1804 Iulie 21.

(L. P. D.) Procit. *Vel logofăt.*

LXXXVII

1806 Maiu 15. *Spatarul Ștefan vinde un vad de moară, ce se află din sus de târgul Bârladului, comisului Ioniță Paladi în 3250 lei.*

Eu cel mai gios fac arătare, pentr'această scrisoare a me, precum să se știe că un vad de moară ce l'am avut

cumpărat dela d-lui sardariu Neculai Linsu, pe care l'au avut și el cumpărat dela visternicul Mateiu Cantacuzino pen tsultan-mezat, acest vad de moară, ce se află den sus de âr gu Bârladului, în apa Bârladului, dinpreună și cu toată heresteaoa morilor acelor vechi i heră, nefiindu-mi trebuitoriu, l'am vândut d-sale comisului Ioniță Palade în trei mii două sute cinci zăci lei de istov. Pe care vad de moară să aibă d-lui, după putere scrisorilor, a stăpânì în veci, atât d-lui cât și neamul d-sale, pentru care vad i-am dat și toate scrisorile vechi și nouă. Și pentru credință am iscălit, iscălind și cei ce s'au mai întâmplat la facerea acestui sinet.

806 Maiu 15.

Ștefan spatar am vândut.

LXXXVIII

1806 Iunie 13. *Scrisoarea prin care se cere învoire dela Catrina Storzoae spătăreasa de către fratele său, pentru a consimți la vânzarea unui vad de moară în apa Bârladului, ce face feciorul ei, cu 3000 lei, către vornicul C. Paladi.*

Cu plecăciune mă închin dumitali leli Catrino.

Fiindcă d-lui nepotul Stefănachi spatarul, fiiul d-tali, un vad de moară ce are cumpărat dela sardariul Nicolai în apa Bârladului, pe moșia d-lui, care vad, ne fiindu-i dumisali trebuincios, l'au vândut d-lui vornicului Costandin Paladi drept 3000 lei. Deci, înștiințez pe d-ta că de nu-ți este d-tali trebuitor, să mă înștiințezi ca să iscălesc și eu într'acel zapis de vânzare. Și sunt al d-tali mai mic frate și slugă.

(Nedescifrabil) 1806 Iunie 13

(O notă) Indată să se scrie.

LXXXIX

1806 Iulie 11. *Ecaterina Sturza spătăreasa, jăluindu-se Domnului despre șicanele ce-i face vornicul C. Paladi, îl roagă pe Măria Sa să pună la cale ca numitul să vină la fața locului pentru a se pute face cercetarea în privința încălcărei moșiei Bârladului de moșia Trestiana.*

Pre Innălțate Doamne,

Intr'atâte rânduri am jăluit înnălțimei tale asupra d-sale

vornicului Costantin Paladi, pentru o înpresurare ce-mi face moșiei mele, ce am la târgu Bârladului, cu moșia d-sale Trestiana, ca să vie la fața locului cu scrisorile să ste de față să se hotărască moșia; și, eu ducând hotarnici la fața locului, d-lui n'au voit a-și trimete vechili cu scrisorile, pentru care și giudecată am avut, în anii trecuți, la Divan, și și-a pus vadè că a venì la fața locului și iarăș nu a venit, mă rog înălțimii tale să-m aflu dreptate. Și de vreme că d-lui nu vra nicidecum să vie la fața locului ca să ia sfârșit, să mi să de în stăpânire asupra bucății acei de loc, căci destul l'am tras pe d-lui atât la fața locului, cât și la Divan, și d-lui nicidecum nu s'a supus, a puni la cale să nu-mi mai înpresoare moșia și să vie la fața locului în vreme ce au venit hotarnicii. Și ce a fi mila Mării Tale.

Pre plecată la mila Mării Tale, *Ecaterina Sturza spăt.*

(Rezoluția). D-lui vel logofăt al țării de gios, să se îndatoriască d-lui vornicu Păladi cà, îndată ce vor înștiința hotarnicii că au mărsu la fața locului, să-și rânduiască vechil. (Nedescifrabil).

Noi Alexandru Const. Moruz VVod cu mila lui Dumnezău Domn țării Moldaviei. Cinstiți credincioși boerii Domnii Meli, d-ta Gavril Konachi biv vel vornic i d-ta Ioan Jora biv vel paharnic, sănătate. Din jaloba aceasta ce a dat'o Domniei Mele Ecaterina Sturza spătăreasa, pre larg veți înțelegi arătare și cerire ce face, ca să i se scoată moșia sa ce ar fi având'o pinpregiurul târgului Bârladului, de supt înpresurare ce ar fi suferind'o despre moșia Trestiana a d-sali vornicului Costandin Păladi. Drept aceia, fiind d-voastre cerșuți din partea jăluitoarei, vă orânduim Domnie Me și poruncim ca să mergeți la fața locului, unde față fiind și d-lui vornicul Constandin Păladi sau vechilul ce-și va rândui deplin răspunzătoriu, după deosebită Carte Domnii Meli de poroncă ce i s'au scris, i alți megieși și înpregiurași, pe care îi va cere trebuința, precum și jăluitoarea, fiiștecare cu toate scrisorile ce vor fi având, să cercetați foarte cu amărunt: ca mai întâi să aflați cele drepte și adevărate margini a numitei moșii, pe unde vor fi umblat din vechiu și, de

veți cunoaște că pătimește vre o înpresurare, să îndreptați, măsurându-o în stânjini, stâlpindu-o și cu petre hotare pe locurile ce va cere trebuința și va da dreptate, după care îi veți da jăluitoarei și mărturie hotarnică iscălită pe obiceiu; iar când, la cercetarea și hotărâtura ce veți face, va naște pricină de nemulțămire despre vre o parte, atunce la locul acel de pricină cu petre hatare nu veți stâlpi, ci, făcând mărturie cu arătarea pricinei pre larg și hartă închipuită de starea locului, să le dați la partea ce se va cădè și prin zi de soroc, ce le veți pune, vor venì aice la Divan, ca să li se dee ce desăvârșită hotărâre. 1806 Iulie 13.

(L. P. D.) Vel logofăt.

XC

1806 August. 2. *Răvașul Saftei Sturza cătră cumnata sa, Elenco Sturza, privitor la documentele unor mori.*

Cu frățască dragoste mă închin d-tali pre iubită surioară,

Răvașu d-tali cu o nespusă bucurie am luat și pentru a d-tali fericită sănătate foarte s'au bucurat sufletul meu și am slăvit pe Prea Puternicul Dumnezeu, pentru a-l cărue-ș milă mă aflu sănătoasă, și mă rog—mă rog, nu mă uità. Scrisorile morilor le-am dat toate câte au fost aici la ficioru d-tali, dar noă scrisori sânt la Păladi, și cum a venì li-oi trimite la dascalu. Pe Plohirie s'o săruți pentru mine, mă rog, și sânt a d-tali iubită sor. 1806 Av. 2.

Σαύτα Στσρζι.

NOTĂ. Pe partea dinafară a scrisorii se află următoarea adresă: «Cinst. a me iubită sor, d-le cumnatei Elenco Sturza cu frățască dragoste.»

XCI

1806 August 14. *Protopopul Ioan Damian și alți trei târgoveți, fiind rânduiți de Isprăvnicie, aleg și hotărăsc un loc a Chiții, fata lui Saulea Damian, ce-l are pe vatra târgului, în coada uliții mari, ce merge spre sfânta Biserică gospod.*

Târgul Bârladului

Din poronca cinstitii Isprănicii Tutova, prin ţâdulă fiind rânduiţi ca să alegim şi să hotărăm un locu a Chiţii, fetii Saulii Dămian, ce-l are aici în târgu, pe vatra târgului, *în coada uliţii mari, ce merge spre sfânta Bisărică gpd*, în rândul despre amiază-zi; după poroncă, mergându la faţa locului, unde i-am mai strânsu şi pe alţi mahalagii di pe înpregiur, şi întâi am cerşut să ni arăti scrisori ci ari pe acel locu, ca să vedem ce cuprindere au ; şi au scos di ni-au arătat : întăi, un zapis din velet 7260 (1752) Avgust 20, în carile scrie Gavril Tudori cu Safta, soţul său, cum că di un locu di doă casi şi di o pivniţă, ce-l au şi ei di baştină dela moşul lor Crâste, şi ei îl dau danie sfinţii sali protopopului Manoli dela Bârlad ; ni-au mai arătat şi altu zapis, totu pentru acestu locu, dela velet 1777 Sept. 25, în carili scrie preotul Ioan sân protopopului Manoli, că-şi vinde locul acesta lui Tudorii sân Vasili Chirinuş întru o sută de lei ; ni-au mai arătat şi alt sapis din leatu 1796 Fevruarie 22, dela Tudori Chirinuş, tot pentru acest loc, în care scrie Tudori că-l vinpe cumnatului său, Saulii, ce iaste tată Chirii, şi Saule îş dă locul acesta de zestre fiicii sali, Chirii. Deci noi, după c u p r i n d e r e a scrisorilor, am făcut stânjânu de opt palmi gospod, şi măsurând întâiu capătul despre răsărit, din locul lui Mihai Pascul spre *fântâna soponarilor*, şi s'au găsit opt stânjâni ; asămine s'au găsit şi la capătul despre apus, pi margine uliţii, ci esti lăsată pentru locul d-sali comisului Costandin Sturza, ce-l ari cumpărat dela Gheorghi Proca, şi pentru locul acesta, în margine despre miază-noapte, ci mergi pi margine uliţii, şi în dreptul hanului d-sali spătăresăi Catrina Sturza, ci iaste făcut pe locul Penioaşului, s'au găsit 15 stânjâni, cum şi margine despre amiază-ză şi alăture cu huidiţa ci s'au lăsat tot din trupul locului acestuia, ca să fie pentru mersul la fântână, şi s'au găsit 12 pol stânjâni. Şi aşà s'au încheiat în măsorişte tot locul, puindusă şi pietri, sămni despărţitoare de alte locuri. Şi măcar că locul acesta, după cuprinderea scrisorilor, nu scrii în somă de stânjâni, dar să vedi că ar fi fost mai mari, di

vremi că grăeşti zapisu cel dintăi că este locu de doă casă şi de pivniţă; dar, pentru ca să nu fie vr'o pricină în urmă. dispre vre o parte, s'au lăsat locu pentru toati uliţili ci sînt pin pregiur, tot din trupul locului acestuia, fiindcă cei lalţi mahalacii ci să megieşesc cu acestu locu, ci au fost cuprins în stăpânire toate locurile, după cuprindere scrisorilor, cu binalile ce au făcut, *şi locul acesta, ci este stărpu, s'au micşurat cu uliţili ce au cerut trebuinţa ca să să lasă, fiind pentru folosul tuturor ;* dar, dacă în urmă vre o dată a venì vreme să să prifacă binalile, megieşii cari atunce trebue să lasă toţi din trupul a toate locurile câte un pol stânjini, din locul pentru acele uliţe şi, până atunce, îi va mai tragi şi ei în stăpânire din uliţile ci s'au lăsat, acum numai din capul său, fiindcă în zapisul cel dintăi grăeşti viu : că să hotărăşti şi dispre amiază-noapte cu locul Peneoaşului, şi pe despre apus cu locul lui Gavril Bostan, ce să numeşti a Procăi, la care să cunoaşti cumcă atunce n'au fostu uliţă pe acolo ; iar acum, dela o vremi încoaci, au cerut trebuinţa să să facă ; şi pentru aceasta, găsindu-se numai locul ei slobod şi necoprinsu cu binà, au rămas de s'au făcut uliţi numai pe trupul locului ei, la carili au suferit să rămâi răbdătoari până când să vor deschide şi alte locuri, şi atunci să vor puni la cali, la cercetările ce să vor faci atunci ; iar acum precât s'au putut într'acestu chip s'au hătărât precum mai sus pre largu să arată. Şi, după măsoriştea şi hotărâre ci am făcut acestui locu, dăm dela noi această mărturie hotarnică cu cari să-şi poată stăpânì locul după scrisorile ci ari în paci, şi de nime supărată. 1806 Avgust 14.

(Iscăliţi) *Ioan Damian prot(opop). Vasile Eşanu polcovnic. Vasili Popa postelnic. Mile Dumitriu.*

Epitropia Proprietătii acestui oraş Bârlad.

Copia aceasta posläduindu-să din cuvântu în cuvântu şi fiind întocmai cu orighinalu, să dă d-lui sărdariu Vasili Chiru, potrivit cerirei ce au făcut prin petiţia înregistrată supt No. 319, prin adeverire subscrişilor mădulari ipitropi mşoii acestui oraş Bârlad şi punire peceţii. 1855 Iuni 21.

(Iscăliţi) *C. Racliş. Gheorghi Gălcă. Costachi Popovici.*
No. 198. (L. P.) (Dosar 1219 fila 59).
1851

XCII

1809 Iuli 18. *Divanul Cnejiei Moldaviei scrie Isprăvniciei de Tutova să nu îngăduiască lui Velică Brânză şi altor târgoveţi de a-şi face ogrăzi şi zidiri fără a se învoì cu spătăreasa Ecaterina Sturza.*

Dela Divanul Cnejiei Moldaviei.

Către cinstita Isprăvnicie a ţinutului Tutovii.

Dumneii spătăriasa Ecaterina Sturza au făcut arătare că, pe moşiia d-sali Bârladul ce o are înpregiurul târgului, hotărâtă şi stâlpită, unii din târgoveţi cu obrăznicie ar fi vrând să între în moşiia d-sali, trecând piste semnili hotară ca să-şi facă zidiri de casă şi ogrăzi fără ştirea şi învoiala d-sali, dupăcum un Velichii Bârlădianul s'ar fi apucat acum să-şi facă ogrăzi şi zidiri, ne învoindu-să cu d-mneii spătăriasa. Pentru care iată să scrie d-voastre ca nicidecum să nu îngăduiţi pe acel Velichii, cum nici pe alţii, a îndrăznì mai mult cât de puţin, ca să facă supărare d-sali spătăresăi, fără ştirea şi învoiala d-sali; căci apoi să vor certà şi vor rămâne şi păgubaşi de orice lucru vor îndrăznì a face pe moşiia d-sali spăt. fără învoiala şi ştire d-sali; puind la cale acolo precum să porunceşti, ca mai mult să nu vie jalobă pentru această pricină, trimeţând şi răspunsu Divanului că aţi priimit cartea aceasta şi că aţi urmat întocma.

(Semnează 5 boeri divanişti).

XCIII

1809 Iulie 31. *Divanul Cnejiei Moldaviei scrie Isprăvniciei de Tatova să nu îngăduiască lui Velică Brânză de a-şi lărgi ograda, ci să caute de a-l învoì cu spătăriasa Ecaterina Sturza pentru plata bezmănului cuvenit pe toate binalele câte se cuprind în ograda veche.*

Dela Divanul Cnejiei Moldaviei către cinstita Isprăvnicie Tutovii.

În trecutili zili, după jaloba ce-au dat aice un Velică Bârlădian, ce-și zice și Brânză, pentru un loc ce însuși el au arătat și d-voastre, prin osăbită înștiințari, ați arătat că are cu bezmăn pe moșiia Bârladu a d-sali spătăresâi Ecaterina Sturza, și că nu l'ar fi îngăduind de a-și face binale, s'au fost scris d-voastre ca să cercetați pricina, fiindcă el aice n'au arătat nici o dovadă, ce numai zisuri, și, după dreptate ne păgubindu-să dumniaii spătăriasa, să puneți la la cali ca să nu mai vie să jăluiască. Acum dumniaii spătăriasa înștiințază aice că acel Velică, umblând cu chipuri viclene, vra ca să-și mai lărgiască ograda și să-și mai mariască locul den cât l'au avut luat dela dumniaii spătăriasa mai dinainte cu chip ca să-și mai facă binâli și să o păgubască. Deci iată că să scrie d-voastre ca să cercetați cu amănuntul de s'au mai întins acel Velică cu ograda lui mai mult decât a avut'o mai dinainte, ori nu; și de s'a fi întins cât de puțin mai mult, ori cu ograda, ori cu un șopron, cei scrie d-niaii spătăriasa, nici cu un chip d-voastre să nu-l îngăduiți a treci, ci pe cât i-au fost ograda vechi atâta să ție; și să-l învoiți cu d-niaii spătăriasa ca să plătiască bezmănul pe toate acele binale câte să cuprind în ograda vechi; și locul acela, ce au fost în ograda vechi, să să măsoare în stânjini, pentru ca să nu să supere mai mult d-niaii spătăriasa, atât despre acesta, cât și despre alții, cu vreo întindere de binali piste locul ce l'au avut mai înnainte luat cu bezmăn, ca mai mult jaloba să nu vie pentru această pricină. 1809 Iuli 31.

(Semnați 4 boeri divaniști).

XCIV

1809 August 12. *Divanul Cnejiei Moldaviei înputernicește pe spătăreasa Ecaterina Sturza și pe omul ce-l va avè rânduit, să-și aperi moșia Bârlad în potriva târgoveților, cari ar voi să treacă cu vite sau cu îngrădituri fără știre și învoirea dumneii.*

Delà Divanul Cnejiei Moldaviei.

Dumniaii spătăreasa Ecaterina Sturza au făcut arătari

la Divan că moşia d-sali Bârladu, ci esti înpregiurul târgului, s'ar fi călcând de vite streine şi de unii din târgoveţii Bârladului, cari fară a să învoì cu dumniaii, cu obrăznicie vor să între ca să îngrădiască, prinzând locuri de casă şi de ogrăzi, cu cari dumniaii spătăresăi i să pricinueşti multă păgubire, şi au cerşut punere la cali. Deci să dă dumniaii spătăresăi Carte aceasta dela Divan cu cari să înputerniceşti pe dumniaii şi pe omul ce-l va avè rânduit, ca să-şi poată apărà moşiia d-sali de către ori cari din megiiaşi sau târgoveţi, să nu fie volnici nime, nici cu vite, nici cu îngrăditurí, a trece piste hotaru moşiei d-sali fără de ştire şi fără a să învoi cu dumniaii. Şi să porunceşte şi d-voastre Ispravnici de ţinut Tutova ca pe acei ce vor îndrăznì mai mult ca să triacă piste hotarâle moşiei d-sali spătăresăi în tărie şi fără învoială, să nu-i îngăduiţi nici cu un chip, ci să i nfrânaţi, ca mai multă supărare şi păgubire să nu facă id-sali, şi jalobă să nu mai vie pentru această pricină, ci să să urmeză întocma dupăcum să arată prin această Carte de apărare, ce s'au dat la mâna d-sali spătăresăi.

D. Sturza vornic. Vasile Rosăt vornic. (2 semnături nedescifrabile).

XCV

1809 Octomvrie 24. *Diata Mariei Constantin Şlicariu prin care dispune în ce chip să i se clironomisască averea de către moştenitori şi să fie aceştia purtători de grijă pentru sufletul său.*

Eu Mariia, fiica lui Dămiian Slevnen, soţiia răposatului Costandin Şlicar de aici din târgu Bârlad, în viiaţă fiind şi întregime minţii, iar nu în beţâi de mo(a)rte, făcut-am această adevărată diiată pentru toate lucrurile mele, în ce chip să să clironomisască de moştenitorii mei, după ducire me din lume aceasta, şi să fie purtători de grijă pentru sufletul meu. Dupăcum m'am încredinţat, în viiaţă fiind, afirosăsc şi înpart cu cuget bun şi cu inimă curată, din cele ci me-u rămas ale mele şi ale soţii mele, făcute în ostenelili noastre, dupăcum

şi diiata răposatului din ducere d-lui de aici mai pre largu arată zăstrile meli şi cusuru datoriilor ce am plătit pe urma d-sali; şi, ca una ce am cunoscut har şi agiutor, dăruesc acisti ci mai gios să vor arătà la fieşte cari faţă: o dughenă în capul din sus, alăture cu Păun, o dau nepoatii mele Frăsinii; al doile dugheniţă o dau nepoatei mele Catrinii,-fiicele părintelui protopop Ioan, frati mii; dooă dugheni, ce sânt date zăstri fiicii noastre Măriucăi de răposatu, să nu aibă nimeni trebuinţă; altă dugheană, ci este dată iarăş de răposatu finii şi ficii sale Măriuţăi, iaraş să ş-o stăpâniască cu paci, după diiata răposatului; o dugheană, ce este alăture cu a Măriuţâi, o dau nopoatei mele Ioanii, fiica lui Toader Şlicariu, frate răposatului soţului meu; o dugheană, ce este cu pivniţă supt dânsa, o dau sfintei Bisărici gospod pentru pomenirea sufletului meu şi a soţului meu, să fim pomeniţi la sfântul jărtvenic; dooă dugheni ce sânt diosăbiti di aceste dugheni le-u dat răposatu nemurilor să le stăpânescă fără supărare, dupăcum şi pă(nă) acum, fără supărare despre nemurile mele; cum şi o parte de moşie din ţinutul Vasluiului, pe din gios de satu Mânjăştii, dupăcum răposatu au dat-o nemurilor, dată să fie, înpreună cu aceli dooă dugheni în sus arătate, care şi acele sânt făcute din ostenelili noastre; cum şi locurile dughenilor, zestre me, ci au dat răposatu, unul sfinteii Bisărici gospod şi unul sfântului proroc Ilii, după voinţa d-sali, date să fie şi de mine; şi să le stăpânească sfintele Bisărici ca pe nişte ocine drepte în veci; cum şi toate afirosările ce am înpărţit nepoatelor, ne supărate să fie dispre fraţi, şi surori, şi nepoate, atât despre nemul meu şi a răposatului soţiei mele; căci, cu ce au fost la putinţă, au agiutat şi soţia me şi eu, după cum pre largu această diiată adiverează; o Icoană, ci esti cumpărată şapte zăci lei, să fie a lui Mihălache sân lui Toader; una prostire mătasă şi una faţă prină (pernă) mari i dooă mici, le dau iarăşi Ioanii, fiica iarăşi lui Toader. Şi aşá să să urmeze, nesupărând nici o parte pi altă parti, nici nepoţâi mei să nu aducă supărări di ciriri nepotilor mele, cari îndrăznind a cercà şi giudecăţi, să nu li să ţâi ni(ci) în-

tru o samă; căci ca una volnică am fostu pisti lucrul meu și am afirosât, și îndatorite sânt întru Dumnezău *să mă grijască după rânduiala creștinească, făcându-mi și un pod i una fântână* la locuri ci ar trebuì, ne dându-mă uitării în viața d-sali și a fiilor d-sali. Și, dupăcum limba me au grăit, am încredințat și însuși cu al meu deget, ne știind carte să mă iscălesc, poftind fețe cinstite, preoți și negustori, de au încredințat această diiată cu a dumnilor sali iscălituri di adivărați marturi. 809 Oct. 24.

(L. S.) Eu Mariia, fiica lui Damiian Slevnenu, soț răposatului Costandin Șlicariu, adiverez.

Erei Vasile Sârbu ot biserica gpod, martur. Erei Ioan Praja am fostu față la facere acesti dieți.

Eu am scris cu zâsa Marii și sânt martur. *Damiian dascal.*

XCVI

1810 Iulie 10. *Maria cu soțul său Dumitrachi Grecu cer dela Divanul Domnesc să li se dee voe de a-și vinde două dughene și o casă, ce sânt de zestre.*

Rezumat. Maria, fată de suflet a mortului Costantin Șlicarul, cu soțul său, Dumitrachi Grecul, prin petițiune arătând Divanului Cnejiei Moldovei că au în târgul Bârladului „doă dugheni și o case din dos în *Ulița Cizmăriei*, între Tanasă Ciobotaru și între Anton Ciobotaru", cer ca să li să învoiască de a le vinde spre a-și putè plătì datoriile făcute din „întâmplările vremilor", și aceasta cu atât mai mult că copii nu au.

Pe contra pagină, Divanul cere știință dela Isprăvnicia Tutovii dacă numiții au acaretele arătate și dacă este adevărat că n'au copii.

(Din pach. 33).

XCVII

1810 Octomvrie 20. *Paharnicul Ioan Jora, Ispravnicul de Tutova, cercetând jăluirea făcută de Teofil, Egumenul de Răchitoasa, pentru un loc din târgul Bârladului, pe care Maria, fata Șoldei, voia să-și facă niște binale, găsește că mănăstirea*

are dreptate, şi, fiindcă pârata s'a arătat nemulţămită, fixază părţilor zi de înfăţoşare înaintea Divanului la 20 Martie 1811.

Cuvioşie sa Teofil, egumenu sfintei mănăstiri Răchitoasa, făcând arătari că, având mănăstire un loc aice în târgu Bârladului, o Marie, fata Şoldoai, ar fi făcând binali pe acel loc; pentru cari, aducându-să pe numita femei faţi şi făcându-i- întrebari cu ce puteri puni stăpâniri pe locul mănăstirii, au răspunsu: că acel loc l'ar fi având luat încă de mortul cel intăi bărbat al ei, Gheorghie căpitanu, cu bezmăn dela mănăstiri arătând şi o scrisori dela proin egumenu, Arhimandritul Gherasim, în care arată că i-au dat acel loc cu bezman, câte 4 lei pe an, numitului căpitan; având şi adeverinţele egumenului că au şi plătit bezmăn numai pe trei ani, şi fiind trecuţi 9 ani şi mai bini, de când s'au dat acel loc, şi bezmăn s'a plătit numai pe trei ani, egumenu au făcut cerire, de vremi că bărbatul ei au murit şi ii nu s'au ţinut de contract, ca să plătiască bezman pe tot anul, să-şi iei locul în stăpânire mănăstirii. La cari cerire pe egumen nu s'au putut înpotrivi, fiind cu tot cuvântul dreptăţii, întâi că, către acel ci au dat proin egumenu contractul, au murit; al doile, soţie sa, după moartea barbatului ii n'au urmat a păzi legătura contractului şi au păgubit mănăstire de bezman pe 6 ani şi mai bini; al triile, că, după tocmală, încă păr acum pi loc nici o binà n'au făcut; s'au socotit ca numitul egumen să-şi ei locul în stăpânire mănăstirii, şi de bezman, ce n'au plătit păr acum, să rămâi păgubaş; şi Marie Şoldoai să rămâi de loc răbdătoare, de vremi ci în şasă ani şi mai bini n'au urmat a păzì legătura contractului ci au fost către mortul bărbată-său; cu cari nemulţămindu-să li s'au pus vadè ca la 20 zili a viitoarei luni Mart să să afli amândoă părţili la cinstitul Divan, de undi să ei ce disăvârşit hotărâre. 1810 Octomvrie 20.

Ioan Jora pah.

(Dos. No. 444, fila 71).

1842

XCVIII

1811 April 11. *Divanul Cnejiei Moldaviei înputerniceşte*

pe spatariul Ioan Sturza, epitropul nevârstnicei clironoame Pulcherie Miclescu, cum și pe vechilul ce d-lui va orândui purtător de grijă asupra moșiei Bârladului, proprietatea acestei clironoame.

Dela Divanul Cnejiei Moldaviei.

Datu-s'a Cartea Divanului d-sali spat. Ioan Sturza orânduitului Epitrop a nevârstnicei clironoame Pulherie Miclescu și vechilului ce va rândui d-lui purtător de grijă asupra moșiei Bârladului deia ținut. Tutovii, ce este a clironoamei, cu care să fie volnic a ținè și a stăpânì numita moșie în toate hotarăle ei, după scrisori ; și a luà obicinuitul venit din tot locul, după ponturi și după obiceiul pământului și după așăzări, atât *dela cei ce lăcuesc pe numită moșie, cât și dela lăturașii ce se vor fi hrănind pe dânsa* ; și nimine, nici din lăcuitorii moșiei, nici din lăturași, să nu îndrăzniască a face îngradituri și alte ce vor avè trebuință pe numita moșie, fără știrea și fără a se învoì cu d-lui spat. Epitropul sau cu vechilul ce va rânduì. Pentru care să poruncește și d-v. ispravnici de ținut. Tutovii, ca să dați tot cuviinciosul chip de agiutor d-sali și vechilului, a ținé și a stăpânì numita moșie în toate hotarăle ei, și a strânge de pe dânsa și tot obicinuitul venit, după ponturi și după a pământului obiceiu și după așăzări ; și pe acei ce se vor arătà înpotrivitori să-i supuneți a urmà la toate întocmà hotărârei ponturilor și pământescului obiceiu și așăzării. 1811 Apr. 11

(Urmează 6 semnături de boeri divaniști și a trecătorului în condică, nedescifrabile).

XCIX

1811 Noemvrie 23. *Costache Diia scrie fratelui său, Gheorghie, ca locul pe care dânsul a avut o casă, în Bârlad, să nu i se înstrăineze, fiindcă voește să facă o alta, și dijma, ce a fi, o va plătì.*

Proschino,

Bade Gheorghi, eu am avut o casă cumpărată aice lâ(n)gă Gheorghi Popoiu, pă cari casă am și zapisu și iată că-l triimăsăiu ca să-l vezi. Și ace casă am avut'o dată cu

chirii în vreme când șădè Turci ; apoi, după venirea Moscalilor răniţi.... s'au stricat ; acum audu că locul acela l'ai fi datu altora. Frate, eu pără acum n'am putut să facu casa la locu, dar de acum nădăjduescu să o facu, şi te poftescu ca să nu mi să dè locul nimănui; iar dijma ce a fi și eu oi plătì, numai te poftesc să nu mi se superi locul. Iar eu sânt a dumitali slugă. *Costachi Düa.* 23 Noem. 1811.

C

1812 Aprilie 1. *Arsăni Cajocarul vinde o casă cu loc cu tot căpitanului Petrache (Duda) Dudescu în preț de 1000 lei.*

Adică eu Arsăni Cojocaru, de aice den târgul Bârladului, carile mai gios îmi voi puni numiie şi degitul în loc de iscălitură, încredinţez prin acest zapes al meu ce dau d-sali căpitanului Petrachi (Duda) Dudescu, precum să să ştii că de nemene sâlit, neci asuprit, ci di a me bună voe am vândut dumisali o casă a me cu loc cu tot aici, în târgul Bârladului, ci iasti pi vatra târgului, după cuprindere hotarnecei ce am iscălită di răposatul postelnicul Vasile Iaşanu şi de d-lui postelnicelu Vasile Popa, din leat 1804 Octom. 10, *cari casă și loc și eu le-am avut descălecătură veche, ca și alți Bârlădeni.* Şi tocmală am făcut cu dumnialui ca să-m dei una mie lei, pe cari bani arătaţi, după tocmala săvârşită prin bună voe mea, am şi priimit toţi deplin în mâna me ; și de astăzi înainte volnic să fie d-lui a-şi stăpânì casa ce am vândut d-sali cu locul ei, ca pre drept lucrul d-sali, în pace şi nestrămutatat de către nimene, cum şi fiii, nepoţii, şi strănepoţii d-sali, în veci neclătiţi. Şi la vânzare aceasta am întrebat pe toati neamurile mele şi pe înprejuraşii mei și, ne trebuindu-le nici unora, am vândut'o d-sali căpitanului Petrachi, și au iscălit și nimurile mele, cari mai gios să arată ; iar când den înpotrivă râdicându-să cineva, sau din neamurile mele, sau dintre alţii străini, megieși sau alţii, asupra vânzării aceştia, cu cuvânt de înpotrivire, ca să supere pe d-lui numitul cumpărătoriu, la aceasta eu mă îndatorescu să aibu a răspunde ori la ce s'ar întâmplà. Şi, pentru ce mai adivărată credinţă, am dat zapisul a-

cesta şi me-am pus numele şi degetul, ne ştiind carte, rugând pe alţi oamini streini şi neguţitori, ce s'au întâmplat faţe la vânzare aceasta, de s'au iscălit de marturi.

1812 Apr. 1

Eu Arsăni Cojocaru am vândut şi me-am pus numile şi degetul.

Eu Ioniţi, sân lui Arsăni, am vândut şi me-am pus numile şi degetul, ne ştiind carte.

Eu Toader Crivăţu, brat Arsăne vânzătorul, me-am pus numile şi degetul, şi sânt martur.

Eu Eni Bungean am fost faţă şi sânt martur.

Eu Ioan Adreiu Blănaru am fost faţă şi sint martur.

Costandin Mitici am fostu faţă şi sânt martur.

Eu Vasili sin Neculaiu am fost faţă şi sânt martur.

Eu Hagi Iordachi Eftimiu am fostu faţă şi sânt martur.

Eu Cole zăt Antohi am fost faţă şi sânt martur.

Vasile Popa postelnicel am fostu faţi. Mile Dimitriu. Şi eu Vasili sân Iordachi Holban m'am întânplat faţă la vânzare aceasta şi sânt martur. Vişan Bode martur. Costachi Agărici martur. (Alte 5 semnături nedescifrabile).

Iordachi, am scris aceasta cu primire vânzătorilor.

(Din pact. 49).

CI

1812 Septemvrie 24. *Spatarul Ioan Sturza se jăluieşte Divanului că boerii din târgul Bârladului cu întinderea ogrăzilor strâmtorează imaşul târgoveţilor. Caminarul Iordachi Giurge este însărcinat să facă cercetare la faţa locului.*

Pre cinstitu Divanul Cnejiei Moldaviei,

Toţi boerii ce trăescu pe moşâe târgului Bârlad cu casâli şi cu ogrăzi, grădini, livezi, odăi de vite şi arii, au cuprins imaşul târgoveţilor de ispravă, că acum ţarina şi fânaţul nu să poati a să diosăbi pentru însus această strâmtorare; precum acum d-lui med. Petrachi Negre, prifăcându-şi ograda, s'au lăţâtu atâta că nu numai că drumurile le închide, precumu şi spat. Cerchez zăluești, dar, nemulţămin-

du-se cu şăsul şă lăţăşti şi pe dial. Pentru o nesuferită faptă ca a dumilorsali jăluindu-mă, facu, ştiutu Cinstitului Divan, cerând punere la cale, cu a să strâcă lăţime d-lui med. şi, măcar că nici unul din d-lor nu dau adetiu pentru locuri, nimic dară încai să nu smintească imasul carile esti hotărâtu di(n) vreme Luminaţilor Domni, ori să-mu dei voi să-l dau eu la pământu, precum aş fi şi făcut'o cu însus volnicitoari cărţâle Luminaţilor Domni şi a Cinstitului Divan; dar, socotind că mai bine ocârmuirea să-ş înputerniciască hotărâre ei cee ce zâce (că nimine să nu fii volnicu a-ş faci binali şi altile fără învoire cu mine epitropul nevrâşnicii sau cu vechilul meu) şi de acee, înştiinţându, mă rog să fiu pus la cale.

Ioan Sturza spatar.

(Rezoluţie) Să să scrii carte către d-lui căminar Iordachi Giurge, ca să cerceteze şi să înştiinţăze Divanu.

1812 Sept. 24.

(Nedescifrabil).

Dela Divanu Cnejiei Moldaviei.

Către cinst d-lui cam. Iordachi Giurge.

Din jaloba această vei înţălegi supărari ce pricinueşti d-lui medelnicerul Petrachi Negre lăcuitorilor din târgul Bârladul cu *zaplazii* casei ce acum au făcut. Deci, să scrie d-tali să faci cercetare pricinii foarte cu amăruntul şi precum să va dovedi adevărul, acolo la faţa locului, să triimeţi Divanului înştiinţare.

Balş vornic.

1812 Sept. 25.

CII

1813 Ianuarie 23. *Maria, fata răposatului Constantin Şlicariul, împreună cu soţul său, Dimitrachi Grecu, vând două dughene şi o casă, prin sultan mezat, protopopului Ioan Dămian, în preţ de 1210 lei.*

Adică eu Mariia, fata râposatului Costandin Şlicariul, înpreună cu soţul meu, Dumitrachi Grecu, de aici din târgul Bârladului, scriem şi mărturisâm cu acest zapis al nostru

la cinstită mâna sfinţii sali părintelui Ioan Damiianu pro(to-pop), frati drept maicii meli, Marii Şlicăriţii, precum să să ştii că, după jaloba ci am dat Mării Sali lui Vodă şi poroncitoare Carte Domnească ci am adus la d-lor boiarii ispravnici de aice, ca să-mi pot vinde prin sultan-mezat doaă dughini şi o casă di dindosul acistor dugheni, ci li am pi vatra târgului, în *uliţa bogasâiarilor,* drepti ale meli zăstri, date dela arătaţii părinţi ; cari dugheni sânt lipite iarăş de dughenili svinţii sali, alături într'un păreti pi din gios, şi între dughiana lui Antonu. D-lor boiarii Ispravnici, rânduindu ţâdulă la tealelu târgului, după poroncă s'au strâgatu la mezat în curgere vremii hotărâtă, încă şi mai mult, undi şi adăogând muşterii pi obiciiu, cel mai de pe urmă muşteriu arătându-să svinţie sa cu 1210 lei, adică una mii doă suti zăci lei, şi ni mai sporindu alţii cu mai mult preţu, rămânându şi noi mulţămiţi, am cerut di s'au făcut cu arătatul preţu şi cel desăvârşit hariciu asupra svinţii sali părintilui Ioanu Dămiian prot(opop) înainte cinstitii Isprăvnicii. Dar, pentru mai buna statornicii a vânzării, priimindu-ni toţi banii 1210 (lie) deplin în mâinili noastre, i-am dat şi acest zapis la mâna svinţii sale, să aibă a-şi stăpâni dughenili arătate şi casa cu tot locul lor, după scrisorili vechi ci sânt în cuprinsul acistor dugheni şi casă, ci sânt la svinţie sa, ni supărat dispre nimini să fii, atât svinţie sa, cât şi urmaşii svinţii sali, în veci neclătit şi ne răşuit stăpânitori ; dându-i şi doaă Cărţi Domneşti, împreună şi cu ţidula mezatului, ci s'au savârşit acum, întru cuprinsul zapisului, asupra svinţii sali, după cari să aibă a-şi faci şi întărituri Domneşti. Şi, când am dat acest zapis, s'au întâmplat şi alti feţi cinstite, cari să vor iscăli de marturi, rugând cinstita Isprăvnicie di s'au şi încredinţat. Şi, pentru mai adivărată credinţă, neştiind carte, ni-am pus numile şi degitili în loc de peceţi.

1815 Ghenar 22.

Eu Mariia fiica lui Costandin Şlicar adeverez.

Eu Dumitrachi Grecu, soţ Marii prin ce întăi legiuita cununie cu dânsa, adeverez.

Zapisu acista s'au scris în Isprăvnicia ținutului Tutovii, și am iscălit di martur. Costachi Agărâci.

Isprăvniciia Tutovii

Viind și înainte noastră numiții vănzători și arătându că zapisul acesta l'au dat cu bună voia și primire lor, s'a n credințat și cu ale noastre iscălituri. 1815 Ghen. 23.

Ioan Jora Spatar.

(Dìn pach. 33).

CIII

1813 Septemvrie 11. *Mărturiile Diiaconului Antohi și a lui Vasilie Luchian, pentru niște vaduri de moară în apa Bârladului, pentru o grădină și pentru un nuc.*

Noi care mai gios ne vom iscăli, dat-am mărturiia noastră la mâna dumisali spătarului Ioniță Sturza, pentru, că întrebați fiind de d-lui de câte vaduri de moară știm dela moara vornicului Palade și până la podul cel mare, noi știm, înfrica lui Dumnezău, moara, unde am apucat'o noi, care să cunoaște până astăzi iazu și șaranpoii, în apa Bârladui ; și moara care-i făcută acum de iznoavă în gura gârlii, mai sus dela aceia lantă cât ai zvârlì cu bățu ; iar mai în sus n'am apucat, fără numai, umblând după pâscuit cu năvodul, am dat de niște tarași și pari în dreptul Cărămidăriei, unde este acù, dar nu știm : de moară or fi, ori de alt cevà.

Și iarăși am fost întrebați pentru stăpânirea d-sale vornicului Palade, pe unde am apucat ; noi știm că am apucat o *grădină*, care și acum este în dreptul morii, care să vindè de vechilii prorocului Samoilă dijma și o cumpără târgoveții, anume prot(opopul) Manolachi Bou, și Arsănie Mandrea, i Toader Căldăraru ; aceștia o ținè cu anu, și luà dijma; iar acum, cum stăpânești, noi nu știm.

Intrebați am fost și pentru un nuc, ce să pomenește în hotarnica d-sali ; noi am fost acolo și am arătat locul, unde au fost, lângă fântâniță, cam din sus și dela deal.

Și aceste toate le mărturisim în frica lui Dumnezău, prin Carte de blestăm care am auzit cetindu-să, și spre cre-

/

dinţa, am iscălit cu mâna me eu. *Eu Diaconul martur A(n)-tohi.* 🖐 *Eu Vasili Luchian am pus degitul de martur. Şi eu Gheorghie Radovici dasc. am scris cu zisa bătrânilor.*

Dând aceste mărturii de sus arătate numiţii, ce sânt trecute numele lor, s'au încredinţat şi de mini. 1813 Săpt. 11.

Ioan Jora spatar.

CIV

1813 Martie 7. *Mărturia spatariului Mihalachi Cerchez prin care, în urma cercetării făcute, dă dreptate protopopului Ioan Damian, în pivniţa celor reclamate la Domnie în protiva sa, în chestie de chironomie, de către Catrina Abageriţa.*

Dela spatariul Mihalachi Cerchez

Catrina Abageriţa, din târgul Bârladului, după jaloba ci au dat Mării sali lui Vodă, arătând că, având frati pe răposatul Costandin Şlicariul, cari, ne având alţi clironomi, toati averili sali, li-ar fi pretenderisât sfinţie sa *protopopul Ioan, sub cuvânt că soţie răposatului au fost soră cu sfinţie sa,* şi că ea să află lipsită de clironomie frăţască fără a să înpărtăşì cu cevà, ni-au adus carti poroncitoari ca să cercetăm şi după dreptati să punem la cali, odihnind pe jăluitoare. După cari poroncă, aducând defaţă pe potropopu, s'au întrebat, fiind faţă şi jăluitoare, ci rămăşâţuri sunt şi supt ci cuvânt pretenderiseşti toate rămăşâţurile ; au răspuns că de la sâni nici o mişcari supărătoari n'au făcut, nici nu voeşti a faci, decât urmează Dieţâi din velet 1800 Ghenarie 11 a răposatului Costandin Şlicariul, ci o lasă la săvârşirea sa, şi după cuprindere Dieţâi surori-sa, iarăşi la săvârşire sa, dată, întru carile pre larg să arată toate locurile mişcătoari şi cui să înparti anumi (iscăliti fiind amândoâ Dieţâle de obrază vrednici de crezari, cari s'au întâmplat atunce acolo faţă), înpărţând întâiu pren Diiată răposatu Şlicariu aşà, adică:

No.

2 Dugheni în uliţa dela pod în gios.

2 Dugheni tig, pentru grija sa.

1 Cal.

7 Vase de vin, iarăşi pentru grijă, şi pentru datorii.

20 cuşme leşeşti cu fundul de postav

14 Cuşme tij. leşeşti cu plisă.

3 Cuşme mocăneşti.

2 Cuşme cu fundul de cheli.

1 Malote de şal cu sângeap alb.

6 Misăzi de pânteci de sângeap;

453 (lei) să să ia delă logofătul Costandia Tăutu, după zapisul său.

(Aceste le lasă răposatu Şlicaru prin Diiată soţului său i pentru grija sufletului şi pentru de a plăti toati datoriile, carile iarăş prin Diiată, după arătare sa, coprind 689 lei 20 parale.

După acest condeiu, iarăşi prin Diiată înparti şi dă fiicilor lor, ci au avut luati de suflet (căci din trupul lor roadă ce-au făcut n'au trăit), pi cari din copilărie, dupăci li-au botezat tot el, li au crescut pără li-au şi măritat, însă :

No.

2 Dugheni de alăture. 4 Boi. 4 Vaci.	Aceste li-au dat fiicii sale Mariii.
1 Dugheană. 1 Vacă.	Li-au dat fiicii sali Măriuţâi.
2 Dugheni, pe din gios de a lui Antohi. 1 Parti de moşii ot Vasluiu.	Li-au dat jăluitoarei cu fraţâi ei.

1 Vacă au dat'o unui argat, ci au slujit, în potriva hacului lui.

Aceste sânt cuprinsâle din Diiată cătră soţia sa, la ceasul de săvârşire, afierosând şi doaâ locuri de dugheni dintre Nastasâi Pârţul şi dintre locul Bisericii gospod, unul Bisericii gospod şi unul Bisericii prorocului Ilii, pentru vecinica pomenire lor. Asupra cărora din ceasul acela s'au urmat stăpânire de cătră toţi întocma, mai vârtos jăluitoare cu fraţâi săi, fără alt cuvânt a nemulţămirii, li au şi luoat în stăpâniri, şi fără să fii în vre o însărcinari cu griji i

pentru de a plăti la datoriile mortului. Apoi, după treciri de vremi, venind și soțiia sa supt ce neurnită datorii a săvârșirii, iarăși dintr'ale sale rămasă înparte într'acestaș chip, adică:

No.

1 Fața de dughiană, în capul din sus, alăture cu Păun, o dă Frăsinii.

1 Dughenița o dă Catrinii.

(Fiiciile Protopopului, nepoate răposatei de frati, ca să o grijască după legea creștinească).

1 Dughiană, ci este alăture cu a Măriuții, au dat'o nepoată-sa Ioanii, fiica lui Toader Șlicariul, fratele răposatului soțului său.

1 Dughiană iarăși au dat'o sfintii Biserici gospod pentru pomenirea sa.

Cum și alti mărunțușuri, iarăși li-au înpărțât pi la locurile ci au lăsat'o inima, întărind și pentru celi afierosâte de răposatul soțul său, ca întocma, după ace înpărțală să să urmeze; fiindcă acesti toati rămasă s'au făcut de dânșii amândoi, dupăci au încheet ce dintăi cununii, iar nu că au fost făcuti de către dânsul mai înainte, sau rămasă dela părințâi lui.

Așà dar, văzându-să acesti Dieți și cu această alcătuiri înpărțelile, undi sânt câtevà obrază iscăliti spre încredințari, am întrebat și pe Catrina Abăgerița ci răspundi în pricina aceasta și pentru ci sfârșit au dat jalobă? Și au răspuns cum că ea, în pricina aceasta, nimică nu mai adaogi, decât ginerii săi și cu un ficior, cunoscând prin scoposul lor, că li s'ar cădè a tragi și din aceli fiirositi fiicilor protopopu(lui), precum și jaloba de către dânșii este făcută pe numele ei, iar nu că au adaosul ei (loc alb ca 2 c. m.), au adaos Nica sân Catrinii jăluitoarii și Chiriac zet ei, cumcă supt dughenile răpousatului ar fi 6 stânjâni loc a părintelui lor amanet pentru 30 de lei. Cercetând și pentru aceasta, am aflat că nu sânt 6 stânjâni, ci numai 4, pe cari stânjâni cu bună tocmală i-au vândut tatul lor, Toader Stancu, în 30 lei, înpreună și cu soția sa Catrina jăluitoare, răposatului Costandin Șlicariul, fiind datori cu acei bani unui preot (de care însuși jăluitoare n'au tăgăduit).

Deci dar, asupra tuturor dovezâlor şi a sâguranţâi lor, ci s'au văzut, am cunoscut că rău şi fără nici un cuvânt pricinuesc supărari protopopului, mai vârtos că însuşi dela sini de zestre surori-sa, cari esti de toţi megieşâi ştiută, plecându-să, nici o pretenţâi nu mai faci (cari zestre, dupăci s'au fost mişălit cumnatu-său răposat, au perdut'o, au dat'o la datorii). Pentru aceasta dar s'au dat sfinţii sali această mărturii la mână, ca, de-l vor ceri ficiorii şi ginerii jăluitoarii de iznoavă în giudecată, să să poată înţălegi cursul pricinii şi să li să dei ce desăvârşit hotărare de către luminatul Divan. 1813 Mart. 7.

Mihalachi Cerchez.

(Din pach. 33)

CV

1813 Aprilie 2 *O scrisoare către vornicul Ioniţă Sturza în chestia unor drumuri (uliţi) din Bârlad.*

Cu multă plecăciune sărut cinsită mâna dumitali,

Fiindcă pe moşâe târgului Bârladului, a dumisali cucoanii Profiriţăi, am cumpărat o casă cu locul ei, cuprinsu ce este între d-lui ban Costachi Iamandi şi slugerul Pavăl Duca, dela d-lui pah. Ion Cuza ; pe lângă care casă s'au obicînuit, după vreme, a fi doă drumuri, şi pe lângă ograda d-sali ban Iamandi şi pe lângă ograda slugerului Pavăl Duca ; care acel drum, ce să obicînueşte pe lângă ograda banului Iamandi, trece pe locul ogrăzii aceştei cumpărat de mini, ca pe un locu ce gard, acum de vre o doi ani, nu are ; şi, voind eu acum să cuprind locul cu gardu din gardul ogrăzâi banului Iamandi şi să rămâe drum mare tot acel vechiu pe lângă ograda slugerului Pavăl Duca, care, din vechiu, după arătare megieşilor boeri, s'au obicinuit, şi pe acesta il găsăsc cu cuviinţă ca să rămâi drum deşchis ; m'au oprit vechilul moşâii ca să nu îngrădesc până nu va avè porunca d-tali, de este cu cale a fi doă drumuri sau numai unul ; şi fiindcă de către toţi boerii megieşi să găsăşti cu caii ca numai drumul acel vechiu să rămâe, iar cel pe lângă ograda banului Iamandi să să închidă, fiind cu

totul netrebnic, precum şi mărturie d-lorsali încredinţază, pe care o triimet d-tali ca să să vază; pentru aceasta mă rog şi eu dragostei şi bunătăţii d-tali ca să bine voeşti a mi să da voe ca să să închidă drumul acestu netrebnic şi să prind gardu din gardul ogrăzii d-sali banului Iamandi, rămâind în destul drum acel pe lângă ograda slugerului Pavăl Duca, care din vechiu s'au obicinuit, şi eu încă (să) nu rămâi atâta de cu totul strâmtorat cu locul acestei ogrăzi a casăi cumpărate; cred că d-mneii cucoana Profiriţa (la care cu plecăciune mă închin) nu va pricinui, ce mai vârtos nădăjduesc a mă agiută la pricina aceasta; *căci de multă grijă a talharilor pe vreme vărei, cum şi alte multe pricini, siliţi sântem a ni lăsă casăli di pi la ţară şi a stă pe la târguri;* mă rog, cucoani Ioniţă, să nu fiiu oprit de a nu îngrădi acestu locu, ne cerşând vre un lucru supărătoriu sau de paguba d-sali cucoanei Profiriţăi, ce mai vârtos rog bunătatea d-tali ca să să dei poruncă vechilului moşâii ca să-mi arăti de unde să prindu gardu, pentru ca nu vre unii din megieşi, ne ştiind eu stare locului şi cât să mă întind cu ograda, să-mi iei şi din dreptul meu, ci să-m arăte acee cât va fi poronca d sali. De aceasta mă rog, aşteptând şi cinstit răspunsul d-tali, ca să ştiu în ce chip să-mă puiu la cali, căci am cârat 40 cară nuele în Bârlad spre îngrădire tocului acestue şi, din pricina opririi vichilului, s'au uscat cu totul aceste nuele, rămând netrebnice. Şi sânt al d-tali mai mic şi plecată slugă.

1813 Apr. 2.

(Nedescifrabil)

NOTĂ. Pe foae a doua, ce servă de invălitoare, se află însemnarea următoare: «Cinst. al meu mai mari d-sali arhon vornic Ioniţă Sturza cu multă plecăciune». Tot pe această faţă, cu un condeiu mai târziu, se vede: «Pah. Cuza».

CVI

1813 Aprilie 24. *Dima, fiul lui Panaite, ia cu bezmăn un loc stârp dela Profiriţa Sturzoaia.*

Adecă eu, Dima sânt Panaite dat-am sistemul meu la

mâna d-sale cucoanii Proherița Sturzoae, precum știut să fie ca me-u dat un loc de casă pe moșiia d-sale cu bezmen câte 3 lei pe an. Insă locul este între Neculae Moise, i Vasile Moise, loc stărp. Și pentru adevărată credință me-m pus numele și degetul. 1813 April 24.

Eu Dima adeverez.

Eu Panainte am fost față.

Eu Ene Mungiu am fost față.

Și eu *Gheorghe Brașoveanu* am scris cu zisa dumnilor sale.

NOTĂ. Intre târgoveții bezmănari, după acte, se mai pot cità: *Ștefan sân Costandin Chicoș* (1813 Iunie 12); *Dumitru Sârbu bucătariu* (1813 Fevr. 3), fiind față la facerea zapisului respectiv: Neculai Mocanul, Stan Abăgerul, Toader Sârbu, și Gheorghie Brașovanu, care a scris; *Costandin Goreveiu* (1813 Iulie 15), fiind față: Grigoraș sân Toader Holban, Gavril Conduragiu și Vasile sân Iordachi Holban, ca scriitor; *Dumiru Sârbu* (1813 Avg. 19); *Gheorghie Cozocariul* (1813 Iulie 16), scriindu-se actul de Manolachi Zahariul; *Chirica Cheptănaru* (1813 Iunie 17), scrie Donosă; *Costin sân Toderașcu Roman* (1813 Iunie 18), scrie Gavril Necoară; *Andriiu Negru* (1813 Iunie 15), scrie Vasile sân Iordachi Holban; *Grigorie Găitănaru* (1813 Iulie 19), scrie Ioniță Fălcianu; *Paruș Nicolau* (1813 Aug. 19), pentru un loc peste pod; *Gligorie Idrașc* (1812 Iulie 23), se află față Ștefănachi Ch tariu; *Ion Gavriliță* (1813 Apr. 1), scrie Gavril Nicoară; *Vele Sârbul Tăbăcariul* (1813 Fevr. 11), fiind față: Ion Tăbăcariul, Ene Sârbul, Arghiri; *Neculi sân Vlad*, față fiind Gligori Blănariu; *Ștefănachi Gălățana* (1811 Dech. 8).

CVII

1813 Iunie 15. *La cerirea făcută de spatarul Ioan Sturza, epitropul Pulheriei Micleasca, Scarlat Alex. Calimah Voevod poroncești ispravnicilor de Tutova ca nime din Bârlădeni, fără de învoirea vechilului rânduit de epitrop, să nu-și facă nici un fel de binale pe moșia ce va fi dreaptă a Pulheriei Micleasca, în prejurul vetrii târgului Bârladului.*

Pre Innaltate Doamne,

Pe moșie de înpregiuru vetrii târgului Bârladului a Pulheriei Micleasca, căria sânt eu epitrop, boerii de pe înpregiur, sânguri dela sine, făr să se învoiască cu vechilu rânduit de mine, se voinicesc și-și fac case i alte acareturi

cum şi o samă din locuitori fac binale, vânzându-le cu loc cu tot cui voesc, şi aşè cumpără şi vând fără ştire vechilului pe care vrând vechilul a nu-i îngădui, d-lor boerii cum şi lăcuitorii, înpotrivindu se, lucrează. Pentru care mă rog Innălţimei Tale ca să se facă poruncitoare Carte către d-lor boerii ispravnici de ţinutu acela, înputernicind pe vechilul rânduit de mine acoló să poată opri pe oricine ar vrè să-şi facă ori ce lucru pe acè moşie fără de învoiere cu dânsu, ca să-şi aibă şi clironoama folosul său, şi cum va fi mila Inălţâmei Tale.

A Innălţămei Tale pre plecată slugă, *Ioan Sturza spatar.*

(Rezoluţie). Dumneta vel logofăt să pui la cale cu dreptate ce să va cădè. *Sturza vel logofăt,* 1813 Iunie 15

(Urmează poronca Domniască).

Noi Scarlat Alexandru Calimah VVod, cu mila lui Dumnezău Domn ţării Moldaviei. Cinstiţi şi credincioşi boerii Domniei mele d-voastre ispravnici ţinutului Tutovii, sănătate. Veţi înţelege din jaloba aceasta arătarea şi cerirea ce face d-lui spat. Ioan Sturza ; deci să scrie dumnevoastră ca să cercetaţi şi fiind precum arată, atunce să faceţi oprire tuturor acelora, oricare vor fi, că făr de învoiala vechilului rânduit acolò de către d-lui spatarul, să nu facă nici un fel de binale pe moşia ce va fi dreaptă a d-sali Pulheriei Micleasca, înpregiurul vetrii târgului Bârladului, căria este epitrop d-lui spatariul, şi nici vânzări unul dela altul să nu facă făr de ştirea vechilului, ca să nu se păgubiască stăpâna moşiei de drept folosul ce ar pute să aibă. Iar fiind pricina într'alt chip, să trimeteţi înştiinţare către d-lui vel logofăt. 1813 Iunie 19.

(L. P. D.) Procit, vel logofăt.

Trecut.

CVIII

1813 August 13. *Scarlat Alexandru Calimah Voevod, la cerirea epitropului Pulheriei Micleasca de a se hotărî şi a se rădică planul moşiei Bârladului, porunceşte ca, la vremea când*

vor venì hotarnicii, să se afle faţă şi toţi răzăşii înpregiuraşi cu documentele ce vor avè spre a se da sfârşit cercetării şi hotărâturii.

Noi Scarlat Alexandru Calimah VVod cu mila lui Dumnezău Domn ţării Moldaviei. Fiindcă d-lui spat. Ioan Sturza, cu osăbită Carte Domniei meli, au luat hotarnic pe d-lui spat. Ioan Jora şi inginer ca să hotărască şi să râdice plan moşiei Bârladului, a dumneii Pulheriei Micliasca (cărie esti d-lui epitrop), şi osăbit să rădice plan şi vetrii târgului; la cari hotărâtură şi râdicări de planuri ceri trebuinţa a să află faţi cu scrisori şi toţi răzăşii i alţi megieşi înpregiuraşi;

Drept aceia, să dă ştire şi poroncim Domnia me tuturor răzăşilor şi megiaşilor înpregiuraşi, ca în vreme ce va mergi la faţa locului rânduitul boiar hotarnic cu inginerul şi vor luà ştiri, îndată cu toţii să margă cu toate scrisoarile ce vor avè, ori însuşi, sau vechili deplin răspunzători să-şi triimiată ca să stè defaţi la toată cercetare ce va face; căci, ne mergând sau vechil netriimeţând, precum să porunceşti, atunce hotarnicul rânduit, după poronca ce ari, va da sfârşit cercetării şi hotărâturii după scrisorile ce va vedè; şi în urmă, ori care să va arătà cu jalobă din înprotivă, nici o ascultare nu i să va da. 1813 Avgust 12.

(L. P. D) Procit, *Vel logofăt.*

Trecut.

CIX

1813 Septemvrie 10. *Martorii, Vasile Lazăr şi Ion a Catrinei, declară că Movila Pascului este acea din jos de drumul vechiu a Grăjdenilor, un rând de pământuri.*

Noi acii cari mai gios ni vom puni numile şi degetili, drepţi din vechi lăcuitori şi născuţi în satul Grăjdenii, întrebaţi fiindu di d-lui spat. Ioniţă Sturza, după carte de blăstăm ci ne-u dat di am cetit'o, să arătăm adevărul după ştiinţa ci vom avè din vechi, şi celi auzite dela părinţii noştri, adică să spunem: cari s'a numit din vechiu *Movila Pas-*

cului. Deci, noi cu cuget curat am arătat : că dila cei bătrâni şi părinţi ai noştri aşà ştim şi mărturisăm cu sufletile noastre pentru Movila Pascului că *esti acee ci-i din gios din drumul vechi a Grăjdenilor*, un rând di pământuri ; şi, după această ştiinţă a noastră, dăm şi înscris ştiinţa şi mărturie noastră, în cari ne-m pus şi degitili pentru credinţa.

813 Sept. 10

Eu Vasili Lazoru, trecut pisti opt-zăci di ani, mărturisăscu cele mai sus scrisă.

Eu Ion a Catrinii, trecut pisti şăpti zăci de ani, mărturisăscu cele mai sus scrisă, că le-m auzit din gura a celor bătrâni vechi Grăjdeni.

(Incredinţarea Isprăvniciei.)

Sâmeon Bădrăgan i Grigoraş Vârtosul şi Lupul Coruiu, aducându-ni această mărturii, m'au încredinţat că, după carte de blăstăm ce li s'au cetit în satu lor Grăjdenii în auzul lor, celor bătrâni şi tineri, acii di mai sus arătaţi, Vasâli Lazor şi Ion a Catrinii, au dat această mărturii, pentru care, încredinţându-mă şi ii prin carte de blăstăm că-i de dânşii dată, s'au încredinţat şi de mini. *Ioan Jora spatar.*

CX

1813 Septemvrie 11. *Declaraţiunea martorului Toader Morariu în privinţa unor vaduri de moară, câte ştie că sunt de la moara vornicului Paladi în sus şi până la podul cel mare, ce este făcut în oraş peste apa Bârladului.*

Eu, care mai gios voiu pune numele şi degitul, dat-am mărturia me la mâna dumisale spătarului Ioniţă Sturza, precum ştiut să fie că, întrebat fiind de dumnealui *pentru vaduri de moară câte ştiu dela moara dumisale vornicului Palade în sus şi până la podul cel mare, care este făcut peste apa Bârladului*, eu ştiu, în frica lui Dumnezău, că moara am apucat eu făcută, şi am mai prefăcut'o eu în doă rânduri ; şi, *dupăce s'au stricat, am mutat'o în gârla morii tot eu, unde umblă acu*, eu am muncit la dânsâle ; şi alt vad de moară ştiu în dreptul cărămidăriei, unde este acù, am văzut

tărașii cu ochii i șaranpoi; și alt vad de moară am văzut drept càsa lui Toader Antohi, șaranpoi, iar de când or fi și acui a fi fost stăpânire n'am apucat, nici nu știu. Și aceste le mărturisăscu cu sufletul meu, după Carte de blăstăm ce au adus spatarul Ioniță, și spre credință am pus degitu, ne știind carte.

Eu Toader Moraru martur și am pus degitul.

Gheorghie Radovici dascal am scris cu zisa lui Toader Moraru. 1813 Sept. 11.

(Incredințarea Isprăvniciei)

Din luminata poronca Pre Inălțat Domnului nostru Mării Sali Scarlat Alexandru Calimah Vodă, fiindu orânduit ca să cercetez picinili de hotarâ a moșâi Bârladului, între d-lui vornicu Costantin Palade și între dumnaii Prohirița Miclescu, viindu acest Toader Morariu au mărturisât pentru pricina morilor, precum în mărturia aceasta să arată, însă *la vadul cel din sus arată ca ar fi găsât* și o stavilă ca de trii sau patru palmi mâlită, între șaranpoi, care mărturie s'au încredințat. 1813 Sept. 11.

Ioan Jora spatar.

NOTA. Pe pagina foaei de deasupra se află următoarea însemnare: «Mărturii pentru vadu de moară cu No. 12, în preima acelui alt vad cu No. 25, cari mărturisăști și pentru vadu cu No. 13 și 14.»

CXI

1813 Decemvrie 20. *Spatarul Neculai Dimachi se jăluește lui Vodă în privința nedreptăților ce i s'ar face de lăcuitori cu vânzările și schimburile de acarete pe moșia sa Bârladul.*

Prea Inălțate Doamne,

Jăluesc Inălțimii tali că am la țânutul Tutovii moșia Bârladul, zăstre, pe care unii din boeri, fără a faci vro învoială cu nimini, au cuprins locuri și ș-au făcut casă, hanuri, dughene, și alte acareturi, pe care nici un ban bezman n'au plătit; și fiindcă dintr'aceia pot să să facă și sudeți, precum spatariul Cerchez din Bârlad, poate, după hotărâre trahtaturilor, să să disfacă, să vândă sau să schimbe aceli aca-

returi; pentru aceia mă rog Inălţimei tale să fie luminată poronca Mării tale către d-lor Ispravnicii de Tutova: ca atât pentru dum. spatar Cerchezu, cum şi pentru alţii, ci s'ar fi mai sudeţăt, dacă va arătà vechilului meu că este loc fără tocmală, cu râpire cuprinsu pi moşia me, sau să opriască vânzările şi schimburile, sau să facă arătare deobştie tuturor că aceli acareturi sunt numai binalile acelor ce li-au făcut, iar locul al meu, ca să pot pi urmă pren cercetare giudecăţii a-mi căutà dreptul meu.

A Inălţimei tali plecată slugă. *Neculai Dimache spatar.*

(Mai jos:)

Comitetul disfacerii va faci cuviincioasa lucrare jăluitoriului. 1813 Dech. 20.

Costandin Bogdan ftori logofăt.

CXII

1813 Decemvrie 26. *Scarlat Alex. Calimah Voevod, motivat de cerirea spatarului Neculai Dimachi, scrie Ispravnicilor de Tutova ca să cerceteze câţi şi cine sunt acei cari îşi au făcute binale pe locul spatarului fără de învoele cu stăpânii după vremi ai moşiei, şi a le pune în vedere că n'au voe a schimba sau vinde locurile de sub acele binale sau din îngrăditurí, mai ales acum când cei de supt protecţie rusască caută a-şi desface averile din dreapta Prutului.*

Nai Scarlat Alexandru Calimah VVd, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei. Cinstiţi şi credincioşi boerii Domniei mele, d-voastre Ispravnici de ţinutul Tutovii, sănătate. Iată se închide d-voastre copie de pe jaloba ce au dat către Noi cinstit şi credincios boeriul Domnìei mele, d-lui Neculai Dimachi biv vel spatar, ca să vă pliroforisiţi de arătare şi cerire ce au făcut. După care să scrie d-voastre: *să cercetaţi, ca să se ştie câţi şi cine sint aceia carii şi au făcut binale pe locul d-sale spat. şi cu ce tocmele; şi pentru toţi aceia ce nu vor avé tocmele sau învoele a acelor după vremi stăpâni a moşiei, arătate prin scrisori anume pe numele fie căruia, să faceţi publicaţie că nu au voe a schimbă*

sau a vinde locurile cuprinse supt binale și îngrădituri, fără a arătà scrisori de învoială sau de tocmele a stăpânilor numitei moșii. Cum și pentru *cei ce s'au arătat până acum supt protecție rusască, dupăcum spat. Cherchez și alții ce se vor mai arătà, care, după puterea împărăteștilor tractaturi, au să se desfacă de averile lor cele din driapta Prutului, și fac schimbături sau vânzări, să se de în știre tuturor că nu cumvà schimbătorii sau cumpărătorii să se înșele cumcă locurile cuprinse ar fi a acelor cu binale, a cumpără sau a schimbà fără a arătà acei ce se desfac scrisori de învoele, căci în urmă nu se vor pute îndreptà că n'au știut.* Și de urmare ce veți face să așteaptă și răspunsurile d-voastre că ați urmat întocma.

1813 Dechembrie 26.

NOTA. In afară de pecetea Domniască, pe partea de dinafară. ce servă de învălitoare, se află adresa: «Cinstiți și credincioșii boerii Domn. mele, dv. isprav. de ținutul Tutovii, sănătate», și mai jos: «D-lui spat. Neculai Dimachi, Tutova»

CXIII

1814 Fevruarie 20. *Anaforaua veliților boeri ai Divanului Domnesc prin care dau dreptate spatarului Necolai Dimachi în procesul ce a avut cu vornicul Constantin Paladi, supusul rusăsc, pentru despărțirea hotarului dintre moșia Bârladului și moșia Cetățuia sau Trestiana.*

Pre Inăltate Doamne,

Inălțimii tali au dat jalobă d-lui spatariu Necolai Dimachi, cerșând ca să aibă giudecată cu supusul rusăsc d-lui vornicu Costandin Paiadi, spre a-și aflà îndestulare dreptății: pentru că, la ținutul Tutovii, din locul târgului Bârladului ar fi având o moșie de zestre, dată de către soacra d-sali răposata spă(tă)riasa Catrina Sturzoai; care moșie, mai înainte, ar fi fost a mănăstirii svântului proroc Samoil din târgul Focșanilor, dintru cari ce mai multă parti iasti pisti apa Bârladului, dispre apus, unde și târgul să află; iar o parte iaste piste apa Bârladului, despre răsărit, unde acolo, alăture cu ace parti de loc a d-sali și alăture și cu

moşia schitului Grăjdenii, ar fi având şi d-lui vornicu o moşie, ce să numeşte Cetăţue, căria îi zic şi Trestiana; şi d-lui vornicu, fără de nici o dovadă vrednică, ci numai după o hotarnică făcută în anii trecuţi, după gurili unor oameni, şi fără să să fi văzut scrisorile mănăstirii prorocului Samoil, dupăce acolo pisti Bârlad, despre răsărit, îi faci multă înpresurari, atât locului d-sali Cetăţuia şi piste apa Bârladului, despre apus, şi-i faci şi acolo înpresurare, cuprinzându-i şi nişte vaduri de mori ce are în apa Bârladului, cum şi *câteva case a lăcuitorilor* dipi driaptă moşia d-sali, cum să arată în plan. Pentru cari pricină, după luminată poronca Inălţimii tali, înfăţoşându-să înainte noastră, la Divan, cu d-lui vornicu, în fiinţa defaţi şi a d-sali dragomanului cinstitului general consulat al Rosăii, unde, dupăce mai întăi s'au văzut de cătră noi planu râdicat după meşterşugul inginerese, atât de stare numitelor moşii, ce sânt în pricină, şi cu toate sămnili, cât şi a altora megieşiti, de cari trebuinţa au cerşut, pe cari plan şi însuşi d-lui vornicu l'au mărturisit de adivarăt întru toati; apoi am întrat şi în cercetare scrisorilor şi a răspunsurilor ce-au arătat fieşte cari parti, cari au fost aceşti în gios arătati.

1. 7145 (1637) Ap. 7. O tălmăcire a unui ispisoc sârbesc a Domnului Vasili VVod, cuprnzătoriu: că au miluit pe Paladi vel vamiş cu o silişii ce să numeşti Cetăţuia, cu vad de moară pe pârău Bârladului şi cu locuri de iazuri pe pârăul Trestiianii, ce iaste la *ţinutu Bârladului;* care acest sat mai înainte au fost drept Domnesc de ocolul târgului Bârladului, şi ca să-i fiia ace silişti Cetăţuia, şi cu vad de moară pe pârău Bârladului, şi cu locuri de iazuri pe pârău Trestienii, în gura Trestienii, driaptă ocină în veci, lui şi a toată seminţenia sa; şi hotarul acelui sat să fiia din toati părţile, după hotărârile celi vechi, pe unde au umblat din vac.

2. 7216 (1708) Mart 7. Ispisoc a Domnului Miha Racoviţi VVod, cuprinzătoriu: că Aftanasii, egumenu mănăstirii Bursucii, au fost cumpărat dela medc. Iordachi Toma

nepotul vist. Ioan Paladi, o moşie anumi silişte Cetăţuia, ce să numeşti Trestiana, cu vad de moară în apa Bârladului, şi cu alt vad de moară şi cu loc de heleşteu pe apa Trestienii, drept 170 lei; şi că, învoindu-să, vist. Ioan Paladi au răscumpărat ace moşie dela egumenu, asupra căria i să întăreşte stăpânire vist., înpreună şi cu celi mai sus pomeniti vaduri de moară şi locuri de heleştei, şi cu toată apa Bârladului cât cuprindi această moşia pe di amândouă părţili; şi să aibă a-şi faci şi mori într'amândoaă ţărmurile apei Bârladului unde i-ar plăcè, şi altu să nu să amestici.

3. 1776 Avg. 29. Hotarnică pe moşia Cetăţuia, făcută la ace vremi de cătră răposatul spatar Costandin Sturza, socrul d-li spatar Necolai Dimachi, i de spat. Gheorghie Costandachi, fiind la acè vremi med(elnicer), i de Petrachi vt vist. şi de Ştefan Mirce, vornic de poartă, ce din poroncă Domniască au fost rânduiţi hotarnici. După mărturisire a câţi-va oameni, prin carte de blăstăm, că, dupăcum au apucat stăpânirile boerilor Pălădeşti, hotarul acei moşii, în parte de gios, iaste apa Trestienii, lovindu-să alăture cu moşiia mănăstirii Bursucii, mergând alăture, cătră răsărit, tot pe apa Trestienii, până unde să loveşti cu moşiia schitului Grăjdenii, dispre răsărit; şi de acolo purcede moşia în sus, cătră mează-noapti, pe margine râpii Dumbrăviţii, de cătră apus, alăture cu o moviliţă ce vini pe moşia Cetăţuia, arătată în plan supt No. 3; şi de acolo treci la dial, tot alăture cu râpa Dumbrăviţii, ce desparte moşia schitului Grăjdenii (ce mai înaiute au fost a unui comis Ştefan Cerchez), şi între drumurili ce vin pe diasupra iaste o piatră hotar vechiu, arătată în plan supt No. 4; şi de acolo purcede cătră apus pe drum, tot alăture cu moşia schitului Grăjdenii, păn în răspintinili drumurilor, în zarea dialului, cari răspintini iasti arătată în plan supt No. 8, *unde acolo ar fi fost şi o cruce*, şi acolo moşia Grăjdenilor stă; şi moşia Cetăţue purcede la vali, alăture cu moşia prorocului Samoil, şi să pogoară, trecând peste şăs, până în apa Bârladului, *la gura Gârlii ce să numeşte Tupiloai*, însemnată

în plan la No. 14[1]) ; iar moşia prorocului Samoil, fiind ne aliasă şi ne hotărâtă, în trecuţii ani ar fi venit hotarnici, Ştefan Popăscu vornicul de poartă, i Andrei *Cosma mazil*, şi Vasili Duca, şi fără să fie şi scrisorile d-sali vornicului Paladi faţi, fiind atunce paharnic, nici să întrebi pe oameni pe undi au urmat stăpânire boerilor Pălădeşti, hotărând toati părţili către apus de apa Bârladului, am purces măsurând şi parte moşii cătră răsărit de apa Bârladului, trăgând cu funia alăture cu *Bisărica ungurească*, pe din gios, şi au trecut în ceia parte, măsurându pe din sus de gura gârlii Tupiloei ; şi de acolo, trecând drept piste şesul Bârladului, s'au suit în zare dialului pân la un loc şi au pus hotar ; şi de acolo au purces la vali, spre apus, câtră apa Bârladutui, şi mergând pe din sus de un nuc, au pus alt hotar ; şi de acolo tot la vali, drept la apa Bârladului, păn în capătul ezăturii morii d-sali vornicului, şi această partei cum şi silişte Cetăţui, ce iaste piste apa Bârladului, dispre apus, s'au înpresurat de cătră mănăstire ; mărturisând acii oameni şi aceasta : că dela Gura Tupiloai moşia d-sali vornicului treci piste apa Bârladului, cătră apus, pe din gius de Bisărica unguriască până în *şanţul Cetăţuia* arătat în plan în potriva No. 12 ; şi de acolo purcedi in gios tot pe *şanţu* pân undi dă în apa Bârladului, la gura Trestienii, şi acolo să închei ; însă cumcă au umblat hotarul chiar pe şanţul Cetăţui, adivărul n'au putut şti, fiindcă nu s'ar fi găsit nici un hotar ; cum şi pentru o moară ce-au fost făcută într'un din gios de târg, undi nici odată n'ar fi mai fost vad, încă ar fi mărturisit un preotul Praja, i Toadir Chiperiu, cum că *ace moară ar fi fost din sus de gura gârlii Tupiloai*, dar acui va fi fost n'au ştiut ; şi s'ar fi cunoscut de cătră hotarnici *că acee ar fi fost moara ce-au fost făcut'o* fiii vornicului Vasili Costachi ; căci altă moară din gios de târgul Bârladului n'ar fi fost şi mai din gios de acee a Pălădeştilor ; şi dintr'aceasta s'ar fi luminat cumcă pintre

[1]) Constatăm că în 1776 gârla aceasta se numià Tupiloaei, dela ctitora Bisericii aşà zisă.

moşia Pălădeştilor şi pintre vadul acel de moară a vornicului Vasili Costachi n'ar fi fost loc Domnesc, ce din moşia Pălădeştilor; *şi s'ar fi dovedit că hotarul moşiei Cetăţuii mergi drept prin gura Gârlii Tupiloai, iar dela şanţul Cetăţui spre apus, neputându-să şti cât mergi această moşie şi pentru ca să nu să facă greşală, au holărât să fie hotar şanţul Cetăţui, căci încungiură tot satul Cetăţuia,* pân undi dă Trestiana în apa Bârladului, şi apoi arată că pi aceli sămni au făcut şi măsuri cu stânjin Domnesc, purcegând cu măsura întăi din funtul (fundul) văii Dumbrăviţii, din hotarul vechiu, ce este arătat la plan supt No. 4; şi la vali, alăture cu râpa despre apus, pintri movila ce vechi, pe moşia d-sali vornicului, şi tot la vali pân în părăul Trestienii, undi să disparti moşia schitului Grăjdenii şi moşia mănăstirii Bursucilor, până undi s'au găsit 1076 stânjini, fundul despre răsărit, şi au pus piatră în malul pârăului Trestienii; şi măsurând şi mijlocul din răspintinile drumurilor, *de undi au fost o cruce,* undi, la această hotărâtură, au pus piatră, care acest loc, să arată în plan la No. 8; şi, pân iarăş în apa Trestienii, s'au aflat 1217 stânjâni, şi iar au mai pus piatră hotar; *şi au mai pus şi altă piatră în gura gârlii Tupiloai;* şi de acolo, trecând pisti apa Bârladului, pi din gios de Bisărica ungurească, pân în dreptul şanţului din sus, şi iarăşi au pus piatră, fund(u) despre apus; *şi de acolo au purces cu măsura în gios pe şanţul Cetăţui pân la Gura Trestienii, unde dă pârăul şanţului Cetăţui în apa Bârladului,* pân undi s'au găsit 1140 stânjini, şi iar au pus hotar.

4. 7220 (1712) Mai 18. Carte a Domnului Necolai Alexandru Voevod de pâră ce au fost între cluceru Gavril Costachi i fratili său postelnicul Toader Costachi, fiii vornicului Vasili Costachi, pentru un vad de moară di pi apa Bârladului, din gios de târgu, ce l'au avut vornicu Vasili Costachi dànii dela Domnul Antiohi VVod, unde altă dată n'au mai fost vad; în care făcându-şi mori vornicul Vasili Costachi, li-ar fi ţinut câtva vremi, fiind lângă hotarul satului Cetăţuia. Şi pentru ardere morilor spat. Ioan Paladi, răspunzând spat. Ioan Păladi că acel sat, Cetăţuia, mai în-

năinti vremi a fost a moşului său, vist. Paladi şi, după moartea lui, au rămas în stăpânire fiului său, slugerul Gavril Păladi, frati cu părintili său, vornicul Toader Paladi şi, dupăce şi slugerul Gavril Păladi s'au săvârşit din viaţă, au rămas satul în stăpânire soţii sali şi a fiilor săi ; şi giupâniasa sulgeriului Gavril Păladi, căsătorindu-şi o fiică după ficiorul Tomii vornicul, i-au dat şi satu Cetăţaia zestri ; şi piste puţină vremi săvârşindu-si din viaţi şi acel ficior al vornicului Tomii, ar fi luat pe giupâniasa sa vornicul Gavril, făcând cu dânsa şi un ficior anumi Toader. Şi cât au trăit vornicul Gavril au avut şi mori în vadul cel bătrân al satului Cetăţuia ; iar după mortea lui, fiul lui Toader, fiind un copil, n'au putut să ţie morile, şi s'au pustiit ; şi vornicul Vasili Costachi, fiind frati cu Toader, fiiul vornicului Gavril, di pi tată, atunce, găsind prilej, şi-au făcut şi el mori în vadul acel ce i-l dedesă Domnul Anteohi VVod, undi altă dată n'au mai fost vad, şi li-au ţi(nu)tu, căci fratili său Toader nu i-au stătut pricinuitor ; iar după moarte lui Toader Gavril, satul Cetăţuia au rămas la stăpânire fratilui său di pi mamă, med. Iordachi Toma, şi el l'au vândut mănăstirii Bursucii, dela cari mănăstire l'au răscumpărat însuşi (adică spat. Ioan Paladi) ; şi, dupăce şi-au făcut şi mori în vadul cel bătrân al Cetăţui, morili vornicului Vasili Costachi, din vadul cel nou, înnecându-să, s'ar fi dat pe ficiorii vornicului Vasili Costachi rămaşi din giudecată, ca să nu mai aibă mori acolo. Şi, după prada tătarâlor, morili sali s'ar fi aflat arsi, şi a ficiorilor vornicului Vasili Costachi, cele pustiite, ne arsă, şi fără nici o giudecată li-au şi dres de umblă ; şi, după cerire ce-au făcut spat. Ioan Paladi, având dreptati, s'au hotărât : ca morili ficiorilor vornicului Vasili Costachi să să strâce deacolo, să nu mai fie, de vremi ce vadul lor s'au dovedit nou, cum mai pre larg arată Carte.

—După această Carti iar au vrut d-lui vornicu a dà dovadă că moşia d-sali Cetăţuia în sus s'ar întinde păn în gura gârlii Tupiloai, căci vadul cel bătrân al morilor d-sali, ce-l respunde ispisocul Domnului Vasili VVod, ar fi acel ce

în plan iaste arătat sub No. 12, iar vadul vornicului Vasili Costachi, acel dat de către Domnul Antioh VVod, ar fi fost acel ce iasti însămnat în plan dinsus de gura gârlei Tupiloai; şi, pentrucă erà aproape de hotarul locului Cetăţui şi nu putè să fii mori acolo, dupăcum nici mai fusăsă altă dată, pentru aceia spat. Ioan Păladi cu giudecată i-au lipsit pe ficiorii vornicului Vasili Costachi, ca să nu mai aibă mori acolo.

5. Au mai arătat d-lui vornicu o Carti a d-sali logofătului Iordachi Cantacuzino, ce la anu 1793 Mart 10, o scrii către spat. Gheorghie Costandachi şi către banu Mihalachi Cerchez, arătându-li giudecata ce-au avut sora d-sali răp. spătăriasi Catrina Sturza la Divan şi cu d-lui vornicu Paladi pentru pricina aceştii înpresurări a moşiiai şi că pìsti apa Bârladului, dispre apus, s'ar fi cunoscut c ă nu poati să triacă d-lui vornicu cu stăpânire niciodată, *ci pentru înpresurare locului dispre răsărit, di pisti apa Bârladului, undi iasti şi satu ce-l numeşte d-lui vornicu*. *Morănii*, neputându-să da sfârşit dela Divan, după carte Dipartamentului ce li s'ar fi scris, fiind d-lui vornicu *sudet*, ar fi rămas să să mai facă cercetare de către d-lor la faţa locului: de au fost acest sat dintru început acolo şi de au avut stăpânire necurmată boerii Pălădeşti asupra acelui sat cu 40 ani mai înainti de a să hoiără moşia târgului Bârladului, îl pofteşte ca să urmeză a face căzuta cercetare după cuviinţa dreptăţii,şi, în ce chip să va dovedì pricina, să de mărturie, cum mai pre larg arată Carte.

6. Copia di pi mărturia de cercetarea ce s'ar fi făcut de către numiţii boeri rânduiţi, tot dintr'acel an 1793 Mart 20, cuprizătoari: că, la cercetare ce, după carte de blăstăm, ar fi făcut un Ion Crăciun din *Morăni* în vârstă ca de 80 ani, şi cu alţii înpreună, ar fi mărturisit că *satul Morănii dela moşii şi părinţii lor tot acolo, undi şi acum să află, l'ar fi apucat, iar nu la alt loc; şi mai înainte de hotărâtura lui Ştefan Popăscu vornicu de poartă, când au hotărât moşia prorocului Samoil, tot Pălădeştii l'ar fi stăpânit; iar dela hotără-*

tura Popăscului până când au hotărât spatariul Costandin Sturza, l'ar fi stăpânit prorocul Samoil ; apoi dela hotărâtura spat. Sturza și pân la darea aceștii mărturii a lor, tot boerii Pălădești l'ar fi stăpânit. Și întrebându-i de au trecut cu stăpânire și pisti apa Bârladului, la apus, și au răspunsu : că nu știu să fi trecut, fiindcă nici vre un venit nu avè acel loc di pisti Bârlad, căci erà numai *imaș* de vite ; iar numi de Cetățuia nu știu nici ar fi apucat ca să fie la alt loc pe ace moșie, afară de acè Cetățui ci iaste în dreptul acei moșii piste apa Bârladului, la apus. Al doile, ar fi mai eșit un preotul Grigoraș Brăescu ot Dialu-mari, carili iarăș ar fi mărturisit : că, în urma hotărâturii vornicului Popăscu, moșia prorocului Samoil ar fi ținut'o în *orândă* 4 ani părintili său și cu alt tovarăș ; și din câmpu luà dijmă din toati, cum și *adetiul* de casi ; și măcar că în tocmală erà și locu de pisti Bârlad, cìspre apus, dar, fiind loc făr de nici un venit, cu stăpânire n'ar fi trecut, și nici aiure loc cu numi de Cetățui pe ace moșie nu știe să fie altu, fără numai tot pe acel ce iasti pisti apa Bârladului, dispri apus ; și așà să și stăpânè moșia de către călugări păn la hotărâtura spat. Costandin Sturza. Al triile, unul iarăși dintru acei marturi, anumi Ion Crăciun din Morăni, iarăși ar fi mai adaos a mărturisì : că el ar avè știința dela socru-său, Vlasi, morariul, *că în gura Trestienii, din sus de pârău Trestienii, ar fi apucat că ar fi fost curte unui boeriu, Curci, undi ar fi fost și Bisărică, și pivniți cu hrube, și fântâni, numindu-să acè moșie tot a Pălădeștilor ; din cari o fântână încă o au fost destupat un Marcu jidovul, ce-ar fi avut și odăi 4—5 ani acolo, undi și acum s'ar fi cunăscând.* Al patrule, și un Gheorghii Proca, din târgu, ar fi mărturisit : că și el, în urma hotărâturii Popăscului, ar fi ținut trei ani moșia prorocului Samoil, și din câmpu, dispre răsărit, luà dijmă din toati, precum și adetiul de casi dela lăcuitorii Moreni, iar pisti apa Bârladului, dispre apus, măcar că erà în tocmală și acel loc păn în zare dialului Tutovii, dar, fiind loc stărpu, n'ar fi trecut cu stăpânire ; și așà s'ar fi stăpânit de călugări păn la hotărâtura spat. Stur-

za, şi de atunci şi păn acum stăpânesc iarăş Pălădeştii, iar pisti Bârlad, la apus, n'ar fi trecut; cum şi Cetăţui tot acolo la acel loc, undi şi cialalţi marturi arată, ştii că iasti, iar la alt loc nu ştii ca să mai fie.

7. 1813 Avg. 17. Carte Innălţimii Sali cătră d-lui vel logofăt Lupul Balş, fiind atunce vornic, prin cari, după jaloba ce-au dat Epitropii casii soacrii d-sali spat. Necolai Dimachi cu ceriri ca să să scoată moşia de supt înpresurare, şi, păn s'a da sfârşit, să să popriască şi mezatu vânzării moşiai d-sali vornicului ce-au dat fiicii d-sali, să rândueşti pe d-lui să meargă la faţa locului şi, după cercetare ce va faci, în ce chip va dovedì, înpreună cu plan să de şi mărturie la parte ce să va cădè, cu cari viind la Divan să li să de sfârşit.

8. 1813 Săpt. 18. Mărturia încredinţată a unui Ştefan Mazilu, în vârstă de 50 ani, că tatăl său a fost trăitoriu în Morăni, din gios de târgu, şi l'ar fi auzit vorbind cu alţi oamini bătrâni că, la doaă cercetări ce s'ar fi făcut moşii Cetăţuia a Pălădeştilor, una de cătră spat. Costandin Sturza, şi alta de cătră spat. Gheorghii Costandachi şi spat. Mihalachi Cerchez, cei mai bătrâni oameni ar fi mărturisit: că veche stăpâniri a părintelui d-sali, vornicului Păladi, ar fi fost prin gura gârlii Tupiloai şi la dial, spre răsărit, pân la cruci, la răspintini, arătat în plan supt No. 8; şi de acolo drumul vechiu al Grăjdenilor pân în coada Dumbrăviţii mari, arătată in plan la No. 4; şi de acolo, la vali, pisti coasta Dumbrăviţii, dìspre apus, pân în apa Trestienii, şi apa Trestienii pân în Bârlad; şi satul Morănii tot Pălădeştii îl stăpânè; iar după ce-au luat moşia târgului prorocul Samoil, au dijmuit o bucată de loc păn când au hotărât spat. Costandin Sturza, şi atunce, după mărturia bătrânilor, au rămas iar în stăpânire Pălădeştilor, dupăcum şi acum să află; în frica lui Dumnezău aşà ar fi auzit pe tatăl său vorbind, şi că la cea dintăi cercetari ar fi fost şi el defaţi, găsindu-să, după mărturiile bătrânilor, şi vadurili celi de mori a Pălădeştilor în apa Bârladului, în mal, despre apus, în dreptul casii părin-

telui său ce o avè în Morăni, şi în dreptul cărămidării ce iasti acum, dispre apus de apa Bârladului, undi au şi arătat locu, fiind de faţi şi spat. Ioan Sturza, cum şi spat. Ioan Jora; şi tot la ce dintăi cercetari au mai arătat bătrânii şi alt vad de moară în apa Bârladului, din sus de gura gărlei Tupiloai, undi s'ar fi găsit şi taraşii, iar acui va fi fost acè moară n'ar fi auzit; cum şi pentru Cetăţue încă ar fi auzit dela tatăl său şi dela bătrâni că alt loc cu acel nume aiure asupra acei moşii nu iasti, decât acel ce iasti de către apus piste apa Bârladului, în dreptul acei moşii; şi ar fi auzit că şi pe sătenii din Morăni îi ducé boerii Pălădeşti la *lucrul boerescului* la Susăni.

9. 1813 Sept. 18. Altă mărturie iarăşi încredinţată dela un Verga Tufă, în vârstă de 40 ani: că stăpânire moşiei Cetăţui o ştii precum şi dela tatăl său şi (dela) alţi bătrâni ar fi auzit că iasti pi la gura gârlii Tupiloai, şi la Cruci în răspintini, şi la dial păn în coada Dumbrăviţii mari, tot drumul Grăjdenilor, şi de acolo la Trestiana şi păn undi dă Trestiana în Bârlad; cum şi pentru satul Morănii ar fi auzit din bătrâni că din vechimi tot de boerii Palădeşti s'ar fi stăpânit, ducând şi pe săteni la lucru la Susăni; şi asămine şi Cetăţuia, alta afară de ace ce iasti în dreptul acei moşii, pisti Bârlad, despre apus, nu ştie ca să mai fie pe ace meşie, nici ar fi auzit.

1. 7200 Iuni 20. Copie încredinţată de răposatul logofăt Iordachi Cantacuzino di pi hotarnica moşii schitului Grăjdenii, ce iasti pisti Bârlad, despre răsărit, făcută la ace vremi de către Dabija vt. logofăt, i de către Vasili vornic de Bârlad, ce din poronca Domniască au fost rânduiţi hotarnici, prin cari arată că, după ce au mersu la faţa locului cu mulţi oameni buni, au început a stâlpì moşia din sămni în sămni, purcegând întăi din obârşia văii Dumbrăviţii cei mari, undi au pus şi o piatră din sus de drumul cel mari, ce vini dela Grăjdeni şi treci la Bârlad, care piatră este arătată în plan la No. 4, şi în coada Dumbrăviţii s'au pus sămnu Crucii într'un copaciu; şi de acolo au purces pisti drumul cel mari

în gios pre un hat păn în vălceaoa Dumbrăviţii cei mici, şi au pus în vălce al doile piatră di lature drumului ce mergi în Trestiana, a caria pietri găsându să acum numai locu, esti arătat în plan supt No. 5 ; şi de acolo au purces pre hat pe margine unor pământuri până la capitili unor pământuri, ce vin dela movila Pascului în gos, şi au pus al triile piatră în capitili pământurilor, ce iasti arătată în plan la No. 6 ; şi de acolo au purces alăture cu aceli pământuri, pe din vali de movilă ce în plan iasti arătată la No. 7, şi au pus a patra piatră între drumul cel mari, ce vini dela Grăjdeni şi treci la Bârlad, şi între drumul ce vini din gura Trestienii şi treci pisti drumul cel mari şi o ia în sus, pe din dial de odaia Cimbalei (adică în răspintine drumurilor), ce iasti arătată în plan supt No. 8, iar odaia Cimbalei supt No. 30 ; şi de acolo tot pe drum în sus s'au pus al cincile piatră în muche unuii vălcele, unde să costeşti, drumul lângă nişti tufii, unde-i *săpătura* Ghergului, arătată în plan sput No. 9 ; şi de acolo au purces tot pe drum în sus şi s'au pus al şasăle piatră lângă din dial de *odaia Cimbalii*, undi vini drumul deacurmeziş ; şi de acolo au purces tot pe drum în sus şi au pus al şaptile piatră din dial de *odaia Pascului* şi din vali de drumu, care odae iasti arătată în plan supt No. 31 ; şi de acolo au purces tot pe drum în sus şi s'au pus al optule hotar în *movila sapată*, ce iasti în tufi deasupra Dialului-mari, şi apoi arată şi alti sămni încungiurătoare.

2. 1778 Iuni 21. O mărturie dela câţi-va oameni, ce dupa carti de blăstăm o dau schitului Grăjdenii de ştinţa ce din vèchimi au asupra hotarălor moşiii sali, prin care arată că cu hotărâtura' ce şi-au făcut în anii trecuţi d-lui pah. Costandin Paladi moşiii sali Trestiana, ar fi trecut pisti moşie *D*umbrăviţii a schitului păn în drumul cel mari şi ar fi luat patru pietri hotară vechi a schitului, adică Dumbrăviţa ce mari şi *D*umbrăviţa ce mică tufoasă, arătată în plan la No. 4 şi 5, şi movila Pascului arătată în plan la No. 7 ; şi păn la drumul cel mari undi au fost Cruce, cari drum să **arată în plan la No, 8, asupra căria pricini şi în frica lui**

Dumnezău mărturisăsc cum că tot schitul au stăpânit pân în *drumul velniţii cel vechiu, ci-i părăsit*, undi iasti şi o piatră hatar vechiu arătată în plan la No. 10, că i s'au găsit locul, şi păn la nucu arătat în plan la No. 11, şi pân la movila Pascului, şi pân la Cruci, dupăcum arată şi hotarnica schitului; iar nu numai pân în drumul cel mari păn undi cu greşală s'au întins d-lui paharnicu, cum mai pre larg arată mărturia, cari la unili sămni să potriveşti întocma cu hotarnica de sus arătată.

3. 7265. Ispisoc a Domnului Costandin Mihail Cehan Racoviţi VVod cuprinzător: că cu moşia dela târgul Bârladului, fiind loc Domnesc, miluind pe mănăstire sfântului proroc Samoil din Focşani, au triimis şi hotarnici pe Ştefan Popăscul vornic de poartă şi pe Andrian Cozma mazilul, cari hotarnici, după cercetare ce-au făcut înpreună şi cu mulţi târgoveţi, din târgul Bârladului, cei mai de frunte oameni, pe cari să arată anumi cât loc s'au dovedit drept Domnesc l'au ales şi l'au hotărât de giur-înpregiur. Şi, după hotarnica ce-au dat numiţii hotarnici, i să întăreşte mănăstirii stăpânire prin sămnili în gios arătati, adică întăi să începe hotarul dispre apus dintr'un stâlp ce-au pus în malul Bârladului, în gura Similii, undi iasti dispărţitor şi hotarul moşiai vornicului Ioan Paladi; şi, dupăce arată toate sămnili hotară ce-au pus, şi măsurile ce-au făcut în stânjini în lungu spre apus, a marginii ce-i din sus, şi a capătului dispre apus, apoi să întoarce şi pe margine ce din gios iarăş în lungu spre răsărit păn iar în malul Bârladului cel dispre apus, undi iar au pus piatră hotar colţul din gios; şi din piatra aceia s'au măsurat lungul locului în sus alăture cu apa Bârladului, pe şăs, şi păn în vatra târgului drept *Bisărica ungurească*, păn undi s'au aflat 2500 stânjini Domneşti, şi atât iasti lungul locului, din gios de târgu dispre apus; şi au măsurat şi lungul locului ce iasti din sus de târgu începând din vatra târgului, din valceaoa ce iasti hotar şi păn în hotarul moşiai vornicului Ioan Paladi din gura Similii,

adică de undi au început cu măsura întăi şi, şi acè lungimi tot dispre apus, s'au aflat 1640 stânjini, adică tot alăture cu apa Bârladului. Şi, dupăce au încheiat tot locul acesta, pisti apa Bârladului de către apus, apoi au trecut şi pisti apa Bârladului de către răsărit, şi asămine au hotărât şi acolo cât loc s'au aflat Domnesc, începând cu măsura întăi din hotarul Dediului sardariul, drept din apa Bârladului din piatră hotar ce s'au pus într'o m o v i l ă, şi tot alăture cu moşia sardariului, şi înnainti spre răsărit păn în zare dialului, undi să înpreună locul acest Domnesc cu hotarul moşiai Grăjdenilor, în piatra ce iasti colţu moşiai Dediului Sardariul, şi au pus piatră în colţul locului din sus dispre răsărit, care din apa Bârladului şi păn acolo, margine ce pi din sus în lungu, au cuprinsu 1100 stânjini ; şi de acolo drept în gios lungul locului pe dispre răsărit şi pi dial, alăture cu moşia Grăjdenilor, şi păn în moşia vornicului Paladi, ce iasti din gios de târgu, de către răsărit, şi au pus hotar lângă hotarul cel vechiu a vornicului Paladi, păn undi s'au aflat 860 stânjini ; şi de acolo drept diacurmezişul, spre apus, alăture cu hotarul vornicului Paladi, şi zare dialului, din sus de un nuc, au pus hotar ; de acolo tot curmezişu la vali şi pisti şăs pân în apa Bârladului, drept moara vornicului Păladi, păn undi au eşit iar 860 stânjini şi iar au pus hotar lângă drum în dreptul morii ; şi de acolo au măsurat lungul locului, în sus, pre lângă apa Bârladului, pre şăs, păn iar în hotarul Dediului sardariul, la movila de undi s'au început a să măsura păn undi s'au aflat 1360 stânjini ; şi aşà s'au încheiat şi această bucată de loc Domnesc, ce s'au aflat dispre răsărit, *în cari măsuri au intrat şi Podenii*. Şi măsurându-l locul acesta şi prin mijloc, dela capătul podului şi păn în moşia mănăstirii Grăjdenilor, s'au aflat 1500 stânjini.

4. 7266 Iuli 15. Ispisoc dela Domnul Scarlat Ghica VVod, întăritoriu mănăstirii prorocului Samoil pe moşia sa târgului Bârladului, întocma după ispisocul Domnului Costandin Mihail Cehan Racoviţi VVod, de sus arătat.

5. 7267 Fevr. 3. Asămine ispisoc întăritoriu manăstirii și dela Domnul Ioan Theodor VVod.

Și, pe lângă aceste scrisori de sus arătati, au mai arătat d-lui spatariul și alte scrisori, adică jalobi i Cărți Domnești, în pricina aceștii înpresurări, atât după cerire egumenului de Grăjdeni, cât și după cerire soacrii d-sali, răposata spătăriasi Catrina Sturza ; precum și în urmă, după săvârșirea sa din viați, de cătră epitropii casii sali, cari sânt porniti dela anii 1779, adică cu trei ani în urma hotărâturii ce ș au făcut d-lui vornicu Costandin Paladi, și până la anul 1812, cari n'au mai fost trebuinți a să mai arătà aìce cuprindire lor.

6. O mărturii din anul 1813, din luna lui Săptemvri, încredințată de cătră d-lui spat. Ion Jora și dată de cătră acești în gios numiți după Carte de blăstăm, adică de cătră un Vasâli Lazăr în vârstă pisti 80 ani, și o fâmei Catrina în vârstă de 70 ani, lăcuitori din satu Grăjdeni, că movila Pascului o știu numită tot pe acè ce în plan să arată supt No. 7, iar nu alta.

Din înpotrivă asupra aceștii Cărți a Domnului Neculai Alexandru VVod, ce-au arătat d-lui vornicu Costandin Păladi spre ace dovadă ce zici, și d-lui spatariul Dimachi încă au arătat acesti scrisori, adică :

1. 7205 Săpt. 1. Ispisocul Domnului Antiohi Costandin VVod pentru acel vad de moară din apa Bârladului, ce s'au dat danie vornicului Vasili Costachi, în cari să răspundi : *că acel vad iasti in Pocieni,* în hotarul târgului Bârladului, iar nu lângă hotarul Cetățui, cum să arată în Carte Domnului Necolai Alexandru VVod.

2. 7206 Săpt. 26. O scrisoari a stolnicului Ilie Enachi, ce să aflà pe atunce stăpân celui din sus de târgul Bârladului vad de mori, ce iasti arătat în plan supt No. 15, iscălit și de mulți boeri marturi, întri cari iasti iscălit și Ioan Paladi tvori logofăt, ce o dă la mâna vornicului Vasili Costachi, arătând că, după toată gâlceava ce-au avut pentru pricina morilor, s'au învoit el să-și așăzi morili sale ce-s

din sus de târgul Bârladului, ca să fie cu trei roati, iar a patra roată să lipsască; şi vornicu Vasili Costachi încă ş-au pogorât iazul său mai gios, şi s'au pus şi bouri Domneşti la stâlpii lăptoacilor morilor sali, şi aşà să-ş ţie morili ca să nu să înnece una pe alta.

3. 7206 Dech. 2. A lui Toader Costachi, acel pomenit prin Carte Domnului Neculai Alecsandru VVod, frati cu vornicul Vasili Costachi di pi tată, ce erà la ace vremi stăpân moşiii Cetăţuei sau Trestiana, ce o dă la mâna vornicului Vasili Costachi; arătând că vornicu mai mari său frati, având un vad de moară în locul târgului Bârladalui, dat de Antiohi Vodă, şi, având şi el un vad de moară mai gios de acela în Trestiana, l'au învoit pe frati-său vornicu ca să-şi facă mori în vadul acela unde i l'au dat Domnia; şi pe dânsul încă când îl va agiută putinţa ca să-şi facă mori, să-şi facă în capul hotarului, ca să poată umblà şi morile fratilui său.

Răspunzând spat. că înnainte acestor scrisori a d-sali, ce sânt mai vechi, cuvântul acela ce să zici prin Carte Domnului Neculai Alecsandru VVod, cari iasti cu 14 ani mai în urmă, că vadul vornicului Vasili Costachi ar fi lângă hotarul satului Cetăţuia, n'ar fi vrednic nici de o credinţi, ca să poată agiută d-lui vornicului cevà la scoposul d-sali, când scrisorilì d-sali lămurit arată: că acel vad iasti în Podeni şi în hotarul târgului Bârladului; şi după atâta sumă de ani trecută, de undi să poati şti că vadul vornicului Vasili Costachi au fost din sus de gârla Tupiloai şi n'au fost din gios de gura gărlii Tupiloai, undi şi acum, în câteva locurì, sânt sâmni că au fost mori, cum să arată la plàn; căci *Podeni să numè toată mahalaoa acè ci iasti în cuprinsul apii Bârladului şi a gârlii Tupiloai,* cum iar să arată la plan, apoi al.

4. D-lui spat. şi spre dovadă că nici vadul acel vechiu a Cetăţui din apa Bârladului, ce să pomeneşti prin ispisocul Domnului Vasili Voevod, n'ar fi acel ce zice d-lui vornicul, cari în plan iasti însămnat supt No. 12, ce-ar fi

mult mai în gios la locul ce iasti însămnat la plan sub No. 27, unde, tot acolo, mai spre răsărit, ar fi defaţi şi siliște Cetăţuia, di pe a căria numire s'ar fi dat numi şi acelui loc de moşie ce-l stăpâneşti d-lui vornicu.

Incă au mai arătat un suret di pi un ispisoc a Domnului Antiohi Costandin VVod, din anii 7207 Dech. 3; cuprinzător pre o bucată de loc din locul hotarului târgului Bârladului, ce au dat'o danie unui aga Gheorghii, ce acel loc să începi din apa Bârladului şi purcedi spre răsărit, alăture cu moşia d-sali vornicului, pe Trestiana, cum să arată la plan, şi precum şi ispisocul scrii că să începi din apa Bârladului, pe apa Trestienii, alăture cu locul vornicului Toadir Gavril, adică acelui ce-şi zice şi Costachi, ce s'au pomenit şi mai sus prin scrisoare sa dela No. 3 arătată, ce erà stăpân moşiai Cetăţui; şi mergi pe apa Trestienii, spre soari-răsari, păn la un loc ce să chiamă *Botegiune*, ce să înpreună cu hotarul moşii Grăjdenilor; iar în gios pe apa Bârladului în frunti să începi din *Vadul Gheonoi*, unde-i vadul morilor *Hrăneşti*, ce-au fost a Floreştilor, şi cu vad de moară în Bârlad să-şi facă; şi de acolo alăture cu hotarul călugăresc, din sămni în sămni, păr în zare dialului; şi dupăce mai arată şi alti sămni, apoi zice că s'au măsurat şi locul, şi de vadul morilor lui Toader, adică dela locul undi iasti însemnat în plan supt No. 27, şi în gios păn *vadul Floreştilor*, la locul însămnat în plan supt No. 28, s'au aflat 1080 stânjini, ca să fie driaptă ocină în veci, cum mai pre larg arată ispisocul.

Răspunzând d-lui spatariul că atât ispisocul acesta, cât şi zapisul lui Toader Gavril, ce-şi zici şi Costachi, arătat dela No. 3, îndestulă dovadă ar fi că acel de locul însămnat în plan supt No. 27, ar fi cel bătrân vad de moară ce-l pomeneşti ispisocul Domnului Vasili VVod, căci şi măsura făcându-să din vadul cel din gios al Floreştilor, dela No. 28 şi păn la 27, iasă întocma şi deplin 1080 stânjinii dupăcum ispisocul arată, precum mai ales să poati faci cercari şi pe plan; care, la aceasta, după apropiere ce să

vedi că ari şi silişte de acel loc arătat in plan supt No 27, nici giudecăţii nu-i rămâni îndoială că nu ar fi aşà, pentru că şi ispisocul Domnului Vasili VVod grăeşti curat „o silişte ce să numeşti Cetăţuia cu vad de moară pe pârău Bârladului şi cu locuri de iazuri pe pârău Trestienii, undi acolo esti şi silişti şi Trestiana", şi să vedi că boerii Pălădeşti după vremi ş-au mutat vadul mai în sus, tot pe moşia lor la No. 12, undi şi morili îşi avè făcute atunce, când s'au hotărât moşia prorocului Samoil, iar nu că erà acolo vadul cel bătrân.

5. 1813 Săpt. 11. Mărturia încredinţată şi dată după Carte de blăstăm de către un Toader Morariul, prin cari arată că, dela moara d-sali vornicului Paladi în sus păn la podul cel mari, el a apucat moară făcută pisti apa Bârladului şi au mai prifăcut şi el în două rânduri şi, dupăce s'au stricat, au şi mutat-o în gârlă, undi şi acum să află; şi alt vad de moară ştii că au fost în dreptul *cărămidării*, undi şi acum sânt taraşi; aşijdire şi alt vad mai iasti drept casa lui Toader Antohi, iar de când or fi făcuti şi cini li-ar fi stăpânit nu ştii.

6. 1813 Săpt. 11. Mărturia a unui diacon Antohi i Vesili Luchian, iarăşi încredinţată, ce tot după Carte de blăstăm o dau, arătând că moară au apucat în apa Bârladului undi sint şi acum *şarampoi*, şi moara undi-i făcută acum mai sus de aceia, iar mai în sus. n'au apucat, fără numai, undi iasti cărămidăria acum, mai sint nişti taraşi, dar de moară de vor fi fost sau alt ceva iai nu ştiu; cum şi stăpânire boerilor Pălădeşti o ştiu că au apucat o *grădină* ce în plan iasti arătată supt No. 24, cari şi acum iasti faţă, şi prorocul Samoil vindè venitul grădinii şi o cumpără târgoveţii, dar acum, cum să urmează stăpânire, iai nu ştiu; şi nucul ce să cuprinde în hotarnica spătăresii Sturzoai, ştiindu-l lângă o fântâniţi, au mers di i-au arătat şi locu, carili iasti însămnat în plan supt No. 11, iar mai mult nu ştiu.

Pre Inălţate Doamne,

Aceste câte ni s'au arătat sint dovezili amândoror părţilor, în pricina aceasta, la cari d-lui vornicul mai întăi pen-

tru locul acel dispre apus de pisti apa Bârladului, vra a să înputernici de a a-l stăpânì după acesti răspunsuri, adică: că de nu-i şi scria ispisocul d-sali acel dela Domnul Vasili VVod, că moşia d-lui ar trece şi la apus pisti apa Bârladului, păn undi acum îşi urmează stăpânire, după hotarnica ace ce ari făcută la anii 1776, după mărturia aceloraş de atunci oameni, cari ar fi ştiut şi din vechiu stăpânire părintilui d-sali; dar, dacă numili moşii d-sali iasti Cetăţuia, dupăcum şi aceluiaşi loc, îndestul ar putè fi cunoscut că şi numili moşii d-sali tot di pi numili aceluiaş loc trebui să să fi dat atunce de către Domnul Vasili Voivod; şi când şi pisti apa Bârladului despre răsărit necăiri alt loc cu acel numi nu să află, apoi şi mai desăvârşit ar fi dovedit că moşia d-sali ar treci şi la apus pisti apa Bârladului spre a-şi cuprindi şi locul numilui său; de undi dar nici după un cuvânt de dreptate nu socoteşte că d-lui spatarul ar putè să-l înpingă din stăpânire acelui loc pisti Bârlad, dispre răsărit, după cuprindire ispisocului Domnului Costandin Mihail Cehan Racoviţi VVod, ce-l are d-lui spatarul ară(tă)tor în sămni şi în măsuri, carili iasti din anii 7265; căci şi atunce la aceiaşi hotărâtură, cuprinsă pin acelaş ispisoc, ce s'au făcut moşiei d-sali, dacă s'ar fi văzut şi ispisocul d-sali, acel dela Domnul Vasili VVod, sau s'ar fi întrebat şi s'ar fi cercetat pe oamènii ce avè ştinţa cum s'au urmat stăpânire părintelui d-sali din vechimi, iarăşi nu s'ar fi putut de a i să cuprindi şi locul acela a d-sali în hotarnica mănăstirii prorocului Samoil, în vremi ce şi cu ispisocul Domnului Vasili VVod şi cu mărturia oamenilor îl dovîdè că iasti drept al d-sali.

Al doile, şi pentru strămutarea hotarului din sus de gura Tupiloai, di pisti apa Bârladului, de către răsărit, ce tot după ispisocul Domnului Costandin Mihail Cehan Racoviţi VVod, cum şi după hotarnica schitului Grăjdenii, vra ca să-i facă d-lui spatarul de a-l înpingi pe d-lui în gios păn în locul morilor d-sali celor vechi, însămnat în plan supt No. 12; şi la aceiaşi cerire iarăşi n'ar cunoaşti că

poate avè d-lui spatariu vre o dreptate, căci deşi iasti hotarnica d-sali mai din urmă decât ispisocul acela a d-sali spatarului şi decât hotarnica schitului, dar hotarnica a d-sali ar fi făcută pe mărturia acelораş de atunce oameni după Carte de blăstăm, cari acei oameni avè toată ştiinţa de stăpânire părintilui d-sali cum s'au urmat din vechimi, încă di pi când nici nu avè mănăstire prorocului Samoil moşia aceasta, şi când, cu mărturiile în sus arătati, dovedeşti stăpânire ce-ar fi avut, şi d-lui şi părintili d-lui, şi asupra lăcuitorilor ce sint cu lăcuinţa dela gura gârlii Tupilioai în gios sub numi de satul d-sali Moränii, apoi îndestulă tărie i să pare că ar putè avè hotarnica d-sali ; căci, dacă n'ar fi fost şi pe acolo moşia d-sali, cum s'ar fi putut să stăpâniască şi pe lăcuitorii aceiia supt numili de satu d-sali ; şi, deşi puni d-lui spataru înnainte şi cuvântul acela di zici că şi vadul de mori a vornicului Vasili Costachi s'ar fi putut să fie şi din gios de gura gârlii Topiloai, undi să găsăsc însămnări că ar fi fost mori, căci în ispisocul Domnului Antiohi Costandin VVod să arată că acel vad iasti în Podeni, şi Podeni s'ar fi numit şi toati casili locuitorilor, ce sint pe din gios de gârla Topiloai, dar nici cu acelaş zis iarăşi nimic nu s'ar putè agiutà d-lui spataru ; pentrucă *vadul vornicului Vasili Costachi iasti ştiut şi dovedit că au fost acel ce iasti însămnat în plan din sus de gura gârlii Tupiloai, iar în locurile aceli din gios de gura gârlii tot niamul d-sali ar fi avut mori ; pentrucă după vremi li-au tot mutat din loc în loc, ca unii ce-au fost volnici a-şi faci mori pe hotarul moşii lor undi ar fi voit;* cari, şi acesti însămnări de locuri de mori ce să găsăsc, iarăşi îndestulă dovadă i-ar fi d-sali de stăpânire ce-ar fi avut asupra acelui loc şi moşii şi strămoşii d-sali ; *apoi că şi Podeni numai mahalaoa lăcuitorilor ace ce purcede dela gura gârlii Tupiloai în sus s'ar fi numind, iar dela gura gârlii în gios tot satul Morănii ce l'au stăpânit d-lui s'ar fi numit şi să numeşti, dupăcum aceasta de cătră toţi ar fi ştiut şi mărturisit;* şi în scurt că, dacă moşia d-sali dupăcum dovedeşti cu ispisocul Domnului Vasili VVod, au fost moşie Domniască, apoi

niciodată nu s'ar fi putut ca să fie cu o micşurore ca aceia, dupăcum, acum, d-lui spatariul vra să o facă.

După cari toati acesti răspunsuri a d-sali vornicului, stând noi a luà sama cu amăruntul, nu socotim că ar putè avè d-lui vre o deplină dreptati de a-şi stăpânì moşia d-sali întru întregime cari o ceri, după sămnili şi măsurili ce-i arată hotarnica d-sali acé din anii 1776 ; căci, **întăi**, pentru locul acel de pisti apa Bârladului, dispre apus, ce-l ceri în numili moşiei d-sali, însuşi ispisocul Domnului Vasili VVod nu arată că moşia d-sali la apus treci şi pisti apa Bârladului, şi nici zici că acè moşie au făcut'o dănii strămoşului d-sali şi cu vre o Cetăţue în fiinţa iai pe dânsa, ca, cu acel chip, să să poată întinde d-lui pisti apa Bârladului, să cuprindă şi locul acela numit, după mărturia acelor oameni, Cetăţuia; ce curat zici că i-au dat o silişte numită Cetăţuia, şi cu vad de moară pe apa Bârladului, şi cu locuri de iazuri pe părăul Trestienii ; dupăcum aceasta şi în pildă iasti văzut şi ştiut şi în zi(ua) de astăzi, că nici o moşie nu-şi are pe dânsa aeve şi fiinţa numilui său ce poartă, dupăcum d-lui vornicu vra să-şi facă moşia d-sali cu acel zis, ce numai numi ; apoi *când pe locul acela nici silişie de sat nu iasti. precum nici Cetăţue, ce numai un şanţu, făcut cine ştie din ce vremi şi pentru ce trebuinţi va fi fost ; şi când şi silişte moşiai d-sali, ce-i răspundi ispisocul, şi cu vadul de moară în apa Bârladului, cum să arată la plan, iasti dovedit, ce să şi află defaţi de ceia parte pisti apa Bârladului, dispre răsărit, în gura Trestienii*, ce cuvânt de dreptati poati avè d-lui vornicu numai după păreri, ca să triacă cu stăpânire şi la apus pisti apa Bârladului ; şi mai ales că, când au răscumpărat vist. Ioan Păladi moşia aceia dela egumenu de Bursuci, cum adiverează ispisocul Domnului Mihai Racoviţi VVod, dacă şi locul acela di pisti apa Bârladului, dispre apus, ar fi fost tot din trupul moşiei aceştia, dupăcum, acum, vornicu zice, *trebuinţi ar fi fost să mai zică pomenitul Domn prin ispisoc că-i dă şi toată apa Bârladului cât cuprindi ace moşie pe de amândoaă părţile, să-şi facă mori într'amândoaă ţărmurili apii Bârladului ;* fiindcă, dacă erà al său locul acesta ce-l cere d-lui vornicu, o avè şi apa Bârladului toată, şi nu mai erà trebuinţă să zică şi Domnul că-i dă şi apa ; undi dar şi

dintr'aceasta mai desăvârşit iasti dovedit că şi pe la acè vremi moşia d-lui vornicului nu trecè şi pisti apa Bârladului, la apus, şi atunce Domnul Mihai Racoviţi VVod i au dat şi celalalt mal al apii Bârladului despre apus, iar nu mai mult alt; după cari acesti dovezi şi mărturia acelor marturi ce-au mărturisit atunce la hotărâtura ce s'au făcut moşiei d-sali vornicului, că ar şti că moşia d-sali treci şi la apus pisti apa Bârladului, după veche stăpâniri ce-ar fi şi avut boerii Pălădeşti, iarăşi să dovedeşti de neadevărată, şi mai ales că şi însuşi ei, dupăce cu mărturia lor o trec pe moşia d-sali vornicului şi pisti Bârlad, nu ştiu păn undi să o mai ducă şi-i pun hotar *şanţul*.

Al doilea şi pentru pricina locului dela răsărit, di pisti apa Bârladului, iarăşi înnainte hotarnicei schitului Grăjdenii, ce iasti de 121 de ani mai bini, şi a ispisocului Domnului Costandin Mihail Cehan Racoviţi VVod ce-l ari d-lui spataru, carili iasti mai vechiu cu 19 ani decât hotarnica d-sali vornicului, şi arătătoriu în sămni şi în măsuri ce loc poate să cuprindă hotarnica acei a d-sale vornicului, dacă celi mai vechi scrisori a d-sali nu sint arătătoari în niscaiva sămni sau măsuri; şi când mai ales şi mărturia aceloraş marturi, după cari s'au făcut şi hotarnica d-sali, nu numai că, după dovezili în sus arătate, să dovedeşti de neadevărat, dar şi după ispisocul Domnului Costandin Mihail Cehan Racoviţi VVod; pentru că ei zic şi aceasta: că la hotărâtura ce s'au făcut moşiei prorocului Samoil, nu numai că scrisorili n'ar fi fost să să vadă, dar nici oamenilor cari avè ştiinţi de stăpânire boerilor Pălădeşti nu li s'ar fi făcut întrebari, şi au hotărât cum au vrut hotarnicii, înpresurând moşia d-sali vornicului; cari cât pentru scrisorile d-lui vornicului că n'ar fi fost ca să să vadă, şi aşà să fie măcar că să să fi şi văzut, dacă în sămni sau în măsuri nu sint arătătoari, tot atâta faci ori di s'ar fi văzut sau de nu s'au văzut. Dar pentru cuvântu ce zic ei că nu s'ar fi făcut întrebari nici oamenilor cari avè ştiinţi, la aceasta pomenitul ispisoc Domnesc arată: că la acè hotărâtură au fost de faţi şi toţi cei mai de frunti târgoveţi, din târgul Bârladului, preoţi şi alţii ce anumi au şi iscălit la hotarnică; cari vra să zică că aciia eră cei mai cu ştiinţi

oameni, şi de stăpânire boerilor Pălădeşti, şi de cât erà drept locul Domnesc, ce s'au dat mănăstirii prorocului Samoil. După cari şi această dovadă, tot hotărâtura cuprinsă prin ispisocul d-sali spatarului are tăria ei, ca una ce iasti şi cu 19 ani mai vechi; iar hotarnica d-sali vornicului cu totul rămâni fără nici o puteri, şi nici cu cuvântul acela, după mărturiili de sus arătati, că ar fi stăpânit şi pe lăcuitorii ce sint dela gura gârlii Tupiloaii în gios sub numi de satul Morănii, iarăş nimic nu să agiută d-lui, pentrucă şi mărturiili acele sint una în potriva altia: uneori că au stăpânit mănăstire pror. Samoil, şi alti ori d-lui vornicu; şi unile mărturii nu pot avé nici un temeiu; şi nici cu cuvântul acela că dela gura gârlii Tupiloai în gios, în locurili acele ce să găsăsc însămnati tot niamul d-sali ar fi avut mori, tot nimic nu să poati agiuta, numai după zisili d-lui din gură, căci nici poati şti de atâta sumă de ani, de mori vor fi fost aceli însămnări sau de alti trebuinţi; şi de cini vor fi fost făcuti, dupăcum la aceasta şi însuşi d-lui nu poati să de vre o încredinţari. Şi de către noi aşà să socoteşti: Că d-lui spatariul Necolai Dimachi după tot cuvântul dreptăţii să agiută a-şi tragi în stăpâniri întregime trupului moşii d-lui, atât pisti apa Bârladului, dispre apus, cât şi dispre răsărit, întocma şi predeplin după toati sămnili cuprinsă la ispisocul Domnului Costandin Mihail Cehan Racoviţi VVod; precum asămine şi schitul Grăjdenii locul acela întocma, după cuprindire hotarnicii sali, prin aceli ştiuti şi dovedite sămni fireşti, cari sint defaţi; dar, fiindcă d-lui vornicu arată nemulţămiri asupra giudecăţii noastri, ce desăvârşit hotărâri rămâni la Inălţime ta.

1814 Fevr. 20.

A Innălţimii tali către D-zeu smerit rugător,

† **Veniamin Mitropolit Moldaviei.**

i plecati slugi, *Costandin Balş vel logofăt.* . *Alixandru Leul vel vornic. Toader Balş vel vornic. Şărban Negel vel vornic. Hrisoverghi vel vornic. Andrunachi Donici agă.*

CXIV

1814 Iulie 6. *Scarlat Alexandru Calimah Voevod, motivat de jalba târgoveţilor Bârlădeni asupra biv spatariului Ne-*

culai Dimachi, care le cere bezmăn pentru casele și așăzările lor, în contra hrisoavelor ce au dela Ștefan Cel-Mare și dela Constandin Mihail Cehan Racoviță Voevod, rânduește zi de judecată la Divan pe la sfârșitul lui Septemvrie.

Noi Scarlat Alexandru Calimah VVoda, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei. Cinstit și credincios boeriul Domniei mele, d-ta Neculai Dimachi biv vel spatar, sănătate. Domniii mele au dat jalobă toți boerii i boerănășii i neguțitorii și alți lăcuitori, ci au casă și așăzare în târgul Bârladului, cu cerire să aibă giudecată cu d-ta, pentru că, decând d-ta cu zestre ai luat moșie ce este împregiurul târgului Bârladului, ai fi vrând a-i supune supt bezmăn cu casăle și așăzările lor de pe locul ce, după ispisocul Domnului Ștefan Voevod i altul dela Costandin Mihail Cehan Racoviță VVod, îl au drept a lor; în puterea cărora ispisoace și-au făcut și așăzările ce au, și ori și când mai înnainte au fost supărați de către stăpânii locului, ce d-ta îl cei acum (sub) ascultare, nu li s'au dat, rămânând ei în odihnă; iar acum d-ta n'ai fi contenind a le face supărări, pentru care au cerut ca cu Divanul Domniii mele să li să de hotărâre. Drept aceia scriem Domnia me d-tali cà îndată ce vei primì poronca aceasta, cu toate dovezile ce vei avè să te scoli și să vii la Divan, ca să se cerceteze pricina și să se de hotărâre, să nu șadă oamenii aice de se afanisesc cu cheltuiala; căci, de nu vei urmà a venì, apoi târgoveților, după ispisocul Domnului Cehan Racoviță VVod și alte dovezi ce mai au, le se va întări stăpânirea și cu Carte Domniei mele, și, în urmă orice arătare vei face, nu vei fi ascultat, aceasta. 1814 Iulie 6.

(Mai departe se adaoge cu alt-fel de scrisoare:)

Insă, fiindcă, prin jaloba ce ai dat d-ta, ai cerut vadè, în pricina aceasta, până la sfârșitul lui Săptemvrie, *fiind acum vremea lucrului*, ți se dă această vadè, și pără atunce se va urmà stăpânirea târgului, după care s'au urmat și an și anțirț, iar la vadè negreșit să te afli.

NOTĂ. Pe partea de deasupra a acestei porunci, în afară de pecetea Domniască în ceară roșie, de semnătura lui «Gheorghie Bănari, diac

de Divan» şi de «Procit, vel logofăt» se află şi adresa: «Cinstit şi credincios boierului Domniii mele, d-ta Neculai Dimachi biv vel spatar, sănătate» şi mai jos: «Târgoveţii din Bârlad».

CXV

1814 Iulie 21. *Toţi locuitorii târgului Bârladului jăluindu-se că spătarul N. Dimachi le impune bezmăn câte 10—12 lei de fiecare casă făcută la mahală, cum şi plata pentru imaş, până la regularea chestiei prin judecată, la Divan, Domnul Calimah poronceşte Ispravnicilor de Tutova de a nu se îngădui încă luarea unor asemenea dări.*

Noi Scarlat Alexandru Calimah VVod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei. Cinstiţi şi credincioşi boerii Domniei mele d-voastre ispravnici de ţinutu Tutovii, sănătate. Toţi boerii i boerănaşii i neguţitorii şi ceilalţi lăcuitori, din târgu Bârladului, au făcut arătare că ei, din moşii şi părinţii lor, fiind lăcuiţi într'acel târg, *unde şi-au făcut şi aşăzări, fără să fie supăraţi cu vre o dare*, iar acum, decând cu zăstri a întrat d-lui spat. Neculai Dimachi stăpânitor moşiei de prin prejurul târgului, le-ar fi pricinuind multe supărări cu strâmtoririle imaşului şi cu oprire de a nu face case pe la mahalali trăitorii dintr'acel târg, *cerându-le să dè zapis că vor a plăti bezmăn câte 10 şi 12 lei pe an, şi apoi să aibă voe a-şi face case;* pentru care s'au fost scris Cartea Domnii mele către d-lui spatarul ca să vie să ste în giudecată cu jăluitorii, şi d-lui şi-a pus vadè că va venì la sfârşitul viitoarei luni Săptemvrie. Drept aceia să scrie d-voastre cà, până se va sfârşi giudecata, să nu îngăduiţi pe d-lui spat. sau pe vechilii d-sale a supără pe târgoveţi la vre o cerire de *bezmăn* sau de *imaş* pentru vitele lor; şi după giudecată, cum dreptatea va da, aşà se va urmà şi stăpânire. 1814 Iulie 21.

NOTA, Pe partea exterioară a documentului in afară de pecetea Domnească întipărită în ceară roşie, se mai află şi adresa: «Cinstiţi şi credincioşi boerii Domnii meli, dv. ispravnici de ţinutul Tutovii, cu sănătate.»

CXVI

1814 August 8. *Scarlat Alex. Calimah Voevod, motivat de jalba lui Neculai Dimachi, scrie biv vel spatarului Ioan Jora*

ca să meargă şi să îndemne pe Bârlădenii răzvrătiţi, spre a dà boeriului toate veniturile şi bezmănurile întocmà precum s'au urmat an şi anţerţ, urmând cà, la terminul de la finele lui Septemvrie viitor, Divanul să dee dreptatea cui se va cădè.

Noi Scarlat Alexandru Calimah VVoda cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei. Cinstit şi credincios boeriul Domniii meli d-ta Ioan Jora biv vel spatar, sănătate. Fiindcă, între Bârlădenii din târgu Bârladului şi între d-lui spatarul Neculai Dimachi, au născut pricini de neînvoire, înprotivitori arătându-se Bârlădenii obiceiului ce s'a urmat mai înnainte, a cărora răzvrătire nu s'a cunoscut urmată dintr'altă, de cât că şi unul din ispravnici, d-lui ban Ioniţă Iamandi este unul din Bârlădeni şi ne păzindu-şi datoria dregătoriei sale, a învitat pe Bârlădeni a-şi eşi din rânduială; arătând prin jalobele lor, pe lângă aceasta, şi acest neadevăr că ei siliţi ar fi dat unii scrisori de aşezare pentru plata *bezmănului*, care a lor arătare să do(ve)deşte neadevarată; căci d-lui spatarul, între alte scrisori de aşezare, a arătat şi însuşi scrisoarea Protopopului de Bârlad, carele n'au putut să o dè silit, Protopop fiind; şi fiindcă în pricina aceasta după cerire amândoror părţilor, s'a pus vadè ca să vie la sfârşitul viitoarei luni, Septemvrie, spre a se da hotărâre, şi ei, Bârlădenii, urmând povăţuirei d-sale banului, voesc a râdicà stăpânirea d-sale spatarului, urmată din anii trecuţi, cum vei înţelege din jalobă arătarea d-sale spatarului şi poronca Domnii meli; a cărora înpotrivire ne fiind priimită Domnii meli, s'a scris d-sale banului Iamandi cà întrucât de puţin să nu se mai amestice într'aceste pricini, să scrie şi d-tale ca să mergi acolo la faţa locului, unde să aduni pe toţi pe acei înpotrivitori şi să le arăţi că poronca Domniii mele este ca să se liniştiască de rălile urmări spre care s'au pornit, *şi să dê tot venitul din toate d-sale spatarului, precum şi bezmănurile întocmà*, **precum s'a urmat an şi anţărţu;** *căci, în potrivă urmând, cu zapcii se va face înplinire, supuindu-i d-ta a urmà întocmà*, precum *poroncim*; şi înputernicind pe vechilul d-sale spat. a-şi luà toate veniturile şi adetiurile, precum s'au zis, cum s'au urmat an şi anţărţ. Şi la vadeaua

ce s'au pus, adică la sfârşitul viitoarei luni Săptemvrie, viind amândouă părţile la Divan şi giudecându-se, precum dreptatea va dà, aşà se va urmà. Aceasta poroncim.

1814 Avgost 8.

NOTA. Pe partea de deasupra a poroncii, ce servă de învălitoare, în afară de pecetea Domniască în ceară, pe care-i an. 1806, de «Procit, vel logofăt», de «S'au trecut la condică, Mateiu Klucer», se află şi următoarea adresă: «Cinstit şi credincios boeriul Domnii meli, d-ta Ioan Jora biv vel spatar, sănătate:» apoi, mai jos: «D-lui spat. Neculai Dimachi.»

CXVII

1814 Octomvrie 7. *Maria, soţia lui Dumitrache Grecu, cere dela Măria Sa Vodă ca să-i dee voe de a-şi vinde două dughene şi o casă ce le aveă de zestre, şi Vodă îi încuviinţază.*

Rezumat. Maria, soţia lui Dumitrachi Grecu, din târgul Bârladului, arătând prin jalobă către Măria Sa Vodă că are în târgul Bârladului „doă dugheni şi o casă din dosu *uliţii Cizmăriei,* între Tănasă Ciubotarul şi între Anton Ciubotariul, care dugheni li am date di zăstre dela părinţii mei, fiind fată de suflet, la căsătorie me, şi, *din întâmplare vremilor şi a oştirilor cu care au fost asupra noastră,* am scăpătat şi am rămas şi datoare....“ cere a i se încuviinţa vânzare acaretelor arătate prin mezat.

Domnitorul Scarlat Alexandru Calimah VVod, prin porunca de pe contra pagină a petiţiunei, pe temeiul înştiinţărei ce Ispravinicia de Tutova dăduse în această chestie boeriului *Costandin Balş vel logofăt a ţării de gios* (în Sept. 1814), scrie Ispravnicilor ţinut. Tutovii a se face vânzare prin mezat, îndeplinindu-se formele cerute de obştescul hrisov.

(Din pach. 33).

CXVIII

1814 Octomvrie 15. *Isprâvnicia Tutovei porunceşte telalului târgului Bârlad să publice în curs de 40 zile, în cuprinsul târgului, că să va vinde prin soltan-mezat două dughene şi o casă a Mariei, soţia lui Dumitru Grecu, drepte ale sale zestre, pentru a-şi plăti datoria ce făcuse din întâmplarea vremurilor şi a oştirilor.*

De la Isprăvnicia Tutovii

Cătră Tialalu de aice din târgu Bârladului.

Mariia, soţiia lui Dumitrache Grecu, de aice din târgu, prin jaloba ci au dat Mării Sali lui Vodă că aice, în târgu Bârladului, pi vatra târgului, *având doă dugheni şi o casă drepti a sali zăstri, din pricina că din întâmplare vremurilor şi a oştirilor supuindu-să supt gre datorie*, spre a să plătì, ne având şi cerând ca să-şi vândă casa şi dughenili arătati, au adus şi luminată Carte Mării Sali lui Vodă poroncitoari ca, prin soltan mezat, să-şi vândă casa şi dughenili arătati. Pentru cari ţi să scrie: ca, îndată ci vei priimì poronca, să faci strigare în curgiri de patru zăci de zile, după obşteasca hotărâri în tot cuprinsul târgului, şi ori cari să va arătà de muştereiu şi vor vre a tirdisă preţul ci vor da, să triacă în dosul ţidulii; şi, la înplinire vadelii, cu toţi acei muşterei să vii la Ispravnicie, ca să să facă şi cel desăvârşit hareci acei casă şi dughenilor. 1814 Oct. 15.

(Nedescifrabil). *Ioan Jora spatar.*

(Pe contra pagină urmează însemnările concurenţilor cu sume dela 600-1210 lei, curmându-se mezatul cu ultima sumă).

Isprăvniciia Tutovii.

După luminată poronca Domnească ci ne-au adus Maria, fiica de suflet a săvârşitului Costandin Şlicariul, pentru doaă dugheni şi o casă, ci le ari aici în târgu Bârladului, ca prin sultan-mezat să să vândă, deci noi, după luminată poroncă, rânduindu-să pi *tealialu târgului acestuia* di li-au strâgat atât în tot cuprinsul târgului, cât şi înainte noastră, fiişti-cari muşterei, ci au fost, au adaos; cari, în urmă, cel mai bun preţu dându-l svinţiia sa Protopopul Ioan dela acest ţinut, fiind lipiti di alti dugheni a sfinţiei sale, cu care preţ mulţămindu-să şi vânzătoare, primindu-şi toţi banii deplin în mânili sale, după rânduială au dat diosăbit zapis. Şi pentru ca să fie ştiut că dughenìli şi casa di sus arătate au rămasu desăvârşit a svinţii sale, pentru aceia s'au încredinţat ţidula aceasta şi de cătră noi. 1815 Ghenarie 23.

(Din pach. 33)

CXIX

1814 Decemvrie 10. *Scarlat Alexandru Calimah Voevod pune îndatorire veliților boeri ca să se adune la Mitropolie și să asculte cu mare luare aminte jaloba ce au dat lăcuitorii din orașul Bârlad, pentru moșia Bârladului, asupra spatarului Neculai Dimachi.*

Noi Scarlat Alexandru Calimah VVod cu milă lui Dumnezău Domn țării Moldaviei.

Preosfinție sa părintile Mitropolit,
D-lui logofătu Costachi Ghica,
D-lui logofătu Costandin Balș,
D-lui logofătu Lupul Baș,
D-lui vornicu Șărban Negel,
D-lui vornicu Costachi Canta,
Și toți d-lor veliții boeri.

Adunându-vă la svânta Mitropolie, să ascultați cu mare luare aminte jaloba și cerire ce fac lăcuitorii din târgu Bârladului, pentru moșie Bârladului, asupra dumisale spat. Neculai Dimachi, cum și celi din potrivă răspunsuri și ceriri a d-sali spatarului; și, după ce veți cetì hrisoavile și toate alte scrisori dela amândoă părțile, cercetând și obiceiurile ce s'au urmat cu stăpânire la acel loc, să socotiți care sânt cu cuviințe și temelnice; și, precum veți găsi cu cale, pre largu cu anaforà să înștiințați pe Domnie me.

D-ta vel vornic za aprozi să stai ca să să înfățoșăză și ia sfârșit. 1814 Dech. 10.

(L. P. D.) *Iordachi Ghica vel logofăt* procit.

NOTA. Pe pagina foaei de deasupra stă scris: «Astăzi ne apărat este să să caute pricina aceasta la sfânta Mitropolie.» Dech. 14.

CXX

1814 Decemvrie (14). *Anaforaua Divanului Domnesc în procesul dintre locuitorii orașului Bârlad și spatariul Neculai. Dimachi, opinând pentru orânduirea unei comisiuni, compuse din episcopul eparhiot și 2 boeri mari, care să meargă la Bârlad și, prin lucrarea ce vor face, să liniștească pe amândouă părțile*

Pre Innălțate Doamne,

Prin luminată Domnească țădulă a Innălțimii Tale din tr'acestu curgătoriu anu și lună, Dechemvrie 10, ni să porroncești ca să ne adunăm la sfânta Mitropolii, să ascultăm jaloba și cerire ce facu locuitorii din târgul Bârladul pentru moșiia Bârladului asupra d-sali spatariului Neculai Dimachi, cum și cele din înpotrivă răspunsuri și ceriri a d-sali spatariului și dupăce vom ceti hrisoavele și toate alte scrisori dela amândoâ părțile, cercetând și obiceiurile ce s'au urmat cu stăpânire la acel loc, să socotim care sânt cu cuviinți și mai temeinice, precum vom găsâ cu cale pre larg cu anaforà să inștiințăm pe Innălțime Ta. După care luminată poroncă, adunându-ne la sfânta Mitropolie, s'au înfățoșăt înainte noastră toți jăluitorii târgoveți cu d-lui spatariu și, după cetire jalobii lor și a cererii ce fac de a rămânè în nesupărare despre d-lui, atât cu plata de bezmăn pe casăle, i pivnițile, și grădinile lor, ce au în târgul Bârladului la mahalale, afară din cuprindere vetrii târgului, ce din vechiu iaste hotărâtă, cât și pentru imașul din pregiurul târgului, trebuincios pentru pășunare vitelor sale și a trecătorilor, precum să aflà ei în nesupărare și când moșia aceasta erà în stăpânire mănăstirii sfântului prooroc Samoil din Focșăni, în potere scrisorilor ce ar fi având, s'au întrebat pe d-lui spatariu ce are a răspunde în potriva jalobii și a cererii lor; d-lui au răspuns că să cunoaște asuprit cu nedrepte arătările și cererile lor prin jalobă, și, din înpotrivă, cerând și d-lui dela giudecată îndestulare dreptăților ce are moșie d-sali de zăstri, ce este aliasă și hotărâtă înpregiurul vetrii târgului Bârladului cu sămni hotară din drept locul slobod Domnescu, ce n'au fost dat nimărui, în putere luminatelor hrisoave Domnești de afirosâre și de întăritură; și după schimbătura ce s'au făcut cu mănăstire, care iarăș iaste intărită cu hrisov Domnescu, dupăcare au urmat și învoială cu târgoveții, care iarăș s'au întărit prin cărți Domnești, din a cărora glăsuire și cuprindere d-lui nu cere mai mult loc să stăpâniască, nici să le facă vreo supărare; iar dela toți aciia, ce fără a să învoì cu d-lui, ș-au făcut casă, i dughene, i magazale, și alte benale,

pe driaptă moşie d-sali, afară din cuprindere vetrii târgului, ce este iarăş aliasă şi hotărâtă cu sămne hotară înpregiur, şi rămasă a fi slobodă Domniască spre întemiere oraşului; d-lui cere ca toţi aciia să fie îndatoriţi dela giudecată a să învoì cu d-iui pentru plata bezmănului pe cât loc vor cuprinde binalile lor, şi alt loc slobod din cât au rămas păn acum ne cuprins supt îngrăditură şi binale să nu fie de acum înnainte volnici a să mai întinde şi a mai cuprinde supt îngrăditurí şi binale fără a să învoì cu d-lui pentru cât loc vor avè trebuinţă, precum să urmează şi la alte târguri din ţară, ce s'au statornicìt şi să statornicescu pe moşii streine, mănăstireşti sau boereşti; şi atunci tuturor acelor ce să vor învoì cu d-lui a-i da venitul moşii după obiceiu şi după hotărâre ponturilor Domneşti, să va îndatorà şi d-lui a le da loc de emaş pentru păşunare vitelor sale iarăşi prin învoială; pe lângă care răspunsuri au arătat d-lui defaţe şi aceste scrisori asupra moşii din pregiurul vetrii târgului Bârladului, adecă:

Intăi, o ţâdulă Domniască din anii 7265 (1757) Ghenar 30, dela Domnul Costandin Mihail Cehan Racoviţi Voevod, cuprinzătoare, dupăcum s'au socotit la ace vremi să să hotărască vatra târgului în sămni, adică: începându-să hotarul întăi din sus de târgu, din malul Bârladului, unde cade matca vălcelii, ce vine dela gura văii Perienilor, şi vălceaoa la dial, spre apus, pe din sus de Bisărica gospod, şi tot valceaoa la dialu până în drumul cel mare, şi apoi drumul cel mare în gios până în dreptul Bisăricii Ungureşti şi apoi drept spre răsărit prin Bisărica Unguriască până în malul Bârladului; şi apoi apa Bârladului în sus până în gura vălcelii, unde s'au început dintăi, cum pre largu să cuprinde la aceiaş ţădulă, prin care volniceşti Domnia Sa pe numiţii hotarnici ca pe acele sămne să hotărască vatra târgului.

Al doile, o mărturie hotarnică tot dintr'acel anu (1757) Fevr. 20, care s'au văzut iscălită de Ştefan Popăscul i Andrii Cozma, mazili, hotarnici, şi de mulţi târgoveţi, preuţi şi mireni, întărită şi cu pecete târgului, cuprinzătoare că din poronca Domniască au hotărât cu toţi târgoveţii cei mai bă-

trâni, preuţi şi mireni, pomenindu-i anumi, tot locul Domnecu cát este înpregiurul târgului Bârladului, ce este dat danie mănăstirii proorocului Samoil din Focşani, de către alte locuri şi moşii, ce sânt prin pregiur, măsurându-l pe de amândoâ părţile Bârladului cu funie de 20 stânjâni şi stânjânul de opt palme Domneşti; şi arată în măsură şi în sămne tot locul de amândoă părţile Bârladului, întrând în măsurătoare aceia şi Podenii, despre răsărit de Bârlad.

Al triile, Hrisov tot dela Domnul Costandin Mihail Cehan Racoviţi VVod şi tot dintr'acel anu (1757) întăritoriu mănăstirii sfântului preoroc Samoil din Focşăni, pe tot locul Domnescu din pregiurul târgului Bârladul, ce i-au fost danie şi miluire cu Hrisovul Domnii Sale, întocma după sămnili şi hotarăle arătate la mărturiia hotarnică a rânduiţilor boeri hotarnici, din tot hotarul şi cu tot venitul.

Al patrule, alt Hrisov din anii 7266 (1758) Iulie 15, dela Domnul Scarlat Grigorie Ghica VVod, întărind şi Domnie sa asămine stăpânire numitei mănăstiri pe sămnele arătate în Hrisovul Domnului Racoviţi Voevod, după mărturie hotarnică a rânduiţilor hotarnici, cu tot locul şi cu tot venitul.

Al cincilea, alt Hrisov din anii 7267, dela Domnul Ioan Teodor Voevod (bunul Inălţimii Tale), asămina întărind stăpânire numitei mănăstiri cu tot venitul şi cu tot hotarul.

Al şasâle, o scrisoare din anii 1785 Dechemvrie 10, dela epitropii mănăstirii sfântului Spiridon din Eşi, cuprinzătoare de schimbul ce-au făcut cu d-lui biv vel logofăt Iordachi Cantacuzino, cel mai întăi ctitor a mănăstirii sfântului Spiridon (fiind la ace vreme spatar), dându-i moşiia Bârladul dela ţinutul Tutovii, ce iasti înpregiurul târgului, a mănăstirii proorocului Samoil din Focşăni, ce este mitoh a sfântului Spiridon, după hrisoavele Domneşti de danie şi de întărituri cu tot venitul din tot locul ; şi priimind în potrivă dela d-lui logofăt moşia Vădurelile, sat întreg la ţinut. Sorocăi cu mai bun venit spre folosul mănăstirii, cum pre larg să cuprinde la aceiaş scrisoare de schimbătură iscălită de epitropi şi încredinţată de răposatul Mitropolit Gavriil şi

de veliţii logofeţi acei vremi; asupra căria ni-au şi arătat şi hirisov de întăritură dela Domnul Alexandru Ioan Mavrocordat VVod tot dintr'acel an şi lună Dechemvrie 26.

Al şaptile, altă scrisoare din anii 1786 Ghenar, prin care să cuprinde schimbul ce-au făcut d-lui logofătul Iordachi Cantacuzino (fiind spatar) cu sora d-sali, răpoosata spătăriasă Ecaterina Cantacuzini (buna d-sale spătăresei Polheriţii Miclescul, soţia d-sale spatarului), dându-i moşia Bârladului ce o luasă cu schimbu dela mănăstire sfântului Spiridon, şi patru şălase de ţigani, şi bani gata una mie lei; şi primind în potrivă schimbu dela sora d-sali părţile de moşie de zăstri ce-au avut în moşiile anumi: Feteştii, Trăistenii i Doinemândrii şi Nelipeştii, ce sânt la ţinutul Hârlăului, cum pre largu să cuprinde la aceiaşi scrisoare ce s'au văzut încredinţată de răposatul Mitropolit Gaviil şi dela Divanu.

Al optule, o scrisoare dintr'acel anu, Maiu 8, dela câţi-va târgoveţi din Bârlad, ce-au fost triimeşi din parte tuturor târgoveţilor, încredinţată de răposatul vel logofăt Gheorghie Sturza, cuprinzătoare că au făcut învoială cu răposata spătăriasă Ecaterina Sturzoae într'acest chip, adecă: moşia d-sale de prin pregiurul târgului Bârladului, fiindu-le lor trebuitoare pentru hrana lor şi a vitelor lor, din însuşi bună v o i a lor, f ă r ă a nu mai avè cuvânt de răspuns nici odeneoară, sau a trece piste acea scrisoare de învoială ce i-au dat; cum şi răpoosata să nu rămâi păgubaşă de drept venitul moşii sale ca o stăpână ce iaste, s'au aşăzat cu dumneei pentru arăturile şi fânaţul ce vor face pe moşie sa, să-i de dijma obicînuită după ponturi pentru casâle câte vor fi pe moşie d-sale afară din vatra târgului, ce este hotărâtă, să aibă a-şi da adetiul după ponturi; iar pentru emaş de păpăşunatul vitelor, pentru ca să fie ştiut locul până unde să să pască şi pentru ca (să) nu i să pricinuiască păgubire mai multă cu călcare vitelor, să fie dupăcât loc la va socotì răpoosatul biv vel logofăt Costandin Paladi (fiind la ace vreme vel vornic), si pe acel loc de emaş să nu plătiască nimică; iar trecând mai mult să plătiască strâcăciunea ce să

va face, legându-să ca numai vitele lor să să pască, iar nu și altele streine, cum pre larg să cuprinde la aceiași scrisoare de învoială.

Al noaâle, o carte Domniască tot dintr'acel anu și lună, Maiu 13, dela Domnul Alexandru Ioan Mavrocordat VVod, poroncitoare cătră răposatul logofăt Costandin Paladi (fiind vel vornic) ca, după învoiala ce s'au făcut între târgoveții dela Bârlad și între răposata spătăriasă, să meargă la fața locului să socotiască cât loc le va trebui pentru emașul vitelor și să-l însămnezi cu sămne hotară.

Al zăcile, o mărturie tot dintr'acel anu, Iunie 26, iscălită de răposatul logofăt Costandin Paladi (fiind vel vornic) cuprinzătoare: că, după poronca Domniască au mersu la stare locului și au socotit locu pentru emaș; că în parte de gios iaste îndestul până la Puțul lui Cocârlie, iar în sus pănă la Balta Oii; iar spre apus li-au rămas foarte puțin loc, fiindcă în zare dialului sânt țarinile târgoveților și nu pot să calce piste țarina lor; cum și spre răsărit pănă în hotarul moșiei sărdăresăi Codreniță, însă din Balta Oii și drept până în apa Bârladului, numai șăsul, iar nu și dialurile, cum pre largu să cuprinde la aceiaș mărturie.

Și, spre a dovedì d-lui spataru lucrare învoelii, au arătat defați o Carte Domniască din anii 1787, Iunie, dela Domnul Alexandru Ioan Ipsilant VVod, ce scrie Domnia Sa cătră ispravnicii ținutului: că, târgoveții, dând jalobă și orânduiți fiind în cercetare giudecății, iai, pănă a nu să da sfârșit pricinii, s'au dus la casâle lor, și poruncești ispravnicilor ca, după învoiala din 1786 Maiu 8, să se cerceteze și pentru câte casă vor fi în lăuntru în vatra tărgului, ce este hotărâtă, să nu fiie supărați cu adetiul de casă; iar cari vor fi afară de vatra târgului și din sămnile hotară, aciia ori să plătiască adetiul după hotărâre ponturilor gospod, ori să să învoiască cu spătăriasa, de vreme ce, prin scrisoarea învoelii, li-au lăsat și loc pentru pășunare vitelor lor fără a nu le luà nici o plată; și dela cei ce nu să vor supuni a da venitul moșiei, ispravnicii să-i supui și să în-

pliniască dela dânşiî ceia ce va fi cu dreptul; iar având cevà mai mult a răspunde, să vie la Divan. Şi (au mai arătat) un răvaş a d-sale spatarului Mihalachi Cerchez, particulariu, scriind: că, pentru o casă ce-au cumpărat spre lăcuinţa unui ţigan al său, dela 1791 şi până atunce ar fi plătit bezmănul locului; mai arătând d-lui şi câteva zapisă de aşăzări, particulare, începute dela 1811 şi în urmă, în putere cărora arătate scrisori îşi cere d-lui dela giudecată îndestulare dreptului ce are.

Dupăce dar s'au văzut la giudecată aceste scrisori dovezi arătate de d-lui spatariu asupra moşiii din pregiurul vetrii târgului Bârladului, s'au cerut şi la jăluitorii târgoveţi ca să arăti defaţi, în cercetere, scrisorile dovezi ce arată prin jaloba lor că ar fi având, cu a cărora putere s'ar oborî toate scrisorile d-sale spatarului, ce şi-ar fi câştigat după vremi asupra moşiei din pregiurul târgului şi, scoţând, au arătat aceste scrisori, adecă:

Intăi, o carte Domniască din anii 7265 (1757) Martie 12, tot dela acelaş Domn Costandin Mihail Cehan Racoviţi VVod, afirosătoriul la numita mănăstire, cuprinzătoare: că, dupăce Domnia Sa au afirosât locul Domnescu ce s'au găsât. la Bârlad, mănăstirii proorocului Samoil, viind câţiva din târgoveţi la Divan de au dat jalobă, a r ă t â n d că poate să să supere despre călugorii dela mănăstire şi pentru casâle lor, să nu cumva să le cei şi de casă după obiceiul ce au mănăstirile de ieu de casă dela alţi lăcuitori ce şăd pe moşâile mănăstireşti şi să-i zăciuiască şi din grădini ce au pe lângă casă; ce dar, ca să fii ei bine încredinţaţi că nu vor fi supăraţi cu de acel feliu ce au jăluit, li-au dat ace Carte a Domnii Sale prin care hotărăşti: de casă să nu de nici un ban chirie, nici de pivniţile lor, cum nici din grădini să nu-i zăciuiască; ce numai din ţarini şi din fânaţe şi din prisăci dela câmp să-şi de zăciuiala, fiindcă şi când erà locul Domnesc nu să dijmuia cu de acel feliu, de vremi ce sânt şi ei lăcuitori la un loc ca acela în drumul cel mare împărătescu; şi cum poronceşti Măria Sa, aşà să să

urmeză, într'alt chip să nu fie, cum pre larg să cuprinde la aceiaş Carte Domniască, în urma căria să vede liniştită stăpânire între mănăstire şi între lăcuitorii târgoveţi în trecere piste 30 ani mai bine până la 1786, ce au trecut moşia Bârladului dela mănăstire în schhimbu la d-lui logofătu Iordachi Canta şi dela d-lui, tot atunce, la răposata spătăriasa Ecaterina Sturzoae, sora d-sale.

Al doile, un răvaş de jalobă ce arată jăluitorii că l'ar fi dat în vreme trecirii prin Bârlad a Domnului Alexandru Ioan Ipsilant VVod [1]), jăluind ei atunce asupra răposatei spătăresăi cu arătare că, întrând stăpânitoare pe moşia Bârladului cu schimbu dela epitropii mănănăstirii sfântului Spiridon, deodată s'au văzut strâmtoraţi de toată hrana vieţii lor; şi că, mergând de au dat jalobă Mării Sale Alexandru Ioan Mavrocordat VVod [2]), arătând pe larg toate supărările ce li să face, nu numai că n'au găsit nici o dreptate, dar încă trimeşii lor au fost sâliţi de au dat zapis de frică înpotriva ceririi şi a jalobii lor; şi că, de atunce, nu puţină supărare trag despre spătăreasa, atât ei cât şi vitile lor, că nu au emaş din destul, cum pe larg să cuprinde la aceiaş jalobă, care să vedi buiurdisată în dosu-i atunci la 1787 Fevr. 28, către Isprăvnicia de ţinutul Tutovii ca, după hrisov şi obiceiul ce au avut târgoveţii şi când erà moşie supt stăpânire mănăstirii, iarăşi asămine să să urmezi şi să nu îngăduiască pe spătăriasa să le facă mai multă supărare; iar, având mai mult a răspunde, să vie la Divan, văzându-să buiurdisare întărită şi cu pecete Domnii Sale.

Al triile, o anaforă a veliţilor boeri din anii 1792 August 9, de cercetare ce au făcut şi atunce arătărilor şi a cererilor prin jaloba târgoveţilor de a fi scăpaţi de supărările ce patimè despre răposata spătăreasa Sturzoai, după ace scrisoare chip de învoială, ce au apucat dela o samă de târgoveţi, ca să-i de bezmăn, îngrozindu-i răposatul logofăt Gheorghie Sturza, la ace vremi, şi cu închisori; şi, rugânsă ei să li să întăriască şi hrisovul ce-l au dela Domnul a-

---

1). Intre anii 1786—1788. 2). Intre anii 1785—1786.

firosătoriul mănăstirii sfântului prooroc Samoil, şi veliţii boeri, atunce, după înfăţoşare ce au avut târgoveţii cu vechilul răposatei spătăresâi, au făcut ace anaforà, arătândս jaloba şi răspunsurile şi scrisorile arătate despre amândoă părţile, şi, fără să de vre o hotărâre, văzându-se hrisoave Domneşti la amândoă părţile, lasă hotărâre a să da de către Domnul acei vremi, cum pre largu se arată la aceiaşi anaforà ne întărită.

Al patrule, un răvaş de jalobă tot dintr'acel anu şi lună, August 14, cuprinzătoare: că, după giudecata ce-au avut înainte Inălţimii Sale cu d-lui logofătu Jordachi Cantacuzino, fratele şi vechilul răposatei spătăresăi (fiind la acea vremi vel vist), hotărâre ce li s'au dat, să roagă Inălţimii Sale să facă milă cu dânşii să li să întăriască anaforaoa, ce s'au făcut de către d-lor veliţii boeri, căci ca nu cumva, după vremi, să fie supăraţi de către răposata spătărează, şi mai ales că şi obiceiu este de anaforalile să dă celor ce din mila stăpânilor câştigă giudecata, aflându-şi dreptate; cum pre largu să cuprinde la aceiaş jalobă, care să vedi buiurdisită întru aceste cuvinte, adică: „Mergi la ftori logofăt şi atât anaforaoa să va întărì, după a Domniei Sale hotărâre, cum şi lor li să va da osăbită Carte asămine".

Al cincìle, altă jalobă ce arată târgoveţii că ar fi dat la 1793 Fevr. 13, la venire Domnii sale Mihail Costantin Suţul VVod, arătând pre larg înscris toate supărările ce-au suferit pănă atunce şi că închişi fiind la armăşie doi dintre târgoveţi în vreme Domnii Mării Sale Alexandru Costandin Moruz VVod supt pedeapsă, spre a scăpà ar fi dat altă scrisoare îndatorându-să a plătì pentru emaş; şi, cerând ei a fi scăpaţi de supărările răposatei spătăresă şi să li să întăriască Cărţile ce au dela alţi luminaţi Domni spre apărare lor a nu da nimărui nimică, cum pre larg să cuprinde la aceiaşi jalobă, în dosul căria să vede buiurdisâre, întărită cu pecete Domnii Sale întru aceste cuvinte, adică: „După vreme plugului să să scoale dintre dânşii trii—patru târgoveţi, care ar fi fruntaşi mai cu înţălegire, şi să vii la scau-

nul Domnii Sale, şi prin Divanul gospod vor afla îndestulare dreptăţii lor“.

Al şasăle, o anaforà obştească a Mitropolitului şi a veliţilor boeri din acelaş anu 1793 August 11, prin care să cuprinde giudecata ce-au avut târgoveţii cu d-lui caminaru Iordachi Balş, care avè vatra târgului Bârladului împreună cu locul de prin pregiur danie şi miluire cu hrisovul din anii 1784 Noemvrie 25, dela Domnul Alexandru Costandin VVod şi cu hrisov de întăritură din 1792 August 6, dela Domnul Alexandru Costandin Moruz VVod, hotărându-i-să şi tot venitul ce avè a luà dela târgoveţi, adică: de toată benaoa ce va fi pe vatra târgului să ia bezmănul locului, după analoghie chirii, ce va agiungi, din zăci bani, unul; cum şi dela toţi acei ce vor avé pivniţi şi vor vinde vin, să ia câte şase lei de bute şi câte patru lei de poloboc; iar dela cei ce vor vinde rachiu să ia câte una parà de ocă; precum şi mortasăpia şi pe vitele ce să vor vinde la zâle de târgu şi la iarmaroace, încă asămine să ia după obiceiu; iar mai mult nici cu o cerire să nu să superi. După care hrisoave cerè d-lui atunce să i să întăriască stăpânire. Şi arătând atunce târgoveţii, atât *un hrisov vechiu Domnesc dela Ştefan VVod, care fiind sârbesc şi rupt o bucată dinirinsul, s'au dat la tălmaciul sfintei Mitropolii de s'au tălmăcit pe cât au putut alegi;* prin care arătându-le cum li-au ales Măria Sa, la ace vremi, şi li-au însemnat hotarâle vechi a târgului Bârladului pără unde li-au fost sămnile din vechiu, arătându-le anumi; şi că însuşi Domnia Sa li-au mai cumpărat o sâlişte pe Tutova anumi Ivance dela Tatarca, cuprinzându-o în lăuntru întru aceiaş hotar, au lăsat să fie tot supt ascultare târgului Bârladului, iar hotarul acei sâlişti să fie după hotarâle cele vechi; şi iarăş au mai socotit şi au miluit Domnia Sa pe şoltuzii şi toţi săracii oameni din târgul Bârladul, şi li-au întărit lor obiceiul cel vechiu: ca nici unii din oamenii ce trăesc în Bârlad să nu aibă a plăti nici un fel de vamă acolo în târgul Bârladului, nici de un fel de alişveriş, fără numai acei ce vor cără peşte să aibă a da de o (loc alb) un peşti, şi de o căruţi iarăş un peşti, iar altă nimică; cum dovedeşti

acel ispisoc (care l'au arătat jăluitorii defaţi şi acum în cercetarea noastră şi s'au văzut cu aceiaşi cuprindere); cum şi Carte Domniască din 7265 Mart 12, ce avè ei dela Domnul Costandin Racoviţi VVod, arătată mai sus supt No. întăi în scrisorile lor, şi alte scrisori i Hrisoave şi Cărţi Domneşti vechi şi mai nouă, ce avè ei particulare între dânşii, pe locuri, casă şi dugheni, din târgul Bârladului; arătându-le, atunce, s'au făcut ace anaforà cătră Domnul dela ace vremi, arătându-să şi aşăzământul, obiceiul vechiu, care s'au păzit dintru început în ţara aceasta, precum s'au adeverit din condicile Divanului că aşà au fost. „Că adecă din locu„rile cele de parte a târgurilor pre care să nu fi avut cine„vaş casa sa mai dinainte, pe acel loc nu poate cineva să-l „de sau să-l vândă altuia, ne având tăria sa, fiind locu „Domnescu; iar care va fi avut mai denainte casa sa pe „acel loc s'au şi acum de va avè poate să-l vândă sau să-l „de cui va vre măcar de nu va avè nici Carte Domniască „pe acel loc, fiindcă din întâmplările tulburărilor, de multe „ori pustiindu-să târgurile şi, luminaţii Domni, ca să să lă„cuiască târgurile iarăş la loc, au dat cărţi deşchisă de „obştie cu hotărâre de ori cine va venì să lăcuiască la târ„guri, să fii volnici a-şi faci casă şi dugheni, şi locul să „rămâi a lui de istov. Şi, după putere acelor luminate Cărţi „ce s'au dat de obştie, au rămas locul al lor şi rămân; şi „vânzările dela unul la altul iarăş temelnice şi stătătoare, şi „atât vânzătoriul cât şi cumpărătoriul nu rămân îndatoriţi cu „vre o dare stăpânului ţării pentru locurile acele ce sânt „după dreptate a lor; însă, la pricina aceia, fiind de amân„doă părţile hrisoave Domneşti precum să arată, obşteasca „adunare atunce n'a putut anerisâ, nici pe unile, nici pe „altile, şi, înştiinţând, lasă de a să da ce desăvârşit hotărâre „de cătră Domnie". Cum pre larg să cuprinde la aceiaşi anaforà, ce să vedi neîntărită.

Al şaptile, o jalobă din anii 1805 a sulgeriului Ioan Cârjă, lăcuitor din târgul Bârladului, ce au dat, la ace vremi, asupra răposatii spătăresă cu arătare că, supt cuvânt că ar fi moşie Bârladului a sa, în tării ar fi pus sămne şi au

tras și chereste ca să-i strâce o parte din zăplajii ogrăzii casăi sale, și să-și facă pivniță i crâșmă și dugheni pentru sine, ce-l avè ial locul cumpărat de 13 ani dela un Vasâle Vidră, Toader Bou, bătrâni, vechi târgoveți Bârlădeni, care și iai l'ar fi avut moștenire dela moșii și părinții lor cu nestrămutată stăpânire, până ce l'au vândut; și că târgoveții ar fi avut Carte Domniască la mâna lor deschisă în potriva hrisovului de miluire ce-ar fi avut mănăstire proorocului Samoil (dela care cu schimbu ar fi trecut moșie la stăpânire sa), ca mănăstire să-și iai venitul numai din câmpu i din țarini și din fânați i din prisăci; iar la lăcuinți de casă i pivnițì și grădini nicicacum să nu fii supărați; și că, cu pricină că câmpul să pășunează de vitile târgoveților, prin cercetare ar fi luat spătăriasa hotărâre ca pentru emaș și pentru pășunare vitelor să iai de casă, dela cei ce vor avè vite, câte 30 parali de casă pe an 3, iar cu alt bezmăn de casă i de pivniți și alte ce vor ave târgoveții pentru hrană și alijverișul lor, să nu fii supărați, cum pre largu să cuprinde la aceiaș jalobă; în dosul căria este Carte Domnului Alexandru Costandin Moruz VVod poroncitoare: să cerceteze Ispravnicii ținutului și, cât pentru strâcare zăplajilor, de va fi precum jăluitorul arată, nici într'un chip să nu îngăduiască; iar asupra pricinii să carceteze cu luare aminte toate ce vor arătà amândoă părțile, și ace Carte ce zic că ar fi având târgoveții și, în ce chip vor dovedì curgire pricinii, să giudece și să de mărturie, dinpreună și hartă de stare locului, la parte ce s'a cadè, cu care, dacă va rămânè vre o parte nemulțămită, să-i sorociască la Divan.

In putere cărora arătate scrisori ceru jăluitorii târgoveți și acum a rămânè în nesupărare despre d-lui spatariul pentru toată lăcuința târgului și pentru emaș de pășunare vitelor și a trecătorilor drumeți, precum n'au fost supărați nici în câtă vremi s'au aflat moșie Bârladului în stăpânire numitei mănăstiri în sumă de mulți ani trecuți, mulțămindusă mănăstire a-și luá numai veniturile din câmpu, după glăsuire Cărților Domnești, date lor cu puține zile în urma hrisovului de afirosâre cătră numita mănăstire.

Pre Inălțate Doamne,

Aceste fiind jaloba și ceririle i scrisorile dovezi și răspunsurile din potrivă amândoror părțile, precum arătăm mai sus, care stând noi a le judecà cu luare aminte, nu socotim că scrisorile d-sale spatariului ar putè să să înpotrivască Cărții Domnești ce au jăluitorii târgoveți dela însuși acelaș Domnu, ce afirosăsă mai înnainte cu puține zile locul slobod Domnescu numitei mănăstiri și a vechiului privileghiu ce lăcuitorii acestui oraș l'au avut dat și întărit prin hrisoavile luminaților Domni bătrâni, precum dovedești hrisovul Domnului Ștefan VVod ce-l au târgoveții (pe care arată iai că înpreună cu alte ispisoace de moșii nu de multă vremi li-ar fi găsât în Bugeag, în stare precum să vede, la un Tătar numit Răgep Mârza, care iaste cunoscut și noă tuturor, răsărit fiind dela mâna lor din vreme ce s'au prădat Țara-degios de Tătari), și însuși Carte Domnului Racoviți VVod : că târgoveții din vechiu n'au fost supărați cu plata de bezmăn pentru lăcuințile lor ; nici în vreme când să stăpânè locul de Domnie, ca unii ce să află trăitori la un loc ca acela, în drumul cel mare înpărătescu ; care Carte a Domnii Sale, dată lor, lămurit dovedește că este pentru toată lăcuința târgului, ce să află afară din cuprindere vetrii târgului, și pentru Podeni, mahalaoa târgului, ce erà cuprinsă în locul afirosât la mânăstire ; căci de erà numai pentru lăcuința cuprinsă în vatra târgului (care nu era dată nimărui), negreșit n'ar fi avut trebuință Domnie Sa a hotărâ că despre călugări să nu fii supărați a plătì și a da chirie de casâle lor ce vor avè, ce numai din țarini și din fânați și din prisăci dela câmpu să-și de zăciuiala ; supt care cuvânt să vede ferind pomenitul Domn despre a călugărilor dela mănăstire nesupărare, atât lăcuințile orășănilor, cât și emașul trebuincios înpregiurul târgului pentru hrana vitelor lăcuitorilor târgoveți, și a trecătorilor și nărodului, ce să adună la zile de târgu, și la iarmaroacele de piste anu, spre obștesc alijveriș a țării; încredințându-i Domnie Sa că nu vor fi supăpărați, precum să vedi că în trecire de trii zăci ani și mai

bine Carte aceasta au avut lucrare iai în nestrămutare, în câtă vremi s'au stăpânit locul de mănăstiri fără a să supără târgoveții cu vre o cerire alta din parte mănăstrii, atât după hrisovul hotarnic, cât și după cele din urmă hrisoave ce ș-au dobândit dela luminații Domnii întăritoare aceluia, mulțămindu-să a-și luà numai venitul din câmpu, precum erà periorisâtă de însuși Domnul afierositor iai.

Să lăsăm într'o parte că, din însuși scrisorile aratate de d-lui spatariu, acele ce să cunoscu luate dela mănăstire în vreme schimbului săvărșit, macar deși nu să vede acum defați cel dintăi hrisov de afirosâre, ce să pomenește prin hrisovul hotarnic, și Carte de poroncă ce-au avut orânduiții hotarnici, în ce chip să cerceteze și să hotărască înpregiur locul slobod Domnescu ; *dar tot să înțălegi că au urmat o oarecare șchevurie și catatrisis în vreme afierosării de Ștefan Buhăescul 3 logofăt, mai vârtos din țidula Domniască poroncitoare din Iași, în ce chip să pui sămne și să hotărască înpregiur vatra târgului, precum s'au socotit de Domnie Sa* ; *fiind un lucrul cu totul înpatriva rânduelii pământescului obiceiu și ne obicinuit în țară a să pune sămne hotară fără giudecată și fără cercetare la fața locului, de a nu să pricinuì cuiva vre o înstrâmbătățire, cum aceasta să vede păzâtă în nestrămutare la toți luminații Domni bătrâni, când avè a faci cuiva miluire din locurile Domnești, zicând prin hrisoavele Domniilor sale, că au dat loc slobod Domnescu, ce până atunci n'au fost dat nimărui.* Apoi știut este de obștie că din vechime locul și lăcuința târgoveților lăcuitori de toți luminații Domni ce-au stătut după vremi, nu numai din început când s'au făcut descălecare vre unui târgu din nou, dar și după vremi întâmplându-să, din pricina de răscoale (care și în vremile vechi și în ceste mai de pe urmă s'au întâmplat) a să râsâpì și a să pustiì târgurile (precum și însuși, târgul Bârladului în zilile noastre de câte ori s'au arsu, pustiindu-să cu totul) ; luminații Domni dar, privighind și ca niște osârduitori părinți ai Patriei, ce poftescu în toată vreme fericire norodului ce o lăcuesc pururea, din fireasca bunătate s'au îndemnat și au dat obștești Cărți de publicații cu hotărâre și în vecĭnică

nestrămutare: ca oricarile va voì să pitriacă şi să lăcuiască la târguri, să margă să să aşăzi şi să-şi facă cele trebuincioasă spre lăcuire şi toate alejverişurile lor cu ne oprire despre nimine; şi oricât locu va cuprinde fieşte-carile cu benalele sale, al său să fie vecĭnică ocină şi moşii, şi orice a voì ca un deplin stăpân să facă cu drept locul său ce-l va prinde. După care voi slobodă au năzuit mulţi şi de prin ţări streine de s'au aşăzat pre la târguri, vănzându-şi toate alte acareturi statornice ce vor fi avut pre la ţările lor, şi au venit de s'au statornicit prin târgurile ţării, făcându-şi benale şi altile ce-au avut trebuinţă spre a lor întemeere, cheltuindu-şi tot ce-au avut, luând poate şi cu înprutare spre înfrumusaţarea oraşului; şi suferind greutăţile drumului cu trecătorii şi mai vârtos în vreme oştirii, tot cu încredinţare, după obşteştile Domneşti publicaţii, că locul ce vor prinde va fi vecĭnică a lor moştenire şi vor avè în toată vreme privileghiurile unor orăşăni; pentru care vechiu obiceiu al pământului pre larg să cuprinde la obşteasca anaforà a Divanului din 1793, arătată mai sus în scrisoarea târgoveţilor supt: No. 6: „Că oricarile va fi avut mai înainte casă pe „loc Domnescu în vre un târgu, sau şi acum de vor avè, „poate să-l vândă sau să-l dè cui va vrè, macar de nu va avè „nici Carte Domniască pe acel loc, în putere Domneştilor „Cărţi deşchisă de publicaţii, au rămas locul moştenire a „lor şi rămân şi vânzările dela unul la altul iarăşi temeinice „şi stătătoare; şi atât vânzătoriul cât şi cumpărătoriul nu „rămân îndatoriţi cu vre o dare stăpânului ţării pentru lo„curile acele, ce sânt după dreptate a lor.“ Iată dar că şi Domnul Racoviţi la acea vremi au fost periorisât de vechile legiuiri a pământului, întărite de cei mai bătrâni luminaţi Domni, ce au fost după vremi înnainte Domnii Sale, de a putè afierosâ lâcuinţa vechi a norodului; pentrucă sâlişte vechi a unui târgu purure rămâne slobodă acelor ce mai înainte au apucat a-şi face casă şi dugheni pe drept locul lor, afierosât de mai inainte acelora de luminaţii Domni, ce au stătut după vremi, şi de cei mai din urmă, întărit privileghiu a să păzi în vecĭnică nestrămutare; **şi pentru că pu-**

rure luminaţii Domni la orice întâmplări, în faptă să vede, că mai mult au căutat şi au protimisât trebuinţa şi folosul obştii, decât cele în parte, şi totdeauna s'au obicĭnuit a glăsuì prin hrisoavele sale de miluire : „Că au dat loc slobod Domnescu, ce n'au fost până la ace vremi dat nimărui.“ Asămine dar să socoteşti că şi pomenitul Domn Costandin Recoviţi, prin cel dintâi hrisov al Domnii Sale ce au dat mănăstirii de afierosâre, ne eşind din rânduiala altor Domni, negreşit cu ace glăsuire s'a fi dat moşie de afară a târgului Bârladului, câtă la ace vremi s'au aflat loc Domnescu, precum la această lăcuitorii târgoveţi spre dovadă ni au înfăţoşat un hrisov tot al aceluiaş Domn (cu cinci ani mai vechiu decât hrisovul mănăstirii şi acelor dată Carte) prin care să vedi că Domnia Sa au miluit pe Dediul Codrianul, tot din locul târgului Bârladului, încungiurându-l în sâmni hotară şi, despre apa Bârladului, la parte de cătrâ târgu zice : „Că capătul locului din sus despre Bârlad s'au lăsat „stânjâni mai puţinì, pentru ca să aibă târgoveţii din Podeni „loc din destul emaş spre hrana vitelor.“

Iar pentrucă luminaţii Domni în toate vremile au protimisât obştescu folos, din Condicile Divanului cercetândăsă, s'au aflat un hrisov din anii 1764 Avgust 3, dela Domnul Grigorie Alexandru Ghica VVod, ce s'au dat la acè vremi lăcuitorilor din oraşul Eşii, din doă mahalale, anume Muntenii-de-sus şi Muntenii-de mijloc, suparaţi fiind la acè vremi pentru casâle şi livezâle lor, cu cerire de bezmăn de cătră vornicu Andronachi, de jicnicereasa Maria şi de alţii, ce avè luate danie locul acelor mahalale cu hrisoave Domneşti, zice Domnia Sa : „Că, după jaloba mahalagiilor, stând „a luà sama, aşà au socotit, că daniile şi afierosârile care „să fac de Domni şi să dau ori la ce parte, întâi socotescu „şi când nu aduc vre o supărare sau pricini de ne odihnă „lăcuitorilor birnici, ce aduc vre un folos ca aceia şi agiu„toriu celor cu daniile, acele danii şi afierosări sunt cu cale „şi cu dreptate date şi să cade a stà nestrămutate şi neclă„tite ; iar când nu aduc nici un folos şi pricinuesc gâlcevi „şi supărări lăcuitorilor, din care deapururea şi în toată

„vreme să supără şi Domnii, acele danii şi ofierosări să „socotesc pricinuitoare de neodihnă lăcuitorilor şi supărare „săracilor birnici. Deci dar, fiindcă Domnie Sa deapurure „voeşti şi pofteşti odihna lăcuitorilor, pentru ca să nu să „supere mai mult orăşănii acei cari sânt trăitori cu casâle „lor pe locul Domnescu de către nimine cu bezmăn sau cu „altile, li s'au dat ace Carte a Domnii Sale, ca să să apere „de către toţi acei cu daniile, stăpânindu-şi toate ale lor în „ pace ; şi acele pietre hotară ce vor fi puse pe locul a„celor doă mahalale, de acei cu daniile, în samă să nu să ţie"; întărind Domnia Sa cu iscălitură şi pecete.

Şi alt hrisov din anii 1779 Iunie 9, dela Domnul Costandin Dimitrie VVod, ce s'au dat orăşănilor din oraşul Eşii, hotărâtoriu locului de emaş înpregiurul Eşului, ca să fii pentru păşunarea vitelor orăşănilor şi a celor streini ce vin cu trebuinţi la oraşu, însemnând anumi până la ce locuri să să întindă câmpul emàşului înpregiurul oraşului, măcar ori şi pe acui moşie ar fi ; pentru că moşiile de prin pregiur sânt tot din locul eraşului Eşii şi, de s'au şi dat danie de către luminaţii Domni la mănăstire şi altora, cu toate că cu dreptul n'au fost, însă şi oraşul atunce erà mic, dar şi acei cărora li s'au dat moşiile nu s'au tins maì înnainte pănă la atâta a face strâmtorială şi supărare orăşănilor, precum în vreme aceia care urma, fiind cu totul cum nu să cade şi, văzându-să o pricină de strâmbătate ca aceia, ce razâmă deapurure asupra nu numai a orăşănilor, ce şi a streinilor, cari cu trebuinţi vinu şi să ducu ; şi a lăsà un oraş Domnescu ne pus la cale şi lipsât de locul ce să cade cu toată dreptate a avè din destul prin pregiur, n'au putut Domnie Sa mai mult îngădui, ce ca o ră urmare au căutat cu tot chipul a o dezrădăcinà.

„Pentru aceia, înpreună cu tot sfatul, au hotărât : ca de „atunce înnainte tot locul de pin pregiurul oraşului, cât s'au „însămnat, să fii slobod şi ne oprit de nimene în veci ; pe „acel loc orăşenii, cum şi cei ne stătători, cari, cu trebuinţi „sau pentru nevoile lor vinu şi să duc, să fii volnici de bo-

„ştie a-ş păşunà vitile şi caii lor fără plată şi fără nici o „oprire de cătră nimi, ca pe un loc slobod ce este al ora-„şului ; însă puindu-şi orăşănii şi oricine păstor la vite şi „ferind locul cu ţarini, fânaţi, ca să nu facă păgubire. Şi ni-„mine să nu poată nămi sau a da cuivà dintr'acel loc să pui stâni sau pentru pâşunat, ori cu alt chip de vânzare, „ce să fii în veci tot locul acela slobod pentru trebuinţa „oraşului ; poroncind Domnie Sa cuvioşilor Egumeni de pi la „mănăstiri şi altora, care vor fi având danie pe locul acel „însămnat, văzând hrisovul acela cu toţii, să să feriască, şi pe „acel loc nici un chip de oprire să nu facă şi nimică să „supere, nici să-l nămască cuiva macar ori cu ce chip, ce, „dupăcum poronceşti, aşà să urmezi ; poroncind d-sale vel „agă să de ştire tuturor orăşănilor de obştie, ca să ştie fie-„şte-care până unde au să-ş păşunezi vitile cu păstoriu fără „nici o oprire de cătră nimi ; şi d-sali ispravnici de ţinutul „Eşii să poarte de grijă, cercetând adesa pentru locul în-„sămnat din giur-înpregiur, şi dacă, după acè hotărâre şi „poroncă a Domnii Sale, vor afla că cinevà din cei cu mo-„şiile din preţuri a năimit vre o parte cuiva dintr'acel loc „ori cu ce chip, atunci nu numai să-i izgoniască pe acei ce „or întrà pe locul acela cu oi sau cu alte vite supt chipul „năimelii, ce sa fii şi datori a înştiinţà îndată pe Domnia Sa, „pentru ca să-i înfrânezi şi să-i îndreptezi pe cei ne ascul-„tători, să urmezi întocma dupăcum au poroncit. Poftind Dom-„nie Sa şi pe alţi luminaţi Domni, pe care Dumnezău ii va „orânduì în urmă, să nu surpe ace aşăzare şi hotărâre ce „s'au făcut pentru odihna orăşănilor, ce mai vârtos să întă-„riască pentru a Domniilor Sale cinste şi vecĭnică pomenire.“ Cum pre larg să cuprinde la acelaş hrisov întărit cu iscăli-litură şi pecete.

Şi alte doă hrisoave tot dela Domnul Grigorie Alexan-dru Ghica VVod, date târgoveţilor din târgul Bacăului, însă unul din anii 1764 Dech. 23, cuprinzator : „Că prin jaloba, „ce au dat cătră Domnie Sa târgoveţii din târgul Bacăului „**arătând că, în trecuta vremi,** Domnie Sa Constandin Mavro

„cordat VVod au dat danie şi miluire o bucată de loc din „locul târgului Bacăului răposatului Radului Racoviţi ce-au „fost logofăt mare, cu care danie mai pe urmă s'ar fi mai „întinsu de au cuprins mai mult loc decât îi scrie daniia, „pe care loc să hrăneu; şi, fiind strâmtoraţi foarte despre „logofătu Racoviţi cu a sa înpresurare, au venit de au dat „jalobă Domnului Grigore Ghica VVod, unchiului Domnii sale; „şi atunce, prin cercetare ce-au făcut Domnie Sa cu boeri „mari şi de credinţă, s'au aflat târgoveţii strâmtoraţi pe cât „loc rămăsăsă Domnescu de nu avè unde arà ; care pentru „aceia s'au aflat şi dovadă însuşi hrisovul Domnii sale Gri- „gorie VVod întru care hotărăşti şi zice că, după cercetare „ce-au făcut Domnie Sa, târgoveţii, ne având loc îndestul „de arat pentru hrana lor, li s'au dat voi ca să are iai şi pe „locul cel de danie a logofătului Racoviţi şi să să hrăniască, „numai dijma obicinuită să o de logofătului ; dar şi cu târ- „goveţii au făcut Domnia sa milă, ertându-le toată dijma o- „bicinuită, ce vor arà iai pe celalalt loc Domnescu, ce rămă- „săsă a târgului fără pricină. Cărora pentru aceia şi Testa- „ment s'au dat la mâna lor dela Domnie Sa Grigorie VVod, „carile şi de Domnie Sa s'au văzut ; iar la podgoriile cu „vii şi pometii lor şi fânaţi, ce vor fi asupra podgoriei, hri- „sovul Domnii sale hotărăşti pe logofătu Radu să nu să „amestici, nici să aibă triabă, nici să-i supere ; şi aşà s'au „păzit odihna lor de atunce şi pără la Domnie Domniei Sale „Ioan Teodor VVod, arătând iai că podgoria, undi li sânt „viile şi livezile şi locurile de fânaţi, di păduri, sânt făcute „şi deşchisă din topor i din moşi i din părinţii lor ; şi atunce „vornicu Andronachi, cerând cât loc mai rămăsăsă Dom- „nescu şi cu podgorii cu tot, dela Domnie Sa Ioan Voevod, „i s'au dat dànie, dându-i şi hrisov, rămind iai de tot în „supărare ca aceia, fiindcă vornicu Andronachi, cu danie „ce luasă la mâna sa, îi dijmuià din toate, luându-le şi câte „un leu de casă.

„Şi cerând iai dreptate la Domnie Sa, atât pentru acel „loc, cât şi pentru podgorie aceia ce este făcută de dânşii,

„Domnie Sa, după multă cercetare ce-au făcut, așà au so-„cotit, ca nici danie vornicului Andronachi să să strâce, dar „nici târgoveții din Bacău să nu fie păn la atâta în supă-„rare și, prin acel hrisov al Domnii Sale, așà hotărăște, „adecă : pe locul cel de afară, pe carile să vor hrănì târgo-„veții cu plugurile lor, să fie volnic vornicu Andronachi a „le luà dijmă pe obiceiu numai din pâine mare, adecă din „grâu, și din mălaiu, și din păpușoi, iar din podgorii, unde „le sânt viile și livezile cu pomii, și delnițile cu fânați, și „din grădinile cu legumi, să nu fie volnic a-i dijmuì sau a „le luà din a zăce ; cum și pentru leu de casă ce le luà „iarăș să nu-i supere, ce despre acele despre toate, de a-„tunce înainte, despre vornicu să fie în pace ; cum și de alt „loc ce vor mai deșchide [1]) de atunce înnainte, pentru hra-„na lor, iarăși să nu fie supărați de către vornicu întru ni-„mică pentru dijmă, ce dupăcum s'au hotărât prin hrisovul „Domnii Sale, așà să să urmezi. Poftim și pe alți Domni „să nu strămute ace hotărâre și milă ce-au făcut Domnie „Sa cu târgoveții, ce mai ales să întăriască, pentru a Dom-„nii Sale vecìnică pomenire." Cum pre largu să cuprinde la acelaș hrisov întărit și cu iscălitură și pecete. Și altul (hrisov) din anii 1776 Noemvrie 29, asămine întărind târgo-veților din târgul Bacăului și volnicind pe vorniciasa vorni-cului Andronachi și pe ginerili său ca numai de pe locul cel de afară, pe care să vor hrănì târgoveții cu plugurile lor, să-și iai dijma pe obiceiu, însă iarăș numai din pâinile mari, adecă din grâu i din mălaiu și din păpușoi ; iar cu altă să nu fie târgoveții supărați în veci.

Iată dar, luminate Doamne, vie dovadă că toți lumina-ții Domni, legiuită putere avându a face și miluiri și afie-rosări, iarăș legiuită putere au avut și au, când protimi-săscu obște(s)cul folos și mai ales al orașilor Domnești : a răşluì nu numai din daniile făcute la obraze, dar și din în-suși afierosârile sfintelor Dumnezeești lăcașuri, neputându-i opri pravilile ce legiuescu, adecă că cele odată afierosâte

1). Prin tăere de pădure.

a un lăcaş *D*omnescu rămân nerăşluite, totdeauna protimisând mai mult folosul obştescu şi linişte norodului, decât folosurile în parte sau particulare. Asămine dar, urmând şi pomenitul *D*omn *C*ostandin Racoviţi VVod, au dat întăi locul afierosâre mănăstirii şi în urmă, născând pricină despre lăcuitorii târgoveţi, priveghindu-şi iai odihna vremii viitoare, îndată ca un deplin stăpân, protimisând folosul obştesc şi ne însărcinare sufletului, au răşluit din afierosâre mănăstirii şi au dat lăcuitorilor ace Carte a *D*omnii Sale de apărare, prin care şi hotărăşte că mănăstire să-şi iai venitul său dela lăcuitorii târgoveţi, numai din ţarini, din fânaţi, şi din prisăci dela câmpu, iar mai mult să nu să întindă. Şi macar de nu să şi grăeşti prin ace Carte nimică şi pentru emaş, însă emaşul purure să socoteşti a fi a lăcuinţii norodului şi nesupărat niciodată de cei cu daniile, precum aceasta să dovedeşti atât din glăsuire hrisoavelor răposatului Domnu Grigorie Ghica VVod, date târgoveţilor de Bacău, zicând numai pentru locul de afară ce să vor hrănì târgoveţii cu plugurile lor, iar pentru emaş nici au fost vre odată supăraţi, nici acum nu să supără de cei cu daniile, cât şi din hrisovul *D*omnului Moruz, dat orăşănilor din Eşi; asămine dar privileghiu au avut şi pot să-l aibă în nestrămutare şi lăcuitorii târgoveţi din târgul Bârladului, ca un legiuit pronomion al orăşâlor *D*omneşti.

Noi, *D*oamne, din cuprindere şi hotărâre arătatei Cărţi *D*omneşti ce au târgoveţii, nu ne putem abate a da altă gnomi în pricina aceasta nici a socoti altă decât că toate scrisorile arătate de d-lui spatariu, atât cele făcute înainte Cărţii, cât şi cele făcute în urma Cărţii, nu pot să oboare putere acei luminate Cărţi *D*omneşti, dată jăluitorilor târgoveţ (şi mai vârtos când giudecata să încredinţază că învoelile s'au săvârşit pe acele vremi cu îngroziri, mărturisite fiind de sâne şi sâla ce-au urmat dindată ce moşiia au trecut în schimbu la răposata spătăriasă). Căci, din cuprindere acei Cărţi *D*omneşti, urmându-să cevà mai puţine, să asuprescu lăcuitorii târgoveţi, şi u r m â n d u-s ă cevà mai mult să asupreşte d-lui spatariu; dar, pentruca să lip-

sască cu desăvârşire toate prigonirile dintr'amândoă părţile şi să rămâi vecinică liniştire, de către noi, în urmare dreptăţii, să socoteşti: Să să orânduiască Episcopul Eparhiei şi alţi doi Boeri mari priimiţi de amândoă părţile, ca să margă la faţa locului şi în fiinţa amânduror părţilor, în frica lui Dumnezău, să aligă şi deosăbască cu pietre hotară locu de ţarine şi de fânaţi a d-sali spatariului, de către locul ce să va sacotì de orânduiţii a fi cu îndestulare înpregiuru oraşului, emaş pentru păşunare vitelor lăcuitorilor târgoveţi şi a drumeţilor trecători, cum şi a acelor ce să adună la zile de târgu şi la hotărâtele iarmaroace de piste anu, spre obştescul alejveriş al norodului ţării; fiind şi oraşul acesta unul din cele întăi şi mai vechi oraşă *D*omneşti, şi în chendru (centru), unde să razâmă nădejde a tot alijverişul norodului părţii din gios, în vreme adunării de iamarorce şi a neguţitorilor streini, ce vin pentru neguţitoriile lor din alte megieşite ţări cu Moldavie. Nu socotim, *D*oamne, că dreptate la vre o vreme sau şi acum, în vreme aceasta, a putè râsipì un oraş pentru un particular folos; dar, cu acest chip arătat mai sus, ce de către noi să socoteşte a fi următoriu dreptăţii şi privitoriu la amândoă părţile, scăpându-le de necontenitile supărări şi zădarnice cheltuele ce le urmează în toată vreme, socotim şi cunoaştem cu încredinţare că amândoă părţile rămân în nevătămare; adecă şi oraşul, din vremi în în vremi, să poată sporì şi întemiià, şi locuitorii încă rămân deapururea în ne supărare, atât pentru lăcuinţele lor câte să află şi câte de acum înainte să vor mai face; cât şi pentru emaşu de păşunare vitelor, în putere Cărţii Domneşti ce au, cum şi folosul d-sale spatarului din câmpu, încă să poate î n m u l ţ ì cu sporire lăcuitorilor ce vor lucrà moşie, luându-şi în toată vreme legiuitul venit după hotărâre ponturilor Domneşti şi după obiceiul pământului. Şi înştiiţăm. Iar ce desăvârşită hotărâre rămâne la Inaltă si lesne cunoscătoare înţelepciune a Inălţimii Tale.

1814 Dechemvrie (14).

A Inălţimii Tale plecaţi slugi.

Costandin Balş logofăt. Lupu Balş logofăt. Şărban Negel vornic.

NOTĂ. Anaforaua, dupăcum vedem, este semnată numai de 3 boeri şi nu-i întărită de Domn. De ce? Din pricină, cred, că cu prilejul acesta se vor fi început tratările pentru cumpărare moşiei de către Bârlădeni.

Am pus ziua 14 Dechemvrie, întemeiat pe nota ce se află în josul ţidulei pentru convocarea Divanului la Mitropolie (A se vede, în urmă, pagina 167).

CXXI

1815 Fevruarie 1. *Actul de vânzare pe care Profira Dimachi, născută Miclescu, îl dă târgoveţilor din Bârlad pentru moşie ce li-a trecut în de veci stăpânire cu preţ de 180,000 lei.*

† Veniamin Mitropolit Maldaviei

Mănăstirea sfântului proroc Samoil din târgul Focşanii, ce este metoh a Mănăstirei svântului Speridon din oraşul Eşii, având afierosâre dela ctitorul ei fericitul întru pomenire Domn Costandin Mihail Cehan Racoviţi VVod, moşiia dela târgul Bârladului ot ţinut. Tutovii, hotărâtă, stâlpită, şi măsurată în lungu şi în curmezişu (afară de vatra târgului), precum arată hrisovul a aceluiaş Domn ce este din anii 7265 şi alte următoare hrisoave de întăritură; în urmă, la anii 1785 Dechemvrie 10, Epitropii Mănăstirii sfântului Speridon, ce să aflà într'ace vreme, anume răposăţii: Sofronie Irinopoleos i Lascarachi Rosăt, fiind vel vornic, şi Iordache Ghica vornic, au făcut schimbu cu d-lui biv vel logofăt Iordache Cantacuzino, fiind spatar; adică Epitropii au dat la Mănăstire moşiia Vădurelile, sat întreg la ţinutul Sorocăi, precum arată scrisorile de schimbu, adeverită de Mitropolitul ţării şi veliţii logofeţi de atuncea, întărită şi cu Hrisov, tot dintr'acel an Dech. 25, dela Domnul Alecsandru Ioan Mavrocordat VVod. După aceia, la anii 1786 Ghenar, d-lui logofătul Iordache Cantacuzino, fiind spatar, încă prin învoială au făcut schimbu cu sora d-sali răposata spătăreasa Catrina Cantacuzino (care mie îmi este moaşă), dând'o moaşâi mele moşiia Bârladul şi moaşa me au dat d-sali logofătului nişte părţi de

moşie la ţinutul Hârlăului, cum pre larg arată scrisoarea de schimb, adeverită de Mitropoţitul ţării, i Episcopul Huşului, şi de veliţii boeri de atuncea. Pe urmă, răposata moaşa me, spătăreasa Catrina Cantacuzino, între altele ce au dat zăstre răposatei fiicii sale şi maicii mele, Elena, când au căsătorit'o după răposatul tatăl mieu stolnicu Dumitrachi Miclescu, i-au dat şi moşia Bârladul, precum arată foaea de zăstre iscălită de moaşă-me, iar dela maică-mea au rămas la mine mai gios iscălită Profira, soţie d-sali biv vel spatarului Neculai Dimache, precum arată izvodul din 1813 Noemvrie 21, iscălit de d-lui spatarul Ioan Sturza, văr primare a maicii mele, ce mi-au fost de Epitrop.

Dar, fiindcă lăcuitorii târgoveţi, din târgul Bârladului, din vreme în vreme s'au întins cu casăle şi alte binale pe locul acest cuprins în Hrisovul pomenitului Domn, ce l'au afierosât la numita Mănăstire ; şi, aflându-să şi la mâna târgoviţilor o Carte tot dela acelaş Domn şi tot dintr'acelaş an, în urma Hrisovului Mănăstirii, în care Carte hotărăşte să nu dè de casă nici un ban chirie, nici de pivniţăle lor, cum nici din grădini să nu-i zăciuiască Mănăstirea, ci numai din ţareni, şi din fânaţă, şi din prisăci dela câmpu, să-şi dè zăciuială ; în cuprinderea acii Cărţi întemeindu-să târgoveţii făcè pricinuiri, atât la cii de mai înainte de mine stăpânitori cât şi cătră mine, ca să nu de adetiul obicînuit după putere hrisoavelor ce am, întinzându-să pricina şi la înfăţoşarea giudecăţii Divanului ; de unde deosăbindu-să câţi-va din boerii ce lăcuesc într'acel târg, anume d-lor : spat. Gavril Iamandi, i spat. Ioan Kostache, i banul Ioan Iamandi, i medelnicerul Petrache Negrea, i medelnicerul Panainte Docan, i medel. Iordachi Oprişan, şi sulgeriul Vasile Kiru, arătându-să din partea tuturor târgoveţilor şi scoţând vorbă că cu toţi deobştie ar voì să o cumpere de istov ; spre aceasta sfătuindu-mă şi eu cu soţul mieu şi cu Epitropii ce am avut, adică d-lui biv vel logofătu Iordachi Cantacuzino, şi d-lui spat. Ioan Sturza, cum şi cu d-lor veliţii boeri a Divanului, într'un cuvânt cu toţii m'au sfătuit că spre izbrenirea a tu-

turor prigonirilor ce-m erà pricinuitoare de pagube și spre mai bun folosul mieu, dacă îmi vor da preț mulțămitoriu, este mai cu cuviință să o vând de istov. Și așà, cunoscând și insu-mi eu, am stătut în tocmală cu d-lor mai sus numiții boeri, prin obraze mizlocitoare alesă, și de o parte și de alta, și s'au suit la prețu până la *una sută opt zăci mii lei* ; care preț fiind cunoscut pentru mai bun folos al mieu, și mai cu liniștire, decât aș fi avut moșiia aceasta supusă întru atâte pricini la atâta norod, rămâind dară întru ce desăvârșit mulțămire a prețului, din bună voia me am vândut numita moșie cu toate acareturile ce să află pe dânsa, și cu un vad de moară, ce este osăbit cumpărat dela d-lui vist. Mateiu Canta cu osăbite scrisori ; fiind d-lor înputerniciți aș căutà dreptățile moșiei după cuprindere scrisorilor, și a trage și înpresurări, dacă vor fi, ca niște vecinici stăpâni ; dar și fără a mai fi și eu supusă la vre o răspundere pentru vre o din potrivă întimplare, căci, de a fi lipsă cevà din cuprinderea scrisorilor, sau de să va adăogi, pentru d-lor are să fie și folosul și paguba, precum și pentru câte danii sau așăzări pe locuri ce vor fi, după ce moșiia aceasta au trecut cu zăstre la maică-me și până acum, și acii cu daniile sau așăzările vor pricinui a nu plati la prețul cumpărării după analoghie ce va agiunge, d-lor sânt slobozi a-și căutà cu unii ca aciia prin drumul giudecății, căci niște așa danii sau așăzări nu pot să-și mai aibă putere sau lucrarea lor, afară numai dacă să vor aflà vre unile cu încredințare făcute de răposata maica-me pentru că acele au să rămâe statornice.

Deci, după tocmala arătată, *răspunzându-mi și priimind eu toți banii deplin*, pe lângă zapisul acesta, încungiurat cu toate încredințările, li-am dat și toate scrisorile ce am avut vechi și noă, ca, de astăzi înnainte și înveci, să fie driaptă ocină și moșie, făcându-și și cuviincioasele întărituri.

1815 Fevruarie 1.

ΠΡΟΦΥΡΑ ΔΗΜΑΚΗ ἐπȣ̃λησα μὲ καλή μȣ θέλησιν.

(Prófira Dimachi am vândut cu voia mea)

Nec. Dimachi spat : cu priimire me s'au făcut vânzare aceasta.

Ioan Sturza spatar. Iordachi Canta logofăt. Alecu Canta agă. Răducanu Roset hatman, martur. Grigore Ghica vornic. Costachi Canta vornic. Dimitrachi Canta spatar. Ioan Tăutul ban, martur.

Dela Divan.

Macar că vânzarea pentru locul de zăstre nemişcătoriu dispre partea femeii, ce este supusă bărbatului, dela pravilă să întăreşte după trecere de doi ani, când osăbit încredinţază că au fost cu bună voinţă ei, pentru lipsirea cuvântului că au fost ori pentru dragoste ori pentra frica bărbatului, dar această vânzare să deosăbeşte, urmând în pricina aceasta prigonirile de sus arătate, cari covârşà păgubirea pe folosul vânzătoarii decât că ar fi avut moşiia aceasta. Şi, pentru ca desăvârşât să lipsască prigonirile acele aducătoare de pagubă şi la o parte şi alta, fiind vânzarea aceasta cu bună voinţa d-mneii şi a boeriului d-sali, şi cu sfătuire şi cu voia boerilor rudenii, ce i-au fost Epitropi, cătră care unindu-să şi socotinţa giudecăţii şi găsându-să cu toată cuviinţa, s'au dat slobodă voe la amândoă părţile şi a vinde şi a cumpără cu cea desăvârşit hotărâre, fără a să mai dizlegà vre o dată vânzarea aceasta supt nici un cuvânt ; ce de veci să aibă tăriia ei nestrămutată, întărindu-să zapisul acesta şi de cătră a giudecăţii hotărâre. 1815 Fevruarie 3 zile.

Costachi Ghica logofăt. Costandin Balş logofăt. Lupu Balş logofăt. Şărban Negel vornic. Costachi Canta vornic. Iordachi Ghica logofăt.

(Urmează încă 4 semnături de boeri nedescifrabile).

CXXII

1815 Fevruarie (fără zi). *Scarlat Alexandru Calimah Voevod întăreşte stăpânirea târgoveţilor Bârlădeni asupra moşiei cumpărate dela Profira Dimachi, născută Miclescu.*

Cu mila lui Dumnezeu Noi Scarlat Alexandru Calimah Voevod Domn ţărei Moldovei. Inştinţare se face cu acest hrisov a Domniei mele tuturor cui se cuvine a şti că, arătându-ne al' nostru cinstit

şi credincios boer Dumnelui Grigorie Sturza vel logofăt de ţara de jos, zapisul Dumisale Spătăresei Profira Miclească, soţia Dumisale Spatarului Nicolae Dimaki, care este din zi întăi a lunei acestei Februarie a anului curgător, iscălit de Dumneii i de soţul Dumisale, i de boerii rudenii a Dumisale ce i-au fost epitropi: Dumnelui Iordaki Cantacuzino, biv vel logofăt, i dumnelui Ioan Sturza, biv vel spatar, şi de alţi boeri, încredinţat şi de dumnelor Veliţii boeri a Divanului Domniei mele, prin care se cuprinde că mânăstirea Sfântului Prooroc Samoil din târgul Facşani, ce este mitoh a mănăstirei sfântului Spiridon de aice din oraşul Iaşii, având afierosire dela ctitorul ei, fericitul întru pomenire Domn Constantin Mihail Cehan Racoviţă Voevod, *moşia dela târgul Bârladului ot ţinutul Tutovei*, hotărâtă şi stâlpită, şi măsurată în lung şi în curmeziş, afară de vatra târgului, precum arată chrisovul aceluiaşi Domn ce este din anii 7265, şi alte următoare chrisoave de întăritură; în urmă la anii 1785 Decembrie 10, Epitropii mănăstirei sfântului Speridon, ce se afla întru acea vreme, anume: reposaţii Sofronie Irinopoleos, i Lascaracki Roset, fiind vel vornic, şi Iordachi Ghika vornic, au făcut schimb cu Dumnelui biv vel logofătu Iordachi Cantacuzino, fiind spatar; adecă, Epitropii au dat dumisale logofătului moşia Bârladu, şi dumnelui logofătul au dat la mânăstire moşia Vădurelele, satu întreg, la ţinutul Sorocăi; precum arată scrisoarea de schimb, adeverită de Mitropolitul ţerii şi de Veliţii Logofeţi de atunce, întărită şi cu chrisov tot dintr'acel an, Decembrie 26, dela Domnia Sa Alexandru Ioan Mavrocordat Voevod. Iar după aceia, la anii 1786 Ghenar, dumnialui Logofătul Iordachi Cantacuzino, fiind spatar încă, prin învoială au făcut schimb cu sora Dumisale reposata spătăreasa Catrina Cantacuzini, care au fost moaşă dumisale spătăresei Profirei, dând d-lui logofătul surorei sale moşia Bârladul, şi luând dela soru-sa nişte părţi de moşie la ţinutul Hârlăului, cum arată scrisoarea de schimbu adeverită de Mitropolitul ţerii, i Episcopul Huşului şi Veliţii boeri de atuncea. Pe urmă, spătăreasa Catrina Cantacuzini, între altele ce au dat zetre fiicei sale Elena, maica dumisale

spătăresei Profirei, când au căsătorit-o după stolnicul Dimitraki Miclescul, i-au dat şi moşia Bârladul, precum arată foaia de zestre, iscălită de spătăreasa Catrina Cantacuzini; iar dela stolniceasa Elena au remas la fiica sa, adecă dumneaei spătăreasa Profira, soţia dumisale spatarului Neculae Dimaki, precum arată izvodul din anul 1813 Noembrie 21, iscălit de dumnelui spatarul Ioan Sturza văr-primare cu stolniceasa Elena, ce au fost şi epitrop dumisale spătăresei Profira. Dar fiindcă locuitorii târgoveţi din târgul Bârladului, din vreme în vreme s'au întins cu casele şi alte binale, pe locul acel cuprinsu în hrisovul pomenitului Domn, l'au fost afierosit la numita mănăstire, şi aflându-se şi la mâna târgoveţilor o carte tot dela acelaş Domn, şi tot dintru acelaş an Martie 12, în urma hrisovului mănăstirei, în care carte hotăreşte să nu deie de casă nici un ban chirie, nici de pivniţile lor, cum nici din grădini se nu-i zeciuiască mănăstirea, ce numai din ţarini şi din fânaţe şi din prisăci dela câmpu să-şi dea zeciuiala, în cuprinderea acelei cărţi întemeindu-se târgoveţii, făceau pricinuiri atât la cei de mai nainte stăpânitori, cât şi către dumneii spătăreasa Profira, ca să nu dea adetiul obicinuit după puterea hrisoavelor ce are, întinzindu-se pricina şi la înfăţoşarea judecăţei Divanului, de unde deosebindu-se câţi-va din boerii ce locuesc într'acel târg, anume dumnealui spatarul Gavril Iamandi, i spatarul Ioan Costaki, i banul Ioan Iamandi, i medelnicerul Petrachi Negrea, i medelnicerul Panaite Docan, i medelnicerul Iordaki Oprişan şi sulgeriul Vasili Kiru, arătându-se din partea tuturor târgoveţilor, şi scoţând vorbă că cu toţii de obştie ar vroi să o cumpere de istov, spre acea vorbă s'au sfătuit şi dumneii spătăreasa Profira cu soţul dumisali şi cu Epitropii ce i-au avut, cum şi cu dumnealor veliţii boeri a Divanului, şi cu toţii într'un cuvânt au sfătuit-o: ca spre izbrănirea tuturor pricinilor ce eră pricinuitoare de pagube şi spre mai bun folosul dumisale, dacă-i vor da preţ mulţumitor, iaste mai cu cuviinţă să o vândă de istov; şi aşà, cunoscând şi însuşi dumneii, au stătut în tocmală cu dumnelor mai sus numiţii boeri, prin obraze mijlocitoare alesă şi dintru o parte

şi alta, şi s'au suit la preţ până la una sută opt-zeci mii lei, care preţ cunoscându-l pentru mai bun folosul dumisale şi mai cu liniştire, decât că ar fi avut moşia aceasta supusă întru atâte pricini la atâta norod, şi aşà remâind întru ce desăvârşit mulţămire a preţului, din buna voe dumisale au vândut numita moşie cu toate acareturile ce se află pe dânsa, şi cu un vad de moară ce este osebit cumpărat dela dumnelui visternicul Matei Cantacuzino, cu osebite scrisori; având putere cumpărătorii a-şi căuta dreptăţile moşiei după cuprinderea scrisorilor, şi a trage şi împresurări, dacă vor fi, ca nişte vecinici stăpâni, fără a mai fi dumneii supusă la vre o răspundere pentru vre o dinpotrivă urmare, ce ori de va lipsi ceva din cuprinderea scrisorilor, sau de se va adaoge, pentru cumpărători să fie şi folosul şi paguba; aşijderea şi pentru câte danii sau aşăzări ce vor fi pe locuri, dupăce moşia aceasta au trecut cu zestre la maica dumisale spătăresei, şi până acum, şi acei cu daniile sau aşezările vor pricinuì a nu plătì la preţul cumpărăturii după analoghia ce-i va ajunge, să fie slobozi cumpărătorii a-şi căutà cu unii ca aceia prin drumul giudecăţei, pentru că nişte aşà danii sau aşezări nu pot să-şi mai aibă puterea sau lucrarea lor, afară numai dacă se vor afla vre unele cu incredinţare făcute de maica dumisale, acelea au să rămâie statornice. Şi aşà după tocmala arătată, priimind dumneii şi toţi banii deplin, pe lângă zapisul acesta, le-au dat şi toate scrisorile ce au avut vechi şi noao, în care zapis, dupăce s'au văzut iscăliţi dumnelor, şi rudeniile, şi alţi martori, s'au văzut că şi din partea Divanului se încredinţează cu aceste cuvinte: „Măcar că vânzarea pentru lucru de zestre nemişcător dispre partea femeei, ce este supusă bărbatului, dela pravilă se întăreşte după trecerea de doi ani, când osebit încredinţează că au fost cu bună voinţa ei, pentru lipsirea cuvântului că au fost ori pentru dragoste, sau pentru frica bărbatului, dar această vânzare se deosebeşte, urmând în mijloc prigonirea desus arătată, care covârşia păgubirea pe folosul vânzătoarei, iar preţul ce l'au dat cumpărătorii, este cu mult mai bun folos a vânzătoarei, decât că ar fi avut moşia a-

ceasta ; şi pentru ca desăvârşit să lipsească prigonirile acelea aducătoare de pagube şi la o parte şi la alta, fiind vânzarea aceasta cu bună voinţa dumisale spătăresei Profira, şi a soţului dumisale, şi sfătuirea şi voia boerilor rudenii ce i-au fost epitropi, cătră care unindu-se şi socotinţa giudecăţii şi găsind cu toată cuviinţa, au dat slòbodă voe la amândouă părţile şi a vinde şi cumpăra, şi ce desăvârşit hotărâre, fără a se mai deslegà vr-o dată vânzarea aceasta sub nici un cuvânt, ce în veci să aibă tăria ei nestremutată."

Asupra căruia zapis arătându-ne dumnealui vel logofătu rugămintea numiţilor cumpărători târgoveţi, pentru a li se întărì lor cumpărătura aceasta, ni-au arătat şi un ispisok vechiu Sârbesc dela Domnul Ştefan Voevod bătrânul, în cuprindere cu întărire de privileghii a nu fi supuşi târgoveţii din Bârlad cu nici un fel de dare, fără numai pentru peştile ce vor carà spre vânzare ; şi pe lângă ispisocul acesta alăturându-se şi cartea Domnului Costantin Mihail Cehan Racoviţă Voevod, acea mai sus pomenită, din anij 7265 Martie 12, dată la mâna târgoveţilor în cuprindere : „Că, după ce domnia sa au afierosit locul domnesc ce s'au aflat la Bârlad, mănăstirei proorocului Samoil, le dă lor întărire de privileghii, ca nu cumva să fie ei supăraţi de către mănăstire cu vre o dare, nici pentru casele lor, nici pentru pivniţele lor, cum nici din grădini să nu-i zeciuiască". Ear în urma acestor privileghii, spre apărarea lor de vre o dare s'au intemeeat şi cu deosebite hrisoave vechi şi nouă, pentru locuri de case, i dugheni cumpărate unii dela alţii din târgul Bârladului.

„Drept aceia în cuprinderea dovezilor aratate cu lămurile cunoscându-se veche locuinţă a târgului acestuia, cu statornicie de privileghii, după ce ne-am încredinţat Domnia mea fără indoire pentru dreapta cerirea lor, care urmează spre mai multă întămiare acestui târg, vederat fiindcă cu dreaptă legiuire şi protimisis la cumpărarea moşiei, mai ales lor se cuvine ca unor vechi megieşi cu locul târgului, lângă care dintru învechime au fostu alăturată şi moşia aceasta ; încredinţându-ne asemine şi pentru cumpărătura ce au făcut

numiţii târgoveţi a moşiei unite cu târgul, după zapisul ce ce s'au pomenit mai sus a dumisali spătăresei Profira Miclescu, i a soţului dumisale, că este prin buna-voinţa şi a dumilor-sale boerilor rudenii, ce i-au avut şi epitropi, legiuită şi cu dreaptă socotinţă a Preosfinţitului Mitropolit al ţerii şi a dumilor-sale Veliţilor boeri, spre cea mai desăvârşit folosinţă a vânzătoarei şi îndămânarea cumpărătorilor, dar şi spre de istov contenire a prigonirilor ce urma, întru desăvârşit unire şi a Domniei Mele la dreaptă legiuire ce s'au făcut pentru vânzarea acestei moşii, spre de ajuns îndemănare cu mulţămire amânduror părţilor. — desăvârşită, dreaptă, şi cuviincioasă cunoaştem cererea numiţilor târgoveţi, şi prin hrisovul acesta a Domniei mele dăm şi întărim vecinica stăpânire şi apărare de obştie a tuturor târgoveţilor din numitul târg, şi legiuim dreaptă stăpânire lor cu vecinică întemeiare asupra moşiei unită cu vatra târgului, care pe drepţi banii lor prin bună învoire şi dreaptă legiuire o au cumpărat dela dumneii spătăreasa Profira Miclescu şi soţul său dumnealui spătarul Nicolai Dimaki, ca să o stăpânească în toate hotarele ei întocmai după zapisul de cumpărătură şi după scrisorile vechi şi noauă ce le-au luat ei împreună cu zapisul cumpărăturei, din tot locul şi cu tot venitul, ca pe o dreaptă ocină şi moşie a lor. Ear spre vecinica întemeiare a celor mai sus cuprinse, hrisovul acesta Domnie mele să le fie lor, şi în urmă clironomilor, din neam în neam, statornică întăritură, neclătit şi nerăşuit nici odinioară în veci, care s'au întărit şi cu a Noastră Domnească iscălitură şi pecete.

Scrisu-s'au hrisovul acesta la scaunul Domniei mele în oraşul Iaşii, în al treilea an al cei de al doile Domnie a Noastră la Moldavia şi s'au dat dela anii dela Mântuitorul Hristos 1815, Fevruarie.

Noi Scarlat Alexandru Voevod

(L. P.)

Grigore Sturza Vel logofăt, procitoh.
Iordachi Ghika Vel logofăt, procitoh.
S'au trecut în condică, Mateiu Kozma Kluceriu.

CXXIII

1815 Maiu 2. *Hrisovul Domnului Scarlat Alexandru Calimah prin care se înființază venitul jugăretului și a cotului în orașul Bârlad, pentru facerea și întreținerea uliților și a podurilor, scutind de orice dare 30 oameni aduși de peste hotar, cari să fie numai pentru slujba acestor poduri.*

Cu mila lui Dumnezeu Noi Scarlat Alexandru Calimah Voevod Domn țării Moldaviei. Pretutindine orașâle și politiile au întemeiat cinstea noroadelor, căci aceste au fost totdeauna lăcașurile unde s'au sălășluit luminile învățăturilor și iscusânța meșteșugurilor. Intru aceste au înflorit cele mai multe din folosâtoarele izvodiri a omenirii, și între toate altele, aceste și însuși viețuirea omenească trăgându-o prin frâile politisârii din asprimea prostiii, au adus'o în starea aceasta plăcută a bunii cuviință. Intru acest chip politiile, în tot locul unde s'au ocrotit prin îngrijirile cele cuviincioasă, acolo au izvorât și tot felul de folosuri spre obșteasca petrecere: acolo s'au întemeiat neguțitoriile, acolo s'au răvărsat bogățiile, și într'un cuvânt acolo s'au sălășluit tot binele și fericirea norodului; căci acolo și plugariul și păstorul și tot cel ce lucrează pământul află cuviincioasă plată a ostenelilor lor, și să folosăște fiește-care cu cele trebuincioase spre înlesnirea stării sale. Domnie me avându-le aceste în cunoștință și socotind cât urmează a fi îngrijirea stăpânirii spre întemeiare bunii stări a orașilor și a politiilor, luat-am aminte la obșteasca cerire ce ni-au făcut *prin jalobă boerii și alții din lăcuitorii târgului Bârladului pentru ulițile și podurile din târgul acesta,*—rugându-se ca să facem Domnie mea cuvincioasă punere la cale, spre a să aduce întru îndreptare și în starea înlesnirii. *Arătându-ne că acest târg, din vreme în vreme luând adăugire, au venit acum într'un număr nu puțin de lăcuitori,—boeri, neguțitori și din alte osăbite stări; însă, din pricina lipsei de poduri și a neînlesnirii uliților, în vremea tomnii și a primaverii, precum și în alte întâmplări de vărsări de ape, săpându-să ulițile, năruindu-să și făcându-să cu totul neumblate, pătimesc cea mai grea supărare, nu numai cei din lăuntru viețuitori, dar și drumeții trecători, și toți cei de afară*

din lăcuitori, și alții care, pentru neaparată trebuință, sunt săliți a intrà în târg în asămine vremi; agiungând, pe lângă aceste, de multeori a să și închide de istov târgul, și a veni în cea mai simțitoare lipsă despre cele trebuincioasă, lemne, zahirele, și alte lucruri neapărate ale viețuirii. Drept aceia, asupra arătărilor acestora și a rugătoarii obştești ceriri ce ne-au făcut, încredințându-ne Domnie mea și binevoind a face cuviincioasa punere la cale spre îndreptarea uliților acestui târg; și osăbit, văzând cătră aceasta și râvna cea vrednică de laudă din partea boerilor și a celorlalți din lăcuitorii târgului, ce s'au arătat cu jalobă, priimind a pune fieștecare și dela sine cheltuială spre râdicarea nevoii și a pătimirii ce sufăr, am socotit și ca pentru un lucru de obştească folosință, iată prin acest al nostru Domnesc hrisov hotărâm și *facem statornic și nestrămutat venit podurilor din numitul târg a Bârladului* aceste următoare, adică: *Să aibă a luà câte patru parale de tot giugul dela carăle ce vor intra în târgu încărcate cu orice fel de mărfuri, sau trecătoare fiind mărfurile sau acolo având a să descărcà; asămine și dela toate carăle ce se vor încărcà de acolo din târgu și vor eșì ca să margă în orice parte, să ia iarăși câte patru parale de tot giugul; iar carăle ce vor întrà cu zahirele sau cherestele împărătești, nu au să să supere cu plata acestui venit, precum și carăle ce vor intrà sau vor eșì deșerte din târg; asămine și acele ale boerilor și a altora, cu care își vor aduce lemne, fân, zahirele, și orice alte podvozi, pentru însuși trebuința casălor lor, iar nu de neguțitorie,—să nu fie supărate cu plata venitului acestuia.* Deosăbit *să aibă a luà și venitul cotului* de acolo din târg *câte zece parale de bute și câte cinci parale de poloboc cu vin, rachiu sau horilcă, ce să va măsurà cu cotul acolò în târg.* Aceste venituri, pe fieștecare strângându-să după rânduiala de mai sus arătată, fără să să facă vre o asuprire cuiva cu cerire de un ban mai mult piste cât se hotărăşte, să să întrebuințeze în toată vremea numai în trebuința podurilor. *Și spre aceasta să vor orânduì și înadinși Epitropi pe cari să vor socotì cu alegirea dumilor sale boierilor și a celor mai aleși din lăcuitorii târgoveți, carii să să însărcinezi cu strângirea veniturilor arătate, având voia sau în credin-*

ță să le caute sau să le vândă cu anul prin strigări la mezat, cui să va găsâ să de prețul cel mai bun spre mai multă folosință podurilor ; și, țiind socoteală Epitropii curată de câți bani vor cuprinde aceste venituri și de întrebuințarea lor, să facă socoteală pe fieștecare an și să o de ca să să vadă și să să cercetezi de către dumnealor boerii, și alții ce să vor alegi spre aceasta. *Deosâbit hotărâm Domnie mea ca găsindu-se și trei zăci liudi, oameni streini, aduși de acum înainte de piste hotar, fără bir în Visterie, și fără nici un amestec cu lăcuitorii țării aceștie, să-i aibă în toată vremea spre lucrul și slujba podurilor, cunoscuți sub nume de podari;* scutiți fiind acești oameni de birul Visteriei și de toate alte dări și havalele ce vor fi asupra altor lăcuitori, iai întru nimică și cât de puțin despre nimene să nu fie supărați, pentru ca să să afle nelipsiți dela slujba podurilor.

Deci, spre statornică și nestrămutată urmarea acestor mai sus orânduite și hotărâte, s'au dat acest al n o s t r u Domnesc hrisov, întărit cu a noastră Domnească iscălitură și pecete. Poftind și pe cei din urma noastră luminați Domni, frații noștrii, carii din Pronia ceriască să vor orândui întru ocârmuirea țării aceștie, cunoscând folosința acestui lucru de obșteasca trebuința numitului târg, nu numai să nu strămute aceste de mai sus cuprinsă, ce mai vârtos să le întăriască și să adaogă cele prin putință, pentru a Domniilor sale laudă și nesfârșită proslăvire.

S'au scris la Scaonul Domniei mele în orașul Eșii, întru a doa Domnie a noastră la Moldavie, în anul al treilea. *La let 1815 Maiu 2.*

Noi Scarlat Alexandru Calimah VVod.

(L. P. G.)

Iordachi Roset vel vist procit.

Ἐθεωρήθη (am văzut), Γρηγόρι Ριζοζαμνης Γ Λογοθετες.

S'au trecut în condica Visteriei, *Constandin Veisa.*

CXXIV

1815 Iunie 26. *Scrisoarea banului Drăghici către căminarul Costache Çerchez în chestiunea avaetului ce trebuiă să plă-*

tiască nişte care cu sare la trecerea peste podul târgului Bârladului.

Cu frăţască dragoste mă închin d-tale,

Am priimit frăţasca scrisoare d-tali din 22 a aceştii luni, am înţăles şi cele scrisă, *pentru carăle cu sarea, ce s'ar fi împotrivit a plăti avaetul podului, din târgul Bârladului, după cuprinderea hrisovului;* şi, scriind pentru aceasta d-lui post. Calimah la Casa Ocnilor şi Casa făcând întrebare Visteriei, s'au dat răspuns că neapărat trebue să plătiască, fiind scutite numai carăle cu zahirè şi chereste împărătească, după cuprindere hrisovului, iar nu alţii. Şi dar d-voastre veţi strânge avaetul hotărât fără nici o înpotrivire. Şi sunt al d-tali ca un frate i slugă. 1815 Iunie 26.

Iordachi Drăghici ban.

NOTĂ. Pe foaia dindărăt a coalei se află pecetea intipărită cu ceară roşie, pe care se citeşte: «I. Drăghici», cu litere chirilice; de asemine şi următoarea adrosă: »Cinst. al meu ca un frate, d-sale arhon căminar Costache Cerchez, cu frăţască dragoste. Tutova«.

CXXV

1815 (fără lună şi zi) şi 1816 Martie 20. *Alcătuirea sau Regulamentul întocmit de târgoveţii Bârlădeni pentru administrarea moşiei şi a acareturilor cumpărate dela Profiriţa Micleasca, soţia spat. Neculai Dimachi.*

Alcătuire pentru stăpânire moşiii târgului Bârladului şi a acareturilor ci s'au cumpărat de veci dela d-niaii Profiriţa Micleasca, soţie d-sali spatarului Neculai Dimachi, după obştească socotinţă şi mulţămiri. 1815.

CAP. I

Paragraful 1. Să să statornicească lăcuinţa fieştecăruia precum să află, sau după stare şi trebuinţă ce va avè, ca să nu fie niciodinioară supărat, luându-şi adiverinţe pi locuri, dela Epitropi, în măsurile lor.

Paragraful 2. Hotărându-să Emaşurile de giur-înpregiur să rămâe obşteşte pentru păşune vitelor lăcuitorilor târgului.

Paragraful 3. Pe locul Emaşului târgului nimine supt



orice cuvânt să nu fie volnic a faci lăcuinți sau grădini, sau câşli, sau a ţinè orice fel de vite particulari, afară de vitele pentru cari esti lăsat Emaş.

Paragraful 4. Toată moşie ce prisosăşti la câmpu pentru hrană, afară din Emaşul ci s'au lăsat, să să împartă în stănjâni pe toţi lăcuitorii târgului, şi pe câţi stânjâni va plăti fieştecine, după analoghie ce să va faci, să rămâie vecinic stăpânitor,—hrănindu-se pe dânşii ca pi driaptă moşia sa, fără să fie supus vreodinioară a da dijmă cuiva; însă nimine nu este volnic a vinde sau a schimbà stânjânii săi din câmpu sub orice cuvânt la streini, ci, de va fi silit de vre o nevoe a-i vinde, dator este unul ca acela a face arătare întăi Epitropilor rânduiţi, nevoie ci are, şi Epitropii, publicarisând la toată obştiia că cutari om voeşte a-şi vinde stânjânii săi ci-i ari în câmpu, dacă obştiia va primì a-i cumpărà, să răspundă omului acelue banii ci au dat pe aceşti stânjâni, fără să-l scadă din preţ, sau acel vânzător să cei mai mult cevà dela obştie decât banii ce au dat la analoghia de acum; iar când opştia nu va priimi a cumpărà stânjânii aciie, va da înscris vânzătorului că este volnic a-şi vinde stânjânii săi altui lăcuitor a târgului, tot cu preţul analoghiiai de acum, fără vre o suiri sau scăderi la preţ; şi câţi din lăcuitori vor priimi a fi părtaşi la cumpărătura stânjânilor acelora, să nu fie depărtaţi, dacă să vor arătà acei ce vor avè trebuinţe a cumpărà moşie pănă în patru zăci zile ; şi această vadè să va urmà pentru acei ce vor fi defaţi la publicarisire ce să va face de către Epitropi; iar pentru acei ci (să vor) dovedì că n'au fost defaţi, vor fi slobozi a întrà într'acè cumpărătură în vadè de două luni ; şi, dacă pănă la vădelile arătate nu vor mai pretenderisì alţii, va rămânè vecinic stăpânitor acel ce va răspunde banii vânzătoriului.

Paragraful 5. Vânzările ce să vor face, ori din stânjânii moşiiai dela câmp, ori din locurile cuprinse cu lăcuinţe şi cu acareturi, fără încredinţările Epitropilor, să nu să ţie în seamă.

CAP II

Paragraful 1. Asupra îngrijirii pentru veniturile opşteşti

şi pentru orice interes a politiei să fie Epitropi rânduiţi, aleşi de opştie.

Paragraful **2**. Epitropii să fie şăsi aleşi, doi dintre boiari şi patru dintre neguţitori.

Paragraful **3**. Vreme Epitropiiai să fie un anu.

Paragraful **4**. Epitropii să aibă supt a lor asculıare patru slujitori daţi de opştie pentru săvârşire enteresurilor opşteşti.

Paragraful **5**. Epitropii să fie socotiţi şi ascultaţi de către toţi deopştie fără deosăbire.

Paragraful **6**. Datorie Epitropilor să fie a socoti chipuri folositoare pentru opştie şi, atârnând înplinirea lor de către Cârmuire, să mijlociască atât la stăpânire cât şi la dregători, ca să le dobândiască.

Paragraful **7**. Epitropii să ţie condică de toate locurile în măsurile lor, cu numele stăpânului, a uliţii sau a mahalalii, şi să dei adeverinţi fieştecărue, după paragraful I. cap. I.

Paragraful **8**. Epitropii să aibă a da samă, sau pentru purtare lor, sau pentru cele ce le vor intră în mânu, la zăci obrazi înnadins aleşi de opştie, cari să fie patru dintre boiari şi şasi dintre neguţitori târgoveţi.

Paragraful **9**. Epitropii samă să-şi dee cu Tablă şi cu Samă iscălită, şi, după încheiare Sămii, asemine Samă să-şi iai iscălită de către toţi rânduiţii.

Paragraful **10**. Epitropii să aibă Logofăt cu leafă hotărâtă.

Paragraful **11**. Leafa Logofătului să fie cinci zăci lei pe lună.

Paragraful **12**. Epitropii, aflându-să vicleni în purtările lor, să fie răspunzători cu cinste şi avere lor.

Paragraful **13**. Epitropii niciodinioară să nu poată fi doi odată, cari să fie rudenii.

CAP. III

Paragraful **1**. Venituri opşteşti, de vânzare în orândă şi de istov, să socotesc, adică :

a) Morile din Bârlad, afară de Emaşul hotărât ;

b) Binalile din lăuntru : casi, hanuri, ce s'au cumpărat cu moșie dimpreună ;

c) Toate locurile stărpe, ce se vor aflà fără stăpânu dovedit, afară de robi, cari nu pot să aibă locuri.

CAP. IV

Paragraful 1. Spre plata banilor cumpărăturii moșiiai, i a binalilor și a cheltuialilor ce s'au făcut, să să vândă :

a) Venitul moșiiai din afară numai pe anul acesta, bez Emașul hotărât ;

b) Morile din Bârlad să să vândă iarăși în orândă ;

c) Toate binaiile cumpărate, cu vânzare de istov ;

d) Toati locurile stărpi, ce se vor aflà fără stăpânu și să vor îndreptà, să se vândă de istov.

Paragraful 2. Banii ce vor cuprinde aceste vânzări scăzându-se din Soma cumpărăturii moșiiai, ceialalți bani pi giumătate din Suma cumpărăturii și cu toată cheltuiala urmată, să să înpartă pi lăcuinți, i pentru Emașul ci s'au lasat spre trebuința a toată opștia, în care plată a Emașului vor intrà la analoghie și toți acei ci să află cu lăcuinți și acareturi pe vatra vechi a târgului, fiind Emașul lăsat pentru trebuința tuturor; iar o parte de bani să să împartă asupra stânjânilor ce prisosăsc la câmpu pentru hrană, urmându-să stăpânirea moșiiai dela câmpu după paragraf 4, cap. I.

Paragraful 3. Cari din lăcuitorii târgului vor avè trebuințe a mai prinde loc, din locurile slobode, ce sunt în cuprinsul târgului fără stăpân, arătând Epitropilor trebuința ce ari, i se va dà, și va plătì la Casa Opștiiai pe acel loc după analoghie ce s'au făcut acum ; iar streinii, pentru locurile ci vor avè trebuință a-și prinde, spre lăcuința lor, să plătiască precum să va putè învoì cu Obștiia.

Paragraful 4. Intr'această socoteală de plată să cuprind toți de obștie fără deosăbiri, cu unire, ca la toati întâmplările iarăși să fie din înpreună răspunzători.

Paragraful 5. Cei ci nu să vor supune a răspunde banii ce se vor analoghisì pe lăcuinți, acareturi și locuri slobode, pentru Emașul hotărât spre trebuința opștească, vor rămânè streini de locurile ce vor avè cuprinsi.

Paragraful 6. Mântuindu-să plata cumpărăturii moşiiai şi a cheltuialilor, banii ci să vor adună la Casa Opştească, de către Epitropi, să să cheltuiască în trebuinţele folosului şi podoabii Politieaii după socotinţa opştească.

CAP. V

Paragraful 1. Lăcuitorii Moreanii-de-gios şi lăcuitorii din Crâng nu să socotesc între lăcuitorii târgului, cumpărători moşiiai, ci rămân ca nişte lăcuitori trăitori pe moşie străină, şi să va urmà cu dânşii, pentru adetiul moşii, după hotărâre ponturilor gospod.

Paragraful 2. Epitropii locurile ce au să şi le adeverească de către epitropii anului viitor.

CAP. VI

Paragraful 1. Această alcătuire pentru ţinere statorniciiai opşteşti, cercetându-să de către aleşi şi iscălindu-să de către toţi, să fie la un temeiu la toate rânduialile târgului, pe care să să cei şi întăritură dela Pre înalta stăpânire cu urmare de apururea nestrămutat.

Gavril Iamandi spatar. G. Kaza ban. Pavel Duca sluger. Panaite Docan medelnicer. Vasile Kiru sluger. Lupul Gheorghiu. Στεφαν Μανολις. *Stavri Hagi Dima. Eni Hagi Dima. Hagi Iordachi Eftimiu. Ioan Gheorghiu. Samuel Engelleiter, K: K: Agenţie starost. Gheorghe Oprişanu. Kostachi Cerchez caminar. Sandu Bou. Toader Corodeanu vameş. Hiliuţi Kirul postelnic. Damian Boubătrân.* Νικολαος Συριακος. *Costin Clucer. Gheorghi Gociu. Ioan (Damian) prot(opop). Gheorghi Duca. Pascal Gane. Ioncio Stoicovici. Ion Constantin. Mihai Gălăţanu. Pascal Gane. Ioan preotul Bostaca. Toader Vâlcu. Panaite Dimitriu. Costin Paraschiv. Ianachi Dumitriu. Coste sân Ivan Hotunu. Gheorghie Ivan. V. Ştefăniu poroşnic. Teodor preot Murgeneanu. Vasile preot. Preotul Ştefan. Costandin preot. Teodor preot Stratilat. Costin preot. Teodosie preot. Tudoran preot Bagiurenul. Georg Schiepl, Apotheker examiner. Vasile preot. Erodiacon Nistor. Vasile Kiriac. Petre Costandin. Ţone Iani Gălăţanu. Dumitrachi Macriu. Hg. Neculiţe. Manolachi Boţ. Ioan Andrei. Pa-*

naite Anton. Radu Petre. Stoica Abăgeriu. Alicsandru Agbaş. Apostu sân Mangalian. Tanasă Costandinciu. Chiriac Grigoraş. Mihalachi Grecu. Dima Negu. Gheorghi Cârjă. Ghenu Sârbu. Panaite Păun. Mihai Dimitriu. Anton Cizmarul. Dima Bacalu Dobrovici. Dinul Blănarul. Pavel Mândru. Gavril Ieremiia. Petre Croitoriu. Pavăl Popa. Gheorghi Vrânceanu. Crăste Pârţu. Vasile Nicolau. Stoian Vlad. Petru Ocneanu. Gheorghi Alixandriu. Gheorghi Petre. Ioan Dumitriu. Ganciul Stoica. Panait Andrei. Panaite Hagi Oulu. Todorachi Hagi Oulu. Ioniţă Cojocariu. Ţvetcu Stoian. Iancu Sârbu. Toniţi Luchian. Gheorghi Ştefan. Costachi Ioan. Ilie Nicolau. Sava Boegiu. Petrachi Chiriac Popa. Gheorghe Dragomir. Bogdan Gramou. Μητσακι Ρακιες. *Toader Pantazi. Dima Brandeş. Costandachi* Ζαχαριδης. *Gheorghi Roibu. Manole Kire. Ioniţă Chilianu.* Sandu Buhnilă i Dumitru Borşu i Penciu Tănase (şi alte vr'o 40 semnături nedescifrabile).

(ADAOS)

29. Pentru moşie dela câmpu să să înpartă în trei stări de oameni: 10 stânjâni, 7 şi 4, şi pe câţi stânjâni va cuprinde parte fiştecărie mahalale, să să osebească deoparte, —protimindu-să întăi lăcuitorii birnici, a-şi luà parte unde vor ceri, şi apoi neguţitorii, şi apoi boerii. Şi dacă vre unii din mahalagii nu vor avè trebuinţă a luà stânjâni din câmp, parte acelora să o plătească toţi ceilalţi mahalagii a lor, câţi vor vrè să întri părtaşi la acei stânjâni,—ne putând încăpe nici boerii, nici neguţitorii, a cumpărà din părţile lăcuitorilor.

30. Asămine urmari să să păzască şi la părţile ce se vor alege neguţătorilor şi boerilor, să nu fie volnic nimeni altul a cumpără decât dela boer, boerii, şi dela neguţitor, neguţitorii.

31. Acei ce vor a-şi plăti analoghia de stânjâni din locu de hrană, de vor voì a dăruì, nu sânt volnici a dăruì lăcuitori la boeri, sau la neguţitori, ci iarăşi la lăcuitori; asemine să va urmà şi pentru boeri şi pentru negustori.

Aceste trii ponturi s'au adaos în ponturile alcătuirii, făcute de epitropi, după priimire tuturor lăcuitorilor târgului Bârladului, boeri, neguţitori şi mahalagii birnici. Şi pentru

ca să rămâe întru nestrămutare, s'au iscălit şi de cătră mine.

Th. Balş vel vornic 1816 Mart 20.

CXXVI

1816 Fevruarie 7. *Ivindu-se neînțelegeri între lăcuitorii târgului Bârladului, cari au cumpărat' moşia din prejur dela clironoama răposatei Eleana Micleasca, Scarlat Alex. Calimah Vodă rânduește pe Teodor Balș vel vornic și pe Mihalache Mavrogheni biv vel postelnic, ca să facă cu dreptate cercetare la fața locului de pricinile neînțelegerii și să caute a-i liniști.*

Noi Scarlat Calimah cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei. Cinstiți credincioși boerii Domnii mele, d-ta Teodor Balş vel vornic, d-ta Mihalache Mavroghene biv vel postelnic, sănătate. Lăcuitorii din târgul Bârladului, după multe giudecăți ce-au avut cu clironoama răpousatei Eleana Micleasca stolniceasa pentru moşia dinpregiurul târgului Bârladului, *şi pentru o parte din numita moşie ce să şi lăcuise de târgoveți şi în urmă, învoindu-se, au cumpărat'o de veci cu preț de 180.000 lei*, şi aşa, luând sfârşit prigonirile dintru d-neii clironoama şi târgoveții, au rămas cu toții, lăcuitorii târgului Bârladului, să răspundă suma banilor cumpărăturii. Unde, mergând la Bârlad, întăi prin aleşi de toți lăcuitorii târgului, Epitropi boeri şi neguțitorii de acolo au făcut aşăzământ înscris, alcătuire fişte-căruia, cât să dea spre plata banilor moşii, dobânda banilor şi alte cheltuele,—după care aşezământ s'au şi strâns de pe la lăcuitorii târgului suma de 90,000 lei, şi s'au dat d-sale clironoamei. Apoi o sumă din lăcuitorii târgului, voind a strica aşezământul făcut de epitropi şi priimit de cei mai mulți fruntaşi neguțitori, cum şi de cei mai mulți lăcuitori a târgului, s'au înpotrivit a da analog de bani pe partea lor ; şi viind la Eşi, şi o parte şi alta, înpotrivitorii, prin jaloba ce au dat cătră Domnia mea, au făcut cerire să se strămute acea alcătuire, făcută de Epitropi şi cei mai mulți lăcuitori a târgului, sub cuvânt că ar fi nedreaptă şi asupritoare pentru unii. Şi Domnia me, voind a afla alcătuirea Epitropilor şi a celor mai mulți lă-

cuitori a târgului de iaste făcută cu dreptate şi bună cumpânire, am cerut să ne arăte ponturile alcătuirii, înfăţoşându-se şi amândouă părţile înaintea Domniei mele, am întărit însu-mi Domnia me acea mai cu amăruntul cercetare; pe care ponturi, vânzându-le şi cercetându-le, le-am găsit făcute după gnòmie acelor mai mulţi. Cu toate că înpotrivitorii cereau prifacere aceştei alcătuiri, arătând cà cea mai multă parte iaste ce nu priimeşte această alcătuire, Domnia me nu am dat ascultare, pentru că o învoială ce să face cu priimire şi ştire a mai multei părţi, stăpânire nu o poate priface; şi dar de aice nu s'au putut da nici un sfârşit, ci am hotărât că la faţa locului să urmeze cercetare şi punere la cale după cuviinţă, de către boerii rânduiţi, şi, ca să nu se schimbe ponturile, s'au oprit copie aicea. Şi, fiindcă şi mai înainte până a nu se arătà înpotrivitorii cu jalobă şi a să înfăţoşà înaintea Domniei mele, spre a se strămutà această alcătuire, Epitropii şi cei mai mulţi din lăcuitorii târgului, prin două jalobe către Domnia mea au făcut arătătoare cerire ca să rânduim doi boeri cu poronca Domnii mele, să margă la faţa locului să cerceteze pricinile prigonirilor dintre lăcuitori şi să facă punere la cale după dreptate şi cuviinţă; deci dar, Domnia me rânduim pe d-voastre şi poroncim să mergeţi la starea locului, *luând de aicea ponturile alcătuirii, de pe care s'au oprit copie, cum şi tàbla cea adevărată a Catagrafiei ce s'au făcut lăcuitorilor şi locurilor, care se află la mâna împotrivitorilor, şi mergând acolo să adunaţi pe Epitropi şi pe toţi lăcuitorii Bârlădeni:* şi întăi să faceţi cercetare de sânt aceste ponturi, ce s'au văzut aicea de către însuşi Domnia me, însuşi acele adevărate; al doilea, să cercetaţi de sunt priimite şi făcute cu ştirea şi priimirea celor mai mulţi din lăcuitorii târgului; al treilea, de s'au şi plătit de către lăcuitorii suma arătată prin jalobă; al patrule, veţi întrebă pe înpotrivitorii ce cuvinte au care cer a priface alcătuirea făcută de Epitropi şi mai mulţi din lăcuitorii silin-

du-vă a aflà pricinile prigonirii dintre dânşii. Şi de veţi adeverì ponturile Alcătuirii că sânt întocmà celor văzute de către Domnia me, şi de veţi adeveri că sunt mai puţini înpotrivitorii decât acei cari au priimit şi primesc alcătuirile Epitropilor, apoi d-voastră veţi urmà a statornicì Alcătuirea aceasta şi îndatorind pe fiecare a-şi dà analog de bani, acel arătat prin tablă de aşăzare. *Veţi cercetà* d-voastre *şi cheltuelele ce-au făcut în vremea ce s'au giudecat vechilii Bârlădenilor cu clironoama* şi până când au sfârşit tocmala cumpărăturii moşiei deveci, şi câtă cheltuială veţi adeverì, prin vrednice dovezi şi după Carte de blăstăm ce s'au făcut, numai aceia să se analoghisiască pe locuitorii târgului. Deosebit veţi mai cercetà şi câtă pagubă şi încărcare de dobândă şi alte cheltuele s'au pricinuit lăcuitorilor târgului din împotrivirea răzvrătitorilor, sau din pricina îndemnătorilor, şi pentru aceia veţi face ştire Domniei mele şi veţi avè osăbită poruncă în ce chip să urmaţi. Şi, în de urmare şi punere la cale ce veţi face spre binele obştesc, veţi face înscris şi veţi dà la mâna Epitropilor, care urmare a d-voastre giudecându-se de cătră Domnie me că iaste făcută întocma după dreptatea ce dorită de Domnia noastră, şi fără cât de păţină părtinire, spre a rămânè lăcuitorii în veci întru nestrămutare, Domnia me avem a o întărì şi cu al nostru Domnesc hrisov.

1816 Febr. 7

(L. P. D.)

Vel logof. procit.

CXXVII

1816 August 30. *Scarlat Alexandru Calimah voevod întăreşte Alcătuirea sau Regulamentul ce-şi făcuse Bârlădenii pentru stăpânirea moşiei şi a acareturilor cumpărate dela Profira Dimachi, născută Miclescu.*

Cu mila lui Dumnezeu Noi Scarlat Alexandu Calimah Domn ţerei Moldovei. Facem ştire cu acest hrisov al Domniei Mele, tuturor cui se cuvine a ştì, că şezătorii din târgul Bârladului, boeri, neguţitori, şi toate

obşteştile stări, bine alcătuindu-se între sine de au cumpărat deveci dela Dumneii Prohira Micleasca, soţia d-sale biv vel spatar N. Dimachi, moşia ce erà împrejurul acestui târg, pentru hrana şi îndestularea norodului, dupăcum arată zapisul de vânzare care s'au întărit şi cu al nostru Domnesc hrisov ; apoi iarăşi, între sine, prin boerii trimeşi din partea noastră, dumnelui Teodor Balş vel vornic din ţara de sus, şi dumnealui Mihalaki Mavrogheni biv vel postelnic, cu mulţămirea tuturor de obştie, alcătuind şi chipurile cuviincioase cum să se împartă şi să se urmeze între sine-şi stăpânirea a acelii moşii şi a acareturilor ce au cumpărat, au făcut înscris ponturi iscălite de toţi, cari sunt aceste în gios arătate :

1. Să se statorniciască locuinţa fiecăruia, precum se află sau după starea şi trebuinţa ce va aveà, ca să nu fie nici odinioară supărat, luându-şi adeverinţă pe locuri în măsuri dela epitropii ce s'au ales de obştie.

2. Hotărându-se imaşurile de jur împrejur, să rămâie obşteşti pentru păşunea vitelor locuitorilor târgului.

3. Pe locul imaşului târgului nimenea, sub nici un cuvânt, să nu fie volnic a face lăcuinţe sau grădini sau câşle sau a ţineà ori şi ce fel de vite particulare, afară de vitele pentru care s'au lasat imaşul.

4. Toată moşia ce prisoseşte la câmp pentru hrană, afară de imaşul ce s'au lăsat, să se împartă în stânjini pe toţi lăcuitorii târgului, şi pe câţi stânjini va plătì fireşte cine, după analoghiea ce se va face, să rămâe vecìnic stăpânitor, hrănindu-se pe dânşii ca pe o dreaptă moşie a sa, fără să fie supus vreodinioară a da dijmă cuiva; însă nimene să nu fie volnic a vinde sau a schimbà stânjinii săi din câmp la străini sub ori şi ce cuvânt, ci de va fi silit de vre-o nevoie a-i vinde, dator să fie unul ca acela a face întâiu arătare epitropilor rânduiţi ce nevoie îl sileşte, şi epitropii, publicarisind la toată obştia că cutare om voeşte a vinde stânjinii lui ce-i are în câmp, dacă obştia va primì a-i cumpăra, să-i răspundă omului aceluia banii ce au dat pe acei stânjâni, fără să-l scadă din preţ, sau acel vânzător să ciară cevà

mai mult dela obştie, decât numai banii ce au dat la analoghia de acum; iar când obştia nu va primì a cumpără acei stânjâni, să dea înscris vânzătorului că este volnic a-şi vinde stânjânii săi altui locuitor a târgului, tot cu preţul analoghiei de acum, fără vre o sporire sau scădere la preţ, şi câţi din locuitori vor primì a fi părtaşi la cumpărătura acelor stânjini, să nu fie depărtaţi; însă, cei ce se vor arătà că au trebuinţă a cumpără moşie, să aibă vadè până în patru zeci zile, care vadè se va urmà pentru acei ce vor fi defaţă la publicarisirea ce să va face de către epitropi, iar pentru acei ce se vor dovedì că n'au fost faţă, nici au ştiut de acè vânzare, vor fi slobozi a intrà la acea cumpărătură până în vadè de două luni şi, dacă până la aceste vadele nu vor mai pretenderisì alţii, va rămânè vecînic stăpânitor acel ce va răspunde banii vânzătorului, luându-şi zapis dela vânzător, încredinţat de epitropi şi trecut în condica epitropicească; numai şi epitropii la publicarisire să fie cu mare luare aminte ca să nu se facă vr'un chip iconomicos, că vor fi supuşi sub grea răspundere.

5. Vânzările ce se vor face ori de stânjinii moşiei din câmp sau din locurile cuprinse cu locuinţe şi cu acareturi, cari vor fi neîncredinţate de epitropi, să nu se ţie în seamă; însă la acele vânzări protimisis de răscumpărare cu rudenie şi cu megieşie pentru acei şezători în acest târg vor aveà, după pravilă şi după obiceiul pământului, în vadelele hotărâte.

6. Asupra îngrijierei pentru veniturile obşteşti şi pentru orice interes a politiei, să fie epitropi rânduiţi, aleşi de obştie, însă şase, adică doi dintre boeri şi patru dintre neguţitori.

7. Vremea epitropiei să fie un an, iar care nu-şi va păzi datoria şi se va purtà cu urmări împotrivă să fie lipsit şi mai înainte de înplinirea anului, şi în locul lui să aleagă altul, urmându-se cu această rânduială din an în an.

8. Epitropii să aibă sub a lor ascultare patru slujitori daţi de obştie pentru săvârşirea trebuinţilor interesului obştesc.

9. Epitropii să fie socotiţi şi ascultaţi de către toţi de-

obştie, fără deosăbire, la cele ce se cuvin spre folosul obştiei, nearătând nimene nici o împotrivire.

10. Datoria epitropilor să fie a socoti chipuri folositoare pentru obştie şi, care din chipuri vor atârnà împlinirea lor la oblăduitorul ţerei, vor cere şi, acele ce se vor cunoaşte a fi cu cale, le vor dobândi prin porunci către dregătorii ţinutului.

11. Epitropii să ţie condică de toate locurile şi măsurile lor, cu numele stăpânitorilor şi la ce uliţă sau mahala, şi să dee adeverinţă fieştecăruia după pontul întâiu.

12. Epitropii să aibă a da seamă atât de purtările lor, cât şi pentru cele ce le vor intrà în mână din veniturile obşteşti, la zece obraze înadins alese de obştie, cari să fie patru dintre boeri şi şăse dintre neguţitorii tărgoveţi.

13. Epitropii să-şi dea samă cu tablă şi cu samă iscălită de dânşii, şi, după încheerea sămii, asămine samă să-şi iee iscălită de către toţi acei rânduiţi.

14. Epitropii să aibă un scriitor cu leafă hotărâtă din veniturile obştiei, care se socoteşte a fi îndestul câte cincizăci lei pe lună, după măsura trebuinţei.

15. Epitropii aflându-se vicleni în purtările lor, spre paguba obştiei, să fie răspunzători cu cinstea şi averea lor spre pilda şi a altora.

16. Epitropii nici odinioară să nu poată fi doi odată' care să fie rudenii unul cu altul, pentru ca să lipsească tot felul de prepus spre urmarea împotrivă pentru a lor interes'

17. Veniturile obştiei, din vânzarea în orândă şi de istov, se socotesc aceste : morile din Bârlad, afară de imaşul hotărît, binalele din lăuntru, case şi hanuri ce s'au cumpărat cu moşia dimpreună, toate locurile sterpe ce se vor aflà dovedite fără stăpân, afară de robi, cari nu pot să aibă locuri, ce vor şedeà pe locurile stăpânilor lor.

18. Spre plata banilor cumpărăturei moşiei, i a binalilor şi a cheltuelilor ce s'au făcut, să se vândă întâiu venitul moşiei de afară, numai pe anul acesta, fără imaşul hotărât; al doilea să se vândă iarăşi în orândă morile din Bârlad; al treilea, să se vândă de istov toate binalele cumpărate;

şi al patrulea, să se vândă iarăşi de istov toate locurile sterpe ce se vor aflà fără stăpân şi se vor lămuri de toate pricinile, urmând la vânzare a se luà cel mai bun preţ.

19. Banii ce vor cuprinde aceste vânzări, scăzându-se din suma cumpărăturei moşiei, ceilalţi bani pe jumătate din suma cumpărăturei, şi cu toată cheltuiala urmată, să se împartă pe lăcuinţi pentru imaşul ce s'au lăsat spre trebuinţa a toată obştia, la care plată a imaşului vor intra după analoghie şi toţi acei ce se află cu locuinţi şi cu acareturi pe vatra veche a târgului, fiind imaşul lăsat pentru trebuinţa tuturor; iar cealaltă jumătate de bani să se împartă asupra stânjinilor ce prisosesc la câmp pontru hrană, urmându-se stăpânirea moşiei dela câmp după pontul al patrulea.

20. Care din locuitorii târgului vor aveà trebuinţă a mai prinde loc din locurile slobode, ce sunt în cuprisul târgului fără stăpâni, arătând epitropilor trebuinţa ce are, i se va da şi va plătì la casa obştiei pe acel loc după analoghiea ce s'au făcut acum, iar străinii, pentru locurile ce vor aveà trebuinţă a-şi prinde pentru locuinţa lor, să plătiască precum se vor putè învoì cu obştia.

21. Intr'această socoteală de plată se cuprinde toţi deobştie fără deosebire, cu unire ca la toate întâmplările să fie iarăşi dimpreună răspunzători.

22. Cei ce nu se vor supune a răspunde banii ce se vor analoghisì pe locuinţi, i acareturi şi jocuri slobode pentru imaşul hotărît, spre trebuinţa obştească, vor fi siliţi cu împlinirea prin zapcii D o m n e ş t i ; iar care nicidecum nu vor voi a plătì, vor rămâne străini de locurile ce vor aveà cuprinse şi, luându-se dela dânşii, se vor da altora cari vor plătì.

23. Mântuindu-se plata cumpărăturii moşiei şi a cheltuelilor, banii ce se vor adunà la casa obştească, de către Epitropi, să se cheltuiască în trebuinţele folosului şi podoaba politiei după socotinţa obştească.

24. Locuitorii Morănii-de-jos şi locuitorii din Crâng să nu se socotiască între locuitorii târgului cumpărători la moşie, ci să rămâie ca nişte locuitori supuşi adetiului după ho-

tărârea ponturilor Domneşti.

25. Locurile ce vor aveà epitropii, cari se află acum, să şi le adeverească de către epitropii ce vor intrà în locul lor la anul viitor, în măsuri precum mai sus se arată.

26. Moşia dela câmp, locul de hrană, să se împartă în trei stări de oameni, adecă: 10 stânjini starea întăia, 7 stânjini starea a doua, şi 4 stânjini starea a treia; şi întăiu să protimisească locuitorii birnici a-şi luà partea lor unde vor cere, şi după dânşii neguţitorii şi apoi boerii; şi câţi stânjini va cuprinde partea fiecăreia mahala să se osăbească cu pietre hotară, şi dacă vreunii din mahalagii nu vor aveà trebuinţă de stânjini din locul de hrană, partea acelora s'o plătească toţi ceilalţi mahalagii ai lor, neputând încăpè nici boeriu, nici neguţitoriu, ca să cumpere din părţile locuitorilor.

27. Asemenea urmare să se păzească şi la părţile ce se vor alege boerilor, cum şi la părţile ce se vor alege neguţitorilor, după ce se vor stâlpì cu pietre hotare: să nu fie volnici a cumpărà boerii dela neguţitori, nici neguţitorii dela boeri, precum nici dela lăcuitorii birnici, ci dela boeri să cumpere boerii şi dela neguţitori neguţitorii, şi dela lăcuitori lăcuitorii, neamestecându-se unii la alţii; şi aseminea vor urmà şi la dăruìri.

28. Ponturile acestea, după alcătuirea obştească, să se păzească întru toată statornicia fără clintire, iar împărţirea câmpului, cerând trebuinţa de vre-o îndreptare, va fi slobodă a se îndreptà.

29. In pricinile locului şi a moşiei, dregătorii ţinutului să nu se amestece, ci de epitropi să se cerceteze şi să se îndrepteze, după ponturi, iar care nu se vor mulţumì cu cercetarea lor, să vie să jăluiască.

30. Tagma neguţitorească să aibă aleşi dintre dânşii, cari să caute şi să pue la cale pricinile de neînvoire la interesul neguţitoriilor lor, fără a li sta înpotrivă dregătorii ţinutului.

31. Căsăpiile târgului, fiind pentru îndestularea norodului, alcătuirea ţinerei lor cu cel mai jos preţ, fără chipuri

interesate, să se socotească de către epitropi.

32. Venitul jugăritului, care prin deosebit hrisov al Domniei Mele s'au dat târgului spre facerea podurilor, de cătră epitropi să să strângă şi ei să se îngrijească de statornicia podurilor, ţiind şi dând seamă curată, precum şi pentru altele, după hotărârea ponturilor, iar alţii să nu se amestece.

33. Epitropii fiind casă a obştiei, ii să se îngrijească şi pentru ţinerea tuturor scrisorilor obşteşti, fără să se amestece alţii.

34. Vânzând epitropii locurile ce se vor găsi fără stăpâni, şi, la vremea vânzărei, nearătându-se nimenea din stăpâni în vadelele hotărâte, pe urmă să nu fie volnici a cere, ci vânzarea să rămâie statornică; şi asemenea se va urmà şi pentru acei ce nu vor voì a-şi plătì locurile sterpe sau cu binale, după analoghia urmată de cătră obştie.

35. La trebuinţele obşteşti, ce se arată prin alcătuirea ponturilor, la cele ce va cere trebuinţa, să aibă epitropii ajutorul cuviincios dela dregătorii ţinutului.

Asupra cărora toţi deobştie prin jalobă cătră Domnia Me rugându-se şi cerând ca alcătuirea acestor ponturi să se întărească păzirea urmării lor şi prin Domnescul nostru hrisov, care jalbă rânduindu-o la ai noştri cinstiţi credincioşi boeri, d-lui Vel-logofăt al ţării de gios şi d-lui Vel-vist, ca să cerceteze şi să arate Domniei Mele, d-lor stând şi socotind cu luare aminte cererea lor şi cunoscând că toate ponturile de sus arătate, ce s'au alcătuit cu mulţămirea a toată obştia, este cu cuviinţă a se păzì şi urmarea lor, şi găsindu-se şi de cătră însumi Domnia Mea a fi cu cale şi a se aduce întru cea mai bună stare locuinţa norodului dintru acest vechiu şi trebuincios târg, ce se află în drumul cel mare, întâmpinătoriu la toate întâmplările, ridicând în toată vremea cele mai mari greutăţi şi mai ales că însuşi cu banii lor au cumpărat moşia şi acareturile arătate :

Iată prin acest al Nostru Domnesc hrisov întărim ca întocma şi pre deplin să se păzească fără strămutare urmarea Alcătuirei ce s'au socotit prin ponturile de sus arătate ; şi hrisovul acesta al Domniei Mele să le fie de întăritură sta-

tornică, neclintit şi nerăşuit niciodinioară în veci, care s'au întârit şi cu a Noastră Domnească iscălitură şi pecete.

Scrisu-s'au hrisovul acesta la scaunul Domniei Mele în oraşul Iaşii, întru a doilea Domnie a Noastră la Moldavia, în anul 1816, August în 30.

Noi Scarlad Alexandru Calimah Voevod.

(L. P.)

Dumitraki Sturza, procitoh. Iordaki Roset, Vel vist, procitoh.
De mine s'au alcătuit, *Ioan Tăutul ban.*
S'au trecut în condică, *Mateiu Kozma kluceriu.*

CXXVIII

1817 Octomvrie 30. *Tocmala şi ponturile cu care slugerul Pavăl Duca s'a învoit cu Epitropii târgului să facă o moară de iznoavă în vadul dela Morănii-de-jos.*

Epitropii târgului Bârladului

Ştiut să fii că prin bună învoială cu d-lui slugerul Pavăl Duca, i s'au dat vadul morii dela Morăni-de-giosu, ce esti a târgului, pe trii ani, ca să facă moară de iznoavă, din temelii, cu această tocmeală şi ponturi, ce mai în gios să arată, adecă :

1. Să aibă a faci moara de iznoavă, din temelii, cu lemn bun sănătos, cu aceeaşi mărime precum au fost şi ce vechi, adecă cu trii roate, acoperită cu scânduri de brad, şi păreţii cu scânduri de stejar.

2. Toată cheresteaoa morii vechi fherâle (fierele) şi pietrâle să fii a d-sali.

3. *Lăcuitorii Bujorănii-de-gios*, cari nu sânt între târgoveţii târgului şi sunt rămaşi de muncescu pentru loc şi emaş câte doâsprezăci zâle pe an, i s'au dat d-sali, ca să-i fie pentru ezitu morii, sau ori şi ce alt va vroi cu zilele lor să facă.

4. Orânda crâcîmilor din *mahalao Bujorănii-de-gios* şi dela moară, să fii a d-sale în curgere acestor trii ani.

5. La împlinire de trii ani să aibă a da moara bună, sănătoasă, făcute toate din noâ, cu pietrile iarăş buni, cum şi iazul bun, sănătosu, ezit bini.

6. D-lui să aibă a stăpânì moara făr a dà cevaş trii ani, cari să începu acum, 1817 Octombrie 30, şi să împlinesc 1820 Octombrie 30; iar dacă din întâmplari, păr la vadeoa de trii ani, i să va luà moara din mână de vre o străină pretenţie şi-l va scoate din stăpânire, atunce pe câtă vreme i să va luà din stăpânire, păr la vadè, să aibă a i să plătì de cătră epitropii casăi obştii venitul morii, dupăcum vor fi dati în orândi şi alte mori megieşite.

7. Toţi târgoveţii, cari vor avè a măcinà la această moară, să aibă a da *uimul* obicìnuit ca şi străinii.

Şi spre întemeere acestui condract s'au încredinţat cu ale noastre ìscăliturì şi pecete târgului, dând şi d-lui sluger asămine condract iscălitu.

1817 Octomvrie 30.

(L. P. T. B.)

Costandin Sturza agă. *Ioan Gheorghiu.*

(ADAOS)

Fiincă după contractul acesta s'au arătat d-lui slugerul Pavăl Duca nemulţămit numai cu trei ani, ci să hotărăşti a stăpânì moara, arătând o mare pagubă după cheltuelile ce au costat spre a faci acaretul sigur şi temeinic ; deci, mergând şi noi cu răpoosatul aga Costandin Sturza la locul unde să lucrează moara şi, luând sama cu amăruntul, am cunoscut viderat paguba ca unui ce tot lucrul din nou au pornit, unde au întrebuinţat ce mai aliasă chereste ; şi aşà fiindcă, la vadul cel mai din sus s'au fost dat pe opt ani încă unor străini, răpoosatul boeriu, cunoscând strâmbătate şi paguba ce suferi d-lui slugerul, au găsit cu cale şi au hotărât ca ne apărat să-i sporiască şi a sa stăpânire încă pe trei ani, cu cari să cuprindă şasă ani, dela veletul facerii acestui contract; şi fiindcă ne-u profvalisât însuşi a prefaci şi contractul precum s'au vorbit în fiinţa noastră, *în curândă vremi (aga C. Sturza) răpindu-să de sfârşire din viaţa ce ne socotită şi grabnică,* noi prin scris mărturisim această îndreptare ce erà să să facă, aflându-ne faţă, şi o găsim însu-ne cu cuviinţă a să priimì de cătră toată obştiia, *spre a*

nu să păgubì ca unul ce este iarăș dintre noi, iar nu străin, însă și d-lui să aibă a păzì păr în sfârșitul lucrului toată întemeere precum au pornit urzire, ca să rămâe sigur deapururè folosul obștesc; pentru care am și iscălit. 1818 Martie 7.

G. Cuza spat. Ioan Cuza cam. (Nedescifrabil). *G. Oprișan medelnicer. Panaite Docan medc.* (Nedescifrabil).

Insuși eu mergând și văzând moara ce să lucrează, socotind și cheltuiala cu care să face, îmi unescu și a me socotință a stăpânì moara în curgere vremii de șese ani.

Iamandi spatar.

(Din pach. 48)

CXXIX

1818 Fevruarie 21. *Lugofeția cea mare scrie Epitropilor târgului Bârladului ca să-i trimeată îndată o copie de pe hrisov.*

Dela logofetiia ce mari

Cătră cinstit d-lui spatarul Gavril Iamandi și ceilalți epitropi a târgului Bârladu.

Vechilu ce s'au triimes din parte târgoveților spre a jălui și a să puni la cali ne urmare la câtevà din ponturile hrisovului, care vechil, stând aice câtă-va vremi, din pricină că hrisovul nu s'au găsât trecut nici în condicile Divanului nici în condicele Visteriei, nu s'au putut faci nici o puneri la cali. Pentru aceasta scriem d-voastră, din poronca Mării Sali lui Vodă, ca îndată scoțându-să copie asămine de pe hrisov și încredințându-să de către d-voastră, să să triimată la logofeții, și apoi să va faci punire la cali după urmare dreptății.

Balș vel logofăt. 1818 Fevr. 21.

CXXX

1818 Martie 1. *Sama de ce au dat și de ce au rămas să mai dee orândătorii la Casa Obștiei târgului Bârlad.*

Sama noastră a orândătorilor cu Opștia târgului Bărlad.

Lei	*Parale*	
130,166	—	Ci am avut să dăm noi orândătorii la Epitropii rânduiți, după contract și sânetul nos-

Lei	*Parale*	
		tru. Ci am dat cătră Opştie. 1818 Mart 1.
		Cum am dat după sâneturile şi rânduelile Opştiei.
56,000	—	D-sale spatar. Roşăt cu sânetul Opştiei. 1818 Mrt. 26.
5,600	—	Inpliniala Vorniciei de Aprozi. 1818 Mart. 26.
1,243	—	Ciobotele lui baş-ciohodar. 1818 Mart. 28.
14	—	Unui aprod ci au vinit mumbaşir asupra lui baş-ciohodar.
50	—	Cheltuiala lui baş-ciohodar.
680	—	Sluger. Ioan Panu, capite, socotiţi cu dobânda lor păn la 1818Mart 1, după sânetul Opştiei.
4,700	—	Spatarului Teodor Edipzaade, capite, socotiţi cu dobânda lor până la 1818 Mart 1, după sânetul Opştiei.
2,149	—	Vornicului de poartă Pascal Gane, capite, socotiţi cu dobânda lor pănă la 818 Mart 1, după sânetul Opştiei.
680	—	Lui Vasâli Necula Ianovici, capite, socotiţi cu dobânda lor păn la 818 Mart 1, după sânetul Opştiei.
571	10	Lui Dumitrachi Păcurariu, capite, socotiţi cu dobânda lor păn la 818 Mart 1, după sânetul Opştiei.
1,802	20	Căpitanului Sterian Manoliu, capite, socotiţi cu dobânda păn la 818 Mart 1, după sânetrul Opştiei.
272	—	Gavril Alexi, capite, socotiţi cu dobânda lor păn la 818 Mart 1, după sânetul Epitropilor.
680	—	Slugerului Iancu Kiru, copite, socotiţi cu dobânda lor păn la 818 Mart 1, cu sânetul Opştiei.
43,663	—	Ci au avut să dei d-lui banului Mihaiu Iamandi la 1818, şi au dat dintr'înşii numai o sumă.
1,904	—	S'au dat dascalului Naum la 1818 Mart 1, cu sânetul Opştiei.
1,000	—	S'au dat boerilor când au mers la Eşi în

Lei	Parale	
		giudecată cu vornicu Paladi, prin vornicu Pascal Gane la 1819 Maiu 1.
200	—	S'au dat sluger. Iancul Kirul când au mers să să giudeci cu vornicul Paladi, la 1820 Maiu 17.
990	—	S'au dat împlineala idecliului, ci au venit in pricina banilor d-sali pah. Iordachi Oprişanu la 1820 Dech. 31.
570	35	S'au cheltuit la Eşi, atât în scoatire exoflisisului dila spatar. Rosit, cât şi cheltuiala lor.
18	—	S'au cumpărat nişte scânduri în socotiala Opştiei, după răvaşul d-sali aga Negre.
136	20	Cheltuiţi în trebuinţa Opştiei.
122,924	5	

Lei	Parale	
10	—	Cheltuiala aprodului prin mâna lui Sandu Boul.
100	—	Oţeretul când au mers cu bani la Eşi.
4	—	Chiria întoarcerii lui Necula arnăutul dila Eşi.
19	20	Cumpărătoare unor condice.
3	-	Văruitul Casăi Opştiei.
136	20	

Lei	Parale	
7,241	35	
130,166	—	fac deplin.

Perelipsis de ce bani avem a mai da

Lei	Parale	
12,066	—	Rămânem datori la Opştie, însă:
		7241—35 capite
		4824— 5 dobânda
		12,066 —
31,000	—	La d-lui ban Mihaiu Iamandi.
3,280	—	La dascalu Naum.
3,660	—	La postelnicelu Cimbala.
50,500	—	Capitalul la tovarăşi.
863	—	Lui chir Prasin.

Lei	*Parale*	
685	—	Lui Dimitrachi Duca.
102,054	—	Face toată datoriia ci avem să mai răspundem după samă, adică *una sută doă mii și cinci zăci și patru lei.*

Și spre plata acestor datorii au rămas d-lor boerii aleși prin compromes să pui la cali cu chipul ci vor socoti: să să împlinească toate rămășițurile câte vor fi după tablă, acele câte vor eșì bune, și să scadă și din capitalul nostru pe giumătate, și să rămâi și dughenile a Casăi Obștiei, adică dughenile ci s'au cumpărat dela vist. Canta; și noi să fim desfăcuți di toate daturile și luaturile, fără a ne amestecà mai mult și fără a mai fi supărați despre cinevà; rămâind ea să plătească aceala care va fi dator, după socotiala ci au dat Samișii prin tablile d-lor sale. Iar acei cari din tovarăși vor fi datori la plata rămășițurilor datoriilor, să li să ție în samă pi giumătate di capitalul ci au pus și cusurul, ce va mai rămânè, să-l răspundă făr cuvânt și fără mai multă prelungire la boeriul acel ce va fi rânduit spre săvârșire tuturor pricinilor. Și spre știință am iscălit cu toții.

1821 Fevr. 12.

Vasâli sluger. Eni Gheorghiu. Hagi Iordachi Eftimiu. Toma Vasâliu. Gheorghi Popa. Radul Petroviciu. Vasâli Ștefan. Radul Gheorghiu. Iordachi Smădu. Neculai Dimitriu. Iorga Gălcă. Mitachi Rachieriu. Vasâli Chiriac. Ioniță Bah. Sterian Neculau. Hagi Chiriac. Milia Brânză. Vasâli Lupașcu.

CXXXI

1818 Martie 12. *Costachi Canta vel visternic vinde Obștiei târgului Bârlad dughenele ce le aveà clironomie dela răpousata soacră-sa, visteriasa Catinca Ianculeu, în preț de 12,000 lei.*

Costachi Canta vel vist adeverez prin această scrisoare pentru dugenile meli, din târgul Bârladului, ce le am clironomii dela răpousata soacră-me, visteriasa Catinca Ianculeu, ne fiindu-mi trebuitoare li-am vândut deveci Obștii târgului Bârladu în preț 12,000 lei, cari bani i-am priimit deplin, — și eu li-am făcut teslim toate scrisorile. Deci, de astăzi îna-

inte şi în veci, să aibă a li stăpâni, după cuprindire scrisorilor, în paci nesupăraţi. Şi am dat şi această scrisoare întru care am iscălit. 1818 Mart 12.

Costachi Canta vel vist am vândut.

CXXXII

1818 Martie 24. *Visteria scrie Ispravnicilor de Tutova ca, cu mahalalele târgului şi cu satele cele de prin pregiur, cale de două ceasuri, să să facă cărătură de pădure şi să se îndrepteze toate mlaştinele din oraşul Bârladului. Asemine să iee măsuri ca, după vremea plugului, oamenii cari sânt plătiţi de Casa Obştiei, să aducă numai decât podelile pentru facerea podurilor.*

Deia Visterie

Cătră cinstita Isprăvnicia ţinutului Tutovii

Locuitorii orăşeni din târgul Bârladului au jăluit că în vreme de ploi, din pricina tăurilor celor glodoase, este cu neputinţă umblare carălor şi a oamenilor, şi să faci zeticnire şi alijverişului lăcuitorilor şi lipsei de celi trebuincioasă în târgu din neîndemânare intrării lor cu celi de vânzare. Drept aceia, spre nepătimire acestui târgu, să scrie d-voastră ca, cu mahalalile târgului şi cu satile, cari vor fi prin pregiurul târgului cali păn la doă ceasuri, să să facă o cărătură de pădure şi să să îndrepteze toate mlaştinile ci vor fi. Osăbit, mai arătând şi Casa Obştiei de acolo că ar fi având plătite podeli şi lăcuitorii, după tocmală, nu li-au mai adus, să scrie d-voastră şi pentru aceasta : ca, după vreme plugului, să să îndatoriască şi să să siliască pe aciia ca să aducă podilile numai decât, spre a să pune în lucrare facire podurilor şi să să înlesniască nevoe şi pătimire aceasta a acelui târg. 1818 Mart 24.

Constantin Canta vel vist.

CXXXIII

1818 Martie 28. *Scarlat Alexandru Calimah voevod dispune ca, pe lângă cei 30 liudi încuviinţaţi printr'un hrisov mai dinainte, pentru trebuinţa podurilor din oraşul Bârlad, să se mai poată aduce de peste graniţă încă 20 oameni streini.*

Noi Scarlat Alexandru Calimah VVoda cu mila lui Dumnezău Domn țării Moldaviei. După arătare ce au făcut Domniei mele obștie lăcuitorilor din târgul Bârladului că 30 liudi, ce s'au hotărât prin osăbit hrisovul Domniei mele ca să-i aibă din oamenii streini, pentru trebuința *podurilor* din acel târg, nu sânt de agiuns ca să-și poată întimpină această trebuință, făcând rugătoare cerire ca să li să mai adaoge, piste aceștia, câțiva oameni. Iată prin această carte a Domniei mele hotărâm și *piste 30 liudi, ce să cuprind prin hrisovul pomenit, să mai aibă și alți doaă zăci liudi*; care oameni să-i găsască din oamenii streini, veniți de acum înainte de peste hotar, fără să fie din lăcuitorii birnici a pământului acestuia sau din bejenarii veniți madinainte; și să-i facă cunoscuți și la Visterie, spre a să ceri ceta și, fiind streini precum să arată, să să de și carte visteriei spre a fi cunoscuți, ca să rămâi numai în slujba și trebuința podurilor, apărați fiind de birul Visteriei și de orice alte dări și havaleli ce vor fi asupra altor lăcuitori ai țării. Poruncim dar Domnie mea d-voastre Ispravnici ai ținutului să urmați întocma dupăcum mai sus să hotărăști.

1818 Mart 28.

(L. P. D.) *Vel vist.*

CXXXIV

1818 Aprile 6. *Isprăvnicia Tutovii scrie către Epitropii Casei Obștiei spre a cercetà și, în cazul afirmativ, a oprì pe vameșii de târg de a vămuì pe acei ce aduc mâncări pentru trebuința orașului.*

Dela Isprăvnicia Tutovii
Către d-lor Epitropii dela Casa Opștii

Isprăvnicia au luat înstiințare că vameșii den târg s'ar fi întinzând a vămuì piste poroncile ce sint date, mai ales dela cei cari aduc mâncări de trebuința târgului ar fi luând vamă, care lucru este oprit și cu luminat hrisov gospod. Deci Visterie scrii ca să cercetați și, de va fi așă, să să opriască cu totu; iar dacă nu vor înțălegi să ni înștiințați pe larg. 1818 Apr. 6.

(Nedescifrabil)

CXXXV

1818 **Aprilie 12**. *Trei mahalagii mărturisesc că Ion, feciorul lui Neculai Băcalu, de zece ani sufere de dambla și nu-i vrednic de a-și chivernisì casa și copiii.*

Adică noi mahalagii, cari mai gios vom puni numele și degetile, încredințăm cu această mărturie ci o dăm la mâna lui Ion, feciorul lui Neculai Băcalu, din târgul Bârladului, pentru întâmplarea boalei ce i s'au întâmplat de dambla, din care pricină sânt zăci ani de când au rămas mut de limbă și stricat de mâni și de piciori, și nu esti vrednic de a-și chivirnisì casa și copiii lui, dupăcum să vedi defați. Și pentru aceasta i-am dat această mărturie. 1818 Apr. 12.

Eu Ivan Dobrovici.

Eu Pavăl Abăgeru.

Eu Crăciun Abăgeru.

Și noi toți alții târgoveți din Bârlad mărturisim pentru aceasta.

Am scris această mărturie cu zisa iscăliților, —

Eu Toadir logofăt.

CXXXVI

1818 **Aprilie 30**. *Visteria scrie către Isprăvnicia Tutovii să cerceteze dacă Ion sân Neculai Băcalu este cu totul sărac și neputincios, mijlocind, în cazal afirmativ, de a fi lăsat mai jos de Casa Obștiei cu adetiul locului, după starea și putința lui, iar de bir să nu fie supărat.*

Dela Visterie

Către cinstita Isprăvnicie ținutului Tutovii

Vă veți pliroforisì dv. din alăturata jalobă a acestui Ion sân Neculai Băcalu, din târgul acela, cerire ce faci, ca să fiia ușurat din banii ce i să cer de către Epitropii târgului pentru adetiul locului unii dugheni ci ari, cum și de bir să fiia ertat, aflându-să neputincios și cu totul sărac. Pentru cari să scrii dv. să cercetați și dacă va fi cu totul sărac și neputicios, cât pentru adetiul locului, să-l puneți la cali, arătând Epitropilor ca să-l lasă mai gios din ceia ce vor da alții, după stare și putința lui; iar pentru bir, dacă veți cu-

noaşti că nu esti vrednic ca să plătiască, să daţi poroncă pe capul său să nu-l superi. 1818 Apr. 30.

Constantin Canta vel vist.

NOTĂ. Pe partea de dinafară a foii a doua, ce slujeşte de învălitoare, în afară de pecetea în ceară roşie cu »vel vist«, în mijloc, stă scris cu mâna: »Dela Visterie către cinstita Isprăvnicie ţinutului Tutovii«.

CXXXVII

1818 Septemvrie 10. *Scarlat Alexandru Calimah Voevod înputerniceşte pe vornicu Constantin Paladi, epitropul nepoatei sale nevrâstnice, Zmaranda Roset, ca să stăpâniască moşia Cetăţuia în deplină cuprinderea ei, precum au stăpânit până la anul 1814, cu toate acareturile câte au fost pe dânsa sau câte vor mai fi adaose pe dânsa.*

Noi Scarlat Alexandru Calimah VVoda cu mila lui Dumnezeu Domn ţărâi Moldaviii. Inştiinţari să faci cu această a noastră Domnească carte că, prin jalobili ci au dat d-lui vornicu Costandin Palade, bunul şi epitropul nepoatii sale, Zmaranda Roset, supusa împărăţii Rosii, către cinstitul consulatul Rosesc de aici, din Eşi, au arătat: că o parte din moşiia Cetăţuiia, din ţinutul Tutovii, carile moşie iasti driaptă a nevrâstnicii nepoatii sali, Zmaranda, din moşiile de zestri a răpuosatii maicii sale, carile s'au stăpânit cu pace păn la anu 1814 Mai; iar de atuncea, fără nici o dreptate sau înfăţişare în giudecata Domnii mele cu d-lui vornicu, epitropul nevrâsnicii, sau cu vechilii din parte sa, i s'au luoat o parte mari de loc din numita moşie cu satul i morili şi toati alti acareturi, ci s'au aflat pe aceà parte de moşie, di către d-lui spatarul Nicolai Dimachi. Pentru care acum Domniia mea însu-mi cercetându arătările şi cerire d-lui vornicu, cuprinsă prin aceli jalobe, şi încredinţându-ni că cu adivărat n'au avut până acum nici o înfăţoşare în Divanu Domnii mele, nici d-lui vornicu, nici vechil din partea d-sali, şi, pentru aceia dar, cunoscându-se urmare aceasta cu totul nedreaptă şi fără nici o formă legiuită, hotărâm şi poroncim, înputenicindu pi d-lui vornicu, epitropul nevrâsnicii, cà să stăpânească numita parte de moşie cu tot hotarul moşii a-

ciia Cetățue în deplină cuprindire iai, pi de amândoă părțile apii Bârladului, precum au stăpânit păn la anu 1814, cu toate acareturile ei, câti au fostu pe dânsa, sau câti să vor mai fi adaose; pentru care și poroncim și d-voastre isprăvnici de ținutul Tutovii, să înlesniți cu toate chipurile stăpânire d-lui vornicului, și pentru câti acareturi vor fi fost pe acea perte de moșie sau și alti lucruri și acum vor fi lipsind, ori cu totul, sau unili dintr'acele stricate, după cu amăruntul cercetare, ci veți face, cum veți afla întru adevăr să dați mărturie d-lui vornicului, ca să să pui la cale pentru aceasta.

1818 Sept. 10.

(L. P. D.) *Vel logofăt.*

S'au trecut la condica ținutului. *Chirica Stamati stolnic*

CXXXVIII

1818 Decemvrie 13. *Locuitorii târgului Bârladului, jăluindu-se lui Vodă pentru moara din apa Bârladului ce o luase cu poruncă Domnească vornicul Constantin Paladi, cer ca să li se întoarcă în a lor dreaptă stăpânire.*

Pre Inălțate Doamne,

Dupăce noi am cumpărat moșie târgului Bârlad dela dumneei spătăreasa Plofirița, soție d-sali spatariului Neculai Dimachi, în putere scrisorilor numitii moșii, după însuși întăritura ce avem dela Inălțime Ta, ca pi drept lucru nostru am făcut o moară în apa Bârladului cu care am cheltuit paisprezăci mii lei; tocma când am gătit'o au venit și d-lui aga Ioniți Paladi cu poronca Inălțimii Tale către d-lor Ispravnicii ținutului ca să o ie de supt stăpânire noastră și să o dea în stăpânirea d-sali vornicului Paladi și, după poronca Inălțimii Tali, am arătat toată supunerea; dar cunoaștim că întru aceasta ne s'au făcut mari strâmbătate și asupriri, căci, dacă d-lui vornicu Paladi ari vre o pretenție, putem fi trași în giudecata luminatului Divan și, amândoă părțile înfățoșându-ne scrisorile, am fi văzut a cui este dreptate.

Pentru aceasta cu ferbinți lacrămi ne rugăm Inălțimii Tali ca: întăi, pentru moară, ca pe una ce am făcut'o cu banii și cu toată cheltuiala noastră pe drept locul nostru, să

fii poronca Inălţimii Tali să ni să de în stăpâniri, şi apoi, d-lui vornicu Paladi dacă ari giudecată cu noi sau vre o deosăbită pretenţii, noi totdeauna sântem gata; şi atunce, precum va luminà Dumnezău cugetul Inălţimii Tali, să va da hotărâri asupra dreptăţii, pentru că a ni luà locul şi moara fără giudecată şi a rămânè păgubaşi de banii ce am cheltuit, socotim că nici însuşi Inălţime Ta nu-i suferì să priveşti cu ochiul cel plin de milostiviri o nedreptate ca aceasta.

Pre plecaţi la mila Inălţimii Tali,

Toţi lăcuitorii din târgul Bârladului.

(**Rezoluţia**). D-ta vel logofăt al Ţării-de-gios, cercetând, puni la cali în urmare dreptăţii. 1818 Dech. 13, No. 528.

Vel logofăt.

NOTĂ. Asupra cazului cu râpirea morii şi a locului din acea parte, unde se aflau şi 2 mahalale de amândouă părţile apei Bârladului, cu locuitori veniţi de pe aiurea şi aşezaţi acolo, Bârlădenii au dat repeţite jalobe până s'au dobândit dreptatea. Aşà, dânşii au dat jalobă la Domnie, în greceşte şi româneşte, la 1819 Maiu 13, registrată sub No. 4501, — semnând: »Noi toţi boerii i neguţitorii şi lăcuitorii ce ne aflăm în târgul Bârladului«; la 1819 Iunie 6, greceşte şi româneşte, reg. sub No. 5044; la 1 Iunie 1820, reg. sub No. 8588, unde, între altele, zic: »Sântem veniţi aice în Iaşi mulţi târgoveţi de o săptămână şi ne trece vreme în zădar«; la 9 Iunie 1820, reg. sub No. 9060; la 1820 Iulie 18, în care jăluitorii zic dela început: »Cu al 3 jalobă dăm supărare Inalt auzului Mării Tale, că, fiind veniţi mulţi târgoveţi aice în Eşi ca să stăm în giudecată cu d-lui vornicu Costandin Paladi, supusul Rosiei, şădem de cinci săptămâni in cheltuială 40 oameni, fără să fim scoşi în giudecata luminatului Divan, la cari vedem că, cu prelungire ce ni faci d-lui vornicul de astăzi—mâni, ne afanisim cu cheltuiala şi cu perderea vremii în zădar«1); la 24 Septemvrie 1822, punându-se rezoluţia: »Fiidcă prin osăbită Carte Domniei meli s'au făcut ştiut ca să triimată vechil d-lui vornicu cu scrisorile în giudecată la zi întâi Dechemvrie, atunce negreşit vă veţi arătà şi d-voastră«; la 30 Maiu 1823, reg. sub No. 6618, cu rezoluţia: »Mai fiţi îngăduitori până când va venì d-lui vornicu«, semnat vel logofătu; la 20 Avgust 1824, în care dela început Bârlădenii zic: »Cu al 3 jalobă dăm supărare milostiv auzului Mării Tali«, reg. sub No. 2684, cu rezoluţia: »Veţi mai fi îngăduitori până va venì pârâtul boeriu«; la 24 Dech. 1825, în

---

1) Pe foaia a 4 a coalei, pe care-i scrise această jalobă, se află nota următoare: »Marţi la 10 ceasuri este să se cerceteze pricina aceasta la cinstita logofeţie în fiinţa şi cilenulilor Departamentului Pricinilor streine. 1820 Iunie 26«

care jăluitorii, între altele, zic: »Cu mari tânguiri jăluim Inălţimii Tali......Trei jalobe am mai dat l. T. asupra aceştii pricini şi ni-au prelungit cu vade ca să vie d-lui din a stânga Prutului dincoace, şi d-lui nici păr acum nu mai vine«, având rezoluţia: »D-ta vel logofăt, văzând arătările jăluitorilor de ne urmare »pârâtului, la vadeiele ce au avut puse, după cuviinţă pune la cale cererea »jăluitorilor«; să scrie şi poruncă gospod către biv vel postelnic Ioan Jora «şi biv vel spatar Alecul Sturza, prin care le pune în vedere acestora, că: »Văzând hotărârile giudecăţilor ce au urmat mai inainte, precum şi hotărâ- »re cuprinsă la anaforaoa dela anul 1820, dacă va fi făcută indreptare jălui- »torilor precum să arată, pentru cât loc să va dovedi înpresurat din moşia »târgului Bârladului,să să scoată de supt înpresurare şi să să de in stăpâ- »nire opştiei târgului Bârladului, inputernicindu-i a stăpâni întocmai după ho- »tărârile giudecăţilor; şi pârâtul d-lui vornicu, dacă va avè osăbite dovezi, »d-lui sau nepoata d-sali, prin drumul giudecăţii nu sânt opriţi a nu-şi căuta« In sfârşit, hrisovul Domnesc de dobândirea acestei giudecăţi s'au dat Bârlădenilor la 25 Decemvrie 1825.

CXXXIX

1820 Maiu 25. *Târgoveţii Bârlădeni roagă pe Vodă de a porunci dregătorilor ţinutului Tuiovii să opriască pe vornicul de poartă Pascal Gane de a-şi face o bină pe locul ce nu-i este dat în regulă de Casa Obştiei.*

Pre Inăltati Doamni,

La cumpărătura ci s'au făcut moşiii Bârlad de către toată obştia, prin ponturi gospod ni s'au hotărât ca să avem şasă epitropi, adică doi dintre boeri şi patru dintre neguţitori, cari hotărâri să şi urmează; însă, fiindcă un Pascal Gane vornic de poartă, prin chipurile ce au iconomisât numai cu acei doi epitropi din parte boerilor alcătuindu-să, i-au dat un loc de aşăzari în margine târgului fără să să întrebi şi pi cielanţi patru (căci prin ponturi hotărăşti că orici să va faci numai de către unii din epitropi, fără ştire sau priimire celorlanţi, să nu să ţii în samă); în urmă, începând a îngrădi locul, însuşi unul din epitropii ce i-au dat locul, cunoscând că nu-i cu cuviinţi să-i să dei, i-au zis numitului vornic să nu facă vre o lucrare asupra locului, că nu i să poati a i să da, şi el în tării, neuitându-să la aceia, au îngrădit locul şi acum râdică şi benà, unde nicidecum nu este slobod; pentru că, apoi, oricari dintre noi vor ceri asămine locuri să ni să de, şi, analoghisându-să, nu poate să ne agiungă toată moşiia,

mai vârtos când numitul vornic mai ari locuri slobodi pe moşiia târgului; şi de avè trebuinţi de vre o benà poate să facă pe aceli locuri (iar nu să iasă la margine târgului, undi ari intrat şi emaşul vitelor). Ne rugăm ca să să facă luminată poroncă gospod către d-lor dregătorii de ţinut, să-l opriască a faci benà unde au început, ca pi un neurmător previleghiului ci esti la tot târgul. Şi vecinică pomeniri a rămânè Inălţimii tali.

(Obiectul jalobei)

Să roagă să li să facă Carte gospod către dregători pantru o benà ci în tării au făcut vornicu de poartă Pascal Gane, ca să-l oprească, nefiind de cuviinţă a o face acole.

Pre plecaţi la mila Inălţimii Tali,
Toţi târgoveţii din târgu Bârladului.

(Rezolutia) D-ta vel logofăt vei scrie Carte către Isprăvnicia ţinutului ca să cerceteze. (Nedescifrabil). 1820 Mai 20.

Dela logofetia ce mari
Către cinstita Isprăvnicie a ţinutului Tutovii.

Veţi înţălegi din jalobă arătare şi cerire jăluitorilor târgoveţi, ca să să opriască lucrare pârâtului vornic de poartă, Pascal Gane, pănă când să vor giudecà. Drept aceia, din poronca Pre Inălţatului Domn să scrie d-voastră ca să cercetaţi şi, fiind precum arată jăluitorii, îndată să să opriască lucrare pârâtului vornic, şi cu mărturii de curgerea pricinii să-i sorociţi a veni fără întârziere în giudecata Divanului.

1820 Mai 29.

Dimitrie Sturza vel logofăt.

S'au trecut, No. 85.

CXL

1820 Iunie 11. *Bărlădenii roagă pe Măria Sa Vodă ca să dee o poroncă către dregătorii ţinutului pentru a opri pe unii din târgoveţi şi pe alţii de a-şi mai paşte oile şi mascurii şi alte vite de neguţitorie pe emaşul târgului.*

Pre Inălţate Doamne,

Jăluim Inălţimii Tale că pe emaşu târgului Bârladului ce-l avem hotărât pen pregiurul târgului, în ponturile ce avem să hotărăşti ca, afară de vitele mari ce sint pentru hrana

fişte-căruia lăcuitoriu, să nu fie slobozi a păşunà alteli vite de neguţitorie mai ales oi şi mascuri; şi unii, acum, trec piste ace hotărâre şi ţen somi mari de oi şi de porci cu care strică iarba şi locu, şi vitele pentru casă pătimesc; deosăbit de cei ce aduc de vânzare şi cumpără vite din târg cu prelungire, cari şi aceia fac o nispusă păgubire fără să-şi caute loc de emaşu să-ş cumpere, ca să nu pătimească vitele târgului. Pentru care ne rugăm Inălţimiei Tale ca să ni să de luminată Carte către d-lor Ispravnicii, ca, pentru toţi acei ce ţen vite mai mult decât celi de trebuinţa casăi, să-i îndatoriască a-şi căutà emaş pe alte moşii, ca să-şi ţeia vitele, iar nu acole, unde, nu numai că strâmtează emaşu, dar pricinuesc şi stricăciuni. Şi vecînică pomenire a rămânè Inălţimei Tale.

(Obiectul jalobei)

Să roagă să li să de Carte gospod către d-lor dregătorii de ţinutul Tutovii, ca să oprească pe unii din lăcuitori şi alţii ce păşunează emaşul târgului cu oi i mascuri şi alte vite de neguţitoriia, şi vitele ce au trebuinţa casălor pătimesc den pricina acelora.

Pre plecaţi la mila Inălţimei Tale,
Toţi lăcuitorii din târgul Bârladului.

(Rezoluţia) D-ta vel vist să faci cuviincioasa punire la cale. No. 9145. (Nedescifrabil). 1820 Iunie 11.

Dela visterie
Cătră cinstita Isprăvnicie Tutovii

Citind jaloba alăturată ce au dat către Mărie Sa Vodă lăcuitorii din târgul acela a Bârladului, veţi înţălege arătare ce fac, cerând ca să să opriască pe unii din lăcuitori, ce păşunează emaşul târgului cu oi şi mascuri de li pătimesc vitile ci le au pentru trebuinţa casălor lor. Drept aceia, să scrie d-voastră să cercetaţi şi, după dreptatate, să puneţi la cale întru ne strâmbătăţire nici la o parte, nici la alta, înştiinţând şi pe Visterie. 1820 Iuli 8.

Iordachi Roset vel vist.

NOTĂ. Pe foaia a doua ce slujeşte de învălitoare, în afară de pecetea în ceară roşie cu «vel vist«, stă scris: »Dela Visterie, cătră cinstita Isprăvnicie ţinut. Tutovii, Târgoveţii«.

CXLI

1820 Iulie 23. *Vornicul Constantin Paladi roagă pe Consulatul Rusăsc, din Iași, ca să mijlociască la Domnul Moldovei de a sili pe lăcuitorii Bârlădeni să-i întoarcă toate păgubirile ce i s'au făcut cu răpirea moșiei Cetățuia dela anul 1814 și până la 1818; că această moșie să-i meargă, pe viitor, cât merge și moșia Bârlad; și să-l învoiască, în puterea protimisisului, de a răscumpără moșia ce târgoveții o cumpărase dela Profira Dimachi.*

Cătră Pre cinstit Impărătesc Consulat Rusăsc din Moldavie

Vornicu Constandin Paladi.

La jaloba me din 30 April am arătat pe largu toată curgire pricinii pentru moșiia Cetățuia a nevrâstnicii nepoatei mele, Smaranda Roset, și în ce chip lăcuitorii din târgu Bârladului fără nici un titlu privilighet, fără vre un document sau scrisoare înputernicitoare, cu silă au întrat în stăpânire moșii Cetățuia, răpându-mi morile, cum și o mare parte din loc, atât în parte despre răsărit, cum și despre apus de apa Bârladului, cu sat și cu toate acareturile ce s'au aflat pe dânsa; căci scrisorile de secfestru (care vânzătoriul moșii Bârladului, dumnealui vorn. Neculai Dimachi, prin mijlociri luasă la anul 1814 Mai) cu de nici o dreptate a întrà în stăpânire moșiii Cetățuia, și prin însuși zapisul de vânzare cătră târgoveți dă numai moșia sa cât au avut, Bârladu, în care, dacă s'ar fi cuprinsu ace răpită parte cu nume de sefcestru, tot nu ar fi avut lăcuitorii din Bârladu vre un titlu pravilicesc de a ține în stăpânire acele răpite. Pe lângă aceste și prin Domniască Carte a Domnului Calimah din 1818 Sept. 10, iarăși mi s'au dat în stăpânire numita moșie întru deplină cuprindire ei pe de amândoă părțile apii Bârladului, precum am stăpânit'o păn la anul 1824 cu toate acareturile câte au fost pe dânsa. Fiindcă lăcuitorii din târgul Bârladului cu sâla m'au scos din stăpânire dreptii moșii mele, mă rog cinstitului Consulat ca mai **întăi** să mijlociască la Măria Sa Domnul și stăpânitoriul Moldaviei, ca lăcuitorii din Bârladu să fie sâliți a-mi întoarce toate păgubirile câte mi s'au

făcut cu răpire moşii dela anul 1814 Maiu şi păn la anul 1818 Sept. 10, care pretenţie să întemeiază pravilii cuprinsă în Vasilicà tom. 7, faţa 407, § 40 şi 41, ce zice: „Acel ce cu sâlă s'au scos din stăpânire locului său, are dreptate să iee nu numai rodurile, ci şi tot folosul şi ori şi ce erà să aibă sau să câştige, sau preţurile lor, şi în scurt orice interes erà să aibă, dacă nu s'ar fi scos; care interes i să socoteşti din zioa din care alt cinevà cu sâla l'au isterisit din liniştita stăpânire sa". Şi păn ce nu mi să vor întoarce toate păgubirile, care mi-au pricinuit Bârlădenii cu nebăgare de samă a sfintelor pravili şi a stăpânirii, nu pot fi sâlit a întrà în răspundere jalobei ce au pornit; căci pricina trebue mai întăi să să aşezi în stare cum au fost mai inainte de sâlnică asuprire din parte Bârlădenilor, pentru care şi după legiuire Condicii pol., cuprinsă în § 31, rămâne totdeauna răspunzătoriu. **Al doile**, moşie Cetăţuia, fiind împresurată înca din învechime, în parte despre apus, de cătră moşia Bârladu, cer şi eu, în putere documenturilor mele, ca aceasta moşie să margă peste Bârlad, cătră apus, cât merge moşia Bârladu, fiind surori şi având tot o curgire, şi fiind satu vechiu Domnescu de supt ascultarea ocolului târgului Bârladului. **Al treile**, când d-lui vornicu Dimachi hotărasă să vândă moşia Bârladului, erà îndatorit să facă legiuită publicaţâe, ca să să arăte în curgire legiuitii vadeli acel cu dreptate protimisirii, iar prin particularnică tocmală ce au alcătuit cu târgoveţii nu mă poate isterisâ din dreptul protimisârii ce am cu cuvântul de megieşie, având moşii şi din sus şi din gios de moşia Bârladului. Pentru aceasta dar, mă rog cinstitului Consulat să facă arătare la Măria Sa Domnul, ca să să milostivească a hotărâ ca să am voe a răscumpărà cu dreptul protimisârii moşia Bârladului, după legiuire pravililor din Armenopol, Carte 3, titlu 3, § 105, ce zice: „La protimisâre, aceia care va aveà cineva pentru înpărtăşire la vre un lucru, trebue să să pue în potrivă vade de zăci ani; adecă, ai avut o casă la care avem eu înpărtăşire, sau megieşie, sau vre o altă dreptate, care îmi da protimisâre, ai vândut casa, ne dându mi înştiinţare mai înainte pentru ca să o cumpăr, atunce mi să

păzăşti vadeaoa de zăci ani spre a porni jalobă pentru protimisâre ce am; iar de vei zâce că în curgire de patru luni eram dator a porni jalobi după pravilă, dar pravila nu o zăci aceasta ne hotărât, căci de li-aş fi înştiinţat mai înainte, atunce mi s'ar fi încheeat jaloba cu vadaoa de 4 luni, iar dacă nu m'am înştiinţàt mi să păzăşti vadeaoa de zăci ani; iar de vei zâce că eram defaţi când să vinde casa şi nu m'am înpotrivit, aceasta nu mă strâca întru nimică, căci şi tu cel ce cumperi vedei că eu am înpărtăşire sau megieşie, sau vre o altă dreptate, şi eram îndatorit a mă înştiinţà mai înainte; deci de m'ai fi înştiiţat, te-ar agiutà vadeoa de 4 luni, iar fiindcă nu m'ai înştiinţat, mă agiut eu cu vadeoa de zăci ani".

Pour copie comforme, *A(ndrei) Pisani.*

1820 Iulie 23, Eşi.

(**Rezoluţia** pusă pe această copie, primită dela Consulul Rusăsc Pisani.) Dumneta vel vornic de aprozi să înfăţoşăzi pricina aceasta dumnealor Veliţilor boeri i a boerilor Departamentului Pricinilor Străine, ca să cerceteze şi prin anaforà să avem ştire. 1820 Iulie 24.

(Nedescifrabil)

CXLII

1820 (fără lună şi zi). *Anaforaua Divanului în procesul dintre Bârlădeni şi vornicul Constantin Paladi pentru despărţirea hătarului dintre moşia târgului Bârladului şi moşia Cetăţaia, prin care să dă dreptate celor dintăi.*

Pre Inălţate Doamne,

Inălţimii Tali au dat jalobă toţi lăcuitorii din târgul Bârladului, arătând că la pricina de giudecată ce au cu d-lui vornicu Costandin Paladi, supusul Rosii, pentru o bucată de loc ce li-au răpit din driaptă moşiia lor, ce o au cumpărată deveci dela d-neii Profira Micleasca, soţiia d-sali vornicului Neculai Dimachi, cu care bucată de loc le ia o moară ce o au făcută din nou şi doă mahalale ce sânt pe amândoă părţile Bârladului, făcându-le mari păgubire, fără să să înfăţoşază în vre o giudecată cu d-lui, decât prin chipu-

rile ce au făcut d-lui, arătând prin jalobă către Mărie Sa Scarlat Calimah VVod că, din driapta moşiia d-sali ce ari pe Trestiana; i-ar fi înpresurat târgul ace bucată de loc. Care -arătare a d-sali fiind cu totul înpotrivă, nici nu i-au chemat în giudecată ca să să înfăţoşăză, ci, luând Carte de stăpânire către dregătorii ţinutului şi dregătorii iarăş, fără să-i cheme să-şi de cuvântul, i-au dat în stăpânire d-sali vornicului bucata ace de loc cu toate cele ce se aflà pe dânsa; pentru care patru jalobe au dat către Măriia Sa Scarlat VVod şi nici o punire la cali n'au aflat, prelungind d-lui vornicu, zicând că scrisorile îi sunt piste Prut; de care cerşind punere la cali ca, cu dovezile şi anaforaoa ce au în pricina aceasta, să fie scoşi înainte Inălţimii Tali prin buiurdiu jalobii lor de supt No. 9060, poro(n)ceşti Înălţime Ta să să cerceteze pricina, faţă fiind d-lui vornicu Paladi, cum şi din parte cinstitului Consulat al Rosii d-lui dragomanul Tudorachi Cruşovanul. Jăluitorii Bârlădeni, pe lângă jaloba lor şi harta inginerească de stare locului, au înfăţoşat şi aceste scrisori, adică:

1. Mărturie hotarnică din 7265 dela Ştefan Popăscu vornic de Poartă i Andrian Cozma mazilu (Doc. XXI, în urmă, pag. 26—32).

2. Hrisov din 7265 dela Domnia Sa Constandin Mihail Cehan Racoviţi VVod, întăritoriu m-rii sfântului proroc Samoil din Focşăni, cuprinzând într'însul toate măsurile întocma după hotarnica mai sus arătată, ca să-i fie danie şi miluire în veci, luându-şi şi tot venitul din tot locul (Doc. XXII, în urmă, pag. 32—37).

3. Hrisov dela Domnia Sa Scarlat Grigorie Ghica VVod din 7266 Iuli 15, întăritariu sfintei şi Dumnezăeştii mănăstiri a sfântului proroc Samoil, din Focşeni, pe daniia şi miluire Domnii Sale Constadin Vodă Racoviţă, pe tot locul cât s'au aflat Domnescu la târgul Bârladului, şi s'au dat de către Domniia Sa Costandin VVod danie sfintei m-ri, ca să aibă a-l stăpânì precum s'au ales şi s'au hotărât de către Ştefan Popăscu vornic de poartă şi Andriian Cozma mazilu în toate sămnile şi hotarâle, luându-şi şi tot venitul (Doc. XXV, în urmă, pag. 39—40)

4. Hrisov din 7267 Fevr. 3, dela D-niia Să Ioan Theodo VVod, asămine întărind sfintii mănăstiri a sfântului proroc Samoil (Doc. XXVII, în urmă, pag. 41—42).

5. Înştiinţare dela spatariul Gheorghi Costandachi dinr 1793 (Ianuarie 4), scriind d-sali logofătului Iordachi Canta (atunci vel vornic) că în anii trecuţi, când au fost rânduit hotarnic împreună cu spat. Costantin Sturza şi ceilalţi boeri, au fost poronciţi ca să hotărască moşia spatar. C. Paladi numai despre moşiia schitului Grăjdenii, iar despre parte prorocului Samoil vechil nu erà ca să răspundă (Doc. XL, în urmă, pag. 80).

6. Carte gospod din 1800 Săpt. 12, dela d-l Costantin Alexandru Ipsilant VV (Doc. LXIX, în urmă, pag. 93—94).

7. *Jalobă din 1801 Maiu 22 din partea spătăresăi Catrinii: că, luând hotarnici pe boerii arătaţi, d-lui vornicu Paladi nu şi-au triimes vechil cu scrisorile. Să buiurdisăşti la vel logofăt să arăte d-sali vornicului Paladi să-şi triimată vechil cu scrisorile, să să de sfârşit*[1]).

8. Carte gospod din 1802 cătră vornicul Gavril Conachi (Doc. LXXVIII, în urmă, pag. 104—105).

9. Jalobă din partea spătăresăi Catrina Sturza din 1804 (Doc. LXXXV, în urmă, pag. 109—110).

10. Jalobă iarăşi din anul 1804, din parte spatarului Ştefan Sturza, fiiul spătăresăi Catrinii (Doc. LXXXVI, în urmă, pag. 110—111).

11. Anaforaua Divanului din anii 1814 (Doc. CXIII, în urmă, pag. 140—161).

12. Zapis din 1815, iscălit de dumneii Profira Micleasca şi soţul său, d-lui vornicu Neculai Dimachi, fiind spatar, adeverit de Prosfinţitul Mitropolit, precum şi de alţii mulţi din *boerii pământeni*, marturi (Doc. CXXI, în urmă, pag. 189—192).

13. Hrisov de întăritură dela Domnie Sa Scarlat Alexandru Calimah VVod din 1815 Fevruarie (Doc. CXXII, în urmă, pag. 192—197).

---

1) Am dat acest rezumat cu cursivă, pentru că în volumul defaţă nu se cuprinde documentul respectiv, regulă ce se va urmà peste tot în transcrierea acestui act.

Au mai arătat jăluitorii târgoveţi şi o copie încredinţată de pe o mărturie hotarnică a schitului Grăjdenii din 7200, de când sânt 128 de ani, dela un Bejan vt. logofăt i Vasâli vornic de Bârlad, carii arată că din poroncă Domnească au fost rânduiţi, la ace vremi, hotarnici, să aliagă o bucată de loc din locul târgului Bârladului, ce au fost dat danie de Domnie Sa Antonii Rusăt VVod, stolnicului Ştefan, şi că, mergând cu oameni buni, au purces: întăi, din obârşia văii Dumbrăviţii cei mari, unde au pus şi piatră din sus de drumul cel mare, ce vine dela Grăjdeni şi trece la Bârlad, carile sămni a aceştii hotarnici sânt şi arătate în planul înfăţoşat de târgoveţi, adică piatra această supt No. 4, şi-n coada Dummbrăviţii mari s'au pus sămnul Crucii într'un copaciu; şi de acolo au purces piste drumul cel mare în gios spre un hat până în vâlceaoa Dumbrăviţii cei mici, şi au pus în vălcè al doile piatră, de lature drumului ce merge în Trestiana, a căreia piatră locul este arătat în plan supt No. 5; de acolo au purces spre hat, pe margine unor pământuri, ce vin dela movila Pascului în gios, şi au pus al triile piatră în capitele pământurilor, ce este arătată în plan supt No. 6; şi de acolo au purces alăture cu acele pământuri pe din vale de movila ce este arătată în plan la No. 7, şi au pus a patra piatră între drumul cel mari, ce vine dela Grăjdeni şi treci la Bârlad, şi între drumul ce vini din gura Trestienii şi trece peste drumul cel mare şi ia în sus pe din dial de Odaia Cimbalii, adică în răspântine drumurilor, ce este arătată în plan supt No. 8, iar Odaia Cimbalii supt No. 30; şi de acolo tot pe drum în sus s'au pus al cincile piatră în muche unei vâlcele, unde să coteşte drumul, lângă nişte tufe, unde-i săpătura gârliciului, arătată în plan supt No. 9; şi de acolo au purces tot pe drum în sus şi s'au pus al şăsâle piatră lângă drum, din dial de Odaia Cimbalii, unde vine drumul diacurmezişul; şi de acolo au purces tot pe drum în sus, şi au pus al şăptile piatră, din dial de Odae Pascului şi din vale de drum, carele Odae este arătată în plan supt No. 31; şi de acolo au purces tot pe drum în sus şi s'au pus al optule hotar în movila sapată.

Apoi arată şi celelalte sămni încungiurătoare, adică

hotarnica au scos'o spre dovadă, atât egumenul schitului Grăjdenii, carele prin jaloba sa de supt No. 8292 ce au dat Înălţimii Tale îşi cere împresurare moşii schitului, ce ar fi patimind de către moşiia d-sali vornicului Paladi; înfăţoşându-ne şi ce adevărată hotarnică, precum şi târgoveţii Bârlădeni pentru împresurare, ce s'ar fi făcut moşii târgului cu hotarnica ace dela 1776, ce o are d-lui vornicu, trecând piste sămnile aceştii vechi hotarnici, şi împresurând atât moşiia shitului Grăjdenii, precum şi locul ce-l au ei Bârlădenii despre răsărit de apa Bârladului, arătat prin măsuri în hotarnica ace dela 7265, întărită şi cu pomenitele hrisoave. Pe lângă care s'au văzut şi o mărturie din 1778, dela câţi-va oameni, ce, după Carte de blăstăm, o dau schitului Grăjdenii de ştiinţa ce din învechime arată că au asupra hotarâlor moşii numitului schit; şi că, cu hotărâtura ce s'au făcut moşii paharnicului Costandin Paladi, au intrat în moşie Dumbrăviţa a schitului, arătând şi anume stăpânire ce ar fi avut schitul mai înainte de ace hotărâtură. S'au mai văzut şi o Carte gospod din 1779 Iuli 4, dela Domnie Sa Costandin Dimitrie Moruz VVod către Isprăvnicia ţinutului Tutovii, după jaloba egumenului dela schitul Grăjdenii, poroncitoare ca să miargă la faţa locului, unde, la vadeaoa ce s'au pus, şi pah. Costandin Paladi ari să fie de faţă, şi să să facă cuviincioasa cercetare şi îndreptare. Răspunzând lăcuitorii Bârlădeni şi aceasta: că, dupăce moşie târgului Bârladu s'au hotărât prin hotarnici la stare locului, s'au dat danie prorocului Samoil cu hotarnică în măsuri şi în sămni, carile este întărită şi cu hrisoavele Domneşti mai sus însămnate; şi dupăce şi sămnile hotarnicii schitului Grăjdenii să unesc cu măsurile hotărnicii târgului, apoi ii ar cunoaşte că cu nedreptate le pricinuieşte d-lui vornicu Paladi înpresurare cu hatarnica ace dela 1776, făcută în lipsa scrisorilor prorocului Samoil; şi mai ales când însuşi unul din hotarnici, adică spatarul Gheorghii Costandachi prin înscris mărturisăşti la 1793 că nici au fost poronciţi de domnie să hotărască moşie d-sali vornicului despre moşie prorocului Samoil, ce numai despre moşiia schitului Grăjdenii, şi, când iarăşi acei

hotarnici duşi atunce de d-lui vornicul Paladi fără de cuvân au călcat piste sămnile şi măsurile celor mai vechi hotanici. Şi au urmat şi prigoniri şi înfăţoşări prin giudecăţi spre dărămare hotarnicii d-sali vornicului, precum la anii 1814 prin anaforaoa Divanului s'au şi anerisit hotarnica d-sali vornicului, puindu-să temei şi dându-să socotinţi din parte giudecăţii: ca atât moşie Bărladu să să stăpâniască după hotarnica şi hrisoavele pomenite, precum şi schitul Grăjdenii săşi stăpâniască moşie sa după hotarnica ace din 7200. Cu care hotărâre arătându-să d-lui vornicu nemulţămit şi prelungind a să înfăţoşà, după jaloba d-sali vornicului Dimachi, stăpânul de atunce a târgului Bârladului, s'au pus săcvestru pe venitul locului de pricină, cum şi pe venitul morilor ce le are făcute d-lui vornicu în apa Bârladului pe driaptă moşiia târgului, până să va da sfârşit giudecăţii şi înainte Domnescului Divan, cum să arată la Carte Domnii Sali Scarlat Calimah VVod, din 1814 Fevr. 20, care au şi înfăţoşat'o acum înainte Divanului; şi că d-lui vornicu, de nu să mulţămè cu giudecata Divanului, trebuià să-i tragă întru înfăţoşare înainte Domnescului Divan, iar nu după patru ani, fără să pomeniască cevà de giudecata ce avusăsă şi de secvestru ce să pusăsă, numai după arătare dumisali să le râdice stăpânire de pe driaptă moşiia lor şi să le ia din stăpânire morile făcute din nou cu o mare cheltuială, şi cerşând ca, atât locul înpresurat cu venitul lui, precum şi morile cu venitul lor, să li să de în stăpânire.

In potriva cărora scrisori şi ceriri din partea târgoveţilor, întrebându-să de către noi şi pe d-lui vornicu Paladi ce are a răspunde şi ce scrisori are să le arăte. D-lui încă prin ce de pe urmă jalobă ce au dat către cinstitul Consulat Rusăsc din Eşi, în cuprindire ceririlor din parte nevrâstnicii nepoatei d-sali, Zmaranda Rosăt, căreia d-lui îi esti ipitrop, că adică pentru moşiia Cetăţuia de lângă târgul Bârladului, că lăcuitorii Bârlădeni, fără de nici un titlu pravililicesc, fără vre un document sau scrisoare înputernicitoare, cu sila au intrat în stăpânire moşii Cetăţuia, răpindu-i morile cum şi o mare parte de loc, atât în parte despre răsă-

rit, cum şi despre apus de apa Bârladului, cu sat şi cu toate acareturile ce s'au aflat pe dânsa; căci şi scrisoare de secvestru, care vânzătoriul moşii Bârladu, d-lui vornicu Neculai Dimachi, prin mijlocire luasă la anul 1814, nu le dă nici o dreptate a întrà în stăpânire moşii Cetăţuia, şi prin însuşi zapisul de vânzare către târgoveţi dă numai moşiia sa Bârlad câtă au avut'o, iar nu şi parte ace răpită cu nume de secvestru; pentru care şi prin Domneasca Carte a Domnului Calimah, din 1818 Săptembrie 10, i s'au dat în stăpânire numita moşie în cuprindire ii pe de amândoă părţile apei Bârladului, precum au stăpânit'o până la anul 1814, când lăcuitorii in sâlă l'au scos din stăpânire moşii sale, şi cerşând ca să fii siliţi lăcuitorii Bârlădeni a-i întoarce toate păgubirile câte i s'au făcut cu răpire moşii la anul 1814 şi până la anul 1818 Săpt. 10. Care pretenţie s'ar întemeia pe hotărâre pravililor cuprinsă în Vasilicali, la Tom. 7, faţa 407, § 40 şi 41, ce zice: „Acel ce cu sila s'au scos din stăpânire locului său are dreptate să cei nu numai rodurile, ce şi tot folosul şi orici irà să aibă şi să câştigi, sau preţurile lor, şi în scurtu orici interes irà să aibă dacă nu s'ar fi scos; care interes i se socoteşte din zioa din care altul cinevà l'au isterisit de liniştită stăpânire sa". Şi că până ce nu i să vor întoarce păgubirile care i-au pricinuit Bârlădenii cu nebăgare de samă în potriva pravililor şi a stăpânirii, nu poate fi silit a intrà în răspundire jalobii ce au pornit; căci pricina ar trebuì mai întâi să să aşeză în stare cum au fost mai înainte de sâlnica asuprire din parte Bârlădenilor, pentru care şi după legiuire Condicei politiceşti, cuprinsă § 31, rămâne totdeauna răspunzătoriu. Şi iarăşi, că moşiia Cetăţuia, fiind înpresurată încă din învechime, în parte despre apus, de către moşiia Bârladu, cere d-lui ca, în putere docomenturilor sale, să miargă moşiia sa şi piste Bârlad, către apus, cât merge şi moşiia Bârladu, fiind surori şi având tot o curgiri, şi sat vechiu Domnescu de supt ascultarea târgului Bârladu; şi cumcă, când d lui vornicu Dimachi hotărâsă să vândă moşiia Bârladu, erà îndatorit să facă legiuită publicaţii, ca să să arăte în curgire le-

giuitii vadele acel cu dreptate protimisirii; iar prin particularnică tocmală ce au alcătuit cu târgoveţii nu l'ar putè istirisì din dreptul protimisirii, ce l'ar avè cu cuvântul megieşii, având moşii şi din sus şi din gios de Bârlad; rugândusă ca să i să de voi a răscumpără moşiia Bârladu cu dritul protimisirii, după legiuirile pravililor din Armenopol, Carte 3, titlu 3, § 105, ce zice: „La protimisire aceia care va avè cinevà pentru înpărtăşire la vre un lucru, trebui să să pui în potrivă vadè de zeci ani“, şi că, ne trecând vadiaoa de zeci ani, d-sali însuşi pravilile i-ar da aciastă dreptate de răscumpărare. Prin buiurdiu aceştii jalobe dela trecuta lună Iuli 24, supt No. 11063, porunceşti Înălţime Ta ca să să înfăţoşăză pricina înainte noastră şi, după cercetare ce vom faci, prin anaforà să facim ştiri Mării Tali.

Deci, vrând noi a întrà în cercetare pricinii ca să aflăm şi dovedim ce adevărată despărţire a moşiii Cetăţuia, a d-sali vornicului Costandin Paladi, de către moşiia târgului Bârladu, măcar că deodată d-lui vornicu Paladi au vrut a pricinuì întru înfăţoşare scrisorilor, cerşând ca mai întâi târgoveţii Bârlădeni să-i răspundă venitul de patru ani, ce cu răpire l'au luat de pe locul de d-lui mai înainte stăpânit, adică dela 1814 şi până la 1818, când însuşi Măriia Sa Domnul Calimah, că cu nedreptate i s'au râpit acel loc din stăpânire d-sali, prin a Înălţimii Sali Carte, din acelaş an 1818, i l'au slobozit întru deplină stăpânire d-sali, şi apoi, dupăce târgoveţii îi vor răspundi venitul, va întrà şi în giudecată pentru despărţire moşii d-sali de către moşiia Bârladu. Dar apoi, în sfârşit, ni-au înfăţoşat şi d-lui aceste scrisori:

1. Tălmăcire di pe ispisocul sârbăsc dela Domnul Vasile VVod din anii 7145 Apr. 7, cuprinzătoriu că Domnia Sa au miluit pe Paladi vel armaş (sic) cu o sâlişti ce să numeşte Cetăţuia, cu vad de moară pe pârăul Bârladului şi cu locuri de iazuri pe pârău Trestienii (Doc. II, în urmă, pag. 5—7).

2. Ispisoc dela Domnul Mihai Racoviţi VVod din 7216 Mart 7 (Doc. X, în urmă, pag. 16—17).

3. O carte de giudecată dela Domnia Sa Neculai Ale-

xandru VVod din 7220 Mai 18, de pâra ce au fost înainte Domnii Sali între spatariul Ioan Paladi şi între cluceriul Gavril Costachi i fratile său, Toader, fiii vornicului Vasâli Cosstachi, pentru un vad de moară de pe apa Bârladului, din gios de târgu, ce l'au avut vornicu Vasâle Costachi danie dela Domnul Antiohie VVod, unde altă dată n'au mai fost vad; în carile făcându-şi mori vornicul Vasâli Costachi, au fost înecând morile de pe moşia Cetăţuia, a spatar. Ioan Paladi, şi, după pricinile ce pre larg să arată la carte că s'au urmat, şi dreptate ce s'au cunoscut a avè spatariul Ioan Paladi, să hotărăşti: ca morile ficiorilor vornicului Vasâli Costachi să să strice de acolo, să nu mai fii, de vremi ce vadul lor s'au dovedit nou, şi dacă ii, fii numitului vornic, nu-şi vor găsì oameni ca să giuri: că ardire morilor spatar. Ioan Paladi nu s'au pricinuit despre dânşii, despre morariu şi alţi oameni ai lor, atunce să-i facă şi morile spat. Ioan Paladi şi să-i de şi venitul de când au ars; după care giudecată tot atunce la 7220 Mai 20 s'au scris şi poroncă cătră dregătorii ţinutului ca întocma să urmeză (Doc. CXIII, în urmă, pag. 144—145, punctul al 4).

4. Mărturie hotarnică din 1776 dela spatarul Costandin Sturza i medel. Gheorghie Costandachi i Petrachi Vameşul şi Ştefan Mirce vornic de poartă, cuprinzătoare: Că, din poronca Domnului Grigori Alexandru Ghica VVod, fiind rânduiţi să hotărască o moşii a pah. Costandin Paladi anume Cetăţuiia şi Trestiiana, şi că, după mărturisirile oamenilor şi scrisorile pah. Paladi, au dovedit că hotarul aceştii moşii mergi drept până în gura gârlii Tupiloaii, iar din şanţu Cetăţuei, spre apus, cât merge moşiia aceasta n'au putut şti, căci mai înnainte au fost loc Domnescu; şi, pentru ca să nu fii vreo greşală, au socotit şanţu Cetăţuii să fii hotar, căci încungiură tot satul, până unde dă Tristiiana în apa Bârladului; arată şi cum au măsurat moşiia Cetăţuia cu stânjinul Domnescu, şi cum au stâlpit'o cu pietri hotară, triimeţând numiţii hotarnici şi osăbită înştiinţare cătră Domnie de cercetare şi hotărâtura ce au făcut (Doc. CXIII, în urmă, pag. 142—144, punctul 3).

Mai arătând d-lui vornicu şi alte osăbite scrisori, carile

ne fiind dezlegătoare în pricina despărţirii hotarului, nu s'au mai arătat anumi, cum şi nişte mărturii în ce fel s'ar fi urmat stăpânire niamului Pălădesc pe moşiia Cetăţuia, şi doă proctesturi din parte d-sali Ghinaral Pini, unul din anii 1813, după jaloba celui de atunci stăpân a moşii Cetăţuia, sfetnicul statului şi cavaler Baicov, pentru oprirea ce i-au fost făcut mezatului vânzării moşii Cetăţuia spat. Ioniţi Sturza; şi al doile din 1814 Iuli 13, după jaloba d-sali vorn. Paladi, cumcă Divanul fără să cerceteze pricina între d-lui şi între stăpânul târgului Bârladu, au făcut anaforà cu care s'au scos înainte Mării Sale Domnului stăpânitoriu a Moldavii, fără să fii de faţi dragomanul sau d-lui vornicu Paladi; cu care hotărâre s'au dat o parte mare de loc din moşiia Cetăţuia d-sali vornicului Dimachi, după care altă lucrare nu să vedi decât Carte Mării Sale Domnului Calimah din anii 1818 săpt. 10, cuprinzătoare: că cercetând Domnie Sa şi încredinţându-să că nu au avut nici o înfăţoşare în Divanul Domnii Sale, nici d-lui vornicu, nici vechilul d-sali, în pricina aceasta, şi cunoscându-se urmare aceasta nedreaptă, hotărăşti şi înputerniceşti pe d-lui vornicul Paladi ca să stăpâniască numita parte de moşie cu tot hotarul Cetăţui pe de amândoă părţile apei Bârladului, precum au stăpânit'o până la anul 1814, cu toate acareturile ii câte au fost pe dânsa, sau câte să vor fi mai adaos.

Pre Inaltate Doamne,

Aceste fiind cererile şi răspunsurile amândoror părţilor, cum şi scrisorile înfăţoşate câte s'au socotit că atârnă în pricina despărţirii hotarului, cărora stând noi a le luà sama, pentru ce întâi cerire ce face d-lui vornicu Paladi ca să i plătiască lăcuitorii Bârlădeni venitul locului şi a morilor, păgubirile ce i s'au pricinuit dela anii 1814, când, după carte de săcvestru ce au luat d-lui vornicu Neculai Dimachi, Bârlădenii au şi pus stăpânire pe tot acel loc şi l'au stăpânit pănă la anii 1818 săpt. 10, când i s'au dat iarăşi în stăpânire d-sali; văzându-să de cătră noi amândoă acele poronci a Mării Sale Domnului Calimah: ce dela mâna Bârlădenilor, din 1814, glăsuind că, prelungind d-lui vornicu

a să înfoţoşà înainte Inălţimii Sale, să poruncești ispravnicilor a să pune săcvestru pe venitul locului de pricină şi a morilor, până când să va da hotărâre giudecăţii ; ce al doile, ce să află la d-lui vornicu, din 1818, că, cercetând Domniia Sa şi încredinţându să că n'au avut nici o înfoţoşare în Divanul Domnii Sale, nici d-lui vornicu, nici vechilul d-sali şi, cunoscându-să urmare aceasta nedreaptă, să înputerniceşti pe d-lui vornicu Paladi a stăpâni tot acel loc cum au stăpânit mai înainte, carile fiind poronci şi hotărâri Domneşti, rămâne cum să va socoti de Măria Ta. Pentru al doile pretenţie ca cu protimisâs să răscumpere moşiia Bârladu, căci însuşi pravilile i-ar fi dând această dreptate unui megieş, noi nu socotim că poate avè vre un cuvânt d-lui vornicu, fiind mai megieşi târgoveţii cu locul cumpărat cu însuşi vatra târgului, care din vechiu este a lor. Iar pentru al triile pretenţie, ca să miargă şi moşiia d-sale precum merge şi moşiia Bârladului în lungu, ce mai vechi scrisoare a d-sale vornicului fiind pe moşiia Cetăţuia ispisocul Domnului Vasili Voevod, acel din 7145, întăritoriu lui Paladi vel armaş (sic) silişte Cetăţuia cu vad de moară pe pârău Bârladului şi cu locuri de iazuri pe pârău Trestienii în gura Trestienii, fără să zică că treci şi Bârladu sau că cuprinde şi acele şanţuri în trupul moşii Cetăţuia, decât că acè silişte să chiamă Cetăţuia, care silişte cu locul ei o şi are d-lui în stăpâniri despre răsărit de apa Bârladului; şi iarăşi ce mai mare dovadă că moşia Cetăţuia a d-sale vornicului Paladi n'au avut amândoă ţărmurile Bârladului este ispisocul Domnului Mihai Racoviţi VVod acel din 7216, când vist. Ioan Paladi au răscumpărat moşiia aceasta dela Egumenul mănăstirii Bursucii, întru care, întărindu-i răscumpărătura, să cuprinde : că Domniia Sa încă s'au milostivit şi din osăbită a Domnii Sale milă au dat şi au întărit pre acel sat, ce scrii mai sus, anume Cetăţuia, care să numeşte şi Trestiana, cu vaduri de mori şi cu tot venitul, însă cu toată apa Bârladului cât cuprindi această moşie pe de îmbe părţile apei, l'au miluit şi Domnia Sa, ca să aibă a-şi faci mori într'amândoă ţărmurile apei Bârladului ; deci, de s'ar fi întins

moşiia Cetăţuia şi piste apa Bârladului despre apus, şi de ar fi avut stăpânire boerii Pălădeşti piste apa Bârladului, nu putè priimi vist. Ioan Paladi miluire dela pomenitul Domn apa Bârladului pe de îmbe părţile apei, ca să-şi facă mori într'amândoă ţărmurile, ce curată înţălegeri dă ispisocul acesta a Domnului Mihai Racoviţi VVod: că moşiia Cetăţuia, după ispisocul Domnului Vasâli VVod, să întinde numai până în malul Bârladului cel despre răsărit, iar malul despre apus nu l'au avut boerii Pălădeşti, şi pentru aceasta a primit vist. Paladi danii şi celalant mal a apei Bârladului, fiind pe vremile acele moşiia Bârladu loc Domnescu; şi iată că hotarul moşii Cetăţuia nici au trecut nici trece în spre apus piste apa Bârladului, decât numai cât ţine moşiia Cetăţuia, după pomenitul ispisoc a Domnului Mihail Racoviţi VVod are amândoă ţărmurile apei Bârladului; pentru aceia şi Domnul Costandin Mihail Cehan Racoviţi VVod întăreşte stăpânire mănăstirii prorocului Samoil pe dania ce i-au făcut din locul târgului Bârladului, după hotărâtura urmată atunce la 7265, arătând şi măsurile alăture cu apa Bârladului, piste care glăsuiri a însuşi scrisorilor d-sali vornicului şi a ispisocului de danii, ce este pi locul târgului, dela pomenitul Domnu, nici cu un chip d-lui vornicu nu să poate întindi cu ace mărturii hotarnică dela 1776, când însuşi aceeşi hotarnici, dupăce trec Bârladu înspre apus, arată că n'au putut dovedi stăpânire Pălădeştilor decât că au socotit şanţul să fii hotar; carele hotarnică fiind în potriva scrisorilor vechi, înfăţoşate despre amândoă părţile, şi mai de atunci fiind jaloba asupra ei, mai întăi din parte schitului Grăjdenii şi, în urmă, şi din parte stăpânilor Bârladului, cum la rândul scrisorilor să arată, nu poate sta ace hotarnică în potriva scrisorilor şi a hotarnicilor celor mai vechi ce are schitul Grăjdenii şi târgul Bârladul; ce după toată dreptatea să protimisăsc hotarnicile vechi a-şi luà întregime locului lor, glăsuind hotarnica ce mai veche a târgului Bârladu măsura locului prorocului Samoil că au mersu pe lângă apa Bârladului. Aşijdire şi pentru înpresurare ce arată târgoveţii ca să pricinueşte locului lor ce-l au despre răsărit de

apa Bârladului, tot din cuprinsul dănii prorocului Samoil, fiindcă la schitul Grăjdenii este hotarnică vechi de 128 ani, şi la târgoveţii Bârlădeni este hotarnica şi hrisovul pomenit, în măsuri. Dacă sămnile hotarnicii vechi a schitului sânt dovedite cum pe harta inginerească sânt arătate ; şi dacă măsurile hrisovului Bârlădenilor dovidesc până unde să fii întindere locului Bârladului cătră moşiia Cetăţuia, lesne este sfârşită pricina, pe unde trebui să fii despărţire moşii Cetăţuia de cătră moşiia schitului şi locul Bârlădenilor ; precum şi socotim ca să să rânduiască un boeriu hotarnic cu luminată poronca Inălţimii Tale, sa miargă la faţa locului şi să urmeze stâlpire şi osăbire întocma după hotarnica schitului şi după hotarnica şi hrisovul Bârlădenilor, ca, după ace stâlpire şi osăbire, să-şi stăpâniască fieşti-care parte moşiia sa şi cu toate acareturile de pe dânsa. Dar fiindcă d-lui vornicu Paladi s'au arătat nemulţămit cu socotinţa noastră, hotărâre ce desăvârşit rămâni a să da de cătră Inălţime Ta. 1820.

A Inălţimii Tali plecaţi slugi,

Dim. Sturza vel logofăt. (Nedescifrabil) *Drăcahi Rosăt vel vornic* (Nedescifrabil). *Aleeu Canta vel vornic.*

După prahtica iscălită de d-lui vel logofătu *Ioan Tăutul ban.*

NOTĂ. In anaforaua de faţă, dupăcum am văzut, se amintesc în rezumat mai multe documente prezentate de părţi şi, fiindcă unele din ele sunt imprimate, în acest volum, întru toată întinderea lor, de aceia nu leam mai transcris în totul, ci, spre a se înlătură repetire am indicat numărul fie cărui document şi locul unde se găseşte în urmă.

CXLIII

Iaşi, 1823 Fevruarie 26. *Departamentul Pricinilor Streine a Principatului Moldovei face cunoscut Consulatului Rusăsc din Iaşi, despre judecăţile ce au avut Bârlădenii cu vornicul Paladi, supusul Inpărăţiei Rosiei, pentru moşia Cetăţuia, şi dreptatea celor întăi, cum şi vadeaoa ce i s'a mai pus acum vornicului până la sfârşitul lunei Martie, când, neprezentându-se la ju-*

decată cu noi dovezi, moşia se va da în stăpânirea jăluitorilor târgoveţi.

Dela Departamentul Pricinilor Streine a Printipatului Moldaviei.

Inalt Exelentiia Voastră,

După multile giudecăţi ce au urmat la anul trecul 1814 cu înfăţoşarea înnainte Divanului pământesc înpreună cu Departamentul aceasta a Pricinilor Streine, pentru pricina de înpresurare ce face supusul Inpărăţiei Rosăei, d-lui vornicu Costandin Palade, în moşiia târgului Bârladului cu o bucată de loc ce să numeşte Cetăţuia şi o moară din driaptă moşiia târgului ; la care giudecată îndestulă cercetare făcându-să, în fiinţa amânduror părţilor, tuturor dovezilor ce au arătat, s'au cunoscut pe deplin că d-lui vornicu urmează înpresurare în moşiia târgului ; precum şi la anul 1820, după nemulţămire ce au arătat d-lui vornicu, de iznoavă s'au urmat mai cu scumpătate cercetare tuturor dovezilor d-sale vornicului şi a târgoveţilor de către Divanul Domnesc, înpreună cu acest Departament, şi s'au dat rămas din toată legea ţării pe d-lui vornicu, fără a să putè agiutà nici cu o dovadă sau vre un cuvânt că ar ave vre o dreptate, căutând d-lui vornicu numai prin chipuri de acolisire a stăpânì parte aceia de moşie şi moara, care este din driaptă moşiia târgului. Pentru care viderată asuprire ce pătimesc târgoveţii. după jaloba ce au mai adaos acum către Pre Inălţatul Domn stăpânitoriu Moldaviei, cerând ca să-şi afle îndistulare dreptăţii ; Inălţime Sa, prin luminat buiurultiu supt No. 2617, au poroncit acestui Dipartament ca să să facă cunoscut prin locul ce să cuvine d-sale vornicului Palade, puindui-să vadé până la sfârşitul viitoarei luni, Martie ; in urmare cărei poronci, Departamentul are cinste a face rugăminte Inalt Excelenţiei Voastre, ca să bine-voiţi a poronci să să înştiinţeze pe d-lui vornicu pentru această vadè ce i s'au pus ; şi, dacă va fi mai găsit alte dovezi noă, care nu s'au arătat la giudecăţile ce s'au căutat mai înainte, apoi negreşit să aibă îngrijire şi până la vadè, ori însuşi d-lui sau vechil să-şi rânduiască cu aceste dovezi ; căci, ne fiind următoriu a

venì la vadiaoa arătată cu dovezile aceli noă ce va găsì, sau vechil nu va trimete, atunce să va da în stăpânire jăluitorilor parte acea de loc ce cu înpresurare să stăpâneşti de dumnialui vornicu, şi nici cu un cuvânt nu să va putè agiutà ; poroncindu-ne prin acest ocazion a aduce cătră Inalt Exelenţia Voastră plecatele noastre închinăciuni şi a aştepta cu cinste răspuns de lucrare ce să va urmà în pricina aceasta. Fiind a Inalt Exelenţii Voastre plecaţi slugi.

Alecu Sturza. Costachi Vârnav spatar. Vasili Beldiman spatar. Alecu Balş spatar.

NOTĂ. După o veche copie.

CXLIV

1824 Iunie 2. *Obştenii târgului Bărladului roagă pe Domnul ţării să li dee o carte prin care să fie puşi în stăpânirea părţii de moşie şi a morii ce li s'a răpit de vornicul Constantin Paladi.*

Pre Inăltate Doamne,

Moşiia dinpregiurul târgului Bârladu deveci o avem cumpărată dela d-mneii cc. Profiriţa Micleasca, soţie d-lui vornicului Neculai Dimachi, cu toate întăriturile, adecă hrisoave, hotarnice şi altile, undi, ca pi un drept lucru al nostru, *moara din-giosul târgului şi iazul,* fiind stricată cu totul, o am prifăcut-o din nou; piste doi ani, cu o Carte Domnească, a Domnului Calimah, ce-au adus d-lui vornicu Costandin Paladi, ni-au răpit pomenita moară şi cu o parte de moşie, cu carile, la înfăţoşările ci am avut înainte luminatului Divan în vreme Domnului Suţul VVod, după dovezile ci avem, ni s'au dat iarăş în stăpânire noastră, precum pre larg să arată prin anaforaoa ci avem de atunce; la carile d-lui vornicu au arătat că ar fi mai având dovezi şi că li va scoate, şi nici până astăzi nu li-au mai înfăţoşat.

Milostive Doamne, d-lui vornicu să află din-a-stânga Prutului, moşiia şi moara să stăpâneşti de fiiul şi vechilii d-sali, aflându-ni noi ticăloşii isterisiţi de dreptul nostru ci avem; în carile pricină doă jalobe am fost dat Inălţimii

Tale, şi nici o punire la cali nu s'au făcut ; pentru care, cu aceasta al triile plecată jalubă, cu umilinţă ne rugăm Inălţimii Tale ca, din luminata poroncă, să ni să dei o Carte Domnească, cu care să putem stăpâni ace parti răpită, precum şi moara, în cuprindire vrednicilor şi de crezut dovezi ci avem ; şi d-lui vornicu, dacă va fi având dovezile ci au cuvântat că li va găsì prin drumul giudecăţii, iarăşi îşi va luà acè parte întru a d-sali stăpânire, iar pănă atunci să să stăpâniască de noi.

Pre plecaţi la mila Inălţimii Tale, toţi obştenii târgului Bârladu.

Copie buiurdizmoaului

Cinstit. Departament va face cuviincioasa punire la cale, făcându-să cerire a venì pârâtul. 1824 Iunie 2 zile.

(Iscălit) *Aslan vt. logofăt.*

CXLV

1824 Octomvrie 21. *Referatul a trei boeri către Domn prin care se arată necazurile ce se fac târgoveţilor Bârlădeni de către vornicul Paladi, supus acum Impărăţiei Rosiene şi domiciliat în Basarabia, în judecata ce au pentru o bucată de loc a târgului, opinând că, dacă d-lui vornicul nici după ultimul termin de 30 zile ce i s'au pus nu va veni la judecată, să se dee sfârşit pricinei numai după dovezile ce târgoveţii vor înfăţoşà.*

Prea Innălţate Doamne,

Din luminată porunca Innălţimei Tale, ce s'au dat prin luminatul buiuruldiu, din 7 a lunei aceştia, asupra jalobi obştiei târgoveţilor, din Bârlad, cercetându-se cu toată luare aminte lucrările urmate, prin Departamentu aceasta al Pricinilor Streine, pentru pricina înpresurării ci au jăluit numiţii târgoveţi că ar suferì despre supusul Inpărăţiei Rosiene, d-lui vornicul Costantin Păladi, luându-le *o parte de loc din moşia târgului*, ce să numeşte Cetăţue, *şi o moară.* S'au aflat aceste lucrări la 17 Fevruarie, anul trecut, 1823, după jaloba numiţilor târgoveţi, în cuprinderea luminatului buiuruldiu, de atunci, a Innălţimei Tale, sub No. 2612 , s'au făcut dela acest Departament adres către domnul General Inzov,

înplinitoriul datoriilor înputernicitului Nemesnic a oblastii Basarabiei, sub No. 5, cu cerere spre a fi silit d-lui vornicul Păladi prin locul de cuviinţă cà, păr la sfârşitul lunei lui Martie a aceluiaş an 1823 (dacă va fi mai găsit alte dovezi în în pricina aceasta, care la giudecăţile de mai înnainte nu i-au arătat), negreşit ori însuşi să vie sau vechil să-şi rânduiască cu aceste dovezi, spre a se dà hotărâre; căci, ne fiind următor, partea acea de loc ce cu înpresurare o stăpâneşte d-lui vornicul, se va dà in stăpânirea jăluitorilor, şi nici un cuvânt nu va mai avé d-lui vornicul. Apoi în trecuta luna Iunie, anul curgător, arătându-se cu de iznoavă jalobă numiţii târgoveţi, după luminatul buiuruldiu din 2 Iunie, la 6, a aceeşi luni, s'a făcut al doile adresarisire cătră domnul G e n e r a l . . . . gubernatorul oblastii Basarabiei sub No. 1026; adăogându-se cerire cà, în vade de 60 zile ce s'au mai pus d-sale vornicului, dacă tot se va arătà ne următoriu d-lui a-şi înfăţoşà dovezile, după cuprindere adresarisirilor de mai înnainte, se va face îndestulare jăluitorilor, dându-li-se în stăpânire parte împresurată după dovezile lor. Deci, în urma adresarisirilor acestora, trecând la mijloc atâta vreme peste vadelele puse, nici un răspuns încâ nu s'au primit; iar după această de acum jalobă, Departamentul acesta, spre înplinire datoriilor sale, a mai făcut şi al treile adres la stăpânirea Basarabiei, însemnând d-sale vornicului şi ce de pe urmă pravilicească vadè de 30 zile, întru care arătându-se iarăşi ne următoriu, atunci dacă vei socotì Inălţimea Ta, prin d-lui vel logofăt, ca o pricină ce iaste de moşii, să se pue la cale îndestularea jăluitorilor după dovezile ce au. 1824 Octomvrie 11.

A Innălţimei Tale plecaţi slugi,

Ştefan Catargiu vel vornic. A. Balş agă. Alexandru *Scorţescu spatar.*

CXLVI

1824 Noemvrie 28. *Obştia târgului Bârladului roagă pe Domn ca să rânduiască un boeriu spre a le măsurà şi*

stălpi cu petre moşia, ca astfel să se curme neînţelegerea cu vornicu C. Paladi, pentru care toate formele sunt îndeplinite.

Rezoluţie Logofeţia cea mare va rândui boeriu, carele, mergând va măsură locul târgului Bărladului după obiceiu. 1824 Noemvrie 28.

Pre Inaltate Doamne,

Toate vadelele legiuite puse prin cinstitul Departament al Pricinelor Streine, în pricina moşiei ce ni s'au luat de către d-lui vornicu Costandin Paladi, s'au sfârşit, cum pre larg arată la înştiinţarea ce face cătră Inălţimea Ta, care o alăturez.

Milostive Doamne, în anaforaoa cinstitului Divan, din anul 1820, la înfăţoşarea ce am avut cu d-lui vornicu în această pricină, găsesc de cuviinţă d-lor veliţii boeri a merge un boeriu la starea locului şi să măsoare moşiia târgului, ce o avem cumpărată deveci dela d-mneii vorniceasa Profira Micleasca, fiindcă această moşie este în măsuri şi în semnele ei. Pentru aceasta ne rugăm Inălţimei Tale, de va socoti Innalta Ta înţelepciune, să se rânduiască un boeriu să margă la faţa locului, să ni se măsoare moşiia după scrisorile ce avem, stâlpindu-o şi cu petre hotară, ca să lipsiască toate prigonirile de cătră megieşi.

La a Innălţimii Tale milă pre plecaţi.

Toată obştia târgului Bârladului.

CXLVII

1825 Martie 7. *Izvod de sâneturile ce să găsesc în Casa Obştiei.*

Lei	
400	un sânet a d-lui *post. Ioan Costachi* din 1819 Apr. 10, ce ia cu înprumutari din banii obştii, dila *logof. Ioniţă Matasaru.*
70	un alt sânet al cc-nii (cucoanei) d-sali din let 1819 Iuli.
190	un sânet a d-lui *slugerului Vasâli Chirul,* din 819 Mai 29.
144	un alt sânet sau ţidulă din 818 Apr. 24, ci ia d-lui slugerul dela *Lupu Râpan* pi locu ci prindi din nou.
12	un sânet *Aga Petrache Negre.*
130	un sânet din 819 Mart 11 a *răposat. aga Petrache Negre,* şi d-lui *Hatm. Costache Cerchez.*

396 un sânet a răposatului *spătar Gheorghi Cuza*, 819 din Mai 21.
600 un sânet a d-lui *pah. Iordachi Oprişan* din let 819 Mart 1.
— Un răvaş în chip de sânet a *postelnicelului Hiliuţi Chirul* din 819 Mart 10.
72 un sânet a d-sali *Doftoriului Hubert* 1) din 819 Iuni 30.
158 un sânet a d-sali *banului Duca* ci-l arată *răposatul Panaite Docan* că ari a răspundi casăi din let 819 Mai 28.
396 o adiverinţă a *răposatului Panaite Docan* din let 819.
— un sânet a d-sali *Hagi Iordachi Eftimiu* pentru 2 docomenturi a bisăricii Vovideniei ci au scos făr di plată, sânetul din 819 Mart 26.
— un izvozăl scris de d-lui *pahar. Costachi Ioan* de banii ce s'au găsit în lada *logofătului Ioniţă Matasar*.
22 un sânet a lui *Costachi Croitor* brat *Vişan*, din 819 Iuli 10.
— O însămnărică cu slova d-lui *Hat. Cerchez*, pentru nişti, bani ci s'au cheltuit în pricina cu *Păladi*, la Eşi, cheltuiţi de către d-lui *spatar. Ioan Cuza*, fără veleat şi zi.
9 un sâneţel a lui *Dimitrachi Ciorăscu* din leat 819 Mai 31.

(Din pachetul 48)

1). Probabil trăiă şi-şi profesă cunoştinţele medicale în Bârlad.

NOTĂ. După sinetele aceste am pute zice că Casa Obştiei a îndeplinit pentru prima oră, în Bârlad, şi rolul unei Case de credit.

CXLVIII

1825 Noemvrie 30. *Izvod de cheltuiala măruntă a Casăi Opştii în curgiri di patru spră zăci luni di zili, adică dela anu 824 Săpt. 28 şi până la anul 825 Noemvrie 30.*

Lei	Păr.	
40	—	Pi 40 conţuri hârtii de scris.
38	37	Pi 26 cară lemne de foc.
16	24	Pi 14 ocă lumânări său.
9	—	S'au dat imeclâc1) lui Neculaiu Arnăutu.
6	—	Am dat de au făcut o lădiţă de au pus hârtiile târgului.
3	—	Lui Condre lăcătuşu pe o broască la lădiţă.
1	10	O bucată ceară tari roşie pentru pecetluitu lăzi cu hârtiile.

1) Pentru mâncare sau hrană.

4	—	S'au plătit harabagiului care au adus pe Neculai Arnăutu.
3	20	Pentru mâncare lui pe 4 zâle.
1	—	Colacu Isprăvnicii pentru un cal.
	20	Un răvaş a Isprăvnicii pentru scoatire oilor di pe imaş.
86	22	Lui Neculaiu Arnăutu din lefa sa.
	22	De oţălit un topor.
3	24	S'au cheltuit de au doftorit un cal.
9	3	S'au dat lui Şărban Cojocaru chirii di au dus pi Neculai Arnăutu să aducă pi Haulică.
223	22	Fac cheltuiala măruntă. 1827 Iuli 30.

Toader Corodeanu postelnic

CXLIX

1826 Ianuarie 20. *Ispravnicii târgului Bârlad, în urma judecăţilor urmate şi a poruncii Domneşti primite, însărcinează pe paharnicul Costachi Ioan şi pe stolnicu Vasilie Mihail să iee bucata de loc şi moara cu veniturile lor pe 8 ani de sub stăpânirea vornicului Pălade şi să le dee în mâna târgoveţilor Bârlădeni.*

Postelnicul Ioan Jora i spatarul Alecu Sturza

Către cinstiţi d-lor pah. Costachi Ioan i stolnicu Vasâli Mihail.

Fiindcă după toati pretenţiile făcuti di către Opştiia acestui târg a Bârladului prin multi jalobi şi giudecăţi mai înainte pentru *o bucată di loc şi o moară cu mahălalele di pi amândoaă părţile Bârladului*, ci li s'au luoat de către d-lui vornicu Costandin Păladi la anu 1818, din cuprinsu moşiii cumpărati dila d-mneii vorniciasa Profiriţa Dimachi, după di iznoavă jalobă ci au dat acum Mării Sali lui Vodă cu cerire: că, de vremi ci d-lui vornicu Păladi, la vadelile ci i s'au pus di către stăpâniri, n'au fost următoriu a mergi întru înfăţoşări spre a să da sfârşit giudecăţii, după dovezile ci au târgoveţii, arătati prin doaă anaforali, să fii puşi la cali; după care jalobă ni-au adus luminată Carti gpod

din trecuta lună Dechemvrie 24 anu 825, poroncitoari ca bucata ace di loc cu vinitul ei, înpreună şi cu moara iarăş cu vinitul ei, să li luăm di supt stăpânire d-sali vornicului sau a ginerilui d-sali di nepoată şi să li dăm în stăpânire târgoveţilor; să facim cercetari şi de ci vinit va fi eşit dila 1818 şi până acum, şi di cătră cine s'au luoat, şi să înştiinţăm la cinstita Logofeţii ce mari.

Drept aceia, în cuprindere luminatii poronci gpod, poftim pe d-voastre ca mai întăi, mergând la moara arătată şi făcând izvod atât de pâine ci veţi găsâ strânsă din uimul morii cu măsură driaptă, cum şi di orici tacâmuri trebuincioasă pentru moară i vasă, şi di ci stari esti moara şi iazul, în fiinţa vichilului şi a d-sali vornicului, pi cari să să ia de supt stăpânire şi să să de pe sama vichilului ci-şi vor rândui târgoveţii, şi apoi mergând la sămnile mărginilor acii bucăţi de loc, înpresurată de d-lui vornicu din moşiia târgului, după dovezili ci au, şi râdicând stăpânire cu totu a vechilului d-sali vornicului sau a nepotului d-sali, cu orici să va aflà pe dânsa, iarăş să o daţi în stăpânire târgoveţilor; făcând însă lămurit izvod di ci pâni, fân, şi orici vinit va fi din anul acesta, precum şi dila vreme ci s'au luoat dila târgoveţi şi până acum pi fieşte-care anu şi di cătră cini s'au luoat. Şi de întocma urmare să înştiinţaţi pre larg în dosul aceştia, după cari şi noi să urmăm celi di cuviinţă în cuprindire poroncii. 1826 Ghenar 20.

Ioan Jora postelnic. (Alecu) Sturza spatar.

(Referat)

Următori fiind celor cuprinsi prin pitacul acesta, am mers la moara din gios de pi moşie târgului, unde, chemând defaţi şi pe d-lui post. Boul vechilu d-sale vornicului Paladi, mai întăi am pus de s'au măsurat toată pâine ci s'au găsit adunată din uiumul morii până la zi întăi a aceştii luni Fevruarie, şi s'au găsit trei zăci şi şase chili două spre zăci demerlii popuşoi, pe care s'au pus într'o casi deşartă de acolo, din *Mahalaoa Bujorănii-de-gios*, cum şi cinci chili grâu i cinci chili sacară, ci s'au pus în moară pin vasi; pe care, după hotărâre ce am luat pin viu graiu dela d-voastră, am dat pe

sama căpitanului Coste din mahalaoa Podenii, atât pâine arătată, cât şi pâine câtă să va mai strânge dela zi întăi încoaci, puindu-să osăbit, fără să să amestici cu aceia ce s'au măsurat, pentru ca să să poată şti cât uium să adună pe fieşti-care lună. Am făcut întrebare vechilului d-sali vornicului, ca să ne arăti ci uium s'au strâns dela 1818 şi pănă când s'au măsurat pâine ci s'au găsit, şi ni-au dat răspuns ca : pe trei ani, dela 1818 încoace, au fost vândută de d-lui vornicu, atât moara cât şi parte din moşiia târgului ace înpresurată, d-sali sardarului Ioan Cogălniceanu şi nu are ştiinţi; iar dela trei ani încoaci, macar deşi au fost însuşi vechil a d-sali vornicului, nu ţine în minte ce pâine s'au strâns, pentrucă, când îşi încheia sămile cu d-lui vornicu Ioan Paladi, îi luà din mână toate socotelile şi izvoadile pâinii, şi pentru aceia nu are nici o ştiinţi. I-am făcut întrebari şi pentru venitul ce s'au strâns de pe parte de moşie, cerând ca să ne dei însămnari, şi iarăşi ni-au dat răspuns, ca pe trei ani, ci au fost în vânzari cătră d-lui sardarul Cogălniceanu, nu are ştiinţi, precum şi pe vreme dela trei ani a vânzării încoaci iarăş nu poati să ne dei curată ştiinţă, ci, dupăce să va luà omătul, atunce să poate aflà cevà ; căci câte ogoară sint pe ace parte de loc toate sint a lăcuitorilor din *mahalaoa Bujorănii*, pe care, măsurându-să, să să cerceteze pe acei cu ogoarăle, *ce pâini au avut sămănată în fieşte-care an şi câtă dejmă au dat*; iar izvod n'au ţinut osăbit ce venit au eşit ; şi că în toţi anii dijma şi orice altă o amestecà cu dejma de pe ce adevărată moşie a d-sali vornicului. Ni-au înfăţoşat Gheorghi Morariul şi un izvod de cinci zăci merţi şi cinci demerlii popuşoi, şi zăci merţi una demerlie grâu, ce s'ar fi dat de vechil înprumut şi vânduţi la unii şi alţii ; din cari, pentru opt merţi şi una demerlie popuşoi şi trei merţi grâu, ni-au arătat că au luat iai hacul lor ce li s'au venit ; şi, făcând întrebări vechilului pentru ace pâine, ni-au răspuns, că, pin socotelile ci au avut cu d-lui vornicu, ar fi fost trecut şi pâine aceasta. Am cercetat şi ce producturi să află pe arătata parte de şi nu s'au aflat alta decât doă coşari cu popuşoi

lângă casa unui Savin din mahalaoa Bujorenii, ci au fost pristav de moşie, pentru care, întrebând pe vechil, ni-au arătat că popuşoii aceştie ar fi de pi moşie ce adevărată a d-sali vornicului.

Moara esti în această stari, adecă : ezăturile şi hamzaile sint bune, precum şi casa morii, fiind numai lipsi câteva scânduri din păretile din sus ; lucruri proaste şi vechi sint aceste : doă grindei, doă roati de afară, una roată din năuntru, una părechi de piiatri ; tacâmurile morii ce sint defaţi, însă : doă ciocane de morărit, trei baniţi, un mertic, două spre-zăci vasi în cari să puni uiumul, însă : 6 poloboaci, 3 balerci, 2 buţi, 1 cadă,—din care ni-au arătat Gheorghi Morariul că numai o cadă şi un poloboc sint drepti a morii, iar celelalte ar fi adusi de vechil. Ni-au mai arătat Gheorghi Morariul şi aceasta : că în anul trecut, dela sfântul Dimitrie şi până la lăsatul-săcului de postul cel mari, ştie că la moară s'ar fi strâns uium pisti şapti zăci chili de pâine pisti tot.

De cercetare şi urmare ce am făcut, cât şi de ceia ce am putut aflà, facem ştiut d-voastră. 826 Fevruarie.

Costachi Ioan paharnic. Vasâle (Mihail) stolnic.

CL

1826 Fevruarie 21. *Târgoveţii Bârlădeni, la încercarea făcută de aga Scarlat Donici, ginerile vornicului Paladi, de a fi pus în stăpânirea morii Casei Obştiei, ce erà în apa Bârladului, în partea din jos, şi a locului din acea parte, cer lui Vodă de a nu-i slobozi vre o Carte de stăpânire, ci de a fixa ambelor părţi o zi de înfăţoşare la Divan.*

Pre Inălţate Doamne,

Moşâe târgului Bârladului cumpărându-să de către noi, am urmat pacinică stăpânire în dreptele ei hotară înpregiur, precum de către cei dinainte stăpânitori s'au urmat, fără să fie vre o pricină pentru hotar despre nimine până la anul 1818, când d-lui vornicu Costandin Paladi, având în epitropie moşia Trestiana de alăture, fără nici o mijlocire de giudecată, decât numai cu o sadè Carte Domnească, au răşluit

din moşâe târgului o bucată de loc, luându-ne şi o moară, ce erà făcută pe apa Bârladului cu însuşi cheltuiala noastră; pentru care nu puţine prigoniri am avut cu d-lui prin Divan' de unde şi anaforà s'au făcut cătră Domnie, dându-ni-să noă dreptate, *dar nu ni-am putut înfăţoşà din pricina întâmplărilor urmate;* şi, în s f â r ş i t, în anul trecut (1825), după jaloba ce am dat, ni s'au slobozit luminată Carte Inălţimei Tale, dându-ni-să moara şi locul în stăpânire, pe care o stăpânim şi acum. Acum însă d-lui aga Scarlat Doniciu, ginerile d-sali vornicului, după jaloba ci au dat Inălţimei Tale supt îndreptări că nu ş'ar avè scrisorile şi că n'ar fi deplin în ştiinţa pricinilor moşiii, ceri a-i da ace moară şi cu locul iarăşi în stăpânire. Dar însă, Milostive Doamne, aceste sânt pricinuiri zadarnice, căci toate scrisorile şi toate îndreptările ci ar putè să aibă în pricina aceasta, s'au arătat nu o dată în Divan şi sânt cuprinsă prin anaforaoa ci s'au făcut. Şi pentru aceia ne rugăm ca să nu să sloboadă iarăş vre o Carte d-sale agăi de stăpânire, ci să fim sorociţi amândoă părţile, ca să venim în giudecata luminatului Divan, unde, cunoscându-să videratile noastre îndreptări, să fim puşi la cale a ne stăpânì driaptă moşie noastră în dreptile ei hotară precum am stăpânit'o şi mai înainte.

Pre plecaţi la mila Inălţimii Tale.

Toţi târgoveţii moşăni din târgul Bărladului.

(**Rezoluţia**) D-ta vel logofăt pune la cale cerire jăluitorilor. 1826 Fevr. 21.

Noi Ioan Sandu Sturza VVod cu mila lui Dumnezău Domn Ţării Moldaviei.

De vreme ce jăluitorii târgoveţi de Bârlad arată că s'a giudecat în pricina aceasta şi au şi anafora cuprinzătoare de toate scrisorile şi a unii părţi şi a altie, după care cer acum de iznoavă a ave giudecată în Divan; *drept aceia să puni zi de soroc atât jăluitorilor târgoveţi, precum şi d-lui agăi, ca, la sfântul Theodor viitor, negreşit să să afli amândoă părţile la Divan cu orice scrisori vor ave, ca să stei în giudecată;* până când, după anaforaoa ci au jăluitorii şi după Carte Domniei meli

de mai înainte (1825 Dec. 25), locu şi moara, ci s'au fost luat din moşie târgului, să va stăpâni de către jăluitorii târgoveţi.

826 Fevr. 23.

(L. P. D.) vel logofăt.

CLI

1826 Martie 19. *Târgoveţii Bârlădeni, în temeiul judecăţilor avute cu vornicul Paladi şi a dreptăţii dobândite, cer să li se sloboadă un hrisov Domnesc de paşnică şi veşnică stăpânire asupra moşiii şi a locului de dinjos de târg spre a nu fi supăraţi de ginerile vornicului, aga Scarlat Donici.*

(Rezoluţie) Logofeţâe ce mari va puni la cali a să faci hrisovul cerşut cu toate dovzâlî kârtiile ci au, pentrucă însuşi Domnie mâ ca un epitropi stându a să hotărî moşâe, am doveditu pe pârâtu înpresurător şi la faţa locului şi în Domnescul Divan procatahului nostru, Domnul Scarlatu Calimah Voevodu. 826 Mart 23.

Prea Inăltate Doamne,

Necazurile şi păgubitoarile învăluiri ci au pătimit ticălosul nostru târgu despre d-lui Costandin Paladi, nu numai tuturor boerilor deobştie, dar mai vârtos Inălţâmii Tale sânt ştiute şi cunoscute; dar să adiveresc aceste şi din însuşi formile giudecătoreşti, precum Anaforaoa Opşteştii Adunări din 1814, şi Anaforaoa din 1820, prin care să lămuresc asupritoare d-sale nevălire asupra târgului acestue, cu care au pricinuit simţitoare păgubire. Şi, dupăce întru toate cele lalte închipuiri nu ş-au putut izbândi scoposul câştigării, apoi, în vreme Domnului Calemah, pentru osăbită a noastră struncinare, s'au întins cu hotarul Cetăţui, ci este a nepoatii dumisale, şi au cuprinsu o sâmţâtoare bucată de loc pe de amândoâ părţile Bârladului şi cu moara din Bârlad, făcută de noi, din drept cuprinsul moşii târgului, cumpărată de noi, cuprinzând prin această întindere o întreagă mahală de casă lăcuite de târgoveţi. Lipsa d-sale de aice piste hotar au fost pentru noi, întru aceasta, o sâlnică pricină de răbdare în priivire unii aşă viderate păgubiri; pentrucă, după toate formalnice vadele ci i s'au pus, n'au luat în băgare de samă sau n'au vrut a înţălegi, de care, în sfârşit, cu anaforà s'au

făcut cunoscută Inălţimii Tale la trecutul an 1824, în neurmare d-sali şi asuprire noastră ; pe a căria temeiu la 1825 ni s'au dat Carte Inălţimii Tale de stăpânire locului înpresurat şi a morii făcută de noi, după care să şi urmează stăpânirea noastră. Dar, spre a numai fi ticăloşii târgoveţi băntuiţi cu alte osăbite cheltueli prin asămine pricini din parte ginerilui d-sale, d-lui aga Scarlat Donici, fiindcă moşiia târgului cu hrisovul Domnului Mihail Cehan Racoviţă VVod să mărgineşte înpregiur cu măsuri şi sămne viderate, plecaţi ne rugăm Inălţimii Tale ca prin forma ace închipuitoare spre liniştire noastră, să ni să întăriască stăpânire pe acele măsuri şi sămne şi cu Domnescul Inălţimii Tale hrisov spre vecînică pomenire. Pentru care această statornicie a liniştii acestui târg cu toţi de opştie purure vom înălţă rugăciunile noastre cătră Pre Inaltul Dumnezău pentru întărirea Inălţimii voastre în Domnescul Scaun a oblăduirii.

A Inălţimii Tale pre plecaţi slugi.

Toţi târgoveţii târgului Bârladului.

(A doua Rezoluţie). Dumneta vel logofăt pune la cale cerire jăluitorilor. 826 Mart 19. *Aslan vel logofăt.*

Noi Ioan Sandu Sturza VVoda cu mila lui Dumnezău Domn ţării Moldaviei.

Credincios boeriu Domnii mele d-ta Iancu Anghelichi Cam(inar), sănătate. Fiindcă osăbit de Carte Domnii mele din trecutul an 1825 Dechemvrie (25), ce s'au dat târgoveţilor de stăpânire asupra locului înpresurat din moşâe târgului de cătră moşâe Cetăţue, cum şi asupra morii făcută de târgoveţi în Bârlad, după toate formalităţile giudecăţilor de mai înainte urmate, atât la 1814, precum şi la 1820, *în sfârşit, acum, pe dovedire scrisorilor, li s'au dat târgoveţilor şi hrisovul Domniei mele din trecuta (sic) luna Mai* [1] *întăritoriu stăpânirii pe moşie înpregiurul târgului, după toate sămnile fireşti încunjărătoare hotarului înpregiur, care anume sănt arătate la Domnescul nostru hrisov.* Drept aceia, spre liniştită şi păcînică stăpânire a târgoveţilor cu dezbatere tuturor înpresurărilor, ci

---

1) In original a fost Martie şi s'a îndrept Mai, pentrucă hrisovul este dat la 15 Maiu, dupăcum se vede mai departe.

va fi pătimind moşâe târgului, piste sămnile fireşti încungiurătoare pomenite anume la hrisovul ci li s'au dat, *Domnie me te orânduim şi-ţi scriem să mergi la stare locului şi urmăndu întocmai după a hrisovului cuprindere, pe aceleşi sămne fireşti să încungiuri moşâe târgului de giur-înpregiur cu stâlpire de pietre hotară pe la locurile ce vor fi lipsându, dar mai vârtos despre moşâe Cetăţue, unde s'au dezbătut înpresurare. Şi, de întocmai urmare cu stilpire de pietri hotară pe aceleşi sămne pomenite în hrisov, să dai înscris mărturie târgoveţilor, spre a să urmă stăpânire fără mai multă supărare despre megieşi.*

(L. P. D.) 1826 Mai 20.

Vel logofăt.

CLII

1826 Maiu 15. *Obştia târgului Bârladului cere ca havaetul giugăritului, dat de Domnie pe timpul dela 1816—1826 spre a se face Biserica sfântului Spiridon din Bârlad, să fie întrebuinţat de aici înainte în scopul pentru care a fost înfiinţat.*

Pre Inăltate Doamne,

Havaetul giugăritului din târgul Bârladului având-l cu luminate hrisoave întărit pentru cheltuelile târgului, după care, până acum în anul trecut, urmând a să luà acest havaet de obştie, iar atunce, după nevoe ci avè d-neii spătăriasa Safta Sturza spre săvârşire Bisăricii sfântului Spiridon ci au zidit într'acel târg, s'au lăsat de cătră toţi şi, după poronca ci au adus, s'au strânsu ; acum, fiindcă Bisărica s'au gătit cu toate podoabile ei, rămâind numai ca să să sfinţască, pentru aceasta prea plecaţi ne rugăm ca, din luminată poroncă, să să alătureze acest vinit, după Domneştite hrisoave ci avem, să nu să strămute din fiinţa lor spre vecînică pomenire.

A Inălţimii Tale pre plecaţi slugi.

Toată Obştia târgului Bârladului.

(Rezolutia). D-ta vel logofăt pune la cale cerire (de) faţă. 1826 Mai 15.

Aslan vel logof.

Noi Ioan Sandul Sturza cu mila lui Dumnezău Domn țării Moldaviei.

Cinstiți și credincioși boerii Domnii meli d-voastră ispravnici de ținutul Tutovii, sănătate. Din cuprinderea jalobii aceștiia pre largu veți ințălegi arătare și cerire ce fac jăluitorii, obștiia târgului Bârladului. Deci, fiindcă întru aceasta *după jaloba ce au dat în anul trecut 1824 Fevr. 8, d-lui post. Ioan Jora și d-mneii spătăriasa Safta Sturza, cerând ca să li să de banii giugăritului, din acel târgu, atât acei cari păn atunce s'au strâns în curgire de opt ani, cât și de atunce în nainte, spre a să întrebuință în cheltuiala gătirii Bisăricii sfântului Spiridon de acolo; când, după a d-lor sale cerire, s'au și scris Carte Domniei mele către ace Isprăvnicie și a d-lor Epitropii târgului din aceiași vreme, ca, atât acei ce vor fi fost strânși în curgerea celor 8 ani, cât și acei bani de atunce și păn să va găti sfânta Bisărică, să să dei la d-lor Epitropii Bisăricii, ca și d-lor să-i întrebuințăză în cheltuiala gătirii sfintei Bisărici și, pentru vreme viitoare, înștiințând la Domnie me, să să facă punire la cali în ce chip să să u r m e z ă;* acum veți vidè arătare jăluitorilor că sfânta Bisărică s'au gătit cu toate podoabile, rămâind numai ca să să sfințască. De aceia dar, scriind d-voastră ca de este precum jăluitorii arată că sfânta Bisărică s'au gătit, apoi să înștiințați la d-lui vel logofăt, spre a să hotără pe vreme viitoare cum să să urmeză. 1826 Maiu 23.

(L. P. D.)

Vel logofăt.
Trecut.

NOTĂ. Venitul jucăritului și a cotului, în orașul Bârlad, s'a înființat prin Hrisovul Domnesc din 2 Maiu 1815 în scopul de a se face și a se întreține ulițile și podurile. Banii câți s'au adunat însă numai dela jugărit în zece ani (1816—1826), dupăcum vedem, au fost intrebuințați la facerea Bisericii sfântului Spiridon din Bârlad (A se vede, în urmă, Doc. CXXIII, pag. 198—200; aseminea și Doc. Bârlădene, vol I. pagina 53—55).

CLIII

1826 Maiu 15. *Târgoveții Bârlădeni, folosindu-se de*

poronca dată de Domnie banului Chirica și caminariului Iancu Anghelichi pentru despărțirea hotarului moșiei Bârladului despre moșia Cetățuia a vornicului Paladi, roagă pe Vodă ca să dee rânduiților însărcinarea de a constata în acelaș timp și venitul morii lor, răpite de vornicul Palade, pe timp de opt ani (1818—1826) și care trebuià a li se înplinì prin dregătorii ținutului.

Pre Inălțate Doamne,

D-lui vornicu Costandin Paladi, după înpresurarea ce ni-au făcut cu luarea unii bucăți de loc pen amândoă părțile Bârladului i mahalali și moara făcută de noi în Bârlad, dela 1818 și păr acum au luat tot venitul prin vechili ce-au avut; care, după luminată Carte Inălțimii Tali din trecutu an 1825 Dechemvrie (25), vrând d-lor boerii rânduiți a cercetà ce venit au fost, cu tăgăduirea socotelilor ce-au urmat vechilii a-și da s'au prelungit și, după ștința noastră, s'ar închipui piste 16,000 lei pe opt ani, bez cheltuelile ce a făcut cu giudecățile ce ni-au pricinuit cu ni stare întru înfățoșare. Și, fiindcă merge acolo d-lui banu Chirica și d-lui caminar Iancu Anghelichi pentru despărțire hotarului despre toate păiții prin stălpire pe sămnile arătate prin luminatile hrisoave, ne rugăm ca să fie poronciți și pentru aciasta a cercetà și, pentru cât vinit să va dovedì, să ni să înpliniască prin d-lor dregatorii ținutului; iar dacă să vor înpotrivì, să să pui secfestru pe venitul moșiei d-lui vornicului ce o ari în pricină și, după prețu ce să vinde cu anu, să tragim păr când să va înplinì banii ce să vor dovedì că avem a tragi pentru celi cuprinsă sau păr va plătì însuș acel venit sau vechilii precum l'au luat; căci într'alt chip nu vom putè a scoate delà d-lui acel venit, și a fi spre pomenire vecinică.

Ai Inălțimii Tale pre plecați,

Toți târgoveții din Bârlad

(Rezoluția). D-ta vel logofăt pune la cale cerire jăluitorilor. 1826 Mai 15. *Aslan vel logofăt.*

Dela logofetia ce mare

Către cinstiți d-lor banul Chirica și caminarul Iancul Anghelichi.

Din cuprindire jalobii aceştiia pre largu veţi înţăleg, arătare şi cerire ce fac toţi târgoveţii din târgul Bârladului pentru venitul acei mori, care s'au luat de cătră vechilii d-sali vornicului Costandin Pălade şi acum, atât acea moară cât şi locul, care s'au fost înpresurat de cătră d-lui vornicu, s'au dat în stăpânire târgoveţilor. Drept aceia, din poronca Mării Sali lui Vodă să scrie d-voastră ca să urmaţi cuviincioasa cercetare, în fiinţa atât a jăluitorilor cât şi a vechililor ce vor fi şi, pentru tot venitul ce să va dovedì luat de vechilii d-sali vornicului, să daţi mărturii de cercetare, ca prin înadinsu zapciu să li facă înplinire dreptului târgoveţilor jăluitori, ca să nu mai jăluiască ; iar d-voastră anumi de întocmai urmare să înştiinţaţi logofeţie.

1826 Mai 28.

Vasile Roşăt vel logofăt. No. 285.

CLIV

1826 Maiu 15. *Sandu Sturza Voevod, în urma judecăţilor urmate între vornicul Costandin Paladi, supusul Rusăsc, şi târgoveţii Bârlădeni, pentru despărţirea hotarului moşiei târgului Bârlădului de către hotarul moşiei Cetăţuia, dă dreptate şi întăreşte stăpânirea acestora din urmă, după semnile fireşti arătate în hrisoavele Domneşti din anii 1757 (7265) şi 1815.*

Cu mila lui Dumnezău Noi Sandu Sturza Voevod Domn ţării Moldaviei.

Inştiinţari facim prin acest al nostru Domnesc hrisov : că, fiind multă pricină de giudecată de multă vremi pentru despărţire hotarului moşii târgului Bârladului de cătră hotarul moşii Cetăţue, a d-sale vornicului Costandin Paladi, supusul Roşâei ; carile vrè a dà strămutari vechilor mărginiri a moşii târgului, ci este întemeiată cu ispisocul Domniii Sale Costandin Mihail Cehan Rocoviţă VVod, din anii 7265 Martie 12, cu o hotarnica a moşiii Cetăţue din anii 1776, făcută de cătră răposatul spatar Costandin Sturza ; s'au întins cu această pricină de hotar până ce au agiunsu moşie târgului din mână în mână la d-mneii vorniceasa Profiriţa Dimache,

căria, aflându-ne Noi Epitropi, s'au cercetat la anul 1813 pricina despărțirii acestor moșii, la fața locului, cu hotarnici rânduiți (și în ființa noastră), când atunce îndestulându-ne de pătrundere ființii aceştii pricini, atât după dovezile ce s'au văzut din parte moșii târgului, cât și a semnilor firești arătate la ispisocul Domnului Mihail Cehan Racoviță VVod, precum și din dovezile moșiii Cetățuii ; pentru care, spre curmare pricinii, la anul 1814 s'au trasu pe d-lui vornicu Paladi în giudecata Divanului și, cercetându-să pricina cu înfățoșere dovezilor dispre amândoă părțile și cu hartă ingineerească făcută la ace vremi, s'au dosloșit toate încungiurările aceştii pricini, și s'au cunoscut ace hotărâtură a moșii Cetățue, făcută la anul 1776, cu totul greșită și surpată cu putere ispisocului moșiii târgului, ci este și mai vechiu decât hotarnica Cetățuii, cum pre largu să cuprinde prin anaforaoa de giudecata veliților boeri din aceiaș an 1814. După care vornicul Paladi, prelungindu înfățoșare cerșută de (el) însuși la Domnescul Divan, i s'au rădicat stăpânire di pi tot locul di pricină și di pi moara ci avé pe locul târgului în apa Bârladului, cu hotărâre dată prin Carte Procatohului Nostru Domn Calimah VVod, din acelaș au ; cu cari lucrări urmate în pricină, la anul 1815 Fevr. 1 au trecută în vânzare diveci tot locul di pin pregiurul târgului către târgoveții Bârlădeni, cu stăpânire și a locului de pricină cu moara dinpreună. Și pe această săvârșiri și-au avut păcînică stăpânire târgoveții până la anul 1818, cându iarăși vornicu Paladi, uneltind surpare aceştii lucrări, au apucat din potrivă o Carte a Domnului Calimah cu stăpânire asupra locului de pricină și moara ; care Carte, ne fiindu dată pe drumul ei, nici după înfățoșare la Domnescul Divan cu anaforaoa din 1814, nici după alte osăbite dovezi, care nu s'ar fi văzut la acè giudecată ; însă n'au stătut lucrătoare acè Carte, ci, după jalobile târgoveților, atât în vreme Domnului Calemah, cât și în vreme Domnului Suțu, s'au pogorât pricina iarăși în cercetare giudecății Divanului ; și, cercetându-să și la anul 1820 de către veliții boeri, iarăși cu înfățoșare amândorora părților cu scrisorile lor, și ne arătând d-lui

vornicu nici o dovadă alta peste acele văzute dela giudecata dela anul 1814, au unit boerii giudecători tot aceiaşi socotinţă şi dreptate a târgoveţilor cu giudecata dela 1814, cum pre larg să arată prin al doile anaforà, ci fac şi aciiaşi boeri giudecători la 1820. După care, văzându-să d-lui vornicu Paladi dărmat şi din aceiaşi giudecată şi fără de nici un răzăm altul, iarăşi au alergat la chipul prelungirii; şi, trecându în a stânga Prutului, au lăsat pricina nesfârşită, *dând apoi şi răzvrătire în pământul acesta*; şi, fiindcă d-lui vornicu Paladi nici după linişţire n'au urmat a veni să sfârşască pricina, şi iarăşi ne încetând cu jalobe târgoveţii, cerându-şi locul înpresurat şi despăgubire lor, —pentru aceasta Domnie me, de am şi fost îndestulaţi de ştiinţa dreptăţilor lor, atât din cele de mai înainte cercetări urmate, la stare locului, în vreme Epitropiei noastre cum s'au arătat, cât şi din cercetările giudecăţilor urmate până la anul 1820, cu toate dovezile şi din parte vornicului Palade, care sânt arătate pre largu la anaforale, dar n'am înplinit deodată cererile târgoveţilor, ci, pentru de a-l închie din tot cuvântul pe d-lui vornicul, i s'au făcut cunoscute jalobile lor, şi s'au îndatorit ca dacă va fi mai găsit alte dovezi, afară di cele văzute în giudecăţile arătate, ori însuşi să vie în giudecată sau să-şi triimată vechil deplin răspunzătoriu; şi d-lui, arătându-să neurmătoriu în aceasta, răspunzându că nu va veni în giudecată *până nu va veni Conţulatul*, am poroncit Dipartamentului Pricinilor Străine ca să ne facă cunoscut de lucrările chemărilor sale în giudecată şi, la anul 1824 Oct. 21, prin anaforà făcù cunoscut Domnii mele că s'au pusu d-sale vornicului trii pravilicești vadele: cea întăi vadè la anul 1823 Fevr. 17, prin adresa supt No. 5, ca la sfârşitul lunii lui Mart, aceluiaşi an, ori însuşi să vie sau vechil să-şi trimată; al doile vadè la 6 Iunie, prin adresa supt No. 1026 de 60 zâle; şi al triile mai di pe urmă vadè iarăşi prin adres de 30 zâle, cu hotărâre că dacă, nici la aceasta al triile di pe urmă vadè, nu va urmà a veni, sau vechil să-şi

trimată, atunce locul înpresurat, înpreună cu moara, să va da întru deplină stăpânire târgoveţilor Bârlădeni.

Din care anaforà cu toate că ni-am încredinţat de chiemare pârâtului boeriu în giudecată prin trii praviliceşti vadele şi de neurmare sa a venì sau vechil a-şi triimete, dar tot n'am încheet Domneasca noastră hotărâre, spre a liniştì cele cu dreptate ceriri a târgoveţilor, şi s'au mai lăsat vremi încă de patru spre zăci luni trecute, şi tot ne următoriu fiind d-lui vornicul a venì în giudecată; aşà, apoi deodată spre a-şi luà măsurile datorii sale şi pentru de a să sâlì venirea sa în giudecată, la anul 1825 Dech. 25, prin Carte Domniii mele s'au dat în stăpânire jăluitorilor târgoveţi tot locul di pricină, şi cu moara făcută de dânşii. După care în urmă d-lui aga Scarlat Donici, supt a cărue stăpânire cu zăstri au trecut moşie Cetaţue, s'au arătat cu osăbită jalobă cătră Domniia me, cerându stăpânire locului acelue şi moara, prin nişte puniri înainte că nu i-ar fi scrisorile aice şi că n'ar fi depiin în ştiinţa pricinilor, prin care au dat a înţălegi că şi d-lui ar vrè să urmeză aceiaşi înpresurare prin chipul prelungirilor.

Deci, fiindcă toate răspunsurile şi scrisorile pârâtului boeriu ni-au fost cunoscute şi di mai înainte, cum s'au arătat, şi îndestul cercetate şi dovedite prin giudecăţile cuprinsă la anaforalile din 814 şi 820, n'au rămas îndoială că ar avè vre un cuvânt de dreptate, nici aga Donici, la jaloba sa de acum, nici d-lui vornicu, fiind cunoscut că toate punirile înainte a dumnilor-sale, în pricina aceasta, li-au avut răzămate pe doi temeiuri : Intăiu, ca de vreme ci moşie să cheamă Cetăţue ar trebuì să aibă şi cetăţue pe dânsa, trăgând spre agiutor la aceasta *şi închipuind a fi cetăţue un hindichiu făcut de oştirile rusăşti, mergându în giosu*, ci este în malul Bârladului dispre apusu, —care închipuire nu poate să aibă nici un temeiu, precum di pildă fieştecare moşie trebue să aibă în faptă lucrare numilui său ; apoi numile moşii Săuceştii noştrii dar s'ar tragi dela său şi ar trebuì să aibă său, şi iată închipuire cu totul nepotrivită şi fără

nici o asămănare de cuvânt ; al doile razăm şi temeiu au avut d-lui vornicul Paladi, în pricina aceasta, pe hotarnica ace din 1776, care hotarnică, din doviziie ci s'au văzut, iaste prăvălită în multi prihăniri ; întăi, că lucrare ei, pe lânga înpresurare locului târgului, s'au văzut că au călcat şi în hotarul schitului Grăjdenii, care este dovedită prin ce mai vechi hotarnică a aceştii moşii din 7200 Iunie 20, ci este cu 80 ani mai vechi decât hotarnica a moşii Cetăţuii ; şi fiindcă această hotarnică a Cetăţuii nu pomeneşti că s'au văzut nici ispisocul târgului, ci este mai vechiu cu 19 ani, nici învechita hotarnică, viderat s'au cunoscut că, în ne fiinţa acestor scrisori mai vechi a megieşitelor moşii, şi numai pe socotinţa acelor oameni, ce s'au întâmplat la ace hotărâtură, s'au făcut ace hotarnică, şi, după dreptate şi rânduiala giudecăţilor, nu poate stà o hârtie ca aceasta în potriva a doă mai puternice şi mai vechi, şi să aibă lucrare ei, şi mai alesu că dintr'un ispisoc a Domnului Mihaiu Racoviţă VVod din 7216 Mart 7, a moşiei Cetăţue, înfăţoşat de d-lui vornicu Paladi, la giudecăţile arătate, s'au luat şi altă descoperire mai temelnică şi oborâtoare acii hotarnici a Cetăţuei : ca nici o dinioară n'au fost întindere aceştii moşii piste apa Bârladului, cum dovedeşte acel ispisoc, că întărindu stăpânului moşiii Cetăţuii să facă moară în apa Bârladului pe vadul său şi să cuprindă amândoă malurile cu toată apa Bârladului cât ţine moşie Cetăţue ; din a caruia rostire şi mai desăvârşit cunoştinţa s'au luoat că moşie Cetăţue n'au avut nici un amestic pista apa Bârladului.

Deci, deşi am avut aceste temeiuri, după care am fi putut da sfârşii aceştii pricini dela ce întăi jalobă a târgoveţilor ci s'au arătat cătră noi, dar n'am lăsat a nu i să faci şi praviliceştile chemări pârâtului boeriu în giudecată, precum s'au arătat, ca să nu-i mai rămâe cuvânt ; şi di vremi ci n'au fost următoriu, nici însuşi a veni, nici vechil a-şi triimite, şi pricina încă fiind îndestul cercetată cu giudecăţile arătate dila 1814 şi 1820, în fiinţa scrisorilor şi a pârâtului boeriu, drept aceia am unit şi a noastră socotinţă, cuprinse la aceleşi anaforale, şi, giudecându, hotărâm şi în-

tărim : Ca târgoveţii Bârlădeni, la a cărora stăpânire á trècut cu vânzare diveci şi bună credinţă locul acesta di pin pregiurul târgului, cu protimisâs al vetrii târgului, ci dintr'un vechime au fost a lor, să-l stăpâniască deplin în sămnile fireşti, cuprinse la ispisocul hotarnic arătat, din 7265, cum şi în putere hrisovului Procatohului nostru Domnu Calimah VVod, din anul 1815 Fevruarie, întăritoriu cumpărăturii târgoveţilor, cu toate înpregiurările şi hotarâle ci din vechime au fost cunoscute, şi s'au întemiet cu vecĭnică mărginire şi prin ispisocul arătat, şi cu morile din apa Bârladului ; asupra căriia moşii hrisovul acesta a Domnii mele, care s'au întărit cu a noastră Domniască iscălitură şi pecete, să li fie lor şi moştenitorilor lor din niam în niam uric de întăritură statornică şi nestrămutată niciodinioară în veci.

Scrisu-s'au hrisovul acesta la scaunul Domnii noastre în oraşul Iaşii di cinstit şi credincios boeriul nostru Ianachi Stamati biv vel ban, în al patrulea an a cii dintăi Domnie noastră la Maldavia, şi s'au dat la anii dela Mântuitoriul Hristos 1826 Maiu 15.

Noi Ioan Sturza VVod. (L. P. D.)

Vasile Roset vel logofăt procitoh.

S'au trecut în condica de hrisoave supt No. 5 fila 19. *Teodor Gaşpar* condicar.

CLV

1826 Maiu 26. *Cartea Logofeţiei cei Mari către banul Chirica, prin care îl invită de a luà parte, înpreună cu căminarul Iancu Anghelichi, la lucrarea pentru despărţirea hotarului moşiei târgului Bârladului de către moşia Trestiana şi altor megieşite moşiii.*

Dela Logofetiia cea mare

Către cinstit d-lui banul Chirica

Fiindcă între despărţire hotarului moşii târgului Bârladului de către moşiia Trestiiana şi altor megieşite moşii, s'au rânduit pe d-lui căminar Iancul Anghelichi cu Poronca Pre Inalţatului Domnu, acum, cerşut fiind şi d-ta din parte târveţilor din poronca Mării Sale lui Vodă să scrii d-tali ca în-

preună cu d-lui caminar Anghelichi să urmaţi cercetare şi lucrare întocma după cuprindire Domnescului hrisov şi a poroncii Domneşti, cu care d-lui caminar este orânduit.

1826 Maiu 26.

Vasile Rosătu vel logofăt.

CLVI

1826 Iunie 23. *Banul Chirica şi caminarul Iancu Anghelichi, însărcinaţi fiind cu poruncă Domnească ca să cerceteze Sămile Epitropilor Casei Obştiei pe anii 1823, 1824 şi 1825, găsăsc că aceştia, în contra prevederilor hrisovului, au încasat lefuri, pe nedreptul—de care părere sânt şi cetăţenii Bârlădeni întrebaţi de dânşii.*

Cinstiti dumnilor-sali boerilor Opştii târgului Bârladului.

Banu Chirica, caminar Iancul Anghelichi.

In cercetarea Sămilor d-sali Epitropilor de mai înainte, ce au fost pe anii 823, 824 şi 825, după luminată poronca gpod ce este către noi din curgătoriul an, luni, pe lângă alte osăbite condei, ce să văd în scăderi de pricină ca să să cerceteze, să vede scăzută şi liafa Epitropilor, pe vreme arătată mai sus, în somă peste tot de 4429 lei, bez ce mai cer.

Deci, fiindcă în hrisovul preveleghiat a târgului cuprinzătoriu ponturilor de bună aşăzare a rânduelii Opştii, şi mai ales pentru chipul aşăzării şi a datorii Epitropilor cu rânduire şi schimbare din an în an, atât din parte boerilor precum şi din parte neguţitorilor, nimărui altue nu să hotărăşte dare de liafă decât numai unui logofăt şi la doi slujitori; după care acest legiuit aşăzământ, Epitropii, ce au fost mai înainte păn la 1823, nu să vede să-şi fi scăzut prin Sămi liafă pre sarcina Epitropilor; şi însuşi d-lor Epitropii, de acum, nu pretinderisăsc liafă pentru Epitropie, care este o patrioticească datorie a fieşti căruia din acest târg,—mai vârtos că pravăţul aceştii dreptăţi este Domniasca hotărâre prin hrisov.

Pentru aceia, cu căzuta cinste facem dumnilor-voastre întrebare înscris : de este această scădere de liafă a Epitropilor, ce au fost, cu deplină voința dumnilor-voastre a Opştiii boerilor, de care şi facem poftitoare cerire dumnilor-voastre să însămnaţi în dos voința şi socotința dumnilor-voastre întru aceasta. 1826 Iunie 23.

Chirica ban. Iancu Anghelichi caminar.

Cu ştiința me nu este de a să da lefi nici găsăsc de cuviință. *Alecu Sturza spat. Pavăl Duca ban.* (2 semnături nedescifrabile).

Nici din parte me nu să găsăşti de cuviință a să urmà în potriva preveleghetului hrisov şi nu pot sub nici un cuvânt a luà lefe. *Ioan Iamandi spatar.* (Nedescifrabil). *Ilie Vârgolici.* Iunii 23.

Şi din parte noastră să găsăşti de cuviință a să urmà întocmai după cuprindire privileghietului hrisov. Iunii 24.

Miclescu ban. Iancu Jurge caminar. Pascal Gane stolnic. Ioan Gheuca clucer. Costachi Ioan pah.

După a tuturor socotință. (Nedescifrabil). *Hiliuți Chiru post. Costandin Bou post.*

Obiceiu n'au fostu a să da liafă Epitropilor, pentru că, ca nişte patrioți, trebui să slujască patriei ; şi, pentru aceasta, nu găsim de cuviînți, nici este cu voința noastră.

826 Iuni 27.

T. Ştefăniu. Toma Vasiliu. Costantin Abăgeriu. Chiriac Popa. Dimitri Gociu. Vasile Chiriac. Bratoiu Stoicoviciu. Mihalachi Theodoru. Gligori Toma. Radu Petrovici. Hagi Neculiți Gligoriu. Ganciu Abageru. Vasili Ştefănescul. Toader Muntenu. Hristo Dobrovici. Vasile Nicolau. Eu Stan Ispas.

(4 semnături nedescifrabile).

De vreme ce hrisovul privilighet ci are Obştiia aceasta a Bârladului nu iartă rânduire de liafă pentru Epitropi, atât boerilor cât şi neguțitorilor, pentru aceia, ori cari din boeri sau din neguțitori, din vreme luării moşii şi până acum, vor fi luat lefi, după hotărâre hrisovului să dei înapoi cini ci au luat ; asămine şi de aice înainte să să păzască aceasta a

nu să da liafă, urmărindu-să după hotărâre hrisovului, datori fiindcă-s toţi a sluji pentru Obştii după aşăzare făcută prin hrisov, dupe mulţămire noastră, ci lefi să vor da şi să vor ţânè în samă numai acelor rânduiţi prin hrisov. 826 Iunii 30.

. . . . *vornic.*

CLVII

1826 Iunie 29. *Postelnicul Constantin Bou, cerşut fiind ca să arăte, pe timpul cât a fost vechil (1822—1825), vinitul morii şi a locului luat, din moşia târgului Bârlad, de vornicul Constantin Paladi, declară că dânsul, dându-şi sămile către acesta, nu ş-au oprit copii de pe ele.*

Cerşut fiind de cătră d-lui banu Chiriec şi d-lui căminar Iancu Angheluţi, rânduiţii din poronca gsopd spre cercetare şi dosloşire venitului morei şi a locului, ci s'au fost luat din moşie târgului de cătră d-lui vornicu Costandin Păladi, ca să dau samă de tot acel venit, ca un vechil ce am fost dela 1822 Apr. 23 şi până la 1826 Ghenar 30, cari să cer a să înpli(ni) după hotărâre Măriii Sali lui Vodă din trecuta lună Maiu 28, fac cunoscutu domnilor-sali boerilor rânduiţi: Că eu, ca un vechil ce am fost dela 1822 Apr. 23 şi până la 1825 Octomvrie, am dat samă înscris la d-lui vornicu Costandin Păladi, atât de tot venitu morii, precum şi de tot venitu câmpului; şi dela d-lui să va ceri sama în cari să arată anumi tot venitu pe vreme mai sus arătată, căci eu nu mi-am oprit copie de pe sămile ce am dat, ca să pot da acum pliroforie de venit şi de cheltueli, dar pentru aceasta să poate luà pliroforie, precum arăt mai sus, dela d-lui vornicu. 1826 Iuni 29.

Costandin Bou postelnic

NOĂĂ. Pe partea de deasupra foaei a doua a actului se află scris: «Scrisoare răposatului Constantin Boulu pentru parte de moşie de in gios dispre răsărit.»

CLVIII

1826 Iulie 14. *Aga Scarlat Donici roagă pe boerii rân-*

duiți cu cercetarea în chestia impresurării moșiei Cetățuia ca să asculte și pe vechilul său, posnicelu Constantin Bou.

Cu frătască dragoste mă închin d-voastre arhon bane și arhon caminare.

Fiindcă pe moşiia Cetăţuia am vechil pe înfăţoşitoriul răvaşului, postelnicelu Costandin Bou, carile fiindcă are şi oareş-care ştiinţă de pricini asupra înpresurării ce mi să face de târgoveţi, rog pe d-voastre ca să fie ascultat la arătările ce va face. Şi, precum am vorbit asupra dreptului, puneţi d-voastre la cale, ca să rămâiu îndatorit şi a d-voastre ca un frate şi slugă. *Scarlat Donici agă.*

1826 Iulie 14.

CLIX

1826 Iulie 14. *Aga Scarlat Donici cere dela Domnie ca să i se invoiască de a se judecă și dânsul cu Bârlădenii în chestia de încălcare a hotarului moșiei Cetățuia, ceia ce nu i se încuviințază.*

Pre Inălțați Doamne,

Moşie Cetăţue ot ţânutul Tutovii, de lângă târgul Barladului, fiind de zăstri şi de clironomii a soţii meli, Smaranda Rosăt, de pi răposata maică-sa, Casandra, ca una ci au rămas încă în vrâsta ce mai mică a copilării fără părinţi fireşti şi după pavilă au trebuit să năzuiască cu toată avere sa supt epitropie părintilui şi a bunului său, d-lui vornicu Costandin Paladi, supusul Impărăţâii Rosâii ; pe lângă celelante dar averi a soţâii meli de clironomii de pi Rosăteşti mi s'au vinit să iau şi aceasta moşâi di pi maica-sa, răposata soacră-me Casandra, cu toati dreptăţâli iai. Dapă însoţire me diabe am sosât în Moldavvie, n'am apucat a cunoaşti încă nici moşâili, dar nici dreptăţâle lor, m'am văzut încunjurat de toati părţili cu feliuri de pretenţâi di hotar şi altile; *întri alțâi și târgovețâi Bârladului, la Dechemvrie 15, anului 825, după jaloba lor au scos o luminată poroncă gpod către d-lui post. Ioan Jora și d-lui spat. Alecu Sturza, ispravnici fiind*

și epitropi t â r g u l u i, ca să cerceteze d-lor c e r i r i l e jăluitorilor Bârtădeni și, după hotărârile giudecăților de mai înnainte și a anaforalii din 1820, să să scoată locu ci să va dovedì înpresurat din moșâe târgului de către moșâe Cetățue, și să să dei supt stăpânire obștii târgului ; de aceasta însă a lor lucrări, fiind pe supt cumpăt, fără să-mi dei nici de știri prin înfățoșare mai întăi a jalobii lor, precum cere rânduiala giudecătoriască, sâmțând eu târziu, la 12 Fevruarie, am șâ dat jalobă Inălțâmii Voastri, arătând ace fără de vesti calcari a stăpânirii meii, luând întru a lor stăpâniri moara și satul, am arătat și celelanti încungiurări, rugând pe Inălțâme Voastră, ca, păn voi luà pliroforii di curgire pricinilor și de stare locului și păn îmi voi priimì dovezâle i docomenturile aceștii moșii, fiind rămasă încă la bunul și epitropul nostru, d-lui vornicu Costandin Paladi, să mi să sloboadă și o vadè cuviincioasă ca să stau în giudecată ; și până atunce, să fiu înputernicit de a-mi stăpânì moara și satul, precum am stăpânit'o păr la poronca arătată din 15 Dechemvrie anului trecut.

De către Inălțime Voastră n'au fost trecută cu videre rugăminte me și întocmai mi s'au și buiurdisât jaloba către cinstita logofețâi ce mari, pe care atunce îndată am și înfățoșat'o la cinstita logofeții ce mari; pentru ce și cum însă nu s'au pus în lucrari nu știu, îndestul că eu n'am lipsit din datorie me și am înștiințat și pe epitropul nostru di celi ci s'au urmat păn la dare aceștii porunci, și-mi faci răspuns că, găsând ocazâion sigur, îmi va trimeti scrisorili și docomenturile moșâii, ca dintr'nsâli sá iau oreș cari luminari a pricinii ; iar într'alt chip prin corespondențâi nu-i chip de a mi li descoperì. Intru așteptare dar fiind păr îmi vor veni scrisorili, iată că și hotarnicii s'au rânduit la stare locului, au și s t â l p i t o bucată de loc din cuprinsul moșâii meli, și moara mi-au luat'o, și într'un cuvânt cu puțân am rămas din ce am găsât stăpânindu-să mai înainte. Aceste toate

fără să mă dumeresc asupra dreptăţâlor jăluitorilor târgoveţi, precum nici din a li lor scrisori, nici din ali meli n'am văzut nimică, dar nici măcar întrebat n'am fost şi mai cu diadinsul, însfârşât, am aflat că ace hotărâtură s'ar fi întemeiat pe hrisovul Inălţâmii Voastri, ci s'au dat târgoveţilor. Fiind dar că scrisorili documenturili moşâii Cetăţui mi s'au trimes acum de cătră d-lui vornicu Costandin Paladi, bunul şi epitropul soţâii meli, dar şi lucrare târgoveţâlor fiind următoari intru tot feliul de înstrâmbătăţâri pentru mini, căci mi s'au luat moşâia şi acareturile din mână fără nici o giudecată sau înfăţoşări cu mini, macar pecât am găsât în stăpânire bunului nostru,—apoi cu toată supunire mă rog Inălţâmii voastri să fiu pus la cali cu îndestulare dreptului meu, şi va fi spre pominiri.

A Inălţâmii Voastre plecată slugă.

Scarlat Donici agă.

(Rezoluţia). Pricina ce cei a să mai cercetà este de prisos, fiind îndestul cercetată, atât la stare locului, cât şi în Divan cu înfăţoşare a toate scrisorile, ce şi acum le ai, fiind faţă şi însuşi d-lui vornicu la doaă înfăţoşări a Divanului şi n'au putut înpotrivi dreptăţile târgoveţilor; apoi şi mărginirile locului ce le cere ispisocul târgului, despre Cetăţui, îndoială nu avem, fiind înşine cercetător la stare locului, şi mài mult nu poţi fi ascultat. 1826 Iuli 14.

(Nedescifrabil) ban.

CLX

1826 Septemvrie 30. *Spatariul Alecu Sturza, în calitate de epitrop a târgului, cere dela Măria Sa Vodă să poronciască dregătorilor de ţinut de a vinde prin mezat binalele acelor dintre târgoveţi cari nu şi-au plătit locurile şi acareturile la Casa Obştiei. Domnul ia măsuri potrivite cu înprejurările.*

Pre Inalţati Doamni,

Opştie târgului acestuia aflându-să datoari din cumpărătoare moşiii pi la unie şi alţâi pisti 40,000 lei capiti, bez

dobânzi, prin jaloba ci au slobozât Epitropii din vremi în vremi au cerut înplinire banilor ci ari opştie pi la unii şi alţâi di pi locuri, şi de către Inălţime Ta s'au rânduit idicliu înplinitoriu ; după jaloba ci acum de iznoavă am slobozit'o, eu aflându-mă Epitropu acestui târgu, şi idicliu rânduit întru înplinire acestor bani ci ari a luoa opştie di pi la unii boiari şi neguţitori oşpteni, nu poati faci nici o lucrari din pricina a feliuri di îngăimeli şi prelungiri dintr'o zi într'alta ; căci banii aceştia au di ai da pi locurile şi acareturili ci au pi această moşii.

Milostivi Doamni, acesti prelungiri, îngăimeli şi încurcături, au făcut pi o samă di opşteni di s'au sărăcit cu cheltuialili, căci numai o samă ş-au plătit locurili, iar unie nu au plătit nici un banu, făcând şi pi Casa Opştiii di a rămânè datoari şi pără acum cu suma di bani mai sus arătată. Pentru cari cu supuniri mă rog Inălţimii Tali : fiindcă idicliu nu poati faci nici o lucrari, prin luminată poronca gpodu să să porenciască d-lor boiarilor dregători de ţinut ca prin mezat să să vândă benalile acelor ce au de a da banii în Casa Opştii şi să înpotrivăscu de a-i plăti ; şi banii să-i de aceştii Casă, ca să să poată plăti din datoriile cu cari să află înpovărată, pentru cari vecinică pomeniri va răremânè Inălţimii Tali.

La mila Inălţimiii Tali, pre plecată slugă.

Alecu Sturza spatar.

(Rezoluţia). D-ta vel logofăt după cuviinţă puni la cali cerire d-sali boerului. 1826 Săpt. 30. No. 2452.

Aslan vel logofăt.

Noi Ioan Sturza VVod cu mila lui D-zău Domnu Ţării Moldaviei.

Cetindu-să anaforaoa aceasta înainte Domnii meli şi încredinţându-mă că Casa Opştiei târgului Bârladului esti cu adivărat înpovarată cu greli datorii din pricina rămăşălnicilor datorii, cum să arată prin

anaforâ. Drept aceia, găsându-să de cuviinţi socotinţa dumisali vel logofătului, hotărâm: să să rânduiască un cinovnic a Divanului pe care să va socoti vrednic, cu cari înpreună epistatul Cămării gospod va rânduì şi edicliu vrednic; şi, după ce să va lămurì aceli datorii cu dobânzile ci vor urmà, zapciu rânduit să apuci pe toţi acii rămăşălniţi să facă înplinire; iar di vor mai faci prelungire sau înpotrivire a nu plătì, să-i r â d i c i şi sa i aducă întru înfăţoşări la Camara gospod precum hotărâm şi întărim anaforaoa aceasta cu a noastră Domnească pecete. 1826 Octomvrie 21.

(L. P. D.) *V. logofăt, procit.*

(Anaforà)

Pre Inălţate Doamne,

Pentru pricina cuprinsă prin jaloba aceasta pentru 40,000 lei, capiti, bez dobânda, ce are rămăşiţă Casa Opştii târgului Bârladului din analoghiile acelui târgu dela o samă din boerii de acolo, după cercetare ce s'au făcut, este cu adivărat că Casa Opştii acelui târgu are a luà aceşti bani după izvodul anume arătătoriu, şi rămăşălnicii prin feliuri de chipuri urnind plata banilor din vreme în vreme, din pricina aceia au rămas Casa Opştii înpovărată cu datorii, purtând greli dobânzi şi întru neputinţă de a plătì creditorilor, care cu necontenire îşi cer dreptul lor. Şi, fiindcă nu o dată s'au rânduit feluri de zapcii, în sfârşit şi ediclii volniciţi, şi nici o săvărşire n'au putut faci de istovire banilor, mai ales încă dela acei ce păn acum nici un ban n'au dat din analoghia ce i-au călcat, a să vinde casâle acelora sau alti acareturi ce au, precum Epitropia cere, să socoteşti piste putinţă, căci nu este numai o casă sau doă ca să să poată închipuì aflare de muşterii, ce rămâni precum de către Inălţâme Voasră să va găsì de cuviinţă pentru acei îndărăpnici spre plată,

să să mijlociască un mai aspru zapcilâc, ca să să poată aduci întru înplinire suma banilor. Și, pentru că din acei rămășălnici, unii, ce sânt din stare al doile și al triile, după pliroforia ce s'au luat, să află însărcinați în socoteli cu încărcături de dobânzi piste dobânzi; mai mijlocind cătră aceasta și o altă asuprire a Casăi Opștiei din parte Epitropilor și a Casierilor, ce au fost mai înainte, cu sume de bani ce trec asupra lor și vroesc a-i cfitui supt sume de lefe și altili, piste cuprindire și hotărâre hrisovului preveleghiat a târgului, care supune pe târgoveții de acolo a slujì în Epitropii la Casa Opștii fără nici o liafă.

Pentru toati acesti, dacă să va găsì cu cuviință de cătră Innălțime Voastră, înpreună cu închipuire zapcilâcului, ce înadins să va rânduì spre înlesnire înplinirii banilor, socotința slugii Inălțimii Tali este: că neapărăt ceri trebuința să să rânduiască și un cinovnic a Divanului, pe cini să va socotì, ca să lămuriască la stare locului toati socotelile și să desfacă toati asupririle ce să vor dovedi; și tot ceia ce să va fi luat de cătră Epitropi dela 1820 și încoaci, piste cuprindere și hotărâre hrisovului Opștii, să să înpliniască și să să dei înapoi. Pentru cari nu lipsăsc a înștiință pe Inălțimea Ta.

1826 Octomvrie 16.

A înălțimii Tali plecată slugă, *Vasile Rosăt vel logofăt.*

S'au trecut în condica supt No. 75, fila 441. *Toader Gașpar sardar.*

CLXI

1829 Martie 22. *In pricina de judecată dintre Obștia târgului Bârlad și aga Scarlat Donici, pentru Trestiana, Divanul scrie Ispravnicilor de Tutova că s'a încuviințat termin de înfățoșare a doua zi de sf. Gheorghie, când trebui să se afle numai decât înainte-i vechili cu înscris vechilimè din partea Obștiei și cu toate îndreptările ce vor avè.*

Divanul judecătoresc a Cnejiei Moldaviei, cătră cinstita Isprăvnicie de ținutul Tutovii.

După cerire ce obștia târgului Bârladului au făcut prin

jaloba care au dat şi s'au înfăţoşat prin pitarul Iie Vârgolici, unul din lăcuitorii acelui târg, cà adică să li să pue vadè păn la sfântul Gheorghii viitor, de giudecata ce au cu supusul rusăsc d-lui aga Scarlat Donici, prin otnoşenie acestui Divan dela 13 a curgătoarei către cinstitul Departament a Pricinilor Streine s'au cerut pliroferie de curgire pricinii, fiindcă prin acel cinstit departament s'au lucrat. După care s'au priimit răspunsu că în pricina aceasta s'ar fi făcut pristavlenie Departamentului către d-l gheneral Minciac în vreme ce se aflà înplinitor îndatoririi de Viţă Prezădent (Vice-Preşedinte) şi că, fiindcă jăluitorii cer a fi păsuiţi în pricină până la arătata vadè, Divanul acesta să pue la cale de a se aflà târgoveţii la arătata vadè negreșit să se afle, cum pre larg se cuprinde la otnoşenia Departamentului din 18 a curgătoarei cu No. 492. Deci, pe temeiul răspunsului arătat, priimit dela Departament, prin care se arată îngăduirea la vadeoa cerşută dè ei, li se sloboade aceiaşi vadè și să scrie d-voastre: cà numaidecât a doua zi după sfântul Gheorghie viitor, să se afle aice deplin vechili din parte a Obștiei cu înscris vechilime şi cu toate îndreptările ce vor avé,—căci, de nu se vor aflà, îndată se va slobozi locul supt stăpânire d-sale Scărlat Donici. D-voastre, de priimirea aceştia și că aţi urmat a le face cunoscut cuprinderea aceştia, să trimetiţi către acest Divan înştiinţare. 1829 Mart 22.

(Trei semnături nedescifrabile).

NOTĂ. Pe partea din afară a actului se află următoarea însemnare: »Pricina Trestienii cu aga Scărlat Donici.»

CLXII

(Fără dată, probabil 1829). *Târgoveţii roagă pe Divanul judecătoresc al Cnejiei Moldaviei să li respecte hotărârile judecăţilor de mai înainte în privinţa locului ce Scarlat Donici cere dela moșia târgului Bârladului.*

Cătră cinstit Divanul giudicătoresc a Cnejiei Moldaviei.

Dila Obştiia târgului Bârladului.

Jalobă.

După poroncili cinstitului Divan în trii rânduri ci trii zapcii am priimit, ca să vinim să stăm în giudecată cu d-lui aga Scarlat Donici pentru locul ci ceri dila moşiia târgului Bârladul în partea moşii dumisali Cetăţue, ci o ari di zăstri dila d-lui vornicu Const. Paladi; pi cari loc, prin giudecăţile ci am avut la Divan şi întărirei gospod prin hrisov, l'am scos de supt înpresurari dila d-lui vornicu Paladi, rămâind ca d-lui să ni plătiască şi venitul pi câtă vremi ni-au stăpânit locul cu moara dinpreună. Macar că după dou chiemări di mai înainti am arătat neputinţă di a venì spre înfăţoşiri, pentru neîndemânare docomenturilor, fiind păstrati la loc undi nu putem umblà acum, şi pentru lipsa oamenilor ci ar putè sta în giudecată, fiind rânduiţi în slujbi pentru îndestulare oştilor Impărăteşti, de unde nu pot lipsă; dar, după al treile chiemari, înţălegând hotărâre că nu sântem ascultaţi la aratare ci am făcut, ca să nu ni arătăm ni supuşi, ni înfăţoşăm cari ni-am întâmplat; dar docomenturi în orighinal nici acum n'am putut aduci, ci di pi condica Obştii, undi sânt docomenturile trecuti, scoţând copii di pi anaforaoa veliţilor boeri din anii 1820, şi di pi hrisovul di intăritură stăpânirii noastri dila luminatul Domn Ioan Sturza VVod, li supunem în videre cinstitului Divan, şi ne rugăm plecaţi ca, după dreptate, să fim mântuiţi de acolisâri.

NOTĂ. După o copie veche.

CLXIII

(Fără dată, probabil 1829). *Târgoveţii Bârlădeni roagă pe Vice-Prezidentul Divanului Moldovei de a li se respectà hotărârile judecăţilor de mai înainte în privinţa bucăţii de loc şi a moşii pe care Scârlat Donici voeşte a li răpi, ba să li se îm-*

pliniască şi venitul respectiv, după hotărârea Domniască, cam şi cheltuelile ce acum li s'au pricinuit.

Cătră Ecselenţia sa D. sfetnic de taină şi cavaler, viţiprezâdent a Divanului Moldavii, Maftei Iacobliuvici Minciachi.

Dila Obştiiu târgului Bârladului,

Jalobă.

Moşiia târgului Bârladului esti driaptă a noastră, cumpărată de noi, după documenturile ci avem ; această moşii fiind înpresurată dispri moşie Cetăţuia a d-sali vornicului Costandin Paladi, în partea din gios, stăpânitorii di mai înnainti au avut giudecată la Divan cu dumnialui vornicu şi şi-au aflat dreptati, luând locul înpresurat în stăpâniri cu moara dinpreună, ci erà pe acel loc făcută, după care şi noi, cumpărând moşiia, am stăpânit ; dar, văzând înpresurare că să începi iarăşi de cătră d-lui vornicu, am pornit giudecâtă la 1820, şi iarăşi ne-am aflat dreptati ; că locul înpresurat esti drept a moşiei târgului şi mai mult d-lui vornicu să nu să întindă cu Cetăţuia d-sale ; trecând însă dumnialui din a stânga Prutului şi urmându-să răzvrâtiri în ţară, au rămas anaforaoa Divanului, ci am luat, ne întărită di Vodă; la 1822, după trecire răzvrâtirii, aşezându-să Domn în ţară, iarăş am dat jalobă, cerând ca d-lui vornicu să vii să mai ste în giudecată di mai ari dïosăbite dovezi, ori de nu, să ni să întăriască anaforaoa pomenită. După cari a noastră jalobă, Dipartamentul Pricinilor Streine, la anul 1823 Fevr. 17, cu No. 5 au făcut cunoscut cărmucrii Oblastii Basarabii că d-lui vornicu esti cerşut în pricina de giudecată ci ari, ca ori însuşi cu dovezâli, ci îş va fi mai găsât, să vii, ori vechil păr la sfârşitu *viitoarei luni Mart*, a aceluiaş an, deplin răspunzător să-şi trimată, căci, ni viind, să va întărì anaforaoa şi să va da locul în stapânire târgului ; ni urmând dumnialui, după aceasta, nici a venì, nici vechil a triimiti, s'au mai cerut d-lui încă în dou rânduri cu vadeli hotărâti, şi nici după aceste che-

mări ne fiind d-lui următor, precum pri larg să arată în anaforaoa Dipartamentului Pricinilor Străine din 1824 Octomvrie 21, ci avem, am mai fost prilungiţi încă 14 luni, păsuindu-să d-lui vornicu, ca să nu-i mai rămâi cuvânt di grăbiri că s'ar fi urmat. După aceste toate prelungiri ci am suferit, jăluind iarăşi Domnului ţării de sărăcia ci ni să pricinueşti cu stăruiri şi cheltueli, şi ni aflare dreptului nostru, Măriia Sa au intrat în cercetare dovezâlor târgului cu lămuriri şi aflând toată dreptate că avem, și înţălegând şi din înpotrivire ce fără măsură a d-sali vornicului, ni-au întărit stăpânire prin hrisov Domnesc; rânduind şi boeri hotarnici ca să vii la faţa locului şi, după hotarnica şi Ispisocul Domnului Costandin Mihail Cihan Racoviţi VVod, din anii 7265, ci ari târgu, să întrigiască stăpânirea moşiei târgului și să cerceteze şi venitul ci au luat d-lui vornicu, atât di pi locul înpresurat, cât şi di pi o moară ci făcusăm în apa Bârladului (pi cari d-lui pusăsă stăpânire, că ar fi pi locul d-sali), pe câtă vremi li-au stăpânit cu înpresurari. După cari, boerii rânduiţi, viind la faţa locului şi cercetând hotarâle moşii după documenturile arătati, au scos tot locul înpresurat şi l'au alăturat către moşiia târgului cu moara dinpreună; la cari alegiri şi deosăbiri fiind defaţă şi dumnialui aga Scarlat Donici, ci ari moşie Cetăţue luată zăstri dila d-lui vornicu Costandin Paladi, au înfăţoşat către d-lor boerii hotarnici şi vechil (în 1826) prin răvaş înscris, ca să ste faţă la alegire hotarâlor; iar pentru venit au răspuns că nu să amestică, având târgul cu dumnialui vornicu Paladi a să căutà. *Și așà, unde ştiem pricina întri dumnialui și noi sfârșită, având numai venitul a ne ceri, după hotărâre giudecății, dumnialui aga Donici, acum, nu știm pi ci temeiu întărindu-să, vedem că au început iărăşi a înnoi pricina di giudecată, după jalobili ci ar fi dat cerând-ne spre înfățoșari la Divan; după care ni-au venit pără acum trii rânduri de zapcii cu triapăd ca să ni râdici, și la dou rânduri ni având documenturili în orighinal difață, fiind păstrati la loc undi nu putem umbla, și ne fiindu-ne și oamenii*

ci ar putè sta în giudicată slobozi, fiind rânduiţi în slujbi pentru îndestulare oştilor Impărăteşti, am plătit triapădul zapciilor şi am dat răspuns di neputinţă ; iar la rândul al triile, văzând că nu sântem ascultaţi, ca să nu ne arătăm nesupuşi, plătind şi zapciului, după poroncă, una sută lei, am venit cari ni-am întâmplat, dar docomenturi în orighinal n'am putut aduci, fiind precum mai sus arătăm, ci numai dou copii scoasă di pi condica obştii, adeverite de ispravnici.

Exălenţiia Voastră, ştim că pricinili cercetati şi hotărâti în Divan odată şi de dou ori şi întăriti di Domni sânt sfârşiti, la noi videm din înprotivă, că, dupăci pricina noastră esti într'atăte rânduri cercetată, cernută, şi cu atâta prelungire h o t ă r â t ă, ca să nu mai ramâi cuvânt di adăogiri ceririi, ni trudim şi ni cheltuim prin tregu in vreme aceasta, când avem a luà, precum mai sus arătăm, venitul de atâţa ani, ci ni-au răpit în putere ; pantru cari plecaţi ni rugăm, după Inaltili poronci ci sânt la asămine pricini, mai mult să nu fim sâliţi şi să ni să împliniască şi venitul după hotărâre Domniască şi cercetarea de boerii rânduiţi la faţa locului, precum şi cheltuelili ci ni-au pricinuit dumnialui aga Donici în potriva dreptăţâi.

NOTĂ. După o copie veche.

CLXIV

1830 Iulie 17. *Departamentul Pricinilor Streine a Cnejiei Moldaviei, în urma jalbei date asupra târgoveţilor Bârlădeni pentru o parte din moşiia Cetăţuia, înputerniceşte pe aga Scarlat Donici să-şi iee întru a sa stăpânire locul de pricină precum l'au avut soţia d-sale până la anul 1825, înpreună cu venitul ce se va fi strâns, de când s'au pus secvestru, precum şi acel luat mai dinainte de pârâţii târgoveţi, dând drept acestora, dacă nu vor fi mulţămiţi, spre a da jalobă de apelaţie.*

Departamentul Pricinilor Streine a Cnejiei Moldavviii.

No. 1282.

Pentru o parte din moşiia Cetăţuia, ci esti megieşită

cu târgu Bârladului, au întrat cu jalbă la acest Departament d-lui dvornicul, din Besarabie, aga Scarlat Donici, încă dela luna lui Mai anul 1828, cuprinzătoare: Că avându-o zăstri dela soție d-sali și stăpânindu-o în paci, atât casa părintelui soției d-sali, cât și d-lui, până la anul 1825, la această epohi, în lipsa sa de aice și a ducomenturilor, fostul Domn Ioan Sturza o au slobozit fără nici un feliu de dreptate în stăpânire târgoveților din Bârlad. Pentru care pricină, prin cărțile acestui Departament către Isprăvnicie de Tutova supt No. 850 și 899, însămnându-să vadeli epitropilor târgului Bârladu, una din 15 zile și alta din 30 zile, spre a veni sau a-și triimite vechil în giudecată, s'au priimit răspunsurile acelorași dregători din 3 și 11 a lunii lui Iulie a aceluiaș an, 1828, după cerire pârâțâlor Bârlădeni ca să fie păsuiți pân la luna lui Octomvrie a aceluiaș anu, îndatorindu-să atunce a să înfățoșà cu dovezile lor; apoi arătându-să ei neurmători, după aceasta, prin Vornicie de Aprozi s'au triimis zapciu spre aducere lor, către carile, căutând pricină de a mai prelungi, au dat răspunsu *că nu ar putè scoate de supt peceti documenturile în pricină,* fiindcă acii cari *le au pecetluit ar fi inprăștieți în slujbi*; însă aceasta cunoscându-să o vederată uneltire din parte lor în potriva vadelilor ci și-au cerut mai înnainte, s'au rânduit de iznoavă zapciu dela vornicie de aprozi ca ori pe dânșii sau pe vechilu lor să-i aducă cu toate dovezile aice; *și, dacă docomenturile vor fi pecetluite, de către giudecată să vor dispecetlui spre căutare pricinii, apoi iarăși să vor pecetluì la locu;* dar și după aceasta s'au arătat neurmători pârâții, puindu-și iarăș vadè la 10 Fevruare, anul 1829; după care, în urmare roportului ce s'a făcut către Exelenția saf ost înplinitor D. Vițe-Prezidentul, înstiințatoriu de lucrările mai sus cuprinsă, pe deoparte s'au priimit predlojănie Excelenții sale supt 1278, cuprinzătoare ca să să mai pue pârâților vade de doă sau trii luni de zâle și, dacă nu vor venì, să va urmà ce mai departe punire la cale; iar pe de

altă parte s'au priimit jaluba ce au dat pârâții către Divanul giudecătorescu, cerând însuși ei o altă vadè pân la zioa sfântului Gheorghi (1)829. După toate aceste, însfârșât, văzând giudecata totu neurmare din parte lor, Departamentul, pe temeiul pomenitelor chiemări ce li s'au făcut în curgire de mai bine de unsprezăci luni, și după înscrisurile ce-au înfățoșat vechilu d-sale Donici, din care s'au luat dovadă pentru pacinica stăpânire ce-au avut răposatul vornicu Costandin Paladi, bunul și epitropul soției d-sali agăi, pe întreg trupul moșiei aceștie Cetățuia, după hotărâre Domnului Scarlat Calimah VVod, pân la anul 1825, la luna lui Maiu anul 1829 au slobozit poroncă dregătorilor ținutului, ca să să pue secvestru pe venitul locului de pricină, și pârâților să li să mai pue și altă vadè pân la sfârșitul aceași luni Mai (adică potrivit cu vadeoa însemnată prin pomenita predlojănie), arătându-li-să părților cu hotărâre că, dacă nici la vadeoa aceasta nu vor fi următori a venì, să va da în stăpânire locul de pricină d-sale Donici. Așà dar, unde prin lucrare aceasta să socotè că pârâții, văzându-să isterisiți de venitul locului arătat, ne apărat vor venì întru înfățoșare, ei, din potrivă, precum prin răspunsu ci-au dat către dregători, după Carte pomenită de secvestru, au arătat îngreuere de a venì, așijdire și de atunce încoace n'au urmat a să mai a r ă t à.

Pentru care înpregiurări a pricinii aceștie, prin osăbit raport făcându-să cunoscut Exelenției sale domnului Vițe-Prezedent, s'au primit predlojănie supt No. 5202, dând voe Departamentului ca să pășască potrivit cu pravilile pământului. Și, după aceasta, cu adresu Departamentului supt No. 1329, cerându-să dezlegari dela disființatul Divan Obștesc, dacă, după pravile, găsăști de cuviință a să da locu de pricină în spânânire d-sali agăi, s'au priimit răspunsu aceluiaș Divan supt No. 77, punând inainte că, la asămine pricini, să slujăști de povățuirile însămnati, prin predlojănie Exelenției sale domnului Vițe-Prezedent de supt No. 5023 și 5435, cuprin-

zătoare că : la hotărârile ce să vor încheia în feluri de pricini, să să păzască formile, şi să fie anumi trecuti pravilile pe care să întemeiază giudecata. Aşà dar, după nicontenitile străruiri a vechilului d-sale agăi, Departamentul acesta al Pricinilor Străine, luând aminte :

1. Vrème decând să tratariseşti această pricină şi vadelile ci au cerut şi s'au pusu numiţilor târgoveţi în curgire mai bine de doi ani ;

2. Predlojănie d. Viţe-Prezedent cu No. 5202, mai sus pomenită, prin care dă voe Departamentului ca să păşască potrivit cu pràvilile pământului ;

3, Dezlegare ce-au priimit dela Obştescul Divan pentru chipul cu carile trebuesc pricinile a să hotărâ ;

4. Pacinica stăpânire ce-au avut răposatul vornic Costandin Paladi, bunul şl epitropul soţâei d-sali agăi, pe întreg trupul aceştei Cetăţui, după hotărâre Domnului Scarlat Calimah VVod, pân la anul 1825 ; şi al

5. Glăsuire pravililor, carile zic la neară 6 a Impăratului Costandin Porfiroghenitul : „Că pârâtul prin trei chiemări trebue să fie sorocit, puindu-să la fieştecare chemari vadè de 30 zile" ; şi adaoge că „dacă nu se va supune, să să dei lucru în posesie jaluitoriului."

Din pravilile împărăteşti, carte 7, tom I, fila 293, litera; aşijdere la condica Impăratului Iustinian, carte 42, tom. II pravila 53, să hotărăşti : „Că nesupunire acelor care nu ascultă giudecătoriului, să înfrâniazi prin păgubire pricinii ; iar ne supus este acela carile prin trii chiemări, sau una în loc de trei, care să numeşti curmătoare chiemare, fiind sorocit, nu urmeazi a să înfăţoşà." Şi dar, pe aceste temeiuri, au hotărât :

Ca d-lui aga Scarlat Donici să iei întru a sa stăpâpânire locul de pricină, precum l'au avut soţiia d-sale pân la anul 1825, înpreună cu venitul ce să va fi strâns decând s'au pus secvestru, cum şi acel mai înainte luat de către pârâţii târgoveţi.

Drept aceia, după hotărâre giudecății, s'au dat următoare carte d-sale agăi, și s'au scris dregătorilor ținutului ca să o aducă întru îndeplinire această hotărâre, triimițându-li-să și copie de pe aceasta, ca să o dei pârâților târgoveți, spre, a da în vreme cerșută jalobă de apelație, dacă vor fi nemulțămiți. 1830 Iulie 17.

A. *Balș. Th. Balș. Lascarachi Cant.*

CLXV

1834 Aprilie 3. *Târgoveții Bârlădeni aduc la cunoștința Divanului Țării-de-jos nedreptatea ce li se face cu moara și bucată de loc răpită de cătră aga Scarlat Donici și, în temeiul hrisoavelor, cer a-și stăpâni lucrul ce-l au cumpărat cu drepți banii lor.*

Cătră cinstitul Divan de Apelație a Țării-de-jos

Obștia Târgului Bârladului.

Jalobă.

La anul 1815, prin bună tocmală am cumpărat moșia de aice dinpregiurul vetrii târgului, cât să află supt stăpânirea d-mneii vornicesăi Profirii, soțiia d-sali vornicului Dimache, ce o avè și d-mneii zăstre dela răposata maica d-sali, Ilinca Micleasca, fiica răposatei spătăresii Catrina Sturzoai. Și, după săvârșire a bunii tocmele, ni-au încredințat și toate scrisoarile, atât vechi cât și noă, și hrisoave de întărituri, spre vecînica stăpânire; apoi și noi prin vechilii cei ce am avut de iznoavă s'au făcut hrisov de întăritură dela Domnul Scarlat Calimah VVod, iarăși de vecînică stăpânire, inputernicind stăpânire atât noă, cât și urmașilor noștri. După toate hârtiile înputernicitoare de mai înainte, ci s'au zis mai sus, am stăpânit pără la anul 1818, în care vreme s'au făcut de Obștie și o moară de iznoavă, când, atunce, s'au arătat răposatul vornic Paladi cu o Carte Domniască, că am fi înpresurând o bucată de loc, precum și cu locul morii, că am

fi rupt din moşia Trestiiana ci o avè pe din gios, pi dispri amiază-zi di moşiia târgului; cu adevărat că o are, dar sânt hotară din vechiu pără unde este moşiia Trestiana; şi aşà, după ace Carte Domniască s'au pus sacfestru pi acé parte de moşie şi moară. La anul 1820 au eşit vechilii noştri cu jaloba înainte cinstitului Divan şi, după cele de mai înainte urmate giudecăţi, întemeete prin anaforali, hrisoave, şi alte hârtii, precum sânt trecute la anforao dela 1814, atât a noastre cât şi a răposatului vornicului Palade, şi, la giudecata dela 820, de către cinstitul Divan s'au dat dreptate tot Obştiei târgului Bârlad, rămâind ca să să hotărască moşiia precum să va dovedì dreptul după hrisovul Domnului Racoviţi, aşà să să stăpâniască; *în urmă răposatul vornic n'au urmat după îndatorire giudecăţii, ci îndată au trecut din a stânga Prutului, tot atunce îndată s'au pornit şi răbelii, la cine să ne jăluim n'am avut;* iar, dupăce au venit stăpânire, n'am slăbit cu jalobe precum sânt faţi, şi stăpânire ni-au tot prelungit pâr la 1825, când, atunce, iarăş mai dând jalobă, am fost rânduiţi la logofeţiia ce mare, ca, după toate jalobili şi dreptăţili şi pravilniceşti vadele ci ş-au pus răposatul vornic ca să vii însuşi în giudecată sau să-şi triimată vechil şi n'au fost următor, să-ni să facă hrisov arătător pentru toată urmare şi să ne rânduiască şi boeri hotarnici, ca să hotărască moşiia după hotarnicele vechi; unde, viind boerii rânduiţi, după hârtiile ce am înfăţoşat şi hotarnicile vechi, au hotărât, trimeţind vechil şi d-lui aga Scarlat Donici, ci este gineri di nepoată răposat. vornic Palade, precum să arată în răvaşu d-sali ce scrii d-lorsale boerilor hotarnici, d-lui banului Chirica Stamate şi d-lui banului Iancul Anghelichi, şi au fost acei hotărâre cu bună priimire, stăpânind noi făr a ne înpotrivi; apoi *îndată ci au vinit oştili preputernicii Impărăţii Rosiii, s'au arătat d-lui aga Scarlat Donici cumcă fără dreptate am fi stăpânind noi ace bucată di loc cu*

moară, aducându-ne poronca cinstitului Divan ca să ne arătăm în giudecată cu toate hârtiile ci avem ; la care noi ni putând mergi, ne fiindu-ne hârtiile la îndămână, precum şi din acei carii ştie pricinile giudecăţilor de mai înainte, au fost întrebuinţaţi în slujbile oşteneşti, precum şi astăzi au adus Carte cinstitului Divan poroncitoare ca să să pue săcfestru şi pi loc şi pi moară, pe cari li şi stăpâneşti. Aşa dar, fiindcă ne cunoaştem mult înstrâmbătăţiţi, pentrucă d-lui aga această bucată de loc o au şi dat'o acum in posăsâe, înpreună cu moşia d-sali Trestiana, şi posăsârii au pus pe dânsa în coastele târgului peste 2000 oi, ne rugăm cinstitului Divan ca, după dreptatea hrisoavelor şi a celorlalti hârtii, întemeeti şi cu petre hotară, să fim puşi la cale, ca să ne putem stăpânì lucrul nostru ce-l avem cu drepţi banii noştrii cumpărat, căci nici o hârtie (nu are) de a stăpânì d-lui această parte, decât numai un săcfestru, precum mai sus arătăm.

1834 Apriil 3.

Noi toţi lăcuitorii târgului Bârladului am iscălitu.

Todorachi Teohar. Pantazi Mehale. Toadir sân Gheorghiu. Panaite The(o)har. Sandol Diaconu. Gheorghe zăt Panaite. Haralampie Hagi Anghel. Gavril sân Tanasâu. Cole Vasâliu. Alixandru Cambur. Sava Buingiu. Gheorghi Stoiciu. Dimitrachi Alecsi. Neculaiu sin Gheorghi Moisiiu. Toderaşc Cozma. Costandin Angheluţi. Gheorghi Moisiiu. Necolaiu sin Savin. Chiriac Telalu. Gheorghi Tănăsâu. Necolai Ţurcanu. Bocdano Grama. Gheorghi Alixandriu. Gheorghie Gineti. Tănasi Cizmariu. Iordan Nacu. Gheorghi Cărămanu. Dumitrachi Căşlalău. Ion Săidăcariu. Paneca zâtu Arnăutu. Ion Anghelu. Gheorghi Grusu. Ioniţi Grusu. Gheorghi Raţi. Gheorghi Precoche. Eni Ciolac. Gheorghie sân Ion Răzmeriţă. Gheorghi Răzmeriţi. Gheorghi Chiuciuc. Dimetru Chică. Dumitrachi Mihai Gheorghe Mihai. Ion zât Dumitru Botezatu. Anton Nicola. Ilei Neculaiu. Todorache Necolau. Saghin Vraghie. Gheorghi zăt Dumitrache Paneca. Zanet Doschin. Gheorghi Dimitriu cojocariu. Tudurachi Vasiliu

Glegori Ongureanu. Ioan Vântu. Gheorghi Vântul. Ioan preot. Ioneţi Petcu. Frumuzachi Boingiu. Theodor preot.

*(*Alte 12 semnături nedescifrabile).

NOTĂ. După o copie în care toate semnăturile sunt originale, ceia ce ne arată că jaloba aceasta a fost făcută în două exemplare. In chestia de care se vorbeşte în jaloba de faţă, târgoveţii Bârlădeni au dat jalobă şi Divanului Domnesc în anul 1832,—în aciiaşi termini, adăogindu-se acolo numai atâta: «Şi indată Vichilii d-sali agăi Scarlat au pus şi ni-au arat emaşul pe unde ne păştè viţăii, şi nu puţine batjocuri şi astăzi pătimim dispre vichil d-sali; încă şi la 1831 am dat jalobă cătră cinstita Comisie al 3-le reveduitoare, care jalobă de cătră cinstita Comisie s'au triimes la Eşi la Escelenţia sa d. Viţi-Prezâdent Milcoviciu, căriia nu putem da în urmă ci s'au făcut».

CLXVI

1834 Iunie 18. *Izvod de documenturile moşiei târgului Bârladului.*

Izvod de toati scrisorile documenturi vechi şi noă a moşii târgului Bârladului în perilipsis arătătoriu, ci s'au găsi strânsă în ladă de d-lui slugeru Vasile Popa şi chir Mihalachi Theodoru din vreme ce să aflà d-lor Epitropi.

1834 Iuli 18.

1. Hrisovul Domnului Ştefan VVod, sărbăscu, fără velet, fiind rupt dintr'însul, prin care întăreşti şi legiueşti în sămni încungiurare moşii târgului Bârlad.

2. *7175 Iuli 9.* Copie di pi ispisocul Domnului Ilieş Alexandru VVod, dat comisului Ştefan Cerchez pe moşiia Fruntişănilor, întărită de spataru Ioan Jora.

3. *7200 Iuli 20.* Copii di pi hotarnica schitului Grăjdenii, adeverită de Nacialnicul acei vremi, cuprinzătoari de dispărţire hotarâlor.

4. *7205 Săpt. 1.* Hrisovul Domnului Antiohie Costandin VVod, prin care milueşti pe Vasâlie Costachi

vornicu cu un vad de moara în apa Bârladului, la Podeni, în alăturari cu copie încredinţată de trii boeri.

5. *7206.* Scrisoare dela Toader Costachi de învoială ce dă fratilui său Vasâlii Costachi vornicu pentru o vatră de iaz.

6. *7206 Săpt. 28.* Scrisoare de învoială dela stolnicu Ilie Enachi ce dă vornicului Vasâle Costachi pentru o moară din Bârlad, în alăturare şi cu copie întocmai.

7. *7207. Dech. 3.* Suretul hrisovului Domnului Antiohie VVod prin cari dă danie lui aga Gheorghie o bucată de loc din târgu Bârladului, întărită de Ioan Sturza VVod, fiind atunce spatar.

8. *7206 Săpt. 26.* Carte de învoială între Ilii stolnicu şi între vornicul Vasâli Costachi pentru un vad de moară, cu copie alăturată.

9. *7206 Dech. 2.* Suretu di pi învoiala lui Toader Costachi cu Vasâle Costachi pentru un vad de moară.

10. *7216 Mart 5.* Copie di pi copiia zapisului ci dă egumenul de Bursuci d-sali Ioan Paladi vel vist. întărită de Preosfinţitul Mitropolit, doveditoare sămnilor moşiii Cetăţuia.

11. *7217 Mart 5.* Suret dintru o condică vechi, scos dila Mitropolie, de aşăzare între Athanasie egumenul de Bursuci cu vist. Ioan Palade pentru vânzarea moşiii Cetăţuia.

12. *7257 August 20.* Suret di pi hotarnica Dabijii biv vel logofăt şi Vasâle biv vornic de Bârlad.

13. *7265 Ghenar 23.* Hrisovul Domnului Constandin Mihail Cehan Racoviţă VVod prin cari întăreşti stăpânire prin sâmni anumi târgoveţilor de Bârlad vatra vechi a târgului.

14. *7265 Fevr. 20.* Mărturie hotarnică a lui Ştefan Popescu vornicu de poartă şi Andrei Cozma mazilu, încungiurătoari moşii târgului Bârlad a prorocului Samoil, după poronca gospod.

15. *7265.* Hrisovul Domnului Costandin Mihai Cehanu

Racoviță VVod prin care miluești mănăstire svt. prooroc Samoil din Focșani cu moșiia târgului Bârlad, ci esti hotărâtă de Ștefan Popescu vornicu de poartă și Andrei Cozma mazilu.

16. *7265 Fevr. 20.* Izvod dela Ștefan Popescu și Andrei Cozma mazilu de măsoriște moșii în cuprindire hotarnicii sale.

17. *7265 Mart 12.* Hrisovu Domnului Costandin Mihai Cehan Racoviți VVod prin cari apără dreptățili târgoveților despre mănăstire prorocului Samoil.

18. *7266 Iuli 15.* Hrisovul Domnului Scarlat Ghica VVod prin cari întărești mănăstirii svt. proorocului Samoil din Focșăni moșiia dela târgul Bârladului, după hrisoavile de mai înainte și hotarnica Popăscului.

19. *7267 Fevr. 7.* Hrisovul Domnului Ioan Theodor VVod întăritor moșii târgului mănăstirii proorocului Samoil, în urmare celor de mai înainte.

20. *1778 Iuni 21.* Mărturiia satului Grăjdenii, adeverită de doi boeri, pentru movila Pascului și stăpânire urmată.

21. *1779 Iuli 4.* Carte Domnului Costandin Dimitrie Moruz VVod cătră Isprăvniciia de Tutova și Iordachi Gheuca medelniceru, ca, după jaloba agumenului de Grăjdeni asupra paharnicului Costandin Paladi, să cerceteze și să pui la cale.

22. *1783 Iuni 3.* Scrisoare de schimbu 'a egumenului mănăstirii Răchitoasăi cu Ion Canta vel logofăt pentru un vad de moară din apa Bârladului, dând mănăstirii o dugheană din Tecuciu.

23. *1783 Iuli 13.* Carte Domnului Alexandru Ipsilant VVod cătră banu Manolachi Conachi pentru asupririle târgoveților despre spătăriasa Sturzoai.

24. *1784 Noemvrie.* Carte Domnului Mihail Costandin Suțul VVod cătră Isprăvnicii de Tutova, scriindu-li ca să strâgi la mezat morile cu iazul lor, din apa Bârladului, ce vra a le vinde medelc. Neculai.

25. *1785 Dech. 10.* Scrisoare de schimbu dela epitropii mănăstirii sv. Spiridon (unde esti închinat și sv. prooroc Samoil) prin cari dau moșiia târgului Bârladului spat. Iordachi Cantacuzino, luând în potrivă moșiia Vădurelile din ținutul Sorocăi.

26. *1785 Dech. 26.* Hrisovul Domnului Alexandru Ioan Mavrocordat VVod prin cari întărești schimbul urmat între proorocu Samoil cu spat. Iordachi Cantacuzino pentru moșiia Bârladului.

27. *1786 Ghenarie.* Scrisoare de schimbu dela spatar. Iordachi Canta către soru-sa spătăriasa Catrina Sturza, născută Cantacuzino, prin care îi dă în schimbu moșiia Bârladu, luându înpotrivă părțile de moșie Piteștii, Trăistienii și alte părți dila ținutul Hârlăului.

28. *1786 Maiu 8.* Invoiala a câțiva lăcuitori Bârlădeni către spătăriasa Sturzoaia pentru adetiul moșiii.

29. *1786 Maiu 13.* Carte gospod dela Domnul Alexandru Mavrocordat VVod ca, după jaloba târgoveților, să cerceteze pricinili întri ei cu spătăriasa Sturzoaia.

30. *1786 Iunie 26.* Carte boeriului rânduit de Domnul Alexandru Ioan Mavrocordat VVod de mărginire locului de pășunare vitilor târgoveților cu dumneii spat. Sturzoae.

31. *1786 Iuni 26.* Copie de pe scrisoare Domnului Ioan Sturza VVod, fiind atunce spatar, prin care arată că, după poronca gpod, au mărginit emașu târgoveților Bârlădeni, întărită fiind de însuși.

32. *1792 Avgust 9.* Anaforao veliților boeri către Domnul aceeși vremi, după jaluba târgoveților asupra spătăresâi Stărzoai, la întindire și înpresurare ci vroe a-i faci pe moșiia lor.

33 *1793—Anaforao veliților boeri către Domnul aceeși vremi dosloșitoari și lămuritoare la cerire ci făcè caminar Iordachi Balș pentru vatra vechi a târgului.*

34. *1793.* O scrisoare dela spatarul Ghorghie Costandachi către vist. Iordachi Cantacuzino, cuprinzătoari

că nu s'ar fi văzut scrisorili târgului la hotărâtul mo şiii Cetăţuia.

35. *1793 Maiu 17.* Hrisovul Domnului Suţul VVod prin cari întăreşti jăcnicerului Neculai Linciul cumpărare morilor cu iazul din apa Bârladului dela casa lui Mateiu Cantacuzino.

36. *1795 Ghenarie 11.* Vechilimeo medelnicerului Neculai ci dă slugerului Ioan Negre asupra vânzării morii din Bârlad.

37. Un izvod fără velet şi ne iscălit de nimi cuprinzătoriu de câtiva scrisori pentru un vad de moară din târgu Bârladului, însămnat pe dânsul No. 11, alăturat cu scrisoare egumenului mănăstirii sv. prooroc Samoil din 1783 Iuli 12.

38. *1797 Iuli 29.* Carte Domnului Alexandru Ioan Calimah VVod cătră ispravnicii de Tutova şi Vasâle Potlog pitar ca, după jaluba banului Ştefan Sturza şi caminar Ioan Sturza, să cerceteze înnecare morii jăluitorilor despre moara vornicului Palade.

39. *1800 Săpt. 12.* Carte gpod cătră Vasâle Botenu stolnic şi Gavril Iamandi medelnicer ca, după jaluba spătăresăi Catrinii Sturzoaii, să dezbată înpresurare ci pătimeşti cu moşiia târgu despre vornicu Palade.

40. *1797 Iuli 24.* Jaluba banului Ştefan Sturza şi caminar Ioan Sturza asupra vornicului Palade pentru o moară din Bârlad.

41. *1795 Iuli 21.* Carte Domnului Alexandru Ioan Calimah VVod cătră Ispr. de Tutova ca, după jaluba banului Ştefan Sturza şi caminarului Ioan Sturza asupra unui Prasinu din Galaţi, să cerceze strâcăciune urmată la moara şi la iazul, vândută în orândă, din apa Bârladului.

42. *1801 Apr. 24.* Jaluba egumenului Theodosie dela schitu Grăjdenii ca la hotărâtul ci să urmează din parte Ştnrzoai să să cerceteze şi a schitului.

43. *1801 Dech. 7.* Hrisovul Domnului Alexandru Neculai Suțul VVod, hotărâtor după jaluba târgoveților, mărginind pentru adunările la târg și pentru toate ale târgului cum să să urmeri

44. *1802 Ghenar. 27.* Carti gpod către vornicu Gavril Conachi, după jaluba spătăresăi Catrinii Sturzoai, să îndrepteze hotarâle moșii Bârlad.

45. *1804* (Patru jalubi din parte spătăresăi Catrinii Stur-
1804 (za și în dos poronci gpod pentru înpresurare
1806) ci pătimè despre vornicu Paladi.
1805)

46. *1806 Maiu 13.* Scrisoare de vânzare a spatarului Ștefan Sturza unui vad de moară comis. Ioan Paladi.

47. *1806 Iuni 13.* Scrisoare logofătului Iordachi Canta către spătăriasa Catrina Sturza întrebătoari ca de nu-i trebuești iazul arătat, să-i întăriască lui Paladi.

48. *1806 Iuli 31.* Un izvod iscălit de un Ioan Căpitan pentru scrisorile morilor ce au dat în mâna vechilului d-sali C. C. l'eaii Sturzoaii.

49. *1806 August 1.* Scrisoare spătăresăi Safta Sturza către cumnată-sa, Elencu Sturza, cuprinzătoare: că scrisorile morilor câte au avut la sine le-au dat la trimesul ficior, iar 9 scrisori, ci sânt la Paladi, viind le va luà și le va triimete la dascalu.

50. *1811 Apr. 11.* Carte Divanului dată spat. Ioan Sturza, vechil Sturzoai, ca să poată stăpânì moșiia Bârladului în paci.

51. *Doă hărți a aceștii moșii întărite cu iscălitura răpos. vornic Theodor Balș.*

52. *1813 Ghenar 10.* Mărturiia lui Vasâli Lazăr și Ioan a Catrinii, întărită de spat. Jora, pentru movila Pascului.

53. *1813 Iuni 19.* Carte gpod ca să nu să facă binali fără știre și învoire vornicului Dimachi, stăpânitoru moșiii Bârlad.

54. *1813 Iuni.* Jaluba spat. Ioan Sturza către Domnul

acei vremi, și în dos poronca gpod către spat. Ioan Jora, poroncind ca sardarul Iosăpescu să dei banii ce-au luat.

55. *1813 Avgust 13.* Carte Domnului Scarlat Alexandru Calimah VVod, că la hotărâtul moșii târgului Bârlad să urmeze a merge toți răzășii megieși.

56. *1813 Săpt. 11.* Mărturiia a vro trii lăcuitori, întărită de spatar. Jora, pentru un vad de moară din apa Bârladului.

57. *1813 Săpt. 13.* Mărturiia lui Toader Moraru, întărită de spataru Jora, pentru știința unui vad de moară din apa Bârladului.

58. 1813. *Dech. 27.* Carte Domnului Scarlat Alexandru Calimah VVod către Isprăvniciia de Tutova, ca, după jaloba spat. Dimachi, să poblicarisască urmare ci au a păzi acei ne învoiți cu jăluitoru.

59. *1814 Ghenar 13.* Jaluba spat. Dimachi asupru vornicului Paladi, boirdisâtă către Dipartament ; ca să facă cunoscut Consulatului pentru nesupunire vornic. Palade a veni în giudecată.

60. *1814 Fevr. 20.* Anaforao veliților boeri către Domnul Calimah, după jaluba spatar. Dimachi asupra vornicului Paladi, pentru înpresurare ce făcè moșii Bârladului cu moșiia Cetățuia.

61. *1814 Maiu 3.* Jaluba spat. Neculai Dimachi, în dos poroncă gpod, către Isprăvnicià de Tutova ca să săcfestruiască venitu locului de pricină cu vornicu Paladi.

62. *1814 Iuni 21.* Carte Domnului Scarlat Calimah VVod către Isprăvnicia de Tutova, după jaluba târgoveților boeri, să nu ingăduiască întindire vornic. Dimachi păn după hotărâre giudecații.

63. *1814 Iuli 6.* Carte Domnului Calimah VVod către Dimachi, după jaluba târgoveților, să margă în giudecată.

64. *1814 Avg. 8.* Carte Domnului Scarlat Calimah VVod.

cătră spat. Jora ca la neînpăcare între Bârlădeni cu spat. Dimachi, după învitările banului Ioniță Iamandi, să pui la cale.

65. Un plicu cu 36 bucăți hârtii grecești, copii di pi ispisoacile gpod și jalubi.

66. 14 jalubi și copii în pricina moșii și a morii.

67. *1814 Dech. 10.* O țidulă gpod cătră Preosfințitul Mitropolit și cătră boeri, ca să să aduni la Mitropolie să cercetezi pricinile urmatoare între spat. Dimachi cu târgoveții Bârlădeni.

68. Un plic cu 34 bucăți hârtii ci s'au socotit netrebnice și s'au strâns la un loc.

69. Un izvod ne iscălit și fără veletu pentru 25 scrisori a spat. Nec. Dimachi cu care îș ceri întregime moșiii Bârlad, însămnat și cu slava răposat. sluger Iancu Chiru de niști scrisori ci lăsasă la banu Chirica.

70. *1815 Fevr. 1.* Zapisul d-sali spătăresăi Profirița Dimachi supt iscălitura și a spat. Dimachi, prin cari vinde moșiia târgului Bârlad târgoveților Bârlădeni, hotărâtă și stâlpită, întărit și de Divan

71. *1815 Fevruarie.* Hrisovul Domnului Scarlat Alexandru Calimah VVod prin cari încuviințază vânzare cătră Bârlădeni, o și întărești.

72. *1815 Maiu 2.* Hrisovul Domnului Scarlat Calimah VVod prin care legiuești și întărești hotărâti eraturi târgului Bârlad.

73 *1815.* Scrisoare de alcătuire târgoveților precum ari a să urmà stăpânire și înpărțire moșii Bârlad

74. *1816 Fevr. 7.* Carte Domnului Calimah VVod cătră d-lui Theodor Balș vornic și postelnicu Mavrogheni pentru înpotrivire ci vroe a faci o samă din lăcuitorii târgoveți, să cercetezi și să înștiințăzi.

75. *1816 Fevr. 16.* Izvod însămnător de hârtiili ce au fost amanet la d-lui vornicu Ștefan Rosăt pentru banii ci

au fost luat înprumut târgoveții.

76. *1816 Avg. 30.* Hrisovu Domnului Scarlat Alexandru Calimah VVod întăritor stăpânirii și înpărțirii moșii târgului și a datoriei epitropilor.

77. 1820. Anaforao veliților boeri către Domnul acei vremi, după jaluba târgoveților, pentru înpresurare ci pătimè despre vornicu Paladi cu moșiia Trestiiana, prin care întăresc dreptate târgoveților.

78. *1824 Oct. 21.* Anaforao Dipartamentului Pricinilor Streine către Domnul acei vremi, pentru nesupunire vornicului Paladi a venì spre înfățoșări cu târgoveții.

79. *1824 Noemvrie 26.* Jaluba târgoveților Bârlădeni cerând ca la înpresurare despre vornicu Pălade să să rânduiască hotarnici.

80. Un izvod de scrisorile târgului iscălit de slugerul Iancu Chirul și rupt, arătător de câte scrisori au fost luat în giudecățile urmati, vechil fiind din parte târgoveților.

81. *Doă hărți mici a moșii ne încredințati de nimi și fără veletu.*

După socotința boerilor și a neguțitorilor târgoveți, puindu-ni-să însărcinare a faci un lămurit izvod de toati hârtiili moșiii târgului Bârlad, ci s'au găsit a fi pusă în ladă de către d-lui slugeru Vasâlie Popa și d-lui chir Mihalachi Theodoru, cercetându-să una câte una, în ființa d-sali chir Mihalachi, de toate câte s'au găsit în ladă, adăogându-să și alte trii hârtii docomenturi din veletu 1779 și 1778 și 1786 cu opt jalubi, ci s'au găsit afară din ladă la Chir Vasâle sin. Cost. Abageru ; trecându-să toati în izvodul acesta, precum să arată mai sus, s'au pus iarăși în ladă supt peceți, înpreună cu izvodul acesta iscălit de noi.

(Ne descifrabil) *G. Gociu sard. Vasâle Chirul.* (Nedescifrabil).

Bratoiu Stoicovicu. Vasile Cole. Radu Petrovici.

In ființa me, lada, precum am fost pecetluit la anul

827, acum iarăşi în fiinţa me s'au despecetluit şi s'au făcut acestu perelipsu de toate hârtiili câti s'au găsât într'însa, şi iarăşi s'au pus în fiinţa me şi s'au pecetluit cu pecete iscăliţilor. Dar deosăbit mai iasti la dumnelui slugeru Vasâli Chiru un hrisov dela Domnul Ioan Sturza Voivodu, hotărâtor pentru o bucată de moşie, ci să înpresurasă de d-lui vornicu Palade, precum şi alte hârtii de asămene pricină.

1834 Iunie 19.

Mihalachi Theodoru.

CLXVI

1835 Iunie 22. *Târgoveţii Bârlădeni solicită dela noul Domn al ţării ca să li întăriască hrisovul ce-l aveau dela Calimah Vodă pentru cumpărarea moşiei şi să le învoiască de a eşi în judecată cu aga Scarlat Donici pentru bucata de loc şi moara ce li se răpise încă din 1829.*

(Buiurdiu Inălţimii Sale :) Asupra hrisovului cerşut se va urma potrivit cu legiuire, iar pretenţiii lor să va da curs la locul competent.

In 30 Iuni 1835.

Pre Inălţate şi mult milostive Doamne,

Obştia negustorilor i a târgoveţilor orăşâni, din oraşul Bârladului.

Plecată jalobă.

La slăvitul şi vrednicul de aduciri aminti prilej, din trecutu an 834, a trecirii Inălţimii Voastre prin acest oraş, obştie noastră, depuind pre plecata iai jalobă, prin Inalt buiurdiu au câştigat statornicire dreptăţii de a avè Epitropie ocârmuitoare interesurilor aceştil proprietà, hărăzâtă iai cu hrisovul fericitului întru pomeniri Domn Scarlat Calimah VVoda. Lăudată şi mărîtă fie milostivnica faptă a Inălţâmii Voastre ! Purure şi în veci va răsunà în inimile noastre şi a urmaşilor noştri adânca recunoştinţă ; înălţând ferbinţi rugăciuni cătră Atotziditorul pentru norocita întreaga păstrare a Inălţâmii Voastre şi a luminatii Inălţâmii Voastre familii.

Tot cu aceeşi încrediri şi adâncă supuniri punem şi acum la picioarile Inălţâmii Voastre şi ni rugăm ca să să

iai întru milostivnica băgari de samă această jalobă ci stă în doă puncturi; 1-iu, să fie înalta buna voinţă de a să întări şi de Inălţâme voastră hrisovul gospod ce avem dela fericitul întru pomenire Domn Scarlat Calimah VVoda, prin care, la cumpărare moşâii, s'au hărăzât obştii drepturi în privire orăşieneştilor iai trebuinţi, precum şi a celor atingătoare de proprietà ; 2-le, fiindcă prin doă anaforale a veliţilor boeri din 1814 şi 1820,precum prin hrisovul gospod din 1825, întăritor acelor anaforale, am fost câştigat o bucată de locu dela vornicu Costandin Paladi, stăpânitor moşâei Trestienii, ce d-lui înpresurà din driaptă moşâe târgului *şi, la 1829, în vreme Vremelniceştii Ocârmuiri Rosieneşti, când târgu nostru erà cumplit molipsit de nâprastnica boala ciumii şi toţi fruntaşii lăcuitori, boeri şi neguţitori, erau înprâştieţi pe afară, când şi Epitropie nu erà, d-lui aga Scarlat Donici, urmaşu vornicului Costandin Paladi şi stăpânitor numitii moşâi, Trestienii, ca un sudit, prin mijlocire Departamentului Pricinilor Streini, au câştigat atunce o Carte cu cari au luat înapoi locul ce dobândise târgul de supt înpresurare, supt învinovăţâri că la chiemările ce s'au făcut târgoveţilor nu s'au înfăţoşat nime cu hârtiile.*

Pre Inălţati Doamne, adevărul esti că docomenturile noastre atunce nu s'au văzut pentru pricinile însă ce mai sus am arătat; *dar să fie şi într'aceasta milostivnica Inaltă poroncă ca, prin Epitropii noştri acum, să eşim în Inaltu Domnescu Divan cu pomenitile acturi şi, după driptate ce avem, să ni să dei în stăpâniri locul înpresurat de dumnialui Donici;* căci mari supărari şi sărăcie ni să pricinueşti mai ales lăcuitorilor ce şâdem în parte aceea, rămâindu cu totul lipsiţi de emaşu de vite.

Aceasta ne rugăm Inălţămii Voastre şi, de milostivnică punire la cale, va rămâne mari pomenire. 1835 Iunii 22.

(Iscăliţi) Menciu Costandin. Gheţul Gheorghi, Chiriac Dobrovici. Pavlu Ioan. Vasile Cole. Tudorachi Teohari. Scarlat Thoma. Gheorghi Alecsândriu. Neculi Dimitriu. Ena-

chi Dimitriu. Dimitri Arghiri. Mihalachi Theodoru. Cole Vasâl'u. Theohari Atanasiu. Radu Mirciu. Dimitri Gheorghiu. Iordachi Perieţanu. Toadir Dobri. Grigori Hristu. Gheorghi Manalachi. Costandin Arghiri. Stamati Bacalu. Dragan Dimitriu. Ion Săidăcariu. Tănasă Căldărariu. Toderaşc Cozma.

Giudecătoria ţinutului Tutovii.

Copie aceasta poslăduindu-să din cuvânt în cuvânt şi, fiind întocma cu orighinalu, s'au încredinţat cu iscăliturile cuvenite şi pecetea Tribunalului, după cerire ce prin jalobă au făcut Epitropia moşii târgului. 1836 Maiu 10.

No. 298.

Raducanu Cazimir spatar.
(L. P. G. Ţ. T.) Director, *Caracaş,*
Registrator, *Tăutul.*

CLXVII

1836 Martie 20. *Aga Scarlat Donici, înaintând Divanului Ţării de-jos documentele moşiii Cetăţuia, cere de a se scoate această moşie la mezat.*

Cătră cinstitul Divan al Ţării-de-gios

Aga Scarlat Donici.

Jalobă.

Cu toati că prin jalba ce am dat la trecutul an 1835 spre a să strigà la mezat de vecinică vânzare moşiia Cetăţuia ce o am la ţânutul Tutovii, întru plata datoriilor răposatului socrului meu, banul Ioan Rosăt, care întârziere şi înpedecare, urmată din parte-mi cu neînfăţoşare docomenturilor proprietăţii ce am, n'au urmat din altă pricină decât numai pentrucă documenturile pomenitii moşii fiind piste hotar, în Basarabia, de unde încă nu le priimisăm ; care acum luându-le, le înfăţoşăz cinstitului Divan, şi rog de a să pune în lucrare strigare la mezat a pomeniti mai sus moşii, de care să să poată plăti datoriile răposatului socrului meu.

1836 Mart 20.

Scarlat Donici agă.

NOTĂ. După o copie veche.

CLXVIII

1836 Aprilie 14. *Zmaranda Donici, de acord cu soțul său, cere Divanului Țării-de-jos scoatere la mezat a moșiii Cetățuia.*

Cătră cinstitul Divan a Țării-de-gios

Agoae Zmaranda Donici, născută Rosăt,

Jalobă.

Asupra adresului acelui Divan de supt No. 113, ce soțul meu, d-lui aga Scărlat Donici, mi-au înfățoșat, rostitor: că pentru moșia dela țânutul Tutovii, numită Cetățuia, ce soțul meu prin jalbă au făcut cerire de a să da în mezat spre plata datoriilor rămasă dela răpos. părintele meu, Ioan Rosăt, care numită moșie, prin însoțire me cu d-lui aga Donici, au trecut zăstre, și pentru care, prin nomerarisâtul adres, zâce că, ca o zăstre ce este a me, trebue a mă înfățoșà și eu cu jalbă spre a să da în vânzare; deci, spre îndestulare adresului acelui Divan, potrivit cu § 1641, din Condica Țivilă, gios iscălita, Zmaranda Donici, prin aceasta rog pe acest Divan ca, după jaluba ce au dat d-lui soțul meu, aga Donici, să să înainteze lucrare, potrivit acei jalbe, spre vânzare numitii moșii în mezat. 1836 Aprilie 14.

Zmaranda Donici.

Giudecătoria țânutului Fălciului

Iscălita prin aceasta, d-mneii agoae Donici, afară de cerire ce prin jalbă au făcut, dar spre mai bună încredințare Presudstvii, rugându pe unul din cilenurile ei, carele mergând la casa d-sali și, făcându-i întrebare, au arătat și prin viu graiu că este cu a d-sali bună priimire și supt însuși adevărată iscălitură. Pe un așà temeiu, dar, să încredințază cu iscăliturile și punire peceții, spre a și avè tăriia ei. 1836 Apr. 16.

Dimitrii Iamandi agă. L. Mihalachi. Grigore Codreanu.

(L. P.) Director, *K. Sacară sluger.*

Registrator, *Alecu Haciul.*

Divanul Apelativ a Țării-de-jos

Cătră Giudecătoria ținutului Tutovii.

Fiindcă moșiia Cetățuia, dela acel ținut, a d-sali aga Scârlat Donici, prin mezat au trecut în vecinica stăpânire a d-sali vornicului Iancu Giurge; pentru aceasta să scrii giudecătorii că arătată moșie, după cuprindire întăriturii Divanului supt No. , să o dei în văcinica stăpânire d-sali Giurge și, de întocmai urmare, să raportuiască.

G. Suțul Costachi Cerchez hatman. Iordachi spatar.
Secția I. Director, *Pah. Iordachi Pancrati.*
No. 804 Șef, secției, *Iordachi Zagură pitar.*
1837 Fevr. 27. Poslăduit, *N. Tacul șatrar.*
Fiind întocmai, să încredințază.
Director, *Pah. Iordachi Pancrati.*

CLXIX

1837 Ianuarie 20. *Obștenii târgului Bârladului înputernicesc pe 2 boeri, vornicul Iancu Giurge și spataru Alecu Sturza, și pe 2 neguțitori, chir Vasile Cole și chir Gavriil Răchitosul, ca să meargă la Eși și să cumpere, la mezatul publicat, moșia Cetățuia sau Trestiana a boeriului aga Scarlat Donici, cum și de a împrumută cu dobândă banii ce ar trebui pentru a ei plată.*

Vechilime

Prin cari gios iscăliții, Obșteni din târgu Bârladului, adeverim că, încredințându-ne din țărcularnicile publicații a Divanului, că dumnialui aga Scarlat Donici vinde de veci prin mezat moșie sa Trestiana, apoi așà precum această moșie esti într'un hotar cu moșie noastră a târgului, înputernicim pe dumnialor boerii, vornicu Iancu Zorzi și spataru Aleco Sturza, și pe d-lor neguțitorii, chir Vasâli Cole și chir Gavril Răchitosul, ca să margă la Eși și să o cumperi din mezat. Dar, fiindcă acum, pentru cumpărare moșiei, nu li-am dat bani, neputând ști soma cât s'ar râdicà în mezat, apoi, pe temeiul aceștia, sânt d-lor putincioși a luoà bani



cu înprumutari şi cu orice dobândă unde ar găsì, şi a pune amanet Docomenturile moşiei târgului la acel creditor pentru soma banilor, ce s'ar herecìluì moşie în mezat ; pentru ca nu cumva să urmeze vre o smintială din lipsa banilor, fiind priimit şi cunoscut de noi ori ce ar face d-lor întru această pricină ; îndatorindu-ne şi noi ca îndată după cumpărare moşiei, a cisluì banii între noi, şi cu grăbire a-i da d-lor vechililor numiţi mai sns, cà să-i de şi d-lor la locul de unde s'ar împrumutà, ca nu cumvà trecând vreme mai multă să crească dobânda şi să venim iarăş noi în pagubă.

1837 Ghenar 20.

Anton Aslan. Gheorghe Genete. Sava Boiagiu. Penu Bogasieru. Gheorghi Chiţul. Todiraşcu Cuzma. Dumitrachi Macriu. Vasâle Teodor. Ene Cambur. Ioan Vântu. Toadir Checu. Gheorghi Dimitriu. Menciu Ko.... Necola Vasileu. Lupu Deribii. Vasili Chicoş clucer. Ioan Chirenuş. Neculai Giurcanu. Dum-Raţi. Vasâli Tufă. Necula Sava. Neculaiu sân Gheorghi Moisăiu. *Ioniţă Deribei. Zaharei Ghecencu.* Ion Tufă. *R(?)ălez Zlatcul. Necula sin Gheorghi Schiupu. Cole Cernuolu. Gheorghi Răzmeriţă. Gheorghi Moisăi. Grigoraş Dranga. Gheorghii Stefan. Neculai Nuhizu. Ştefan sin Paruş. Necola Stoian. Zaharia sân Zlată. Dumitru Hrâstodor. Ioniţă Tudor Ciortolomanu. Iordan Nacu. Toma Vasiliu. Ştefănachi Baurduo. Menciul Costantin. Neculiţe Frum. Varlam Bujor preot. Stenciu Sticlaru. Ene Păcuraru.* Vasâle Buliga. Costantin Raţă. *Costachi Macriu. Ioneţă Ţăranu. Ştefan Paruş. Dedu Neculai. Iordachi zet Costandin. Ioan Vasâliu. Toader Gheorghiu. Costandi(n) Arghiri. Ioniţă Tuleiu. Theohari Aftanasi. Vasile Nicolau. Gheorghi Alisandriu. Pandază Me... Petre Raşcu. Ioan Zanica clucer. Radul Petrovici. Ştefan sân Gligoraş. Opre Neagul. Andrii Raţă. Costantin A(n)gheluţă. Gheorghi Leahan. Eftemii.... Pavăl Simeon. Haralampie Hagi Anghel. Dumitrachi Arghir. Bratoiu Sto(i)chi. Sachilarul Ioan Bâgul. Costandin Boiagiu. Anghel Costandin. Stoica Ilie Neculaì Ghiorgheu. Grigori*

Ioan. Alicsandru Camburu. Stanciu Radoviciu. Toader Vasâleu. Iordachi Budu.

Giudecătoria ținutului Tutovvii.

Fiindcă această vechilime să vede a fi supt adivăra'i iscăliturili Obștiei târgoveților, apoi, după cerire ce prin jalobă au făcut, să încredințază cu iscăliturile cuviincoasă și punere peceții Tribunalului. 837 Fevr. 12.

Iancu Iamandi. K. Donici. (L. P. T.) No. 57

Director, *stolu. Iacomi.*

Anul 1837 luna Fevruarie 26. Astăzi, în Divanul de Apelație al țării-de-gios, savârșându-să vânzare prin mezat de veci a moșiei Cetățuei, ci-i zic și Trestiana, a d-sale agoia Zmaranda Donici, născută Roset, soția d-sali aga Scarlat Donici, care moșie esti alăturată cu moșia târgului Bârladului, din țânutul Tuțovii, și rămâind asupra gios iscălitului cu preț de una mie patru suti doă zăci galbini, prin aceasta adeverez că am cumpărat această moșie pe socotiala obștiei târgului Bârladului, în temeiul vechilimelii aceștia, răspunzându-să și toți banii de cătră obștie câți au trebuit în această cumpărătură.

Jurge vornic.

NOTĂ. Pentru cumpărarea moșiei Cetățuia, Casa Obștiei, prin împuternicirii din vichilimeaua de mai sus, a împrumutat în ziua de 27 Fevr. 1837 suma de 1400 galbini dela negutitorul chir Alecsii Emanoil, pe 6 luni, cu dobândă câte un galbân la sută pe lună, punându-i ca amenet 9 documente de ale moșiei târgului Bârlad, închise într'un plic și pecetluite cu pecetea obștiei târgului. Zapisul acesta s'a întărit de Divanul Apelativ al țării de sus din Prințipatul Moldovii, semnând ca judecători : Costachi Sturza vornic, Iancu Costachi spatar, Negre ban, Director, Pancrati ; șef de secție, Ioan Scorpan ; secția III, No. 1410, 27, Fevr 1837, Iași. Banii s'au plătit la datele : 22 Iulie, 30 Septemvrie și 20 Decemvrie 1837, în sumă totală de 1484 galbeni, compusă din 1400 galbeni copite, plus 84 galbeni dobândă.

(După Actul de împrumut).

CLXX

***1837* Fevruarie *10*.** *Mihail Grigoriu Sturza VVod re-*

gulează a se face la Bârlad patru iarmaroace pe an : la 23 Aprilie, 20 Iulie, 14 Septemvrie și 8 Noemvrie.

Cu mila lui Dumnezău Noi Mihail Grigoriu Sturza VVod Domn țării Moldaviei. Intre lucrările celi datornice a Domnilor ocârmuitori fiind și îngrijire cătră chipurile ce aduc înflorire și înlesnire viețuitorilor ocârmuirei lor și pământului patriei ale statornici cu legiuirile cuviincioase au luat aminte la cerire prin jalbă a obștiei neguțitorilor din orașul Bârladului cu rugăminte a să statornicì și la acel oraș, precum la alte târguri, *patru zile de ermaroace în cursul anului.* Și găsind neapărată înplinire cuprindirei de așà hărăzire orașului Bârlad, cu un lucru ce privește folosul obștescu, prin acest hrisov întărim cu Domniasca noastră pecete și iscălitură, hotărâm și legiuim pentru zile de ermaroace în cursul anului, în acest oraș și anume : *1-iu, la sf. Gheorghie, Aprilie 23; al 2-le, la sv. Ilie, Iulie 20 ; al 3-le, la Zioa Crucii, Septemvrie 14 ; și al 4-le, la sv. Voevozi, Noemvrie 8.* Pentru care și poroncim dumisale vel vist, prin publicație a să aduce în știința și cunoștința obștească a tot Prințipatul asămine statornicire de privileghiu orașului Bârladu, și deplina urmare cuprinderei hrisovului acestuia a Domniei noastre ; iar pi cei din urma noastră luminați Domni, frații noștrii, cari din Dumnezăiasca voinți vor agiunge ocârmuitori țării aceștia, poftim nu numai să nu strămute această cuprindire de legiuiri folositoare și de obștească privință, ci mai ales să o întăriască pentru nesfârșita laudă. S'au scris hrisovul acesta la Scaunul Domniei noastre, în orașul Eșii, în anul al triile al Domniei noastre la Moldova. Anul 1837 Fevruarie 10. No. 4

Mihail Sturza VVod. (L. P. D.) No. 52

Balș vel vist procit.

Director Visteriei, *Dimitrie Bran spat.*

(Din pach. 78).

CLXXI

1837 Fevruarie 27. *Divanul Apelativ al Țării-de-jos, constatând înplinirea formelor legale pentru vinderea prin mezat a moșiei Cetățuia, cumpărată de vornicul Iancul Giurge cu*

1420 galbeni (în numele obştenilor târgului Bârladului) îi întăreşte veşnica stăpânire asupra ei.

Divanul Apelativ al Ţării-de-gios.

Prin această Carte a Divanului să faci cunoscut că, după indestulă peripiscă ci au urmat, spre a să înplini din avere răposatului banului Ioan Roset o somă bani cu cari au rămas datoriu bregadiriului Alecu Ghica, în sfârşit la 20 Martie 1836 s'a priimit jaloba d-sali aga Scarlat Donici, ginerile răposatului ban Roset, cu cerire ca, spre plata datoriilor răposatului socrului d-sali banului Roset, să să vândă prin mezat moşia Cetăţue ci ari la ţinutul Tutovii. Din povodul cărue, la 6 Aprilie a aceluiaşi an, docladarisindu-să presudsviei cu arătare a cuprinderii docomenturilor înfăţoşate, la 7 Aprilie s'au închiet următoare rezoluţie: „Fiindcă a„ceastă moşie esti a soţiei jăluitoriului boer şi d-lui nu o „poate înstreina fără vroinţa şi priimire soţiei sale, care „numai pentru întâmplările cuprinsă în § 1641, din condica „ţivilă, o poate înstreinà; apoi să va faci cunoscut d-sali că „trebui a să înfăţoşà cu jalobă însuşi soţia d-sali, cu ară„tare de pricina pentru care nevoită esti a o înstreinà." După această închiere la 11, tot Aprilie, supt No. 1130, făcându-să cunoscut d-sali Donici, la 6 Maiu 1836 s'au priimit jaloba d-sale Smaranda Donici, soţie jăluitoriului boer, întărită şi de către giudecătoria Fălciiului la 16 April supt No. 109, cu cerire că, după jaloba soţului d-sali, să să înainteze lucrare cu vânzare numitei moşii; această cerire a d-sali Smaranda Donici docladarisindu-să prosudsviei, în temeiul rezoluţiei închieti la 14 Maiu, la 16, tot Maiu, s'au şi scos în mezat pomenita moşie Cetăţuia, în puterea scrisorilor, scriindu-să atât Ispră vniciilor din acest Prinţipat, precum şi orăşieneştii adgii ca în soroc de patru zăci zile să urmeze publicaţie după poruncire ce li s'au dat. In urma acestor înpregiurări la 8 Iunie i 16 Octomvrie, acelaş an 1836, înfăţoşându-să către Divan cu o jalobă i cu un protest, cu ce întăiu Arhimandritul Ioanichie, vechil Preosfinţitului Mitropolit Grigorie Ieronopoleos, iar cu ce al doile însuşi Pre-

osfinţitul Mitropolit, cu arătare că : moşie Grăjdenii a schitului Grăjdenii, dela ţinutul Tutovii, s'ar înpresurà de cătră moşia Cetaţuia a d-sali aga Scarlat Donici, şi că mezatul să să opriască pănă ce să va despresurà moşia schitului. La 7 Noemvrie 1836, în temeiul rezoluţiei închietă la 4 a aceleiaşi luni spt No. 4287, s'au răspuns Preosfinţitului Mitropolit Grigorie Iero(no)poleos că aşa precum moşia Cetăţuia să vinde în putere scrisorilor, apoi mezatul nu să poati opri ; căci mezatul, ne fiind cu arătare de măsurile moşiei, nu opreşti că acel ci au reclamarisit în terminul legiuit să-şi cei dispresurare după dovezile ci ar înfăţoşà la vreme cuvenită, cari ar covârşì pe acele a moşiei ci să vinde, dar, cu toate aceste, moşia Cetăţuia, la strigarea mezatului, să va arătà că să vinde cu pricinile iai. Şi tot asupra aceştii moşii, Cetăţuia, arătându-să cu pretenţie şi târgoveţii de Bârlad pentru despărţire hotarilor (a cărue protest Della urmează în Divanul Domnesc, la 9 Septemvrie s'au închiet rezoluţie că, la strigare în mezat a moşiei Cetăţuia, să să arate cât să vinde şi cu această pricină. In sfârşit, vechilul d-sali brigadiresii Ecaterina Ghica, d-lui stolnicul Vasili Dobrovici, stăruind în săvârşirea mezatului pentru de a-şi priimi încredinţătoare sa îndestulare cuviincioasă, la 17 Noemvrie s'au docladarisit presudsviei că toate formalitalele atingătoare de acest mezat s'au înplinit, la 23 Noem. supt. No. 4513 s'au scris pah. Mihalachi Chinezul, vechilul d-sali aga Scarlat Donici că, în vade de 15 zile, să vii la Divan spre a să da sfârşit mezatului ; carile ne înfăţoşându-să în persoană, ce, prin răspunsul din 29 a aceliaşi luni, arătând că este bolnav şi că Divanul să mai păsuiască câteva zile cu hareciluire pără va veni încredinţătoriul său, la 11 Dechemvrie 1836 s'au priimit otnoşănie Consulatului Rosienesc cu No. 2564, cu ceriri cà de vremi ce vechilul d-sali Donici nu să înfăţoşază la chiemare ci faci, şi moşia este scoasă în mezat de însuşi d-lui Donici spre plata datoriei sale cătră d-lui Ghica, şi pentru că niînfăţoşare vechilului datornicului nu să poati socoti de piedică hareciului, apoi Diva-

nul să pui în lucrare vânzarea pomenitei moşiei fără mai multă prelungire, spre îndestularea d-sali brigadiresei. După rezoluţia închietă la 22 a aceliaşi luni Dechemvrie, la 31, tot Dechemvrie, supt No. 5039, s'au făcut cunoscut d-sali aga Doniçi cà negreşit la 15 Ghenarie trecut să vii la acest Divan spre a să faci harecîluire pomenitei moşii, căci, neviind, să va harecîlui în nefiinţa d-sali; însă, după aceasta, tot neînfăţoşându-să d-lui Donici, iar vechilul d-sali bregadiresăi Ghica prin câteva jalobe cerând cu stăruinţă a să da sfârşit mezatului, spre îndestularea încredinţătoarei sale, precum asămine şi Consulatul Roşâenesc, prin otnoşănie dela 6 Fevruarie următoriu supt No. 234, i Logofeţia Dreptăţii prin otnoşănie cu No. 1353, cerând săvârşire lucrării, rânduind, mai vârtos această de pe urmă, şi înadins revizor pentru grabnica lucrare, la 22 Fevruarie s'au încliiet rezoluţie că: în privire stăruirii atât a Consulatului, precum şi a revizorului rânduit spre acest sfârşit, deşi d-lui Donici nu s'au înfăţoşat, însă la 26 Februarie următoriu să să facă strigare mezatului, După cari, în aceiaşi zi, când erà a să faci lucrare mai sus pomenită, înfăţoşându-să şi d-lui aga Donici prin formalnic vechil, d. pah. Ioan Vladovici, cu vechilime întărită şi de giudecătorie ţinutului Vasluiu, din 25 Fevruarie următoriu supt No. 114, s'au început strigarea mezatului a moşiei Cetăţuia, atât în fiinţa muşterelor ci au fost faţă, i a dragomanului Rosienesc şi revizorului rânduit de Logofeţie, precum şi a vechilului d-sali Donici, (însă cu pricinile iai); care, dela ce de pe urmă strigare a mezatului, pomenita moşie au rămas asupra d-lui boeriului vornic Iancul Giurge cu una mii patru sute doaă zăci galbeni, dupăcum să arată şi în ţidula mezatului, ci esti întărită şi de Divan supt No. 790, întru care este iscălit şi însuşi vechilul d-sali Donici că au rămas mulţămit.

Drept aceia, de vremi că mezatul acesta a moşiei Cetăţuia, cu pricinile iai, s'au săvârşit după toati formalitalile, cuprinsă prin § 1641 din condica ţivilă, apoi Divanul, în temeiul art. al 3-lea din Anexa cu litera G, din capul al 8-le

a Organicescului Reglement, *întărește vecinica stăpânire asupra numitei moșii Cetățuia, atât d-sali boerului vornic Iancul Giurge, cât și clironomilor săi din niam în niam.* Pentru care i să dă dela Divan acest act supt iscăliturile cilenurilor și punire peceţii. Anul una mie opt sute trii zăci şi şapte, luna Fevruarie în 27 zile.

Gheorghe Suțul. Costachi Cerchez hat. Iordachi Grigori....

No. 803, secția I. (L. P. D. Ţ. de gios).

Director, pah. *Iordachi Pancrati*

Şef secției, *Iordachi Zagoră pitar.*

(Adaos)

In temeiul vechilimelii încredințată de Giudecatoria ţânutului Tutovviei din 1837 Fevr. 12 supt No. 57, din parte obștenilor târgului Bârladului, am cumpărat eu gios iscăletul din mezat moşia Cetățuia cu toate pricinile iai. Aşa dar, întăritura Divanului din dos pe numile mieu va sluji încredințătorilor mei pentru vecinica stăpânire pe numita moșie Cetățuia, potrivit cu prețul ce s'au cumpărat din mezat cu una mie patru suti și doă zăci galbini, precum şi a rostirii că s'au vândut cu toati pricinile iai. Adeverind aceste de mai sus, iscălesc cu mâna me. Anul 1837 Mart 6 zile. Eşi.

Jurge vornic.

CLXXIII

1837 Martie 11. *Mihail Grigoriu Sturza Voevod întărește veșnica stăpânire asupra moșiei Cetățuia sau Trestiana, cumpărată dela sultan-mezat de către vornicul Iancu Giurge pe socoteala obștiei târgului Bârladului,* în preț de 1420 galbini.

Cu mila lui Dumnezău Noi Mihail Grigoriu Sturza Voevod Domn ţării Moldaviei. Prin jaluba ci au dat Domniei Noastre, la 8 a lunii aceștie, dumnelui vornicu Iancu Giurge, i spatariul Alecu Sturza, i Vasâle Cole, și Gavril Răchitosul, au făcut arătare : că obștia târgului Bârladu, având cumpărată deveci moșie Bârladu, acum în trecuta lună Fevr. anul 1837 au cumpărat aceiaşi obştie prin ve-

chili, numiţii jăluitori, dela sultan-mezat, şi bucăţica de moşie numită Cetăţue a d-sale Smaranda Rosăt, soţia d-sali aga Scarlat Donici, ci iaste alăture cu moşie Bârladului, făcând cerire că, spre vecînica stăpânire a cumpărăturii aceştie, să să hărăzască târgului Bârladu şi hrisovul Domniei Noastre. Pe care jalobă în aceiaşi zi, la 8 Mart, prin rezoluţie Domniei Noastre supt No. 905, am poroncit Logo(fe)ţiei Dreptăţii : „Incredinţându-să de înplinire formalitalilor cerşute „de pravile în asămine întâmplări, va face legiuita întăritură;" şi Logofeţie, făcând cuvenitele cercetări, au aflat întăritura Divanului Ţării-de-gios din 27 Fevruar anul curgător, supt No. 803, pentru mezatul acesta, în următoarea cuprindere ; „Prin această Carte a Divanului să face cunoscut că, după „îndestulă peripiscă ce au urmat, spre a să înplinì din averea „răposatului banul Ioan Rosăt o somă bani cu care au „răsmas datoriu bregadiriului Alecu Ghica, în sfârşit la 20 „Martie 1836 s'au primit jaloba d-lui aga Scarlat Donici, „ginerile răposatului ban Rosăt, cu cerere : ca, spre plata „datoriilor răposatului socrului d-sale, banul Rosăt, să să „vândă prin mezat meşie Cetăţue ci ari la ţânutul Tutovii. „Din povodul căria, la 6 Aprile aceluiaşi an docladarisându-„să presudstviei, cu arătarea cuprindirii documenturilor înfă-„ţoşate la 7 Aprilie s'au încheet următoarea rezoluţie :" „Fiindcă aceasta moşie iaste a soţiei jăluitoriului boer şi d-lui „nu o poate înstrăinà fără vroinţa şi primire soţiei sale, care „numai pentru întâmplările cuprinsă în § 1641 din Condica „ţâvilă o poate a înstrăinà, apoi să va face cunoscut d-sale „că trebue a să înfăţoşà cu jaloba însuşi soţiei d-sali cu „arătare de pricina pentru care nevoită iaste a o înstrăinà." „După această încheere, la 11 tot Aprilie, supt No. 1130 „făcându-să cunoscut dumisali Donici, la 6 Maiu 1836 s'au „priimit jaluba dumisale Smaranda Donici, soţie jăluitoriului „boer, întărită şi de catră Giudecătoria Fălciiului la 16 Apr. „supt No. 109 cu cereri că, după jaloba soţului d-sali să „înainteze lucrare cu vânzarea numitei moşii. Această ceriri „a d-sali Smaranda Donici decladarisându-să presudstviei, în

„temeiul rezoluției încheiată la 14 Maiu, la 16 tot Maiu s'au „și scos în mezat numita moșie Cetățuie în putere scrisori-„lor, scriindu-să atât Isprăvnicilor din acest Prințipat, pre-„cum și orășâeneștii adgii, ca în soroc de patru zăci zile „să urmeze cu publicație după povățuire ci li s'au dat. In „urma acestor înpregiurări la 8 Iunie i 16 Octomvrie ace-„luiași an 1835, înfățoșându-să cătră Divan cu o jalobă i „cu un protest, cu ce întâiu Arhimandritul Ionichie, vechil „Preosfințitului Mitropolit Grigorie Ieronopoleos, iar cu ce „al doiie însuși Preosfințitul Mitropolit, cu arătare că „moșie Grăjdenii a Schitului Grajeenii dela ținutul Tutovii, „s'ar înpresură de moșia Catățue a dumisale aga Scarlat Donici, și că mezatul să să opriască până ci să va „despresură moșie schitului. La 7 Noemvrie „836, în temeiut rezoluției încheete la 4 a aceiași luni supt „No. 4287 s'au răspuns Preosfințitului Mitropolit Grigorie „Ieropoleos, că așà precum moșie Cetățue să vinde în pu-„terea scrisorilor, apoi mezatul nu să poate oprì ; căci me-„zatul, ne fiind cu arătare de măsurile moșiei, nu oprești „că acel ce au reclamarisit în terminul legiuit să-și cei dis-„presurare după dovezâle ci ar înfățoșà la vremea cuvenită, „care ar covârși pe acele a moșiei ci să vinde. Dar cu toate „aceste moșie Cetățue, la strigarea mezatului, să va arătă „că să vinde cu pricinile ei ; și tot asupra aceștei moșii „arătându-să cu pretenție și târgoveții de Bârlad pentru des-„părțirea hotarâlor (a cărue proțâst Della urmiază în Diva-„vanul Domnesc) la 9 Săptemvrie s'au închiet rezoluție că, „la strâgare în mezat a moșiei Cetățue, să să arăti ca să „vinde și cu această pricină. In sfârșit vechilul d-sali bri-„gadiresâi, Ecaterina Ghica, d-lui stolnicul Vasâle Dobrovici, „stăruind în săvârșire mezatului pentru de a-și priimi încre-„dințătoare sa îndestulare cuviincioasă, la 17 Noemvrie s'au „docladarisât presudstviei că toate formalitalile atingătoare „de acest mezat s'au îndeplinit, la 23 Noemvrie supt No. „4513 s'au scris pah. Mihalachi Chinezul, vechilul d-sali

„aga Scarlat Donicì ca, în vade de 15 zile, să vie la Divan „spre a să da sfârșit mezatului; carele ne înfățoșându-să în „persoană, ce prin răspunsul din 29 a aceiași luni arătând „că iaste bolnav și că Divanul să mai păsuiască vreo câ„teva zile cu harecìluire pără când va venì încredințătoriul „său, la 11 Dech. 836 s'au priimit otnoșănie Consolatului „rosăenesc cu No. 2564, cu cerire: că de vremi ci vechilul „d-sali Donici nu să înfățoșază la chiemare ce face „și moșie iaste scoasă în mezat de însuși d-lui Donici spre „plata datoriei sale cătră d-lui Ghica, și pentru că neînfă„țoșare vechilului datornicului nu să poate socati de piedică „hareciului, apoi Divanul să pue în lucrare vânzare pome„nitei moșii fără mai multă prelungire, spre îndestulare „dumneii brigadiresăi. Depă rezoluția încheetă la 22 a ace„eși luni Dechemvrie, la 31, tot Dechemvrie, supt No. 5039, „s'au făcut cunoscut d-lui aga Donici că negreșit la 25 „Ghenar trecut să vie la acest Divan spre a să face hare„cìluire pomenitei moșii, căci, ne viind, să va harecìlui în „neființa d-sale; însă, după aceasta, tot neînfățoșându-să „d-lui Donici, iar vechilul d-mneii brigadiresăi Ghica, prin „câteva jalobi cerând cu stăruință a să da sfârșât mezatului „spre îndestularea încredințătoarii sale, precum asămine și „Consulatul rosăenesc prin otnoșănie dela 6 Fevruarie urmă„tor supt No. 234, Logofeție Dreptății, prin otnoșănie supt „No. 1353, cerând săvârșire lucrării, rânduind mai vârtos a„ceasta de pe urmă și înadins revizor pentru grabnica lu„crare, la 22 Fevruarie s'au încheet rezoluție: că în pri„vire stăruinții, atât a Consulatului, precum și a revizorului „rânduit spre acest sfârșit, deși d-lui Donici nu s'au înfățo„șat, însă la 26 Fevruar următor să să facă strigarea me„zatului. După care, în aceiași zi, când erà a să face lu„crare mai sus pomenită, înfățoșându-să și d-lui aga Donici „prin formalnic vechil d-lui pah. Ioan Vlaдovici cu vechili„mè întărită și de giudecătorie ținutului Vasluiu din 25 Fe„vruar următor supt No. 114, s'au început strigare mezatu„lui a moșiei Cetățue, atât în ființa muștereilor ce au fost „față, a Dragomanului rosăenesc, și a Revizorului rânduit

„de Logofeţie, precum şi a vechilului d-sali Donici (însă cu „pricinile ei). Care, dela ce de pe urmă strigare a mezatu- „lui, pomenita moşie au rămas asupra d-sale boeriului vor- „nic Iancu Giurge, cu una mie patru sute douăzeci galbini, „dupăcum să arată şi în ţădula mezatului, ci iaste întărită „şi de Divan supt No. 790 ; întru care iaste iscălit şi însuşi „vechilul d-sali Donici că au rămas mulţămit. Drept aceia, „de vreme că mezatul acesta a moşiei Cetăţue, cu pricinile „ei, s'au săvârşit după toate formalitalile cuprinsă prin § „1641 din Condica ţivilă, apoi Divanul, în temeiul art. al „3-le din anexa ca litera G, din capul 8-le a Organicescu- „lui Reglement, întăreşte vecînica stăpânire asupra numitei „moşii Cetăţue, atât d-lui boeriului vornic Iancu Giurge, „cât şi clironomilor săi din neam în neam". Pe lângă care această întăritură a Divanului Ţării-de-gios, Ni s'au mai înfăţoşat prin Logofeţie Dreptăţii scrisoare de vechilime din 20 Ghenar anul curgător din parte Obştiei târgului Bârladu, iscălită de mulţi târgoveţi şi încredinţată de către Judecătorie ţânutului Tutova supt No. 57, prin care au inputernicit pe numiţii jăluitori, adică dumnialor: vornicu Giurge i spatarul Alecu Sturza, i Vasâle Cole, şi Gavril Răchitosul, pentru cumpărare moşiei aceştie numită Trăstiana, ci-i zic şi Cetăţue, dela d-lui aga Scarlat Donici, în dosul căria vechilimele s'au văzut adeverinţa d-lui vornicul Giurge din 26 Fevruar trecut (adică când s'au făcut harecîluire), că au cumpărat această moşie pe socoteala Obştiei târgului Bârladu, răspunzându-să şi toţi banii de către Obştie, cât au trebuit în această cumpărătură; asămine adeverinţă mai văzându-să din parte d-lui vornicu Giurge din 6 a lunii aceştia, atât în dosul întăriturii Divanului Ţării-de-gios, cât şi în dosul ţădulii de mezat, cuprinzătoare că, pe temeiul vechilimelii Obştiei târgului Bârladu, au cumpărat moşie această Cetăţue cu toate pricinile ei.

Drept aceia, încredinţându-ne Domnia Noastră din acturile mai sus prescrisă pentru vecînica vânzare a moşiei a-

ceştia Cetăţue, ci-i zic şi Trestiana, megieşită cu moşie Bârladu, cu toate formalitalile legiuite prin aşăzământuri, şi că s'au plătit şi preţul cumpăraturii de către Obştia târgului Bârladu, prin acest hrisov cu a Noastră iscălitură şi peceti, în temeiul art. IV, anexa litera T, din Organicescul Reglement, întărim pacinica şi nestrămutata stăpânire numiţilor târgoveţi şi urmaşilor lor din neam în neam asupra moşiei aceştie, întocmai după cuprindere cărţii Divanului Ţării-de-gios pemenită mai sus.

Scrisu-s'au hrisovul acesta la scaunul Domniei în oraşul Iaşii, în anul al triile a Domniei Noastre.

Anul 1837 Mart 11 zile. No. 38.

Mihail Sturza Voevod. (L. P. D.)

No, 63 ..... hat. procit.

Director Depart. Justiţiei, *Iancol Veisa spatar.*

Pentru şeful secţiei Depart. Dreptăţii, *Ştefan Grigoriu caminar.*

De mine s'au scris şi s'au trecut în condică, *Alecu Vuluţi pitar.*

CLXXIV

1849 Ianuarie 16. *Adeverinţa Epitropilor Casei Obştiei pentru o hotarnică stricată pe alocure, pe care o dau să se scoată de pe ea copie adeverită de Judecătorie.*

Adeverinţă.

Supt iscăliţii Epitropi Casăi Opştiei, din Documenturili moşiei târgului s'au scos hotarnica lui Ştefan Popăscul vornic de poartă, din velet 7265 Fevr. 20, în priviri că esti stricată pe alocure, pentru de a să scoati o copie de pe ea, întărită de giudecătorie.

Şi pentru a ei întoarcere să dovideşti prin aceasta.

1849 Ghenar 16.

(Nedescifrabil) *K. Alecsă Sardar. G. Cepescu. Hgi Panainti Cambur.*

CLXXV

1849 Noemvrie 30. *Adeverinţa Epitropilor Casei Obştiei pentru scoaterea din ladă a hrisovului gospod, spre a-l*

înfăţoşă Isprăvniciei, în scopul de a fi supuşi slujitorii ca să plătiască imaşul păşunatului cailor.

La trebuinţa ce am avut de a înfăţoşă hrisovul gospod Isprăvniciei pentru de a supune pe slujitori ca sa plătiască imaşul păşunatului cailor, după dezlegarea respectivului Departament, l'am scos astăzi din ladă cu hârtiile moşiei târgului; şi până îl vom pune iarăş la loc, după isprăvirea lucrării ce ne va întimpină, va sta aceasta în locu-i supt ale noastre iscăliturі, epitropi, ce ne aflăm întăriţi prin jurnalul încheet de către Opştia acestui oraş.

Sărdar Alecsă. G. Cepescu. Hgi Panaiti Cambur.

CLXXVI

1884 Fevruarie 27. *Casa Proprietăţii moşiei târgului Bârlad cumpără moşia Simila dela Vasile Pogor.*

Act de eternă vânzare.

Subsemnatul Vasile Pogor, domiciliat în Iaşi, fac cunoscut prin prezentul act, că am vândut Casei Proprietăţii moşiei târgului Bârlad, reprezintată prin Domnii Panaite Armaşu, Hristache Ion, Ştefan Gheorghiu şi Sava Savin, moşia mea Gura Simila şi Horoiata sau Măstăcanii, din plasa Simila, jud. Tutova, venită în proprietatea mea cu actul din 26 Aprilie 1860 sub No. 56 a Curţii de Confirmaţiune a Moldovei, întărit şi de Ministerul Dreptăţii sub No. 4018 din acelaş an.

Această moşie, pe care se află casa de locuinţă a proprietăţii cu grădina ei, mai multe case cu locul lor, înprăştiete, vie, coşere, hambar, rateş, după stăpânirea ei actuală în ţarină şi afară din ţarină şi care are o întindere de 711 fălci şi 31 prăjini, după măsurarea ce i-a făcut'o domnul Inginer hotarnic Gr. Neculcea, recunoscută de ambele părţi şi în megieşiile ei actuale; într'un cuvânt, moşia Gura Simila şi Horoiata, cu tot ce are pe ea şi în hotarele ei actuale, nerezervându-mi mie nici un drept prezent sau viitor asupra ei, am vândut-o în preţ de două zeci şi şapte galbeni în aur, fie-care falce, sau în lei noui 225,684 plătiţi în aur. Din acest preţ scăzându-se suma de 102,055 lei noui

și 20 bani ce mai datoresc Primei Societăți de Credit fonciar, Român din București, din împrumutul de 104,000 lei noui, ce am făcut la 1877, la această Societate, cu ipotecă în moșia Gura Simila și Horoiata. Restul de 123,628 lei noui și 80 bani în aur l'am primit, la facerea și subsemnarea prezentului act, din mânile D-lor: Neculai I. Bujorianu și Hagi Lazăr Cambur, depozitari ai banilor proprietarilor moșiei târgului Bârlad, după autorizațiunea ce le-au dat domnii mandatari sus citați, de a face aceastâ plată.

Prin efectuarea plății prețului moșiei Gura Simila și Horoiata sau Măstăcanii, devine proprietate a Casei Proprietății târgului Bârlad din acest moment chiar, așa că contractul de arendă al moșiei, care expiră la 23 Aprilie 1886 în persoană d-lui Herșcu Buiu cu dreptul de a primì câștiul moșiei dela 23 Aprilie 1884, precum și cele-l-alte drepturi și obligațiuni cuprinse în el, împrumutul ipotecării ce este făcut de mine la Prima Societate de Credit fonciar Român, plata ratei datorată a se face pentru acest împrumut la 1 Maiu 1884. Capitalul social și de rezervă ce am la Prima Societete de Credit, după recipisele ce posed și care le-am încredințat d-lor mandatari, toate acestea trec asupra Casei Proprietății târgului Bârlad.

Moșia o vând Casei Proprietății târgului fără nici o sarcină alta, decât datoria existentă la Creditul fonciar Român și fără nici un proces asupra ei și cel ce există din partea Casei Proprietății în contra mea, pentru stricarea iamașului, se stânge pentru totdeauna.

Dacă moșia ar fi înpresurată de vecini sau de clacași, tot pământul s'ar câștigà prin o acțiune în revindecare, precum și venitul lui va fi numai a Casei Proprietății târgului, precum și ori-ce despăgubire s'ar cere sau s'ar câștigà de la actualul arendaș s'au foștii arendași ai moșiei, va fi numai în folosul Casei Proprietății târgului.

Documentele de proprietate ale moșiei depusă la Creditul fonciar, n'am putut să le remit Casei Proprietății târgului, ele însă devin proprietatea sa, din acest moment.

In virtutea procurilor ce păstrăm dela proprietarii târgului Bârlad, autentificate de Trib. de Tutova sub No. 336 şi 618—83, subsemnaţii Panaite Armaşu, Hristachi Ion, Ştefan Gheorghiu şi Sava Savin, declarăm că cumpărăm moşia Gura Simila şi Horoiata sau Mastacanii pentru casa proprietăţei târgului Bârlad, în condiţiunile prevăzute mai sus.

S'a făcut astăzi în 27 Februar 1884 în Iaşi, unde se va autentifica actul de Tribunalul de Iaşi, rămâind ca transcrierea lui să să opereze la Trib. de Tutova prin prezentarea lui numai de către Casa Proprietăţei târgului.

V. Pogor.

P. Armaşu. S. Savin. Ştef. Gheorghiu. Hristachi Ion.

România

Tribunalul Iaşi Secţia III-a.

D-lor Vasile Pogor, Panaite Armaşu, Hristache Ioan, Ştefan Gheorghiu şi Sava Savin, procuratorii Casei proprietăţei târgului B â r l a d, cu procurile No. 366 şi 618 în persoană în camera acestui Tribunal, au declarat că subsemnăturile din prezentul act de eternă vânzare în dublu exemplar, sânt proprii ale lor şi că cele ce conţine sânt din liberul lor consimţimânt.

Tribunalul, în baza acestora, declară prezentul act autentic de eternă vânzare, în dublu exemplar, care s'au trecut în registrul actelor autentice.

Taxa de înregistrare, în sumă de 4513 lei 68 bani s'au plătit Casieriei Iaşi, cum probă recipisa No. 8370.

N. Porfiriu. N. Nanu.

(L. S. T. I.)

No. 208 aut. vol. 5. Grefier (nedescifrabil).

1884 Fevruar 27 zile.

Proces-Verbal

No. 1188.

Anul 1884 luna Martie 3 zile.

Văzând cererea făcută de d-l V. Pogor, prin petiţiunea reg. 209—84, şi de d-nii P. Armaşu, Ştefan Gheorghiu,

Sava Savin şi Hristache Ioan, prin petiţia reg. sub No. 250 8, reprezintanţii Obştiei proprietarilor moşiei târgului Bârlad, după procurile autentificate de acest Tribunal sub No. 366 şi 618—83, de a se transcrie actul cu care d-l Vasile Pogor vinde Casei Proprietăţei moşiei târgului Bârlad, moşia Gura Simila şi Horoiata sau Mastacanii din plasa Simila acest judeţ, cu preţ de 225,684 lei în aur,

Văzând că acestui act i s'au dat autenticitate legală de Tribunalul Iaşi, secţiia III sub, No. 208 din 27 Februar curent;

Văzând că actul format pe hârtie timbru de zece lei, conform legii timbrului, fiind plătită şi taxa de înregistrare cuvenită statului, în sumă de lei 4513 bani 68, dupăcum probă recipisa casieriei jud. Iaşi No. 8370, ce au prezintat;

In virtutea art. 722. Pr. Civ. combinat cu 1295 C. Civ.

Tribunalul

Ordonă

Trascrierea prezentului act în registru respectiv.

Economu. E. Cernăteseu.

(L. S. T. J. T.)

Grefier, *G. Bahrin*

Noi Grefierul Trib. Tutova atestăm că acest act s'a trecut in registrul de Transcripţiuni astăzi 3 Martie 1884 sub No. 194 vol. I—84.

Grefier, *G. Bahrin.* (L. S. T. J. T.)

CLXXVII

1860 Aprilie 26. *Cartea de Confermaţii a Moldaviei încuviinţază vânzarea moşiei Simila şi Mastaticii dela districtul Tutova, proprietăţi rămasă dela aga Costachi Greceanu.*

Principatele, Unite-Maldova şi Ţara Românească.

Curtea de Comfirmaţii a Moldaviei.

După mijlocirea Vorniciei de Aprozi cuprinsă în raportul *No. 3065* din 30 Mart anul trecut, urmând a să vinde deveci prin mezat Moşiea Simila şi Mastaticii dela distric. Tutovei, şi osăbit casile din capitalie, proprietăţi rămasă de-

la răpos. aga Kostachi Grecianu, spre îndestularea a mai multor creditori cu suma de *12,331* galbini și *3448* lei, după lista comunicată de Vornicie și recunoscuți de d-l Vist" Panaite Balș, reprezentantul dreptăților ds. KKnei Efrosina, născută Văcărescu, soțiea răpos. aga Greceanu; în urmarea acestia, cercetându-să titlurile proprietății și văzândusă valabile, aciastă Carte, pe temeiul mijlocirei Vorniciei, au încuviințat vânzarea lor pe puterea Documenturilor triimasă de Vornicie și, prin Buletinul No. 41 din 21 Mai 1859, s'au publicat în termin de șasă luni ca toți acei ce ar ave vre un drept asupra arătatilor mai sus proprietăți să-l reclame la giudec. competentă în citatul termin, încunoștiințând și pe aciastă Curte, atât unii ca aceștia cât și acei ce de mai înainte ar fi având pornită și s'ar afla in lucrarea vre unui Tribunal, căci la din contra niște aseminea vor rămânè ca fără ființă; de la cari vremi împlinindusă citatul termin de 6 luni a publicației precum și osăbitele 15 zile de răspectu, și in cursul lor vre un caz împiedecătoriu vânzărei neivindu-să, această Curte din motivul răportului Vorniciei No. 171, au încuviințat înnaintirea și a licitații de 40 zile; drept care pe de o parte scriindu-să Redacții cele de cuviință pentru adunarea concurenților ce vor fi de a cumpără arătatile moșii să să înfățoșăză la această Curte în toate Vinerile, zile de mezat, ce ar mijloci în cursul citatului termin de 40 zile și mai ales întăia Vineri după espirarea lui, când are a să desăvârși adgiudecația asupra celui ce ar da mai folositoriu preț cu banii aduși în Curte îndată ce mezatul se va aprobă și de Minist. Dreptății, iar acaretile aflătoare pe moșiea Simila sânt: o părechi case mici de zid în despărțire de șase odăi și o cămară, acoperemântul vechiu de șândilă; beciu mic de cărămidă; o casuță mică pentru portari; altă casă cu 4 odăi de vălătuci, acoperite cu scânduri; alte casă cu trei odăi, o bucătărie de cărămită acoperite cu șindilă; alte două mici odăi de vălătuci acoperite cu șindilă, și deosăbit o găinărie cu odae de vălătuci, stricați păreții, acoperite tot cu șindilă; grajdiu de 12 cai; șură de 4 trăsuri și un hambariu

încăpătoriu de 50 chile, toate aceste de scânduri de brad, subt acoperemânt de şindilă; hulubărie întrun picior acoperită cu tinichea; Biserică bună de zidiu; grădină cu feluriţi copaci şi puţină pădure, în ea florărie de cărămidă acoperită cu şindilă; o moară de două pietre, şi o chioă de sumane; osăbită casă cu două odăi, grajdiu de doi Kai, şi o căsoae supt un acoperemânt, păreţii de vălătuci, învălite cu scânduri; un zămnic; şi două ratişuri cu beciuri, unul la drumul mare cu 4 odăi şi grajdiu acoperite cu scânduri, şi unul la drumul Similei cu 4 dispărţituri stricat şi nelucrătoriu; i osăbită cârşmă pe valea Săcii cu două odăi şi pivniţă de lemn, stricate, şi o moară de vânt; pe Mastatici este un rateş cu beci. Pe dialta, spre urmarea strigărilor şi adgiudecăţii, sau înfiinţat foaia de licitaţie No. 1049 din 11 Mart acest anu, şi la 15 a corentei luni April, în urmarea publicaţiei înserată în Monitoriul No. 123 din 5 Mart, fiind ce întâi Vineri după 40 zile, ziua destinată de adgiudecaţie, şi aflândusă stăruitoriu d. Iancu Dimitriu creditoriu şi vechilul casei datornice de a să da sfârşit vânzării, s'au înaintit cuvenitele strigări şi dintre mai mulţi concurenţi ce au fostu d. Vasile Pogor au dat preţul cel mai folositoriu suma de 18,000 galbeni opt spre-zăci mii galbeni piste care nevoind a da alţii mai mult şi d-l Dimitriu mulţămindu-să cu acest preţ s'au şi făcut adgiudecaţia asupra d-s Pogor după condiţiile şi îndatoririle descrisă mai sus aşa; dar, fiindcă pentru răspunderea preţului d-lui Pogor au garantat cu sinetul de cinci mii galbini ce are a luà de la d-l Alecu Moruz cu ipotecă în moşiea Pekea, apoi Acta obiectului cu adresa No. 1384 s'au triimesu Minist. Dreptăţii spre a observa de sânt îndeplinite formalităţile, dela el sau priimit adresa No. 3832 încunoştiinţătoare că formalităţile vânzărei arătatei moşii după observarea ci le-a făcut, găsindu-să îndeplinite, le-au aprobat, cu punere înainte ca Curtea să iei în consideraţie feliul acestei vânzări, care se poate consideră mai multu ca de bună voe, şi numai când sar încredinţă că această vânzare trebue a fi tratată ca sălnică, atunci să înaintească lucrări în consecvinţă; în urmarea aceştie avân-

du-să în privire că mezatul s'au săvarşit după mijlocirea locului competent şi prin urmare s'au cunoscut de Curte că silnic aprobându-să în aşa calitate chiar şi de Minister Dreptăţii, şi cunoscândusă şi acum de asemine, s'au făcut cunoscut ds. Pogor a aduce în depozitu preţul arătatilor moşii. După care d-lui cumpărătoriul ecsoflisind întreg preţul vânzării, Curtea, pe acest termeiu şi a formalităţilor urmate prin acest actu, întăreşti vecinica şi pacinica stăpânire a ds. aga Vasile Pogor asupra arătatilor moşii după condiţiile şi îndatoririle descrise mai sus ca pe driaptă proprietate a sa cumpărătură cu bună credinţă dela formal mezat; iar intrarea în stăpânire va urma după ce acest actu se va confirma şi de Ministerul Dreptăţii.

(2 semnături nedescifrabile). *D. Zamfirescu. I. Ianov. I. Lupaşc.*

(L. P.)

Şef secţiei (nedescifrabil).

Secţia II-a
No. 56.
1860 Aprilie 26 zile.

Principatele-Unite
Moldova cu Valahiea
Ministerul Dreptăţii
din Moldova.

Pe temeiu că formalităţile acestei vânzări, după observarea ce li sau făcut de Minist. s'au găsit îndeplinite şi pe temeiul art. al II-le din închierea Consiliului Miniştrilor, pubicată prin Monitorul Oficial No. 58, legalizază actul de faţă şi să dă cumpărătoriului, spre a constata pentru tot deauna dritul său de proprietate asupra obiectului cumpărat.

Ministru Secretaru de Statu.
Ad Interim, La Depart. Dreptăţii, *Pastiea.*
(L. P. M. J.)
Secciunea a II-a Şeful Secciunei, *Misail.*
No. 4018.
Anul 1860 Aprilie 26 zile.

ADAOS

11 Documente gasite în urmă



CLXXVIII

1708 (7216) Ianuarie 1. *Mihai Racoviță Voevod întărește sfintei mânăstiri Răchitoasa, de pe apa Zeletinului, stăpânirea asupra unei case cu două dughene și o pivniță în Bârlad, ce i se dăruise de Nastasia Gurioaia.*

† **Ion Mihai Racoviță Voevod bajiu milostiiu gospodar zemli Moldavscoi.** Adecă au venit înainte Domniei miali și a totu sfatul nostru rugătoriul nostru Veniiamin egumănulu și cu tot săborulu dela sfnta mănăstiria Răchitoasa, de pre apa Zeletinului, undia este hramulu Adormirea Maicei Preacistii, și ni-au arătat un zapis cu peciatea târgului Bârladului, cu mărturie a șoltuzului de acolo și cu 12 pârgari, și cu iscălituri a preoți domnești, și a vornicilor de Bârlad, și altori oameni buni și de frunte. Scriindu și mărturisindu într'acel zapis, precum au venit înnainte lor Nastasia Gurioaia, fata Ducăi de Bârladu, de nime silită nici asuprită, ce de a ei bună voia au dat danie sfintei mănăstiri Răchitoasăi o case cu doă dughiani, ce-s în păreatiali casei, și cu pivniță denainte casei ; carili sint în târgu în Bârladu, în fața târgului ; ca să-i fie pomeaniria în viaci la sfintiali Leturghiile, ca să o pomeaniască și pe dânsa, și pe părinți ei, anumi Simion Duca și Antimiia, și prea tot rodulu lor ; și cu mare blăstăm au legat ca să n'aibă, după moarte ei, a să amesteacari, la această danie, nice ficiorii ei, nici dintru nepoții și strănepoții ei, ce ca să fie sfintei mănăstiri moșiia în viaci.

Intru aceaia și Domniia mea, dacă am văzut aciale zapise încredințate cu atâte mărturii, am crezut, așijdiare și dela Domniia mia am dat și am întărit sfintei mănăstiri Rachitoasăi pre aciali case cu 2 dughianea și cu pivnițe, ce s'au pomenit mai sus, din târgu din Bârladu, în fața târgului ; ca să li fie și dela Domniia mea driaptă ocină și moșie, și danie, și uric cu tot venitul stătător în viaci. Și altul nimea să nu se amesteci preadsim listom gospodvami. U las let 7216 Ghen. I, ftoragu gospodvami.

Noi Mihai Racoviță Voevod.

(L. P. D.) *Axinte uricaru.*

(Dos. 444, fila 68).

CLXXIX

1785 Decemvrie 10. *Iordachi Cantacuzino biv vel spatar, în schimbul moşiei Bârlad, dă mănăstirei sf. Samuil din Focşani moşia Vădurelile pe Răut în ţinutul Soroca.*

Gavriil Mitropolit Moldaviei

Adeverim printr'această scrisoare a noastră de schimbătură la mâna d-sali Iordachi Cantacuzino biv vel spatar, pentru o moşie anume Bârladu, la ţinutul Tutovii, înpregiurul târgului, care moşie o are sfânta mănăstire proorocu Samuil ot Focşani, ce este mitoc mănăstirii sf. Spiridon, danie dată dela răposatu Constantin Cehan Racoviţă VVod; pe care moşie cerşându-o d-lui spataru ca să o facă schimbu cu altă moşie a d-sale anume Vădurelele pe Răut la ţinutu Soroca, sat întreg. Măcar că este oprit de a să face schimbu, dar, fiindcă d-lui spataru este unul din cei mai întăi ctitor la sf. Spiridon, pentru cele ce părinţii d-sali au dat şi au afierosât moşii, şi pentru că şi moşie ce dă d-lui spataru schimb mănăstirii, să vinde cu preţ acum pe an *150 lei*, mai cu mult preţ decât moşie ce dă mănăstire schimb d-sale spatarului, care să vinde numai cu *o sută două zăci lei*, şi, fiindcă dă moşie pentru moşie, iar nu alte lucruri ca să aducă mănăstirii cheltuială cu păgubire, pentru aceasta şi noi, aflându-ne epitropi acum la sf. mănăstire sf. Spridon, văzând că este folos mănăstirii, am priimit cu bună voe noastră şi am făcut acest schimb. Dat-am noi d-sali spatarului moşie mănăstirii anume Bârladu, la ţinutul Tutovii, cu tot venitul din tot locu, cât să cuprinde în danie şi în hotarnică; şi d-lui spat. au dat la mănăstire moşie Vădurelile, sat întregi pe Răut, ce este în ţinutul Soroca, cu tot venitul din tot locul cât să cuprinde în scrisoare şi în hotarnică; care moşie îi este d-sali baştină. Şi de acum înainte, după schimbul ce s'au făcut, să aibă d-lui spataru a-şi stăpânì numita moşie Bârlad cu bună pace, făcându-şi şi dresă Domneşti de pe schimbătura aceasta. Şi i s'au dat şi toate scrisorile moşii aceştie, şi pentru credinţă am iscălit.

1785 Dech. 10.

Sofronie Erinopoleos. Lascarachi Rosăt vel vornic. Iordachi Ghica vel vornic.

Fiind schimbul acesta făcut și cu priimire boerilor Epitropi, s'au încredințat zapisu de noi. *Necolai Rosăt vel logofăt.*

1785 Dech. 14.

(Registru I dela Casa Obștiei, fila 15).

CLXXX

1785 Decemvrie 26. *Alexandru Ioan Mavrocordat Voevod întărește scrisoarea de schimb prin care Iordachi Cantacuzino biv vel spatar dă moșia Vădurelile mănăstirei prorocului Samuil din Focșani pentru moșia Bârladul.*

Cu mila lui D-zău Noi Alexandru Ioan Mavrocordat VVod Dom Țării Moldovii. Facem știre cu acest hrisov a Domnii mele tuturor cui să cade a ști, că iată al nostru cinstit și credincios boeriu d lui Iordachi Cantacuzino biv vel spatar, viind înainte Domnii mele și a tot sfatul nostru, arătatu-ni-au o scrisoare dintr'acest an 1785 Dech. 10, iscălită de Epitropii mănăstirii sf. Spiridon i a spitalului din orașul Eșii, anume sfinție sa părintele Chir Sofronie Irinopoleos, i d-lui Lascarachi Rosăt vel vornic, i d-lui Iordachi Ghica biv vel vornic, și adeverită cu iscăliturile Preosfințitului Mitropolit al Țării și al Nostru duhovnicesc părinte, Chir Gavriil, i a d-sali veliților boeri ai Divanului ; prin care scrisoare așà arată numiții Epitropi (urmează scrisoarea, care este imprimată în urmă, doc. CLXXIX pagina, 324, după care continuă :)

Deci, după scrisoarea aceasta de schimbătură, cerșind d-lui spataru că să i se dei dela Noi întaritură gospod și Domnie me, văzând schimbul ce s'au făcut că este din bună voe și cu folos mănăstirii, pentru aceia iată dar că printr'acest hrisov întărim cinstitului și credinciosului boeriului Nostru, d-sale Iordachi Cantacuzino biv vel spatar, ca, după tăria scrisorii Epitropilor mănăstirii sf. Spiridon, ce s'au văzut de Domnie me, să aibă a-și stăpâni moșia Bârladu, la

ţinutul Tutovii, înpregiurul târgului, în bună pace, cu tot venitul din tot locul cât să cuprinde în danii şi în hotarnică, în veci. Şi să-i fie driaptă ocină şi schimbătură, atât d-sali cât şi fiilor, i nepoţilor, şi la niam de niamul d-sali, şi hrisov de întăritură statornic, neclintit şi ne ruşăit niciodinioară; dupăcum şi mănăstire sf. Spiridon încă să-şi stăpâniască pomenita moşie, Vădurelile, sat intreg pe Răut, ot ţinutul Sorocii, ce au luat schimb dela d-lui spataru, iarăşi cu tot venitul, din tot locul, în veci. Şi s'au întărit hrisovul acesta cu a Noastră Domniască iscălitură şi pecete. Spre aceasta este credinţa a însu-mi Domnii mele, Noi Alecsandru Ioan Mavrocordat VVod, şi credinţa a cinstiţilor şi credincioşi boerii Domnii mele, d-lor: Dimitrie Sturza vel logofăt de Ţara-de-gios, Necolai Rosăt vel logofăt de Ţara-de-sus, Lupul Costachi vel vornic, Ioan Cantacuzino vel vornic, Iordachi Cantacuzino vel vornic, Lascarachi Rosăt vel vornic, Costachi Ghica hatman, Costachi Rosăt vel postelnic, Mateiu Cantacuzino vel vist, Scarlat Carage vel agă, Costin Catargiu vel spatar, Necolai Balş vel vornic, Costantin Başâtă vel ban, Costache Carage vel comis, Ioniţă Rosăt vel caminar, Mihalachi Costache vel paharnic, Costachi vel sardar, Toma Iamandii vel stolnic, şi credinţa tuturor boerilor noştri mari i mici.

Scrisu-s'au hrisovul acesta la scaunul Domnii mele în oraşul Eşii, întru ce dintăi Domnie a Noastră a Moldaviei, în anul dintăi.

1785 Dech. 26.

Noi Alecsandru Ioan Mavrocordat.

(L. P. D.)

Necolai Rosăt vel logofăt, procit.

(Registru I, C. O. fila 15—16).

CLXXXI

1793 Iulie 28. *Mihail Constantin Suţul Voevod convoacă Divanul Domnesc, la Mitropolie, spre a cercetă şi judecă procesul ce caminarul Iordachi Bals a facut târgoveţilor din Bârlad pentru stăpânirea vetrii vechi a acestui oraş.*

Noi Mihail Costantin Suțul VVod, boj. milost. gosp. zămli Moldavscoi.

Preosfinție Ta Părinte Mitropolite,
Cinstiți credincioși boerii Domnii mele:
D-ta Ștefan Sturza biv vel logofăt,
„ Necolai Roșăt biv vel logofăt,
„ Ioan Canta vel logofăt,
„ Iordachi Ghica biv vel vornic,
„ Costandin Paladi vel vornic,
„ Costin Catargiu biv vel vornic,
„ Deposte vel vornic,
„ Iordachi Balș biv vel vist,
„ Castachi Ghica hatman,
„ Necolai Roșăt vel vornic,
„ Costandin Balș vel vornic,
„ Costantin Greceanu biv vel vornic,
„ Sandul Sturza biv vel agă,
„ Lupul Balș vel spatar,
„ Mihai Sturza biv vel vornic za aprozi,
„ Dimitrie Saule biv vel vornic za aprozi,
„ Gavrilă Conachi biv vel ban.

Adunându-vă la sfânta Mitropolie, să ascultați cu toată luare aminte cerire ce face d-lui Iordachi Balș vel caminar pentru târgu Bârladului; precum cu asămine luare aminte să ascultați cele în potrivă răspunsuri și cereri a lăcuitorilor târgoveți de acolo. Și, dupăce să vor ceti hrisoavile, atât cele vechi cât și cele noă, ce să află la amândoă părțile, să hotărâți care sânt mai drepte și mai temeinice și mai cuviincioasă la locul acela, după așăzământ și obiceiurile pământului, chibzuind și bine cumpănind cuviința ce să cade, spre cumpaniala târgului acestue; și, în ce chip veți găsi cu cale a să urmà, pre larg să înștiințați pe Domnie me cu anaforà.

D-ta vel vornic za aprozi să stai să ie pricina aceasta sfârșit. 1793 Iuli 28.

(L. P. D.)

Andronachi Donici medelnicer.

S'au trecut în condică.

(Registru I a C. Obșt., fila 17).

CLXXXII

1793 August 11. *Hotărârea Divanului Domnesc în procesul ce a avut caminarul Iordachi Balş cu târgoveţii din Bârlad pentru vatra vechi a acestui oraş.*

Pre Inalţate Doamne,

Di către Inălţimea Ta, prin Domneasca ţâdulă, ni s'au poruncit ca, adunându-ne la un loc, să cercetăm şi să alcătuim cu toată luare aminte cerire ci face d-lui caminaru Iordachi Balş pentru târgu Bârladului ; precum asămine să cercetăm şi celi din în potrivă răspunsuri şi ceriri ce fac şi lacuitorii târgului de acolo ; şi, dupăce să vor ceti de către noi, atât hrisoavili cele vechi cât şi cele noă, să hotărâm (apoi) cari sânt mai drepte şi mai temelnici şi mai cuviincioasă a să păzi şi a să urmà la locul acela, după aşăzământul şi obiceiul pământului chibzuind şi bine cumpănind cuviinţa ce să cade spre cumpăneala târgului acestuia ; şi, dupăcum di către noi să va găsâ cu caii a să urmà, cu anaforà pre larg să înştiinţăm.

După a Inălţâmii Tale luminată poroncă, adunându-ne la un loc, undi, fiind faţă d-lui caminaru Balş, cum şi numiţii târgoveţi, s'au întrebat de către noi mai întăi pe d-lui caminaru ca să arăte ci cerire ari asupra acestui târg. Bârlad ; d-lui au scos di ni-au arătat un hrisov dela Măriia Sa Alexandru Costandin VVod din let 1784 Noemvrie 25, prin care s'au văzut scriind : Cá Măriia Sa s'au milostivit asupra d-sali caminarului Iordachi Balş şi, pentru ale sali credincioase slujbi cu cari s'ar fi arătat către Măriia Sa, l'au miluit şi i-au dăruit *vatra târgului Bârladului* cu toati locurili de prin pregiur căte vor fi drepte Domneşti şi nu să vor aflà dati danii nimărui de alţi luminaţi Domni mai înainte ; şi întăreşte ca să fie d-sali şi niamului său în veci bună ocină şi să stăpâniască pre diplin cu tot venitul, ca pe o driaptă danii şi miluire dela Măriia Sa. Apoi după hrisov au arătat şi o carte gospod, tot din anul şi luna acee, cu cinci zâli mai în urmă, iarăş dela Mariia Sa Alecsandru Costandin VVod, prin care, după hrisov, să volniceşte pe d-lui cami-

naru ca să aibă a luà şi tot venitul locului din vatra târgului Bârladului şi de pe tot locul de pe înpregiur pe obiceiu; însă numai bezmăn de casă să iee, i di dugheni şi de orici zâdiri s'ar aflà acolo pe locul târgului Bârlad, precum şi'orânda a toată băutura, să fie iarăşi a sa; ci şi mortasâpie de pe vitele ce să vor vinde, la zâle de târguri şi la iarmaroace, şi încă să fie al său, venitul să-l iee după hotărâre Condicii ce este în Visterie cu pecete gospod; şi'porunceşti Măria Sa şi tuturor lăcuitorilor târgoveţi, din Bârlad, ca să aibă cu toţi a urmà la toate întocma cum porunceşte Măriia Sa. După aceste au mai arătat d-lui caminarul şi un hrisov de întăritură dela Măriia Sa Alesandru Costandin Moruz VVod, din anul 1792 Avgust 6, prin care după jaloba caminarului Balş şi după cercetare ce arată Măriia Sa că au făcut prin d-lor veliţii logofeţi de Ţara-de-gios şi de Ţara-de-sus, pentru danie aceasta Domnească a d-sale caminarului, văzând şi însuşi Măriia Sa hrisovu de sus pomenit şi, încredinţându-să, asămine i-au întărit danie de sus pomenită, ca să stăpâniască *vatra târgului Bârladului* cu tot locul cât va fi drept Domnesc şi ne dat nimărui de alţi Domnii mai dinainte, ca pe a sa driaptă ocină, şi *în cât va şădè aice şi va arăta credinţă şi supunere către Domn şi iubire către Patrie*, luându-şi şi tot venitul după rânduiala ce s'au hotărât de către Măriia sà, adecă: *de toată bineaoa ce va fi pi vatra târgului să iee bezmanul locului după analoghie chiriei ce va agiunge, din 10 bani unul; cum şi dela toţi acei ce vor avé pivniţi şi vor vinde vin, să iee câte 6 lei de bute şi câte 4 lei de poloboc; iar dela cei ce vor vinde rachiu să iee câte una pără de ocă; precum şi mortasâpie pi vitele ce se vor vinde în târg, încă asămine să iee după abiceiu; iar mai mult nici cu o cerire să nu supere pe nime.* Şi, după aceste hrisoave, cere şi acum d-lui caminaru să i să întăriască stăpânire.

Deci în potriva acestora întrebându-să şi pe lăcuitorii târgoveţi ce au să răspundă, ei toţi cu un cuvânt au răspuns: Cumcă aceste danii şi afierosări ce-au luat d-lui ca-

minaru Balş pi locul acestui târg Bârlad, nu puţină tânguire s'au pricinuit între toţi, între dânşii, când ei din moşii şi strămoşii lor să află înrădăcinaţi şi aşăzaţi cu lăcuinţa în târgu acesta de sumi de ani, după putere a Domneştilor hrisoave vechi şi alte dovezi ce au avut la mâna lor; din care măcar că cele mai multe, din înpotrivitoarele tulburări şi robii ce au fost pe locurile acele, s'au prăpădit cu totul, dar şi din câte au rămas şi le au la mâna lor, după putere acelora, ei iarăşi pe locul acestui târg Bârlad, s'au ştiut lăcuitori ca pe o driaptă moşie a lor; vânzând şi cumpărând şi clironomisând locuri de casă, şi pe dugheni unul de la altul, ca pe nişte drepte ocini ale lor; şi de câte ori s'au robit şi s'au pustiit cu totul târgul acesta ei iarăşi ca la o strămoşască moşie năzuind (cu toate supărările ce-au tras şi trag, aflându-să la un loc greu ca acela), s'au aşazat de au lăcuit şi lăcuesc până astăzi; şi, după aceste, când acum vor rămâné ca să fie daniile d-sali caminarului Balş păzite şi întărite, apoi, osăbit că toate acele mai vechi strămoşăşti a lor miluiri Domneşti şi clironomii părinteşti ci au avut sânt râdicate şi lipsite cu totul, dar şi lor nu puţină durere şi rană li să aduce şi stricăciuni târgului de istov; şi pentru aceasta şi ei toţi cu plângere cer, rugându-să să aibă dreptate. După a cărora jalobă, cerându-li-să ca să-şi arăte şi ei ori ce dovezi vor avè, au scos de ni-au arătat mai întăi un hrisov vechiu Domnesc, dela Ştefan VVod, care, fiind sârbesc, s'au dat de s'au tălmăcit de Pavăl polcovnicul Debriţ, dela Mitropolie, care tălmăcitoriu, prin suretul ispisocului iscălit de dânsul, arată că, fiind ispisocu foarte vechiu şi fiind şi rupt o bucată dintr'ânsul, au tălmăcit numai pe cât au putut alege, şi nici veleat nu s'au găsât; însă, dupăcât au putut tălmăci aşà s'au văzut scriind: Că viind înnainte Domnii Sale şi a tot sfatul şoltujii şi pârgarii şi toţi târgoveţii din târgul Bârladului, aşijdere şi toţi săracii oameni de prin toate satele, ce sânt supt ascultare târgului şi sânt aşăzate pe hotarul lui, au cerut ca să li caute şi să să aliagă hotarâle cele vechi, ce au fost din vac a târgului Bârlad; drept aceia şi Domnia Sa li-au căutat şi li-au însămnat pără

unde le-au fost sămnele din vac; şi arată pre larg anume şi toate sămnele, cum li s'au ales locul, să să ştie; şi iarăşi arată că însuşi Domniia Sa li-au mai cumpărat şi o sâlişti pe Tutova anume Ivancea dela Tătarca, care şi ace sâlişte tot în lăuntru aceluiaş hotar au lăsat'o Domnia Sa, ca să fie iarăş supt ascultarea târgului Domniei Sale a Bârladului, iar hotaru acei sâlişte să fie după hotarâle cele vechi; şi iarăşi au mai socotit şi au miluit pe şoltuzii şi toţi săracii oameni din târgu Domnii Sale, Bârlad, şi li-au întărit obiceiul cel vechiu, ca nici unii din oamenii ce trăesc în Bârlad, să nu aibă a plătì nici un feliu de vamă acolo, în târgul Bârladului, nici de un feliu de alijveriş, fără numai acei ce vor cărà peşte să aibă a da de o.... un peşte, şi de o căruţă iarăşi un peşte, iar altă nimica, cum pre larg dovedeşte ispisocul. După aceasta au mai arătat o carte gospod dela răposatul Domn Costandin VVod Racoviţă, din let 7265 Mart 12, prin care s'au văzut scriind pentru târgoveţii din târgul Bârladulu, că, dupăce au dat şi au afierosit Domnia Sa locul Domnesc, ce s'au găsât la Bârlad, mănăst. proorocului Samoil din Focşani, care loc s'au şi hotărât în sămni cu vornici de poartă, după cuprindere altui osăbit hrisov al Domnii Sale, viind câţi va din târgoveţi au jăluit, arătând că poate să să supere despre călugării dela ace mănăstire pentru casâle lor, sau pentru grădinele lor; şi, pentru ca să fie ei bine încredinţaţi că nu vor fi supăraţi nici cu un feliu, li s'au dat Carte aceasta a Domnii Sale, prin care să hotărăşte: de casă să nu de nici un ban de chirii, nici de pivniţele lor, cum nici din grădini să nu zăciuiască, ci numai din ţarini, şi din fânaţe, şi din prisăci dela câmpu, să-şi dee zăciuiala, fiindcă şi când erà locul gospod nu să dijmue cu de acest feliu; de vreme ce şi ei sânt lăcuitori la un loc ca acela, în drumul cel mare împărătesc, cum pre larg devedeşte Carte Domniască. *Insă, pentru Cartea aceasta răspund târgoveţii, că s'au dat la mâna lor în vreme când ei ispisocu lui Ştefan VVod nu l'au avut la mâna lor, nici l'au ştiut unde este, fiind răsărit dela dânşii,*

căci de l'ar fi avut putè în toată vreme să să apere. După aceasta au mai arătat şi alte trei ispisoace Domneşti, întărituri la unii dintre dânşii, dintre târgoveţi, tot pe locuri de casă şi de dugheni, ce au cumpărat unii dela alţii acolo, în târgul Bârladului; însă un hrisov din let 7215 Noem. 2, dela răposatul Domn Antioh Constandin VVod; şi altul din 7268 Iunie 1, dela răposatul Domn Ioan Teodor VVod; şi al treile hrisov, acum, mai decurând, dela Măriia Sa Alecsandru Costandin Moruz, din anul 1792 Săpt. 1, întăritură iarăşi la unu dintre jăluitorii târgoveţi, pe 10 dughene cu o cârcîmă şi cu tot locul lor de acolo, din târgul Bârladului, ce cu mezat au cumpărat dela vist. Mateiu Canta; osăbit de alte scrisori a lor, ce au, vechi, date dela unii către alţii: zapise de cumpărături i de schimbături şi de clironomii, şi iarăşi pe locuri de casă şi de dughene, tot de acolo, din târgul Bârladului, care, fiind multe, nu s'au pomenit; *şi osăbit iarăş şi de alte multe scrisori a lor, ispisoace Domneşti şi zapise ce au avut, care, din întâmplările tulburărilor şi de robiile ce au suferit (care este ştiut), arată că li-au prăpădit;* iar locurile de casă şi de dugheni ce au, după aceia veche şi nestrămutată a lor stăpânire ce au avut, li stăpânesc şi până astăzi.

Pre Inălţate Doamne, aceste sânt hrisoavele gospod dovezâle, cum şi răspunsurile şi dela o parte şi dela alta, dupăcum şi mai sus s'au arătat. Şi, după cercetare ce cu amăruntul ce s'au făcut de către noi la pricina aceasta, fiind luminată porunca Inălţimii Tale ca, după aşăzământul şi obiceiurile acestui pământ, în ce chip vom găsì cuviinţa ce să cade spre a să urmà la pricina aceasta, să înştiinţăm pe Inălţime Ta, noi, aşăzământul şi obiceiul vechiu, care s'au urmat şi s'au păzit dintru început şi pănă astăzi în ţara aceasta, dintru a Divanului Condici cu adevărat că aşà au fost: Ca adică, din locurile cele de parte a târgurilor, pe care să nu fi avut cineva casa sa mai dinainte, pe acel loc nu poate cinevaş să-l de sau să-l vândă altue, ne având tărie sa, fiind loc Domnesc; iar care va fi avut mai dinainte casa sa pe acel loc sau şi acum de va avè, poate să-l vândă sau să-l dee

cui va vre, măcar de nu va avè nici Carte Domniască pe acel loc; fiindcă, din întâmplările tulburărilor, de multe ori pustiindu-să târgurile, şi luminaţii Domni, vrând ca să să lăcuiască târgurile iarăşi la loc, au dat Cărţi deşchisă, de obştie, cu hotărâre ca ori cine va venì să lăcuiască la târguri, să fie volnici a-şi face casă şi dughene şi locul să rămâi a lui de istov; şi, după putere acelor luminate Cărţi ce s'au dat de obştie, au rămas locul a lor, şi rămân şi vânzările dela unul la altul iarăşi temeinici şi stătătoare; şi atât vânzătoriul cât şi cumpărătoriul nu rămân îndatoriţi cu vre o dare stăpânului ţării pentru locurile acele, ce sânt după dreptate a lor.

Aşà ne adeverim că au fost dintru început aşăzământul şi obiceiul pământului, şi aşà s'au păzit până acum ne strămutat; însă acum, la pricina aceasta, fiind de amândouă părţile hrisoave Domneşti, precum să arată, noi nu putem să anerisim nici pe unele nici pe altele, ci înştiinţăm; iar hotărâre ce de săvârşit rămâne la pre înalta înţelepciune Mării Tale.

1793 Avgust 11.

A Înălţimii Tale,

Cătră Dumnezău smerit rugatoriu,
Iacob Mitropolit Moldaviei.

Pre plecate slugi,

Ştefan Sturza vel logofăt. Ioan Canta vel logofăt. Neculai Roşăt logofăt. Iordachi vel logofăt. Lascarachi vel vişt. Costandin Paladi vel vornic. Dracachi vel vornic. Costachi Ghica hatman. Teodor Balş vel vornic. Costachi Gruceanu vornic. Mihaiu Sturza vornic.

(Registru No. 1 al Casei Obştiei, fila 4—7).

CLXXXIII

(Fără dată, probabil 1813 Septembrie). *Mărturisirile lui Vasăle Lazor şi Ion a Catrinei pentru Movila Pascului.*

Eu *Vasăle Lazor* aşà ştiu şi spuiu: că esti Movila Pascului dila hotarul târgului, ci să chemă la Cruci, în gios, ca un rându di pământuri, dila drum în gios; şi dela tatâ-

meu am apucat că eră trecut şi el cu bătrâneţile, şi eu ţiu minti de opt zeci di ani.

Şi eu *Ion a Catrinei* ţin minti di când s'au scos Lazii din ţară. Şi aşà ştiu şi spuiu ca şi Vasile Lazor.

NOTĂ. Aceste mărturisiri sunt amintite în urmă în Anaforaua din 1814 Febr. 20 (sub No. 6 Doc. CXIII, pag. 153).

Cred însă că în această Anafora din greşală se zice : »Şi o fămei Catrina în vârstă de 70 ani,« în loc de «Ion a Catrinei» cum este aici.

CLXXXIV

1814 Ianuarie 2. *Isprăvnicia Tutovii poroncèşte căpitanului de târg ca se facă obşteşte cunoscut că acei ce vor trece în stânga Prutului n'au voe să-şi vândă de pe moşia târgului Bârlad decât numai binalele, nu şi locul de sub ele.*

Isprâvnicia cătră căpitanul de târg.

După luminată Carte Măriei sali lui Vodă poroncitoari ce-am primit, ca toţi acei atât lucuitori cât şi cei ce strămutându-să vor voi a treci în stânga Prutului, binali, adică casă, dugheni, îngrădituri, ce vor avè pe locul moşiei târgului, vânzându-le, să nu le vânză nici să le schimbi cu pomenire de loc, căci numai binalile să socotesc a lor, iar nu şi locul ; şi, dacă cinevà cu înşălăciune să va alunecà a cumpărà sau a schimba cu locul din înpreună, şi va socotì cu aceasta că poati să fie deplin stăpân locului, orice arătari va face nu i să va ţinè în samă.

Drept aceia ţi să poronceşti ca să pu(i) telal să strigi în auzul tuturor poronca aceasta. 1814 Ianuar 2.

(2 semnăturì nedescifrabile).

CLXXXV

1814 Maiu 7. *Scarlat Alexandru Calimah Voevod porunceşte Ispravnicilor de Tutova, ca, până se va da sfârşit pricinei dintre Dimachi şi Paladi pentru despărţirea hotarului Bârladului de acel al Cetăţuei, veniturile respective să se strângă şi să se păstreze de vameşul Ştefan Scântee.*

Noi Scarlat Alecsandru Calimah VVod cu mila lui Dumnezău Domn țării Moldaviei. Credincioşi boerii Domniei mele, d-voastre Ispravnici de ținutul Tutovii, sănătate. Veți înțălegi arătare şi cerire ce faci d-lui spataru (Neculai Dimachi). Deci, fiindcă pricina aceasta iaste cercetată, de cătră d-lor Veliții boeri şi păn să va da sfârşit şi cu giudecata Domnescului nostru Divan, scriem Domnie me d-voastre: Tot venitul ce va fi pe locul de pricină, care loc să începe din gura gârlii Tupiloaei şi liniia la dial spre. răsărit păn unde loveşte alte megieşite moşii, şi în gios dialu, şi apoi la vale, spre apus, pe din gios de *grădinăria vechi*, linia driaptă la apa Bârladului, unde au fost *morile cele vechi* a d-sali vornicului Costandin Paladi, supusul rusăsc, şi piste apa Bârladului, dispre apus, cotul acela unde este un şanț ce-i zic şi *Cetățuia*, să rânduiți pe vameşu Ştefan Scântei să-l strângă cu izvod; precum asămine şi venitul morilor ce le ari d-lui vornicu Paladi acum in apa Bârladului, dacă, după cercetare d-voastre, să vor dovedì că sânt făcute pe acelaş loc de pricină; şi păn s'a da sfârşit pricinii cu Divanul Domnii meli, tot acel venit să sté în purtare de griji a numitului vameş, ne atingându-să ca să ia cevà dintr'ânsul cât de puțin, nici d-lui vornicu, nici d-lui spataru; şi, după ce să va da sfârşit pricinii, atunce, care parte va avè dreptate, va luà şi venitul acela ce va fi; iar păn atunce, cum poroncim, să stè propit.

1814 Mai 7.

(L. P. D.)

Procit. vel. logofăt.
No. 79, trecut.

CLXXXVI

1827 Iulie 27. *Ioan Sandu Sturza Voevod numeşte o comisiune de trei boeri pentru a cercetă ne ințălegerea ivită între vornicul Greceanu, proprietarul moşiei Simila, şi între târgoveții Bârlădeni, pentru hotarul despărțitor între moşii.*

Noi Ioan Sandu Sturza VVod cu mila lui Dumnezău Domn țării Moldaviei. Cinstiți credincioşi boerii

Domnii mele, d-ta Ioan Jora biv vel postelnic, i d-ta Ioan Codrianu biv vel spatar, şi d-ta Iancu Miclescu biv vel ban, sănătate. Din cuprindire jalobii aceştia pre larg veţi înţălegi arătare şi cerire ce fac toţi târgoveţii de acolo, din târgul Bârladului. Deci, din cercetările mai înainte urmate s'au aflat că moşiia Simila a d-sali vornicului (Greceanu) nicicum nu poate a trece peste cursul apei Similii ; însuşi ispisocul Similii făcând această dovadă şi zicând pe locul ce să întăreşte celor de atunce stăpânitori a Similii: Şi Simila în gios până unde cade Simila în Bârlad. Apoi numai puţin şi hotarnica târgului fiind în stânjâni, după cercetările măsurilor ce s'au făcut, iarăşi în aceleşi sămni numite Simila să înplinesc măsurile ; peste a cărora cuprindire nici târgoveţii să pot întinde, nici d-lui vornicu ; ce poroncim d-voastre: Ca nici pe o parte nici pe alta să nu îngăduiţi a să întinde cu stăpânire peste cursul apei Similii, ci întocmai în acelaş sămnu, şi o parte şi alta, să stei cu stăpânire. Către aceasta apoi să cercetaţi şi pentru venitu locului ce arată târgoveţii că s'au stăpânit de d-lui vornicu, şi ceia ce va fi cu dreptul, să arătaţi d-sali vornicului ca să răspundă ; sau, ne voind a să pune la cale, să daţi mărturie, ca prin zapciu să li să facă înplinire dreptului, înştiinţând şi la d-lui vel logofătul urmare celor poroncite. 1827 Iuli 27.

(L. P. D.) Vel logofăt.

CLXXXVII

1831 Maiu 15. *Divanul Inplinitor scrie boerilor din Epitropia Casei Obştiei că, în ce priveşte amestecul Isprăvniciei în trebele acelei case, a dat cuviincioasa poruncă, iar în ce priveşte nemulţămirea orăşenilor cu contractul căsăpiilor, să se îndeletnicească Epitropii rânduiţi a găsi alţi casapi.*

Divanul înplinitor

Către d-lor cinstiţii boeri : vornicu Iordachi Costachi aga Gheorghie Costachi şi spatariu Ioan Codrianu, Epitropii târgului Bârladului.

Din jaloba ce s'au priimit dela Obştia târgului Bârladului s'au văzut tânguire ce face, întâi pentru Condrahtu

căsăpiilor ce s'au încheet pe anul acesta, că ar fi cu preț asupritor, și al doile pentrucă Isprăvnicia să amestică în toate lucrările, ce se ating de interesurile Obștii, fără a luă în băgare de samă privileghiurile cuprinsă prin hrisoavele fericitului întru pomenire Domn Scarlat Calimah VVod. Pentru care, cât pentru ne amestecarea Isprăvniciei de acum înainte, s'au dat din parte Divanului cuviincioasa poroncă; iar d-voastre vi să însămniază că dacă obștia nu are mulțămire pentru mai sus pomenitul condraht, apoi, înpreună cu epitropii rânduiți de dânsa, să vă îndeletniciți a găsì alți căsapi și cu aciia (să) încheiați condraht mulțămitor și, întărindu-l de Isprăvnicie, să statorniciți vânzare cărnii pentru anul acesta; înștiințând și pe Divan de lucrare ce veți face.

Alecsandru Ghica hatman. Teodor Balș.

Masa II.
No. 10362.
1831 Maiu 15.
(Registru I al Casei Obștiei, fila 54).

CLXXXVII

1863 Martie 4. *Prefectura de Tutova comunică Epitropiei Casei Obștiei târgului Bârlad o întocmai copie de pe jurnalul No. 1 al Consiliului de Miniștri, ținut sub Președenția Domnitorului, relativ la administrarea intereselor privitoare pe acea Epitropie.*

Prefectura de Tutova.
Biuroul II.
No. 4374.

Demnilor Membri.

Jurnalul încheet de Consiliul Ministrilor, aprobat și de Măriia Sa Domnul prin apostiliul pus pe raportul No. 4670 relativ la administrarea intereselor privitoare pe ace Epitropie și comunicată Prefecturii pe lângă oficia No. 5274, vi-l comunic, Domnilor Membri, în copie spre rezultat la adresa No......

Prefect, *G. Lambrino.*

Șef biuroului, *I. Gaiu.*

Copie de pe rezoluția Casăi Proprietății orașului Bârlad, pusă pi adresa Prefecturii de mai sus sub No. 4374, cu data din 4 Mart 1863, la 11 Martie, anul 1863.

Adresa defață dinpreună cu alăturare pe lângă ea, se va a'ătură la acta corespondenții, iar spre siguranția păstrării acestui enportentu act întăriturii dritilor acestei casă a Epitropiei și a dreptului absolut de propietate tuturor orășănilor, cari din vreme în vreme sub felurite pretenții pururea au fost amenințate, să va scoate întocmai copie de pi copia alăturată a încheerii Consiliului Miniștrilor, ținut sub Prezedenţa Măriei Sale Domnului stăpânitor, în condica unde sânt trecute în copie de pe orighinale toate atingătoare de proprietatea acestui oraş şi a driturilor Epitropiei, care, legalizându-se de subscrişii, să va păstrà înpreună cu celilalte. Totodată să regulează că spre a lipsì toată îndoiala de ne pierdire unui așà interesant act, această adresă a Prefecturii, dinpreună cu copie alăturată, dezlipindu-să dela Actă, unde să poată după vremi a să pierde sau a să rupi, să să păstreze în lada de fieru cu alte asămine docomente; iar pentru regula Actii să va opri o întocmai copie sub adeverirea d-sale secretariului, slujind la caz de trebuință și copia ce s'au zis a să tragi în condica docomenturilor.

Iancu Epuri. G. Dudescu. Ștefan Ioan. Mile Dinovici. Pavel Mihail.

JURNAL No. 1.

Sub Preşedenţia Mâriei Sale Domnului

Consiliul Miniștrilor în ședința sa de astăzi, Vineri, 15 Fevruarie anul 1863, dând citire referatului D-lui Ministru trebilor din Intru asupra lucrărilor făcute în 1860 de fostul Ministeru din Iași, pentru desființarea Epitropiilor ce erau pe la unele târguri, sub numirea de *„ocrotitoare propietăților;“*

Văzând reclamațiile primite dela Bârlad în contra dispozițiilor desființărei Epitropiei dela acel târg;

Văzând că pentru constatarea dreptății acelor reclamațiuni s'a însărcinat d-l Prefect de Tutova, a face o cercetare localnică;

Văzând că din Procesul-Verbal încheiat la fața locului se constată cele următoare:

1). Că, la 1815, parte din târgoveții din Bârlad, au

cumpărat proprietatea d-nei Profira Dimache, contribuind fiecare cu ce au putut la această cumpărătoare.

2). Că ei au ales din sânul lor un număr de șase persoane ca să compuie o Epitropie spre a împărți între dânșii această proprietate, potrivit cu suma ce a dat fiecare la cumpărătoare și să administreze partea neîmpărțită pe care se află mori, fabrici etc.

3). Că cu venitul și capitalul strâns prin acest mod de administrare al intereselor coproprietarilor au putut venì în ajutorul Municipalității și al orașului cu o sumă până acuma de 251,792 lei cu chiar buna voința a coproprietarilor.

4). Că Epitropia numită de coproprietarii moșii Bârlad, nu represintă decât interesele acelei proprietăți a lor, iar nici cum acele ale comunității târgului, căci nu sunt toți târgoveții proprietari în zisa moșie, ci mulți dintr'ânșii sunt numai niște simple cumpărători posteriori de locuri și clădiri și *prin urmare după nici un drept nu pot avea amestec în administrația moșiei toți târgoveții, nici deadreptul nici prin Municipalitatea, căci s'ar atacà dreptul de proprietate al reclamanților.*

Consiliul, deliberând asupra tuturor acestor puncti, este de opinie că Consiliul Miniștrilor din Iași la încheerea ce au făcut în 1860 Decemvrie, negreșit nu a avut cunoștință de adevărata stare a lucrurilor în chestia coproprietarilor din Bârlad;

Considerând dar că această Epitropie n'a fost instituită pentru administrarea proprietății Târgului Bârlad, ci numai a proprietății unui număr anume de locuitori a acelui târg, și *că prin urmare acea avere nu este comunală ci curat particulară*;

Considerând că proprietarii particulari sunt liberi a-și administra și a-și întrebuințà interesele proprietății după a lor plăcere, *încuviințează ca Epitropia târgoveților coproprietari din Bârlad să nu se uniască cu Municipalitatea, ci să urmeze a-și administrà averea dupăcum înși-le vor găsì de cuviință.*

(ss) N. Cretzulescu, P. A. Cantacuzino, Ghr. Tell, General Florescu, L. Catargi, I. Ghica.

Pentru întocmai copie, Șef. *I. Gaiu.*

(Registru I al Casei Obștiei, fila 72 și 73).

Tabla măsoriștii târgului dela 1815 pe toate mahalalile și vatra veche.

O LĂMURIRE

In arhiva Primăriei orașului Bârlad se află o condică No. 2, de a foastei Casă a Obștiei, în care-s 74 file scrise, intitulată: „Tabla măsoriștii târgului dela 1815 pe toate mahalalile și vatra vechi". In această condică sunt trecute numele târgoveților, cari trăiau pe vatra veche a târgului și în mahalalile mărginașe,—arătându-se, în stânjini și palme liniare, periferia fiecărui loc de dagheană și casă de lăcuit, cum și sumele de bani ce dânșii au fost obligați ca să plătiască cu toții, după analoghia ce li s'au venit, la cumpărarea moșiei dela Profira Dimachi.

Târgoveții de pe vatra veche sunt trecuți în această condică de trei ori (fila 1-40; 41-46; 67-73), cu oarecari modifcări de nume; iar cei cari trăiau în mahalale numai câte o dată (fila 47—66). Am extras și publicat însă, dupăcum se vede mai departe, numai listele cu lăcuitorii de pe vatra veche și din mahalale, dela fila 47—74, pentru că dânsele ne înfățoșază pe târgoveții cari, supunându-se dispozițiunilor majorității, au plătit dela început o sumă de 131,396 lei vechi, banii analoghiei; apoi și pentru cuvântul că aceste liste au și un caracter de oficialitate prin faptul că fiecare filă respectivă este semnată de boeriul Iamandi, și la fila 73 se vede și următoarea adeverire: „Această Tablă tărfolog pentru alcătuire plății moșii Bârlad pe lăcuințe, în cuprindere a două zăci și șapte file scrise, făcută de neguțitori după răvașu d-sali postelnicului Mavrogheni, o am dat'o la d-lui. *Ioan Iamandi ban. Costachi Cerchez caminar*". 1816 Martie 3.

In lista târgoveților de pe vatra veche am intercalat însă cu litere mici din prima listă (fila 1-40) tot ce-am crezut că poate fi de trebuință mai ales pentru topografia orașului.



VATRA VECHE

Ulițile și Mahalalile.

No. curent		No. dughen.	stanjini	palme	Lei	Parale
	1. Ulița veche					
1	Dughenile mănăstirii Florești . .	4	40		173	
2	A d-sali Dumitrachi Duca, ce șădi Anghelachi Băcalu	1	24		60	
3	A surorii d-sali (Duca) ot Roman .	2	22		80	
4	Hagi Chiriac . , ...	1	25		60	
5	Căpitanu Costandin Mândrilă . .	1	21		35	
6	Catrina Mârzăcița	1	21		35	
7	Costandin Miticiu . . , , . .	1	21		35	
8	Un loc stărp a lui Gh. Munteanu ot Eși		28		50	
9	Loc stărp a lui Conachi		40		72	
10	Fă neia Mangalianului pe locu lui Bașotă ce-l ari cu bezmăn . . .	2	20		80	
11	Alexandru zăt iai, asămine cu bezmăn, loc tot a lui Bașotă . . .	1	21		40	
12	Ioniță Bărbieriul, loc cu bezmăn a a lui Toma Nebunele ot Căbești	1	21		40	
13	Bogdan Gramulu	1	21		40	
14	Dumitra Grămuliasă, dată zăstre căpit. Gh. Grosu .	1	21		40	
15	Logofătu Sava Popăscu	1	23		40	
16	Nistor Popa după catagrafia veche să văd 2 dughene	2	30		80	
17	Loc stărp a d-sali clucerului Pangrate		35		62	
18	Panaite Franzolagiu . . , . .	1	41		20	
19	Carapancul, lăcuința cu un loc ce au mai luat din gios a bisericii sf. Dimitrii	1	81		146	
20	Mincul Croitorul pe locu Floreștilor	2	36		60	
21	Lupul și Iani, feciorii lui Iordache Grăjdeanul	3	44		120	
22	Loc stărp a vatavului Vasâli de la soacră-sa *Drăgnioai*		38		68	
23	Loc stărp a bisericii sfântului Neculai „Tuchilă		27		48	
24	Ganciul Rușciclău, boengerie lui Sară	1	26		30	

No. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	Parale
25	*Preotu Ioan Praja*	1	27		30	
	O huidiță între Stirian și priotu Panaite .					
26	*Preotu Panaiti Praja*	1	28		30	
27	A d-sali vornicului Hrisoverghii, *la bileart*	3	37		90	
28	Fâmeia lui Ion Munteanul . . .	1	36		30	
29	Mile Brânză Dumitru	1	32		56	
30	Toma Dumitru	1	32		56	
31	Saule Păcurar	1	28		50	
32	Casa ce veche a protopopului .	1	49		90	
33	Hanu d-sali spătăresăi Saftii Sturza	1	62		111	
34	Loc stărp a d-sale slugeresăi Frăsinii, lângă Biserica Gospod . .		36		64	
35	Loc stărp a lui Iamandi suditul ot Eși		18		30	
36	A d-lui Hatm. Bogdan, peste drum dela Mile Dumitru	3	36		80	
37	Loc stărp a lui Gheorghi Novac, să arată Dumitrachi Huiudiul că ar fi stăpân		24		30	
38	Costandin Gălățanul, hanu 2 dugheni i locuința sa	3	40		180	
39	Loc stărp a lui Toader Sava ot Roman.		26		46	
40	Loc stărpu a Bisăricii Gpod lângă Costandin Gălățanu.		34		44	
41	Ratoșul d-sali stolnicesăi Tarsița Vardala		40		120	
42	Loc stărp a d-sali banului Petrachi Negre dela Enachi Cizmarul (să se măsoare)					
43	Enachi Rachierul, locuința sa . .	1	32		30	
	O huidiță între Enache și între Drăgan Caldarariu.		3			
44	Gheorghi Hușanu ce-i zic Alixandri	1	32		45	
45	Hriste Croitoriul cu zăt lui Gheorghi Șlicariul.	1	32		45	
46	Preoteasa Catrina	2	32		40	
47	A mănăstirii Grăjdenii	3	42		90	
48	Clironomii lui Foti	2	40		80	

No. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	parale
	Drumu dintre Vlad Mungiu şi dughenele mănăstirii Grăjdeni.		2	1		
49	Vlad Mungiu	2	40		100	
50	Toma Târnovitul, cu 4 stj. din uliţa mari cu 14 stj. dosul până în Vlad.	3			105	
51	Andoni şi Gheorghi, feciori d-sale chir Toma	5	45		225	
52	Feciorii lui Tudurachi Chirănuş, în capul podului	3	38		150	
53	Iociul Abager	2			110	
54	Enachi Cantaragiu	3			150	
55	Chenciul Abager	1	59		55	
56	Nicola Ignatiu . . . . , .	2			90	
57	Toader Stoica	1			50	
58	Ganciul Ruşciclău , . . .	1			50	
59	Sandul Pârţul	1	28		50	
60	Leiba sân David jâdov i lăcuinţa sa	2	29		100	
61	Meţul Ruşciclău	1	28		60	
62	Menciul Răsolgiu. , . . , . . ,	2	31		120	
63	Iosăp jâdov, lăcuinţa	1	35		100	
64	Manolachi Talpeş	1	36		50	
65	Chir Ilie Vârgolici , ...	2	38		100	
	2. Uliţa mare					
66	Gheorghe Radomir	1	40		50	
67	Neculi Mungiu . , ...	1	28		50	
68	Sterian Manoil	1	25		50	
69	Donciul Petrovici	1	30		60	
70	Ioan Gheorghiu) loc cu a Tomii .	1			50	
71	Caraiani) Târnovitu . . .	1			50	
72	A sfântului Gheorghi ot Dialu-mari.	2	26		100	
73	Polcovnicu Ştefan Stoice	1	25		50	
74	D-lui slugerul Vasâli Popa . . .	1	25		50	
75	Nistor Popa	1	29		50	
76	Preutul Costandin Cocul	1	29		50	
77	Safta Doncioai	2	30		100	
78	Toader Antohi	1	30		40	
79	Căsandra lui Ion Antohi	1	30		40	
80	Zoiţa Săcăroai	2	30		80	
81	Dumitra Săcăroai	2	30		80	
82	Hagi Iordachi	1	32		80	

No. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	parale
84	Nistor Popa . . . , . . . ,	2	30		100	
85	Ioniţi Langa	3	34		130	
86	Preoteasa Ilinca Bălăbănească . .	1	28		50	
87	Zoiţa sor Giurgii . . , . . .	3	30		150	
	Huidiţi între Zoiţa Gălăţănca şi Eni Gheorghiu		2			
88	Stoian sân Dima Băcai cu cârcima ce din dos	2			90	
89	Marie Jâdoavca (să să măsoare) .	3			120	
	Huidite între Jâdoavca si Eni Gheorghiu .		3			
90	Fâmeia Radului Ciobotar . . .	3	30		90	
91	D-lui spat. Gavril Iamandi . . .	3	36		150	
92	D-lui polcovnicu Ştefan Stoice . .	3	38		150	
93	D-lui polcovnicu Gheorghe Zota	1	27		50	
94	D-lui banu Costachi Iamandi . .	4	40		200	
95	D-lui slugeru Vasile Popa . . .	1	34		50	
	Huidita între Vasile Popa şi Ioniţă Chitaru					
96	Ioan Pitariul	2	22		80	
97	Femeia lui Paraschiv Mumgîu . .	1	35		40	
98	Panaite Păun	1	34		40	
	Huidita între Panaite Păun si între Vişan închisă		3			
99	Logofătu Tănasă Vişan . . .	1	37		40	
100	Logofătu Ioan Liga	1	39		40	
101	Protopopu Ioan , ...	3	39		60	
102	Anton Ciobotar	1	37		20	
103	Toader Vâlcul	1	37		40	
104	Tej protdpopul Ioan, crâşmă . .	6	37		60	
105	Casandra lui Ioan Antohi . . .	1	26		90	
106	Toader Antohi (să să măsoare) .	1			30	
107	Neculai Andrei . , ... , .	1	30		60	
	Huidita între Neculai Andrii şi între clironomii lui Minghiciu		4			
108	Feciorii lui Minghici	4	38		30	
109	Chiriac Croitor	1	42		40	
110	D-lui Iani Gheorghiu . . , . .	1	42		30	
	Huidita între Eni Gheorghiu şi între Tălpău		2			
111	Hanu lui Vasâli Neculeevici (Tălpău).	1	48		150	
112	Hanu d-lui vcrnicului Hrisoverghii, undi şăd jâdovi	4	68		150	
113	Loc stărp a' Petrei Bogdănesăi (să se măsoare) . . , ...				30	
114	Toader Telal	2	26		30	
115	Vasâli, brat lui	2	26		30	

No. Curent		No. dughen.	stanjeni	palme	Lei	parale
116	Costandin Bolovan . . , . . .	4	22		30	
117	D-neii spătăriasa Zmăranda Costandachi	3	25		90	
118	Mihălachi sân Toader Șlicar, crâșmă	1			30	
119	Toader Vâlcul. locuința sa . . .	2	25		80	
120	Ioniți Gâlcă cu locu de alăture, parte sa, hez parte preotului Mihai .	2	26		120	
121	Preotu Mihai ot Ciocani cu locul de alăture	2	21		90	
122	Tij d-mneii spătăriasa Zmaranda .	3	26		120	
123	Baba Clăpăniasă.	2	24		60	
124	Tij dumneii spăt. Zmaranda . .	2	24		80	
125	Radu Rachierul	1	26		60	
126	Ioniți Robul cu Toma Ouleț . .	2	39		100	
	Huidita pe parte Robului, între Robu și Gălățanu, după acte din 1798, dat Catrinii Gălățăncii		2	2		
127	Costandin Gălățanul.	2	38		90	
	3. Ulița Nouă					
128	Costandachi Zahariolu , . . .	1			45	
129	Lupul jâdovul , ...	1			45	
130	Iosâp jâdovul	1			45	
131	Tij Iosâp jâdovul , ...	1			45	
132	Mile Brânză.	1	22		50	
133	Ganciul Stoica	1	20		45	
134	D-lui Iani Gheorghiu	1	20		40	
135	Ioan Andrei , ... ,	1	23		60	
	Drumul între Ioan ndriu si Bratoiu Stoica		2	4		
136	Costandin Bălăban , . . , . . .	1	20		50	
137	Coste Hotonul . . , . , . .	1	21		50	
138	D lui Iani Gheorghiu, tij . .	1	21		50	
139	Moscul Băcalu	1	31		50	
140	Toader Ciocoiul ce au fost a Staicului Băcalu, au rămas a medelnicerului Oprișan.	1	29		60	
141	Tij d-lui Iani Gheorghiu	1	28		40	
142	Hagi Arghirii . . . . , .	1	28		40	
143	Dima Bacalu . . . , . . .	1	28		40	
144	Dimofti Croitoriul	2	29		90	
145	Costachi Dobrovici	1	31		50	

No. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	parale
146	Pavăl Abăgeru	1	20		30	
147	Iancul Zăt Fiştovauul	1	16		40	
148	Mihalachi Grăjdeanu	1	29		50	
149	Radu Inariul	2	29		80	
150	Costin zăt Olariul	1	25		40	
151	Toader Olariul	1	25		40	
152	Ioan Ursan, unde şădi Meir jâdovul	1	30		50	
153	Ion Andrei cu lăcuinţa i *soponărie*	2	28		120	
154	Gavril sàn Iani Bongean . . .	1	45		40	
155	Iani Bongean	1	48		60	
156	D-lui medelniceru Iordachi Oprâşan	2	32		40	
157	D-mneii şătrâriasa Zmaranda . .	2	32		40	
158	D-lui slugerul Ioan Cârjă . . .	2			80	
159	Toader Zăt Fani , ...	1			40	
160	Femeia lui Fani	1			40	
161	Loc stărp a d-lui Ioan Gheorghiu				50	
	Huidiţa dugheana Sf. Neculai şi între locu lui Eni Gheorghiu		34			
162	A sfântului Necolai ot Eşăni . .	1			30	
163	A sfântului Neculai Tuchilă . .	1			20	
164	Despina Săcăroai	1	31	5	20	
165	Vasâlachi zăt Sacaroai . . .	1	32	3	30	
166	Costea Băcalu	2			50	
167	Neculai Băcalu	4			140	
168	Sandu Râşcăniţii, han i lăcuinţă .	2			138	
169	Loc stărp dascalu Dămian, cumnaţii săi		60		108	
170	Loc stărp Catrina Turcoaica . .		40		68	
171	D-lui slugeriu Ioan Cârjă . . .	3			90	
	Huidiţa între Sardaru Cârjă si între vasile Păduraru		1	3		
172	Chiriazi Băcal	2			80	
173	Marie Costinesăi. . . , . . .	1			40	
174	D-lui Logofătu Canta cu locu stărp de alăture. , ...	13			390	
175	Marie Dobolinii cu Enachi Mitul pe locu Cimbaiii.	2			80	
176	Locul cel stărp unde este *căsăpie lui Gâlcă*.				80	
177	Stoica zăt Plăcintă cu loc stărp din sus alăture, ...	3			120	

No. Curent		No. dugheni	stanjini	palme	Lei	Parale
178	D-mneii spătăriasa Săftica Sturzoai	11			330	
179	Loc stărp a Tofanii Codreniţii . .		41		73	
180	Mihalce Codreanul	2			140	
181	D lui logofăt. Tănasă Vişan . .	2			120	
182	D-mneei Ilinca Manul, faţa în Uliţa Armenească, faţa din sus în Uliţa Strâmbă	6			240	
183	Vasâli zăt lui Gavrilă Necoară sau Buhnilă, ...	3	33	3	150	
184	D-lui Ioniţi Oatul	4			160	
	4. Uliţa Armenească.					
185	Nistor Popa, şoproani	2			40	
186	Neculai Leon crâcîmă i rachierie	1			72	
	Hudita între preotul Mihalachi ot Galbini şi între dughenele Floreştilor		2	6		
187	Bucur Mocanu pe locu Floreştilor	2			75	
188	D lui medelniceru Vasâli Mitre .	4			120	
189	Vătavul Mitul	1			40	
190	A sfântului Dimitrie	14			280	
191	Preotul Manoli, ce şădi Burne şi Mihai Rusul, loc dat Vovideniei.	2			40	
192	Tudurachi Goilu, loc cu bezmăn de la Mihai Brăescu	3			120	
193	Vasâlachi Hârlacu pe locu dumnei Elenco Manul ce-l ari cu bezmăn.	2			80	
194	Neculiţă, brat Radul Rachieriul, pe locu Râşcanului cu bezmăn. . .	2			80	
195	Dumitrache Pufle pe locu Râşcanului.	1			50	
196	Marcu zăt Bungeanu	3			120	
197	Costandinciul Fiştovanul, dughiană. i lăcuinţa sa.	2			50	
198	Crâşma (Bisericii) sfântului Neculai, ot Maftei Ariton.	1			30	
199	D-lui vornicu de poartă Iordachi Liga, de la Maftei Ariton . . .	2			120	
200	Maftei Ariton, crâcimă i pitărie .	2			80	
	Tudurachi Cocul	3			120	
201	Petre Mungiu	2			60	
202	Marin Altângiu	1			60	
203	D-lui jâcniceru Iordachi Movila cu					

No. Curent		No. dughen.	stanjini	palme	Lei	parale
	loc stărp alăture	3			250	
204	Dumneii Elenco Manul, undi șădi Tudorachi și moș Paroș. .	2			80	
205	Anghelachi Băçalu. . :	1			25	
206	Loc stărp a logofătului Balș . .		25		45	
207	Baba Șoldeoai pe locu (m-rei) Răchitoasâi	1			30	
208	Crâcima postelnicelului Costandin Bou ce-i zic și Brăescu	1			50	
209	Safta Doncioai bordei a frăține său lui Vasâle	1			50	
210	Andrei Brăescu și Costandin Alexă zăt Brânzoai	2			60	
211	D-lui Sandu Bou . , ...	4			120	
	Drumul ce merge în ulița mare între Movilă și Tudorachi Goiu.		2	4		
212	Tudorachi Goiul . . . . , . .	1			30	
213	Căpitanul Ion Chirul cu frati-său Hiliuță . . . . :	2			80	
214	Gheorghi Buliche, bordei stricat .	2			30	
	.5 Ulița Strâmbă.					
215	Neculai Săhăidăcariul	1			30	
216	Loc stărp a cumnatei lui, ce este în casă la logof. Panaite . . ,		24		20	
217	D-lui pah. Coroiu . , . . .	3			120	
218	D-lui Iani Hagi Dima Neacșuolu ,	3			129	
	Gura Uliiti Armenești c dă în Ulița Strâmbă.		4	5		
219	Vameșul Corodeanul . . .	2			100	
220	Vasâlachi Hârlacu	1			50	
221	Șărban Bălăban	1			40	
222	Preoteasa Catrina, soacra d-sali vameșului Corodeanu . , ...	2			20	
223	D-mneii Eleno Manul, loc cu niște șoproani și pivniți. . . .	3			140	
224	Hnnn șătrăresăi Zmarandi . .	1			10	
225	Gheorghi Țiganul cu frații săi, pe locu Răchltoasăi . , ...	3			120	
226	Locu unde au fost hanu jăc Strătilă.		59		100	
227	Dumitrachi Tiriachiul, crâșmă i o dugheniță. . . . . ,	2			100	

No. Curent		No. dugeen.	stânjini	palme	Lei	parale
228	Alexandru Portasăi, loc stărpu .		29		35	
229	Loc slobod a d-mneii slugeriasa . Frăsina Elefteriu.		29		35	
230	Cracîma (prin) protopopului Grigore.	1			40	
231	Crâcîma logof. Panaiti Nastasâi .	1			70	
	6. Mahalaoa din jos de Căcaina, pe vatra veche.					
232	Loc a Bisăricii gospod cu o casă pe dânsu . . , ...		35		46	
233	Nicola bucătarul pe locu Bisăricii sf. Ilie.	1	•		30	
234	Nastasă Pârțul, casă	1			30	
235	Chiriac Croitoriul Tocolu . . .	1			30	
	Preotu Grigoraș ot Dialu-mare, în Sărărie ne scris		25	4		
236	Odăi a sfântului Ilie, odăile școalei ot sfântul Ilie.	11			150	
237	Crâșma lui Panaiti Păun. . . .	1	35		60	
238	*Feredeu* d-lui slugeriului Vasâli Popa i crâcimă aiălure	1	58		107	
239	Crâcîma dascalului Verga . . .	1	52		70	
240	Crâcîma d-sali Dumitrachi Duca .	1	30		70	
241	Crâcîma d-sali slugeriului Pavăl Duca	1	59		106	
242	Cârcîma lui Crâste Pârțul . . .	1			70	
243	Nistor Popa, două crâcîme și *căsăpie* i *bărbierie*	3	60		200	
244	Mile Brânză, două crâcîme i *căsăpie*.	2	76		150	
245	Gheorghe Balmoș, crâcimă i lăcuința. și bacalie	2	56		120	
	Drumul ce trece piste Căcaina între Balmóș si între Chirinuș.		2	5		
246	Loc stărp a fetelor preotului Gavril Brăescu		53		96	
247	Sava zăt Pufle, lăcuința sa . .	1	42		74	
248	Marin Chirănuș, crâcima i dugheană și lăcuința sa.	2			150	
249	Feciorii lui Vasâli Dumitru, crâcimă i lăcuința	1			80	
250	Post Costandin Brânză, crâcimă ot podu Cananăului	1			64	
251	Ion brat căpitan State. . . .	1			94	

No. Curent		No. dugeen.	stânjini	palme	Lei	parale
252	Neculai Pârțul, lăcuința ; .	1			30	
253	Crâcima lui Mândrilă . . .	1			40	
254	Crâcima protopului ot *podu Cananăului* . . . , ...	1			97	
255	Dugheni a Bisăricii gospod, la poarta Bisericii . . . . , .	5			150	
256	Ratoşu d-sali spat. Costandin Sturza de lângă Biserica gospod .		90		150	
257	Mile Dumitru, crâcimă i doă dugheni	2			100	
258	Vasâle Cole, dugheniță	1			25	
259	Crâcima d-sali hatm. Bogdan, ce şâdi Gherghina	1	43		78	
260	Loc stărp, Dumitru Borş. . , .		20		36	
261	Loc stărp, a lui Vasile Epuri . .					
262	Neculai Andrei, crâcima de lângă					
263	Hriste Blănar - . . . . . , .	1			40	
264	Hrâste Blănariul	3			150	
265	Enachi Mitul zăt Arghiri	1			30	
266	Costandin sân Arghiri	1			20	
267	Ghenul zăt Arghiri, argintar.	1			20	
268	Gheorghi Goiul, han i lăcuința sa	1			130	
269	D-lui Iani Neacşuolu, în *căsăpie vechi*. . : . . . . , .	2			60	
270	Tij loc stărp de la Crâste Coman		36		29	
271	Loc stărp a Săcăroai . . . ,		20		16	
272	Panaiti brat frumuzachi, loc stărp		30		24	
273	Dumitrache Hore		30		24	
274	Păvălachi Curilă, sau Panaite Anton cumnat lui		27		32	
275	Toader Burne, loc stărp lângă (Bis) sf. Gheorghi . . . . . , . .				26	
276	Neculai Trăistarul, casă		35		42	
	7. Mahalaua de pi vatra vechi, din gios de podu gospod					
277	Crâcima lui Toader a Chihăiții, a sfântului Gheorghi . . . . ,				57	
278	Loc stărp a d-sali spătăresăi Saftei Sturzoai, lângă sfântul Gheorghi.		46		59	

No. Curent		No. dugheni	stanjini	palma	Lei	Parale
279	Un loc stărp a Bisăricii sf. Gheorghi, alăture cu a spăt. Sturzoai, ce nu s'au măsurat					
280	Loc stărp a sfântului Neculai, alăture cu cel de sus . . .		42		54	
281	Tanasă Gane, casă.				65	
282	D lui Vasâli Duca, loc stărp lângă căsăpia jădovilor.		66		86	
283	Sava Goiul cu fraţii săi.		78		141	
284	Logofătu Costachi Agărici, loc stărp		50		90	
285	Costandin Cara Iani, casa la mahala		63		114	
286	Iani Avrămiu		60		108	
287	Manolachi sân preotu Onofreiu. .		38		30	
288	Loc de casă a Prapocicului , .	•	73		130	
289	Bratoi Stoica		52		94	
290	*Neculai Doftorul*		42		69	
291	Toader Stoica , ...		63		114	
292	Gheorghi Radomir zăt Sterian . .		84		151	
293	Hagi Iordachi, casa dela Bogdan.		47		85	
294	Vasâli Abăger . . , ...		51		92	
295	Radu Abăger		64		115	
296	Casa preotului Grosul		52		94	
297	Odae lui Manoli a Chirii . . .		18		36	
298	Lupul Gheorghiu		73		134	
299	Panaite Andrii		30		54	
300	Ionciul Abăgeriul . . .		63		111	
301	Nicola Ignatiu		52		94	
302	Scoala (sinagoga) jădoviasca		62	6	250	
303	Prapocicu Anastasăi, loc stărp a a nepotu-său		44		80	
304	Gheorghi Epuri cu fraţii săi. . .		80		144	
305	Petre Croitoriul, pe loc Bisericii sf. Gheorghi		52		94	
306	Sinul jădov		34		64	
307	Petre Mungiu		61		110	
308	Paraschiva femeia lui Ivan braharu		33		60	
309	Costandin Abager.		43		78	
310	Casa lui Hagi Raicul		42		76	
311	Casà lul Ivan Hotunul . . .		42		76	
312	Casa lui Colii sân Antohi . . .		67		87	

No. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	Parale
313	Gheorghi zăt. Hagi Iordachi . .		48		86	
314	Ganciul Stoica		60		116	
315	D-lui Iani Gheorghiu		71		128	
316	D-lui Hagi Iordachi		90		162	
317	D-lui slugeru Vasile Popa i d-lui polcovnicu Ștefănică Stoice . . .		87		157	
318	Gh. Nedelcu		52		94	
319	Stroe zăt Donogeasă		34		64	
320	D-lui Iani Gheorghiu, casa dela					
321	Costin Roman . . .		61		110	
322	Grigoraș Pârțul .		45		58	
323	Dumitru Lazor		20		20	
324	Petre Dobrovici		62		110	
325	Antohi Moisăiu, (fugit la țară) loc stărp		69		89	
326	Crâste Pârțul		39		70	
327	Sandul Pârțul		40		52	
328	Dobra vădana		30		24	
329	Mihalachi Grăjdeanu		60		108	
330	Panaiti Blănariul ce-i zâc și Panhil		35		100	
331	Ilie Tăbăcariul		87		158	
332	Femeia lui Mirce Abăger . .		56		100	
333	Ioniță Langa		10		184	
334	Panaiti Hagiolu		84		152	
335	Toma Ouleț		65		117	
336	Ganciul brat Coste băcalu		45		52	
337	Iani Neacșuolu.		81		120	
338	*Gheorghi Calfă de chetrari* . .		65		76	
339	Stanca femeia lui Puș . .		58		75	
340	Loc stărp a d-sale spatariului Neculai Costachi		41		74	
341	Nechita bacalu, loc a Vovideniei. .		29		38	
342	Preotu Manoli Brăescu'		74		120	
343	Capit. Gh Bulichi Periețanu, casă.		90		162	
344	Tănasă Chetaprizul		48		87	
345	Gheorghi Calpacciu		20		17	
346	Grigori Babă (a Bis. gospod) . .		36		63	
347	Dima Băcalu		49		88	
348	Anghel Dobrovici		57		102	
349	Ivan Dobrovici		60		108	
350	Constandin a Vergulesăi . . .		51		92	
351	Vasâli Lupașcu, lăcuința . . .		36		65	

No. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	parale
252	Neculai Andrei . . . . . . , .		49		88	
253	Nastasiia lui Costandin Andrei .		69		100	
354	Tache sân Crâste Curilă . . .		36		65	
355	Gavril Lupaşcu		40		72	
356	Dumitrachi Brânză		45		81	
357	Grădina lui Mile Brânză . . .		73		131	
358	Necula Băcal		46		83	
359	Casa lui Alexandru Bâra . . .		40		72	
360	Nistor Popa *ot Căpitănia de târgu.*		73		131	
361	Dumitru Tolocan		46		60	
362	Căpitanu Petrachi		61		110	
363	Costandin Gălăţanu brat Ţone .		59		108	
364	Ioniţi Cole , ...		62		111	
365	*Tălpălărie Tabacarilor* . . . . ,		19		35	
366	Hanul d-sali spătăresăi Saftei Sturza.		68		122	
367	Hanu spatarului Cerchez, a Bisericii Gospod		103		185	
368	Hanu d-sali stolnicesăi Tarsâţa Vardalah		86		155	
369	Ioan Saule		64		115	
370	Toma Braşoveanu, crâşmă . . .		49		88	
371	Manoli Lupaşcu , ...		36		65	
372	Iani Bungean, crâcimă i dugheni sau şoproani, lângă Protopop . . .		74		134	
373	Ioan Ţugle		72		58	
374	Hanu d-sali aga Alecu Beldiman, dela Bostan.		59		120	
375	Loc slobod în dosul dughenilor lui Necoară		30		54	
376	Panaite Andrei . . . . . . , .		26		40	
377	Manolachi zăt Cole căsapu . . .		30		40	
	(Adaos)					
378	Locu lui Chiriac Croitoriu ce l'au vândut epistatului Panaite ce este lân(gă) crăcima săvârşitului epistat	2	17		65	
	Total . .				24,376	

(Dela fila 67—73).

No. curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	parale
	Dugheneie de pe moşie afară de vatra vechi.					
1	Poroşnicul Vasâli Căldărariul . .		80		800	
2	Costandin Duca, loc stărp . . .		54		300	
3	D-lui Vasâli Duca	2	24		200	
4	Panaite Blănar ce-i zic şi Pamfil .	1	25		250	
5	Nica Băcalu	1	25		100	
6	Costandin Mitici				300	
7	Gheorghi Chiper		22		150	
8	Ştefan Băcalu		19		150	
9	Neculoai, loc stărp de dugheană .		18		75	
10	Hrâste Băcalu		23		80	
11	Hanu d-sali vornicului Hrisoverghi.		59		250	
12	Dascalu Gheorghi Ariţanosu, hanu.		71		300	
13	Paraschiv brat Ştefănachi . . .		59		250	
14	Dumitru Trăistaru, casă.		21		50	
15	Costandin Iuraşcu.		76		300	
16	Preotu Tudoranu, hanu		70		250	
17	Costandin Mitici, dugheana maică-sa		43		300	
18	Vasâle Ciupercă	2	42		600	
18	Femeia lui Petre Sârbul		77		300	
20	Hanul cu 5 dughene a d-sali Alecu Beldiman	5	74		300	
21	Ştefănachi Scântei, hanu ot ocolu·		61		350	
22	Timofti Croitoriu		41		350	
23	Petre Băcalu 2 dughene i lăcuinţa	2	38		340	
24	Grigoraş Şlicariul		27		80	
25	Ion Ursan		40		250	
26	Penciul Blanariul, casă		65		150	
27	Nica Băcalu casă		74		134	
28	Costandin Codreanu ciobotar . .		50		90	
29	Leonte dulgherul pe locul sf. Gheorghi		26		46	
20	Vâlcul Sârbul		32		56	
31	Hanu d-sali spatar. Mihalachi Racoviţa.		63		270	
32	Chiriac Tocuolu dughenili *ot ocol* .				100	

No. Curent		No. dugeen.	stânjini	palme	Lei	parale
	(Adaos)					
33	Costin Roman, în mahalaoa dela Poştă		46		84	
34	Gheorghi Vidră în dosul Huidiului, Căcaina-de-sus.		40		72	
35	Gavril Blănaru } Aceştia sânt din mahalaoa Căcaina-de-gios, în izvod la post. Hiliuţă . .		105		138	
36	Vasile Borş		90		117	
37	Anton Chitar		40		32	
38	Pascal Gane, crâşma Caşului . .		54		98	
39	Marie lui Hilohi . , ...		60		78	
40	Toma nepot lui Alecsă Ciobotaru, loc luat acum din sus de Vasâle Duca, 1817 Sept. 17.		50		100	
	Total . .				8.771	
	(Dela fila 73—74).					
	MAHALALELE DE PRIN-PREJUR					
	1. Mahalaoa Podeni					
1	Stan Abăgeru, casă . . . . ,		93		167	
2	Dobrea Abageru, casă		147		265	
3	Vasili Condoragiu		98		180	
4	Gheţul zăt Stan Abageru, să să măsoare.		60		48	
5	Costandin Pârvul . . , . . .		34		27	
6	Naste Ciobotaru		32		26	
7	Vasile Păun		39		71	
8	Gavril zăt Botezătoai		28		52	
9	Dumitrachi Vulpe		36		28	
10	Marie Botezătoai		39		31	
11	Gavril zăt Botezătoai, tij		40		52	
12	Neculai Chitarul Mocanu		25		40	
13	*Stama fimeia lui Anton Bacalu* . .		50		30	
14	Necula zăt Dumitru Bucătarul . ,		51		92	
15	Căpit. Petcul, loc stărp		56		73	
16	Gheorghi Butnariul		71		150	

No. Curent		No. dughen.	stanjini	palme	Lei	Parale
17	Hanu lui Hagi Chiriac cu o băcălii, pe locu m-rii Grăjdenii, ce-l are cu bezmăn. . . , ...		57		500	
18	Dascalu Gavril, pităric		37		250	
19	Iancul Eșanu, *rachierie* ot Sterian Grecu		42		200	
20	Nistor *P*opa, crâcima, *i dughiană rachierie*		41		300	
21	Iancul Eșanul, *han* i *băcănie* și o *pităric*		51		400	
22	Gheorghi Vântul, casă i loc de dugheni		108		400	
23	Femeia lui Manolachi Vântul, casă		93		167	
24	Hanul, pitărie și alte dughene a d-mneii spăt. Zmaranda Costandachi		98		250	
25	Casa lui Stoica Pârvul		60		78	
26	Ficiorii Mitului boengiu, loc stărp în dosul lui Stoica Pârvul . . .		47		30	
27	Hanu lui *D*obre Abăgeru cu o dugheană.		98		250	
28	Toader Dima tabacaru, casă la malu Bârladului		38		30	
29	Anița Ceapragița, casă		37		28	
30	Ștefan Torcaciul		29		38	
31	Balașa, fata lui Ion Harabagiu .		60		108	
32	Hanul lui Ion Petcul cu o dughiană.		69		250	
33	Casa lui Gheorghi Rezmeriță . .		73		131	
34	Enachi Cantaragiu, lăcuința . . .		90		180	
35	Ion Răzmeriță		93		167	
36	Gheorghi Apostol, să să măsoare fiind pricină		58		75	
37	Iorga Chirimeciu cu fiul său Tudorachi		65		180	
38	Antohi Mole . . . . . . , . .		50		40	
39	Radul Tăbăcariul		48		63	
40	Casa lui *D*obre Abageriul . , .		60		108	
41	Tanasă Fiștovanu		53		95	
42	*Hârbariul de tăbăcărie a lui Vasile Rezmeriță*		17		25	
43	Mihalachi Rachierul, casă . . .		19		25	
44	Radul babii Neacșii . . . , . .		37		49	

No. Curent		No. dughen.	stanjeni	palme	Lei	parale
45	Ion Buliga		30		24	
46	*Hărbariul lui Dămian Vidră*		15		22	
47	*Teascul lui Gheoghie Grosu sau a Buligăi*		15		30	
48	Ștefan Trăistaru, dughenile		37		50	
49	Vele Fețuitoriul		50		40	
50	Măriuța Scârlătoai		47		41	
51	Anița Câșlărița		45		35	
52	Costantin Spânul, cumnat Câșlăriții		34		27	
53	Apostul Tăbăcariul		82		107	
54	Ioniți Vidrașc		67		87	
55	Ștefan Trăistaru		44		36	
56	Ion Țuțcăneanul		58		56	
57	Ion Spânachi, grădinarul		42		34	
58	Ion Ciobotarul *Derebei*		74		60	
59	Ion Bălăuță		49		40	
60	Gheorghie Bibirincă		57		49	
61	Neculai Mocanu		60		48	
62	Roman vatav		68		54	
63	Iani Grecul		60		48	
64	Stanciul cojocaru		57		45	
65	Chira vădana		35		27	
66	Coste Altangiu		45		36	
67	Necula sin Savin		9		46	
68	Ion Rezmeriță, locu crâșmii ce-au fost mai înainte		53		70	
69	Cole Sârbul, *grădinarul*		56		44	
70	Manole sân Marin Ciobotaru, loc stărp.		59		46	
71	Mătei Chică		70		91	
72	Neculaiu Giurcanu		70		56	
73	Ștefan Năstasă		57		45	
74	Gheorghi sân Tudurachi Grosul		52		66	
75	Tudorachi Grosul sau Toderașcu Grosul		54		66	
76	Costin Bacalu sân Paraschiv		54		70	
77	Enciul sân Radul Dulgherul		73		94	
78	Eni Macriu		60		78	
79	Simion sân Marin Altangiu		57		75	
80	Marin Altangiu, crâșmă		50		90	
81	Mihai Acbaș		56		100	

No. Curent		NO. dughen.	stanjini	palme	Lei	parale
82	Radul Suditul . . . . . , .		45		66	
83	Mihai Sară ce l'au omorât tâlharii		61		110	
84	Minciul zăt Donei		43		77	
85	Neculi Mungiu . . . . , . .		48		90	
86	Done Popazolu		52		94	
87	Dobrița fâmeia lui Ivan Pitaru .		48		63	
88	Casa mortului Stoian Bacalu . ,		44		79	
89	Zamfira fâmeia Vlaicului. . . .		47		50	
90	Feciorii Toceneanului, crăcîmă i lăcuința lor . . , ... ,		66		200	
91	Lupul Buliga, dughenile		34		62	
92	Safta Buligeasa		31		66	
93	Dămian zăt Buliga		24		39	
94	Ion Petcul (100 lei s'au împlinit) .		50		90	
95	Lupul Hurduc		59		107	
96	Stoian Sârbul, crâșmariul . . .		50		40	
97	Cole zăt Prapocic Anastasiei . .		36		30	
98	Gheorghie zăt Petcul, crăcimă, i băcălie și lăcuința sa		49		300	
99	Neculaiu Moisâiu. . . . . , . .		42		55	
100	Baba Catrina cu nepotnl ei , .		29		35	
101	Stamati sân Manoli Băcalu . . .		40		72	
102	Manoli Bacal-bașa		44		36	
103	Gheorghi Huluba		35		46	
104	Dascalu Panaiti		35		45	
105	Anghelachi Bacalu		55		99	
106	Chiriac Abăgeru		51		92	
107	Nicola Arnăutu		51		120	
108	Anița, fâmeia lui Nechita Bacalu .		30		24	
109	Ioniță Robul. . . . . , .		53		95	
110	Angheluță Tabacariul		57		103	
111	Giurge Blănarul, casa i (c)râșma		60		130	
112	Casa Chiciulesei		48		88	
113	Preotu Ștefan Degeratul		53		60	
114	Copii lui Tanasă Holban, epitrop Toader Vâlcul		51		93	
115	Costantin Aștefanii		66		86	
116	Costantin Cantaragiu		41		54	
117	Grigorie sân Mitul boengiu . . ,		43		77	
118	Done Popazolu, crâcîmă . . .		58		105	

Nó. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	parale
119	Drăgan Căldăraru, crâşma dela Toader Antohi		60		150	
120	Gh. Paruş, locul dela Ioniţă a Ştefanii de dugheni.		60		320	
121	Vasile Răzmeriţă, loc stărp de crâşmă cu fraţii săi		47		200	
122	Costantin zăt Mihalachi Cioplitul, crâşma dela Ivan Varneolu, socru-său.		32		70	
123	Hanul lui Toader Moraru . . .		44		270	
124	Dughenile lui Tănasă Păcurariul pe locu Vovideniei		44		300	
125	Hanul lui Ivan Chitariul . . .		45		300	
126	Dumitru Bucătariul		17		80	
127	Moş Paruş, dugheni		15		40	
128	Ilie Bărbierul, la pod		21		100	
129	Radul Rachieriu . . . . . , . .		20		100	
130	Mihai Băcalu		20		100	
131	Femeia lui Dan Bărbierul . . .		20		70	
132	Sava Boengiu, dugheană		36		100	
133	Ilie Ciobotarul, dagheană i loc stărp alăture . , ...		39		150	
134	Ion Ţâganul, dugheană i lăcuinţa sa		27		100	
135	Costandin Ţiganul		15		50	
136	Vasili Puişorul . . . . . . , .		45		130	
137	Petre Covaci, dugheană i lăcuinţa sa		47		180	
138	Iordan Ţiganul cu fraţii săi . . .		52		180	
139	Casă a sfântului Nicolai . .		80		140	
140	Panainte Andrei : . . . . , . .		47		85	
141	Gh, Grecu, dugheană i lăcuinţa sa		42		85	
142	Vasili Mindirigiu.		45		85	
143	Ivan Ciobotaru Vălniolu , . . .		46		84	
144	Oance Raţă		49		80	
145	Ioniţă Raţă		67		150	
146	Ilie Venin		47		85	
147	Vasili Luchian cu feciorii săi . .		57		130	
148	Grădina lor		22		18	
149	Dumitru Boengiu		56		120	
150	Despina Vădana, cumnata lui Gh. Paruş . , ...		53		96	
151	Radu Rachieriu, crăcîmă		67		200	

No. curent		No. dughen.	stanjini	palme	Lei	Parale
152	Preotu Ion Praja, crâşmă . . .		46		83	
153	Logofătu Panaiti, crâşmă , . .		42		76	
254	Baba Călina		42		56	
155	Locu stărp a lui Mihai Boengiu .		42		56	
156	Casa lui Vlad Blănarul . .		43		56	
157	Bogdan Gramolu		54		85	
158	Grădina moşului Paroş . . ,		31		25	
159	Casa moşului Paroş		33		28	
160	Casa mortului Zanet Cojocarul .		53		96	
161	Simion Altăngiu		57		103	
162	Grădina preotului Costantin a Caliţii		41		54	
163	Preotul Costantin, casa sa . . .		58		76	
164	Slav Cuciclău		71		93	
165	Dumitru, nepot lui Păun . .		63		113	
166	Neculai zăt Panciul		58		104	
167	Panaiti Păun . . . , ...		57		103	
168	Petcul Croitoriul . . . . , . .		54		30	
169	Dima sân Dascalu . . . . . , .		40		72	
170	Tij, el, grădina		27		49	
171	Preoteasa Todosâe		83		140	
172	Eni a Măriucăi		63		12[illegible]	
173	Gheorghe Graful (să să măsoare nefiind trecută în catagrafie; să să pue casa aceasta asupra frăţine-său, Costachi Braşovanul, şi să se şteargă pe Gheorghie Graful). .				150	
174	Casa lui Novac Ciobotaru . .		52		67	
175	Ion Giurcăneanu		20		22	
176	Zamfira Vădana		53		69	
177	Măriuţa Vădana		50		65	
178	Marin Altangiu, lăcuinţa		63		114	
179	Hagi Chiriac . . . . . . , . .		62		113	
180	Grădina d-lui Hagi , ...		27		48	
181	Nepot lui Hagi Chiriac ce-l chiamă tot Hagi Chiriac		69		107	
182	Dima Neagul cojocar		57		105	
183	Costandin zăt Vâlneolu		50		90	
184	Casa Decului, epitrop Carapancul.		72		130	
185	Casa lui Tănasă Ciolacul . . .		51		92	

No. Curent		No. Jughen.	stânjini	palme	lei	parale
186	Gheorghie sân Gherghiceanu barbierul , . . . , ...		54		70	
186	Chiriac zat Mocanul, loc stărp . .		72		93	
188	Casa lui Gh. Mocanu		53		95	
189	Ivan Slav Ciorbagi		70		80	
190	Căsa lui Tănasă Păcurarul . . .		57		54	
191	Radul Inariul		79		144	
192	Dumitrachi Macriu		123		220	
193	Dima Mungiu		50		90	
194	Mitachi sân Câşlalău		65		52	
195	Neculai zăt Tilici		88		114	
196	Toader Degeratul, casa dela Manoli		30		24	
197	Năstasă Rotariul, crâcimă . . .		42		76	
198	Ioniţă Tufă, crâcimă ; lăcuinţă .		60		150	
199	Toader Hagiu, loc stărp		40		35	
200	Zmăranda Găinăţoae . . , . .		50		65	
201	Gh. Geneti		42		54	
202	Tănasă Ciobotaru		55		69	
203	Dima sân Panica, dugheană . .		74		150	
204	Gh. Moisâiu sân Vasile Moisâiu		75		98	
205	Toader Antohi		78		102	
206	Radul Tufă		52		65	
207	Costandin Todosâi		49		38	
208	Săndulachi Casapu		47		36	
209	Hârbaru lui Gheorghi Moisăiu .		12		10	
210	Ion Ursan Tăbăcaru		53		97	
211	Tij el hârbarul său		21		38	
212	Panaiti Căpăţină . , ...		59		48	
213	Gh. Geneti, harbar , ...		30		39	
214	Crăciun Tăbăcariul , ...		56		45	
215	Gavril Ursan, grădină		49		39	
216	Toader Căpăţină, grădinar . . .		30		24	
217	Cost. Raţă, grădinar		21		17	
218	Mihalachi a babei Tudorii . . .		38		32	
219	Gavril Ursan, casa, hârbar . . .		65		65	
220	Costandin Raţă, zăt Angheluţi, casa		44		58	
221	Toader Căpăţină		60		48	
222	Panaitl		40		32	
223	Diaconu Antohi		57		40	
224	Neculai Moisâiu		68		55	
225	Casa lui Gheorghi Raţi		60		78	

No. Curent		No. dugheni	stanjini	palma	Lei	Parale
226	Marià fata popii Zmăului . . .		60		48	
227	Stere Grecu crăcimă		48		86	
228	Sandul Diaconu		36		29	
229	Costandin sân Diaconu Antohi . .		54		69	
230	Dima sân Panica		53		69	
231	Tij el, grădină		50		42	
232	Stavri Hagi Dima cu tatăl d-sali .		72		160	
233	Vasilachi Hârlacul		81		146	
234	Stere Grecul		69		140	
235	Saule Degeratul		72		94	
236	Toader Degeratul		61		79	
236	Casa răposatului Ioniţi Năstasă .		110		138	
237	Casa Prapocicului Năstasă a lui Nistor Popa		110		138	
238	Toader Căzacu loc stărp . . .		46		37	
239	Năstasă Grădinariul		100		130	
240	Gafiţa, femeia lui Ioniţă Cărăuşu .		67		53	
241	Casa lui Toader Cărauşu a Bisericii Trei sfetitelor (din Bârlad) . . .		56		45	
242	Grădina lui Dima sân Panica . .		58		75	
243	Grădina Colcii		44		36	
244	Penciul Abanii		30		24	
245	Toader Rotaru, căiăraş . . .		68		54	
246	Ianachi Chiper ciobotar . . .		38		31	
247	Costandin Crăciun		28		23	
248	Toderaşc Crăciun		74		97	
249	Dumitrachi sân Panica . , .		56		73	
250	Loc stărp a lui Nastasă Rotaru .		40		52	
251	Mitachi Rachieriu, lăcuinţa sa . .		61		110	
252	Gh. Cărăman.		40		32	
253	Preotu Ion Praja, casa		71		92	
254	Catrina femeia lui Grigoraş dascalu, casa		65		84	
255	Gavril Alecsă		104		190	
256	Neculai brat Radu Rachieriu (Gheorghiu)		71		150	
257	Casa mortului Arghiri Argintarul.		58		46	
258	Radu Rachieru		64		130	
259	Dumitru Rasolgiu		53		120	
260	Preotu Panaiti Praja , . . .		68		116	
261	Logofătu Panaiti Nastasă . .		78		114	

No. Curent		No. dugeen.	stânjini	palme	Lei	parale
262	Grădina a sf. Neculai		30		24	
263	Ilena fata Hârlacului		58		76	
264	David Dobrovici cu socru său Giurge		65		170	
265	Mitachi Croitoru		45		35	
266	Ganciul Sârbul, casă i grădină .		66		180	
267	Tij, un ţarc ce au plătit Petre Ocneanu		32		41	
268	Petre Ocneanu		50		40	
269	Vasilachi Mutul		84		60	
270	Baba Mita		80		64	
271	Andrei Croitoriul		44		35	
272	Casa lui Mihalachi Hârlacu . .		40		32	
273	Loc stărp a lui Ivan cel mort de ciumă		61		80	
274	Frumuzachi sân Stoian Bacalu, loc stărp. . , ...		48		38	
275	Ion Grăjdeanu		56		44	
276	Dascal Drume		65		52	
278	Grădina dascalului Drume ce este cu Frumuzachi în pricină . . ,		34		44	
279	Corteza Vădana		66		52	
280	Vlad Cucanul		65		52	
281	Grigori Pâslariul . . . . . . ,		33		26	
282	Locu stârp a Demâi Neagul cojocar		36		28	
283	Costandachi a lui Mihai Bacalu .		57		44	
284	Nicola sân Mitachi vameşu . .		33		57	
285	Ioniţă Ţăranul		60		28	
286	Iani Niacşiolu		73		131	
287	Tij grădina sa		120		160	
288	Enciul Chitaru . , ...		53		40	
289	Casa lui Paraschiv ciobotaru . .		66		52	
290	Tănasă Sârma Buiuc		82		107	
291	Mihai Băcalu . . . . . . , .		58		130	
292	Nezica vădană		58		75	
293	Gheorghi Alecsă.		73		110	
294	Petre Chiugiu		78		101	
295	Costandin Ciobotaru		42		32	
296	Ilie Ciobotarul.		168		208	
297	Iorga Ciobanul		44		35	
298	Gheorghi Măgearu		46		36	

No. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	parale
299	Stanciul Gradinarul . . . . ,		84		110	
300	Dumitru Schiopul		72		95	
301	Stan Giurcăneanu		70		91	
302	Gheorghi brat Stanciul. . . , .		64		52	
303	Căpitanu Dumitrachi		74		59	
304	Grădina lui Sărma Buiuc, ce-au rămas obştească, zicând că nu-i trebueşte, având şi altă grădină cu vie şi loc stărp . . , . .		69		55	
305	Loc de casă a Măgerului . . .		63		50	
306	Stama Ghelbăroae . . , . . .		64		52	
307	Călin Grădinaru		116		92	
308	Ion Bujoranul . , ...		71		57	
309	Mihai Grădinarul		97		75	
310	Toader Olarul		96		75	
311	Dumitru a Neculii		65		52	
312	Tij grădina ce zice că nu-i trebui .		68		53	
313	Casa lui Marin Bèjănarul, o plăteşte Ion Buliga		94		76	
314	Andrii Ciobotaru		89		65	
313	Frangul Grădinarul		75		56	
316	Rusă Arnăutu , ...		60		48	
317	Manoli Bălăban		82		65	
318	Ion Rusul văcar		44		34	
319	Coste Arnăutu		68		48	
320	Zamfira Ciobanu . . . . , .		68		48	
321	Constantin zăt Paroş		62		49	
322	Stana Vădana		79		63	
323	Gheorghi Doschinul		78		64	
324	Loc stărp a lui Ioniţi Ţăranul . .		46		33	
325	Andrii Croitorul		44		34	
326	Un loc a lui Tudurachi Chiulţiu .		40		32	
327	Ion Crâste . . . . , . . .		25		18	
328	Petre Idriceanu		49		40	
328	Jăles Croitorul		50		40	
330	Dobre Tuluceanul		50		40	
331	Baba Marula vădana		48		30	
332	Eni Tucanul		40		32	
333	Ileana vădana		43		35	
334	Caste Tuluceanu		62		52	
335	Gherghiceanu Tuluceanu . .		55		44	

No. Curent		No. dughen.	stanjeni	palme	Lei	parale
336	Ileana lui Birițic		35		28	
326	Marin Tuluceanul , ...		48		38	
338	Ștefan Chitarul		56		73	
389	Baba Vochița		52		40	
340	Chiciuc Stati . . . . ,		40		32	
341	Baba Câța		50		40	
342	Stanciul Telicianul		59		47	
343	Dobre Chiulțiu . . . . , .		60		48	
344	Despina Vădana		47		36	
345	Stamule sân baba Chiriechie . .		51		67	
346	Ganciul Cojocaru		47		58	
347	Panaiti sân Hagi Teohari . . ,		70		91	
348	Tudurachi sân Hagi Teohari . .		83		110	
348	Sterian Manoil . . . , . . .		66		120	
350	Gheorghi Palacior		20		20	
351	Gh. Dragoș		44		65	
352	Gheorghicean ciobotar. . . . ,		47		40	
353	Costanda sân Alecsă		53		70	
354	Capitan Coste . , ...		80		104	
355	Casa lui Gheorghi Pantazi (cinci fete săraci)		44		20	
356	Chiriac Hârlacu		70		100	
357	Dumitru Neda		44		57	
358	Tij Dumitru, crâșma . . , . .		36		64	
359	Tij Dumitru, loc de casă cu grădină		80		140	
360	Vasilachi Ciobotaru		50		65	
361	Todorachi calaraș		51		45	
362	Costandin Grădinaru, ne voind să plătiască, plătește Culici . . .		56		44	
363	Culiciu Sârbu		45		80	
364	Enciul Dafinii		40		32	
365	Zanet Bratovanu		44		55	
366	Hrâste sân Enachi Doschin . . .		52		42	
367	Vasilachi Ciobotaru, crăcìmă . .		40		72	
368	Sava Grădinarul		50		40	
369	Nicola Ciobotarul		54		43	
370	Enachi Doschinolu		63		112	
371	Chiriac Ciobotarul		42		34	
372	Colce Sârbul		43		35	
373	Dumitru Dulgherul . , ...		56		44	
374	Pena văduva		40		32	

No. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	Parale
375	Costantin Chiper		45		35	
376	Gh. Malciul cu fratele său . . .		75		60	
377	Ştefan Dragoş		41		40	
378	Neculai Ungureanu		55		44	
379	Tănasă Panica . . .		44		67	
380	Gh. Luţicanul		40		20	
381	Eni Pârvan		47		32	
382	Gh. Bercaru (să să cerceteze) . .		40		25	
383	Casa Iancului Eşanu din ograda Bisericii cu un bordeiu ce-l ari dat cu chirie, rămâne Bisericii, ertat.				40	
384	Stoian a Paraschivei, loc prins acum lângă Grafu şi lângă Roman vătavu		70		70	
385	Nicola Sârbul, loc stărp, lângă Grigorie Pascaru		49		40	
386	Măriuţa Scurta, loc prins acum lângă Roman vătavu		31		26	
387	Loc din cuprindere orânzii lui Mihai Sară ce s'au plătit de Sava Boengiu, cu care bani să se scadă casa lui Sară.		23		42	
	Total				24223	—

2. Mahalaua Muntenii

No. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	Parale
1	Ioniţă sân Crâste Curilă , .		50		41	
2	Ioan Blănariul		52		42	
3	Ion Cărămidarul		30		26	
4	Petrachi Cărămidarul		66		53	
5	Gheorghe Cărămidarul		43		34	
6	Mihalachi Cărămidarul		50		35	
7	Andrei Tăbăcarul		51		67	
8	Dimofti Tăbăcarul		69		89	
9	Alexandru Tăbăcarul sau Ion sân lui		63		82	
10	Ion Nechita Tăbăcarul		52		68	
11	Isar Tăbăcarul		68		123	
12	Zaharia Ceapă		59		77	
13	Costantin Ciupescu		65		84	
14	Zaharia Tăbăcarul		81		105	
15	Petre Dragul		78		63	
16	Ion Marin Tabacarul		63		82	

No. Curent		No. dughen	stânjini	palme	Lei	Parale
17	Gheorghiceanu Tabacarul . . .		59		77	
18	Grigoraş Nechita Tăbăcarul . .		108		140	
19	Ion sân Vârlan		78		152	
20	Vătavu Ion Bârlădianu		72		130	
21	Alexă sân Ion a Chiţăi . . .		81		105	
22	Ioniţă Leahul		66		53	
23	Iordachi Păscariul		53		43	
24	Alexandru Bujoranul		60		78	
25	D-lui Gheorghi Duca		165		298	
26	Loc cu o casă a unui ţigan a d-lui Gh. Duca		114		150	
27	D-lui Enachi Lambrino . . .		218		394	
28	Ioniţă Roman		69		91	
29	D-lui medelniceru Mihalachi inginer		153		285	
30	Ignat Sârbul, casa Ghiţului . . .		71		56	
31	Capitanu Petrachi		64		115	
32	Armaşu Panaiti		88		159	
33	Ion Roman		58		47	
34	Grigoraş Roman cu fiul său Gheorghi		113		147	
35	Vasile Roman		78		101	
36	Vasile Agiudianu		80		104	
37	Ioniţă Vârlan (130 lei au plătit pentru loc, iar celalalt au rămas obştesc).		155		279	
38	Costantin Buduruş, bez casa Milicăi ce are să să cerceteze şi să să măsoare de al doile . . .		170		306	
39	Toader Vârlan		88		115	
40	Iftemi Ignat		116		151	
41	Costandin a Dolii		72		96	
42	Dima Sârbul		96		125	
43	Ion a Paraschivii		93		121	
44	Toader Bălaeş . . .		119		125	
45	Toader Ignat		67		87	
46	Gheorghi Cărămidaru . .		[illegible]		130	
47	Costantin [illegible] Olarul . .		49		40	
48	Arsăni Ignat		66		43	
49	Pricopi sân Toader Roman . . .		41		[illegible]	
50	Nistor sân Pricopi		65		52	
51	Costandachi Izgon		39		31	

No. Curent		No. dugeen.	stânjini	palme	Lei	parale
52	Ion Roman		66		54	
53	Dumitru Roman		60		48	
54	Ioan sân Matei Păladi		60		48	
55	Vasilachi sân Chirul		60		48	
56	Gafiţa lui Matei Păladi		60		48	
57	Ştefan Ignat		57		44	
58	Ion Nicorete, bez grădina ce au vândut'o pah. Die să se cerceteze.		57		44	
59	Mărica vădana		55		44	
60	D-lui pah. Enachi Die . . .		235		425	
61	D-mneii Eleana Portăsoai . . .		119		214	
62	Tudosă Dranga		55		48	
63	D-lui medel. Panaiti Docan . .		154		278	
64	Neculai Budul		88		159	
65	Radu Chirila		60		78	
66	Pavăl sân Toader Rotaru . . .		70		60	
67	Matei Dranga		68		88	
68	Toader Dranga cu Emandachi sân lui		67		121	
69	Manolachi Vlad		73		96	
70	D lui pah. Costachi Parlapan . .		206		371	
71	D-lui Grigori Iamandi . . .		303		545	
72	Gheorghi Marcu		67		121	
73	Neaşu Munteanu		62		81	
74	Dascalu Hriste Grecu . . .		150		270	
75	D-lui vornicu de poartă Iordachi Liga		81		146	
76	Dascalu Neculai Grecul .		129		168	
77	Apostul Tăbăcariul . . .		55		44	
78	Ştefan Manoli		69		91	
79	Casa com. Iani		89		161	
80	Manolachi Budu		52		68	
81	Iamandi Budu		66		85	
82	Ştefan Dole		62		112	
83	D-lui polcov Gheorghi Gociul .		148		267	
84	Neculai Mereuţă		58		75	
85	Neculai Buduruş		56		75	
86	Iani Palcău		56		45	
87	Stancul Palcău		58		76	
88	Gheorghi Palcău		59		48	
89	Toader Ciobotariul		48		62	

No. Curent		No. dughen.	stanjeni	palme	Lei	parale
90	Toader Sâmbotin		72		128	
91	Ion Stegariul		57		46	
92	Costandachi sân Marcu . . .		54		44	
93	Ion Budul		56		45	
94	Ivan Munteanu		63		81	
95	Stancul Marcu		51		92	
96	Coste Budul		73		94	
97	Toader Munteanu		44		57	
98	Gavril Blănariul . . .		66		54	
99	Lazor Munteanu		79		102	
100	Tănasă Marin		30		39	
101	Ianachi Durac		30		39	
102	Neculai Durac		76		99	
103	Ioniță Durac		55		72	
104	Manolachi Durac		40		32	
105	Marcu Durac		42		34	
106	Neculai a Mitului		50		65	
107	Anton a Mitului		53		69	
108	Necula sân Neacșu		55		71	
109	Ion Neacșu		47		68	
110	Neculai Costachi		66		119	
111	Măriuța Costei, plătit popa Sava 107 lei 94 stj.		30		24	
112	Ștefan Durac		57		74	
113	Toader Durac		42		55	
114	Preoteasa Safta		35		28	
115	Dumitrașc Popa		39		32	
116	Neculai Popa		61		80	
117	Loc oprit de d-lui spat. Ioan Jora, intră în plată spat. Cuza . . .		245		441	
118	*D-lui banu Gheorghi Cuza* . . .		510		928	
	Insă:					
	551 (lei) 306 (stj.) locul casei d-lui ot. mah. Munteni;					
	377 (lei) 204 (stj.) alt loc ce-au mai luat despre răsărit.					
119	*D-lui pah. Ioan Cuza*					
	Insă:		341		614	
	380 (lei) 211 (stj.) locul casei d-lui ot mah. Munteni:					

Nr. curent		No. dughen.	stanjini	palme	Lei	Parale.
	234 (lei) 130 (sij), alt loc ce-au mai luat alăture din sus.					
120	Costantin Sâmbotin (Aceştia au locuri în urmă.)		64		83	
121	Ion Ignat		75		98	
122	Costantin Vraghii.		72		94	
123	Vasile Dulgheru		49		49	
124	Preotu Sava		94		107	
125	Tij d lui *pah. Ioan Cuza*, loc ce au luat în urmă.		95			
	Total .				13748	
	3. Mahalaoa din sus păr în Căcaina.					
1	D-lui logofătu Tănasă		94		196	
2	D-mneii stolniceasa Tarsiţa Vardalah (423=395 lei au dat) .		235		393	
3	D-lui medelniceru Iordachi Oprişan		268		483	
4	*D-lui spiţărul Samoil*		298		537	
5	Dascalu Damian ce-au cumpărat bordeu dela Costantin Arnăutu.		40		32	
6	Costandin Dulgherul . , . . .		52		42	
7	Gheorghi' brat Staicul Cheptănarul (La un loc)		16		13	
8	Staicu Cheptănarul		48		39	
9	Toma feciorul dăscăliţii cu loc ce au mai prins acum . , .		[illegible]06		372	
10	Ion sân Albu		40		32	
11	Toader Cheptănariul		30		24	
12	Vasile Albul		30		32	
13	Nastasia Vădana		12		10	
14	D-mne i şătrăriasa Zmaranda . .		142		185	
15	Apostul Călăraşu		35		28	
16	Radul Călăraşu		39		31	
17	Maria vădana		12		10	
18	D-lui caminaru Iordachi Giurge .		243		438	
19	Todosâe Perianca		64		50	
20	Marie Soponăriţa		30		24	
21	Maranda Arnăutoai		40		32	
22	Hanu d sali spăt. Saftei Sturzoai, lângă Pascal . .		1[illegible]0		198	

No. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	parale
23	Iani Munteanu, lăcuință i crâcîmă		48		86	
24	Ion Ciupercă Tăbăcar		66		87	
25	Pascal Gane postelnic, însă cu locu drumului despre amiazi-zi ce vra să-l închidă		119		214	
26	D-lui polcovnicu Ionică Blănariul		82		145	
27	Crâste Curilă bătrânul ⎫		76		150	
28	Andrei Curilă ⎬ să se mă-					
29	Neculai Curilă ⎭ soare					
30	Vasile Buhnilă zăt Necoara . .		64		115	
31	Sandu Bou . . . . , . . .		147		267	
32	D-lui slugeru Ioan Pană . . .		126		227	
33	Marie Boculeasă.		62		50	
34	Aref Rusul		58		43	
35	Anița Ruginoai		54		43	
36	Preoteasa Maria , ...		81		64	
37	Mihalachi Murguleț i gineri-său Ion Popa		73		94	
38	Ștefănachi Scântei, crâșma ot Maftei Gherghescu		60		108	
39	Casa lui Ion Ciorăscu , . . .		44		79	
40	Loc stărp a lui Gheorghi Buzatul, ce au plătit Neculai		52		42	
41	D-lui șatraru Costachi Die . . .		105		189	
42	Vasile Lupașc, loc stărp ce l'au cumpărat dela șatraru Die. . .		29		53	
43	Vatavu Gheorghie Daghie, pităriei crâcîmă		46		150	
44	Casa lui Alecsa Zgaroiu . .		41		129	
45	Crâșma lui Vasile Lupașc . .		52		156	
46	Crâcîma lui Pascal Gane . . .		68		204	
47	Costandin Brașovanu		59		77	
48	D-lui Costachi Ghinovici . . .		91		162	
49	Marie Prescornița		59		48	
50	Enachi Olariul în ograda sf. Ioan.		71		91	
51	Grigori Dinul Cheptănaru . . ,		66		52	
52	Vasili sân Preotu Grigoraș . . .		73		94	
53	Căpitanul Toma Grecul . . . ,		80		144	
54	Crâcima lui Șărban Lambrino supt Epitropie d-lui medel. Costantin Panaite		65		117	

No. Curent		NO. dughen.	stanjini	palme	Lei	parale
55	Ștefan Olariul		56		44	
56	Toader Mucegaiu, croitor , .		47		38	
57	Andrei Hălmaga . . , . . .		47		38	
58	Diaconu Dumitrachi Boțorogă. .		51		60	
59	Preotul Grigori Boțoroga . . .		53		69	
60	Iacov Chetrariul . , ...		61		91	
61	Ștefanachi Scântei, unde șade Titirceasă		88		157	
62	Apostol Chiper Olariul		53		69	
63	D lui poroșnicu Dumitrachi Oprișan locu ce a oprit d-lui Cluceru Pangrati		180		324	
64	Gheorghi Zugravu		50		40	
65	Gheorghi Perianu		63		50	
66	Baba Titirceasă		12		5	
67	Petre Rotariul . , ...		56		72	
68	Ioniță Brașovanul		54		44	
69	Ioana Boțorogiasă		59		50	
70	Lupul Murguleț, ciobotar . . .		45		36	
71	Mile Blănariul		63		81	
72	Loc oprit de Stan vezeteul Sturzoai		66		108	
73	D-lui spatar Costandin Sturza . .		199		359	
74	Ioniță Pârțul		56		73	
75	Ioniță Ciobotaru.		45		36	
76	Ioniță Brahariul . . . . , .		40		32	
77	Lazor Călaraș		40		32	
78	Iani Cioclu		40		32	
79	Vasili Holban		40		32	
80	Toader Arnăutu ce-au cumpărat de la Stan vezeteu și au și plătit		51		41	
81	Iacov Rusul dulgherul		41		32	
82	Diaconu Sandu Boțoroga . .		70		72	
83	Simion Brașovanul		112		202	
84	Costandin Bodoșcă		40		32	
85	Manolachi Titircă		32		24	
86	Grigori Găitănaru		72		93	
87	Gheorghi Mohora		67		88	
88	Toader Chiperiu Olariul		113		204	
89	Dobre Călărașul		90		162	
90	Crâcîma plătit de d-lui med. Cost. Panaiti		50		40	

Nô. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	parale
91	Ioniță Boțul		50		40	
92	Ion Butnaru . . . ; . . .		40		32	
93	D-lui Vasâli Duca . , . . . , .		235		425	
94	Manolachi Borș		67		88	
95	Casa ce șăde Arvinti țiganul . .		43		57	
96	Toader Ciobotaru cărjan		58		46	
97	Grigori Vechiul		36		46	
98	Mihalachi Borș		60		80	
99	Grigoraș Pârțul . . . . ; . .		35		28	
100	Vasili Angheluță		44		35	
102	Gh. Porumbu . . , ...		49		40	
103	Stan Tăbăcaru , ...		62		49	
104	Anghețuță Ciungul		70		56	
105	Fânărie d-sali spătăresăi Zmarandii Costandachi . , ...		120		156	
106	Proin prot(opop) Grigorie . , .		100		80	
107	Safta Spanoai . . , ...		10		8	
108	Crâcĭma spat. Zmarandei, la poarta d-mneii . . . . , . .		65		83	
109	Toader Coranga		90		117	
110	Vasile Corodeanu, casa lui . .		60		105	
111	Vasile Băcle ot *sf. Spiridon* . .		62		80	
112	Ioniță Pârle		44		32	
113	D-lui spat. Gavril Iamandi . . .		91		524	
114	Fânărie d-sali		84		109	
115	Locul bordeilor țiganilor d-sali .		40		32	
116	Crâste Manoli. . . . . . . , .		74		60	
117	Preotu Andrii cu frații săi . .		80		6[illegible]	
118	D-lui slugeru Pavăl Duca . .		220		396	
119	Angheluți Bărbierul . . , . ,		74		60	
120	Anița lui Avram Tăbăcarul , .		54		40	
121	Casa lui Manolachi Talpeș . . .		68		123	
122	Catrina Botezătoae		21		17	
123	Costantin Hangecai		20		16	
124	Loc slobod la poarta d-sali banului Ioniță Iamandi		66		119	
125	D-lui banul Ioniță Iamandi . .		338		608	
126	D-lui med. Costandin Panaiti . .		156		281	
127	D-lui banu Costachi Iamandi . :		170		313	
128	Mihail Răchitosul		130		150	
129	Casa căpit Iftemi (baș-bulubaș Ion		108		189	

No. Curent		No. dughen i	stanjini	palme	Lei	Parale
130	Lazor zăt capit. Iftemi)					
131	Dascalu Dămian . '		66		119	
132	Ştefănachi Scântei		99		178	
133	Pascal Gane, casa ce vechi . .		73		96	
134	Loc slobod a lui Vasâli Bostan .		30		24	
135	Toma pârţul		54		43	
136	Tache sân Crâste Curilă . . .		57		103	
137	Mile zăt Constand. Zgaroiu . . .		42		76	
138	Căpit. Ioniţă Drăgănescu		55		103	
139	Costandin Zgaroiu		62		80	
140	D-mneii spat. Safta Sturzoaia . .		214		386	
141	Păvălachi Curilă cu fratile său Iordachi		70		126	
142	Toader Maftei		30		45	
143	Ion Chelarul		30		24	
144	Tăbăcăria lui Păvălachi Curilă .		46		138	
145	Gavriliţă sân Gheorghe a Enăchioaei		67		121	
146	Iacov Zugravul		105		189	
147	Baş-bolubaş Vasili Chicoş . . .		60		108	
148	Stan Miticiu		20		16	
109	Baba Ioana, soacră-sa		20		16	
150	Loc stărp a lui Neculai Epuri . .		40		32	
151	Grigoraş Şlicaru		76		137	
152	Vasili Paşcanu, bez casa Măricăi să să cerceteze		63		114	
153	Vasâli Lupaşc, grajdul în gârlă .		25		20	
154	Vasâli Bostaca, locul dela Vlad croitorul		49		89	
155	Zamfira prescorniţa		53		43	
156	Avram zăt Anton Casapu . .		42		76	
157	Căpit. Ioniţă Hiliuţă		64		115	
158	Neculai sân Pavăl Crotoirul . .		66		86	
159	Toader zăt Covrig		33		59	
160	Taşul Grecul		70		93	
161	Maria Covrigiasă (Aceste 2 locuri, măsurându-se într'o cupr. au eşit		54		72	
162	Mihalachi Covrig 104 stj. şi sau pus					
163	Mihali Grecul pe nume. lui Costan. Pras. 185 lei au dat Prasinu.)		105		220	

No. Curent		No. dughen.	stanjeni	palme	Lei	parale
164	Mihali Grecul, crâcîmă i lăcuinţa .		70		145	
165	Ion Ghizdan		35		28	
166	Matei Rachieriu, lăcuinţa i precupii la podu *Cananăului*		24		60	
167	Preotul Ion Bostan, loc stărp . .		31		54	
168	Hanu comis. Bălaşii		55		150	
169	Mile Brânză, casă i *soponărie* . .		80		200	
170	Manoli Huidiul		88		158	
171	Loc stărp la poarta Huidiului, s'au dat d-sali Gh. Duca		56		150	
172	Tofana Codreniţa		55		73	
173	Zaharia Cojocaru		55		73	
174	Stan ţiganul . . . . . , .		48		87	
175	D-lui vameşu Codreanu . . .		103		186	
176	Baba Maria Munteanca		50		40	
177	Vatafu Mitul : 100 dat, 48 rămaşi		82		148	
178	Zmăranda Brânzoai		60		108	
179	Loc slobod lângă *gros*, a preotesăi Aniţăi		56		45	
180	Sandul Covrig		56		73	
181	Catrina Păndichioai .		76		60	
182	Matei Gherghescul . . .		50		75	
183	Manolachi Gociul		112		202	
184	Vasile Rusul dulgherul . . .		50		65	
185	Preotul Vasâli Sârbul		82		148	
186	Preoteasa Aniţa		69		56	
187	Necula sân Dima Ciobotaru . .		27		50	
188	Păşunatul oilor, Mile Brânză nu vra să de				200	
189	Loc prins de *Doftorul Uber*, 389 lei.		216		389	
190	Loc slobod oprit de părintele Luca Floreşteanu [1]), rămas (adică neplătit)		200		360	
191	Loc stărp prins de diaconul Sandul Arpindiu, răspunzător, vameşu Corodeanu		60		48	
192	Enachi Gheora, ot *pods Sturzoai*		63		14	
193	Chir Const. Prasinu, lăcuinţă ot mah de sus		10[illegible]		18[illegible]	

1). Egumenu dela Floreşti, grec de neam.

No. Curent		No. dugeen.	stânjini	palme	Lei	parale
194	Spat. Gavril Iamandi, un loc în fundul ogrăzii din sus, în crivăţ, alăture cu grădina		180		234	
195	Loc ce s'au dat d-lui sărdar. Ioniţă Condurachi		210		630	
196	Polcovnicul Ştefan Danovici . .		105		222	
197	Loc prins de d-lui comis. Neculachi Ventura . . . . . , .		215		645	
198	Loc prins de Ioan Cană . . .		70		126	
199	Stan Munteanu, locu ce i s'au dat acum lângă Toader Ciobotaru şi Mih. Borş, s'au trecut în izvodu dascalului Hriste să priimască banii		30		60	
200	Gavril ţiganu d-sali med. Const. Panaiti, loc ce i s'au dat acum din vale de l ocu med. Oprişan, s'au trecut în izvodu lui Hriste şi au priimit banii toţi		50		65	
					23267	
	4 Mahalaoa din gios de Căcaina.					
1	D-lui spat. Ioan Costachi . . .		230		416	
2	D-mneii spătăriasa Zmaranda . .		260		468	
3	D-lui caminar Costachi Cerchez .		286		513	
4	Tij, fănăria d-lui		200		360	
5	Tij, locul bordeilor ţiganilor d-sali.		60		78	
6	Tij, locu stărpu la poarta d-sali (s'au pus asupra stolnicului Codrianu) . . . . . . , .		157		282	
7	Hanu d-lui la *ocolu de vite* . . .		72		300	
8	Casa lui Hriste soponarul, a lui Nistor Popa		62		112	
9	Ştefănachi Scântei, crâcîmă . . .		79		173	
10	Loc stărp a epistatului Panaiti (are şi în Podeni)		40		72	
11	Loc stărp a d-lui Ioan Gheorghiu		67		120	
12	Costandin a Stânculesăi, crâcîmă i lăcuinţa sa		89		143	
13	Ianachi Guliman sau Chicioraga .		60		42	
14	Antohi Croitoru cu ginerile său .		69		86	
15	Ion a Stănculesăi		59		75	

Nó. Curent		No dughen.	stă jin	palme	Lei	parale
16	Marie Todoroai		58		65	
17	Alexandru Cojocariu		56		44	
18	Loc stărp la poarta d-lui banului Petrachi Negre, răspunzător Costantin Mitici		59		77	
19	D-lui banu Petrache Negre să să măsoare		300		540	
20	D-lui sardariu Costachi Lambrino .		160		238	
21	Solomon Hăulică (36 lei) . . .		51		36	
22	Ion vătavul d-sali spatar. Cerchez, crâcîmă		74		134	
23	Gheorghi Popoiul		98		128	
24	Nistor Popa, casa ce neisprăvită .		64		115	
25	Tij, lăcuinţa d-sali		184		321	
26	Sfinţie sa protopopul Ion, lăcuinţa.		106		200	
27	Trii dugheni, tij, dela Velică Brânzi		47		150	
28	Hanu dascalului Dămian		62		112	
29	Ratoşu dela Sturza a protopopului		69		120	
30	Crâcîma lui Dobre Abăgeru . .		48		88	
31	Baba Tudora		47		56	
32	Crâcîma preotului Costandin Cocul		56		103	
33	Ion Tătarul		53		65	
34	Preoteasa popei lui Onofrei . . .		57		75	
35	Ştefan Anton		45		81	
36	Ioniţă Anton		40		52	
37	D-lui spiţăriul Gheorghi, casa dela Panaiti Anton		55		99	
38	Ghenul Croitoriul		45		74	
39	Ion Miron Croitoriul		57		74	
40	Loc stărp a Sandului Bou . . .		96		173	
41	Ştefănachi Scântei, lăcuinţa . . .		100		180	
42	Marie, sor Doncioai		85		153	
43	Safta Doncioai		60		108	
44	Ioniţi zăt Brânzoai		111		200	
45	Vătavu Vasâli Vidraşc, casa Dregneoai		50		90	
46	Gheorghi Vidră tăbăcariu . . .		64		115	
47	Ianachi Cantaragiu		41		73	
48	Tij el, 2 dugheni, cu ginerile său Gh. Şlicariul		25		160	
49	Ioachim Sârbul		110		250	

No. Curent		Nö. dughen.	stanjini	palme	Lei	parale
50	Preotul Ioan Bostaca		58		105	
51	Ion Perianu		51		128	
52	Neculaiu Blănariul		65		2[illegible]0	
53	Toma Târnovitul		105		189	
54	D-lui cluceru Costin Pangrati . .		117		211	
55	Vasâli Bostaca blănar		58		107	
56	Chiriac Gălățanu, lângă Costandin a Stanculesăi		59		108	
57	Bucur Rachierul		59		108	
58	Anghelșa vădana . .		51		41	
59.	Toader Chițiga . .		67		90	
	5. Mahalaoa din gios, spre Ocolu Vitelor.					
1	Ioan Vidră tabacar		66		84	
2	Toader Cașul , ...		66		84	
3	Dascalu Gavril, casa undi șâdi Beșleaga.		74		135	
4	Preotul Costandin Cocul, lăcuința		93		163	
5	Ștefan Băcalu. crâcimă		43		85	
6	Donez Popazolu, au plătit Menciul zăt, loc stărp		51		92	
7	Neculai sân Gheorghi . .		46		37	
8	Ioniți a Truhinii . . .		59		50	
9	Gheorghi Cole		56		100	
10	Cheorghi Graful , .		62		111	
11	Ion Borș . , . . .		64		115	
12	Ioniți Gâlcă . .		89		200	
13	Iorga Gâlcă . .		87		200	
14	Mihai Câte		60		108	
15	Dumitrachi Mustață . .		57		100	
16	Ștefan Borș		66		118	
17	Iliana vădana		52		67	
18	Ion Ursan ciobotariul		77		131	
19	D-lui medelnicerul Vasâli Mure .		[illegible]		363	
20	D-lui banu Ioan Greceanu, ce șădi *Defterel Uber*		125		225	
21	Ileana Vrămoai		56		100	
22	Dascalu Gavril loc de crâcimă .		39		70	
23	Dumitrașc Nucă cu fiiul său . .		74		134	
24	Barbul Pană, crâcimă . .		47		85	

No. Curent		No. dughenii	stânjeni	palme	Lei	Parale
25	Loc stărp a lui Covrig . . .		37		50	
26	Vasăli Holban		57		45	
27	Costandin Surdul ciobotar . . .		73		131	
28	Sandul Răşcanul, loc cu o pivniţi.		89		161	
29	Nicola Câte		59		77	
30	Ioan Vremi		60		78	
31	Ioniţă Ţiganu, *ochincar*		42		35	
32	D-lui Stolnicu Gh. Mitre . . .		160		288	
33	Preotul Costandin Tenii .		53		95	
34	Dascalu Marcu		91		164	
35	Loc slobod a logofăt. Sava .		58		105	
36	Ioan Ciubucciu		64		80	
37	Ştefan Borş		63		82	
38	Ioniţă Bungean		36		29	
39	Ioniţă Crângănu		69		55	
40	Ioniţă Ciobotariul		48		38	
41	Post. Gheorghi Purcel, crâcĭmă .		84		151	
42	Nicu Ciobotariul		44		36	
43	Filip Uţă căpitan . .		90		117	
44	Mavrodin Marangozu . .		68		89	
45	Radul Munteanul		108		187	
46	Crâste Grădinariul		81		106	
47	Safta vădana		42		33	
48	Loc slobod, oprit de Măriuţa vadana		31		26	
49	Zamfira vădana		26		20	
50	Vasâli Perianu		41		33	
51	Apostul Drăgoiu		61		49	
52	Filip Breahnă		51		41	
53	Gheorghi Bostan călăraş . . .		64		51	
54	Istrati Calmâcu		61		49	
55	Pavăl Croitoriu		66		65	
56	Vasâli Frunză		73		112	
57	Necolai Alde		71		110	
58	Gheorghi Ciubucciu . .		68		88	
	6. Mahalaua din gios de Ocolu Vitelor.					
1	Loc stărp prins de Andronachi cumnat Hrâstei		45		58	
2	Albu Enachi . .		51		66	

No. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	parale
3	Petre Ciobotarul		59		76	
4	Andrei Negru		62		49	
5	Enachi Şărban		56		44	
6	Gherasim Rusul.		101		81	
7	Constandin Sârbul călăraş . . .		85		68	
8	Loc slobod, prins de Andronachi Calmâcul		75		98	
9	Ştefan Chicoş		60		48	
10	Iacob Fartalcu . . . , . . .		90		118	
11	Simion Chicoş		74		60	
12	Gheorghi Mândru		72		58	
13	Aiţa, fâmeia Fârtalnicului . . .		66		55	
14	Constandin Gorovei.		62		50	
15	Ioan Munteanul zăt Petcul . . .		77		100	
16	Vasâli Năvodariul		89		160	
17	Sandu Calmâcul		62		112	
18	Andrei Ţiganul		76		137	
19	Hristodor Brătianu		73		96	
20	Gheorghi Crâg anul		66		86	
21	Vasâli Cojocariul		51		66	
22	Hanu lui Grigori sân Vătavu . .		112		201	
23	Paraschiv a Sofronii, crâcîmă i lăcuinţă		76		138	
24	Dragomir Păscaru cu fiiul său . .		67		121	
25	Mihalachi brat Stefănachi. . . .		75		136	
26	Iani Grecul zăt Sturzul		68		126	
27	*Mitocul sfintei m-ri Niamţului* (s'au făcut danii).					
28	Pavăl Ciobotarul. , ...		74		96	
29	Vasâli Gâlcă		60		78	
30	Loc slobod		59		77	
31	*Loc slobod a Bisericii sfinţilor Voivozi*, s'au plătit de d-lui spatar Dibolu (sic) 144 lei		52		67	
32	Dobre Sarialbă . . . . . . , .		120		184	
33	*Stan Pitarul, crâcîmă i pitărie şi lăcuinţa sa*		79		400	
34	*Loc sloobod a sfinţilor Voivozi* . .		35		65	
35	Ratoşu d-lui banului Petrachi Negre		99		200	
36	Stefanachi Scântei, loc de han la ocolu		48		250	

No. curent		No. dughen.	stanjini	palme	Lei	Parale
37	Ratoşu d-lui vornicului Hrisoverghii.		78		300	
38	Mihai Gălăţanu		127		254	
39	Ion Dima precupâni (?) i lăcuinţa .		53		120	
40	Petcul Grădinarul		88		159	
41	Ioniţă Gălăţanul		75		97	
42	Dumitrachi a babii Anghelinii . .		75		97	
43	Ioana Vrăjitoare cu nepotu-său .		65		80	
44	Stoian Sârbul, dugheană		82		148	
45	Barbu Munteanu harabagiu . . .		57		72	
46	Loc stărp a *Doftorului Huber*, mai ari lăcuinţa		108		141	
47	Pavăl Mândru — s'au dat Doc. cu No. pe lângă care s'au mai alăturat şi 3 palme, 1851 Apr. 15		82		107	
48	*Ioniţă sân popa Apostul* . .		86		109	
49	Bucur Găitănarul		59		47	
50	Polcovnicul Ştefan Stoice . . .		88		70	
51	Marie Botezătoai . . .		50		40	
52	Magdalina călugăriţa		59		49	
53	Mogoş Ciobotariul		69		54	
54	Nastasia Huhuliasă		72		57	
55	Neculai Săpătoriul		105		135	
56	Costandin Hore		88		114	
57	Preotul Dumitru Roşul		66		86	
58	Capitan Ioniţă Ştefănachi . . .		137		247	
59	Ion Dulgherul		54		65	
60	Nistor Negru *fanaragiul*		68		64	
61	Dumitrachi a Săvoai		74		96	
62	Sava Ciobotaru		51		66	
63	Căpit. Şărban Bălăban şi căpitan. Costandin Bălăban au cumpărat dela căpit. Drăgănescu . . .		112		202	
64	Sotir Grecul		116		210	
65	Maria a Neagăi		81		65	
	7. Mahalaoa din gios spre Pocită.					
1	Ion Popa		84		110	

No. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	Parale
2	Căpit. Costandin Alecsă . .		81		146	
3	Dascalu Efstafii		86		155	
4	Căpităneasa Alecsoai		79		143	
5	*Preotul Theodosie*, cu 19 st. ce au prins pe urmă		46		100	
6	Ioan sân Hagi Iordachi		84		151	
7	Postelnicu Hiliuţă		152		274	
8	Stefan Zogravu		91		118	
9	Toader Bostan		66		52	
10	Neagul Bejănariul . .		100		130	
11	Iordachi Zugravu . .		76		65	
12	Costantin Bostan . . .		51		65	
13	Lefteru Munteanu		45		36	
14	Ratoşu căpit. Iancul Chirul . . .		131		238	
15	Savin Tăbăcariul.		72		69	
16	*Preotu Toader*, ot sfântul Ilie, *cel mic*		100		130	
17	Costandachi Hârjău.		86		112	
18	Dima Brânduşă		57		73	
19	Loc prins de Simion Ciobotaru. .		36		65	
20	Ştefan Botoşăneanu		43		34	
21	Irina Cazangiţa		86		65	
22	Ilie Cazangiu		65		80	
23	Hanu d-mneii spătăresăi Sturzoai la ocol		81		246	
24	Gavril zăt Gheorghi Chiorul, călăraş		41		72	
25	Gh. Chiorul, călăraş		31		35	
26	Iancu zăt Fiştovanul.		60		108	
27	Ştefănachi Gălăţanu, han i dugheană şi lăcuinţa sa		60		200	
28	Panaiti Galaţanul ficior al lui Şărban		88		113	
29	Adam vatavu lui Cârjă		65		52	
30	Vasâli Croitoru zăt Bărbieriţa .		46		66	
31	Şărban Floari		40		52	
32	Sfetcul Abageru, loc stărp . .		51		41	
33	Loc slobod a d lui banului Ioniţă Iamandi		81		145	
34	Stan Condaragiu . . .		46		60	
35	Mitan călăraş.		34		27	
36	Dima sân Mitan		42		30	
37	Gh. Creţul, chitar		45		36	
38	Iordachi Gorovei		51		67	

No. Curent		No. dughen.	stanjini	palma	Lei	parale
39	Costandin Croitoru		51		65	
40	Postelnicu Costandin Brânză . .		93		131	
41	Ion Dimitriu (Puţanu) au cumpărat dela Ioniţă		51		91	
42	Preotul Vasâli Grosu, crâcîmă .		46		80	
43	Sandul Boganul cojocariul . .		73		131	
44	Baba Iriceasă		36		60	
45	Gheorghi Cerchez Arnăut . . .		37		49	
46	Gavril Blănariul		103		13[illegible]	
47	Vasâli Borş, crâcîmă ot Pocîtă i lăcuinţa sa (La Hiliuţi sânt trecuţi)		90		117	
48	Anton Chitariul		40		32	
49	Pricopi Agachi		49		64	
50	Antonià căpitanului Isuf		51		66	
51	Ilie Trăistar		34		42	
52	Vasâli Zanet blănar		48		39	
53	Ştefan Moisăiu cojocar		44		79	
54	Manoli Chire, crâcîmă		35		65	
55	Aniţa lui Anton Arnăutul . . .		40		52	
56	Dima Tăbăcariul		70		91	
57	Manoli Chire, lăcuinţa		111		200	
58	Enciul a babii Colţatei (Manuolu)		52		68	
59	Ursul nepot vrăjitoarei		58		80	
60	Enachi Morariul cu fiul său . :		77		138	
61	Sandul Calmâc		58		130	
62	Gheorghi a Dumitrii		58		102	
63	Gheorghi a Dumitrii		58		102	
64	Ivan Sârbul		39		40	
65	Gheorghi Conduragiu, Lupul Ciobotariu		44		58	
66	Gheorghi Ciolacul		47		35	
67	Manole Chire, dugheană i crâcimă		49		120	
68	Filip Duca		41		53	
69	Ginerile preotului Apostul . . .		77		137	
70	Dumitra Gramuleasă, zăstri lui Gh. Grafu		80		144	
71	Anghel Bogasieru		60		121	
72	Panaiti Hagiolu		60		110	
73	Gheorghi *calfa de dulgheri* . . .		56		75	
74	Petre Croitoru		57		75	
75	**Luca Blănarul**		53		69	

No. Curent		No. dughen.	stanjeni	palme	Lei	parale
76	Ion Puțanu		69		117	
77	Mițul Rușciclău		76		200	
78	Preotul Tudoranu		38		54	
79	Pavel Abager		61		110	
80	Vasilachi Fartalnic		36		28	
81	Manolachi Abager		65		120	
82	Loc slobod la poarta sa . . .		23		40	
83	Casa lui Matei Merariul		87		57	
84	(Manole Chire Cojocar) *s'au scris pe Măriuța, soție lui Manole Chire, fiind casa zestre sa*		64		118	
85	Șărban Popa		65		117	
86	Neculai Gâlcă		96		200	
87	Hagi Arghiri		106		190	
88	Costandachi Blănarul		104		200	
89	Marula, sor lui Hagi Arghiri . .		65		50	
90	Ștefan Drăgan, ciobotar		20		25	
	8. Tot mahalaoa din gios, în Promoroaci.					
1	Tudorachi Ciobotar		61		80	
2	Panaiti Cărăcaș		54		40	
3	Tij Tudorachi Ciobotar, Marula sor lui Tudorachi		74		60	
4	Gheorghi Babaoa		58		40	
5	Gheorghi Vrânceanu Pruteanu . .		43		35	
6	Catrina lui Stoian Sârbul . . .		66		53	
7	Gheorghi Cojocar		58		46	
8	Andrei Chiricuți, tăbăcar . . .		66		53	
9	Toader Puiul		102		130	
10	Gheorghi a Dumitrii		56		44	
11	*Hărbariul de tăbăcării* a lui Gheorghi a Dumitrii		70		80	
12	Costandin Tăbăcariul cu grădina .		111		143	
13	Pantazi Cojocar		97		174	
14	Costin zăt Toader Olariul . . .		98		123	
15	Toader Olariul		100		90	
16	Nechita Fartalnicu		53		68	
17	Ion Croitoriul sân Vasâlachi . .		51		61	
18	Gheorghina Menciului Sârbul . .		63		50	
19	Ilie Tăbăcariul, grădina sa , . .		80		114	

No. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	Parale
20	Gheorghi Schiopul zăt Pastramagiu		84		110	
21	Loc slobod, Hagi Neculiți . . .		77		99	
22	Crăciun Abăgeriul		43		77	
23	Tudorița Radului		46		37	
24	Căpitan Ioan Flore		59		55	
25	Iotul Abăgeriul		75		132	
26	Dumitrachi Băcalu		92		166	
27	Casa lui Mătei Suditul		46		37	
28	Gheorghi Orbul		47		87	
30	Neculaiu Ciobotariul		41		32	
31	Hagi Neculiți		46		83	
32	Tofana, fată mari, bătrână și saracă		46		30	
33	Caramfil grădinarul		49		64	
34	Zamfir Sârbul		51		66	
35	*Mormânturile Jădovești*		150			
36	Gavril Căsapu		65		85	
37	Vasâli Blănariul Crăciun . . .		50		70	
38	Țone Rachieriul		90		117	
39	Dumitru Trăistar		40		65	
40	Iordachi Smâdul zăt Oiileț . . .		73		140	
41	*Preotul Toader*, ot sfântul Ilie, *cel lung*		58		70	
42	Chiriță Tăbăcaril		54		50	
43	Ion Sârbul tăbăcariul		49		40	
44	Costandin Ciobotariul		27		36	
45	Loc prins cu gradina sa		20		16	
46	Enciul Ciobotariul		45		36	
47	Toader Ciobotar Cioroiul, cu grădina		88		70	
48	Safta Românesăi, casă		49		39	
49	Preotul Costandin zăt călugărița .		65		50	
50	Ion Holban		50		65	
51	Costandin Vântul		55		71	
52	Vasâli Meleghe Blănariul		50		65	
53	Ion Cchiopul cojocariul		50		40	
54	Postelnic. Iancul Chirul		113		202	
55	Stoian Abăgeriul		41		32	
56	Stoica Lalul		51		120	
57	Panaiti Ciupercă, casa		61		180	
58	Ivan Sârbul, loc de zămnic ce-l cere Toader Olaru		16		13	
59	Tij Safta Românesăi, loc stărp, ce					

No. Curent		No. dughen.	stânjini	palme	Lei	parale
	l'au oprit acum de grădină . . .		46		37	
60	Costandin sân Ghiţi, loc stărp lângă Crăciun Abăgeru		86		112	
61	Vasâli Ciupercă, casa lui Hrâste, nepotul-său		56		101	
62	Loc stăp lângă Magdalina călugăriţa		72			
63	Loc stărp lângă Ion Dulgheriul şi lângă fântâna ot baba vrăjitoare, după movilă		48			
64	Loc stărp a Donciului Petrovici brat Radul Abăgeru, din gios de Nistor vornicu		93			
65	Loc stărp a d-lui Iani Gheorghiu i Lupul Gheorghiu şi Radul Abăgeru din gios de locu Donciului . . .		373			
66	*Salhanaoa din gios*		200		360	
67	*Salhanaoa din sus*		250		450	
68	Ioana lui Gheorghiţi Ciobotariul, din gios de Hiliuţi, *în sărături* .		50			
69	Petrə Botezatul dulgherul, lângă casa lui Hârjău şi din sns de Dima Brănduşi		49			
70	D-lui polcov. Ştefan Stoice, loc stărp lângă Iacob Fartalnic, din gios şi pără în fântână.		60			
71	Tij d-lui polcov. Ştefan, lângă Ioan Dulgherul şi lângă fântâna babii Chiracăi		32			
72	Simion, sluga casăi		40			
73	Tudorachi Arnăutul		60			
74	*Toader Olariul ot mahalaoa din sus*		110			
75	Simion Braşovanul		114			
76	Costad. Bodoşcă		43			
77	Stan Vezeteu		60			
78	Iacob Dulgherul		65			
79	Loc slobod lângă Iacob Dulgherul		58			
80	Ioniţi Bărbierul, loc prins acum .		70			
81	Ion Canu, lânga Ioniţi Bărbierul .		70			
82	Vasâli Munteanul		30			

No. Curent		No. dughen.	stanjini	palme	Lei	Parale
83	Ion Terle au plătit la casă banii [1].		50		65	
84	Loc stărp a preotului Simion, lângă Gavril Nicoară		37			
85	Loc stărpu a lui Neculachi Bacalu, lângă Gavril Blănaru *și Anton Chitariul, mahalaoa din gios*. . .		82		140	
	[1]. Insemnează că cei lalți de mai sus ne trecuți cu sumele în dreptul lor n'au plătit banii analoghiei.					
86	Loc stărp a lui Costandin Munteanu		62		50	
87	Costandin Arnăutul, loc stărp din sus de locul *Floreșteanului* (Egumenul de Florești).		40			
	Loc stărpu, Iordachi zăt Petcul Croitoriu, lângă L. Munteanu *ot Pccită*		44		58	
88	Ion Costandin cojocar		60		48	
99	Stolnicu Ioan Codreanu, loc stărp la poarta spat Cerchez		157		282	
90	Loc stărp a lui Ștefănachi Scântei		136		245	
91	D lui Iancu Miclescu, loc din *mahalaoa Căcainii-de sus*.		214		386	
92	Marin Vezeteu		43		34	
	(Dela fila 47--66). Total .				37012	
	Recapitularea sumelor de bani date de Bârlădeni, după analoghie					
	Locuitorii pentru dughenele și casele de lăcuință din Ulițile și mahalalele de pe vatra veche.				24376	
	Pentru dughenele de pe moșie afară de vatra veche				8770	
	Din Mahalaoa Podenii				24233	
	Din Mahalaoa Muntenii				13738	
	Din Mah. din sus păr în Câcaina .				23267	
	Din Mah. din gios de Câcaina, cu Mahalaua spre Ocolu Vitelor, Mahalaoua din gios de Ocolu Vitelor Mahalaua din gios spre Pocită și Mahalaua în Promoroace . . .				37012	
	Total .				131,396	

TABLA NUMELOR

A

B

 Blănariul

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M



N

O

P

R

S

T

U

V

Z

NOTĂ. Tabela Numelor din vol I ca şi din acesta e făcută de *N. I. Antonovici*,—învăţător.



TABLA MATERIEI



DOCUMENTE BÂRLĂDENE

ACTELE DE PROPRIETATE ALE CASEI OBŞTIEI TÂRGULUI BÂRLAD

Prefaţa. Pagina

X

Pag.

Pag.

Pag.

ADAOS

11 DOCUMENTE GĂSITE IN URMĂ

Pag.

TABLA MĂSORIŞTII TÂRGULUI DELA 1815 PE TOATE MAHALALILE ŞI VATRA VECHE.

VATRA VECHE
Uliţile şi Mahalalile

MAHALALELE DE PRIN-PREJUR

INDREPTARI

Pag.	*Rândul*	*In loc de:*	*Să se citească:*
5	4	frante	frunte
10	23	1769	1697
13	21	1679	1697
15	19	ătul	fătul
16	17	(7214) Martie	(7216) Martie 7
18	17	1710	1708
64	2	— —	Βυζαντιας μάρτυς
75	10	Porocicu	Porocĭnicu
75	16	Ραvş	Ραλ8 (Calimachi)
80	1	2 semnături de vel logof. şi 2 sem. de vel vornici, nedescifrabile.	Neculai Rosăt vel logof. Ioan Canta vel logof. C. Paladi vel vornic. Teodor Balş vel vornic
83	14	caltă	altă
102	31	locuriie	locurile
105	2	arători	arătari
112	4	ârgu	târgu
112	27	(Nedescifrabil)	Iordachi Canta logofăt.
132	17	cinsită	cinstită
141	23	cuprnzătoriu	cuprinzătoriu
141	24	silişii	silişti
141	34	Miha	Mihai
148	16	Să se şteargă numărul 3	
197	4	acut	avut
197	24	acesta Domnie	acesta al Domniei
208	34	şi mai mulţi	şi cei mai mulţi
227	33	cĭlenunalilor	cĭlenulilor
245	20	(Nedescifrabil)	Dimitrie Ralet vel vornic
245	21	(Nedescifrabil)	Costachi Conachi vornic
254	34	Locul gol să se complecteză cu:	moşie
260	29	jucăritului	jugăritului
288	22	Iuli	Iuni
317	19	Cernăteseu	Cernătescu
346	27	Protdpopul	Protopopul
347	27	ndriu	Andriiu
351	4	prin	proin
352	3	protopului	protopupului

